

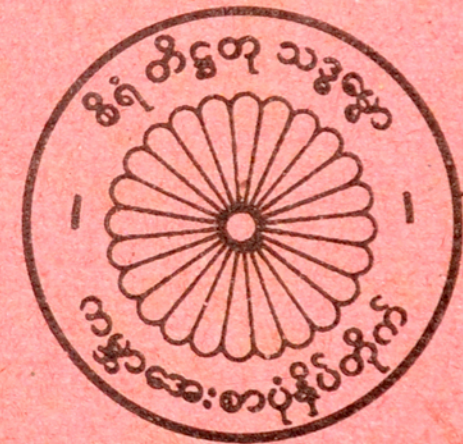
သုတ္တန္တပိဋကေ ဒီဃနိကာယေ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိယာ

သံဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓယောသတ္ထေရေန ကထာ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂနိပါတ်

မရမ္မရဋ္ဌ သာသနိကပုဗ္ဗဌာန
ကမ္ဘာအေး မုဒ္ဒထာယန္တရလယေ မုဒ္ဒိရိတာ

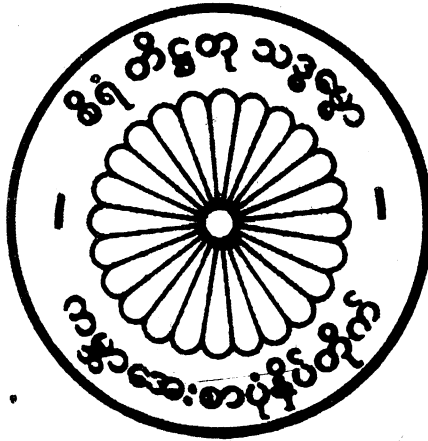
သုတ္တန္တပိဋကေ ဒီဃနိကာယေ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိယာ

သံဝဏ္ဏနာဘူတာ

ဘဒ္ဒန္တမဟာဗုဒ္ဓယောသတ္ထေရေန ကထာ

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကထာ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
 သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
 ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ရိုက်နှိပ်သည်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

သိရိမတာ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သကလ-
လောကပတ္တဝေဒမဟာကရုဏာသိနေဟသိနိဒ္ဒဟဒယေန သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပင်္ဂါဟတ-
သဗ္ဗညုတာနာဝရဏာဒိဉ္ဇဏောဘာသသမုဇ္ဇလိတေန သနရာမရလောကဂရုနာ
သဒေဝကဿ လောကဿ အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ
ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဝေသေန ဝိဘတ္တေသု
တီသု သဒ္ဓမ္မေသု ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော နာမ၊ တဒေဝ စ သာသနဋ္ဌိတိယာ
ပမာဏံ၊ သတိယေဝ ဟိ တသ္မိံ ဣတရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ
အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ (အံ-ဋ္ဌ ၁-၇၂-ပိဋေ)။

“သုတ္တန္တေသု အသန္တေသု၊ ပမုဋ္ဌေ ဝိနယမိံ စ။
တမော ဘဝိဿတိ လောကေ၊ သူရိယေ အတ္ထင်္ဂိတေ ယထာ။
သုတ္တန္တေ ရက္ခိတေ သန္တေ၊ ပဋိပတ္တိ ဟောတိ ရက္ခိတာ။
ပဋိပတ္တိယံ ဌိတော ဝိရော၊ ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ”တိ။

တေနေဝ စ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကာမာ ထေရဝရာ မဟာကဿပါဒယော
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂီတိမာရောပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ
သံရက္ခိံ သု၊ တံကာလိကာ စ ရာဇာနော သဒ္ဓမ္မာဘိဝုဒ္ဓိကာမာ တေသံ သင်္ဂီတိ-
ကာရာနမနုဗလပုဒါနေန သဟာယတ္တမုပါဂမုံ။

တထာ ဟိ စတူဟာဂိကတိမာသပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ မဟာကဿ-
ပတ္ထေရပုမုခေဟိ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ ရာဇဂဟေ ပဗ္ဗမာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ
ကတာ ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုနော ဝိသေသာနုဂ္ဂဟမာဒါယ။

ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ စ ဘဂဝတိ မဟာယသတ္ထေရပုမုခေဟိ သတ္တဟိ
အရဟန္တသတေဟိ ဝေသာလိယံ ဒုတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ၊ တဒါ စ
ကာလာသောကော မဟိပတိ တေသံ သဟာယတ္တမုပါဂတော။

တထာဂတပရိနိဗ္ဗာနတော ပန ဒွိန္ဒံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဉ္စတ္တိံသတိမေ
ဝဿေ မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရပုမုခေဟိ အရဟန္တသဟဿေဟိ ပါဂ္ဂလိ-
ပုတ္တေ တတိယာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ သကလလောကပတ္တဝေဒယဿ ဓမ္မာ-
သောကဿ ဘူပတိနော နိရုတိသယာနုဂ္ဂဟံ လဒ္ဓါန။

[၁]

နိဒါန်းကဏ္ဍ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တော်တော် ပန် စတုန္ဒံ ဝဿသတာနမုပရိ ပဏ္ဏာသေ ဝဿေ လင်္ကာဒီပေ ဝဇ္ဇဂါမဏိရာဇိနော ကာလေ မာတုလဇနပဒေ အာလောက-
လေဏေ စတုတ္ထိ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ ပဉ္စဟိ အရဟန္တသတေဟိ မဟာဓမ္မ-
ရက္ခိတတ္ထေရပုဗ္ဗမုခေဟိ။ ယာ လောကေ “ပေါတ္ထကာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ
ပါကဋ္ဌာ။

ဗုဒ္ဓဝဿေ ပန် စတုဿတာဂိကဒ္ဓိသဟဿာနမုပရိ ပန္နရသမသင်္ချံ သမ္ပတ္တေ
ဣမသ္မိတ္ထိ မရမ္မရဋ္ဌေ မင်းတုန်းနာမဿ မဟာဓမ္မရာဇိနော ကာလေ မန္တလေး-
ဣတိပါကဋ္ဌေ ရတနာပုဉ္စနဂရေ ပဉ္စဒီ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကတာ စတုဿတာဂိက-
ဒ္ဓိသဟဿတ္ထေရေဟိ ဒက္ခိဏာရာမဝါသိတိပိဋကရေဘဒန္တဇာဂရတ္ထေရပုဗ္ဗမုခေဟိ
တဿေဝ ရညော အနဝဿေသာနဂ္ဂဟမာဒါယ။ ယာ လောကေ “သေလက္ခ-
ရာရောပနသင်္ဂီတိ” တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတ္ထိ သုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဣဒ္ဓဇ္ဇေဝ ဟောတိ ဖိတဉ္စ
ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝဇ္ဇတနာ။

စိရကာလတော ပနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ လေခပရမ္မရာယ စေဝ မုဒ္ဒဏပရမ္မရာယ
စ အနေကာက္ခတ္တံ ပရိဝတ္တိယာဘာတံ န သက္ကာ ဒါနိ ဝတ္တံ၊ “ပဌမဒုတိယ-
တတိယာဒိသင်္ဂီတိမာရောပိတာကာရေနေဝ သဗ္ဗသော ပရိသုဒ္ဓ” န္တိ။ အညဒတ္ထ၊
ပနာဓုနိကပေါတ္ထကေသု သံဝိဇ္ဇမာနေဟိ ကေဟိစိ ပမာဒလေခါဒိသဉ္စာတ-
ခလိတာဂိကပရိဘဋ္ဌပါဋ္ဌေဟိ မလိနမေဝေတံ၊ တထာ ဟိ နာနာဒေသိယ-
ပေါတ္ထကေသု အညမညံ သံသန္ဓိယမာနေသု အနေကာ ဝိသဒိသပါဋ္ဌာ ဒိဿန္တိ။

ဏတောယေဝ စ ဗုဒ္ဓဝစနဿ သုပရိသုဒ္ဓဘာဝကာမာ မဟာထေရာ
သသတ္တန္တရပိဋကတ္တယကောဝိဒါ ဓမ္မဝိနယံ ဝါစေန္ဒာယေဝ တေ ခလိတာဂိက-
ပရိဘဋ္ဌပါဋ္ဌေ ဒိသ္မာ ဧဝံ သမစိန္တေသု ကထေသု စ—

“အဒ္ဓယဝါဒိနော သုပရိသုဒ္ဓဝစနဿ တဿ ဘဂဝတော ပါဝစနံ အဒ္ဓယံ
သုပရိသုဒ္ဓံ နိဗ္ဗလမေဝဿ၊ ဣမေသု ပန် ပါဝစနပေါတ္ထကေသု အညမညံ
ဝိသဒိသာ စေဝ အပရိသုဒ္ဓါ စ ပါဋ္ဌာ ဒိဿန္တိ၊ နိဿံသယံ ခေါ အယမေဝ
မူလပါဋ္ဌော၊ ယော နေသံ ယုတ္တိသမ္ပန္နော၊ ဟဒညော ပန် ပမာဒလေခပါဋ္ဌာ-
ယေဝ၊ တာဒိသာ စ ဒိဿန္တိ အာဓုနိကပါဝစနပေါတ္ထကေသု ကိသ္မိတ္ထိ ကိသ္မိတ္ထိ
ဋ္ဌာနေ။

ကာမဇ္ဇေတေဒါနိ န တာဝ ဗဟုတရာ၊ ယာဝ ယတာဘူတံ ပါဋိယာ အတ္ထံ
ပဋိသေခေယျ၊ တေရဟိ ပန် အသောဓိယမာနာ တေ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ

နိဒါနကထာ

ကာလေ ဗဟုတရာ ဗဟုတရာ ဘဝေယျံ။ တံကာလိကာ စ ပစ္ဆိမာ ဇနာ
တေ သောဓေတုံ အသမတ္တာ ယထာဓိပေတံ ပါဠိယာ အတ္ထံ န သမ္မာ ဇာနေယျံ။
ဝေမေတေ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။

ပုတ္တံ ဟေတံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ (အံ ၁-၆၀-ပိဋေ) —

‘ဒွေမေ ဘိက္ခုဝေ ဓမ္မာ သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ။
ကတမေ ဒွေ? ဒုန္နိက္ခိတ္တံ စ ပဒဗျဉ္ဇနံ, အတ္ထော စ ဒုန္နိတော၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တဿ ဘိက္ခုဝေ
ပဒဗျဉ္ဇနဿ အတ္ထောပိ ဒုန္နယော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခုပေ ဒွေ ဓမ္မာ
သဒ္ဓမ္မဿ သမ္မောသာယ အန္တရဓာနာယ သံဝတ္တန္တိ’တိ။

ယံနန မယံ တေ သောဓေတွာ နိမ္မလံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သမ္ပတိဋ္ဌာပေယျာမ၊
တဒဿ သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိယာ ဗဟုဇနဟ်တာယ ဗဟုဇနသုခါယ စ၊ တံ ပန
န သုကရံ သမ္မာဒေတုံ အညတြ ဓမ္မိကရာဇုနမနုဂ္ဂဟေနာ”တိ။

သာ ပနာယံ ကထာ ပတ္တဋ္ဌာ သာဓုဇနပရမ္ပရာယ၊ သုတာ စ ဦးနနာမ-
ဓေယျဂုမဟာမစ္စပုမခေဟိ မရမ္ပရဋ္ဌိဿရေဟိ၊ သုတွာန တေ ဧဝံ သမစိန္တေသုံ
သမ္ပန္တယိံသု စ “န ခေါ ပနေတံ အမှာကံ ပတိရူပံ၊ ယေ မယံ ပုဗ္ဗကေဟိ
ဓမ္မိကေဟိ ဓမ္မရာဇုဟိ သမနုဂ္ဂဟိတဿ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ပရိဟာနိကဘရဏံ
ပဿမာနာယေဝ အဇ္ဈပေက္ခိတွာ အပ္ပေါသုက္ကာ ဝိဟရေယျာမ၊ ယံနန မယံ
သာသနောပကာရူပါယေ သမ္မာဒေတွာ, ဝိသေသတော စ အာဓုနိကပါဝစန-
ပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနေ သံသယဋ္ဌာနိယေ ပမာဒလေခပါဋ္ဌေ သံသောဓေတု-
ကာမာနံ မဟာထေရာနံ အဇ္ဈာသယံ ပရိပူရေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အနုဂ္ဂဏှေယျာ-
မာ”တိ၊ အထ တေ သဗ္ဗေပိ သာသနာနုဂ္ဂဟာယ ကတသန္နိဋ္ဌာနာ အဟေသုံ။

အနုဂ္ဂဟိတုကာမေဟိပိ စ တေဟိ န သက္ကာ အာဏာယ ကာတုံ ဝိနာ
မဟာဇနစ္ဆန္ဒသဉ္စာတောပဒေသေန၊ မဟာဇနပုတ္တိနိမိဘူတာ ဟိ ဧတရဟိ
မရမ္မိကာ ရာဇာနော၊ ဥပဒေသော စ သန္တာဝါရသမိတိယံ မဟာဇနပုတ္တိ-
နိမိဘူတာနံ မတိသဇီဝိနံ ဆန္ဒေနေဝ သမုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿာ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂ္ဂဟာယ
သန္တာဝါရသမိတိယံ ဧကံ ဓမ္မုပဒေသံ ပညာပေတွာ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိ
နာမ မဟာသမိတိ သမုဋ္ဌာပိတာ။ တဿာ ခေါ ပန သမိတိယာ သဘာပတိ
ဟောတိ သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရီ ဆာဦးသွင်္ဂယော မဟာသေဋ္ဌိ၊ ဥပ-
သဘာပတိ ပန သတိုးသိရိသုဓမ္မောပါမိဓာရီယေဝ ဦးသိမ်းမောင်ဂ္ဂယော
ပဓာနဒူဝိနိစ္ဆယမန္တရမ္ပိ မဟာက္ခဒဿာဓိပတိ၊ သဗ္ဗကမ္မဝိဓာယကော ပန

[၁၂]

နိဒါနကထာ

ဟိတဓရာေ သတိုးမဟာသရေစည်သူပါမိကော ဦးချန်ထွန်းဝှယော ပခာနဉ္စ-
ဝိနိစ္ဆယမဒ္ဓိရမ္ပိ မဟာကုဒသော၊ ဘဏ္ဍုပ္ပါဒကော ပန ရဋ္ဌိဿရာနံ ပတိနိမိ-
ဘူတော ဦးဝင်းနာမဓေယျော သာသနဋ္ဌာနိကမဟာမတ္ထော။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ “ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယ သမုဋ္ဌာ-
ပိတာယံ သမိတိ၊ တဒတ္ထမိဒါနိ ဝိသေသတော ကာဟာမာ”တိ မရမ္ပရဋ္ဌေ-
ဘိပါကဋ္ဌဂုဏသမုဒယသမုဒိတေ တတ္ထ တတ္ထ ပခာနနာယကဘူတေ ပရော-
ပတ္တာသမဟာထေရေ ဒိဃဒသိနော နိမန္တိယ ဝေမာရောစေသုံ “အယံ ဘန္တေ
အမှာကံ ဗုဒ္ဓသာသနမဟာသမိတိ ဗုဒ္ဓသာသနာနုဂဟတ္ထာယေဝ ရဋ္ဌိဿရာနံ
ဓမ္မုပဒေသေန သမုဋ္ဌာပိတာ၊ သစေဒါနိ ဘန္တေ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကတွာ
သာသနံ ပဂ္ဂဏိတုံ ယုဇ္ဇေယျ၊ မဟာထေရာ စ တထာ ကာတုမိစ္ဆေယျ၊
ဝိဿတ္ထာဝ ဘန္တေ ကရောန္တ၊ မယံ တတ္ထ ကာယဉာဏပစ္စယဗလေဟိ နိရဝသေသံ
ဗျာဝဋ္ဌာ ဘဝိဿာမာ”တိ။

အထ ခေါ တေ မဟာထေရာ “ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကရိဿာမာ”တိ ကတသဒ္ဓိဋ္ဌာနာ
ဇဝံ ပတိဝေဒေသုံ “ကတ္တဗ္ဗာယေဝေသာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ နေသာ န ကတ္တဗ္ဗာ၊
တသ္မာ မယံ ဒါနိ ဝိဂ္ဂကပေါတ္ထကာနိ ပဉ္စမသင်္ဂီတိသိလာလေခါယ သမာ-
နေတွာ တာနိယေဝ သရိရံ ကတွာ ပါဠိသံသောနေပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ ကဿာမ၊
ယာလ အာရုနိကပေါတ္ထကေသု ပရမ္ပရာပရိဝတ္တနဝသေန သဉ္စာတာ ပမာဒ-
လေခပါဌာ စ နိရာကရိယိဿန္တိ၊ ဝိသောမိတဉ္စ သုပရိသုဒ္ဓိံ ပါဝစနမူလံ
လဘိတွာ တံ မုဗ္ဗါပေတွာ သကလလောကေ နာနာရဋ္ဌေသု နာနာဒေသေသု
ဗျာပနဝသေန ဗုဒ္ဓသာသနဿ စိရဋ္ဌိတိ စ သာမိယိဿတိ၊ သဗ္ဗေ စ ထေရဝါဒိကာ
ရဋ္ဌာ မရမ္ပရဋ္ဌသဟိတာ ဧကတော ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနံ အဘူတပုဗ္ဗပဂ္ဂဟေန
ပဂ္ဂဏိတုံ လဘိဿန္တိ၊ သာ စ ပုရိမိကာ ပဉ္စ သင်္ဂီတိယော ဥပနိဓာယ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
နာမ ဘဝိဿတိ၊ တဉ္စ သဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ
အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗဟူနိ ပနေတ္ထ အာဝဿကကိစ္စာနိ
ပဋိကစ္စေဝ သမာဒပေတဗ္ဗာနိ တုမှာကမာယတ္တာနိ၊ တသ္မာ သင်္ဂီတိကာလ-
ဝဝတ္ထာနာဒိကိစ္စံ တုမှာကံယေဝ ဘာရော ဟောတူ”တိ။

အထ တေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိကာ သာသနပါလကာနံ မဟာထေရာနံ
ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ သမာဒါယံ ဩဝါဒဉ္စ သိရသာ သမုဋ္ဌိတ္ထိတွာ ထေရာနံ စေဝ
အတ္ထနော စ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပရိနိဋ္ဌာနသမယံ သလ္လက္ခေတွာ “အယံ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနတော စတုဿတာမိကာနံ ဒိန္တံ ဝဿသဟဿာနမုရိ

နိဒါန်းကဏ္ဍ

အဋ္ဌနဂုတိမေ ဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိတော ပဋ္ဌာယ အာရတိတဗ္ဗာ၊ ခွေ စ ဝဿာနိ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပဉ္စန္ဒံ စ သာသနဝဿသဟဿာနမုပုခဝဿေ ဝေသာခပုဏ္ဏမိယံယေဝ ပရိနိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ”တိ သင်္ဂီတိကာလံ ဝဝတ္ထပေသံ။

ကတော ပဋ္ဌာယ စ တေ ပုနပျုနံ သန္ဓိပတိတွာ သမ္ပန္တယိတွာ သင်္ဂီတိယာ ပုဗ္ဗကိစ္စေသု နိရုန္တရံ ဗျာဝဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ “မဟန္တံ ခေါ ဇိနသာသနံ မဟတိယာယေဝေတံ ပူဇာယ ပူဇနိယ”^{၁၀၀} မန္တာ တေဟိ ကာရာပိတာနိ မဟန္တမဟန္တာနိ သာသနမန္တရာနိ၊ တတ္ထ သင်္ဂီတိံ ကုရုမာနဿ ဘိက္ခုသံဃဿ သုခသန္ဓိသဇ္ဇတ္ထံ သန္ဓိပတိဋ္ဌာနဘူတံ မဟန္တံ သင်္ဂီတိမန္တိရံ ရန်ကုန် နာမ ရာဇ-
ဓာနိယံ သိရီမင်္ဂလတ္ထလေ ကမ္ဘာအေး (လောကသာမ) နာမကဿ စေတိယဿ အာသန္ဓေ ဒသလပဗ္ဗတဂုဟာဝေသေန ကာရာပိတံ တိဘူမကံ ပါယသော သိလာဇ္ဇကောယောမယံ၊ ဧဝံ မဟန္တမ္ပေတံ ဧကသံဝစ္ဆရေနေဝ ပရိနိဋ္ဌာပိတံ ဣဒ္ဓိယာ မညေ နိဗ္ဗိတံ၊ တဉ္စ ဗဟိ ဌတွာ အပေက္ခတံ သယံဇာတသေလပဗ္ဗတော ဝိယ ဒိဿတိ၊ အန္တော ပဝိသိတွာ ဩလောကယတံ ပန ဩလောကိတော-
လောကိတဋ္ဌာနတော ဒဿနိယံ ပါသာဒိကံ ရမဏိယံ အတိတ္ထိကရမေဝ ဟုတွာ ဒေဝဝိမာနမိဝ ခါယတိ။ တဿ ပနာဝိဒူရေ အခုတေယျာနံ သင်္ဂီတိကာရ-
ဘိက္ခုသဟဿာနံ နိဝါသပုဟောနကာ စတ္တာရော ဣဋ္ဌကမယာ မဟာပါသာဒါ စေဝ ဣဋ္ဌကမယာယေဝ ဘောဇနမဟာသာလာ စ မဟာသီမာပါသာဒါ-
ဒယော စ မုဒ္ဒဏယန္တသာလာ စ တထေဝ ကာရာပိတာ။

မဟာထေရာပိ စ “သင်္ဂီတိကိစ္စံ နာမ ထေရာဓေယျံ၊ ထေရာနံ ဩဝါဒေနေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ န ဝိနာ တေန၊ တဿ ဘိက္ခုသံဃဿ စေဝ ဥပါသကာနဉ္စ သမ္ပန္တိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓမောဝါဒံ ဒါတုံ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္တ ဩဝါဒဒါယကသံဃသဘာယဝိ”တိ မရမ္ပရဋ္ဌဓဇူပမေ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါမိဓာရိနော စ ရဋ္ဌောဝါဒါစရိယသမ္ပတေ စ ရဋ္ဌဝိနယဓရသမ္ပတေ စ အညေ စာဘိပါကဋ္ဌဂရဘာဝနိယာဒိဂုဏဂဏ-
သမင်္ဂိနောတိ ပရောသဏံ နာယကမဟာထေရေ ဥစ္စိန္တိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ-
ဩဝါဒါစရိယသံဃနာယကသဘံ” နာမေကံ ပဓာနမဟာသံဃသဘံ ပတိဋ္ဌာ-
ပေသံ၊ တေ စ နာယကမဟာထေရာ သမ္ပုဒ္ဓဝစနရတနာကရပါရဂေ ဝိဝိ-
သတ္တန္တရဂဟနာသင်္ဂီစာရိနေ ထေရာနုထေရေ ပဉ္စဝိသတိမတ္တေ သမုစ္စိန္တိတွာ “ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိရုရန္တရသဘာ”တိ စ သမ္ပန္တိတွာ တဿာ သဘာယ ဘာရံ နိယျာ-
တေသံ သဗ္ဗာနိ သင်္ဂီတိပဋိဗဒ္ဓကိစ္စာနိ သံဝိဒဟိတုံ။ တေ စ သင်္ဂီတိရုရန္တရ-
သဘိကာ ထေရာ သကလမရမ္ပရဋ္ဌေ ညောင့်ရမ်းဆရာတော်တိ အဘိပါကဋ္ဌ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတောပါမိဓာ စေဝ အဘိဇေမဟာရဋ္ဌဂုဏပါမိဓာ စာတိ

[၈]

နိဒါနကထာ

ဒို့ဟိ မရမ္မရဋ္ဌိဿရဿမပ္ပိတောပါဒိဟိ ဝိရာဇိတံ ဇာတိယာ အာသိတိဝဿိကံ ဥပသမ္ပဒါယ သဋ္ဌိဝဿံ “ဘဒန္တရေဝတံ” နာမ မဟာထေရဝရံ သဘာပတိံ ကတွာ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ စေဝ နာနာသတ္ထေသု စ ကောဝိဒေ ဓမ္မာစရိယ- ကဝိပဒပ္ပတ္တေ ဘိက္ခု။ ဥစ္စိနိတွာ အဋ္ဌဒသာဒိဝဂ္ဂဝသေန ပရောသတံ ပါဠိ- ဝိသောဓကေဝဂ္ဂေ စေဝ သမ္ပဟုလေ စ ပဋိဝိသောဓကေဝဂ္ဂေ ဗန္ဓာပေတွာ ဝိသောဓနပ္ပဋိဝိသောဓနေဟိ ဗုဒ္ဓဝစနံ သုပရိသုဒ္ဓတ္ထံ ပဋိပါပေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ- မကံသု ယထာ တံ ပေါရာဏကသင်္ဂီတိကာရာ။

ဧဝံ သင်္ဂီတိမာရောပိတဿ တေပိဋကဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ- ဘူတာ အဋ္ဌကထာယော စ သံဝိဇ္ဇန္တိ မနောရမာယ တန္တိနယာနုစ္ဆဝိကာယ ဘာသာယ အာစရိယဗုဒ္ဓဇောသာဒိဟိ ထေရဝရေဟိ ကတာ။

တာသမ္ပိ အဋ္ဌကထာနံ သဒေသီယမူလေဟိ စေဝ ဝိဒေသီယမူလေဟိ စ သံသန္တိတွာ တေပိဋကဿ ဝိယ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ဝိသောဓနပဋိဝိသောဓနဝသေန မဟာထေရာ ပါဝစနဒသိနော သံဝဏ္ဏနာကောဝိဒါ ပါဌသောဓနမကံသု။

ဣစ္စေဝမဋ္ဌကထာယော စ ပမာဒခလိတာဓိက ပရိဘဋ္ဌပါဌာနံ နိရာကရဏ- ဝသေန ဝိသောဓိတာ စေဝ ပဋိဝိသောဓိတာ စ ဟုတွာ ဗုဒ္ဓသာသနမုဒ္ဒဏ- ယန္တာလယေ သမပ္ပိတာ သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဒါပဏာယ။

မုဒ္ဒါပဏကာလေ စ ပိဋကတ္တယမုဒ္ဒါပဏေ ဝိယ မဟာထေရဝရာ မူလသော- ဓေယျပတ္တပါဌကေဟိ ဂဟဋ္ဌပဏ္ဍိတေဟိ စေဝ ဓမ္မာစရိယဘိက္ခုပဏ္ဍိတေဟိ စ အနေကဝါရံ ပရိသောဓိတံ ဩသာနသောဓေယျပတ္တံ ပဋိဝိသောဓိတမူလ- ပေါတ္တကေန စေဝ အညေဟိ သဒေသ ဒေသန္တရိက အဋ္ဌကထာပေါတ္တကေဟိ စ ဝိဝိဓျောကရဏာဒိသတ္ထေဟိ စ ပုနပ္ပါနံ သံသန္ဓေတွာ သုဝိသဒ ပရိဗျတ္တ- ကဏ္ဍဝါရ ဝါကျစ္ဆေဒ သင်္ကေတတဉ္စ သမ္မာပေတွာ မဟတာ ပရိဿမေန ဩသာနသောဓနမကံသု။

ဝေမေတာ အဋ္ဌကထာယော ထေရဝါဒီနေကာယိက ဝိဗုဓ္ပေမုခါနံ သတ္တာ- ဂမရတနာလယ သာရဂါဟိနံ ဝေယျာကရဏကေသရိနံ အစ္စန္တနိမ္မလဉ္ဇဏ- ဝါရိနာ ပရိဓေဝိတာ၊ တာ ဝိဗုဓ္ပေဝရေကဏေါစရာ ဝိမုတ္တိရသဿာဒဒါယိ- နိယော ပိဋကတ္တယသတ္ထံ ပရိဗျတ္တံ ပကာသေန္တိယော စိရံ ဝိလသန္တိယော လောကတ္ထသိဒ္ဓိံ သာယေန္တိတိ။

နိဒါနကထာ

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

- ၁။ မူလကံ ပရိယတ္တိဝ၊ သာသနဿ မဟေသိနော။
ပရိယတ္တိပ္ပမာဏာ ဟိ၊ စိရံ သဒ္ဓမ္မသတ္တိတိ။
- ၂။ တဿာ တံ ရက္ခိတုံ ထေရာ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ပုရာ။
ရာဇာနော ဥပနိဿာယ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟေ။
- ၃။ ဗဒ္ဓမံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ အဇာတသတ္တုရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ကတွာန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၄။ ဒုတိယံ တု တထာ ကတွာ၊ ကာလာသောကဿ ရာဇိနော။
ကာလေ တမုပနိဿာယ၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၅။ တတိယံပိစ ကတွာန၊ ဓမ္မာသောကဿ ရာဇိနော။
အနုဂ္ဂဟေန ဗုဒ္ဓဿ၊ သာသနံ အဘိပါလယံ။
- ၆။ စတုတ္ထိံ ပန လင်္ကာယံ၊ ဝနုဂါမဏိရာဇိနော။
ကာလမ္ပိ ပေါတ္ထကာရဋ္ဌိ၊ ကတွာန ပါလယံ တထာ။
- ၇။ ဣမသ္မိံ မရမ္မရဋ္ဌေပိ၊ မင်းတုန်းနာမ နရာဇိပံ။
ရဋ္ဌိံ သမနုသာသန္တံ၊ ရတနတ္ထယမာမကံ။
- ၈။ သန္ဓိဿာယ မဟာထေရာ၊ ထိရသီလာ ဂုဏာကရာ။
ပဉ္စမိံ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရောက္ခာ သာသနဋ္ဌိတိံ။
- ၉။ ပတ္တယန္တာ လိခါပေတွာ၊ သီလာပဋ္ဌေသု ပေဋကံ။
ဝါယာမေန မဟန္တေန၊ ပါလယံ ဇိနသာသနံ။
- ၁၀။ ဣတ္ထိံ ပုရာ မဟာထေရာ၊ ရာဇာနော စာပိ ဓမ္မိကာ။
သာသနံ ပရိပါလေသုံ၊ ဇိပိတံ ပိယ အတ္တနော။
- ၁၁။ တထာပိ ခလိတာဒါနိ၊ ဒိဿန္တိ ပိဋကတ္တယေ။
ပရမ္ပရာယ လေခါယ၊ သဗ္ဗာတာ မုဒ္ဓဏေန စ။
- ၁၂။ ဒိသ္မာန တေ မဟာထေရာ၊ ဝါစေန္ဒာဝ တိပေဋကံ။
ဝုစ္စမာနနယေနဝံ၊ စိန္တေသုံ မန္တယိံသု စ။
- ၁၃။ “ကတွာန သာဓုကံ ဂန္တ- သုဒ္ဓိကံ သာသနာယုကံ။
ယံနုန ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ ကရေယျာမ မယံ” ဣတိ။

[၁]

နိဒါနကထာ

- ၁၄။ တေမတ္တံ သုဏိတွာန၊ ဦးစုံ နာမ မဟာသယော။
မရမ္ပဝိသယေ အဂ္ဂ- မဟာမစ္စရရန္တရော။
- ၁၅။ “သာသနာယတ္တကိစ္စာနိ၊ သမ္မာဒေန္တာ ဝိသေသတော။
သင်္ဂီတိယဉ္စ ထေရာနံ၊ သမ္ပူရေန္တာ မနောရထံ။
- ၁၆။ ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထာ မယံ။
သံရက္ခေယျာမ သမ္ပုဒ္ဓ- သာသနံ” ဣတိ စိန္တိယ။
- ၁၇။ မဟာမစ္စေဟိ အညေဟိ၊ သင်္ဂမေဟိ စ မန္တိယ။
သုပ္ပတိဋ္ဌာပယိတွာန၊ ဗုဒ္ဓသာသနသင်္ဂမံ။
- ၁၈။ မဟာထေရာနမာဒါယ၊ ဆန္တံ ဣမ နိဝါသိနံ။
အညေသု သီဟဋ္ဌာဒိသု၊ ဝိဒေသေသု စ ဝါသိနံ။
- ၁၉။ ကာရေတွာ ဓမ္မသင်္ဂီတိံ၊ သောဓေတွာ သတ္ထုသာသနံ။
သဒ္ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတ္ထာယ၊ ကရံ ဒဠပရက္ကမံ။
- ၂၀။ သိရိမင်္ဂလဝိချာတေ၊ ထလသ္မိံ ပဝရေ သုဘေ။
စေတိယဿာဝိဒူရမ္ပိ၊ ကမ္ဘာအေးဣတိသညိနော။
- ၂၁။ ဂုဟာဝေသေန ကာရေတွာ၊ မဟာသင်္ဂီတိမန္တိရံ။
အာဝါသာဒိဉ္စ ဘိက္ခုနံ၊ ကာရေသိ မုဒ္ဓဏာလယံ။
- ၂၂။ ဂန္ထသံသောဓနံ ဓမ္မ- သင်္ဂီတိယာ တု ပဏှိတာ။
မဟာထေရဝရာကံသု၊ သတိမန္တာ ပုနပ္ပုနံ။
- ၂၃။ မုဒ္ဓါပေန္တေ စ ပဿိတွာ၊ မဟာထေရေဟိ ပဉ္စဟိ။
သောဓေယျပတ္တမောသာနံ၊ နိမ္မလတ္တံ သုပါပိတံ။
- ၂၄။ ကတွာ သုဝိသဒံ ဗုဒ္ဓ-ဘာသိတံ ဝိဇ္ဇကတ္တယံ။
ယထာ မုဒ္ဓါပိတံ အာသိ၊ သာသနတ္ထံ မဟေသိနော။
- ၂၅။ တထာ အဋ္ဌကထာယော စ၊ သံသောဓေတွာ ပုနပ္ပုနံ။
သုဋ္ဌ၊ မုဒ္ဓါပိတာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗလောကတ္ထသိဒ္ဓိယာတိ။

သီလက္ခန္ဓာ ဝဂ္ဂဋီကာ

မာတိကာ		ပိုဒ်
	ဝိညာဏ်ကထာ.....	၁
	နိဒါနကထာ	
ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ	၃

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ

ပရိပ္ပာဇကကထာဝဏ္ဏနာ	၂၇
စူဠသီလဝဏ္ဏနာ	၅၅
မဇ္ဈိမသီလဝဏ္ဏနာ	၇၉
မဟာသီလဝဏ္ဏနာ	၈၇
ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ	၉၂
ဧကစွသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
အန္တာနန္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၅
အမရာဝိက္ခေပဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၆
အဓိစွသမုပ္ပန္နဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၈
အပရန္တကပ္ပိကဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၉
သညီဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၀၉
အသညီနေဝသညီနာသညီဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၀
ဥစ္ဆေဒဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၀
ဒိဋ္ဌမဓုနိဗ္ဗာနဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၁
ပရိတသိတဝိပုဋ္ဌိတဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၃
ဖဿပစ္စယဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၁၄
ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၁၁၄
ဝိဝဇ္ဇကထာဒိဝဏ္ဏနာ	၁၁၆

မာတိကာ

ပိုဒ်

၂-သာမညဖလသုတ္တ

ရာဇာမစ္ဆကထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၂
ကောမာရဘဒ္ဒဇီဝကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၂
သာမညဖလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
ပူရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၄၄
မက္ခလိဂေါသာလဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၄၆
အဇိတကေသကမ္မလဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၄၉
ပကုမေက္ခယနဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
နိဂဏ္ဏနာဋပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
သဗ္ဗယဖေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ	၁၅၁
ပဌမသန္ဓိဋ္ဌိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ	၁၅၂
ဒုတိယသန္ဓိဋ္ဌိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ	၁၅၃
ပဏီတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ	၁၅၄
စူဠ-မဇ္ဈိမ-မဟာသီလဝဏ္ဏနာ	၁၆၄
ဣန္ဒြိယသံဝရကထာ	၁၆၅
သတိသမ္ပဇညကထာ	၁၆၅
သန္တောသကထာ	၁၈၂
နိဝရဏပ္ပဟာနကထာ	၁၈၇
ပဌမဇ္ဈာနကထာ	၁၉၄
ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ	၁၉၅
တတိယဇ္ဈာနကထာ	၁၉၆
စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ	၁၉၆
ဝိပဿနာဉာဏကထာ (၁)	၁၉၆
မနောမယ်ဒ္ဓိဉာဏကထာ (၂)	၁၉၈
ဣဒ္ဓိဝိညေဏာဒိကထာ (၃-၇)	၁၉၉
အာသဝက္ခယဉာဏကထာ (၈)	၂၀၀
အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ	၂၀၃
သရဏဂမနကထာ	၂၀၅

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂနိကာယ

[၉]

မာတိကာ

ပိုဒ်

ဥပါသကဝိမိကထာ

....

....

၂၀၉

၃-အဗ္ဗန္ဓာသုတ္တ

အဒ္ဓါနဝမနဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၁၃

ပေါက္ခရာသာတိဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၁၇

အဗ္ဗန္ဓမာဏဝကထာ

....

....

၂၂၀

ပဌမဗုဒ္ဓဝါဒဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၂၆

ဒုတိယဗုဒ္ဓဝါဒဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၂၈

တတိယဗုဒ္ဓဝါဒဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၂၉

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၂၉

အဗ္ဗန္ဓဝံသကထာ

....

....

၂၃၇

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၃၈

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၃၉

စတုအပါယမာနကထာဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၄၀

ပုဗ္ဗကဗျသိဘာဝါနယောဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၄၃

ဒွေလက္ခဏဒဿနဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၄၅

ပေါက္ခရာသာတိဗုဒ္ဓပုဗ္ဗသင်္ဂဟနဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၄၇

ပေါက္ခရာသာတိဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၄၈

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

....

....

၂၅၀

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

....

....

၂၅၂

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၅၇

မြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၅၈

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၅၁

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာ

....

....

၂၆၉

၅-ကျိဒ္ဒါနသုတ္တ

မဟာဝိမိတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၆၃

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

....

....

၂၆၅

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

[၃]

မာတိကာ			ပိုဒ်
သညာအတ္တကထာဝတ္ထုန်	၃၀၉
စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၁၂
ကေသိကဓမ္မဝတ္ထုန်	၃၁၃
တယောအတ္တပဋိလာဘဝတ္ထုန်	၃၁၃

၁၀-သုဘသုတ္တ

သုဘမာဏဝကဝတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၁၇
သီလက္ခန္ဓဝတ္ထုန်	၃၁၉
သမာဓိက္ခန္ဓဝတ္ထုန်	၃၂၀

၁၁-ကေဝနသုတ္တ

ကေဝနဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၂၁
ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဝတ္ထုန်	၃၂၁
အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဝတ္ထုန်	၃၂၂
အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဝတ္ထုန်	၃၂၂
ဘူတနိရောဓေသကဝတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၂၃

၁၂-လောဟိဒ္ဓသုတ္တ

လောဟိဒ္ဓဗြာဟ္မဏဝတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၂၇
လောဟိဒ္ဓဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝတ္ထုန်	၃၂၈
တယောစောဒနာရဟသတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၂၈
နစောဒနာရဟသတ္ထုဝတ္ထုန်	၃၃၀

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝတ္ထုန်	၃၃၁
ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂဝတ္ထုန်	၃၃၃
အစိရဝတီနဒီဥပမာကထာ	၃၃၄
သံသန္ဓနကထာဝတ္ထုန်	၃၃၅

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဃနိကာယ

သီလကုန္ဒဝဂ္ဂုဋ္ဌကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဝိညာဏကထာ

ကရုဏာသီတလဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတုမံ။
သနရာမရလောကဂရံ၊ ဝန္နေ သူဂတံ ဂတိဝိမုတ္တံ။

ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘာဝေတွာ စေဝ သမ္ဘိကတွာ စ။
ယံ ဥပဂတော ဂတမလံ၊ ဝန္နေ တမနုတ္တရံ ဝဗ္ဗံ။

သုဂတဿ ဩရသာနံ၊ ပုတ္တာနံ မာရသေနမထနာနံ။
အဋ္ဌန္တမ္ပိ သမူဟံ၊ သိရသာ ဝန္နေ အရိယသံဃံ။

ဣတိ မေ ပသန္နမတိနော၊ ရတနတ္ထယဝန္ဓနာမယံ ပုညံ။
ယံ သုဝိဟတန္တရာယော၊ ဟုတွာ တဿာနုဘာဝေန။

ဒိဃဿ ဒိဃသုတ္တ၊ ဣတဿ နိပုဏဿ အာဂမဝရဿ။
ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓသံဝဏ္ဏိတဿ သဒ္ဓါဝဟဂုဏဿ။

အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ၊ အဋ္ဌကထာ အာဒိတော ဝသီသတေဟိ။
ပဇ္ဇဟိ ယာ သဂီတာ၊ အနုသဂီတာ စ ပစ္စာပိ။

သီဟဋ္ဌဒီပံ ပန အာဘတာထ ဝသိနာ မဟာမဟိန္ဒေန။
ဌပိတာ သီဟဋ္ဌဘာသာယ၊ ဒီပဝါသိနမတ္ထာယ။

၁-ဝသီသတေဟိ (သီသျှာ)

အပနေတွာန တတောဟံ၊ သီဟဋ္ဌဘာသံ မနောရမံ ဘာသံ။
 တန္တိနယာနုစ္ဆရိကံ၊ အာရောပေန္တော ဝိဂတဒေါသံ။
 သမယံ အဝိလောမေန္တော၊ ထေရာနံ ထေရဝံသပဒိပါနံ^၁။
 သုနိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယာနံ၊ မဟာဝိဟာရေ နိဝါသိနံ။
 ဟိတွာ ပုနပ္ပုနာဂတ၊ မတ္ထံ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိ။
 သုဇနဿ စ တုဋ္ဌတ္ထံ၊ စိရဋ္ဌိတတ္ထဉ္စ ဓမ္မဿ။
 သီလကထာ ဓုတဓမ္မာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ စေဝ သုဗ္ဗာနိ။
 စရိယာဝိဓာနသဟိတော၊ ဈာနသမာပတ္တိဝိတ္ထာရော။
 သဗ္ဗာ စ အဘိညာယော၊ ပညာဇာကံလနနိစ္ဆယော^၂ စေဝ။
 ခန္ဓာဓာတာယတနိ၊ နြိယာနိ အရိယာနိ စေဝ စတ္တာရိ။
 သစ္စာနိ ပစ္စယာကာ၊ ရဒေသနာ သုပရိသုဒ္ဓနိပုဏ္ဏနယာ။
 အဝိမုတ္တတန္တိမဂ္ဂါ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ စေဝ။
 ဣတိ ပန သဗ္ဗံ ယသ္မာ၊ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ** မယာ သုပရိသုဒ္ဓိံ။
 ဝုတ္တံ တသ္မာ ဘိယျော၊ န တံ ဣမ ဝိစာရယိဿာမိ။
 “မဇ္ဈေ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ**၊ ယေ စတုန္ဒမ္ပိ အာဂမာနပ္ပိ။
 ဌာတော ပကာသယိဿတိ၊ တတ္ထ ယထာဘာသိတံ အတ္ထံ”။
 ဣစ္စေဝ ကတော တသ္မာ၊ တမ္ပိ ဂဟေတွာန သဒ္ဓိမေတယ။
 အဋ္ဌကထာယ ဝိဇာနထ၊ ဒီဃာဂမနိဿိတံ အတ္ထန္တိ။

နိဒါန်းကထာ

တတ္ထ **ဒီဃာဂမော** နာမ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ မဟာဝဂ္ဂေါ ပါထိကဝဂ္ဂေါတိ^၃
 ဝဂ္ဂတော တိဝဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ သုတ္တတော စတုတ္ထိံသသုတ္တသင်္ဂဟော။ တဿ
 ဝဂ္ဂေသု **သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ** အာဒိ၊ သုတ္တေသု **ဗြဟ္မဇာလံ**။ ဗြဟ္မဇာလဿာဝိ

၁-ထေရဝံသပဒိပါနံ (သျှာ)၊ ထေရဝံသဒိပါနံ (သိ)
 ၂-ပညာသင်္ဂဟနိစ္ဆယော (သိ)၊ ပညာသင်္ဂဟနိစ္ဆယော (သျှာ)၊ ပညာသင်္ဂဟနိစ္ဆယော (က)
 ၃-ပါထိကဝဂ္ဂေါတိ (သိ)၊ ပါထိယဝဂ္ဂေါတိ (သျှာ)

ကထာ]

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ

“ဝေံ မေ သုတ”န္တိအာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ-
ကာလေ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ။

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ စေသာ ကိဉ္ဇာပိ ဝိနယဝိဋ္ဌကေ တန္တိမာရုဋ္ဌာ၊ နိဒါန-
ကောသလ္လတ္ထံ ပန ဣဓာပိ ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဌိ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ
သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝိနယနာ ကတဗုဒ္ဓကိစ္စေ ကုသိနာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ
သာလဝနေ ယမကသာလာနမန္တရေ ဝိသာပပုဏ္ဏမဒိဝသေ ဝပဇ္ဈသသမယေ
အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ လောကနာထေ
ဘဂဝတော ဓာတုဘာဇနဒိဝသေ သန္တိပတိတာနံ သတ္တန္တံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ
ဝံသတ္တေရော အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ
သုဘဒ္ဒေန ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတေန “အလံ အာဝုသော” မံ သောစိတ္ထံ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထံ၊
သုမုတ္တံ၊ မယံ တေန မဟာသမဏေန၊ ဥပဗ္ဗုတာ စ ဟောမာ ပိ ‘ဣဒံ ဝေါ ကပ္ပတိ၊
ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပတိ’တိ၊ ဣဒါနိ ပန မယံ ယံ ဣစ္ဆိဿာမာ တံ ကရိဿာမ။ ယံ
န ဣစ္ဆိဿာမာ န တံ ကရိဿာမာ’တိ ဝုတ္တဝစနပနဿရန္တော၊ ဤဒိသဿ စ
သံသသန္တိပါတဿ ပုန ဒုလ္လဘဘာဝံ မညမာနော “ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊
ယံ ပါပဘိက္ခု။ ‘အတီတသတ္ထုကံ ပါဝစန’န္တိ မညမာနာ ပက္ခံ လဘိတွာ
နစိရဿေဝ သဒ္ဓမ္မံ အန္တရဓာပေယျံ။ ယာဝ စ ဓမ္မဝိနယော တိဋ္ဌတိ၊ တာဝ
အနတီတသတ္ထုကမေဝ ပါဝစနံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

‘ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော
ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ’တိ ၇။

ယန္တုနာဟံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျံ ယထယိဒံ သာသနံ အဒ္ဓနိယံ
အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ။

ယဉ္ဇာဟံ ဘဂဝတာ—

‘ဓာရေဿသိ ပန မေ တံ ကဿပ သာဏာနိ ပံသုကုလာနိ
နိဗ္ဗသနာနိ’တိ ဝတွာ စိဝရေ သာဓာရဏပရိဘောဂေန။

‘အဟံ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ’ အာကင်္ခါဒိ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ
အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတတ္ထံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ

၁-ဝိသာပပုဏ္ဏဒိဝသေ(သျှာ) ၂-ဝိ ၄-၄၀၀၊ ဒိ ၂ ၁၃၄-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-မယံ ဟောမ (ဝိ ၄-၄၀၀-ပိဋ္ဌေ)
၄-(ဒိ ၂-၁ ၂၆-ပိဋ္ဌေ) ၅-ယာဝဒေဝ(သိ၊ သျှာ) သံ ၁-၄၁ ၂-ပိဋ္ဌေ။

ပဌမံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာဗိ၊ ကဿပေါပိ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ အာကင်္ခတိ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သုဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။

ဝေမာဒိနာ နယေန နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရဆဋ္ဌဘိညာပုဘေဒေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ အတ္တနာ သမသမဋ္ဌပနေန စ အနုဂ္ဂဟိတော၊ တထာ အာကာသေ ပါဏိံ စာလေတွာ အလဂ္ဂစိတ္တတာယ စေဝ စန္ဒောပမပဋိပဒါယ စ ပသံသိတော၊ တဿ ကိမညံ အာဏဏျံ ဘဝိဿတိ။ နန မံ ဘဂဝါရာဇာ ဝိယ သကကဝစ- ဣဿရိယာနုပုဒါနေန အတ္တနော ကုလဝံသပုတိဋ္ဌာပကံ ပုတ္တံ ‘သဒ္ဓမ္မဝံသပုတိ- ဋ္ဌာပကော မေ အယံ ဘဝိဿတိ’တိ မန္တော ဣဒိနာ အသာဓာရဏေန အနုဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဟေသိ၊ ဣမာယ စ ဥဋ္ဌာရာယ ပသံသာယ ပသံသိ”တိ စိန္တယန္တော ဓမ္မဝိနယသင်္ဂါယနတ္ထံ ဘိက္ခုနံ ဥဿာဟံ ဇနေသိ။ ယထာဟ—

“အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ ‘ကေမိစါဟံ အာဂုသော သမယံ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဒ္ဓါန- မဂ္ဂပုဋိပန္နော မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခု- သတေဟိ’တိ” ၂ သဗ္ဗံ သုဘဒ္ဒကဏ္ဍံ ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထံ ပနဿ မဟာပရိနိဗ္ဗာနာဝသာနေ အာဂတဋ္ဌာနေယေဝ ကထ- ယိဿာမ။

တတော ပရံ အာဟ—

“ဟန္တ မယံ အာဂုသော ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယာမ၊ ပုရေ အဓမ္မော ဒိပ္ပတိ၊ ဓမ္မော ပဋိဗာဟိယျတိ၊ ပုရေ အဝိနယော ဒိပ္ပတိ၊ ဝိနယော ပဋိဗာဟိယျတိ၊ ပုရေ အဓမ္မဝါဒိနော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဓမ္မဝါဒိနော ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ၊ ပုရေ အဝိနယဝါဒိနော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဝိနယဝါဒိနော ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ”တိ။

ဘိက္ခု အာဟံသု “ကေန ဟိ ဘန္တေ ထေရော ဘိက္ခု ဥဗ္ဗိနတူ”တိ။ ထေရော ပန လံကလနဝင်္ဂသတ္ထု သာသနပရိယတ္တိခရေ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိ- အနာဂါမိ သုက္ခဝိပဿက ဝိဇ္ဇာသဝဘိက္ခု အနေကသတေ၊ အနေကသဟဿေ

၁-အာနက္ခ (သီ၊ သျာ)
၃-ဒိဗ္ဗတိ (က) ဝိ ၄-၄၇၁-ပိဋေ။

၂-ဒိ ၂-၁၃၁ဝိ ၄-၄၈၀-ပိဋေသု။
၄-ပဋိဗာဟိယတိ (သီ၊ သျာ)

စ ဝဇ္ဇေတွာ တိပိဋကသဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပဘောဒဓရေ ပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တေ မဟာနဘာဝေ ယေဘုယျေန ဘဂဝတော တေဒဂ္ဂံ အာရောပိတေ တေဝိဇ္ဇာဒိဘောဒေ ဒိဏာသဝဘိက္ခုယေဝ ကျေနပဉ္စသဟေ ပရိဂ္ဂဟေသိ။ ယေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ကေနေနုနာနိ” ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ ဥစ္စိနိ” တိ ၂။

ကိုယ် ပန ယေရော ကေနေနုမကာသိတိ? အာယသ္မတော အာနန္ဒတ္ထေရဿ ဩကာသကရဏတ္ထံ။ တေနဟာယသ္မတာ သဟာပိ ဝိနာပိ န သက္ကာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ ကာဟံ။ သော ဟာယသ္မာ သေက္ခော သကရဏိယော၊ တသ္မာ သဟာပိ န သက္ကာ။ ယသ္မာ ပနဿ ကိဗ္ဗိ? ဒသဗလဒေသိတံ? သုတ္တဂေယျာဒိကံ အပ္ပစူက္ခံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာဟ—

“ဒွါသိတိ ၂ ဗုဒ္ဓတော ဂဏိံ၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။ စတုရာသိတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော” တိ ၆။

တသ္မာ ဝိနာပိ န သက္ကာ။

ယဒိ ဧဝံ သေက္ခောပိ သမာနော ဓမ္မသင်္ဂီတိယာ ဗဟုကာရတ္တာ ထေရေန ဥစ္စိနိတဗ္ဗော အဿ၊ အထ ကသ္မာ န ဥစ္စိနိတောတိ? ပရူပဝါဒပိပဇ္ဇနတော။ ထေရော ဟိ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ အတိဝိယ ဝိဿတ္ထော အဟောသိ။ ဘထာ ဟိ နံ သိရသ္မိံ ပလိတေသုဇာတေသုပိ “နဂါယံ? ကုမာရကော မတ္တမညာသိ” ဟိ ကုမာရကာါဒေန ဩဝဒတိ။ သကျကုလပ္ပသုတော စာယသ္မာ တထာဂတဿ ဘာတာ စူဠပိတုပ္ပတ္တော။ ဟတ္ထ ကေစိ ဘိက္ခု၊ ဆန္ဒာဂမနံ ဝိယ မညမာနာ “ဗဟူ အသေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တေ ဘိက္ခု၊ ဌပေတွာ အာနန္ဒံ သေက္ခပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပတ္တံ ထေရော ဥစ္စိနိ” တိ ဥပဝဒေယျ။ တံ ပရူပဝါဒံ ပရိဝဇ္ဇေန္တော “အာနန္ဒံ ဝိနာ ဓမ္မသင်္ဂီတိ န သက္ကာ ကာဟံ၊ ဘိက္ခုနံ ယေဝ နံ အနမတိယာ ဂဟေဿာမိ” တိ န ဥစ္စိနိ။

အထ သယမေဝ ဘိက္ခု၊ အာနန္ဒဿတ္တာယ ထေရံ ယာစိံ သု။ ယထာဟ—

“ဘိက္ခု၊ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ တေဒဝေါစံ ‘အယံ ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကိဉ္စာပိ သေက္ခော၊ အဘဗ္ဗော ဆန္ဒာမဒေါသာ မောဟာ ဘယာ အဂတိံ ဂန္တိ။ ဗဟု စာနေန ဘဂဝတော သန္တိကေ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ပရိယတ္တော၊ တေန ဟိ ဘန္တေ ထေရော

၁-ကေနေန (သိ) ၂-ဝိ ၄-၄၇၁-ပိဋေ။ ၃-ယံ ကိဗ္ဗိ (က) ၄-ဒသဗလေန ဒေသိတံ (က)
၅-ဒွါသိတိ (သိ) ၆-ခုံ ၂-၁၄၇-ပိဋေ။ ၇-နေဝါယံ (သျှာ) သံ ၃-၄၁၀-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗ။

အာယသ္မန္တဗ္ဗိ အာနန္တံ ဥစ္စိနတူ’တိ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တဗ္ဗိ အာနန္တံ ဥစ္စိနိ’တိ။

ဝေ ဘိက္ခုနံ အာနန္တံ ဥစ္စိနိတေန တေနာယသ္မတာ သဒ္ဓိံ ပဉ္စ ထေရသတာနိ အပေသံ။

အထ ခေါ် တေရာနံ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ “ကတ္ထ န ခေါ် မယံ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျာမာ”တိ။ အထ ခေါ် ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ “ရာဇဂဟံ ခေါ် မဟာဂေါရံ ပဟူတသေနာသနံ၊ ယန္တုန မယံ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျာမာ န အညေဟိ ဘိက္ခု ဂရဇဂဟေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆေယျ”န္တိ။

ကဿာ ပန နေသံ ခေသတောသိ? ဣဒံ ပန အမှာကံ ထာဝရကမ္ပံ၊ ကောဝိ ဝိသဘာဝပုဂ္ဂလော သံသေဇ္ဇံ ပပိသိတွာ ဥက္ကောဋ္ဌေယျာတိ။ အထာယသ္မာ ဟောကဿပေါ ဥတ္တိဒုတိယန ကမ္မေန သာဝေသိ—

“သုဗောတု ဝေ အာရုသော သံသော၊ ယဒိ သံသဿ ပတ္တကလ္လိ သံသော ဣပပနံ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ သမ္ပန္နေယျ ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ။ သော ဥတ္တိ။

သုဗောတု ဝေ အာရုသော သံသော၊ သံသော ဣမာနိ ပဉ္စ ဘိက္ခု- သတာနိ သမ္ပန္နဟိ ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ။ ယဿာယသ္မတော ခေတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္တံ ဘိက္ခုသတာနံ သမ္ပဟိ? ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ။ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမဟိ၊ သော ဘာသေယျ။

သမ္ပတာနိ သံသေန ဣမာနိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ‘ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသန္တာနိ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတုံ၊ န အညေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရာဇဂဟေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗ’န္တိ။ ခေတိ သံသဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ခေမေဟံ ဓာရယာမီ’တိ။

၁-ဝိ ၄-၄၀၁-ပိဋ္ဌေ။
၃-မာန္တာ (သိ)

၂-ဝိ ၄-၄၀၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-သမ္ပဟိ (သျှာ)

ကထာ]

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာ

အယံ ပန ကမ္မဝါစာ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနတော ကေဝိသတိမေ
 ဒိဂသေ ကတာ။ ဘဂဝါ ဟိ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ ပစ္စုသယမယေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊
 အထဿ သတ္တာဟံ သုဇဏ္ဏဝဏ္ဏံ သရိရံ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ ပူဇယံ သု။ ဧဝံ
 သတ္တာဟံ သာဓုကီဠနဒိဝသာ နာမ အဟေသုံ။ တတော သတ္တာဟံ စိဟကာယ
 အဂ္ဂိနာ ဈာယိ၊ သတ္တာဟံ သတ္တိပဉ္စရံ ကတွာ သန္ဓာဂါရသာလာယံ^၁
 ဓာတုပူဇံ ကရိံသုတိ ကေဝိသတိ ဒိဝသာ ဂတာ။ ဇေဋ္ဌမူလသုက္ကပက္ခပဉ္စမိယံ-
 ယေဝ ဓာတုဇယာ ဘာဇယံ သု။ ဧတသ္မိံ ဓာတုဘာဇနဒိဝသေ အန္တိပတိ-
 တဿ မဟာဘိက္ခုသံဃဿ သုဘဒ္ဒေန ပုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတေန ကတံ အနာစာရံ
 အာရောစေတွာ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ စ ဘိက္ခု ဥစ္စိနိတွာ အယံ ကမ္မဝါစာ ကတာ။

ဣမဉ္စ ပန ကမ္မဝါစံ ကတွာ ထေရော ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ “အာဝုသော
 ဣဒါနိ တုမှာကံ စတ္တာလီသ ဒိဝသာ ဩကာသော ကတော၊ ဘဂဝော ပရိ
 ‘အယံ နာမ နော ပလိဗောဓော အတ္ထိ’တိ ဝတ္တု န လဗ္ဘာ၊ တသ္မာ ဣတ္တန္တရေ
 ယဿ ရောဂပလိဗောဓော ဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာယပလိဗောဓော ဝါ မာတာ-
 ပိဘုပလိဗောဓော ဝါ အတ္ထိ၊ ပတ္တံ ဝါ ပန ပစိတဗ္ဗံ စိဝရံ ဝါ ကာတဗ္ဗံ၊
 သော တံ ပလိဗောဓံ ဆိန္ဒိတွာ တံ ကရဏီယံ ကရောတူ”တိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဝတွာ ထေရော အတ္တနော ပဉ္စသတာယ ပရိသာယ ပရိဝုတော
 ရာဇဂဟိ ဂတော။ အညေပိ မဟာစယေရာ အတ္တနော အတ္တနော ပရိဝါရေ
 ဂဟေတွာ သောကသလ္လသမပ္ပိတံ မဟာဇနံ အဿာသေတုကာမာ တံ တံ
 ဒိသံ ပက္ကန္တာ။ ပုဏ္ဏတ္ထေရော ပန သတ္တသတဘိက္ခုပရိဝါရော “တထာဂတဿ
 ပရိနိဗ္ဗာနဋ္ဌာနံ အာဂတာဂတံ မဟာဇနံ အဿာသေဿာမိ”တိ ကုသိနာ-
 ရာယမေဝ အဋ္ဌာသိ။

အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယထာ ပုဗ္ဗေ အပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ ဧဝံ ပရိနိဗ္ဗုတဿာပိ
 ဘဂဝတော သယမေဝ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန
 သာဝတ္ထိ တေန စာရိကံ ပက္ကာမိ။ ဂစ္ဆတော ဂစ္ဆတော ပနဿ ပနိပါရာ
 ဘိက္ခု ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တာ။ တေနာယသ္မတာ ဂတာဂတဋ္ဌာနေ မဟာပရိ-
 ဒေဝေါ အဟောသိ။ အနုပုဗ္ဗေန ပန သာဝတ္ထိမနုပ္ပတ္တေ ထေရေ သာပဿိ-
 ဝါသိနော မနုဿာ “ထေရော ကိရ အာဂတော”တိ သုတွာ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ
 ပစ္စုဂန္ဓာ “ဘန္တေ” အာနန္ဒ ပုဗ္ဗေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ အာဂစ္ဆထ၊ အဇ္ဇ ကုဟိ

၁-သန္ဓာဂါရသာလာယံ (သီးသျှား) မ-၉ ၂-၁၇၃-ပိဋကိ။ ၂-နန တန္တေ (သျှား)

ဘဂဝန္တံ ဌပေတွာ အာဂတတ္ထာ” တိအာဒိနိ ဝဒမာနာ ပရောဒိံသု။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ ဝိယ မဟာပရိဒေဝေါ အဟောသိ။

တကြ သုဒံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တာယ ဓမ္မိယာ ကထာယ တံ မဟာဇနံ သညာပေတွာ ဇေတဝနံ ပဝိသိံတွာ ဒသဗလေန ဝသိတဂန္ဓကုဋိံ ဝန္တိတွာ ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ မဇ္ဇဝိဋ္ဌံ နိဟရိတွာ ပပွေေါဋေတွာ ဂန္ဓကုဋိံ သဗ္ဗဋ္ဌိတွာ မိလာတမာလာကစဝရံ ဆဋေတွာ မဇ္ဇဝိဋ္ဌံ အတိဟရိတွာ ပုန ယထာဌာနေ ဌပေတွာ ဘဂဝတော ဌိတကာလေ ကရဏီယံ ဝတ္ထံ သဗ္ဗမကာသိ။ ကုရုမာနော စ နှာနကောဋ္ဌကံ သဗ္ဗဇ္ဇနဥဒကူပဋ္ဌာပနာဒိကာလေသု ဂန္ဓကုဋိံ ဝန္တိတွာ “နန ဘဂဝါ အယံ တုမှာကံ နှာနကာလော၊ အယံ ဓမ္မဒေသနာကာလော၊ အယံ ဘိက္ခုနံ ဩဝါဒဒါနကာလော၊ အယံ သီဟသေယျကပ္ပနကာလော” ၊ အယံ မုခဓောဝနကာလော” တိအာဒိနာ နယေန ပရိဒေဝမာနောဝ အကာသိ၊ ယထာ တံ ဘဂဝတော ဂုဏဂဏာမတရသညတာယ ပတိဋ္ဌိတပေမော စေဝ အနိကာသဝေါ စ အနေကေသု စ ဇာတိသတသဟဿေသု အညမညဿူပကာရသဉ္စနိတစိတ္တမဒ္ဒဝေါ။ တမေနံ အညတရာ ဒေဝတာ “ဘန္တေ အာနန္ဒ တုမှေ ဧဝံ ပရိဒေဝမာနာ ကထံ အညေ အဿာသေသထာ” တိ သံဝေဇေသိ။ သော တဿာ ဝစနေန သံဝိဂ္ဂဟဒယော သန္တုတ္တိတွာ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနတော ပဘုတိ ဌာနနိသဇ္ဇဗဟုလတ္တာ ဥဿန္တမာတုကံ ကာယံ သမဿာသေတုံ ဒုတိယဒိဝသေ ဒီရဝိရေစနံ ပိဝိတွာ ဝိဟာရေယေဝ နိသိဒိ။ ယံ သန္ဓာယ သုဘောန မာဏဝေန ပဟိတံ မာဏဝကံ တေဒဝေါစ—

“အကာလော ခေါ မာဏဝက၊ အတ္ထိ မေ အဇ္ဇ ဘေသဇ္ဇမတ္တာ ပီတာ၊ အပွေဝ နာမ သွေပိ ဥပသက်မေယျာမာ” တိ”။

ဒုတိယဒိဝသေ စေတကတ္ထေရေန ပစ္စာသမဏေန ဂန္ဓာ သုဘောန မာဏဝေန ပုဋ္ဌော ဣမသ္မိံ ဒီဃနိကာယေ သုဘသုတ္တံ နာမ ဒသမံ သုတ္တမဘာသိ။

အထ အာနန္ဒတ္ထေရော ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ ခဏ္ဍပုလ္လပုဋိသင်္ခရဏံ ကာရာပေတွာ ဥပကဋ္ဌာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဘိက္ခုသံဃံ ဩဟာယ ရာဇဂဟံ

၁-နှာနကောဋ္ဌက (သိ)
၂-သီဟသေယျ ကပ္ပနကာလော (သိ)၊ သီဟသေယျကပ္ပနကာလော (သျာ)
၃-ဒီ ၁-ဘဂဝ-ပိဋေ။

ဂတော၊ တထာ အညေပိ ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ ဘိက္ခုတိ။ ဧဝံပိ ဂတေ တေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ထေရာ ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ အဂမံသု ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိတု”န္တိ။ တေ အာသင်္ဃုပုဏ္ဏမာယံ^၂ ဥပေါသထံ ကတွာ ပါဠိပဒဒိဝသေ သန္ဓိပတိတွာ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံသု။

တေန ခေါပန သမယေန ရာဇဂဟံ ပရိဝါရေတွာ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိဟာရာ ဟောန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေပိ ဆဒ္ဓိတပတိတဥက္ကာပါ အဟေသု။ ဘဂဝတော ဟိ ပရိနိဗ္ဗာနေ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခု အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဝိဟာရေ စ ပရိဝေဏေ စ ဆဋ္ဌေတွာ အဂမံသု။ တတ္ထ ကတိကဝတ္တံ ကုရုမာနာ ထေရာ “ဘဂဝတော စစနပူဇနတ္ထံ တိတ္ထိယဝါဒပရိမောစနတ္ထဉ္စ ပဌမံ မာသံ ခဏ္ဍပုလ္လ-ပုဋိသင်္ခရဏံ ကရောမာ”တိ စိန္တေသု။ တိတ္ထိယာ ဟိ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ “သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကာ သတ္တရိ ဌိတေယေဝ ဝိဟာရေ ပဋိဇက္ခိံသု၊ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဆဋ္ဌေသု၊ ကုလာနံ မဟာနေပရိစ္စာဂေါ ဝိနယတိ”တိ။ တေသဉ္စ ဝါဒပရိမော-စနတ္ထံ စိန္တေသုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ စိန္တယိတွာ စ ပန ကတိကဝတ္တံ ကရိံသု။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“အထ ခေါ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ တေဒဟောသိ ‘ဘဂဝတာ ခေါ အာဝုသော ခဏ္ဍပုလ္လပုဋိသင်္ခရဏံ ဝဏ္ဏိတံ၊ ဟန္တ မယံ အာဝုသော ပဌမံ မာသံ ခဏ္ဍပုလ္လပုဋိသင်္ခရဏံ ကရောမ၊ မဇ္ဈိမံ မာသံ သန္ဓိ-ပတိတွာ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိသာမာ’တိ”^၃။

တေ ဒုတိယဒိဝသေ ဂန္ဓာ ရာဇဒွါရေ အဋ္ဌံသု။ ရာဇာ အာဂန္ဓာ ဝန္တိတွာ “ကို ဘန္တေ အာဂတတ္ထာ”တိ အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ပုစ္ဆိ။ ထေရာ အဋ္ဌာရသ-မဟာဝိဟာရပုဋိသင်္ခရဏတ္ထာယ ဟတ္ထကမ္ပံ ပဋိဝေဒေသု။ ရာဇာ ဟတ္ထကမ္ပ-ကာရဏေ မနုဿေ အဒါသိ။ ထေရာ ပဌမံ မာသံ သဗ္ဗဝိဟာရေ ပဋိသင်္ခရ-ပေတွာ ရညော အာရောစေသု “နိဋ္ဌိတံ မဟာရာဇ ဝိဟာရပုဋိသင်္ခရဏံ၊ ဣဒါနိ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ ကရောမာ”တိ။ သာဓု ဘန္တေ ဝိသဋ္ဌာ^၄ ကရောတ၊ မယံ အာဏာစက္ကံ တုမှာကဉ္စ ဓမ္မစက္ကံ ဟောတု၊ အာဏာပေထ ဘန္တေ ကိံ ကရောမိတိ။ သင်္ဂဟံ ကရောန္တာနံ ဘိက္ခုနံ သန္ဓိသဇ္ဇဋ္ဌာနံ မဟာရာဇာတိ။ ကတ္ထ ကရောမိ ဘန္တေတိ။ ဝေဘာရပဗ္ဗတပဿေ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာဒွါရေ^၅ ကာတုံ ယုတ္တံ မဟာရာဇာတိ။ “သာဓု ဘန္တေ”တိ ခေါ ရာဇာ အဇာတသတ္တ

၁-ဝိ ၄-၄၀၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၂-အာသင်္ဃုပုဏ္ဏမာယံ (သျှာ)
၃-ဝိ ၄-၄၀၂-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-ဝိသတ္ထာ (သိ)၊ ဝိသဋ္ဌာ (သျှာ)
၅-သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာဒွါရေ (သိ)၊ သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာဒွါရေ (သျှာ)

ဝိဿကမ္ပနာ^၁ နိဗ္ဗိတသဒိသံ သုဝိဘတ္တဘိတ္တိထမ္ဘသောပါနံ နာနာရိမောလာ-
 ကမ္မလတာကမ္ပဝိစိတ္တံ အဘိဘဝန္တမိဝ ရာဇဘဝနဝိဘူတိ အဝဟသန္တမိဝ ဒေဝ-
 ဝိမာနသိရိံ သိရိယာ နိကေတနမိဝ၊^၂ ကေနိပါတတိတ္ထမိဝ စ ဒေဝမနုဿနယန-
 ဝိဟင်္ဂါနံ လောကရာမဏေယျကမိဝ သမ္ပိဏ္ဍိတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗသာရမဏ္ဍံ မဏ္ဍပံ
 ကာရာပေတွာ ဝိဝိကေသုမဒါမောလမ္ပကဝိနိဂ္ဂလန္တစာရုဝိတာနံ နာနာရတန-
 ဝိစိတ္တံ^၃ မဏိကောဋိမတလဒိဝ စ နံ နာနာပုပ္ဖူပဟာရဝိစိတ္တသုပရိနိဋ္ဌိတဘူမိကမ္ပံ
 ဗြဟ္မဝိမာနသဒိသံ အလင်္ကရိတွာ တသ္မိံ မဟာမဏ္ဍပေ ပဉ္စသတာနံ ဘိက္ခုနံ
 အနန္တါနိ ပဉ္စ ကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏသတာနိ ပညပေတွာ ဒက္ခိဏဘာဂံ နိဿာယ
 ဥတ္တရာဘိမုခံ ထေရာသနံ မဏ္ဍပမဇ္ဈေ ပုရတ္တာဘိမုခံ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
 အာသနာရဟံ ဓမ္မာသနံ ပညပေတွာ ဒန္တခစိတံ ဗိဇနိဇ္ဈေတ္ထ ဌပေတွာ ဘိက္ခု-
 သံဃဿ အာရောစာပေသိ “နိဋ္ဌိတံ ဘန္တေ မမ ကိစ္စ”န္တိ။

တသ္မိဉ္စ ပန ဒိဝသေ ကေစ္စေ ဘိက္ခု အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ သန္ဓာယ
 ဝေမာဟံသု “ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ကော ဘိက္ခု ဝိဿဂန္တံ ဝါယန္တော
 ဝိစရဟိ”တိ။ ထေရော တံ သုတွာ “ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အညော ဝိဿဂန္တံ
 ဝါယန္တော ဝိစရဏကဘိက္ခု နာမ နတ္ထိ၊ အဒ္ဓါ ဧတေ မံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ”တိ
 သံဝေဂံ အာပဇ္ဇိ။ ကေစ္စေ နံ အာဟံသုယေဝ “သွေ အာဝုသော အာနန္တ
 သန္တိပါတော၊ တုဉ္စ သေက္ခော သကရဏိယော၊ တေန တေန န ယုတ္တံ သန္တိပါတံ
 ဂန္တံ၊ အပ္ပမတ္တော ဟောဟိ”တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော “သွေ သန္တိပါတော၊ န ခေါ မေတံ
 ပတိရူပံ၊ ယှာဟံ သေက္ခော သမာနော သန္တိပါတံ ဂစ္ဆေယျ”န္တိ ဗဟုဒေဝ ရတ္ထိံ
 ကာယဂတာယ သတိယာ ဝိတိနာမေတွာ ရတ္ထိယာ ပစ္စုသသမယေ စက်မာ
 ဩရောဟိတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ “နိပဇ္ဇိဿာမီ”တိ ကာယံ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဒွေ
 ပါဒါ ဘူမိတော မုတ္တာ၊ အပတ္တုဉ္စ သိသံ ဗိဓ္မောဟနံ^၄၊ တေသ္မိံ အန္တရေ
 အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ။ အယဉ္စိ အာယသ္မာ စက်မေန ဗဟိ
 ဝိတိနာမေတွာ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသက္ကောန္တော စိန္တေသိ “နန မံ
 ဘဂဝါ တေဒဝေါစ ‘ကတပုညောသိ တံ အာနန္တ၊ ပဓာနမနယုဉ္စ၊ နိပ္ပံ
 ဟောဟိသိ အနာသဝေါ’တိ”။ ဗုဒ္ဓါနန္တ ကထာဒေါသော နာမ နတ္ထိ၊ မမ ပန
 အစ္စာရဒ္ဓံ ဝိရိယံ၊ တေန မေ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တတိ၊ ဟန္တာဟံ ဝိရိယသမထံ^၆
 ယောဇေဗီ”တိ စက်မာ ဩရောဟိတွာ ပါဒဓောဝနဋ္ဌာနေ ဌတွာ ပါဒ

၁-ဝိဿကမ္ပနာ (သျှာ)၊ ဝိသုကမ္ပနာ (က) ၂-လေန္တမိဝ (သျှာ၊ က) ၃-ရတနဝိစိတ္တ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-ဗိဓ္မောဟနံ (သျှာ) ၅-(ဒိ ၂-၁၁၉-ပိဋေ) ၆-ဝိရိယသမထံ (သီ-အဘိနဝဂ္ဂိ ၁-၇၆-ပိဋေ)

ခေတ်တွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ မဉ္ဇကေ နိသီဒိတွာ “ထောကံ ဝိဿမိဿာမီ”တိ ကာယံ မဉ္ဇကေ အပနာမေသိ။ ဒွေ ပါဒါ ဘူမိတော မုတ္တာ၊ သီသံ ဗိမ္ဗောဟန- မပုတ္တံ၊ တေသ္မိံ အန္တရေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ၊ စတုဗ္ဗရိယာ- ပထဝီရဟိတံ ထေရဿ အရဟတ္တံ။ တေန “ဣမသ္မိံ သာသနေ အနိပန္နော အနိသိန္နော အဋ္ဌိတော အစက်မန္တော ကော ဘိက္ခု၊ အရဟတ္တံ ပတ္တော”တိ ဝုတ္တေ “အာနန္ဒတ္ထေရော”တိ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ။

အထ ထေရော ဘိက္ခု၊ ဒုတိယဒိဝသေ ပဉ္စမိယံ ကာဠပက္ခဿိ^၁ ကတဘတ္တ- ကိစ္စာ ပတ္တစိဝရံ ပဋိသာမေတွာ ဓမ္မသဘာယံ သန္တိပတိံ^၂သု။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အရဟာ သမာနော သန္တိပတိံ အဂမာသိ။ ကထံ အဂမာသိ “ဣဒါနိဋ္ဌိ သန္တိပတိမဇ္ဈံ ပဝိသနာရဟော”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌစိတ္တော ဧကံသံ စိဝရံ ကတွာ ဗန္ဓနာ မုတ္တတာလပတ္တံ ဝိယ၊ ပဏ္ဍု၊ ကမ္မလေ နိက္ခိတ္တဇာတိမဏိ ဝိယ၊ ဝိဂတဝဿာဟကေ နဘေ သမုဂ္ဂတပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ၊ ဗာလာတပသမ္ပဿဝိက- သိဘရေဏုပိဋ္ဌရဂဗ္ဘိံ ပဒုမံ ဝိယ စ ပရိသုဒ္ဓေန ပရိယောဒါတေန သပ္ပဘေန သဿိရိကေန စ မုဒဝရေန အတ္တနော အရဟတ္တပုတ္တိံ အာရောစယမာနော ဝိယ အဂမာသိ။ အထ နံ ဒိသ္မာ အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ တေဒဟောသိ “သောဘတိ ဝတ ဘော အရဟတ္တပုတ္တော အာနန္ဒော၊ သစေ သတ္တာ ဓရေယျ၊ အဒ္ဓါ အဇ္ဇာနန္ဓဿ သာဓကောရံ ဒဒေယျ၊ ဟန္တ ဒါနိဿာဟံ သတ္တာရာ ဒါတဗ္ဗံ သာဓကောရံ ဒဒါမီ”တိ တိက္ခတ္တံ သာဓကောရဒါသိ။

မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန ဝဒန္တိ “အာနန္ဒတ္ထေရော အတ္တနော အရဟတ္တပုတ္တိံ ဣပေတုကာမော ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ နာဂတော၊ ဘိက္ခု၊ ယထာဝုဗ္ဗံ အတ္တနော အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသီဒန္တော အာနန္ဒတ္ထေရဿ အာသနံ ဌပေတွာ နိသိန္နာ။ တတ္ထ ဧကစိ ဧဝမာဟံသု ‘ဧတံ အာသနံ ကဿာ’တိ။ အာနန္ဒဿာတိ။ အာနန္ဒော ပန ကုဟိံ ဂတောတိ။ တသ္မိံ သမယေ ထေရော စိန္တေသိ ‘ဣဒါနိ မယံ ဂမနကာလော’တိ။ တတော အတ္တနော အာနုဘာဝံ ဒသေန္တော ပထဝီယံ နိမုဇ္ဇိတွာ အတ္တနော အာသနေယေဝ အတ္တာနံ ဒသေသိ”တိ။ အာကာသေန ဂန္ဓာ နိသီဒိတိပိ ဧကေ။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ ဟောတု၊ သဗ္ဗထာပိ တံ ဒိသ္မာ အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ သာဓကောရဒါနိ^၂ ယုတ္တမေဝ။

ဧဝံ အာဂတေ ပန တသ္မိံ အာယသ္မန္တေ^၃ မဟာကဿပတ္ထေရော ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ “အာဝုသော ကိံ^၄ ပဌမံ သင်္ဂါယာမ ဓမ္မံ ဝါ ဝိနယံ ဝါ”တိ။

၁-ဟက္ခဿ (သီ၊ သျာ)
 ၂-အာယသ္မာ (က)
 ၃-သာဓကောရဿ ဒါနံ (သျာ)
 ၄-ကံ (သျာ၊ က)

ဘိက္ခု။ အာဟံသု “ဘန္တေ မဟာကဿပ *ဝိနယော နာမ ဗုဒ္ဓဿသနဿ အာယု၊ ဝိနယေ ဌိတေ သာသနံ ဌိတံ” ဟေတိ၊ တသ္မာ ပဋ္ဌမံ ဝိနယံ သင်္ဂါယာမာ”တိ။ ကံ ခုရံ ကတုာတိ။ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိန္တိ။ ကိံ အာနန္ဒော နပ္ပဟောတိတိ။ နော နပ္ပဟောတိ၊ အဝိ စ ခေါ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ရေမာနော-ယေဝ ဝိနယပရိယတ္တိံ နိဿာယ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဝိနယရောနံ ယဒိဒံ ဥပါလိံ”တိ။ တသ္မာ ဥပါလိတ္ထေရံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိနယံ သင်္ဂါယာမာတိ။

တတော ထေရော ဝိနယံ ပုစ္ဆနတ္ထာယ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ သမ္ဗန္တိ။ ဥပါလိတ္ထေရောပိ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထာယ သမ္ဗန္တိ။ တတြာယံ ပါဠိ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သံဃံ ဣပေသိ—

“သုဏာတု မေ အာပုသော သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ဥပါလိံ ဝိနယံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။

အာယသ္မာပိ ဥပါလိံ သံဃံ ဣပေသိ—

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန ဝိနယံ ပုစ္ဆော ဝိဿဇ္ဇေယျ”န္တိ။

ဧဝံ အတ္တာနံ သမ္ဗန္တိတွာ အာယသ္မာ ဥပါလိံ ဥဋ္ဌာယာသနာ ကေသံ စိဝရံ ကတုာ ထေရေ ဘိက္ခု။ ဝဋ္ဌိတွာ ဓမ္မာသနေ နိသီဒိ ဒန္တခစိတံ ဗီဇနိံ? ဂဟေတွာ၊ တတော မဟာကဿပပေယျရော ထေရာသနေ နိသီဒိတွာ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ ဝိနယံ ပုစ္ဆိ “ပဋ္ဌမံ အာပုသော ဥပါလိံ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တ”န္တိ။ ဝေသာလိယံ ဘန္တေတိ။ ကံ အာရဗ္ဗာတိ။ သုဒိန္တံ ကလန္တပုတ္တံ အာရဗ္ဗာတိ။ ကိသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ။ မေထုနဓမ္မေတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ ပဋ္ဌမဿ ပါရာဇိကဿ ဝတ္ထုရိ ပုစ္ဆိ၊ နိဒါနမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ပုဂ္ဂလမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ပညတ္တိမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ အနုပညတ္တိမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ အာပတ္တိမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ အနာပတ္တိမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ပုစ္ဆော ပုစ္ဆော အာယသ္မာ ဥပါလိံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။

ကိံ ပနေတ္ထ ပဋ္ဌမပါရာဇိကေ ကိဉ္စိ အပနေတဗ္ဗံ ဝါ ပက္ခိပံတဗ္ဗံ ဝါ အတ္ထိ နတ္ထိတိ။ အပနေတဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓဿ ဟိ ဘဂဝတော ဘာသိတေ အပနေတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ။ န ဟိ တထာဂတော ကေဗျုဒ္ဓနန္ဒိ နိရတ္ထကံ ဝေန္တိ။ သာဝကာနံ ပန

* ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၊ ထေရဂါထာ-ဋ္ဌ ၁-၄၇၆၊ နုဒ္ဒကပါဌ-၄-၇၂-ဝိဋ္ဌေသုပိ။ ၁-ဋ္ဌိတံ နာမ (က) ၂-အံ ၁-၂၅-ဝိဋ္ဌေ။ ၃-ဂီဇနိံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)

ဒေဝတာနံ ဝါ ဘာသိတေ အပနေတဗ္ဗိ ဟောတိ၊ တံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရာ အပနယိံသု။ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ အတ္ထိ၊ တသ္မာ ယံ ယတ္ထ ပက္ခိပိတံ ယုတ္တံ၊ တံ ပက္ခိပိသုယေဝ။ ကိံ ပန တန္တိ? “တေန သမယေနာ”တိ ဝါ, “တေန ခေါ ပန သမယေနာ”တိ ဝါ, “အထ ခေါ”တိ ဝါ, “ဧဝံ ဝုတ္တေ”တိ ဝါ, “တေဒဝေါစာ”တိ ဝါ, ဝေမာဒိကံ သဗ္ဗန္တဝစနမတ္ထံ။ ဧဝံ ပက္ခိပိတဗ္ဗယုတ္တံ ပက္ခိပိတွာ ပန “ဣဒံ ပဌမ-ပါရာဇိက”န္တိ ဌပေသံ။ ပဌမပါရာဇိကေ သင်္ဂဟမာရူဠေ ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတနယေနေဝ ဂဏသဇ္ဈာယမကံသု “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဝေရဉ္စာယံ ဝိဟရတိ”တိ။ တေသံ သဇ္ဈာယာရဒ္ဓကာလေယေဝ သာဓုကာရံ ဒဒမာနာ ဝိယ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ အကမ္ဘိတ္ထ။

ဧတေနေဝ နယေန သေသာနိ တီဏိ ပါရာဇိကာနိ သင်္ဂဟံ အာရောပေတွာ “ဣဒံ ပါရာဇိကကဏ္ဍ”န္တိ ဌပေသံ။ တေရသ သံဃာဒိသေသာနိ “တေရသက”န္တိ ဌပေသံ။ ဒွေ သိက္ခာပဒါနိ “အနိယတာနိ”တိ ဌပေသံ။ တိံသ သိက္ခာပဒါနိ “နိဿဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ ဒွေနဂုတိ သိက္ခာပဒါနိ “ပါစိတ္တိယာ-နိ”တိ ဌပေသံ။ စတ္တာရိ သိက္ခာပဒါနိ “ပါဠိဒေသနိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ ပဉ္စ-သတ္တတိ သိက္ခာပဒါနိ “သေခိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ သတ္တ ဓမ္မေ “အဓိကရဏ-သမထာ”တိ ဌပေသံ။ ဧဝံ သတ္တဝိသာမိကာနိ ၂ ဌေ သိက္ခာပဒသတာနိ “မဟာ-ဝိဘင်္ဂေါ”တိ ကိတ္တေတွာ ဌပေသံ။ မဟာဝိဘင်္ဂါဝသာနေပိ ပုရိမနယေနေဝ မဟာပထဝီ အကမ္ဘိတ္ထ။

တတော ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေါ အဋ္ဌ သိက္ခာပဒါနိ “ပါရာဇိကကဏ္ဍံ နာမ ဣဒံ”န္တိ ဌပေသံ။ သတ္တရသ သိက္ခာပဒါနိ “သတ္တရသက”န္တိ ဌပေသံ။ တိံသ သိက္ခာ-ပဒါနိ “နိဿဂ္ဂိယာနိ ပါစိတ္တိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ ဆသဋ္ဌိသတသိက္ခာပဒါနိ “ပါစိတ္တိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ အဋ္ဌ သိက္ခာပဒါနိ “ပါဠိဒေသနိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ ပဉ္စသတ္တတိ သိက္ခာပဒါနိ “သေခိယာနိ”တိ ဌပေသံ။ သတ္တ ဓမ္မေ “အဓိ-ကရဏသမထာ”တိ ဌပေသံ။ ဧဝံ တီဏိ သိက္ခာပဒသတာနိ, စတ္တာရိ စ သိက္ခာ-ပဒါနိ “ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေါ”တိ ကိတ္တေတွာ “အယံ ဥဘတော ဝိဘင်္ဂေါ နာမ စတုသဋ္ဌိဘာဏဝါရေ”တိ ဌပေသံ။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါဝသာနေပိ ဝုတ္တနယေ-နေဝ မဟာပထဝီကမ္မော အဟောသိ။

ဧတေနေဝပုလိယေန အသိဘိဘာဏဝါရပရိမာဏံ ခန္ဓကံ, ပဉ္စဝိသတိဘာဏ-ဝါရပရိမာဏံ ပရိဝါရဉ္စ သင်္ဂဟံ အာရောပေတွာ “ဣဒံ ဝိနယဝိဋ္ဌကံ နာမာ”တိ

၁-တဒ္ဓိ (သိ၊ သျှာ) ၂-ဝိသာမိကာနိ (သိ၊ က) ၃-မဟာပဋ္ဌဝီ အကမ္ဘိတ္ထ (သိ၊ သျှာ)

ဌပေသုံ။ ဝိနယပိဋကထာသာနေပိ ပုတ္တနယေနေဝ မဟာပထဝိကမ္မော အဟော-
သိ။ တံ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ ပဋိစ္ဆာပေသုံ “အာဂုသော ဣမံ တုယံ
နိဿိတကေ ဝါစေဟိ”တိ။ ဝိနယပိဋကသင်္ဂဟာဝသာနေ ဥပါလိတ္ထေရော
ဒန္တခစိတံ ဗိဇနိံ နိက္ခိပိတွာ ဓမ္မာသနာ ဩရောဟိတွာ ထေရေ ဘိက္ခု
ဝန္တိတွာ အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိဿိဒိ။

ဝိနယံ သင်္ဂါယိတွာ ဓမ္မံ သင်္ဂါယိတုကာမော အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ
ဘိက္ခု။ ပုစ္ဆိ “ဓမ္မံ သင်္ဂါယန္တေဟိ ကံ ပုဂ္ဂလံ ခုရံ ကတွာ ဓမ္မော သင်္ဂါယိ-
တဗ္ဗော”တိ။ ဘိက္ခု။ “အာနန္ဒတ္ထေရံ ခုရံ ကတွာ”တိ အာဟံသု။

* အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ သံဃံ ဉပေသိ—

“သုဏာတု မေ အာဂုသော သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ
ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ အာနန္ဒံ ဓမ္မံ ပုဇ္ဈေယျ”န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သံဃံ ဉပေသိ—

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊
အဟံ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန ဓမ္မံ ပုဇ္ဈော
ဝိဿဇ္ဇေယျ”န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဉဋ္ဌာယာသနာ ကေသံ စိဝရံ ကတွာ
ထေရေ ဘိက္ခု။ ဝန္တိတွာ ဓမ္မာသနေ နိဿိဒိ ဒန္တခစိတံ ဗိဇနိံ ဂဟေတွာ။
အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခု။ ပုစ္ဆိ “ကတရံ အာဂုသော
ပိဋကံ ပဌမံ သင်္ဂါယာမာ”တိ။ သုတ္တန္တပိဋကံ ဘန္တေတိ။ သုတ္တန္တပိဋကေ
စတဿော သင်္ဂါယိယော၊ တာသု ပဌမံ ကတရံ သင်္ဂါယိန္တိ။ ဒိဃသင်္ဂါယိ
ဘန္တေတိ။ ဒိဃသင်္ဂါယိယံ စတုတ္ထိံသ သုတ္တာနိ တယော ဝဂ္ဂါ၊ တေသု ပဌမံ
ကတရံ ပဂ္ဂန္တိ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂံ ဘန္တေတိ။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေ တေရသ သုတ္တန္တာ၊
တေသု ပဌမံ ကတရံ သုတ္တန္တိ။ မြဟ္မဇာလသုတ္တံ နာမ ဘန္တေ တိဝိဓေသိလာ-
လင်္ကံတံ နာနာဝိဓေသိန္ဒါဇီဝ ကုဟနလပနာဒိ ဝိဒ္ဓိသနံ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဇာလဝိနိဝေဌနံ
ဒသသဟသိလောကဓာတုကမ္မနံ ၊ တံ ပဌမံ သင်္ဂါယာမာတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ တေဒဝေ။
“မြဟ္မဇာလံ အာဂုသော အာနန္ဒ ကတ္တ ဘာသိတ”န္တိ။ အန္တရာ စ ဘန္တေ
ရာဇဂဟံ၊ အန္တရာ ဗ နာဋန္တံ ရာဇာဂါရကေ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယန္တိ။ ကံ

* 8 ၄-၄၇-ပိဋကိ။ ၁-ဒဿဟသိလောကဓာတုကမ္မနံ (သိ၊ သျာ)

အာရတ္တတိ။ သုပ္ပိယဉ္စ ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ဗြဟ္မဒတ္တဉ္စ မာဏဝန္တိ။ ဝိ ကိသ္ဗိံ ဝတ္ထုသ္မိန္တိ။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေတိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဗြဟ္မဇာလဿ နိဒါနဗ္ဗိ ပုစ္ဆိ၊ ပုဂ္ဂလဗ္ဗိ ပုစ္ဆိ။ ဝတ္ထုဗ္ဗိ ပုစ္ဆိ။ အာယသ္မာ အာနန္တော ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဝိဿဇ္ဇနာဝသာနေ ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ ဂဏသဇ္ဈာယမကံသု။ ဝုတ္တနယေနေဝ စ ပထဝိကမ္ပော အဟောသိ။

ဧဝံ ဗြဟ္မဇာလံ သင်္ဂါယိတွာ တတော ပရံ “သာမညဖလံ ပနာဝုသော အာနန္တ ကတ္တ ဘာသိတ”န္တိအာဒိနာ နယေန ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနက္ခမေန သဒ္ဓိံ ဗြဟ္မဇာလေန သဗ္ဗေပိ တေရသ သုတ္တန္တေ သင်္ဂါယိတွာ “အယံ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ နာမာ”တိ ကိတ္တေတွာ ဌပေသုံ။

တဒနန္တရံ မဟာဝဂ္ဂံ၊ တဒနန္တရံ ပါထိကဝဂ္ဂန္တိ ဧဝံ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟံ စတုတ္ထိံသ- သုတ္တပဋိမဏ္ဍိတံ စတုသဋ္ဌိဘာဏဝါရပရိမာဏံ တန္တိံ သင်္ဂါယိတွာ “အယံ ဒိသနိကာယော နာမာ”တိ ဝတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ပဋိစ္စာပေသုံ “အာဝုသော ဣမံ တုယံ နိဿိတကေ ဝါစေဟိ”တိ။

တတော အနန္တရံ အသိတိဘာဏဝါရပရိမာဏံ မဇ္ဈိမနိကာယံ သင်္ဂါ- ယိတွာ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရဿ နိဿိတကေ ပဋိစ္စာပေသုံ “ဣမံ တုမေ ပရိဟရထာ”တိ။

တတော အနန္တရံ သတဘာဏဝါရပရိမာဏံ သံယုတ္တနိကာယံ သင်္ဂါယိတွာ မဟာကဿပတ္ထေရံ ပဋိစ္စာပေသုံ “ဘန္တေ ဣမံ တုမှာကံ နိဿိတကေ ဝါစေ- ထာ”တိ။

တတော အနန္တရံ ဝိသတိဘာဏဝါရသတပရိမာဏံ အင်္ဂုတ္တရနိကာယံ သင်္ဂါယိတွာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရံ ပဋိစ္စာပေသုံ “ဣမံ တုမှာကံ နိဿိတကေ ဝါစေ- ထာ”တိ။

တတော အနန္တရံ ဓမ္မသင်္ဂဟဝိဘင်္ဂဓာတုကထာပုဂ္ဂလပညတ္တိကထာဝတ္ထု- ယမကပဋ္ဌာနံ အဘိဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ သံဝဏ္ဏိတံ သုခုမညဏဂေါစရံ တန္တိံ သင်္ဂါယိတွာ “ဣဒံ အဘိဓမ္မပိဋကံ နာမာ”တိ ဝတွာ ပဉ္စ အရဟန္တသတာနိ သဇ္ဈာယမကံသု။ ဝုတ္တနယေနေဝ ပထဝိကမ္ပော အဟောသိတိ။

တတော ပရံ ဇာတကံ နိဗ္ဗေသော ပဋိသတ္တိဒါမဂ္ဂေါ၊ အပဒါနံ သုတ္တ- နိပါတော ခုဒ္ဒကပါဌော ဓမ္မပဒံ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဝိမာနဝတ္ထု ပေတဝတ္ထု။

၁-၁-ဣမာနိ ပဒါနိ စူဠဝဂ္ဂေ ၄၇၃-ပိဋေ န ဒိဿန္တိ။

ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာတိ ဣမံ တန္တိ သင်္ဂါယိတွာ “ခုဒ္ဒကဂန္ထော နာမာ-
ယ”န္တိ စ ဝတွာ “အဘိဓမ္မပိဋကသို့ယေဝ သင်္ဂဟံ အာရောပယိံသူ”တိ
ဒီဃဘာဏကာ ဝဒန္တိ။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန “စရိယာပိဋကဗုဒ္ဓဝံသေဟိ သဒ္ဓိံ
သဗ္ဗမ္မေတံ ခုဒ္ဒကဂန္ထံ နာမ သုတ္တန္တပိဋကေ ပရိယာပန္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။

ဝေမေတံ သဗ္ဗမ္မိ ဗုဒ္ဓဝစနံ ရသဝသေန ကေဝိဓံ၊ ဓမ္မဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ၊
ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမဝသေန တိဝိဓံ။ တထာ ပိဋကဝသေန။ နိကာယဝသေန ပဉ္စဝိဓံ၊
အင်္ဂဝသေန နဝိဓံ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိသဟဿဝိဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကထံ ရသဝသေန ကေဝိဓံ? ယဉ္စိ ဘဂဝတာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ
အဘိသမ္မုတ္တိတွာ ယာဝ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊
ဧတ္တန္တရေ ပဉ္စစတ္တာလီသ ဝဿာနိ ဒေဝမနုဿနာဂယက္ခာဒယော အနုသာ-
သန္တေန ဝါ ပစ္စဝေက္ခန္တေန ဝါ ပုတ္တံ၊ သဗ္ဗံ တံ ကေရသံ ပိမုတ္တိရသမေဝ
ဟောတိ။ ဧဝံ ရသဝသေန ကေဝိဓံ။

ကထံ ဓမ္မဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ? သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဓမ္မော စေဝ ပိနယော
စာတိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ပိနယပိဋကံ၊ ဝိနယော၊ အဝသေသံ ဗုဒ္ဓဝစနံ
ဓမ္မော။ တေနေဝါဟ “ယန္တုန မယံ ဓမ္မဉ္စ ပိနယဉ္စ သင်္ဂါယေယျာမာ”တိ။
“အဟံ ဥပါလိံ ပိနယံ ပုစ္ဆေယျံ၊ အာနန္တံ ဓမ္မံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ ၂ စ။ ဧဝံ ဓမ္မ-
ဝိနယဝသေန ဒုဝိဓံ။

ကထံ ပဌမမဇ္ဈိမပစ္ဆိမဝသေန တိဝိဓံ? သဗ္ဗမေဝ ဟိဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ
မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနန္တိ တိပုဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ—

“အနေကဇာတိသံသာရံ၊ သန္တာဝိသံ အနိဗ္ဗိသံ။
ဂဟကာရံ ဂဝေသန္တော၊ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနံ။
ဂဟကာရက ဒိဋ္ဌောသိ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသိ။
သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာ ဘဂ္ဂါ၊ ဂဟကူဠံ ဝိသင်္ခတံ။
ဝိသင်္ခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တဏှာနံ ခယမဇ္ဈဂါ”တိ ၂။

ဣဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ။ ကေဝိ “ယဒါ ဟဝေ ပါတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ”တိ ၇
ခန္ဓဇော ဥဒါနဂါထံ ဝဒန္တိ။ ဧသာ ပန ပါပိပဒဒိဝသေ သဗ္ဗညုဘာဝပုတ္တဿ
သောမနဿမယဉာဏေန ပစ္စယာကာရံပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဥပ္ပန္နာ ဥဒါနဂါထာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁-ဝိ ၄-၄၀-ပိဋေ။ ၂-ဝိ ၄-၄၀၂-၃-ပိဋေသု။ ၃-ခု ၁-၃၆-ဓမ္မပဒေ။ ၄-ဝိ ၃-၂၊ ၃ ၁-၇၉-ပိဋေသု။

ယံ ပန ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ အဘာသိ “ဟန္တ ဝါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ဝေါ။ ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ၊ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထာ”တိ ဣဒံ ပစ္စိမဗုဒ္ဓဝစနံ။ ဥဘိန္ဒမန္တရေ ယံ ဝုတ္တံ၊ တေ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ နာမ။ ဧဝံ ပဌမမဇ္ဈိမပစ္စိမဗုဒ္ဓဝစနဝသေန တိဝိဝိ။

ကထံ **ဝိဋ္ဌကဝသေန တိဝိဝိ?** သဗ္ဗဗ္ဗိ စေတံ ဝိနယဝိဋ္ဌကံ၊ သုတ္တန္တဝိဋ္ဌကံ၊ အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကန္တိ တိပုဘောဒမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ပဌမသင်္ဂါတိယံ သင်္ဂါတဉ္စ အသင်္ဂါတဉ္စ သဗ္ဗဗ္ဗိ သမောဓာနေတွာ ဥဘယာနိ ပါတိမောက္ခာနိ၊ ခွေ ဝိဘင်္ဂါ၊ ဒွါဝိသတိ၊ ခန္ဓကာ၊ သောဠသ ပရိဝါရာတိ ဣဒံ **ဝိနယဝိဋ္ဌကံ** နာမ။ မြဟ္မဇာလာဒိစတုတ္ထိံ သသုတ္တသင်္ဂဟော ဒိဃနိကာယော၊ မူလပရိယာယ- သုတ္တာဒိဒိယနုသတဒွေသုတ္တသင်္ဂဟော မဇ္ဈိမနိကာယော၊ ဩသတရဏ- သုတ္တာဒိသတ္တသုတ္တသဟဿသတ္တသတဒွါသဋ္ဌိသုတ္တသင်္ဂဟော သံယုတ္တနိကာ- ယော၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တာဒိနဝသုတ္တသဟဿပဉ္စသတသတ္တပညာသသုတ္တ- သင်္ဂဟော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ ခုဒ္ဒကပါဌဓမ္မပဒဥဒါန ဣတိဝုတ္တက သုတ္တ- နိပါတ ဝိမာနဝတ္ထု ပေတဝတ္ထု၊ ထေရဂါထာ ထေရီဂါထာ ဇာတက နိဒ္ဒေသ- ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ^၃ အပဒါနဗုဒ္ဓဝံသ စရိယာဝိဋ္ဌကဝသေန ပန္နရသပ္ပဘောဒေါ ခုဒ္ဒက- နိကာယောတိ ဣဒံ **သုတ္တန္တဝိဋ္ဌကံ** နာမ။ ဓမ္မသင်္ဂဟော ဝိဘင်္ဂေါ ဓာတုကထာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ကထာဝတ္ထု ယမကံ ပဋ္ဌာနန္တိ ဣဒံ **အဘိဓမ္မဝိဋ္ဌကံ** နာမ။ တတ္ထ—

ဝိဝိဝေသေနယတ္တာ၊ ဝိနယနတော စေဝ ကာယဝါစာနံ။
ဝိနယတ္ထဝိဇူဟိ အယံ၊ ဝိနယော “ဝိနယော”တိ အက္ခာတော။

ဝိဝိဝေ ဟိ ဧတ္ထ ပဉ္စဝိပေါတိမောက္ခဒွေသပါရာဇိကာဒိသတ္တအာပတ္တိက္ခန္ဓ- မာတိကာ ဝိဘင်္ဂါဒိပုဘောဒါ နယာ၊ ဝိသေသဘူတာ စ ဒဋ္ဌိကမ္မသိထိလကရဏပု- ယောဇနာ အနုပညတ္တိနယာ၊ ကာယိကဝါစသိကအဇ္ဈာစာရနိသေခနတော စေသ ကာယံ ဝါစဉ္စ ဝိနေတိ။ တသ္မာ ဝိဝိဝေနယတ္တာ၊ ဝိသေသနယတ္တာ၊ ကာယဝါစာနံ ဝိနယနတော စေဝ “ဝိနယော”တိ အက္ခာတော။ တေနေတမေ- တဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္တိ ဝုတ္တိ။—

ဝိဝိဝေသေနယတ္တာ၊ ဝိနယနတော စေဝ ကာယဝါစာနံ။
ဝိနယတ္ထဝိဇူဟိ အယံ၊ ဝိနယော ဝိနယောတိ အက္ခာတောတိ။

၁-ဒိ ၂-၁၂၀-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-ဒွါသိတိ (သျှာ) ၃-ပဋိသမ္ဘိဒါ (သီ၊ သျှာ)
ဒိ-၅ ၁-၂

ဣတရံ ပန—

အတ္တာနံ သူစနတော၊ သုဝုတ္တတော သဝနတောထ သူဒနတော။
သုတ္တာဏာ သုတ္တသဘာ-ဂတော စ “သုတ္တ”န္တိ အက္ခာတံ။

တဦး အတ္တတ္တပရတ္တာဒိဘေဒေ အတ္ထေ သူစေတိ။ သုဗုတ္တာ စေတ္တ အတ္တာ
ဝေနေယျုဇ္ဈာသယာနုလောမေန ၂ ဝုတ္တတ္တာ။ သဝတီ စေတံ အတ္ထေ သဿဗိဝ
ဖလံ၊ ပသဝတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သူဒတိ စေတံ ၃ ခေန ဝိယ ဒီရံ၊ ပဋ္ဌရာပေတီတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုဋ္ဌ၊ စ နေ တာယတိ၊ ရက္ခတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုတ္တသဘာ-
ဂဇ္ဇေတံ၊ ယထာ ဟိ တစ္ဆကာနံ သုတ္တံ ပမာဏံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတမ္ပိ ဝိညူနံ။
ယထာ စ သုတ္တေန သင်္ဂဟိတာနိ ပုပ္ဖါနိ န ဝိကိရိယန္တိ န ဝိဒ္ဓိသီယန္တိ၊
ဧဝမေဝ တေန သင်္ဂဟိတာ အတ္တာ။ တေနတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ
ဝုတ္တံ—

“အတ္တာနံ သူစနတော၊ သုဝုတ္တတော သဝနတောထ သူဒနတော။
သုတ္တာဏာ သုတ္တသဘာ-ဂတော စ ‘သုတ္တ’န္တိ အက္ခာတံ”န္တိ။

ဣတရော ပန—

ယံ ဣတ္ထ ဝုနိမန္တော၊ သလက္ခဏာ ပူဇိတာ ပရိစ္ဆိန္နာ။
ဝုတ္တာဓိကာ စ ဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မော တေန အက္ခာတောံ။

အယဉ္ဇိ အဘိသဒ္ဓေါ ဝုနိလက္ခဏပူဇိတပရိစ္ဆိန္နာဓိကေသု ဒိဿတိ။ တဇာ
ဟေသ “ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ၊ နော ပဋိက္ကမန္တိ”တိအာဒိသု ၇
ဝုနိယံ အာဂတော။ “ယာ တာ ရတ္ထိယော အဘိညာတာ အဘိလက္ခိတာ”တိ-
အာဒိသု ၈ လက္ခဏေ။ “ရာဇာဘိရာဇာ မနုဇိန္ဒော”တိအာဒိသု ၉ ပူဇိတေ။
“ပဋိဗလော ဝိနေတုံ အဘိဓမ္မေ အဘိဝိနယေ”တိအာဒိသု ၁၀ ပရိစ္ဆိန္နေ။ အညမည-
သင်္ဂရိရဟိတေ ဓမ္မေ စ ဝိနယေ စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အဘိက္ကန္တေန
ဝဏ္ဏေနာ”တိအာဒိသု ၁၁ အဓိကေ။

ဣတ္ထ စ “ရူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ
ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ”တိအာဒိနာ ၁၂ နယေန ဝုနိမန္တောပိ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ။
“ရူပါရမ္မဏံ ဝါ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ”တိအာဒိနာ ၁၃ နယေန အာရမ္မဏာဒိဟိ

၁-သုတ္တံ သုတ္တန္တိ(သီ၊ သျာ) ၂-နုလောမဝသေန(သျာ) ၃-သုဒတိ စ(သီ)၊ သုဒတိ အတ္ထေ(သျာ)
၄-မ ၃-၃၀၇၊ သံ ၃-၇၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၅-မ ၁-၂၅-ပိဋ္ဌေ။ ၆-မ ၂-၃၅၁၊ ၃ ၁-၃၆၀-ပိဋ္ဌေ။
၇-ဝိ ၃-၉၇-ပိဋ္ဌေ။ ၈-၃ ၂-၁၀-ပိဋ္ဌေ။ ၉-အဘိ ၁-၄၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၁၀-အဘိ ၁-၁၇-ပိဋ္ဌေ။

လက္ခဏီယတ္တာ သလက္ခဏာပိ။ “သေက္ခာ ဓမ္မော၊ အသေက္ခာ ဓမ္မော၊ လောကုတ္တရာ ဓမ္မော” တိ အာဒိနာ ၁ နယေန ပူဇိတာပိ၊ ပူဇာရဟာတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဖဿော ဟောတိ၊ ဝေဒနာ ဟောတိ” တိ အာဒိနာ ၂ နယေန သဘာဝပရိစ္ဆိန္ဒတ္တာ ပရိစ္ဆိန္ဒာပိ။ “မဟဂ္ဂတာ ဓမ္မော၊ အပ္ပမာဏာ ဓမ္မော၊ အနုတ္တရာ ဓမ္မော” တိ အာဒိနာ ၃ နယေန အဓိကာပိ ဓမ္မော ဝုတ္တာ။ တေနေတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ ဝုတ္တံ—

“ယံ ဧတ္ထ ဝုရိမန္တော၊ သလက္ခဏာ ပူဇိတာ ပရိစ္ဆိန္ဒာ။
ဝုတ္တာဓိကာ စ ဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မော ဟေန အက္ခာတော” တိ။

ယံ ပနေတ္ထ အဝိသိဋ္ဌံ၊ တံ—

ပိဋကံ ပိဋကတ္ထဝိဒု၊ ပရိယတ္တိဗ္ဗာဇနတ္ထတော ၄ အာဟု။
တေန သမောဓာနေတွာ၊ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဝေယျာ။

ပရိယတ္တိပိ ဟိ “မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေနာ” တိ အာဒိသု ၁ ပိဋကန္တိ ဝုစ္စတိ။ “အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ကုဒါလပိဋကမာဒါယာ” တိ အာဒိသု ၆ ယံ ကိဉ္စိ ကာဇနမ္ပိ။ တသ္မာ ပိဋကံ ပိဋကတ္ထဝိဒု ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော အာဟု။

ဣဒါနိ တေန သမောဓာနေတွာ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဝေယျာတိ တေန ဧဝံ ဒုဝိဓတ္ထေန ပိဋကသဒ္ဓေန သဟ သမာသံ ကတွာ ဝိနယော စ သော ပိဋကဉ္စ ပရိယတ္တိဘာဝတော၊ တဿ တဿ အတ္ထဿ ဘာဇနတော စာတိ ဝိနယပိဋကံ၊ ယထာဝုတ္တေန နယေန သုတ္တန္တံ တံ ပိဋကဉ္စာတိ သုတ္တန္တ- ပိဋကံ၊ အဘိဓမ္မော စ သော ပိဋကဉ္စ တိ အဘိဓမ္မပိဋကန္တိ ဧဝမေတေ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဝေယျာ။

ဧဝံ ဥတွာ စ ပုနပိ တေသုယေဝ ပိဋကေသု နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ—

ဒေသနာသာသနကထာ-ဘေဒံ တေသု ယထာရဟံ။
သိက္ခာပုဟာနဂမ္ဘိရ-ဘာဝဉ္စ ပရိဒီပယေ။
ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ပတ္တိံ၊ ဝိပတ္တိဉ္စာပိ ယံ ယဟိံ။
ပါပုဏာတိ ယထာ ဘိက္ခု၊ တမ္ပိ သမ္ပံ ဝိဘာဝယေ။

တတြာယံ ပရိဒီပနာ၊ ဝိဘာဝနာ စ—တောနိ ဟိ တီဏိ ပိဋကာနိ ယထာက္ခမံ အာဏာ ဝေါဟာရပရမတ္ထဒေသနာ ယထာပရာဓယထာနုလောမယထာဓမ္မ- သာသနာနိ သံဝရာသံဝရဒိဋ္ဌိဝိနိဂေဒု၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာတိ စ ဝုဋ္ဌန္တိ။

၁-အဘိ ၁-၂၊ ၅-ပိဋေသု။ ၂-အဘိ ၁-၁၇-ပိဋေ။ ၃-အဘိ ၁-၂၊ ၁၃-ပိဋေသု။
၄-ပရိယတ္တိဘာဇန... (သိ၊ သျာ) ၅-အံ ၁-၁- ပိဋေသု။ ၆-မ ၁-၁၇၈၊ အံ ၁-၂၀၅-ပိဋေသု။

ဧတ္ထ ဟိ ဝိနယပိဋကံ အာဏာရဟေန ဘဂဝတာ အာဏာဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ **အာဏာဒေသနာ**၊ သုတ္တန္တပိဋကံ ဝေါဟာရကုသလေန ဘဂဝတာ ဝေါဟာရဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ **ဝေါဟာရဒေသနာ**၊ အဘိဓမ္မပိဋကံ ပရမတ္ထကုသလေန ဘဂဝတာ ပရမတ္ထဗာဟုလ္လတော ဒေသိတတ္တာ **ပရမတ္ထဒေသနာ**တိ ဝုစ္စတိ။

တထာ ပဌမံ ယေ တေ ပစုရာပရာဓာ သတ္တာ၊ တေ ဟထာပရာဓံ ဧတ္ထ သာသိတာတိ **ယထာပရာဓောသနံ**၊ ဒုတိယံ အနေကဇ္ဈာသယာနုသယ-စရိယာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ယထာနုလောမံ ဧတ္ထ သာသိတာတိ **ယထာနုလောမသာသနံ**၊ တတိယံ ဓမ္မပုဉ္ဇမတ္ထေ “အဟံ မမာ”တိ သညိနော သတ္တာ ယထာဓမ္မံ ဧတ္ထ သာသိတာတိ **ယထာဓမ္မသာသနန္တိ** ဝုစ္စတိ။

တထာ ပဌမံ အဇ္ဈာစာရပဋိပက္ခဘူတော သံဝရာသံဝရော ဇံတ္ထ ကထိ-တောတိ **သံဝရာသံဝရကထာ**၊ သံဝရာသံဝရောတိ ခုဒ္ဒကော စေဝ မဟန္တော စ သံဝရော၊ ကမ္မာကမ္မံ ဝိယ၊ ဖလာဖလံ ဝိယ စ၊ ဒုတိယံ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိပဋိပက္ခ-ဘူတာ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနာ ဧတ္ထ ကထိတာတိ **ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနကထာ**၊ တတိယံ ရာဂါဒိပဋိပက္ခဘူတော နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ ဧတ္ထ ကထိတာတိ **နာမရူပ-ပရိစ္ဆေဒကထာ**တိ ဝုစ္စတိ။

တိသုပိ စေတေသု တိဿော သိက္ခာ၊ တိဏိ ပဟာနာနိ၊ စတုဗ္ဗိဓော စ ဂန္ထိရ-ဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာဟိ ဝိနယပိဋကေ ဝိသေသေန **အဓိသီလသိက္ခာ** ဝုတ္တာ၊ သုတ္တန္တပိဋကေ **အဓိဝိတ္တသိက္ခာ**၊ အဘိဓမ္မပိဋကေ **အဓိပညာသိက္ခာ**။

ဝိနယပိဋကေ စ **ဝိတိက္ကမပ္ပဟာနံ** ကိလေသာနံ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ သီလဿ။ သုတ္တန္တပိဋကေ **ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ** ပရိယုဋ္ဌာနပဋိပက္ခတ္တာ သမာဓိဿ။ အဘိဓမ္မပိဋကေ **အနုသယပ္ပဟာနံ** အနုသယပဋိပက္ခတ္တာ ပညာယ။ ပဌမေ စ **တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ**၊ ဣတရေသု **ဝိက္ခန္ဓနုသမုစ္ဆောပ္ပဟာနာနိ**။ ပဌမေ စ **ဒုစ္စရိတသံကိလေသပ္ပဟာနံ**၊ ဣတရေသု **တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသပ္ပဟာနံ**။

ဧကမေကသ္မိဇ္ဇတ္ထ စတုဗ္ဗိဓောပိ . ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓဂန္ထိရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဓမ္မောတိ** တန္တိ၊ **အတ္ထောတိ** တဿာယေဝ အတ္ထော။ **ဒေသနာတိ** တဿာ မနသာ ဝဝတ္တာပိတာယ တန္တိယာ ဒေသနာ။ **ပဋိဝေဓောတိ** တန္တိယာ၊ တန္တိအတ္ထဿ စ ယထာဘူတာဝဓောဓော။ တိသုပိ စေတေသု ဧတေ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓော ယသ္မာ သဿာဒီဟိ ဝိယ

၁-ဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသာနံ ပဟာနံ (သိ) အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၃-ပိဋကေ။ ၂-ပါဠိ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၈-ပိဋကေ။)

မဟာသမုဒ္ဒေါ မန္တဗုဒ္ဓိဟိ ဒုက္ခောဂါဠာ၊ အလဗ္ဘနေယျပတိဠာ စ၊ တသ္မာ ဂန္တိရာ။ ဧဝံ ဧကမေကသ္မိံ ဧတ္ထ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဂန္တိရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရော နယော၊ ဓမ္မောတိ ဟေတု၊ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “ဟေတုမ္ပိ ဣဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ။ အတ္ထောတိ ဟေတုဖလံ၊ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “ဟေတုဖလေ ဣဏံ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ။ ဒေသနာတိ ပညတ္တိ၊ ယထာဓမ္မံ ဓမ္မာဘိလာပေါတိ အဓိပ္ပာယော။ အနုလောမပဋိလောမသင်္ခေပဝိတ္တာရာဒိဝသေန ဝါ ကထနံ။ ပဋိဝေဓောတိ အဘိသမယော၊ သော စ လောကီယလောကုတ္တရော ဝိသယတော၊ အသမ္မောဟတော စ အတ္ထာနုရူပံ ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မာနုရူပံ အတ္ထေသု၊ ပညတ္တိပထာနုရူပံ ပညတ္တိသု အဝဓောဓော။ တေသံ တေသံ ဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တဓမ္မာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သလက္ခဏသင်္ခါတော အဝိပရိတသဘာဝေါ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ ဧတေသု ပိဋကေသု ယံ ယံ ဓမ္မဇာတံ ဝါ အတ္ထဇာကံ ဝါ၊ ယာ စာယံ ယထာ ယထာ ဣပေတဗ္ဗော အတ္ထော သောတူနံ ဣဏဿ အဘိမုခေါ ဟောတိ၊ တထာ တထာ တဒတ္ထဇောတိကာ ဒေသနာ၊ ယော စေတ္ထ အဝိပရိတာဝဓောသင်္ခါတော ပဋိဝေဓော၊ တေသံ တေသံ ဝါ ဓမ္မာနံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သလက္ခဏသင်္ခါတော အဝိပရိတသဘာဝေါ။ သဗ္ဗမ္မေတံ အနုပ-
စိတကုသလသတ္တရေဟိ ဒုပ္ပညေဟိ သသာဒီဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဒေါဒုက္ခောဂါဠိ၊ အလဗ္ဘနေယျပတိဠာ၊ တသ္မာ ဂန္တိရံ။ ဧဝမ္ပိ ဧကမေကသ္မိံ ဧတ္ထ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဂန္တိရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တ္ထောဝတာ စ—

ဒေသနာသာသနကထာ-ဘေဒံ တေသု ယထာရဟံ။
သိက္ခာပုဟာနဂန္တိရ-ဘာဝဉ္စ ပရိဒီပယေတိ—

အယံ ဂါထာ ဝုတ္တတ္ထာဝ ဟောတိ။

ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ပတ္တိံ၊ ဝိပတ္တိဉ္စာပိ ယံ ယဟိံ။
ပါပုဏာတိ ယထာ ဘိက္ခု၊ တမ္ပိ သမ္ပံ ဝိဘာဝယေတိ—

တ္ထေ ပန တီသု ပိဋကေသု တိဝိဓော ပရိယတ္တိဘေဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တိဿော
ဟိ ပရိယတ္တိယော အလဂဒ္ဒုပမာ၊ နိဿရဏတ္တာ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိတိ။

တတ္ထ ယာ ဒုဂ္ဂဟိတာ၊ ဥပါရမ္ဘဒိဟေတု ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ အယံ အလဂဒ္ဒုပမာ။
ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပရိသော အလဂဒ္ဒတ္တိကော

အလဂဒ္ဒဂဝေသီ အလဂဒ္ဒပရိယေသနံ စရမာနော၊ သော ပဿေယျ မဟန္တံ အလဂဒ္ဒံ၊ တမေနံ ဘောဂေ ဝါ နဂုံဋ္ဌေ ဝါ ဂဏှေယျ၊ တဿ သော အလဂဒ္ဒေါ ပဋိပရိဝတ္တိတွာ ဟတ္ထေ ဝါ ဗာဟာယံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ အင်္ဂပဇ္ဇင်္ဂေ ခုသေယျ၊ သော တတောနိဒါနံ မရဏံ ဝါ နိဂဇ္ဈေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ အလဂဒ္ဒဿ။ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣဓေကဓ္စေ မောဃပုရိသာ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏန္တိ၊ သုတ္တံ။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ တေ တံ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏိတွာ တေသံ ဓမ္မာနံ ပညာယ အတ္ထံ န ဥပပရိက္ခန္တိ၊ တေသံ တေ ဓမ္မာ ပညာယ အတ္ထံ အနုပပရိက္ခတံ န နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ၊ တေ ဥပါရတ္တနိသံသာ စေဝ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏန္တိ ဣတိဝါဒပုမောက္ခာနိသံသာ စ၊ ယဿ စတ္ထာယ ဓမ္မံ ပရိယာပုဏန္တိ၊ တဿ အတ္ထံ နာနဘောန္တိ၊ တေသံ တေ ဓမ္မာ ဒုဂ္ဂဟိတာ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ”န္တိ ၂။

ယာ ပန သုဂ္ဂဟိတာ သီလက္ခန္ဓာဒီပါရိပူရိယေဝ အာကင်္ခမာနေန ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ န ဥပါရတ္တဒီဟေတု၊ အယံ နိဿရဏတ္တာ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဟေသံ တေ ဓမ္မာ သုဂ္ဂဟိတာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ သံဝတ္တန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? သုဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာနံ”န္တိ ၃။

ယံ ပန ပရိညာတက္ခန္ဓော ပဟိနကိလေသော ဘာဝိတမဂ္ဂေါ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ သမ္ဘိကတနိရောဓော ဒီဏာသဝေါ ကေဝလံ ပဝေဏီပါလနတ္ထာယ ဝံသာန- ရက္ခဏတ္ထာယ ပရိယာပုဏာတိ၊ အယံ ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ္တိတိ။

ဝိနယေ ပန သုပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခု သီလသမ္ပဒံ နိဿာယ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ပါပုဏာတိ တာသံယေဝ စ တတ္ထ ပဘေဒဝစနတော။ သုတ္တေ သုပ္ပဋိပန္နော သမာဓိသမ္ပဒံ နိဿာယ ဆ အဘိညာ ပါပုဏာတိ တာသံယေဝ စ တတ္ထ ပဘေဒဝစနတော။ အဘိဓမ္မေ သုပ္ပဋိပန္နော ပညာသမ္ပဒံ နိဿာယ စတဿော ပဋိသတ္တိဒါပါပုဏာတိ တာသဉ္စ၊ တတ္ထေဝ ပဘေဒဝစနတော၊ ဝေမေဝေသု သုပ္ပဋိပန္နော ယထာက္ကမေန ဣမံ ဝိဇ္ဇာတ္ထယဆဋ္ဌဘိညာစတုပ္ပဋိသတ္တိဒါဘေဒံ သမ္ပတ္တိံ ပါပုဏာတိ။

ဝိနယေ ပန ဒုပ္ပဋိပန္နော အနုညာတသုခသမ္ပဿအတ္ထရဏပါပုရဏာဒိဗဿ- သာမညတော ပဋိက္ခိတ္တေသု ဥပါဒိန္နကဗဿာဒိသု အနဝဇ္ဇေသညိ ဟောတိ

၁-ပဋိနိဝတ္တိတွာ (က) ၂-မ ၁-၁၀၆-ပိဋေ။
 ၃-မ ၁-၁၀၇-ပိဋေ။ ၄-တာသံယေဝ (သုာ)

ပုတ္တဗ္ဗိ ဟေတံ “တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ၊ ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ပုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ”တိ။ တတော ဒုဿီလဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ သုတ္တေ ဒုပ္ပဋိပန္နော “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ”တိ အာဒီပု၊ အဓိပ္ပါယ် အဇာနန္တော ဒုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှာတိ၊ ယံ သန္ဓာယ ပုတ္တံ “အတ္တနာ ဒုဂ္ဂဟိတေန အမေ ဝေဝ အဟ္တာစိက္ခတိ၊ အတ္တာနဉ္စ ခဏတိ၊ ဗဟုဉ္စ အပုညံ ပသဝတိ”တိ။ တတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတံ ပါပုဏာတိ။ အဘိဓမ္မေ ဒုပ္ပဋိပန္နော ဓမ္မစိန္တံ အတိဓာဝန္တော အစိန္တေယျာနိပိ စိန္တေတိ။ တစော စိတ္တက္ခေပံ ပါပုဏာတိ၊ ပုတ္တဉ္စေတံ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အစိန္တေယျာနိ န စိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ ယာနိ စိန္တေန္တော ဥမ္မာဒဿ ဝိဃာတဿ ဘာဂိ အဿာ”တိ။ ဧဝမေတေသု ဒုပ္ပဋိပန္နော ယထာက္ခမေန ဣမံ ဒုဿီလဘာဝံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတာ စိတ္တက္ခေပဘေဒံ ဝိပတ္တိံ ပါပုဏာတိတိ။

တ္ထောဝတာ စ--

ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ပတ္တိံ၊ ဝိပတ္တိဉ္စာပိ ယံ ယဟိံ။

ပါပုဏာတိ ယထာ ဘိက္ခု၊ တမ္ပိ သမ္ပံ ဝိဘာဝယေတိ—

အယန္တိ ဂါထာ ပုတ္တတ္ထာ^၁ ဟေတိ။ ဧဝံ နာနပ္ပကာရတော ပိဋကာနိ ဥတွာ တေသံ ဝသေနေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ တိဝိဓန္တိ ဣတမ္ပံ။

ကထံ နိကာယဝသေန ပဉ္စဝိဓံ? သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဒီဃနိကာယော မဇ္ဈိမ-နိကာယော သံယုတ္တနိကာယော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော ခုဒ္ဒကနိကာယောတိ ပဉ္စပုဘေဒံ ဟေတိ။ တတ္ထ ကတမော ဒီဃနိကာယော? တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ မြဟ္မဇာလာဒီနိ စတုတ္ထိံသ သုတ္တာနိ။

စတုတ္ထိံသေဝ သုတ္တန္တာ၊ တိဝဂ္ဂေါ ယဿ သင်္ဂဟော။

သေ ဒီဃနိကာယောတိ၊ ပဌမော အနုလောမိကောတိ။

ကဿှာ ပနေသ ဒီဃနိကာယောတိ ပုစ္ဆတိ? ဒီဃပုမာဏာနံ သုတ္တာနံ သမူဟတော၊ နိဝါသတော စ။ သမူဟနိဝါသာ ဟိ နိကာယောတိ^၆ ပုစ္ဆန္တိ။ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကနိကာယမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ စိတ္တံ၊ ယထယိဒံ

၁-ဝိ ၂-၁၇၅၊ မ ၁-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌာဒီသု။
 ၃-ဝိ ၂-၁၇၇၊ မ ၁-၁၀၅-ပိဋ္ဌေ။ ၄-အံ ၁-၃၉၂-ပိဋ္ဌေ။
 ၅-ပုတ္တတ္ထာဝ(က) အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၂၅၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေသု ပဿံတမ္ပံ။ ၆-နိကာယာတိ(သိ)

ဘိက္ခုဝေ တိရစ္ဆာန်ဂတာ ပါဏာ။ ပေါဏိကနိကာယော စိက္ခလ္လိကနိကာယော”တိ။ ဝေမာဒီနိ စေတ္ထ သာဓကောနိ သာသနတော၊ လောကတော စ။ ဧဝံ သေသာနဗ္ဗိ နိကာယဘာဝေ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကတမော မဇ္ဈိမနိကာယော? မဇ္ဈိမပုမာဏာနိ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ မူလပရိယာယသုတ္တာဒီနိ ဒိယဗုသတံ၊ ဒွေ စ သုတ္တာနိ။

ဒိယဗုသတသုတ္တန္တာ၊ ဒွေ စ သုတ္တာနိ ယတ္ထ သော။
နိကာယော မဇ္ဈိမော ပဉ္စ-ဒသဝဂ္ဂပရိဂ္ဂဟောတိ။

ကတမော သံယုတ္တနိကာယော? ဒေဝတာသံယုတ္တာဒိဝသေန ကထိတာနိ ဩဗတရဏာဒီနိ သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ၊ သတ္တ စ သုတ္တသတာနိ၊ ဒွါသဋ္ဌိ စ သုတ္တာနိ။

သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ၊ သတ္တ သုတ္တသတာနိ စ။
ဒွါသဋ္ဌိ စေဝ သုတ္တန္တာ၊ ဧသော သံယုတ္တသင်္ဂဟောတိ။

ကတမော အင်္ဂုတ္တရနိကာယော? ဧကေကအင်္ဂါတိရေကဝသေန ကထိတာနိ စိတ္တပရိယာဒါနာဒီနိ နဝ သုတ္တသဟဿာနိ၊ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ၊ သတ္တပညာသဉ္စ သုတ္တာနိ။

နဝ သုတ္တသဟဿာနိ၊ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ စ။
သတ္တပညာသသုတ္တာနိ၊ သင်္ချာ အင်္ဂုတ္တရေ အယန္တိ။

ကတမော ခုဒ္ဒကနိကာယော? သကလံ ဝိနယပိဋကံ၊ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ခုဒ္ဒက-ပါဌာဒယော စ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတာ ပဉ္စဒသပုဘောဒါ၊ ဌပေတွာ စတ္တာရော နိကာယေ အဝသေသံ ဗုဒ္ဓဝစနန္တိ။

ဌပေတွာ စတုရောပေတေ၊ နိကာယေ ဒီဃအာဒိကေ။
တဒညံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ နိကာယော ခုဒ္ဒကော မတောတိ။

ဧဝံ နိကာယဝသေန ပဉ္စဝိဓံ။

ကထံ အင်္ဂဝသေန နဝဝိဓံ? သဗ္ဗမေဝ ကိဒ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ ဂါယာ ဥဒါနံ ဣတိဝုတ္တကံ ဇာတကံ အဗျူတဓမ္မံ ဝေဒလ္လန္တိ နဝပုဘောဒ ဟောတိ။ တတ္ထ ဉာတောဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသခန္ဓကပရိဝါရာ သုတ္တနိပါတေ မင်္ဂလ-သုတ္တရတနသုတ္တနာလကသုတ္တတုဝဋ္ဌကသုတ္တာနိ၊ အညဗ္ဗိ စ သုတ္တနာမကံ

တထာဂတဝစနံ “သုတ္တ” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗဗြဟ္မိ သဂါထကံ သုတ္တံ “ဝေယျ” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသေသေန သံယုတ္တကေ သကလောပိ သဂါတာဝဂ္ဂေါ။ သကလဗ္ဗိ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ နိဂါထကံ သုတ္တံ၊ ယဉ္စ အညဗ္ဗိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အသင်္ဂဟိတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ။ တံ “ဝေယျာကရဏ” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မပဒံ ဝေရဂါထာ ထေရီဂါထာ သုတ္တနိပါတေ နောသုတ္တနာဓိကာ သုဒ္ဓိကဂါထာ စ “ဂါထာ” တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သောမနဿဉာဏမယိကဂါထာပဋိသံယုတ္တာ ဒွေအသီတိသုတ္တန္တာ “ဥဒါန” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ပုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ” တိ အာဒိနယပုဝတ္တာ ဒသုတ္တရသတ- သုတ္တန္တာ “ဇူတိပုတ္တက” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပဏ္ဏကဇာတကာဒိနိ ပညာသာဓိကာနိ ပဉ္စ ဇာတကသတာနိ “ဇာတက” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ အတ္တရိယာ အတ္တတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ” တိ အာဒိနယပုဝတ္တာ သဗ္ဗေပိ အတ္တရိ- ယတ္တုတဓမ္မပဋိသံယုတ္တာ သုတ္တန္တာ “အတ္တုတဓမ္မ” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စူဠဝေဒလ္လ မဟာဝေဒလ္လ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သက္ကပဉ္စ သင်္ခါရဘာဇနိယ မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တာဒယော? သဗ္ဗေပိ ဝေဒဉ္စ တုဋ္ဌဉ္စ လဒ္ဓါ လဒ္ဓါ ပုစ္ဆိတသုတ္တန္တာ “ဝေဒလ္လ” နှိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ အင်္ဂဝသေန နဝရိဓံ။

ကထံ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိသဟဿဝရိဓံ? သဗ္ဗမေဝ စေတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ—

“ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏီ” ၊ ဒွေ သဟဿာနိ ဘိက္ခုတော။
 စတုရာသီတိသဟဿာနိ၊ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော” တိ ၄။

ဧဝံ ပရိဒီပိတဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိသဟဿပုဘေဒံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကောနုသန္ဓိကံ သုတ္တံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ယံ အနေကာနုသန္ဓိကံ၊ တတ္ထ အနုသန္ဓိဝသေန ဓမ္မက္ခန္ဓဂဏနာ။ ဂါထာဗန္ဓေသု ပဉ္စပုစ္ဆနံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ ဝိဿဇ္ဇနံ ဧကော။ အဘိဓမ္မေ ဧကမေကံ တိကဒုကဘာဇနံ၊ ဧကမေကဉ္စ စိတ္တဝါရဘာဇနံ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓော။ ဝိနယေ အတ္ထိ ဝတ္ထု၊ အတ္ထိ မာတိကာ၊ အတ္ထိ ပဒဘာဇနိယံ၊ အတ္ထိ အန္တရာပတ္ထိ၊ အတ္ထိ အာပတ္ထိ၊ အတ္ထိ အနာပတ္ထိ၊ အတ္ထိ တိကစ္ဆေဒေါ။ တတ္ထ ဧကမေကော ကောဋ္ဌာသော ဧကမေကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန စတုရာသီတိ- သဟဿဝရိဓံ။

ဧဝမေတံ အဘေဒတော ရသဝသေန ဧကဝရိဓံ၊ ဘေဒတော ဓမ္မဝိနယာဒိ- ဝသေန ဒုဝိဓာဒိဘေဒံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သင်္ဂါယန္တေန မဟာကဿပပုမုခေန ဝသီဂဏေန

၁-၃ ၁-၁၉၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။
 ၃-သုတ္တန္တာဒယော (သီ)
 ၂-ဒီ ၂-၁၁၉၊ အံ ၁-၄၄၀-ပိဋ္ဌေသု။
 ၄-၃ ၂-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ ထေရဂါထာယံ။

“အယံ ဓမ္မော၊ အယံ ဝိနယော၊ ဣဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ။ ဣဒံ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဣဒံ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနံ။ ဣဒံ ဝိနယပိဋကံ၊ ဣဒံ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ဣဒံ အဘိဓမ္မပိဋကံ။ အယံ ဒီဃနိကာယော။ ပ။ အယံ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ဣမာနိ သုတ္တာဒိနိ နဝင်္ဂါနိ၊ ဣမာနိ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ” တိ ဣမံ ပဘောဒံ ဝဝတ္ထပေတွာဝ သင်္ဂီတံ။ န ကေဝလဉ္စ ဣမမေဝ၊ အညဗ္ဗိ ဥဒ္ဓါနသင်္ဂဟဝဂ္ဂသင်္ဂဟပေယျာလသင်္ဂဟ-
 ကေကနိပါတ ဒုကနိပါတဒိနိပါတသင်္ဂဟ သံယုတ္တသင်္ဂဟ ပဏ္ဍာသသင်္ဂဟဒိ-
 အနေကဝိမံ တီသု ပိဋကေသု သဒ္ဓိဿမာနံ သင်္ဂဟပုဘောဒံ ဝဝတ္ထပေတွာ ဧဝ
 သတ္တဟိ မာသေဟိ သင်္ဂီတံ။

သင်္ဂီတိပရိယောသာနေ စသ “ဣဒံ မဟာကဿပတ္ထေရေန ဒသဗလဿ
 သာသနံ ပဉ္စဝဿသဟဿပရိမာဏကာလံ ပဝတ္တနသမတ္ထံ ကတ” ဣ
 သဉ္စာတပုမောဒါ သာဓုကာရံ ဝိယ ဒဒမာနာ အယံ မဟာပထဝီ ဥဒကပရိယန္တံ
 ကတွာ အနေကပ္ပကာရံ ကမ္ဘိ သင်္ဂီတိ သမ္ပကမ္ဘိ သမ္ပဝေမိ၊ အနေကာနိ စ
 အတ္ထရိယာနိ ပါတုရဟေသုန္တိ အယံ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ။ ယာ
 လောကေ—

သတေဟိ ပဉ္စဟိ ကတာ၊ တေန “ပဉ္စသတာ” တိ စ။
 ထေရေဟေဝ ကတတ္တာ စ၊ “ထေရိကာ” တိ ပဝုစ္စတိတိ။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ

ပရိပ္ပာဇကထာဝဏ္ဏနာ

ဣဒိဿာ ပဌမမဟာသင်္ဂီတိယာ ဝတ္ထမာနာယ ဝိနယသင်္ဂဟာဝသာနေ သုတ္တန္တပိဋကေ အာဒိနိကာယဿ အာဒိသုတ္တံ ဗြဟ္မဇာလံ ပုစ္ဆန္တေန အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန “ဗြဟ္မဇာလံ အာဝုသော အာနန္ဒ ကတ္တ ဘာသိတ”န္တိ ဧဝမာဒိဝုတ္တဝစနပရိယောသာနေ ယတ္ထ စ ဘာသိတံ၊ ယဇ္ဇာရဗ္ဗ ဘာသိတံ၊ တံ သဗ္ဗံ ပကာသေန္တော အာယသ္မာ အာနန္ဒော “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ- အာဒိမာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “ဗြဟ္မဇာလဿာပိ ‘ဧဝံ မေ သုတ’န္တိအာဒိကံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကာလေ ဝုတ္တံ နိဒါနမာဒိ”တိ။

၁။ တတ္ထ ဧဝန္တိ နိပါတပဒံ။ မေတိအာဒိနိ နာမပဒါနိ။ ပဋိပန္နော ဟောတီတိ ဧတ္ထ ပဋိတိ ဥပသဂ္ဂပဒံ။ ဟောတီတိ အာချာတပဒန္တိ ဣဒိနာ တာဝ နယေန ပဒဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အတ္ထတော ပန ဧဝံသဒ္ဓေါ တာဝ ဥပမူပဒေသသမ္ပဟံသနဂရဟဏဝစန- သမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟာကာရနိဒဿနာဝစာရဏာဒိအနေကတ္ထပူဘေဒေါ။ တထာဟေသ “ဧဝံ ဇာတေန မစ္စေန၊ ကတ္တဗ္ဗံ ကုသလံ ဗဟု”န္တိဧဝမာဒိသု ဥပမာယံ အာဂတော။ “ဧဝံ တေ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ တေ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ”န္တိအာဒိသု ၂ ဥပဒေသေ။ “ဧဝမေတံ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ သုဂတာ”တိအာဒိသု ၃ သမ္ပဟံသနေ။ “ဧဝမေဝံ ၄ ပနာယံ ဝသလိ ယသ္မိ ဝါ တသ္မိ ဝါ တဿ မုဏ္ဏကဿ သမဏကဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ”တိအာဒိသု ၅ ဂရဟဏေ။ “ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသု”န္တိအာဒိသု ၆ ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟေ ၇။ “ဧဝံ ဗျာခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ”တိအာဒိသု ၈ အာကာရေ။ “ဧဟိ တံ မာဏဝက၊ ယေန သမဏော အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန သမဏံ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဠာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ ‘သုဘော မာဏဂေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဠာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ’တိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္ဒော ယေန

၁-၃ ၁-၂၁-ပိဋေ။ ၂-အံ ၁-၄၃၉-ပိဋေ။ ၃-အံ.၁-၁၉၃-ပိဋေ။
၄-ဝေမေဝ (က) ၅-သံ ၁-၁၆၂-ပိဋေ။ ၆-မ ၁-၁-ပိဋေ။
၇-ဝစနပဋိဂ္ဂဟေ (သျာ) ၈-မ ၁-၃၂၅၊ ၆ ၂-၁၇၆-ပိဋေသု။

သုဘဿ မာဏဝဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ၊ တေနပသင်္ကမတု အနုကမ္ပိ ဥပါဒါယာ'တိ" အာဒိသု နိဒဿနေ။ "တံ ကိံ မညထ ကာလာမာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါတိ။ အကုသလာ ဘန္တေ။ သာဝဇ္ဇာ ဝါ အနဝဇ္ဇာ ဝါတိ။ သာဝဇ္ဇာ ဘန္တေ။ ဝိညဂရဟိတာ ဝါ ဝိညပ္ပသတ္တာ ဝါတိ။ ဝိညဂရဟိတာ ဘန္တေ။ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ နော ဝါ၊ ကထံ ဝေါ' ဣတ္ထ ဟောတိတိ။ သမတ္တာ ဘန္တေ သမာဒိန္နာ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ နော ဣတ္ထ ဟောတိ" တိ အာဒိသု အဝဓာရဏေ။ သွာယမိဓ အာကာရနိဒဿနာဝဓာရဏေသု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တတ္ထ အာကာရတ္ထေန ဧဝံသဒ္ဓေန တေမတ္ထံ ဒီပေတိ—နာနာနယနိပုဏမနေ- ကဇ္ဈာသယသမုဋ္ဌာနံ အတ္ထဗျူဋနသမ္ပန္နံ ဝိဝိပေါဋိဟာရိယံ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိ- ဝေဓဂမ္ဘိရံ သဗ္ဗသတ္တာနံ သကသကဘာသာနုရူပတော သောတပထမာဂစ္ဆန္တိ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကော သမတ္ထော ဝိညာတုံ၊ သဗ္ဗထာမေန ပန သောတုကာမတံ? ဇနေတွာပိ ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ ဧကေနာကာရေန သုတန္တိ။

နိဒဿနတ္ထေန "နာဟံ သယမ္ဘူ၊ န မယာ ဣဒံ သတ္ထိကတ" န္တိ အတ္တာနံ ပရိမောစေန္တော ဧဝံ မေ သုတံ၊ မယာပိ ဧဝံ သုတန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ သကလံ သုတ္တံ နိဒဿေတိ။

အဝဓာရဏတ္ထေန "တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဗဟု- သုတာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော၊ ဂတိမန္တာနံ၊ သတိမန္တာနံ၊ ဝိတိမန္တာနံ၊ ဥပဋ္ဌာကာနံ ယဒိဒံ အာနန္ဒော" တိ? ဧဝံ ဘဂဝတော "အာယသွာ အာနန္ဒော အတ္ထကုသလော ဓမ္မကုသလော ဗျူဋနကုသလော နိရုတ္တိကုသလော ပုဗ္ဗာပရကုသလော" တိ? ဧဝံ ဓမ္မသေနာပတိနာ စ ပသတ္တဘာဝါနုရူပံ အတ္ထနော ဓာရဏဗလံ ဒဿေန္တော သတ္တာနံ သောတုကာမတံ ဇနေတိ "ဧဝံ မေ သုတံ၊ တဉ္စ ခေါ အတ္ထတော ဝါ ဗျူဋနတော ဝါ အနုနမနဓိကံ၊ ဝေမေဝ န အညထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗ" န္တိ။

မေသဒ္ဓေါ တီသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ တထာ ဟိဿ "ဂါထာဘိဂိတံ မေ အဘောဇနေယျ" န္တိ အာဒိသု မယာတိ အတ္ထော။ "သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ" တိ အာဒိသု? မယုန္တိ အတ္ထော။ "ဓမ္မဒါယာဒါ မေ

၁-ဒီ ၁-၁၀၀-ပိဋေ။
 ၂-ကထံ ဝါ (သီ သျာ၊ က) အံ ၁-၁၉၀-ပိဋေ။ ဒီ-ဋီ ၁-၃၆ပိဋေ ဩလောကေတဗ္ဗာ။
 ၃-သောတုကာမုတံ (သီ သျာ) ၄-အံ ၁-၂၅-ပိဋေ။ ၅-အံ ၂-၁၇၇-ပိဋေ။
 ၆-ခု ၁-၂၉၂၊ သံ ၁-၁၆၉-ပိဋေသု။ ၇-သံ ၂-၂၀၅-ပိဋေ။

ဘိက္ခုဝေ ဘဝထာ” တိအာဒီသု^၁ မမာတိ အတ္ထော။ ဣဓ ပန “မယာ သုတ” န္တိ စ “မမ သုတ” န္တိ စ အတ္ထဒ္ဓယေ ယုဇ္ဇတိ။

သုတ န္တိ အယံ သုတသဒ္ဓေါ သဥပယဂ္ဂေါ စ အနုပယဂ္ဂေါ စ ဂမနဝိသုတ-
ကိလိန္နဥပစိတာနုယောဂ သောတ ဝိညေယျ သောတ ခွါရာနုသာရဝိညာတာဒိ-
အနေကတ္ထပ္ပဘေဒေါ။ တထာ ဟိဿ “သေနာယ ပသုတော” တိအာဒီသု ဂစ္ဆ-
န္တောတိ အတ္ထော။ “သုတဓမ္မဿ ပဿတော” တိအာဒီသု^၂ ဂိဿုတဓမ္မဿာတိ
အတ္ထော။ “အဝသုတာ အဝသုတဿာ” တိအာဒီသု^၃ ကိလိန္နာကိလိန္နဿာတိ
အတ္ထော။ “တုမေဟိ ပုညံ ပသုတံ အနပ္ပက” န္တိအာဒီသု^၄ ဥပစိတန္တိ အတ္ထော။
“ယေ ဈာနပ္ပသုတာ ဒီရာ” တိအာဒီသု^၅ ဈာနာနုယုတ္တာတိ အတ္ထော။ “ဒိဋ္ဌိ
သုတံ မုတ” န္တိအာဒီသု^၆ သောတဝိညေယျန္တိ အတ္ထော။ “သုတဓရော သုတသန္ဓိ-
စယော” တိအာဒီသု^၇ သောတခွါရာနုသာရဝိညာတဓရောတိ အတ္ထော။ ဣဓ
ပနဿ သောတခွါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတန္တိ ဝါ ဥပဓာရဏန္တိ ဝါတိ အတ္ထော။
မေသဒ္ဓဿ ဟိ မယာတိ အတ္ထေ သတိ “ဧဝံ မယာ သုတံ သောတခွါရာ-
နုသာရေန ဥပဓာရိတ” န္တိ ယုဇ္ဇတိ။ မမာတိ အတ္ထေ သတိ “ဧဝံ မမ သုတံ
သောတခွါရာနုသာရေန ဥပဓာရဏ” န္တိ ယုဇ္ဇတိ။

ဝေမေတေသု တီသု ပဒေသု ဝေ န္တိ သောတဝိညာဏာဒိဝိညာဏကိစ္စ-
နိဒဿနံ။ မေတိ ဝုတ္တဝိညာဏသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလနိဒဿနံ။ သုတ န္တိ အဿဝနဘာဝ-
ပဋိက္ခေပတော အနုနာဓိကာဝိပရိတဂ္ဂဟဏနိဒဿနံ။ တထာ ဝေ န္တိ တဿာ
သောတခွါရာနုသာရေန ပဝတ္တာယ ဝိညာဏဝီထိယာ နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မ-
ဏေ ပဝတ္တိဘာဝပ္ပကာသနံ။ မေတိ အတ္ထပ္ပကာသနံ။ သုတ န္တိ ဓမ္မပ္ပကာသနံ။
အယဉ္ဇေတ္ထ သင်္ခေပေါ “နာနပ္ပကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တာယ ဝိညာဏ-
ဝီထိယာ မယာ န အညံ ကတံ၊ ဣဒံ ပန ကတံ ‘အယံ ဓမ္မော သုတော’ တိ”။

တထာ ဝေ န္တိ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗဓမ္မပ္ပကာသနံ။ မေတိ ပုဂ္ဂလပ္ပကာသနံ။ သုတ န္တိ
ပုဂ္ဂလကိစ္စပ္ပကာသနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယံ သုတ္တံ နိဒ္ဓိသိဿာမိ၊ တံ မယာ
ဧဝံ သုတန္တိ။

တထာ ဝေ န္တိ ယဿ စိတ္တသန္တာနဿ နာနာကာရပ္ပဝတ္တိယာ နာနတ္ထ-
ဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ တဿ နာနာကာရနိဒ္ဓေသော။ ဝေ န္တိ ဟိ အယမာ-
ကာရပညတ္တိ။ မေတိ ကတ္တနိဒ္ဓေသော။ သုတ န္တိ ဝိသယနိဒ္ဓေသော။ ဧတ္တာဝတာ

၁-မ ၁-၁၅-ပိဋေ။ ၂-၃-၁-ဂဂ-ပိဋေ။ ၃-ပိ ၂-၂၇၆-ပိဋေ။ ၄-၃ ၁-၉၊ ၃ ၂-၁၃၀-ပိဋေသု။
၅-၃ ၁-၄၀-ဓမ္မပဒေါ။ ၆-မ ၁-၁၀၉-ပိဋေ။ ၇-မ ၁-၂၇၇၊ အံ ၁-၃၃၁-ပိဋေဒီသု။

နာနာကာရပွဲဝတ္ထေန စိတ္တသန္တာနေန တံသမဂ္ဂိနော ကတ္တ၊ ဝိသယေ ဂဟဏသန္နိဋ္ဌာနံ ကတံ ဟောတိ။

အထဝါ ဝေန္တိ ပုဂ္ဂလကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ သုတန္တိ ဝိညာဏကိစ္စနိဒ္ဒေသော။ မေတိ ဥဘယကိစ္စယုတ္တပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေါပေါ—မယာ သဝနကိစ္စဝိညာဏသမဂ္ဂိနော ပုဂ္ဂလေန ဝိညာဏသေနေ လဒ္ဓသဝနကိစ္စ-ဝေါဟာရေန သုတန္တိ။

တတ္ထ ဝေန္တိ စ မေတိ စ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ကိဉ္ဇေတ္ထ တံ ပရမတ္ထတော အတ္တိ၊ ယံ ဝေန္တိ ဝါ မေတိ ဝါ နိဒ္ဒေသံ လဘေထ။ သုတန္တိ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ယဉ္စိ တံ ဧတ္ထ သောတေန ဥပလဒ္ဓံ၊ တံ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနန္တိ။ တထာ ဝေန္တိ စ မေတိ စ တံ တံ ဥပါဒါယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပါဒါ-ပညတ္တိ။ သုတန္တိ ဒိဋ္ဌာဒီနိ ဥပနိဓာယ ဝတ္တဗ္ဗတော ဥပနိဓာပညတ္တိ။ ဧတ္ထ စ “ဝေ”န္တိဝစနေန အသမ္မောဟံ ဒီပေတိ။ န ဟိ သမ္မုဇ္ဇော နာနပ္ပကာရပုဂ္ဂိုလေ-သမတ္ထော ဟောတိ။ “သုတ”န္တိဝစနေန သုတဿ အသမ္မောသံ ဒီပေတိ။ ယဿ ဟိ သုတံ သမ္မုဋ္ဌံ^၁ ဟောတိ၊ န သော ကာလန္တရေန မယာ သုတန္တိ ပဋိဇာနာတိ^၂။ ဣစ္စဿ အသမ္မောဟေန ပညာသိဗ္ဗံ၊ အသမ္မောသေန ပန သတိ-သိဗ္ဗိ။ တတ္ထ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သတိယာ ဗျူဇနာဝဓာရဏသမတ္တတာ၊ သတိ-ပုဗ္ဗင်္ဂမာယ ပညာယ အတ္တပုဂ္ဂိုလေဝေသမတ္တတာ။ တဒုဘယသမတ္တတောယောဂေန အတ္တဗျူဇနသမ္ပန္နဿ ဓမ္မကောသဿ အနုပါလနသမတ္တတော ဓမ္မဘဏ္ဍာ-ဂါရိကတ္တသိဗ္ဗိ။

အပရော နယော၊ “ဝေ”န္တိ ဝစနေန ယောနိသော မနသိကာရံ ဒီပေတိ အယောနိသော မနသိကာရောတော ဟိ နာနပ္ပကာရပုဂ္ဂိုလေဝေဘာဝတော။ “သုတ”န္တိ ဝစနေန အဝိက္ခေပံ ဒီပေတိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ သဝနာဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ပုဂ္ဂလော သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယာ ဝုစ္စမာနောပိ “န မယာ သုတံ၊ ပုန ဘဏထာ”တိ ဘဏတိ။ ယောနိသော မနသိကာရေန စေတ္ထ အတ္တသမ္မာပဏိမိ^၃၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတံ သာဓေတိ သမ္မာ အပ္ပဏိဟိတတ္တဿ၊ ပုဗ္ဗေ အကတပုညဿ ဝါ တဒဘာဝတော။ အဝိက္ခေပေန သဒ္ဓမ္ပဿဝနံ၊ သပ္ပုရိသုပနိဿယဉ္စ သာဓေတိ။ န ဟိ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော^၄ သောတုံ သက္ကောတိ၊ န စ သပ္ပုရိသေ အနုပဿယမာနဿ သဝနံ အတ္တိတိ။

၁-ကတ္တဝိဘယဂဟဏသန္နိဋ္ဌာနံ(သျှ၊က) ၂-ဥပါဒါယပညတ္တိ(သိ)
၃-ပမ္မုဋ္ဌံ(သိ၊သျှ) ၄-ပဋိဝိဇာနာတိ(သိ)၊ ပဇာနာတိ(သျှ)
၅-ဝိက္ခိတ္တော(သိ၊သျှ)

အပရော နယော၊ယသ္မာ “ဝေ” နှိ ယသ္မာ စိတ္တသန္တာနသ္မာ နာနာကာရပု-
 ဝတ္တိယာ နာနတ္ထဗျူဟနဂဟဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ နာနာကာရနိဒ္ဒေသော” တိ ဝုတ္တိ။
 သော စ ဝေ ဘဒ္ဒကော အာကာရော န သမ္မာ အပ္ပဏီဟိတက္ကနော၊ ပုဗ္ဗေ
 အကတပုညသ္မာ ဝါ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဝေ” နှိ ဣမိနာ ဘဒ္ဒကေနာကာရေန
 ပစ္စိမစက္ကဒ္ဒယသမ္ပတ္တိမက္ကနော ဒီပေတိ၊ “သုတ” နှိ သဝနယောဂေန ပုရိမစက္က-
 ဒ္ဒယသမ္ပတ္တိ” ။ န ဟိ အပ္ပတိရူပဒေသေ ဝသတော၊ သပ္ပုရိသုပနိဿယဝိရဟိတသ္မာ
 ဝါ သဝနံ အတ္တိ။ ဣစ္စသ္မာ ပစ္စိမစက္ကဒ္ဒယသိဒ္ဓိယာ အာသယသုဒ္ဓိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ၊
 ပုရိမစက္ကဒ္ဒယသိဒ္ဓိယာ ပယောဂသုဒ္ဓိ။ တာယ စ အာသယသုဒ္ဓိယာ အဓိဂမ-
 ဗျတ္တိသိဒ္ဓိ၊ ပယောဂသုဒ္ဓိယာ အာဂမဗျတ္တိသိဒ္ဓိ။ ဣတိ ပယောဂါသယသုဒ္ဓသ္မာ
 အာဂမာဓိဂမသမ္ပန္နသ္မာ ဝစနံ အရုဏုဂ္ဂံ ဝိယံ သူရိယသ္မာ ဥဒယတော၊ ယောနိ-
 သော မနသိကာရော ဝိယ စ ကုသလကမ္မသ္မာ အရဟတိ ဘဂဝတော ဝစနသ္မာ
 ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဘဝိတုန္တိ ဌာနေ နိဒါနံ ဌပေန္တော “ဝေ မေ သုတ” နှိ အာဒိမာဟ။

အပရော နယော၊ “ဝေ” နှိ ဣမိနာ နာနပ္ပကာရပုဝဋီဝေဓီပကေန ဝစနေန
 အတ္တနော အတ္တပဋိဘာနပဋိသတ္တိဒါသမ္ပတ္တိသမ္ဘာဝံ ဒီပေတိ။ “သုတ” နှိ ဣမိနာ
 သောတဗ္ဗပုဘောဒပဋိဝေဓီပကေန ဓမ္မနိရုတ္တိပဋိသတ္တိဒါသမ္ပတ္တိသမ္ဘာဝံ။ ဝေ နှိ
 စ ဣဒံ ယောနိသော မနသိကာရဒီပကံ ဝစနံ ဘာသမာနော “ဧတေ မယာ ဓမ္မာ
 မနသာနုပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပဋိဝိဒ္ဓါ” တိ ဒီပေတိ။ “သုတ” နှိ ဣဒံ သဝန-
 ယောဂဒီပကဝစနံ ဘာသမာနော “မဟူ မယာ ဓမ္မာ သုတာ ဓာတာပ
 ဝစသော ပရိစိတာ” တိ ဒီပေတိ။ တဒုဘယေနာပိ အတ္တဗျူဟနပရိပူရိ” ဒီပေန္တော
 သဝနေ အာဒရံ ဇနေတိ။ အတ္တဗျူဟနပရိပူရဋ္ဌိ ဓမ္မံ အာဒရေန အဿုဏန္တော
 မဟတာ ဟိတာ ပရိဗာဟိရော ဟောတိတိ တသ္မာ အာဒရံ ဇနေတွာ သက္ကစံ
 အယံ ဓမ္မော သောတဗ္ဗောတိ။

“ဝေ မေ သုတ” နှိ ဣမိနာ ပန သကလေန ဝစနေန အာယသ္မာ အာနန္တော
 တထာဂတပုဝေဒိတံ ဓမ္မံ အတ္တနော အဒဟန္တော အသပ္ပုရိသဘူမိ” အတိက္ကမတိ၊
 သာဝကတ္ထံ ပဋိဇာနန္တော သပ္ပုရိသဘူမိ” ဩက္ကမတိ။ တထာ အသဒ္ဓမ္မာ စိတ္တံ
 ဝုဋ္ဌာပေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စိတ္တံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ “ကေဝလံ သုတမေဝေတံ မယာ၊
 ကဿေဝ ပန ဘဂဝတော ဝစနံ” နှိ ဒီပေန္တော အတ္တပနံ ပရိမောစေတိ၊
 သတ္တာရံ အပဒိသတိ၊ ဇိနဝစနံ အပ္ပေတိ၊ ဓမ္မနေတ္တိ” ပတိဋ္ဌာပေတိ။

အဝိစ“ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ အတ္တနာ ဥပ္ပါဒိတဘာဝံ အပ္ပုဋ္ဌိဇာနန္တော ပုရိမယဝနံ^၁
 ဝိဝရန္တော “သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတမိဒံ မယာ တဿ ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇ-
 ဝိသာရဒဿ ဒသဗလရေဿ အာသဘဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော သီဟနာဒနာဒိနော
 သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဿ ဓမ္မိဿရဿ ဓမ္မရာဇဿ ဓမ္မာဓိပတိနော ဓမ္မဒီပဿ
 ဓမ္မသုရဏဿ သဒ္ဓမ္မဝရစက္ကဝတ္တိနော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝစနံ၊ န ဣတ္ထ အတ္ထေ
 ဝါ ဓမ္မေ ဝါ ပဒေ ဝါ ဗျဉ္ဇနေ ဝါ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိံ ဝါ ကာတဗ္ဗာ”တိ သဗ္ဗေသံ
 ဒေဝမနုဿာနံ ဣမသ္မိံ ဓမ္မေ အဿဒ္ဓိယံ ဝိနာသေတိ၊ သဒ္ဓါသမ္ပဒံ ဥပ္ပါဒေတိ။
 တေနေတံ ပုစ္စတိ—

“ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓိံ၊ သဒ္ဓိံ ဝဇေတိ သာသနေ။
 ‘ဧဝံ မေ သုတ’မိစ္စေဝံ၊ ဝဒံ ဂေါတမသာဝကော”တိ။

ကေန္တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒနိဒ္ဒေသော။ သမယန္တိ ပရိစ္ဆိန္နနိဒ္ဒေသော။ ကေ
 သမယန္တိ အနိယမိတပရိဒီပနံ။ တတ္ထ သမယသဒ္ဓေါ—

သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ၊ သမူဟေ ဟေတုဒိဋ္ဌိသု။
 ပဋိလာဘေ ပဟာနေ စ၊ ပဋိဝေဓေ ဂ ဒိဿတိ။

တထာ ဟိဿ “အပ္ပေဝနာမ သွေဝိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ
 ဥပါဒါယာ”တိ ဝေမာဒိသု^၂ သမဝါယော အတ္ထော။ “ဧကောဝ ခေါဘိက္ခဝေ
 ခဏော စ သမယော စ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယာ”တိအာဒိသု^၃ ခဏော။ “ဥက္က-
 သမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော”တိအာဒိသု^၄ ကာလော။ “မဟာသမယော
 ပဝနသ္မိ”န္တိအာဒိသု^၅ သမူဟော။ “သမယောပိ ခေါတေ ဘဒ္ဒါလိ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ
 အဟောသိ၊ ဘဂဝါခေါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ သဂဝါပိ မံ ဇာနိဿတိ၊ ဘဒ္ဒါလိ
 နာမ ဘိက္ခု သတ္ထုသာသနေ သိက္ခာယ အပရိပူရကာရိ”တိ။ အယမ္ပိ ခေါ တေ
 ဘဒ္ဒါလိ သမယော အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓေါ အဟောသိ”တိအာဒိသု^၆ ဟေတု။ “ဝေန
 ခေါ ပန သမယေန ဥဂ္ဂဟမာနော ပရိဗ္ဗာဇကော သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော^၇
 သမယပ္ပဝါဒကေ တိန္ဒြကာစီရေ ဧကသာလကေ မလ္လိကာယ အာရာမေ
 ပဋိဝသတိ”တိအာဒိသု^၈ ဒိဋ္ဌိ။

“ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ယော အတ္ထော၊ ယော စတ္ထော သမ္မရာယိကော။
 အတ္ထာဘိသမယာ ဝိရော၊ ‘ပဏ္ဍိတော’တိ ပပုစ္စတိ”တိ—

၁-ပုရိမဝစနံ (က)	၂-ဒီ ၁-၁၀၈-ပိဋ္ဌေ။	၃-အံ ၃-၆၁-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဝိ ၂-၁၅၅-ပိဋ္ဌေ။	၅-ဒီ ၂-၂၀၁-ပိဋ္ဌေ။	၆-မ ၂-၁၀၂-ပိဋ္ဌေ။
၇-သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော (သိ)		၈-မ ၂-၂၁၄-ပိဋ္ဌေ။

အာဒိဿုံ ပဋိလာဘော။ “သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာ” တိ-
 အာဒိဿုံ ပဟာနံ။ “ဒုက္ခဿ ပိဋနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာ-
 မဋ္ဌော အဘိသမယဋ္ဌော” တိ အာဒိဿုံ ပဋိဝေဓော။ ဣမ ပနဿ ကာလော
 အတ္ထော။ တေန သံဝစ္ဆရဉာတုမာသဗုမာသရတ္တိဒိဝပုဗ္ဗဏှမဇ္ဈိကသာယနပဋ္ဌမ-
 မဇ္ဈိမပစ္စိမယာမမုဟုတ္တာဒိဿုံ ကာလပုဘေဒဘူတေသု သမယေသု ဧကံ
 သမယန္တိ ဒီပေတိ။

တတ္ထ ကိဉ္ဇာဝိ ဧတေသု သံဝစ္ဆရာဒိဿုံ သမယေသု ယံ ယံ သုတ္တံ ယသ္မိံ
 ယသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ ဉာတုမ္ပိ မာသေ ပက္ခေ ရတ္တိဘာဂေ ဝါ ဒိဝသဘာဂေ
 ဝါ ဝုတ္တံ၊ သဗ္ဗံ တံ ထေရဿ သုဝိဒိတံ သုဝဝတ္ထာပိတံ ပညာယ။ ယသ္မာ ပန “ဧဝံ
 မေ သုတံ အသုကသံဝစ္ဆရေ အသုကဉာတုမ္ပိ အသုကမာသေ အသုကပက္ခေ
 အသုကရတ္တိဘာဂေ အသုကဒိဝသဘာဂေဝါ” တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ န သက္ကာ သုခေန
 ဓာရေတုံ ဝါ ဉဒ္ဓိသိတုံ ဝါ ဉဒ္ဓိသာပေတုံ ဝါ၊ ဗဟု စ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ၊ တသ္မာ
 ဧကေနေဝ ပဒေန တမတ္ထံ သမောဓာနေတွာ “ဧကံ သမယ” န္တိ အာဟ။ ယေ ဝါ
 ဣမေ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိသမယော၊ ဇာတိသမယော သံဝေဂသမယော အဘိနိက္ခ-
 မနသမယော ဒုက္ကရကာရိကသမယော မာရဝိဇယသမယော အဘိသမ္မောဓိ-
 သမယော ဒိဋ္ဌမဗ္ဗသုခဝိတာရသမယော ဒေသနာသမယော ပရိနိဗ္ဗာနသမ-
 ယောတိ ဧဝမာဒယော ဘဂဝတော ဒေဝမနုဿေသု အတိဝိယ ပကာသာ၊
 အနေကကာလပုဘေဒါ ဧဝ သမယာ၊ တေသု သမယေသု ဒေသနာ-
 သမယသင်္ဂီတံ ဧကံ သမယန္တိ ဒီပေတိ။ ယော စာယံ ဉာဏကရုဏာကိစ္စ-
 သမယေသု ကရုဏာကိစ္စသမယော၊ အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိသမယေသု
 ပရဟိတပဋိပတ္တိသမယော၊ သန္နိပတိတာနံ ကရုဏီယဒ္ဓယသမယေသု ဓမ္မိ-
 ကထာသမယော၊ ဒေသနာပဋိပတ္တိသမယေသု ဒေသနာသမယော၊ တေသုပိ
 သမယေသု အညတရံ သမယံ သန္ဓာယ “ဧကံ သမယ” န္တိ အာဟ။

ကသ္မာ ပနေတ္ထ ယထာ အဘိဓမ္မေ “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရ” န္တိ စ
 ဣတော အညေသု စ သုတ္တပဒေသု “ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ
 ကာမေဟိ” တိ စ ဘုဗ္ဗဝစနနိဒ္ဒေသော ကတော၊ ဝိနယေ စ “တေန သမယေန
 ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” တိ ကရုဏာဝစနေန၊ တထာ အကတွာ “ဧကံ သမယ” န္တိ
 ဉပယောဂဝစနနိဒ္ဒေသော ကတောတိ? တဗ္ဗ တထာ၊ ဣမ စ အညထာ

၁-သံ ၁-၉၀-ပိဋေ၊ ၂-မ ၁-၁၅-ပိဋေ၊ ၃-၃ ၉-၂၉၃-ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ၊
 ၄-ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိသမယော (က)၊ ၅-ပကာသိတာ၊ (က) သုပ္ပကာသာ (အံ-ဋ ၁-၉-ပိဋေ)
 ၆-အဘိ ၁-၁၇-ပိဋေ၊ ၇-အံ ၁-၅၃၅-ပိဋေ၊ ၈-ဝိ ၁-၁၊ ၅၀-ပိဋာဒိဿုံ၊
 ဒီ-ဋ ၁-၃

ဣဒိဿာ ဂါထာယ ဝသေနဿ ပဒဿ ဝိတ္ထာရတော အတ္ထော^၁
ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ *ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓါနဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တောယေဝ။

တ္ထောဝတာ စေတ္ထ“ဝေ မေ သုတ”န္တိဝစနေန ယထာသုတံ ဓမ္မံ ဒဿေန္တော
ဘဂဝတော ဓမ္မကာယံ ပစ္စက္ခံ ကရေတိ။ တေန “နယိဒံ အတိတ္တန္တသတ္ထုကံ
ပါဝစနံ၊ အယံ ဝေါ သတ္ထာ”တိ သတ္ထု အဒဿနေန ဥက္ကဏ္ဍိတံ ဇနံ
သမဿာသေတိ။

“ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ”တိဝစနေန တသ္မိံ သမယေ ဘဂဝတော အဝိဇ္ဇမာန-
ဘာဝံ ဒဿေန္တော ရူပကာယပရိနိဗ္ဗာနံ သာဓေတိ။ တေန “ဝေဝိဒဿ နာမ
အရိယဓမ္မဿ ဒေသကော^၂ ဒသဗလဓရော ဝဇီရသင်္ဘာတသမာနကာယော
သောပိ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကေန အညေန ဇီဝိတေ အာသာ ဇနေတဗ္ဗာ”တိ
ဇီဝိတမဒမတ္ထံ ဇနံ သံဝေဇေတိ၊ သဒ္ဓမ္မေ စဿ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။

“ဝေ”န္တိ စ ဘဏန္တော ဒေသနာသမ္ပတ္တိံ နိဒ္ဓိသတိ။ “မေ သုတ”န္တိ သာဝက-
သမ္ပတ္တိံ။ “ဧကံ သမယ”န္တိ ကာလသမ္ပတ္တိံ။ “ဘဂဝါ”တိ ဒေသကသမ္ပတ္တိံ။

အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ၊ အန္တရာ စ နာဠန္ဒန္တိ အန္တရာသဒ္ဓေါ ကာရဏခဏစိတ္တ-
ဝေမဇ္ဈဝိဝရာဒိသု ဒိဿတိ။ “တဒန္တရံ ကော ဇာနေယျ အညတြိ တထာဂတာ”တိ^၃
စ, “ဇနာ သင်္ဂမ္မ မန္တေန္တိ မဇ္ဇ တဇ္ဇ ကိမန္တရ”န္တိ စ အာဒိသု^၄ ဟိ ကာရဏေ
အန္တရာသဒ္ဓေါ။ “အဒ္ဓသ မံ ဘန္တေ အညတရာ ဣတ္ထိ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ ဘာဇနံ
ဓောဝန္တိ”တိအာဒိသု^၅ ခဏေ။ “ယဿန္တရတော န သန္တိ ကောပါ”တိအာဒိသု^၆
စိတ္တေ။ “အန္တရာ ဝေါသာနမာပါဒိ”တိအာဒိသု^၇ ဝေမဇ္ဈေ။ “အပိ စာယံ
ဘိက္ခဝေ တပေါဒါ ဒိန္တံ မဟာနိရယာနံ အန္တရိကာယ အာဂစ္ဆတိ”တိအာဒိသု^၈
ဝိဝရေ။ သွာယမိဓ ဝိဝရေ ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ရာဇဂဟဿ စ နာဠန္ဒာယ စ
ဝိဝရေတိ ဝေမေတ္ထတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော^၉။ အန္တရာသဒ္ဓေန ပန ယုတ္တတ္တာ
ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ ဤဒိသေသု စ ဌာနေသု အက္ခရစိန္တာ “အန္တရာ
ဂါမဇ္ဇ နဒိဇ္ဇ ယာတိ”တိ ဝေ ဧကမေဝ အန္တရာသဒ္ဓိ ပယုဇ္ဇန္တိ၊ သော
ဒုတိယပဒေနပိ ယောဇေတဗ္ဗော ဟောတိ၊ အယောဇီယမာနေ ဥပယောဂဝစနံ
န ပါပုဏာတိ။ ဣဓ ပန ယောဇေတွာ ဝေ^{၁၀} ဝုတ္တောတိ။

၁-ဝိတ္ထာရတ္ထော (က)	* ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၃-ပိဋကေ။	၂-ဒေသတာ(သျှာ)
၃-အံ ၂-၃၀၈၊ အံ ၃-၃၆၇-ပိဋကေ။	၄-သံ ၁-၂၀၃-ပိဋကေ။	၅-မ ၂-၁၁၂-ပိဋကေ။
၆-ခု ၁-၁၀၀-ဥဒါနေ။	၇-အံ ၃-၃၈၂-ပိဋကေ။	၈-ဝိ ၁-၁၄၉-ပိဋကေ။
၉-ဒဋ္ဌဗ္ဗော (သီ၊ သျှာ)	၁၀-ဝေ (သျှာ)	

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ဟောတိတိ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ “ဒီဃမဂ္ဂ” နှိ အတ္ထော။ အဒ္ဓါနဂမနသမယဿ ဟိ ဝိဘဂေ “အဗုယောဇနံ ဂစ္ဆိဿာမိတိ ဘုဠိတဗ္ဗ” နှိ အာဒိဝစနတော” အဗုယောဇနမ္ပိ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ ဟောတိ။ ရာဇဂဟတော ပန နာဠန္ဒာ ယောဇနမေဝ။

မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိန္နိ မဟတာတိ ဂုဏမဟတ္တေနပိ မဟတာ။ သင်္ချာမဟတ္တေနပိ မဟတာ။ သော ဟိ ဘိက္ခုသံဃော ဂုဏေဟိပိ၊ မဟာ အဟောသိ အပ္ပိစ္ဆဘာဒိဂုဏသမန္ဓာဂတတ္တာ။ သင်္ချာယပိ မဟာ ပဉ္စသတ- သင်္ချတ္တာ။ ဘိက္ခုနံ သံဃော ဘိက္ခုသံဃော၊ တေန ဘိက္ခုသံဃေန။ ဒိဋ္ဌိ- သီလသာမညသင်္ဘာတသင်္ခါတေန သမဏဂဏေနာတိ အတ္ထော။ သဒ္ဓိန္နိ ဧကတော။

ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိတိ ပဉ္စ မတ္တာ ဧတေသန္တိ ပဉ္စမတ္တာနိ။ မတ္တာတိ ပမာဏံ ဂုစ္စတိ။ တသ္မာ ယထာ “ဘောဇနေ မတ္တဉ္စ” တိ ဂုတ္တေ “ဘောဇနေ မတ္တံ ဇာနာတိ ပမာဏံ ဇာနာတိ” တိ အတ္ထော ဟောတိ။ ဝေဓိဓာပိ “တေသံ ဘိက္ခုသတာနံ ပဉ္စမတ္တာ ပဉ္စပမာဏ” နှိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဘိက္ခုနံ သတာနိ ဘိက္ခုသတာနိ၊ တေဟိ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။

သုပ္ပိယောပိ ခေါ ပရိပ္ပာဇကောတိ သုပ္ပိယောတိ တဿ နာမံ။ ဝိကာမရာ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နသဘာဂတာယ ပုဂ္ဂလသမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ ခေါကာရာ ပဒသန္တိကရာ ဗျူနသိလိဋ္ဌတာဝသေနံ ဂုတ္တော။ ပရိပ္ပာဇကောတိ သဉ္စယဿ အန္တေဝါသိ ဆန္ဒပရိပ္ပာဇကော။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ “ယဒါ ဘဂဝါ တံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပန္နော၊ တဒါ သုပ္ပိယောပိ ပရိပ္ပာဇကော ပဋိပန္နော၊ အဟောသိ” တိ၊ အတိတကာ- လတ္ထော ဟေတ္ထ ဟောတိသဒ္ဓေါ။

သဒ္ဓိံ အန္တေဝါသိနာ မြဟူဒတ္တေန မာဏဝေနာတိတ္ထေ အန္တေ ဝသတိတိ အန္တေဝါသိ။ သမိပစာရာ သန္တိကာဝစရာ သိဿောတိ အတ္ထော။ မြဟူ- ဒတ္တောတိ တဿ နာမံ။ မာဏဝေါတိ သတ္တောပိ စောရောပိ တရုဏောပိ ဂုစ္စတိ။

“စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ၊ ယေ ပမဇ္ဇန္တိ မာဏဝါ။
တေ ဒီဃရတ္တံ သောစန္တိ၊ ဟိနကာယူပဂါ နရာ” တိ။—

၁-ဝိ ၂-၁၀၁-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဂုယေဟိ (သိ) ၃-ပဉ္စမတ္တာ ပမာဏာတိသိ-ဒိ(အဘိနဝ) ၁-၁၇၃-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော (သျှာ၊က)၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော (က) ၈-မ ၁-၂၂၈-ဝိဂေ။

အာဒိသု ဟိ သတ္တော “မာဏဝေါ”တိ ဝုတ္တော။ “မာဏဝေါဟိ သမာ-
ဂန္တန္တိ ကတကမ္မေဟိပိ အကတကမ္မေဟိပိ”တိအာဒိသု ဝ စောရော။ “အဗ္ဗဋ္ဌော
မာဏဝေါ အင်္ဂကော ၂ မာဏဝေါ”တိအာဒိသု ၇ တရူဏော “မာဏဝေါ”တိ
ဝုတ္တော။ ဣဓာပိ အယမေဝတ္ထော။ ဣဒဗ္ဗိ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ဗြဟ္မဒတ္တေန နာမ
တရူဏန္တေဝါသိနာ သဒ္ဓိ”န္တိ။

တတြာတိ တသ္မိ အဒ္ဓါနမဂ္ဂေ၊ တေသု ဝါဒီသု ဇနေသု။ သုဒန္တိ နိပါတမတ္တံ။
အနေကပရိယာယေနာတိ ပရိယာယသဒ္ဓေါ တာဝ ဝါရဒေသနာကာရဏေသု
ဝတ္တတိ။ “ကဿ န ခေါ အာနန္တ အဇ္ဇ ပရိယာယော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတု”န္တိ-
အာဒိသု ၇ ဟိ ဝါရေ ပရိယာယသဒ္ဓေါ ဝတ္တတိ။ “မရုပ်ဏ္ဍိကပရိယာယောတွေဝံ န
ဓာရေဟိ”တိအာဒိသု ၂ ဒေသနာယံ။ “ဣမိနာပိ ခေါ တေ ရာဇဉှ ပရိယာယေန
ဧဝံ ဟောတူ”တိအာဒိသု ၆ ကာရဏေ။ သွာယမိဓာပိ ကာရဏေ ဝတ္တတိ။ တသ္မာ
အယမေတ္ထ အတ္ထော “အနေကဝိဓေန ကာရဏေနာ”တိ၊ ဗဟူဟိ ကာရ-
ဏေဟိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ အဝဏ္ဏဝိရဟိတဿ အပရိမာဏဝဏ္ဏံ သမန္ဓာ-
ဂတဿာပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော “ယံ လောကေ ဇာတိဝုဇေသု ကတ္တဗ္ဗံ
အဘိဝါဒနာဒိသာမီကမ္ပံ ‘သာမဂ္ဂိရသော’တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ သမဏဿ
ဂေါတမဿ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အရသရူပေါ သမဏော ဂေါတမော၊ နိဗ္ဗောဂေါ၊
အင်္ဂါရိယဝါဒေါ၊ ဥစ္စေဒဝါဒေါ၊ ဇေဂုန္တိ၊ ဝေနယိကော၊ တပဿိ၊ အပဂဗ္ဗော။
နတ္ထိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော အလမရိယဉာဏဒဿန-
ဝိသေသော၊ တက္ကပရိယာဟတံ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ
ဝိမံသာနုစရိတံ သယမ္ပဋိဘာနံ။ သမဏော ဂေါတမော န သဗ္ဗညူ၊ န
လောကဝိဒူ၊ န အနုတ္တရော၊ န အဂ္ဂပုဂ္ဂလော”တိ ဧဝံ တံ တံ အကာရဏမေဝ
ကာရဏန္တိ ဝတ္တာ တထာ တထာ အဝဏ္ဏံ ဒေါသံ နိန္တံ ဘာသတိ။

ယထာ စ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧဝံ ဓမ္မဿာပိ တံ တံ အကာရဏမေဝ ကာရဏတော
ဝတ္တာ “သမဏဿ ဂေါတမဿ ဓမ္မော ဒုရက္ခာတော ဒုပ္ပဋိဝေဒိတော
အနိယျာနိကော အနုပသမသံဝတ္တနိကော”တိ တထာ တထာ အဝဏ္ဏံ
ဘာသတိ။

၁-မ ၂-၁၁၂-ပိဋေ။ ၂-အင်္ဂါတိကော (သိ)၊ မဏ္ဍဗျော (သျှော) ၃-ဒိ ၁-၀၄၊ ၁၁၆-ပိဋေ။
၄-မ ၃-၃၁၅-ပိဋေ။ ၅-မ ၁-၁၆၁-ပိဋေ။ ၆-ဒိ ၂-၂၅၅-ပိဋေ။

ယထာ စ ဓမ္မဿ၊ ဧဝံ သံဃဿာပိ ယံ ဝါ တံ ဝါ အကာရဏမေဝ
ကာရဏတော ဝတ္တာ “မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇော သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝက-
သံဃော၊ ကုဋိလပဋိပဇ္ဇော ပစ္စနိကပဋိပဒံ အနန္ဒလောမပဋိပဒံ အဓမ္မာနုလောမ-
ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇော”တိ တထာ တထာ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

အန္တေဝါသီ ပနဿ “အမှာကံ အာစရိယော အပရာမသိတဗ္ဗံ ပရာမသတိ၊
အနက္ကမိတဗ္ဗံ အက္ကမတိ၊ သွာယံ အဂ္ဂိံ ဂိလန္တော ဝိယ၊ ဟတ္ထေန အသိဓာရံ
ပရာမသန္တော ဝိယ၊ မုဋ္ဌိနာ သိနေရုံ ပဒါလေတုကာမော ဝိယ၊ ကကစဒန္တပန္နိယံ
ကီဠမာနော ဝိယ၊ ပတိန္ဒမဒံ စက္ကဟတ္ထိံ ဟတ္ထေန ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ စ ဝဏ္ဏာ-
ရဟဿေဝ ရတနတ္ထယဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသမာနော အနယဗျသနံ ပါပုဏိဿတိ။
အာစရိယေ ခေါ ပန ဂူထံ ဝါ အဂ္ဂိံ ဝါ ကဏ္ဍကံ ဝါ ကဏ္ဍသပုံ ဝါ အက္ကမန္တေ
သုလံ ဝါ အဘိရူဟန္တေ၊ ဟလာဟလံ ဝါ ဝိသံ ခါဒန္တေ၊ ခါရောဒကံ ဝါ
ပက္ခလန္တေ၊ နရကံပေါတံ ဝါ ပပတန္တေ န အန္တေဝါသီနာ တံ သဗ္ဗမနုကာတဗ္ဗံ
ဟောတိ။ ကမ္မဿကာ ဟိ သတ္တာ အတ္တနော ကမ္မာနုရူပမေဝ ဂတိံ ဂစ္ဆန္တိ။
နေဝ ပိတာ ပုတ္တဿ ကမ္မေန ဂစ္ဆတိ၊ န ပုတ္တော ပိတု ကမ္မေန၊ န
မာတာ ပုတ္တဿ၊ န ပုတ္တော မာတုယာ၊ န ဘာတာ ဘဂိနိယာ၊ န ဘဂိနိ ဘာတု၊
န အာစရိယော အန္တေဝါသီနော၊ န အန္တေဝါသီ အာစရိယဿ ကမ္မေန ဂစ္ဆတိ။
မယုဉ္ဇာစရိယော တိဏ္ဏံ ရတနာနံ အာဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ မဟာသာဝဇ္ဇော ခေါ
ပနာရိယူပဝါဒေါ”တိ ဧဝံ ယောနိသော ဥဗ္ဗုဇ္ဇိတွာ အာစရိယဝါဒံ မဒ္ဒမာနော
သမ္မာ ကာရဏမေဝ ကာရဏတော အပဒိသန္တော အနေကပရိယာယေန တိဏ္ဏံ
ရတနာနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတုမာရဒ္ဒေါယထာ တံ ပဏ္ဏိတဇာတိကော ကုလပုတ္တော။
တေန ဝုတ္တံ “သုပ္ပိယဿ ပန ပရိဗ္ဗာဇကဿ အန္တေဝါသီ မြဟ္မဒတ္တော
မာဏဝေါ အနေကပရိယာယေန ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ၊ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏံ
ဘာသတိ၊ သံဃဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ”တိ။

တတ္ထ ဝဏ္ဏန္တိ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ သဏ္ဍာန ဇာတိ ရူပါယတန ကာရဏ ပမာဏ-
ဂုဏပသံသာဒိသု ဒိဿတိ။ တတ္ထ “မဟန္တံ သပရာဇေဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတွာ”တိ-
အာဒိသု သဏ္ဍာနံ ဝုစ္စတိ။ “မြာဟ္မဏောဝံ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော ဟိနော အညော
ဝဏ္ဏော”တိအာဒိသု ဇာတိ။ “ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္တာ-
ဂတော”တိအာဒိသု ရူပါယတနံ။

၁-နခေတဒကံ (ဇု)၊ ခရောဒကံ (ဋိကာ) ၂-သံ ၁-၁၀၇-ပိဋေ။ ၃-မြာဟ္မဏောဝံ (သျှာ)
၄-မ ၂-၃၅၅-ပိဋေ။ ၅-ဒိ ၁-၁၀၆-ပိဋေ။

“န ဟရာမိ န ဘဇ္ဇာမိ၊ အာရာ သိဃံမိ ဝါရိဇံ။
အထ ကေန န ပဏ္ဍေန၊ ‘ဂန္ထတ္ထေနော’တိ ဂုစ္စတိ”တိ^၁—

အာဒိသု ကာရဏံ။ “တယော ပတ္တဿ ဝဏ္ဏာ”တိအာဒိသု^၂ပမာဏံ။ “ကဒါ သညူဇ္ဇာ ပန တေ ဂဟပတိ ဣမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏာ”တိ- အာဒိသု^၃ ဂုဏော။ “ဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ”တိအာဒိသု^၄ပသံသာ။ ဣမ ဂုဏောပိ၊ ပသံသာပိ။ အယံ ကိရ တံ တံ ဘူတမေဝ ကာရဏံ အပဒိသန္တော အနေကပရိယာယေန ရတနတ္ထယဿ ဂုဏူပသဌိတံ ပသံသံ အဘာသိ။ တတ္ထ “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိအာဒိနာ နယေန “ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္ဓာ”တိအာဒိနာ^၅ “ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ အသမော အသမသမော”တိ- အာဒိနာ^၆ စ နယေန ဗုဒ္ဓဿ ပဏ္ဍော ဝေဒိတဗျော။ “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော”တိ စ “အာလယသမုပ္ပါတော ဝဇ္ဇုပစ္စေဒေါ”တိ^၇ စ “ယေ ဘိက္ခဝေ အရိယေ အဋ္ဌဂီကေ မဂ္ဂေ ပသန္ဓာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္ဓာ”တိ စ ဧဝမာဒိဟိ^၈ နယေဟိ ဓမ္မဿ ဝဏ္ဏော ဝေဒိတုဗျော။ “သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက- သံဃော”တိ စ “ယေ ဘိက္ခဝေ သံဃေ ပသန္ဓာ၊ အဂ္ဂေ တေ ဟာနာ”တိ^၉ စ ဧဝမာဒိဟိ ပန နယေဟိ သံဃဿ ဝဏ္ဏော ဝေဒိတုဗျော။ ပဟောန္တေန ပန ဓမ္မကထိကေန ပဉ္စနိကာယေ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓ- သဟဿာနိ ဩဂါဟိတွာ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဝဏ္ဏော ပကာသေတဗျော။ ဣမသ္မိံ ဟိ ဌာနေ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဂုဏေ ပကာသေန္တော အတိတ္ထေန ပက္ခန္တော^{၁၀} ဓမ္မကထိကောတိ န သက္ကာ ဝတ္ထု။ ဤဒိသေသု ဟိ ဌာနေသု ဓမ္မကထိကဿ ထာမော ဝေဒိတုဗျော။ မြဟ္မဒတ္တော ပန မာဏဝေါ အနုဿဝါဒိမတ္တသမ္ပန္နိတေန^{၁၁} အတ္တနေော ထာမေန ရတနတ္ထယဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။

ဣတိတ တေ ဥဘော အာစရိယန္တေဝါသီတိဧဝံ တေ ဒွေ အာစရိယန္တေ- ဝါသိကာ။ အညမညဿာတိ အညောအညဿ။ ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါတိ ဤသကမ္ပိ အပရိဟရိတွာ ဥဇုမေဝ ဝိဝိပေစ္စနိကဝါဒါ၊ အနေကဝါရိ ဝိရုဒ္ဓဝါဒါ ဧဝ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ အာစရိယေန ဟိ ရတနတ္ထယဿ အဝဏ္ဏေ ဘာသိကေ အန္တေဝါသီ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ ပုန ဣတရော အဝဏ္ဏံ၊ ဣတရော ဝဏ္ဏန္တိ ဧဝံ အာစရိယော သာရဖလကေ ဝိသရုက္ခအာဏိံ အာကောဠယမာနေော

၁-သံ ၁-၂၀၆-ပိဋေ။ ၂-ဝိ ၁-၃၅၃-ပိဋေ။ ၃-မ ၂-၄၉-ပိဋေ။ * အံ ၁-၃၀၉-ပိဋေ။
၄-ခု ၁-၂၅၄၊ အံ ၁-၃၄၃-ပိဋေသု။ ၅-အံ ၁-၂၂-ပိဋေ။ ၆-ခု ၁-၂၅၄၊ အံ ၁-၃၄၃-ပိဋေသု။
၇-အံ ၁-၃၄၄-ပိဋေ။ ၈-ပက္ခန္တော (သီ၊ သျာ) ၉-အနုဿဝါဒိမတ္တသံဝရိတေန (သီ၊ သျာ)

ဝိယ ပုနပ္ပုနံ ရတနတ္ထယဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ အန္တေဝါသီ ပန သုဝဏ္ဏ-
ရတေမဏိမယာယ အာဏိယာ တံ အာဏိံ ပဋိဗဟယမာနော ဝိယ ပုနပ္ပုနံ
ရတနတ္ထယဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ”တိ။

ဘဂဝန္တံ ဝိဋ္ဌိတော ဝိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာတိ
ဘဂဝန္တဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ ပစ္စတော ပစ္စတော ဒဿနံ အဝိဇောန္တာ
ဣရိယာပထာနုဗန္ဓနေန အနုဗန္ဓာ ၊ ဟောန္တိ၊ သီသာနုလောကီနော ဟုတွာ
အနုဂတာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

ကသွာ ပန ဘဂဝါ တံ အဒ္ဓါနံ ပဋိပန္နော၊ ကသွာ စ သုပ္ပိယော အနုဗန္ဓော၊
ကသွာ စ သော ရတနတ္ထယဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိတိ? ဘဂဝါ တာဝ တသ္မိံ
ကာလေ ရာဇဂဟပရိဝတ္တကေသု အဋ္ဌာရသသု မဟာဝိဟာရေသု အညတရသ္မိံ
ဝသိတွာ ပါတောဝ သရိရပုဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ဘိက္ခုသံဃ-
ပရိဝုတော ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ စရတိ။ သော တံ ဒိဝသံ ဘိက္ခုသံဃဿ
သုလဘပိဏ္ဍပါတံ ကတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတုပဋိက္ကန္တော ဘိက္ခုသံဃံ
ပတ္တစိဝရံ ဂါဟာပေတွာ “နာဠန္တံ ဂမိဿာမိ”တိ ရာဇဂဟတော နိက္ခမိတွာ တံ
အဒ္ဓါနံ ပဋိပန္နော။ သုပ္ပိယောပိ ခေါ တသ္မိံ ကာလေ ရာဇဂဟပရိဝတ္တကေ
အညတရသ္မိံ ပရိဗ္ဗာဇကာရာမေ ဝသိတွာ ပရိဗ္ဗာဇကပရိဝုတော ရာဇဂဟေ
ဘိက္ခာယ စရတိ။ သောပိ တံ ဒိဝသံ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ သုလဘဘိက္ခံ?
ကတွာ ဘုတ္တပါတရာသော ပရိဗ္ဗာဇကေ ပရိဗ္ဗာဇကပရိက္ခာရံ ဂါဟာပေတွာ
“နာဠန္တံ ဂမိဿာမိ”စ္စေဝ ဘဂဝတော တံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နဘာဝံ အဇာနန္တောဝ
အနုဗန္ဓော။ သစေ ပန ဇာနေယျ၊ နာနုဗန္ဓေယျ။ သော အဇာနိတွာဝ
ဂစ္ဆန္တော ဂိဝံ ဥက္ခိပိတွာ ဩလောကယမာနော ဘဂဝန္တံ အဒ္ဓသ ပုဒ္ဓသိရိယာ
သောဘမာနံ ရတ္တကမ္မလပရိက္ခိတ္တမိပ ဇာမကနကဂိရိသိခရံ။

တသ္မိံ ကိရ သမယေ ဒသဗလဿ သရိရတော နိက္ခမိတွာ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော
သမန္တာ အသိတိဟတ္ထပ္ပမာဏေ ပဒေသေ အာဓာဝန္တိ ဝိဓာဝန္တိ ရတနာဝေဠ-
ရတနဒါမရတနစုဏ္ဏဝိပုကိဏ္ဏံ ဝိယ၊ ပသာရိတရတနစိတ္တကဉ္စနပဋမိဝ, ရတ္တ-
သုဝဏ္ဏရသနိသိဉ္စမာနမိဝ, ဥက္ကာသတနိပါတသမာကုလမိဝ, နိရန္တရဝိပုကိဏ္ဏ-
ကဏိကာရပုပ္ဖမိဝ, ဝါယုဝေဂက္ခိတ္တနိပဋ္ဌစုဏ္ဏမိဝ, ဣန္ဒနေဝိဇ္ဇာလတာတာရာ-
ဂဏ္ဍဘာဝိသရ ဝိပျူရိတဝိစ္စရိတမိဝ စ တံ ဝနန္တရံ ဟောတိ။

၁-ပဋိဗဟယမာနော (သီ၊က) ၂-အနုဗန္ဓာ (သီ) ၃-သုလဘပိဏ္ဍပါတံ (သီ)
၄-ဥက္ကသန္ဓိပါတသမာကုလမိဝ (သျာ) ၅-တာရာဂဏ္ဍဘာယ (က)

*အသီတိ အနုပျဉ္ဇနာနုရဋ္ဌိတဉ္စ ပန ဘဂဝတော သရီရံ ဝိကသိတကမလုပ္ပလမိဝ သရံ၊ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လမိဝ ပါရိစ္ဆတ္တကံ၊ တာရာမရိဖိဝိကသိတမိဝ ဂဂနတလံ သိရိယာ အဝဟသန္တမိဝ၊ ဗျာမပ္ပဘာပရိက္ခေပဝိလာသိနိ စဿ ဒုတ္တိံသဝရ- လက္ခဏမာလာ ဂန္ဓေတွာ ဌပိတဒုတ္တိံသစန္ဒမာလာယ ဒုတ္တိံသသုရိယ- မာလာယ ပဋိပါဋိယာ ဌပိတဒုတ္တိံသစက္ကဝတ္တိ ဒုတ္တိံသသက္ကဒေဝရာဇံ ဒုတ္တိံသ- မဟာဗြဟ္မာနံ သိရိံ သိရိယာ အဘိဘဝန္တိ ဣဝံ။ တဉ္စ ပန ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ဘိက္ခု။ သဗ္ဗေဝ အပ္ပိစ္ဆာ သန္တုဋ္ဌာ ပဝိဝိတ္တာ အသံသဋ္ဌာ စောဒကာ ပါပဂရဟိနော ဝတ္တာရော ဝစနက္ခမာ သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိပညာ ဝိပုတ္တိ ဝိပုတ္တိ- ဉာဏဒဿနလမ္ပန္နာ။ တေသံ မဇ္ဈေ ဘဂဝါ ရတ္တကမ္ပလပါကာရပရိက္ခိတ္တော ဝိယ ကဉ္စနထဓန္တော၊ ရတ္တပဒုမသဏ္ဍမဇ္ဈဂတာ ဝိယ သုဝဏ္ဏနာဝါ၊ ပဝါဠဝေဒိကာ- ပရိက္ခိတ္တော ဝိယ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော၊ တာရာဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္ဒော၊ မိဂပက္ခိနမ္ဘိ စက္ခုနိ ဝိဏယတိ၊ ပဂေဝ ဒေဝမနုဿာနံ။ တသ္မိဉ္စ ပန ဒိဝေ သေဘုယျေန အသီတိမဟာထေရာ မေဃဝဏ္ဏံ ပံသုကူလံ ဧကံသံ ကရိတွာ ကတ္တရဒဏ္ဍံ အာဒါယ သုဝမ္ပဝမ္ဘိတာ ဝိယ ဂန္ဓဟတ္ထိနော ဝိဂတဒေါသာ ဝန္တဒေါသာ ဘိန္နကိလေသာ ဝိဇဋ္ဌိတဇဋ္ဌာ ဆိန္ဒုဗန္ဓနာ ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရယိံသု။ သော သယံ ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေဟိ၊ သယံ ဝိတဒေါသော ဝိတဒေါသေဟိ၊ သယံ ဝိတမောဟော ဝိတမောဟေဟိ၊ သယံ ဝိတတဏှော ဝိတတဏှေဟိ၊ သယံ နိက္ခိလေသော နိက္ခိလေသေဟိ၊ သယံ ဗုဒ္ဓေါ အနုဗုဒ္ဓေဟိ ပရိဝါရိတော၊ ပတ္တပရိဝါရိတံ ဝိယ ဧကသရံ၊ ဧကသရပရိဝါရိတာ ဝိယ ကဏ္ဍိကာ၊ အဋ္ဌနာဂသဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဆဒ္ဒန္တော နာဂရာဇာ၊ နဝုတိဟံသ- သဟဿပရိဝါရိတော ဝိယ ဓေတရဋ္ဌော ဟံသရာဇာ၊ သေနံပရိဝါရိတော ဝိယ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊ ဒေဝဂဏပရိဝါရိတော ဝိယ သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ ဗြဟ္မဂဏ- ပရိဝါရိတော ဝိယ ဟာရိတော မဟာဗြဟ္မာ၊ အပရိမိတကာလသဉ္စိတပုညဗလ- နိဗ္ဗတ္တယ အစိန္တေယျာယ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီလာယ စန္ဒော ဝိယ ဂဂနတလံ တံ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

အထေဝံ ဘဂဝန္တံ အနောပမာယ ဗုဒ္ဓလီဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တံ ဘိက္ခု။ ဗ ဩက္ခိတ္တစက္ခု။ သန္တိန္ဒိယေ သန္တမာနသေ ဥပရိနဘေ ဌိတံ၊ ပုဏ္ဏစန္ဒ ဝိယ ဘဂဝန္တံယေဝ နမဿမာနေ ဒိသ္မာဝံ၊ ပရိဗ္ဗာဇကော အတ္တနော ပရိသံ အဝလောကေသိ။ သာ ဟောတိ ကာဇဒဏ္ဍကေ ဩလမ္ပေတွာ

၁-ဒုတ္တိံသဒေဝရာဇ (သီ၊ သျာ) *မ-ဋ္ဌ ၃-၁၅-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-မိဂပရိဝါရိတော ဝိယ ဧကသရော (သျာ)
 ၃-မဟာဗြဟ္မာ (က) ၄-တံ (က) ၅-ဒိသ္မာ (သီ)

ဝသနဋ္ဌာနေ ဒေဝတာ အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ဟန္တာဟဗ္ဗိ ဣဓ ကေရတ္တိဝါသံ ဥပဂန္တာ သွေဝ ဂမိဿာမီ”တိ တဒေဝယျာနံ ပါရိသိ။ တတော ဘိက္ခုသံသော ဘဂဝတော ဝတ္တံ ဒဿေတွာ အတ္တနော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ ဥယျာနဿ ဧကပဿေ ပရိဗ္ဗာဇကပရိက္ခာရေ ဩတာရေတွာ ဝါသံ ဥပဂန္တိ သဒ္ဓိံ အတ္တနော ပရိသာယ။ ပါဠိယမာရူဠဝသေနေဝ ပန “သဒ္ဓိံ အတ္တနော အန္တေဝါသိနာ မြဟ္မဒတ္တေန မာဏဝေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ဝါသံ ဥပဂတော ပန သော ပရိဗ္ဗာဇကော ရတ္တိဘာဂေ ဒသဗလံ ဩလောကေသိ။ တသ္မိဉ္စ သမယေ သမန္တာ ဝိပုကိဏ္ဍတာရကာ ဝိယ ပဒီပါ ဇလန္တိ၊ မဇ္ဈေ ဘဂဝါ နိသိန္ဒော ဟောတိ ဘိက္ခုသံသော စ ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတွာ၊ တတ္ထ ကေဘိက္ခုဿပိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ ဝါ ပါဒကုက္ကုစ္စံ ဝါ ဥက္ကာသိတသဒ္ဓေါ ဝါ ဝိပိတသဒ္ဓေါ ဝါ နတ္ထိ။ သာ ဟိ ပရိသာ အတ္တနော စ သိက္ခိတသိက္ခတာယ၊ သတ္တရိ စ ဂါရဝေနာတိ ဒ္ဓိဟိ ကာရဏေဟိ နိဝါတေ ပဒီပသိခါ ဝိယ နိစ္စလာ သန္တိသိန္ဒာဝ အဟောသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကော တံ ဝိဘူတိံ ဒိသ္မာ အတ္တနော ပရိသံ ဩလောကေသိ။ တတ္ထ ကေစိ ဟတ္ထံ ဝိပန္တိ၊ ကေစိ ပါဒံ၊ ကေစိ ဝိပုလပန္တိ၊ ကေစိ နိလ္လာလိတဇိဝါ ပဋ္ဌရိတဒေဋ္ဌာ ဒန္တေ ခါဒန္တာ ကာကစ္ဆမာနာ ဘရုဗရုပဿာသိနော သယန္တိ။ သော ရတနတ္ထယဿ ဂုဏဝဏ္ဏေ ဝတ္တဗ္ဗေပိ ဣဿာဝသေန ပုန အဝဏ္ဏမေဝ အာရဘိ။ မြဟ္မဒတ္တော ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ဝဏ္ဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “တတြာပိ သုခံ သုပ္ပိယော ပရိဗ္ဗာဇကော”တိ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတ္ထ တတြာပိတိ တသ္မိမ္ပိ၊ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ဥယျာနေတိ အတ္တော။

၃။ သမ္မဟုလာနန္တိ ဗဟုကာနံ။ တတ္ထ ဝိနယပရိယာယေန တယော ဇနာ “သမ္မဟုလာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တတော ပရိ သံသော။ သုတ္တန္တပရိယာယေန ပန တယော တယောဝ၊ တတော ပဋ္ဌာယ သမ္မဟုလာ။ ဣဓ သုတ္တန္တပရိယာယေန “သမ္မဟုလာ”တိ ဝေဒိတဗျော။ မဏ္ဍလမာဠေတိ ကတ္ထစိ ဒွေ ကဏ္ဍိကာ ဂဟေတွာ ဟံသဝဋ္ဌကစ္ဆန္တေန ကတာ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာပိ “မဏ္ဍလမာဠေ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ကတ္ထစိ ဧကံ ကဏ္ဍိကံ ဂဟေတွာ ထမ္ပပန္တိ ပရိက္ခိပိတွာ ကတာ ဥပဋ္ဌာနသာလာပိ “မဏ္ဍလမာဠေ”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဣဓ ပန နိသိဒနသာလာ “မဏ္ဍလမာဠေ”တိ ဝေဒိတဗျော။ သန္တိသိန္ဒာနန္တိ နိသဇ္ဇနဝသေန။ သန္တိပတိ-တာနန္တိ သမောဓာနဝသေန။ အယံ သဒ္ဓိယဓမ္မောတိ သဒ္ဓိယာ^၃ ဝုစ္စတိ

၁-သုရုသုရုပဿာသိနော (သိ) ၂-ဝေတိ (သျာ) ၃-သဒ္ဓိယာတိ (သျာ၊ က)

ကထာ၊ ကထာဓမ္မောတိ အတ္ထော။ ဥဒပါဒီတိ ဥပ္ပန္နော။ ကတမော ပန သောတိ? “အန္တရိယံ အာရုသော” တိဝေမာဒိ။ တတ္ထ အန္ဓဿ ပဗ္ဗတာရောဟဏံ ဝိယ နိစ္စံ န ဟောတိတိ အန္တရိယံ။ အယံ တာဝ သဒ္ဓနယော။ အယံ ပန အဋ္ဌကထာနယော—အန္တရာယောဂ္ဂန္တိ အန္တရိယံ၊ အန္တရံ ပဟရိတုံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ အဘူတပုဗ္ဗံ ဘူတန္တိ အပ္ပုတံ။ ဥဘယမ္ပေတံ ဝိမှယသေဝါဒိဝစနံ။ ယာဝဉ္စိဒန္တိ ယာဝ စ ဣဒံ။ တေန သုပ္ပင်္ဂဝိဒိတတာယ အပ္ပမေယျတံ ဒသေတိ။

တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ။ ပ။ သုပ္ပင်္ဂဝိဒိတတိတ္ထောယံ သင်္ခေပတ္ထော—ယော သော ဘဂဝါ သမတိံ သ ပါရမိယော ပူရေတွာ သဗ္ဗကိလေသေ ဘဉ္စိတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တေန ဘဂဝတာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ အာသယာနသယံ ဇာနတာ၊ ဟတ္ထတလေ ဌပိတံ အာမလကံ ဝိယ သဗ္ဗဉ္စေယျဓမ္မံ ပဿတာ။

အဝိ စ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒီဟိ ဇာနတာ၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတာ။ တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ ဆဟိ ဝါ ပန အဘိညာဟိ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပင်္ဂဟတေန သမန္တစက္ခုနာ ပဿတာ။ သဗ္ဗဓမ္မဇာနနသမုတ္တာယ ဝါ ပညာယ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ စက္ခုဝိသယာတိတာနိ တိရောကုဇ္ဇာဒိဂတာနိဝိ ရူပါနိ အတိဝိသုဒ္ဓေန မံသစက္ခုနာ ပဿတာ။ အတ္တဟိတသာဓိကာယ ဝါ သမာဓိပဒဋ္ဌာနာယ ပင်္ဂဝေပေညာယ ဇာနတာ၊ ပရဟိတသာဓိကာယ ကရုဏာပဒဋ္ဌာနာယ ဒေသနာပညာယ ပဿတာ။

အရိနံ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒိနန္တ အရဟတာ အရဟတာ။ သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန။ အန္တရာယိကဓမ္မေ ဝါ ဇာနတာ။ နိယျာနိကဓမ္မေ ပဿတာ။ ကိလေသာရိနံ ဟတတ္တာ အရဟတာ။ သမ္မာ သာမဉ္စ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေနာတိဝေ စတုဝေသာရဇ္ဇဝသေန စတုဟာကာရေဟိ ထောဓိတေန သတ္တာနံ နာနာဓိပုတ္တိကတာ နာနဇ္ဈာသယတာ သုပ္ပင်္ဂဝိဒိတာ ယာဝ စ သုဋ္ဌု ပင်္ဂဝိဒိတာ။

ဣဒါနိဿ သုပ္ပင်္ဂဝိဒိတဘာဝံ ဒသေတုံ “အယံ ဟိ” တိ အာဒိမာဟ။ ဣဒံ ဝုတ္တိ ဟောတိ—ယာ စ အယံ ဘဂဝတာ “ဓာတုသော ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သံသန္တန္တိ သမေန္တိ၊ ဟိနာဓိမုတ္တိကာ ဟိနာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္တန္တိ သမေန္တိ၊ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္တန္တိ သမေန္တိ။ အတိတမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ ဓာတုသောဝ သတ္တာ သံသန္တိံ သု သမိံ သု။

၁-ပါဏိနိ ၆-၁-၁၇၃-သုတ္တံ ပဿိတမ္ပံ။ ၂-ပစ္စယာဒိနံ အရဟတာ (သျှာ၊ က)

ဟီနာဓိမုတ္တိကာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ။ပ။ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ ကလျာဏာဓိ-
 မုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္တိံသု သမိံသု၊ အနာဂတဗ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓါနံ။ပ။
 သံသန္တိယန္တိ သမေသန္တိ၊ တေရဟိပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္တံ အဒ္ဓါနံ
 ဓာတုသောဝ သတ္တာ သံသန္တိ သမေန္တိ၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ။ပ။
 ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္တိ သမေန္တိ”တိ
 ဧဝံ သတ္တာနံ နာနာဓိမုတ္တိကတာ၊ နာနဇ္ဈာသယတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌိကတာ၊
 နာနာခန္တိတာ၊ နာနာရုစိတာ နာဋိယာ ဝိနန္တေန ဝိယ၊တုလာယ တုလယန္တေန
 ဝိယ စ နာနာဓိမုတ္တိကတာဉာဏေန သဗ္ဗညုတညာဏေန ဝိဒိတာ၊ သာ ယာဝ
 သုပ္ပင်္ဂါဝိဒိတာ။ ဒွေပိ နာမ သတ္တာ ဧကဇ္ဈာသယာ ဒုလ္လဘာ လောကသ္မိံ၊
 ဧကသ္မိံ ဝန္တကာမေ ဧကော ဌာတုကာမော ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ ပိဝိတုကာမေ
 ဧကော ဘုဒ္ဓိတုကာမော။ ဣမေသု စာပိ ဒီသု အာစရိယန္တေဝါသီသု အယံ ဟိ
 သုပ္ပိယော ပရိပ္ပာဇကော။ပ။ ဘဂဝန္တံ ဝိဒ္ဓိတော ဝိဒ္ဓိတော အနုပန္နာ
 ဟောန္တိ ဘိက္ခုသံသန္တာတိ။ တတ္ထ ဣတိဟမေတိ ဣတိဟ ဣမေ၊ ဧဝံ ဣမေတိ
 အတ္ထော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၄။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဣမံ သဒ္ဓိယဓမ္မံ ဝိဒိတွာတိ
 ဧတ္ထ ဝိဒိတွာတိ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဇာနိတွာ။ ဘဂဝါ ဟိ ကတ္ထစိ မံသစက္ခုနာ
 ဒိသ္မာ ဇာနာတိ “အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ မဟန္တံ ဒါရက္ခန္တံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ
 သောတေန ဝုယုမာန”န္တိအာဒိသု^၂ ဝိယ။ ကတ္ထစိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိသ္မာ ဇာနာတိ
 “အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနသကေန တာ
 ဒေဝတာယော သဟဿသေဝ^၃ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂုဏန္တိယော”တိ-
 အာဒိသု^၄ ဝိယ။ ကတ္ထစိ ပကတိသောတေန သုတွာ ဇာနာတိ “အသောသိ
 ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မတော အာနန္ဓဿ သုဘဒ္ဓေန ပရိပ္ပာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣမံ
 ကထာသလ္လာပ”န္တိအာဒိသု^၅ ဝိယ။ ကတ္ထစိ ဒိဗ္ဗသောဟေန သုတွာ ဇာနာတိ
 “အသောသိ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါ” အတိက္ကန္တ-
 မာနသိကာယ သန္ဓာနဿ ဂဟပတိဿ နိဂြောဓေန ပရိပ္ပာဇကေန သဒ္ဓိံ ဣမံ
 ကထာသလ္လာပ”န္တိအာဒိသု^၆ ဝိယ။ ဣမ ပန သဗ္ဗညုတညာဏေန သုတွာ
 အညာသိ။ ကိံ ကရောန္တော အညာသိ? ပစ္စိမယာမကိစ္စံ။ ကိစ္စဉ္စ နာမေတံ
 သာတ္ထကံ၊ နိရုတ္တကန္တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ နိရုတ္တကကိစ္စံ ဘဂဝတာ
 ဗောဓိပလ္လင်္ဂေယေဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သမုပ္ပါတံ ကတံ၊ သာတ္ထကံယေဝ

၁-သံ ၁-၃၆၈-ပိဋေ။ ၂-သံ ၂-၃၈၆-ပိဋေ။ ၃-သဟဿေဝ (သျှ)
 ၄-ဒိ ၂-၇၄-ပိဋေ။ ၅ ၁-၁၈၆-ဥဒါနေပိ။ ၅-ဒိ ၂-၁၂၄-ပိဋေ။ ၆-ဒိ ၃-၃၁-ပိဋေ။

ပန ဘဂဝတော ကိစ္စံ ဟောတိ။ တံ ပဉ္စဝိဓံ ပုရောဘတ္တကိစ္စံ ပစ္စာဘတ္တကိစ္စံ ပုရိမယာမကိစ္စံ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ ပစ္ဆိမယာမကိစ္စန္တိ။

တကြိဒံ ပုရောဘတ္တကိစ္စံ—

*ဘဂဝါ ဟိ ပါတောဝ ဥဋ္ဌာယ ဥပဋ္ဌာကာနဂ္ဂဟတ္ထံ၊ သရီရဗာသုကတ္ထဉ္စ မုခဓောဝနာဒိသရီရပရိကမ္ပံ ကတ္တာ ယာဝ ဘိက္ခာစာရဝေလာ၊ တာဝ ဝိဝိတ္တာသနေ ဝိတိနာမေတွာ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ နိဝါသေတွာ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ စိဝရံ ပါရူပိတွာ ပတ္တမာဒါယ ကဒါစိ ဧကေကာ၊ ကဒါစိ ဘိက္ခု- သံဃပရိဝုတော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတိ ကဒါစိ ပကတိယာ၊ ကဒါစိ အနေကေဟိ ပါဠိဟာရိယေဟိ ဝတ္ထမာနေဟိ။ သေယျထိဒံ? ပိဏ္ဍာယ ပဝိသတော လောကနာထဿ ပုရတော ပုရတော ဂန္ဓာ မုဒုဂတဝါတာ ပထဝီ သောဓေန္တိ၊ ဝလာဟကာ ဥဒကဗုသိတာနိ မုဉ္ဇန္တာ မဂ္ဂေ ရေဏှံ ဝူပသမေတွာ ဥပရိ ဝိတာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ၊ အပရေ ဝါတာ ပုပ္ဖါနိ ဥပသံ- ဟရိတွာ မဂ္ဂေ ဩကိရန္တိ၊ ဥန္တတာ ဘူမိပုဒေသာ ဩနမန္တိ၊ ဩနတာ ဥန္တမန္တိ၊ ပါဒနိက္ခေပသမယေ သမာဝ ဘူမိ ဟောတိ၊ သုခသမ္ပဿာနိ ပဒုမပုပ္ဖါနိ၊ ဝါ ပါဒေ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ။ ဣန္ဒဒီလဿ အန္တော ဌပိတမတ္တေ ဒက္ခိဏပါဒေ သရီရတော ဆဗ္ဗဏှရသ္မိယော နိက္ခမိတွာ သုဝဏှရသပိဉ္ဇရာနိ ဝိယ၊ စိတြပဋပရိက္ခိတ္တာနိ ဝိယ စ ပါသာဒကူဋ္ဌာဂါရာဒိနိ အလင်္ကရေန္တိယော ဣတော စိတော စ ဓာဝန္တိ၊ ဟတ္ထိ အဿ ဝိဟင်္ဂါဒယော သကသကဋ္ဌာနေသုဋ္ဌိတာယေဝ မရုရေနာကာရေန သဒ္ဓိ ကရေန္တိ၊ တထာ ဘေရိဝိဏာဒိနိ တူရိယာနိ၊ မနုဿာနဉ္စ ကာယူပဂါနိ အာဘရဏာနိ။ တေန သညာဏေန မနုဿာ ဇာနန္တိ “အဇ္ဇ ဘဂဝါ ဣဓ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော”တိ။ တေ သုနိဝတ္ထာ သုပါရုတာ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိနိ အာဒါယ ဃရာ နိက္ခမိတွာ အန္တရီယိတ် ပဋိပဇ္ဇိတွာ ဘဂဝန္တံ ဂန္ဓပုပ္ဖါဒိဟိ သက္ကန္တံ ပူဇေတွာ ဝန္တိတွာ “အမှာကံ ဘန္တေ ဒသ ဘိက္ခု၊ အမှာကံ ဝိသတိ။ ပညာသံ။ပ။ သတံ ဒေထာ”တိ ယာစိတွာ ဘဂဝတောပိ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အာသနံ ပညာပေတွာ သက္ကန္တံ ပိဏ္ဍပါတေန ပဋိမာနေန္တိ။ ဘဂဝါ ကတဘတ္တကိစ္စော တေသံ သတ္တာနံ စိတ္တသန္တာနာနိ ဩလောကေတွာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေဟိ၊ ယထာ ကေစိသရဏ- ဂမနေသု ပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ကေစိ ပဉ္စသု သီလေသု၊ ကေစိ သောတာပတ္တိ- သကဒါဂါမိ အနာဂါမိဖလောနံ အညတရသ္မိံ၊ ကေစိ ပဗ္ဗဇိတွာ အဂ္ဂဖလေ အရဟတ္တေတိ။ ဧဝံ မဟာဇနံ အနုဂ္ဂဟေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဂန္ဓာ မဏ္ဍလမာဠေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒတိ ဘိက္ခုနံ

* အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၀-ပိဇ္ဇဝိ။ ၁-သေယျထိဒံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)

ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနံ အာဂမယမာနော။ တတော ဘိက္ခုနံ ဘတ္တကိစ္စ-
ပရိယောသာနေ ဥပဋ္ဌာကော ဘဂဝတော နိဝေဒေတိ။ အထ ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋ်
ပဝိသတိ။ ဣဒံ တာဂ ပုရောဘတ္တကိစ္စံ။

အထ ဘဂဝါ ဧဝံ ကတပုရောဘတ္တကိစ္စော ဂန္ဓကုဋ်ယာ ဥပဋ္ဌာနေ၂
နိသီဒိတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ ပါဒဝိဋ္ဌေ ဌတွာ ဘိက္ခုသံဃံ ဩဝေတိ
“ဘိက္ခဝေ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ၊ ဒုလ္လဘော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ လောကသ္မိံ၊
ဒုလ္လဘော မနုဿတ္တပဋိလာဘော၊ ဒုလ္လဘာ သမ္ပတ္တိံ၊ ဒုလ္လဘာ ပဗ္ဗဇော၊
ဒုလ္လဘံ သဒ္ဓမ္မဿဝန”န္တိ။ တတ္ထ ကေစိ ဘဂဝန္တံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တိ။ ဘဂဝါ
တေသံ စရိယာနရူပံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဒေတိ။ တတော သဗ္ဗေပိ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဋိတွာ
အတ္တနော အတ္တနော ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနိ ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ အရညံ၊ ကေစိ
ရုက္ခမူလံ၊ ကေစိ ပဗ္ဗတာဒိနံ အညတရံ၊ ကေစိ စာတုမဟာရာဇိက-
ဘဝနံ၊ ပ။ ကေစိ ဝသဝတ္တိဘဝနန္တိ။ တတော ဘဂဝါ ဂန္ဓကုဋ် ပဝိသိတွာ
သစေ အာကင်္ခတိ၊ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော မုဟုတ္တံ
သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။ အထ သမဿာသိတကာယော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဒုတိယ-
ဘာဂေ လောကံ ဝေါလောကေတိ။ တတိယဘာဂေ ယံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ
ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တတ္ထ မဟာဇနော ပုရောဘတ္တံ ဒါနံ ဒတွာ
ပစ္စာဘတ္တံ သုနိဝတ္ထော သုပါရုတော ဂန္ဓပုပ္ပါဒိနိ အာဒါယ ဝိဟာရေ
သန္ဓိပတတိ။ တတော ဘဂဝါ သမ္ပတ္တပရိသာယ အနုရူပေန ပါဠိဟာရိယေန
ဂန္ဓာ ဓမ္မသဘာယံ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသဇ္ဇ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကာလယုတ္တံ
သမယယုတ္တံ၊ အထ ကာလံ ဝိဒိတွာ ပရိသံ ဥပျောဇေတိ၊ မနုဿာ ဘဂဝန္တံ
ဝဋ္ဋိတွာ ပက္ခမန္တိ။ ဣဒံ ပစ္စာဘတ္တကိစ္စံ။

သော ဧဝံ နိဋ္ဌိတပစ္စာဘတ္တကိစ္စော သစေ ဂတ္တာနိ ဩသိဋ္ဌိတုကာမော
ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓါသနာ ဝုဋ္ဌာယ နှာနကောဋ္ဌကံ ပဝိသိတွာ ဥပဋ္ဌာကေန
ပဋိယာဒိတဥဒကေန ဂတ္တာနိ ဥတု ဂဏှာပေတိ။ ဥပဋ္ဌာကောပိ ဗုဒ္ဓါသနံ
အာနေတွာ ဂန္ဓကုဋ်ပရိဝေဏေ ပညပေတိ။ ဘဂဝါ သုရတ္တဒုပဋ္ဌံ နိဝါသေတွာ
ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကေသံ ကရိတွာ တတ္ထ ဂန္ဓာ နိသီဒတိ
ဧကကောဝ မုဟုတ္တံ ပါသသ္မိနော၊ အထ ဘိက္ခု၊ တတော တတော အာဂမ္မ

၁-အထ ခေါ (သီ၊ သု၊) ၁-၄၉-ပိဋေ ပသိတဗ္ဗံ။
၂-ဥပဋ္ဌာကေန ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ (သီ)၊ ၁-ဥပဋ္ဌာနေ ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ (က)
၃-အထသမ္ပတ္တိ (သီ၊ သု၊) ၁-၅၂ (အဘိနဝ) ၁-၂၀၀-ပိဋေ ဩလောကေတမ္ပာ။
၄-စာတုမဟာရာဇိကဘဝနံ (သီ၊ သု၊)

ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ဧကစ္စေ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ။ ဧကစ္စေ ကမ္မာဋ္ဌနံ၊ ဧကစ္စေ ဓမ္မဿဝနံ ယာစန္တိ။ ဘဂဝါ တေသံ အဓိပ္ပါယ် သမ္ပာဒေန္တော ပုရိမယာမံ ဝီတိနာမေတိ။ ဣဒံ ပုရိမယာမကိစ္စံ။

ပုရိမယာမကိစ္စပရိယောသာနေ ပန ဘိက္ခု။ သု ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ ပက္ခန္ဓေသု သကလဒသဟသိလောကဓာတုဒေဝတာယော ဩကာသံ လဘမာနာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ ယထာဘိသင်္ခတံ အန္တမသော စတုရက္ခရမ္ပိ။ ဘဂဝါ တာသံ ဒေဝတာနံ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေန္တော မဇ္ဈိမယာမံ ဝီတိနာမေတိ။ ဣဒံ မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ။

* ပစ္စိမယာမံ ပန တယော ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ပုရောဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ နိသဇ္ဇာယ ဒိဋ္ဌိတဿ သရိရဿ ကိလာသုဘာဝမောစနတ္ထံ ဧကံ ကောဋ္ဌာသံ စင်္ကမေန ဝီတိနာမေတိ။ ဒုတိယကောဋ္ဌာသေ ဂန္ဓကုဋီ ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သတော သမ္ပဇာနော သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ။ တတိယကောဋ္ဌာသေ ပစ္စုဋ္ဌာယ နိသိဒိတွာ ပုရိမဗုဒ္ဓါနံ သန္တိဧကဒါနသီလာဒိဝေနေ ကတာမိကာရ- ပုဂ္ဂလဒဿနတ္ထံ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ ငေါလောကေတိ။ ဣဒံ ပစ္စိမယာမကိစ္စံ။

တသိံ ပန ဒိဝေသေ ဘဂဝါ ပုရောဘတ္တကိစ္စံ ရာဇဂဟေ ပရိယောသာပေတွာ ပစ္စာဘတ္တေ မဂ္ဂံ အာဂတော၊ ပုရိမယာမေ ဘိက္ခုနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒေဝတာနံ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပစ္စိမယာမေ စင်္ကမံ အာရုပ္ပ စင်္ကမာနော ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနံ ဣမံ သဗ္ဗညုတညာဏံ အာရုပ္ပ ပဝတ္ထံ ကထံ သဗ္ဗညုတညာဏေနဝ သုတွာ အညာသိတိ။ တေန ဝုတ္တံ "ပစ္စိမယာမ- ကိစ္စံ ကရောန္တော အညာသိ"တိ။

ဥတွာ စ ပနဿ တေဒဟောသိ "ဣမေ ဘိက္ခု မယံ သဗ္ဗညုတညာဏံ အာရုပ္ပ ဂုဏံ ကထေန္တိ၊ ဧတေသဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏကိစ္စံ န ပါကဋံ၊ မယုမေဝ ပါကဋံ၊ မယိ ပန ဂတေ ဧတေ အတ္တနော ကထံ နိရန္တရံ အာရောစေသန္တိ၊ တတော နေသံ အဟံ တံ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိံ ကက္ခာ တိဝိဓံ သီလံ ဝိဘဇန္တော ခွါသဋ္ဌိယာ ဌာနေသု အပ္ပဋိဝတ္တိယံ သီဟနာဒံ နဒန္တော ပစ္စယာကာရံ သမောဓာနေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ ပါကဋေ ကတွာ သိနေရုံ ဥက္ခိပေန္တော ဝိယ၊ သုဝဏ္ဏကုဋေ နဘိ ပဟရန္တော ဝိယ စ ဒသသဟသိလောကဓာတုကမ္ပနံ ဗြဟ္မဇာလသုတ္တန္တံ အရဟတ္တနိက္ခုဋေ နိဋ္ဌာပေန္တော ဒေသေသာမိ၊ သာ မေ ဒေသနာ ပရိနိဗ္ဗုတဿာပိ ပဉ္စ ဝဿသဟဿာနိ သတ္တာနံ အမတမဟာ- နိဗ္ဗာနံ သမ္ပာပိကာ ဘဝိဿတိ"တိ။ ဧဝံ စိန္တေတွာ ယေန မဏ္ဍလမာဋ္ဌော

* အ-ဋ္ဌ ၁-၅၀-ပိဋ္ဌေ။ ၁-အမတမဟာပရိနိဗ္ဗာနသမ္ပာပိကာ (သိ)

အန္တရာကထာတိ ကပ္ပဋ္ဌာနမနသိကာရဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ အန္တရာ အညာ
 ကော ကထာ။ ဝိပုကတောတိ မမ အာဂမနပစ္စယာ အပရိနိဋ္ဌိတာ သိခံ အပ္ပတ္တာ။
 တေန ကိံ ဒဿေတိ? “နာဟံ တုမှာကံ ကထာဘင်္ဂတ္ထံ အာဂတော၊ အဟံ ပန
 သဗ္ဗညုတဿ တုမှာကံ ကထံ နိဋ္ဌာပေတွာ မတ္တကပ္ပတ္ထံ ကတွာ ဒဿာမိတိ
 အာဂတော”တိ နိသဇ္ဇေဝ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေတိ။ အယံ ခေါ နော
 ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပုကတော၊ အထ ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တောတိ ဣာပိ
 အယမဓိပ္ပါယော—အယံ ဘန္တေ အမှာကံ ဘဂဝံတော သဗ္ဗညုတညာဏံ
 အာရမ္ဘ ဂုဏကထာ ဝိပုကတော၊ န ရာဇကထာဒိကာ တိရစ္ဆာနကထာ၊ အထ
 ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော၊ တံ နော ဣဒါနိ နိဋ္ဌာပေတွာ ဒေသေထာတိ”။

ဣတ္ထာဝတာ စ ယံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ကမလကုဝလယုဇ္ဇလဝိမလ-
 သာမုရသသလိလာယ ပေါက္ခရဏိယာ သုခါဝတရဏတ္ထံ နိမ္မလသိလာတလရစန-
 ဝိလာသ၊^၂ သောဘိတရတနသောပါနံ ဝိပုကိဏ္ဍုမုတ္တာတလသဒိသဝါလုကာ-
 ကိဏ္ဍု^၃ ဣရဟူမိဘာဂံ တိတ္ထံ ဝိယ၊ သုဝိဘတ္တဘိတ္တိဝိစိတြဝေဒိကာပရိက္ခိတ္တဿ
 နက္ခတ္တပတံ ဖုသိတုကာမတာယ ဝိယ၊ ဝိဇန္တိတ^၄ သမုဿယဿ မါသာဒဝရဿ
 သုခါရောဟဏတ္ထံ ဒန္တမယသဏ္ဍမုဒုဖလကကဉ္စနလတာဝိနဒ္ဒမဏိဂဏပ္ပဘာ-
 သမုဒယုဇ္ဇလသောဘံ သောပါနံ ဝိယ၊ သုဝဏ္ဏဝလယနုပုရာဒိသဗ်ဇူန-
 သဒ္ဓသမ္ဘိဿိတကထိတဟသိတမမုရဿရဂေဟဇနဝိစရိတဿ ဥဋ္ဌာရိဿရိယ-
 ဝိဘဝသောဘိတဿ မဟာဗရဿ သုခပ္ပဝေသနတ္ထံ သုဝဏ္ဏရဇဇေ-
 မဏိမုတ္တပဝါဋ္ဌာဒိဇုတိဝိဿရဝိဇ္ဇောတိတသုပ္ပတိဋ္ဌိတဝိသာလဒ္ဓါရမာဟံ မဟာ-
 ဒ္ဓါရံ ဝိယ။ စ အတ္ထဗျူဉနသမ္ပန္နဿ ဗုဒ္ဓဂုဏာနဘာဝသံသုစကဿ ဣမဿ သုတ္တဿ
 သုခါဝဂဟဏတ္ထံ ကာလဒေသဒေသကဝတ္ထုပရိသာပဒေသပဋိမဏ္ဍိတံ နိဒါနံ
 ဘာသိတံ၊ တဿတ္ထဝဏ္ဏနာ သမတ္တာတိ။

၅။ ဣဒါနိ “မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ”^၅ အာဒိနာ
 နယေန ဘဂဝတာ နိက္ခိတ္တဿ သုတ္တဿ ဝဏ္ဏနာယ ဩကာသော အနုပ္ပတ္တော။
 သာ ပနေသာ သုတ္တဝဏ္ဏနာ ယသ္မာ သုတ္တနိက္ခေပံ ဝိစာရေတွာ ဝုစ္စမာနာ
 ပါကဋ္ဌာ ဟောကိ၊ တသ္မာ သုတ္တနိက္ခေပံ တာဝ ဝိစာရယိဿာမ။ စတ္တာရော
 ဘိ သုတ္တနိက္ခေပါ အတ္တဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော ပုစ္ဆာဝသိကော
 အဋ္ဌပ္ပတ္တိကောတိ။

၁-ဒေထာတိ (သီ)၊ ဒဿေထာတိ (က)
 ၂-ပုဏ္ဏ (သျှ)၊ ဖုဏ္ဏ (က)
 ၃-ဝိလသိတ (သီ)၊ ဝိလာသိတ (သျှ)
 ၄-ပဝိဇန္တိတ (သီ)၊ သျှ

* တတ္ထ ယာနိ သုတ္တာနိ ဘဂဝါ ပရေဟိ အနဇ္ဈိဋ္ဌော ကေဝလံ အတ္တနော အဇ္ဈာသယေနေဝ ကထေသိ။ သေယျထိဒံ၊ အာကဓံယျသုတ္တံ ဝတ္ထသုတ္တံ မဟာသတိပဋ္ဌာနံ မဟာသဋ္ဌာယတနုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ အရိယဝံသသုတ္တံ သမ္ဗုဒ္ဓောန- သုတ္တန္တဟာရကော ဣဒ္ဓိပါဒဇုန္ဓိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂသုတ္တန္တဟာရကောတိ ဝေ- မာဒိနိ။ တေသံ အတ္တဇ္ဈာသယော နိက္ခေပေါ။

ယာနိ ပန “ပရိပက္ကာ ခေါ ရာဟုလဿ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မော၊ ယန္တုနာဟံ ရာဟုလံ ဥတ္တရိ” အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေယျ” န္တိ ဧဝံ ပနရသံ အဇ္ဈာသယံ၊ ခန္တိံ၊ မနံ၊ အဘိနိဟာရံ၊ ဗုဇ္ဈနဘာဝဉ္စ အဝေက္ခိတွာ ပရဇ္ဈာသယဝသေန ကထိတာနိ။ သေယျထိဒံ? စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ မဟာရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထနံ ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တန္တိ ဝေမာဒိနိ။ တေသံ ပရဇ္ဈာသယော နိက္ခေပေါ။

ဘဂဝန္တံ ပန ဥပသင်္ကမိတွာ စတဿော ပရိသာ စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ နာဂါ သုပဏ္ဍာ ဝဇ္ဇဗ္ဗာ အသုရာ ယက္ခာ မဟာရာဇာနော တာဝတိံသာဒယော ဒေဝါ မဟာဗြဟ္မာတိ ဝေမာဒယော “ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ” တိ ဘန္တေ ဝုစ္စန္တိ ၂။ “နိဝရဏာ နိဝရဏာ” တိ ဘန္တေ ဝုစ္စန္တိ။ ဣမေ န ခေါ ဘန္တေ ပဉ္စပါဒါ- နက္ခန္ဓာ ၃။ ကိံ သူမ ဝိတ္တံ ပုရိသဿ သေဋ္ဌန္တိ အာဒိနာ? နယေန ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌေန ဘဂဝတာ ယာနိ ကထိတာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တာဒိနိ။ ယာနိ ဝါ ပနညာနိဝိ ဒေဝတာသံယုတ္တ မာရသံယုတ္တ ဗြဟ္မသံယုတ္တ သက္ကပဉ္စ စူဠဝေဒလ္လ- မဟာဝေဒလ္လ သာမညဗလ အာဠဝက သူစိလောမ ခရလောမ သုတ္တာဒိနိ။ တေသံ ပုစ္ဆာဝသိကော နိက္ခေပေါ။

ယာနိ ပန တာနိ ဥပ္ပန္နံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ ကထိတာနိ။ သေယျထိဒံ? ဓမ္မဒါယာဒံ စူဠသီဟနာဒံ စန္ဒူပမံ ၂ ပုတ္တမံ သူပမံ ဒါရုက္ခန္တူပမံ အဂ္ဂိက္ခန္တူပမံ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ပါရိစ္ဆတ္တကူပမန္တိ ဝေမာဒိနိ။ တေသံ အဋ္ဌပုတ္တိကော နိက္ခေပေါ။

ဝေမေတေသု စတူသု နိက္ခေပေသု ဣမဿ သုတ္တဿ အဋ္ဌပုတ္တိကော နိက္ခေပေါ။ အဋ္ဌပုတ္တိယာ ဟိ ၆ ဣဒံ ဘဂဝတာ နိက္ခိတ္တံ။ ကတရာယ အဋ္ဌပုတ္တိယာ? ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေ။ အာစရိယော ရတနတ္တယဿ အဝဏ္ဏံ အဘာသိ၊ အန္တေဝါသိ ဝဏ္ဏံ။ ဣတိ ဣမံ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ အဋ္ဌပုတ္တိံ ကတွာ ဒေသနာကုသလော ဘဂဝါ “မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ အဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ” န္တိ ဒေသနံ အာရဘိ။ တတ္ထ

* မ-ဋ္ဌ ၁-၁၇၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၄-ပိဋကေသုပိ။ ၁-သံ ၂-၃၂၄-ပိဋကေ။ ၂-သံ ၃-၅၅-ပိဋကေ။
၃-မ ၃-၆၆-ပိဋကေ။ ၄-သံ ၁-၂၁၆၊ ၃ ၁-၃၀၆-ပိဋကေသု။
၅-စန္ဒူပမံ သူရိယူပမံ (က) ၆-အဋ္ဌပုတ္တိယံ ဟိ (သီ၊ က)

မမန္တိ သာမိဝစနံ၊ မမာတိ အတ္ထော။ ဝါသဒ္ဓေါ ဝိကပ္ပနတ္ထော။ ပရေတိ ပဋိဝိရုဒ္ဓါ သတ္တာ။ တတြာတိ ယေ အဝဏ္ဏံ ဝဒန္တိ၊ တေသု။

“န အာဃာတော”တိအာဒိဟိ ကိဉ္ဇာပိ တေသံ ဘိက္ခုနံ အာဃာတောယေဝ နတ္ထိ၊ အထ ခေါ အာယတိံ ကုလပုတ္တာနံ ဤဒိသေသုပိ ဌာနေသု အကုသ- လုပ္ပတ္တိံ ပဋိသေဓန္တော ဓမ္မနေတ္ထိံ ဌပေတိ။ တတ္ထ အာဟနတိ စိတ္တန္တိ အာဃာတော၊ ကောပဿေတံ အဓိဝစနံ။ အပ္ပတိတာ ဟောန္တိ တေန အတုဋ္ဌာ အသောမနဿိကာတိ အပ္ပစ္စယော၊ ဒေါမနဿဿေတံ အဓိဝစနံ။ နေဝ အတ္တနော၊ န ပရေသံ ဟိတံ အဘိရာဓယတိတိ အနဘိရုဒ္ဓိ၊ ကောပဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဝေမေတ္ထ ဒ္ဓိဟိ ပဒေဟိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ဧကေန ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ ဒွေ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ။ တေသံ ဝသေန သေသာနမ္ပိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ကာရဏံ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။

ဧဝံ ပဌမေန နယေန မနောပဒေါသံ နိဝါရေတွာ ဒုတိယေန နယေန တတ္ထ အာဒိနဝံ ဒဿေန္တော အာဟ “တတြ ဓေ တုဗ္ဗေ အဿထ ကုပိတာ ဝါ အနတ္တမနာ ဝါ၊ တုမှံယေဝဿ တေန အန္တရာယော”တိ။ တတ္ထ တတြ ဓေ တုဗ္ဗေ အဿထာတိ တေသု အဝဏ္ဏဘာသကေသု၊ တသ္မိံ ဝါ အဝဏ္ဏေ တုဗ္ဗေ ဘဝေယျာထ စေ၊ ယဒိ ဘဝေယျာထာတိ အတ္ထော။ ကုပိတာ ကောပေန၊ အနတ္တမနာ ဒေါမနဿေန။ တုမှံယေဝဿ တေန အန္တရာယောတိ တုမှာကံ- ယေဝ တေန ကောပေန၊ တာယ စ အနတ္တမနတာယ ပဌမဗျာနာဒိနံ အန္တရာယော ဘဝေယျ။

ဧဝံ ဒုတိယေန နယေန အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ တတိယေန နယေန ဝစနတ္ထသလ္လက္ခဏမတ္ထေပိ အသမတ္တတံ ဒဿေန္တော “အပိ နု တုဗ္ဗေ ပရေသ”န္တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပရေသန္တိ ယေသံ ကေသဉ္စိ။ ကုပိတော ဟိ နေဝ ဗုဒ္ဓပဗ္ဗေကဗုဒ္ဓအရိယသာဝကာနံ၊ န မာတာပိတုနံ၊ န ပစ္စတ္တိကာနံ သုဘာသိတ- ဒုပ္ပာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနာတိ။ ယထာဟ—

“ကုဒ္ဓေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ၊ ကုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အန္တတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ ကောဓော သဟတေ နရံ။
အနတ္တဇနနော ကောဓော၊ ကောဓော စိတ္တပ္ပကောပနော။
ဘယမန္တရတော ဇာတံ၊ တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတိ”တိ။

၁-အန္တတမံ (သျှာ၊ က) အံ ၂-၄၇၁၊ ၃ ၁-၂၅၂၊ ၃ ၇-၁၂၊ ၃ ၈-၂၅၁-ပိဋေသု။

ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ အဝဏ္ဏေ မနောပဒေါသံ နိသေခေတွာ ဣဒါနိ ပဋိပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တော “**တတြိ တုမှေဟိ အဘူတံ အဘူတတော**”တိ-
အာဒိမာဟ။

တတ္ထ တတြိ တုမှေဟိတိ တသ္မိံ အဝဏ္ဏေ တုမှေဟိ။ **အဘူတံ အဘူတတော**
နိဗ္ဗေဋ္ဌေတဗ္ဗန္တိ ယံ အဘူတံ၊ တံ အဘူတဘာဝေနေဝ အပနေတဗ္ဗံ။ ကထံ ?
“**ဣတိပေတံ အဘူတံ**”န္တိ အာဒိနာ နယေန။ တတြာယံ ယောဇနာ—“တုမှာကံ
သတ္တာ န သဗ္ဗညူ၊ ဓမ္မော ဒုရက္ခာတော၊ သံသော ဒုပ္ပဋိပန္နော”တိ အာဒိနိ
သုတွာ န တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ “**ဣတိပေတံ အဘူတံ**၊ ယံ တုမှေဟိ
ဝုတ္တံ၊ တံ ဣမိနာပိ ကာရဏေန အဘူတံ၊ ဣမိနာပိ ကာရဏေန အတတ္ထံ။ **နတ္ထိ**
စေတံ အမှေသု န စ ပနေတံ အမှေသု သံဝိဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗညူယေဝ အမှာကံ
သတ္တာ၊ သုက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္နော သံသော၊ တတြိ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ
ကာရဏံ”န္တိ။ ဣတ္ထ စ ဒုတိယံ ပဒံ ပဌမဿ၊ စတုတ္ထဗ္ဗ တတိယဿ ဝေဝစနန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒဗ္ဗ အဝဏ္ဏေယေဝ နိဗ္ဗေဋ္ဌနံ ကာတဗ္ဗံ၊ န သဗ္ဗတ္ထံ။ ယဒိ ဟိ “**တွံ**
ဒုဿီလော၊ တဝါစရိယော ဒုဿီလော၊ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ တယာ ကတံ၊ တဝါစရိယေန
ကတ”န္တိ ဝုတ္တေ တုဏှိဘူတော အဓိဝါသေတိ၊ အာသင်္ကနိယော ဟောတိ။
တဿာ မနောပဒေါသံ အကတွာ အဝဏ္ဏော နိဗ္ဗေဋ္ဌေတဗ္ဗော။ “**ဩဋ္ဌောသိ**
ဂေါဏောသိ”တိ အာဒိနာ ပန နယေန ဒဿဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အက္ခော-
သန္တံ ပုဂ္ဂလံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ အဓိဝါသနခန္တိယေဝ တတ္ထ ကာတဗ္ဗာ။

၆။ ဧဝံ အဝဏ္ဏဘူမိယံ တာဒိလက္ခဏံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဝဏ္ဏဘူမိယံ
ဒဿေတုံ “**မမံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ပရေ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ**”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ
ပရေတိ ယေ ကေစိ ပသန္နာ ဒေဝမနုဿာ။ အာနန္တန္တိ ဧတေနာတိ
အာနန္တော၊ ပီတိယာ ဧတံ အဓိဝစနံ။ သုမနဿ ဘာဝေါ **သောမနဿံ**၊
စေတသိကသုခဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဥပ္ပိလာဝိနော၂ ဘာဝေါ **ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ**။
ကဿ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထန္တိ ? **စေတသော**တိ၊ ဥဒ္ဒစ္စာဝဟာယ ဥပ္ပိလာပနပီတိယာ
ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဣဓာပိ ? ဒွိဟိ ပဒေဟိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ဧကေန ဝေဒနာက္ခန္ဓော
ဝုတ္တော။

ဧဝံ ပဌမနယေန ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ နိဝါရေတွာ ဒုတိယေန တတ္ထ အာဒိနံ
ဒဿေန္တော “**တတြိ စေ တုမှေ အဿဏာ**”တိ အာဒိမာဟ။ ဣဓာပိ **တုမှံ**
ယေဝဿ တေန အန္တရာယောတိ တေန ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထေန တုမှာကံယေဝ

၁-မိ ၂-ဇ-မိဋ္ဌေ။ ၂-ဥပ္ပိလာဝိနော(သီ၊ သျာ) ၃-ဣတိ ဣဓာပိ(သျာ)

ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ အန္တရာယော ဘဝေယျာတိ^၁ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ ပနေတံ ဝုတ္တံ။ နန ဘဂဝတာ—

“ဗုဒ္ဓေါ”တိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ^၂ ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
ဝရမေဝ ဟိ သာ ပီတိ၊ ကသိဏေနာပိ ဇမ္မုဒိပဿ။

‘မေဗော’တိ ကိတ္တယန္တဿ။ ပ။ ကသိဏေနာပိ ဇမ္မုဒိပဿ။

‘သံဘော’တိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ^၂ ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
ဝရမေဝ ဟိ သာ ပီတိ၊ ကသိဏေနာပိ ဇမ္မုဒိပဿာ”တိ စ။

“ယေ ဘိက္ခဝေ ဗုဒ္ဓေ ပသန္ဓာ၊ အဂ္ဂေ တေ ပသန္ဓာ”တိ* စ ဝေမာဒီဟိ အနေကသတေဟိ သုတ္တေဟိ ရတနတ္ထယေ ပီတိသောမနဿမေဝ ဝဏ္ဏိတန္တိ ? သစ္စံ ဝဏ္ဏိတံ၊ တံ ပန နေက္ခမ္ပနိဿိတံ။ ဣဓ “အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါ၊ အမှာကံ မေဗော”-တိအာဒိနာ^၁ နယေန အာယသ္မတော ဆန္ဓဿ ဥပ္ပန္နသဒိသံ ဂေဟသိတံ ပီတိသောမနဿံ အဓိပေတံ။ ဣဒဉ္စိ ဈာနာဒိပဋိလာဘာယ အန္တရာယကရံ ဟောတိ။ တေနေဝါယသ္မာ ဆန္ဓောပိ ယာဝ ဗုဒ္ဓေါ န ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ တာဝ ပိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ပညတ္တေန ပန ဗြဟ္မဒဏ္ဍေန တဠိတော တံ ပီတိသောမနဿံ ပဟာယ ပိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ တသ္မာ အန္တရာယကရံယေဝ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စိ လောဘ-သဟဂတာ^၂ ပီတိ၊ လောဘော စ ကောဓသဒိသောဝ။ ယထာဟ—

“လုဒ္ဓေါ အတ္တံ န ဇာနာတိ၊ လုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ န ပဿတိ။
အန္တံတမံ တဒါ ဟောတိ၊ ယံ လောဘော သဟတေ နရံ။

အနတ္တဇနနေော လောဘော၊ လောဘော စိတ္တပ္ပကောပနေော^၃။
ဘယမန္တရတော ဇာတံ၊ တံ ဇနေော နာဝဗုဇ္ဈတိ”တိ^၆။

တတိယဝါရော ပန ဣဓ အနာဂတောပိ အတ္တတော အာဂတောယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထေဝ ဟိ ကုဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ လုဒ္ဓေါပိ အတ္တံ န ဇာနာတိတိ။

ပဋိပဠိတဗ္ဗာကာရဒဿနဝါရေ ပနာယံ ယောဇနာ—“တုမှာကံ သတ္တာ သဗ္ဗညူ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မေဗော သုက္ခာတော သံဘော သုပ္ပဋိပန္နော”တိ-အာဒိနိ သုတ္တာ န တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ပန ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ။ “ဣတိပေတံ

၁-အသာတိ (သိ၊ သျာ) ၂-ယဿ ကာယေ (သိ၊ သျာ) * အံ ၁-၃၄၃၊ ၃ ၁-၂၅၄-ပိဋေသု၊
၃-အမှာကံ သံဘောတိအာဒိနာ (က) ၄-ရာဂသဟဂတာ (သိ၊ က)
၅-စိတ္တပလုဇ္ဇနေော (သျာ) ၆-အံ ၂-၄၇၃၊ ၃ ၁-၂၅၂၊ ၃ ၂-၁၂၊ ၃ ၈-၂၅၁-ပိဋေသု။

ဘူတံ၊ ယံ တုမေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဣမိနာဝိ ကာရဏေန ဘူတံ၊ ဣမိနာဝိ ကာရဏေန တစ္စံ။ သော ဟိ ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊ ဣတိပိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဓမ္မော ဣတိပိ သုက္ခာတော၊ ဣတိပိ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော။ သံဘော ဣတိပိ သုပ္ပုဋ္ဌိ- ပန္နော၊ ဣတိပိ ဥပ္ပုပ္ပုဋ္ဌိပန္နော”တိ။ “တံ သီလဝါ”တိ ပုစ္ဆိတေနာဝိ သစေ သီလဝါ၊ “သီလဝါဟမသ္မိ”တိ ပဋိဇာနိတဗ္ဗမေဝ။ “တံ ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီ။ ပ။ အရဟာ”တိ ပုဋ္ဌေနာဝိ သဘာဝါနံ ဘိက္ခုနံယေဝ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပါပိစ္ဆတာ စေဝ ပရိဝဇ္ဇိတာ ဟောတိ၊ သာသနဿ စ အမောသတာ ဒီပိတာ ဟောဘိတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနပ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စူဠသီလဝဏ္ဏနာ

၇။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေတိ ကော^၁ အနုသန္ဓိ? ဣဒံ သုတ္တံ ဋီဟိ^၂ ပဒေဟိ အာဗဒ္ဓိ^၃ ဝဏ္ဏေန စ အဝဏ္ဏေန စ။ တတ္ထ အဝဏ္ဏော “ဣတိ- ပေတံ အဘူတံ၊ ဣတိပေတံ အတစ္စ”န္တိ ဧတ္ထေဝ ဥဒကန္တံ ပတွာ အဂ္ဂိ ဝိယ နိဝတ္တော။ ဝဏ္ဏော ပန “ဘူတံ ဘူတတော ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ ‘ဣတိပေတံ ဘူတ’န္တိ” ဧဝံ အနုဝတ္တတိယေဝ။ သော ပန ဒုဝိဓော မြဟ္မဒတ္တေန ဘာသိတဝဏ္ဏော စ ဘိက္ခုသံဘေန “အစ္စရိယံ အာဝုသော”တိ အာဒိနာ နယေန အာရဒ္ဓဝဏ္ဏော စ။ တေသု ဘိက္ခုသံဘေန ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ ဥပရိ သုညတာပကာသနေ အနုသန္ဓိ^၄ ဒသေသတိ။ ဣဓ ပန မြဟ္မဒတ္တေန ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ အနုသန္ဓိ^၅ ဒသေသတံ “အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ”တိ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။

တတ္ထ အပ္ပမတ္တကန္တိ ပရိတ္တဿ နာမံ။ ဩရမတ္တကန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ မတ္တာဟိ ဝုစ္စတိ ပမာဏံ။ အပ္ပံ မတ္တာ တေဿာတိ အပ္ပမတ္တကံ။ ဩရံ မတ္တာ တေဿာတိ ဩရမတ္တကံ။ သီလမေဝ သီလမတ္တကံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— အပ္ပ- မတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဩရမတ္တကံ သီလမတ္တကံ နာမာယေန “ဓာထာ- ဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒါမိ”တိ ဥဿာဟံ ကတွာပိ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ပုထုဇ္ဇနော ဝဒေယျာတိ။ တတ္ထ သိယာ၊ နန ဣဒံ သီလံ နာမ ယောဂိနော အဂ္ဂဝိဘူသနံ။ ယထာဟု ပေါရာဏာ—

“သီလံ ယောဂိဿ’လင်္ကာရော၊ သီလံ ယောဂိဿ မဏ္ဍနံ။
သီလေဟိ’လင်္ကာတော^၂ ယောဂီ၊ မဏ္ဍနေ အဂ္ဂတံ ဂတော”တိ။

ဘဂဝတာပိ စ အနေကေသု သုတ္တသတေသု သီလံ မဟန္တမေဝ ကတွာ ကထိတံ။ ယထာဟ “အာကဇံယျ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ‘သဗြဟ္မဇာရိနံ ပိယော စသံ မနာပေါ စ ဂရ စ ဘာဝနိယော စာ’တိ၊ သီလေသ္မေဝဿ ပရိပူရကာရိ”တိ^၁ စ။

“ကိကီဝ အဏ္ဏံ စမရိဝ ဝါလမိံ၊
ပိယံ ပုတ္တံ နယနံဝ ဧကကံ။
တထေဝ သီလံ အနုရက္ခမာနာ၊
သုပေသလာ ဟောထ သဒါ သဂါရဝါ”တိ *စ။

“န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
န စန္ဒနံ တဂ္ဂရမဏ္ဍိကာ^၂ ဝါ။
သတဉ္စ ဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ၊
သဗ္ဗာ ဒိသာ သပ္ပုရိသော ပဝါယတိ။
စန္ဒနံ တဂရံ ဝါပိ၊ ဥပ္ပလံ အထ ဝဿိကီ။
ဧတေသံ ဂန္ဓဇာတာနံ၊ သီလဂန္ဓော အနုတ္တရော။
အပ္ပမတ္တော အယံ ဂန္ဓော၊ ယွာယံ တဂရစန္ဒနံ^၃။
ယော စ သီလဝတံ ဂန္ဓော၊ ဝါတိ ဒေဝေသု ဥတ္တမော။
တေသံ သမ္ပန္နသီလာနံ၊ အပ္ပမာဒဝိဟာရိနံ။
သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တာနံ၊ မာရော မဂ္ဂံ န ဝိန္ဒတီ”တိ စ။

“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇေယေ ဇေ”န္တိ^၄ စ။

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယေ ကေစိ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဗ္ဗိံ ဝိရူဠိံ^၅ ဝေပုလ္လိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဝေမေတေ ဗီဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဗ္ဗိံ ဝိရူဠိံ ဝေပုလ္လိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေန္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဗဟုလိကရောန္တော ဝုဗ္ဗိံ ဝိရူဠိံ ဝေပုလ္လိံ ပါပုဏာတိ ခမ္မေသု”တိ^၆ စ ဧဝံ အညာနိပိ အနေကာနိ သုတ္တာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ ဝေမနေကေသု သုတ္တသတေသု သီလံ မဟန္တမေဝ ကတွာ ကထိတံ။ တံ

၁-မ ၁-၃၄-ပိဋေ။ * ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၄-ပိဋေပိ။
၂-တဂရမဏ္ဍိကာ (ဗဟုသု) ၃ ၁-၂၁၊ အံ ၁-၂၂၊ ၃ ၁၁-၃၁၇-ပိဋေသု။ ၃-တဂရစန္ဒနံ (သီ၊ သျာ၊ ဣ)
၄-သံ ၁-၁၃-ပိဋေ။ ၅-သံ ၃-၁၁၉-ပိဋေသုတ္တံ၊ တဉ္စ ၄၃-ပိဋေ ပိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သုတ္တံ]

ပုဋ္ဌသီလဝဏ္ဏနာ

၅၇

ကသွာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ “အပ္ပမတ္တက” နှိ အာဟာတိ? ဥပရိ ဂုဏေ ဥပနိဓာယ။ သီလဋ္ဌိ သမာဓိံ န ပါပုဏာတိ၊ သမာဓိ ပညံ န ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ ဥပရိမံ ဥပနိဓာယ ဟေဋ္ဌိမံ ဩရမတ္တကံ နာမ ဟောတိ။ ကထံ သီလံ သမာဓိံ န ပါပုဏာတိ? ဘဂဝါ ဟိ အဘိသမ္မောဓိတော သတ္တမေ သံဝစ္ဆရေ သာဝတ္ထိနဂရဒ္ဓါရေ ကဏ္ဍမ္ပရက္ခမူလေ ဒွါဒသယောဇနေ ရတနမဏ္ဍပေ ယောဇနပ္ပမာဏေ ရတနပလ္လင်္ကေ နိသီဒိတွာ တိယောဇနိကေ ဒိဗ္ဗသေတစ္ဆတ္တေ ဓာရိယမာနေ ဒွါဒသယောဇနာယ ပရိသာယ အတ္တာဒါနပရိဒီပနံ တိတ္ထိယမဒ္ဒနံ “ဥပရိမကာယတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ။ ပ။ ဧကေကလောမကူပတော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တတိ၊ ဧကေကလောမကူပတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ။ ဆန္ဒံ ဝဏ္ဏာန” နှိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ယမကပါဠိဟာရိယံ ဒဿေတိ။ တဿ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏသရီရတော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ရသ္မိယော ဥဂ္ဂန္တာ ယာဝ ဘဂ္ဂါ ဂစ္ဆန္တိ၊ သကလဒသဟဿာစက္ကဝါဠဿ အလင်္ကရဏကာလော ဝိယ ဟောတိ၊ ဒုတိယာ ဒုတိယာ ရသ္မိယော ပုရိမာယ ပုရိမာယ ယမကယမကာ ဝိယ ဧကက္ခန္ဓေ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ။

ဒိန္နဉ္စ စိတ္တာနံ ဧကက္ခန္ဓေ ပဝတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဘဂဝန္တာနံ ဘဂဝံပရိဝါသဿ လဟုကတာယ၊ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အာစိဏ္ဏဝသိတာယ စ တာ ဧကက္ခန္ဓေ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ။ တဿာ တဿာ ပန ရသ္မိယာ အာဝဇ္ဇနပရိကမ္မာဓိဋ္ဌာနာနိ ဝိသုံ ဝိသုံယေဝ။

နီလရသ္မိအတ္ထာယ ဟိ ဘဂဝါ နီလကသိဏံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝီတရသ္မိ- အတ္ထာယ ဝီတကသိဏံ၊ လောဟိတဩဒါတရသ္မိအတ္ထာယ လောဟိတဩဒါတ- ကသိဏံ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓတ္ထာယ တေဇောကသိဏံ၊ ဥဒကဓာရတ္ထာယ အာပေါ- ကသိဏံ သမာပဇ္ဇတိ။ သတ္တာ စင်္ဂမတိ၊ နိဗ္ဗိတော တိဋ္ဌတိ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ သေယျံ ဝါ ကပ္ပေတိတိ၊ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ဧကဗ္ဗိ သီလဿ ကိစ္စံ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ သမာဓိကိစ္စမေဝ။ ဧဝံ သီလံ သမာဓိံ န ပါပုဏာတိ။

ယံ ပန ဘဂဝါ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ပါရမိယော ပူရေတွာ ဧကေနတိ သဝဿကာလေ စက္ကဝတ္ထိသိရိနိဝါသဘူတာ ဘဝနာ နိက္ခမ္ပ အနောမာနဒီတိရေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဆဗ္ဗဿာနိ ပဓာနယောဂံ ကတွာ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ ဥရုဝေလဂါမေ သုဇာတာယ ဒိန္နံ ပက္ခိတ္တဒိဗ္ဗောဇံ မဝပါယာသံ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ သာယနသမယေ ဒက္ခိဏုတ္တရေန ဗောဓိမဏ္ဍံ

ပဝိသိတွာ အဿတ္တဒုမရာဇာနံ တိက္ခတ္တံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပုဗ္ဗတ္တရတာဂေ
 ဌိတော တိဏသန္တာရံ သန္တရိတွာ တိသန္ဓိပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ စတုရင်-
 သမန္နာဂတံ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ကတွာ ဝိရိယာဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာယ စုဒ္ဒသ-
 ဟတ္ထပလ္လင်္ဂံရဂတော သုဝဏ္ဏဝိဋ္ဌေ ဌပိတံ^၁ ရဇတက္ခန္ဓံ ဝိယ ပညာသဟတ္ထံ
 ဗောဓိက္ခန္ဓံ ပိဋ္ဌိတော ကတွာ ဥပရိ မဏိဆတ္တေန ဝိယ ဗောဓိသာခါယ ဓာရိယ-
 မာနော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ စိဝရေ ပဝါဋ္ဌသဒိသေသု ဗောဓိအင်္ဂုရေသု ပတ-
 မာနေသု သူရိယေ အတ္ထံ ဥပဂစ္ဆန္တေ မာရဗလံ ဝိခေတွာ ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေ-
 နိဝါသံ အနုဿရိတွာ မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဝိသောမေတွာ ပဏ္ဍိသကာလေ
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနမာစိဏ္ဏေ ပစ္စယာကာရေ ဉာဏံ ဩတာရေတွာ အာနာပါန-
 စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တဒေဝ ပါဒကံ ကတွာ ဝိပဿနံ ဝဇေတွာ မဂ္ဂပဋိ-
 ပါဋိယာ အဓိဂတေန စတုတ္ထမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ ခေပေတွာ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏေ
 ပဋိဝိဇ္ဇိ။ ဣဒမဿ ပညာကိစ္စံ။ ဧဝံ သမာဓိ ပညံ န ပါပုဏာတိ။

တတ္ထ ယထာ ဟတ္ထေ ဥဒကံ ပါတိယံ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊ ပါတိယံ
 ဥဒကံ ဃဇ္ဇေ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊ ဃဇ္ဇေ ဥဒကံ ကောလဗ္ဗေ ဥဒကံ န ပါပု-
 ဏာတိ၊ ကောလဗ္ဗေ ဥဒကံ စာဋိယံ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊ စာဋိယံ ဥဒကံ
 မဟာကုမ္ဘိယံ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊ မဟာကုမ္ဘိယံ ဥဒကံ ကုသောဗ္ဗေ ဥဒကံ
 န ပါပုဏာတိ၊ ကုသောဗ္ဗေ ဥဒကံ ကန္ဓရေ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊ ကန္ဓရေ
 ဥဒကံ ကုန္ဓဒိယံ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊ ကုန္ဓဒိယံ ဥဒကံ ပဉ္စမဟာနဒိယံ ဥဒကံ န
 ပါပုဏာတိ၊ ပဉ္စမဟာနဒိယံ ဥဒကံ စက္ကဝါဋ္ဌမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ န ပါပုဏာတိ၊
 စက္ကဝါဋ္ဌမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ သိနေရူပါဒကေ မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ န ပါပု-
 ဏာတိ။ ပါတိယံ ဥဒကံ ဥပနိဓာယ ဟတ္ထေ ဥဒကံ ပရိတ္တံ။ ပ။ သိနေရူပါဒက-
 မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ ဥပနိဓာယ စက္ကဝါဋ္ဌမဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ ပရိတ္တံ။ ဣတိ
 ဥပရူပရိ ဥဒကံ ဗဟုကံ ဥပါဒါယ ဟေဋ္ဌာ ဟေဋ္ဌာ ဥဒကံ ပရိတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝမေဝ ဥပရိ ဥပရိ ဂုဏေ ဥပါဒါယ ဟေဋ္ဌာ ဟေဋ္ဌာ သီလံ အပ္ပမတ္တကံ
 ဩရမတ္တကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ
 ဩရမတ္တကံ သီလမတ္တက”န္တိ။

ယေန ပုထုဇ္ဇနောတိ ဧတ္ထ—

“ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
 အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနော”တိ?။

၁-ဌိတံ (သု) ၂-ပရိတ္တန္တိ (သီ၊ သျာ)
 ၃-မ-၄ ၁-၂၂၊ အံ-၄ ၁-၄၇၊ ပဋိသံ-၄ ၂-၅၊ အဘိ-၄ ၁-၃၀၄၊ ဣတိဂုဏက-၄-၇၀-ပိဋ္ဌေသပိ။

တတ္ထ ယဿ ခန္ဓဓာတုအာယတနာဒီသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာသဝနောရဏ-
ပစ္စဝေက္ခဏာနိ နတ္ထိ၊ အယံ အန္ဓုပုထုဇ္ဇနော။ ယဿ တာနိ အတ္ထိ၊ သော
ကဗျာဏပုထုဇ္ဇနော။ ဒုဝိဝေပိ ပနေသ—

ပုထုနံ ဇနနာဒီဟိ၊ ကာရဏေဟိ ပုထုဇ္ဇနော။

ပုထုဇ္ဇနန္တောဂစ္ဆော၊ ပုထုဝါယံ ဇနော ဣတိ။

သော ဟိ ပုထုနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကိလေသာဒီနံ ဇနနာဒီဟိ ကာရဏေဟိ
ပုထုဇ္ဇနော။ ယထာဟ—

“ပုထု” ကိလေသေ ဇနေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု အဝိဟတသက္ကာယဒိဋ္ဌိကာတိ
ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သတ္တာရာနံ မုခုလ္လောကိကာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု သဗ္ဗဂတီဟိ
အဝုဋ္ဌိတာတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု နာနာဘိသင်္ခါရေ အဘိသင်္ခရေန္တိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊
ပုထု နာနာဩဇေဟိ ဝုယန္တိ၊ ပုထု နာနာသန္တာပေဟိ သန္တပ္ပန္တိ၊ ပုထု
ပရိဋ္ဌာပေဟိ ပရိဋ္ဌယန္တိ၊ ပုထု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ရတ္တာ ဝိဒ္ဓါ ဂထိတာ၊
မုစ္ဆိတာ အဇ္ဈောသန္တာ၊ လဂ္ဂါ လဂ္ဂိတာ ပလိဗုဒ္ဓိတိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထု ပဉ္စဟိ
နိဝရဏေဟိ အာဝုတာ နိဝုတာ ဩဝုတာ၊ ဝိဟိတာ ပဋိစ္ဆန္တာ ပဋိကုဇ္ဇိတာတိ
ပုထုဇ္ဇနာ”တိ။

ပုထုနံ ဝါ ဂဏနပထမတိတာနံ အရိယဓမ္မပရမုခါနံ နိစဓမ္မသမာစာရာနံ
ဇနာနံ အန္တောဂစ္ဆောတိ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထု ဝါ အယံ ဝိသုယေဝ သင်္ချံ ဂတော၊
ဝိသံသဋ္ဌော သီလသုတာဒိဂုဏယုတ္တေဟိ အရိယေဟိ ဇနေဟိတိ ပုထုဇ္ဇနောတိ။

* တထာဂတဿာတိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော—
တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော၊
တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ တထဓမ္မေ ယာထာဂတော
အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော၊ တထဒဿိတာယ တထာဂတော၊ တထဝါဒိ-
တာယ တထာဂတော၊ တထာကာရိတာယ တထာဂတော၊ အဘိဘဝနဋ္ဌေန
တထာဂတောတိ။

ကထံ ဘဂဝါ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ သဗ္ဗလောက-
ဟိတာယ ဥဿုက္ကမာပန္နာ ပုရိမကာ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓါ အာဂတာ၊ ယထာ ဝိပဿီ
ဘဂဝါ အာဂတော၊ ယထာ သိဒ္ဓိ ဘဂဝါ၊ ယထာ ဝေဿဘူ ဘဂဝါ၊ ယထာ
ကကုသန္ဓော ဘဂဝါ၊ ယထာ ကောဏာဂမနော ဘဂဝါ၊ ယထာ ကဿပေါ
ဘဂဝါ အာဂတောတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယေန အဘိနိဟာရေန

၁-ပုထု (သျှာ) ၂-ဂမိတာ (သျှာ၊ က) ၃-အဇ္ဈောပန္နာ (က) ၄-ဩဇော (က)
* မ-၄ ၁-၄၇၊ အ-၄ ၁-ဂဝ၊ ဥဒါန-၄ ၁၁၃၊ ဣတိဝုတ္တက-၄ ၁၁၁၊ ဝေရဂါထာ-၄ ၁-၄၂၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-၄-၁၈၊
မဟာနိဒ္ဒေသ-၄-၁၅၇-ပိဋ္ဌေသုပိ။ ၅-အာဂတော (သိ)

တေ ဘဂဝန္တော အာဂတော၊ တေနော အမှာကမ္ဘိ ဘဂဝါ အာဂတော။
 အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ပ။ ယထာ ကဿပေါ ဘဂဝါ ဒါနပါရမီ^၁
 ပူရေတွာ၊ သီလနေက္ခမ္မပညာဝိရိယန္တိသစ္စအဓိဋ္ဌာနမေတ္တာဥပေက္ခာပါရမီ^၂
 ပူရေတွာ ဣမာ ဒသ ပါရမိယော ဒသ ဥပပါရမိယော ဒသ ပရမတ္ထပါရမိယောတိ^၃
 သမတိံ သပါရမိယော ပူရေတွာ အင်္ဂပရိစ္ဆာင်္ဂ နယနဓနရဇ္ဇပုတ္တဒါရပရိစ္ဆာဂန္တိ^၄
 ဣမေ ပဉ္စ မဟာပရိစ္ဆာဂေ ပရိစ္စဇိတွာ ပုဗ္ဗယောဂပုဗ္ဗစရိယဓမ္မက္ခာနဉာတတ္ထ-
 စရိယာဒယော ပူရေတွာ ဗုဒ္ဓိစရိယာယ^၅ ကောဋိံ ပတွာ အာဂတော၊ တထာ
 အမှာကမ္ဘိ ဘဂဝါ အာဂတော။ အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ပ။
 ကဿပေါ ဘဂဝါ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနေ စတ္တာရော
 ဣဒ္ဓိပါဒေ ပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ
 ဘာဝေတွာ မြူဟေတွာ အာဂတော၊ တထာ အမှာကမ္ဘိ ဘဂဝါ အာဂတော
 ဧဝံ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော။

ယထေဝ လောကမ္ဘိ ဝိပဿိအာဒယော၊
 သဗ္ဗညုဘာဝံ မုနယော ဣဓာဂတာ။
 တထာ အယံ သက္ခမုနိပိ အာဂတော၊
 တထာဂတော ဝုစ္စတိ တေန စက္ခုမာတိ။

ဧဝံ တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော။ (၁)

ကထံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော? ယထာ သမ္ပတိဇာတော ဝိပဿီ
 ဘဂဝါ ဂတော။ပ။ ကဿပေါ ဘဂဝါ ဂတော။

ကထဉ္စ သော ဘဂဝါ ဂတော? သော ဟိ သမ္ပတိဇာတောဝ သမေဟိ
 ပါဒေဟိ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ ဥတ္တရာဘိမုခေါ? သတ္တပဒဝိတိဟာရေန ဂတော။
 ယထာဟ “သမ္ပတိဇာတော ခေါ အာနန္ဒ ဗောဓိသက္ကော သမေဟိ ပါဒေဟိ
 ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝိတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ သေတမ္ဘိ ဆက္ကေ
 အနုဟိရမာနေ?၊ သဗ္ဗာ စ ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ၊ အာသဘိံ ဝါစံ^၁
 ဘာသတိံ ‘အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌော-
 ဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနပ္ပဝေါ’တိ”။

၁-နေပုတ္တဒါရမီပိတပရိစ္ဆာဂန္တိ (သျှာ)

၂-ပုဗ္ဗစရိယာယ (သျှာ)

၃-ဥတ္တရေနမုခေါ (ဒိ ၂-၁၃-ပိဋ္ဌေ။)

၄-အနုဓာရိယမာနေ (သျှာ၊ က)

၅-အာသဘိဉ္စ ဝါစံ (သိ)၊ အာသဘိ ဝါစံ (သျှာ)

တဉ္ဇဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ အနေကေသံ ဝိသေသာမိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။ ယဉ္ဇိ သော သမ္ပတိဇာတောဝ သမေဟိ ပါဒေဟိ ပတိဋ္ဌဟိ၊ ဣဒမဿ စတုရိဒ္ဓိပါဒပဋိလာဘဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။

ဥက္ကရာဘိမုခဘာဝေါ ပန သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။

သတ္တပဒဝိတိဟာရော သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပဋိလာဘံဿ။

“သုဝဏ္ဏဒဏ္ဍာ ဝိတိပတန္တိ စာမရာ”တိ ဣတ္ထ ဝုတ္တစာမရက္ခေပေါ ပန သဗ္ဗတိတ္ထိယနိမ္မထနဿ ။

သေတစ္ဆတ္တဓာရဏံ အရဟတ္တဝိမုတ္တိဝရဝိမလသေတစ္ဆတ္တပဋိလာဘဿ၊

သတ္တမပူပရိ ဌတွာ သဗ္ဗဒိသာနုဝိလောကနံ သဗ္ဗညုတနာဝရဏဉာဏ-ပဋိလာဘဿ၊

အာသဘိဝါစာဘာသနံ အပ္ပဋိဝတ္တိယဝရဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ။ တထာ အယံ ဘဂဝါဝိ ဂတော။ တဉ္ဇဿ ဂမနံ တထံ အဟောသိ အဝိတထံ တေသံယေဝ ဝိသေသာမိဂမာနံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တဘာဝေန။

တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“မုဟုတ္တဇာတောဝ ဂဝမ္ပတိ ယထာ၊
သမေဟိ ပါဒေဟိ ဖုသီ ဝသုန္ဓရံ။
သော ဝိက္ကမိ သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
သေတဉ္ဇ ဆတ္တံ အနုဓာရယံ မရူ။
ဂန္ဓာန သော သတ္တ ပဒါနိ ဂေါတမော၊
ဒိသာ ဝိလောကေသိ သမာ သမန္တတော။
အဋ္ဌင်္ဂပေတံ ဝိရမဗ္ဗုဒီရယိ၊
သီဟော ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဋ္ဌိတော”တိ။

ဧဝံ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။

အထ ဝါ ယထာ ဝိပဿီ ဘဂဝါ။ပ။ ယထာ ကဿပေါ ဘဂဝါ၊ အယဉ္ဇိ ဘဂဝါ တထေဝ နေက္ခမ္မေန ကာမစ္ဆန္တံ ပဟာယ ဂတော၊ အဗျာပါဒေန ဗျာပါဒံ၊ အာလောကသညာယ ထိနမိဒ္ဓံ၊ အဝိက္ခေပေန ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ၊ ဓမ္မဝဝတ္ထာနေန ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ ဂတော၊ ဉာဏေန အဝိဇ္ဇံ ပဒါလေတွာ ။

ပါမောဇ္ဇေန အရတိံ ဝိနောဒေတွာ၊ ပဌမဇ္ဈာနေန နိဝရဏကဝါဠိ ဥပ္ပါဋေတွာ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရိ ဝူပသမေတွာ၊ တတိယဇ္ဈာနေန ဝိတိံ ဝိရာဇေတွာ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန သုခဒုက္ခံ ပဟာယ၊ အာကာသာနဉ္စာယ- တနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာပဋိသညာနာနတ္ထသညာယော သမတိက္ကမိတွာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ၊ အာကိဉ္စ- ညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ၊ နေဝသညာနာသညာ- ယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္စညာယတနသညံ သမတိက္ကမိတွာ ဂတော။

အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညံ ပဟာယ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညံ၊ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညံ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိံ၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂံ၊ နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယံ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနံ၊ ခယာနုပဿနာယ ဗနသညံ၊ ဝယာနုပဿနာယ အာယူဟနံ၊ ဝိပရိဏာမာ- နုပဿနာယ ဓုဝသညံ၊ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တံ၊ အပ္ပဏိဟိတာ- နုပဿနာယ ပဏိမိံ၊ သုညတာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသံ၊ အဝိပညာဓမ္မ- ဝိပဿနာယ သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ၊ ယထာဘူတဗျူဟဗျူဟာနေန သမ္မောဟာ- ဘိနိဝေသံ၊ အာဒိနဝါနုပဿနာယ အာလယာဘိနိဝေသံ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ အပ္ပဋိသင်္ခံ၊ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာယ သံယောဂါဘိနိဝေသံ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌေ ကိလေသေ ဘဠိတွာ၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေန သြဋ္ဌာရိကေ ကိလေသေ ပဟာယ၊ အနာဂါမိမဂ္ဂေန အဏုသဟဂတေ ကိလေသေ သမုပ္ပါဋေတွာ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသေ သမုပ္ပါဋိတွာ ဂတော။ ဝေမ္ဗိ တထာ ဂတောတိ တထာဂတော။ (၂)

ကထံ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော? ပထဝီဓာတုယာ ကက္ခတ္တလက္ခဏံ တထံ အဝိတထံ၊ အာပေါဓာတုယာ ပဋ္ဌရဏလက္ခဏံ၊ တေဇောဓာတုယာ ဥဏှတ္တလက္ခဏံ၊ ဝါယောဓာတုယာ ဝိတ္တန္တနလက္ခဏံ၊ အာကာသဓာတုယာ အသမ္ပုဋ္ဌလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဓာတုယာ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

ရူပဿ ရူပနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ သညာယ သံဉ္စာနန- လက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ။

၁-ဝိရဇ္ဇိတွာ (သျှာ) ၂-နိမိတ္တသညံ (သီ၊ သျှာ)၊ နိမိတ္တံ သညံ (က) ပဿ ၃ ၉-၄၄-ပဋိသင်္ခါမဂ္ဂေ။
၃-ဘဇိတွာ (သျှာ)

ဝိတက္ကဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ ဝိစာရဿ အနုမဇ္ဇနလက္ခဏံ၊ ဝီတိယာ ဖရဏလက္ခဏံ၊ သုခဿ သာတလက္ခဏံ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခလက္ခဏံ၊ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သတိန္ဒြိယဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ပညိန္ဒြိယဿ ပဇာနနလက္ခဏံ။

သဒ္ဓါဗလဿ အသဒ္ဓိယေ အကမ္ပိယလက္ခဏံ၊ ဝိရိယဗလဿ ကောသဇ္ဇေ၊ သတိဗလဿ မုဋ္ဌဿစွေ၊ သမာဓိဗလဿ ဥဒ္ဓစွေ၊ ပညာဗလဿ အဝိဇ္ဇာယ အကမ္ပိယလက္ခဏံ။

သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဝိစယလက္ခဏံ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဖရဏလက္ခဏံ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝူပသမလက္ခဏံ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏံ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဒဿနလက္ခဏံ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ အဘိနိရောပနလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါစာယ ပရိဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မာအာဇီဝဿ ဝေါဒါနလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါယာမဿ ပဂ္ဂဟလက္ခဏံ၊ သမ္မာသတိယာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မာသမာဓိဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ။

အဝိဇ္ဇာယ အညာဏလက္ခဏံ၊ သင်္ခါရာနံ စေတနာလက္ခဏံ၊ ဝိညာဏဿ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ နာမဿ နမနလက္ခဏံ၊ ရူပဿ ရူပနလက္ခဏံ၊ သဠာယတနဿ အာယတနလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ တဏှာယ ဟေတုလက္ခဏံ၊ ဥပါဒါနဿ ဂဟဏလက္ခဏံ၊ ဘဝဿ အာယူဟနလက္ခဏံ၊ ဇာတိယာ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ၊ ဇရာယ ဇီရဏလက္ခဏံ၊ မရဏဿ စုတိလက္ခဏံ။

ဓာတူနံ သုညတာလက္ခဏံ၊ အာယတနာနံ အာယတနလက္ခဏံ၊ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏံ၊ သမ္မုပဓာနာနံ ပဒဟနလက္ခဏံ၊ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဣဇ္ဈနလက္ခဏံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိလက္ခဏံ၊ ဗလာနံ အကမ္ပိယလက္ခဏံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ နိယျာနလက္ခဏံ၊ မဂ္ဂဿ ဟေတုလက္ခဏံ။

၁-သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ (က) အံ-၅ ၁-က-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

သစ္စာနံ တထလက္ခဏံ၊ သမထဿ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဝိပဿနာယ အနုပဿနာလက္ခဏံ၊ သမထဝိပဿနာနံ ဧကရသလက္ခဏံ၊ ယုဂနဒ္ဓါနံ အနတိဝတ္တနလက္ခဏံ။

သီလဝိသုဒ္ဓိယာ သံဝရလက္ခဏံ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာ အဝိက္ခေပလက္ခဏံ၊ ဒိဋ္ဌိ-
ဝိသုဒ္ဓိယာ ဒဿနလက္ခဏံ။

ခယေ ဉာဏဿ သမုစ္ဆေဒနလက္ခဏံ၊ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏဿ ပဿဒ္ဓိလက္ခဏံ။

ဆန္ဒဿ မူလလက္ခဏံ၊ မနသိကာရဿ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ၊ ဖဿဿ သမောဓာနလက္ခဏံ၊ ဝေဒနာယ သမောသရဏလက္ခဏံ၊ သမာဓိဿ ပမုခ-
လက္ခဏံ၊ သတိယာ အာဓိပတေယျလက္ခဏံ၊ ပညာယ တတုတ္တရိယလက္ခဏံ၊
ဝိမုတ္တိယာ သာရလက္ခဏံ၊ အမတောဂဓဿ နိဗ္ဗာနဿ ပရိယောသာနလက္ခဏံ
တထံ အဝိတထံ။ ဧတံ တထလက္ခဏံ ဉာဏဂတိယာ အာဂတော အဝိရဋ္ဌိတွာ
ပတ္တော အနုပ္ပတ္တောတိ တထာဂတော။ ဧဝံ တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ
တထာဂတော။ (၃)

ကထံ တထဓမ္မေ ယာထာဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော?
တထဓမ္မော နာမ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ
တထာနိ အဝိတထာနိ အနညထာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ
ဘိက္ခဝေ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတံ”န္တိ? ဝိတ္တာရော။ တာနိ
စ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တသ္မာ တထာနံ ဓမ္မာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာ-
ဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တော ဟေတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ။

အဝိ စ ဇရာမရဏဿ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော တထော
အဝိတထော အနညထော။ ပ။ သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော
တထော အဝိတထော အနညထော။ ပ။ တထာ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော၊
သင်္ခါရာနံ ဝိညာဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော။ ပ။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော
တထော အဝိတထော အနညထော။ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝါ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
တသ္မာပိ တထာနံ ဓမ္မာနံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
တထဓမ္မေ ယာထာဂတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ တထာဂတော။ (၄)

ကထံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော? ဘဂဝါ ယံ သဒေဝကေ
လောကေ။ ပ။ သဒေဝမနုဿာယ အပရိမာဏာသု လောကဓာတူသု

၁-သမုစ္ဆေဒလက္ခဏံ(က) ၂-တဒုတ္တရိယလက္ခဏံ(သျှာ) ၃-သံ ၃-၃၇၇-ဝိဋ္ဌေ။

သုတ္တ]

စူဠသီလဝဏ္ဏနာ

၆၅

အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ စက္ခုဒွါရေ အာပါထမာဂစ္ဆန္တိ ရူပါရမ္မဏံ နာမ အတ္ထိ၊ တံ သဗ္ဗာကာရတော ဇာနာတိ ပဿတိ။ ဧဝံ ဇာနတာ၊ ပဿတာ စ တေန တံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဒိဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတေသု လဗ္ဗမာနက- ပဒဝသေန ဝါ “ကတမံ တံ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ယံ ရူပံ စတုန္တံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ဝဏ္ဏနိဘာ သနိဒဿနံ သပ္ပင်္ဂုဿံ နီလံ ဝီတက” န္တိအာဒိနာ ဝ နယေန အနေကေဟိ နာမေဟိ ဘေရသဟိ ဝါရေဟိ ဒွေပညာသာယ နယေဟိ ဝိဘဇ္ဇမာနံ တထမေဝ ဟောတိ၊ ဝိတထံ နတ္ထိ။ ဧသ နယော သောတဒ္ဓါရာ- ဒီသုပိ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တေသု သဒ္ဓါဒီသု။ ဝုတ္တဇ္ဇေတံ ၂ ဘဂဝတာ “ယံ ဘိက္ခုဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ ပ။ သဒေဝမနဿာယ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တိံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ၊ တမဟံ ဇာနာမိ၊ တမဟံ အပ္ပညာသိ” တိ ၃။ ဧဝံ တထဒဿိတာယ တထာဂတော။ တတ္ထ တထဒဿိအတ္ထေ တထာဂတောတိ ပဒသမ္ပဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ (၅)

ကထံ တထဝါဒိတာယ တထာဂတော? ယံ ရတ္ထိံ ဘဂဝါ ဗောဓိမဏ္ဍေ အပရာဇိတပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓော တိဏ္ဏံ မာရာနံ မတ္ထကံ မဒ္ဓိတွာ အနုတ္တရံ သဗ္ဗာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ယဉ္စ ရတ္ထိံ ယမကသာလာနမန္တရေ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ပဉ္စစက္ကာလီသ- ဝဿပရိမာဏေ ကာလေ ပဌမဗောဓိယာပိ မဇ္ဈိမဗောဓိယာပိ ပစ္ဆိမဗောဓိယာပိ ယံ ဘဂဝတာ ဘာသိတံ သုတ္တံ ဂေယျံ။ ပ။ ဝေဒလ္လိံ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္ထတော စ ဗျဉ္စနတော စ အနုပဝဇ္ဇံ အနုနမနဓိကံ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ရာဂမဒနိဗ္ဗဒနံ၊ ဒေါသမောဟမဒနိဗ္ဗဒနံ။ နတ္ထိ တတ္ထ ဝါလဂ္ဂမတ္တမ္ဘိ အဝက္ခလိတံ ၇၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကမုဒ္ဓိကာယ လဉ္စိတံ ဝိယ၊ ဧကနာဠိယာ မိတံ ဝိယ၊ ဧကတုလာယ တုလိတံ ဝိယ စ တထမေဝ ဟောတိ အဝိတထံ အနညထံ။ တေနာဟ “ယဉ္စ ဝုန္တ ရတ္ထိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သဗ္ဗာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတိ၊ ယဉ္စ ရတ္ထိံ အနုပါ- ဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ယံ ဧတသ္မိံ အန္တရေ ဘာသတိ လပတိ နိဗ္ဓိသတိ၊ သဗ္ဗံ တံ တထေဝ ဟောတိ၊ နော အညထာ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’ တိ ဝုစ္စတိ” တိ ၅။ ဂဒတ္ထော ဟေတ္ထ ဂတသဒ္ဓေါ။ ဧဝံ တထဝါဒိ- တာယ တထာဂတော။

၁-အဘိ ၁-၁၆ ၂-ပိဋကေ။ ၂-ဝုတ္တဇ္ဇေတံ (သီ၊ က) ၃-အံ ၁-၃၃၃-ပိဋကေ။
 ၄-အပက္ခလိတံ (သီ) ၅-ဒိ ၃-၁၁၁-ပိဋကေ။

အပိ စ အာဂဒေနံ အာဂဒေါ၊ ဝစနန္တိ အတ္ထော။ တထော အဝိပရိတော အာဂဒေါ အဿာတိ ဒကာရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိဝေဒမေ-
တသ္မိံ အတ္ထေ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ (၆)

ကထံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော? ဘဂဝတော ဟိ ဝါစာယ ကာယော အနုလောမေတိ၊ ကာယဿပိ ဝါစာ၊ တဿွာ ယထာဝါဒီ တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒီ စ ဟောတိ။ ဧဝံဘူတဿ စဿ ယထာ ဝါစာ၊ ကာယောပိ တထာ ဂတော ပဝတ္ထောတိ အတ္ထော။ ယထာ စ ကာယော၊ ဝါစာပိ တထာ ဂတာ ပဝတ္ထာတိ တထာဂတော။ တေနောဟ “ယထာဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒီ။ ဣတိ ယထာဝါဒီ တထာကာရိ၊ ယထာကာရိ တထာဝါဒီ။ တဿွာ ‘တထာ-
ဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။ ဧဝံ တထာကာရိတာယ တထာဂတော။ (၇)

ကထံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော? ဥပရိ ဘဝဂ္ဂံ ဟေဋ္ဌာ အဝိစိံ ပရိယန္တိ ကတွာ တိရိယံ အပရိမာဏာသု လောကဓာတုသု သဗ္ဗသတ္တေ အဘိဘဝတိ သီလေနပိ သမာဓိနာပိ ပညာယပိ ဝိမုတ္တိယာပိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေနပိ၊ န တဿ တုလာ၂ ဝါ ပမာဏံ ဝါ အတ္ထိ၊ အတုလော အပ္ပမေယျော အနတ္တရော ရာဇာတိရာဇာ ဒေဝဒေဝေါ သက္ကာနမတိသက္ကာ၊ မြဟ္မာနမတိမြဟ္မာ။ တေနာဟ “သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ သဒေဝမနုဿာယ တထာဂတော အဘိဘူ အနဘိဘူတော အညဒတ္ထု ဒသော ဝသဝတ္ထိ၊ တဿွာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

တကြေဝံ ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဂဒေါ ဝိယ အဂဒေါ။ ကော ပနေသ? ဒေသနာဝိလာသမယော စေဝ? ပုညဿယော စ။ တေန ဟေသ မဟာ-
နုဘာဝေါ ဘိသက္ကာ ဒိဗ္ဗာဂဒေန သပ္ပေ ဝိယ သဗ္ဗပရပူဝါဒိနော သဒေဝကဉ္စ လောကံ အဘိဘဝတိ။ ဣတိ သဗ္ဗာလောကာဘိဘဝနေ တထော အဝိပရိတော ဒေသနာဝိလာသမယော စေဝ ပုညဿယော စ အဂဒေါ အဿာတိ ဒကာ-
ရဿ တကာရံ ကတွာ တထာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတော။ (၈)

အပိ စ တထာယ ဂတောတိပိ တထာဂတော၊ တထံ ဂတောတိပိ တထာ-
ဂတော။ ဂတောတိ အဝဂတော အတိတော ပတ္တော ပဋိပန္နောတိ အတ္ထော။

၁-အံ ၁-၃၃၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-တုလော (က) ၃-ဒေသနာဝိလာသော စေဝ (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ သကလလောကံ တီရဏပရိညာယ တထာယ ဂတော အဝဂတောတိ တထာဂတော။ လောကသမုဒယံ ပဟာနပရိညာယ တထာယ ဂတော အတိ-
တောတိ တထာဂတော။ လောကနိရောဓံ သန္တိကိရိယာယ တထာယ ဂတော ပတ္တောတိ တထာဂတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒံ တထံ ဂတော ပဋိပန္နောတိ တထာဂတော။ တေန ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ—

“လောကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
လောကသ္မာ တထာဂတော ဝိသံယုတ္တော။ လောကသမုဒယော
ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ လောကသမုဒယော
တထာဂတဿ ပဟိနော။ လောကနိရောဓော ဘိက္ခဝေ တထာ-
ဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ လောကနိရောဓော တထာဂတဿ သန္တိ-
ကတော။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ လောကနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ တထာဂတဿ
ဘာဝိတာ။ ယံ ဘိက္ခဝေ သဒေဝကဿ လောကဿ။ပ။ သမ္ဗံ တံ
တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓံ။ တသ္မာ ‘တထာဂတော’တိ ဝုစ္စတိ”တိ။

တဿဝိ ဧဝံ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒမ္ပိ စ တထာဂတဿ တထာဂတ-
ဘာဝဒီပနေ မုခမတ္တမေဝ။ သဗ္ဗာကာရေန ပန တထာဂတောဝ တထာ-
ဂတဿ တထာဂတဘာဝံ ဝဏ္ဏေယျ။

ကတမဉ္စ တံ ဘိက္ခဝေတိ ယေန အပ္ပမတ္တကေန ဩရမတ္တကေန သီလ-
မတ္တကေန ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ။ တံ ကတမန္တိ
ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ပုစ္ဆာ နာမ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ ပုစ္ဆာ
ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ ကထေတုကမျတာ ပုစ္ဆာတိ ပဉ္စဝိဓော
ဟောတိ။

တတ္ထ ကတမာ *အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ လက္ခဏံ အညာတံ
ဟောတိ အဒိဋ္ဌံ အတုလိတံ အတီရိတံ အဝိဘူတံ အဝိဘာဝိတံ။ တဿ
ဉာဏာယ ဒဿနာယ တုလနာယ တီရဏာယ ဝိဘာဝနာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ။
အယံ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ။

ကတမာ *ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ ပုစ္ဆာ။ ပကတိယာ လက္ခဏံ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ
တုလိတံ တီရိတံ ဝိဘူတံ ဝိဘာဝိတံ။ တဿ အညေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သဒ္ဓိ
သံသန္တနတ္ထာယ ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ။ အယံ ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ ပုစ္ဆာ။

၁-အံ ၁-၃၃၁-ပိဋ္ဌေ ၂-တတ္ထ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ နာမ (သီ.က) * ၃၇-၂၆၃၊ ၃၈-၅၀-ပိဋ္ဌေယျ။

ကတမာ **ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာ**။ ပကတိယာ သံသယပက္ခန္ဓော ဟောတိ
ဝိမတိပက္ခန္ဓော ဒွေဋ္ဌကဇာတော “ဝေံ န ခေါ၊ န န ခေါ၊ ကိန္ဓု ခေါ၊ ကထံ န
ခေါ”တိ သော ဝိမတိစ္ဆေဒနတ္ထာယ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ၊ အယံ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာ။

ကတမာ **အနုမတိပုစ္ဆာ**။ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ အနုမတိယာ ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ
“တံ ကိ မညထ ဘိက္ခဝေ ‘ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ
ပနာနိစ္စံ၊ ‘ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’တိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ”တိ သဗ္ဗ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ အယံ
အနုမတိပုစ္ဆာ။

ကတမာ **ကထေတုကဗျတာ ပုစ္ဆာ**။ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနံ ကထေတုကဗျတာယ
ပဉ္စ ပုစ္ဆတိ။ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ သတိပဋ္ဌာနာ။ ကတမေ စတ္တာရော”။ ပ။
အဋ္ဌိမေ ဘိက္ခဝေ ပဂ္ဂင်္ဂါ။ ကတမေ အဋ္ဌာ”တိ၊ အယံ ကထေတုကဗျတာ ပုစ္ဆာ။

ဣတိ ဣမာသု ပဉ္စသု ပုစ္ဆာသု အဒိဋ္ဌဿ တာဝ ကဿစိ ဓမ္မဿ
အဘာဝတော တထာဂတဿ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ “ဣဒံ နာမ
အညေဟိ ပဏ္ဍိတေဟိ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဓိတွာ ဒေသေဿာမီ”တိ
သမန္တာဟာရဿေဝ အနုပ္ပဇနတော၊ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ ပုစ္ဆာပိ နတ္ထိ။ ယသ္မာ ပန
ဗုဒ္ဓါနံ ဧကဓမ္မေပိ အာသပ္ပနာ ပရိသပ္ပနာ နတ္ထိ။ ဗောဓိမဏ္ဍေယေဝ သဗ္ဗာ
ကင်္ခါ ဆိန္နာ၊ တသ္မာ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ ပုစ္ဆာပိ နတ္ထိ ယေဝ။ အဝသေသာ ပန
ဒွေ ပုစ္ဆာ ဗုဒ္ဓါနံ အတ္ထိ၊ တာသု အယံ ကထေတုကဗျတာ ပုစ္ဆာ နာမ။

၈။ ဣဒါနိ တံ ကထေတုကဗျတာယ ပုစ္ဆာယ ပုစ္ဆိတမတ္ထံ ကထေတုံ
“ပါဏာတိပါတံ ပဟာယာ”တိအာဒိမာဟ။

*တတ္ထ ပါဏဿ အတိပါတော ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏဝဓော ပါဏ-
ဃာဟောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ **ပါဏောတိ** စေတ္ထ ဝေါဟာရတော သတ္တော၊
ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တသ္မိံ ပန ပါဏေ ပါဏသညိနော ဇီဝိတိန္ဒြိ-
ယုပစ္ဆေဒကဥပက္ခမသမုဋ္ဌာပိကာ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ အညတရဒ္ဓါရပ္ပဝတ္ထာ
ဝဓကစေတနာ ပါဏာတိပါတော။ သော ဂုဏဝိရဟိတေသု တိရစ္ဆာနဂတံ-
ဒိသု ပါဏေသု ခုဒ္ဒကေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာသရီရေ မဟာသာဝဇ္ဇော၊
ကသ္မာ? ပယောဂမဟန္တတာယ။ ပယောဂသမတ္ထေပိ ဝတ္ထုမဟန္တတာယ။
ဂုဏဝန္တေသု မနုဿာဒိသု အပ္ပဂုဏေ ပါဏေ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏေ
မဟာသာဝဇ္ဇော။ သရီရဂုဏာနံ ပန သမဘာဝေ သတိ ကိလေသာနံ၊

၁-သိ ၂-၅၅၊ ၈ ၃-၁၃-ဒိဋ္ဌသု။ ၂-သိ ၃-၁၄၄-ဒိဋ္ဌေ။ *အဘိ-၃ ၁-၁၄၀၊ ၈-၄ ၂-၃၉-ပိဋ္ဌသုပိ။

ဥပက္ကမာနဉ္စ မုဒုတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ တိဗ္ဗတာယ မဟာသာဝဇ္ဇောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တံဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပါဏော၊ ပါဏသညိတာ၊ ဝကေစိတ္တံ၊ ဥပက္ကမော၊ တေန မရဏန္တိ။ ဆ ပယောဂါ—သာဟတ္ထိကော၊ အာဏတ္ထိကော၊ နိဿဂ္ဂိယော၊ ထာဝရော၊ ဝိဇ္ဇာမယော၊ ဣဒ္ဓိမယောတိ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ ဝိတ္တာရိယမာနေ အတိဝိယ ပပဉ္စော^၁ ဟောတိ။ တသ္မာ တံ န ဝိတ္တာရယာမ၊ အညဉ္စ ဝေရူပံ။ အတ္ထိကေဟိ ပန *သမန္တပါသာဒိကံ ဝိနယဋ္ဌကထံ ဩလောကေတွာ ဝဟေတဗ္ဗံ။

ပဟာယာတိ ဣမံ ပါဏာတိပါတစေတနာသင်္ခါတံ ဒုဿီလျံ ပဇဟိတွာ။ ပဋိဝိရတောတိ ဂဟိနကာလတော ပဋ္ဌာယ တတော ဒုဿီလျတော ဩရတော ဝိရတောဝ။ နတ္ထိ တဿ “ဝိတိက္ကမိဿာမီ”တိ စက္ခုသောတဝိညေယျာ ဓမ္မာ၊ ပဂေဝ ကာယိကာတိ ဣမိနာဝ နယေန အညေသုပိ ဝေရူပေသု ပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမဏောတိ ဘဂဝါ သမိတပါပတာယ လဒ္ဓဝေါဟာရော။ ဂေါတမောတိ ဂေါတ္ထဝသေန။ န ကေဝလဉ္စ ဘဂဝါ ယေဝ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော၊ ဘိက္ခုသံဘောပိ ပဋိဝိရတော၊ ဒေသနာ ပန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ အာဂတာ၊ အတ္ထံ ပန ဒီပေန္တေန ဘိက္ခုသံဘဝသေနာပိ ဒီပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

† နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထောတိ ပရူပသာတတ္ထာယ ဒဏ္ဍံ ဝါ သတ္ထံ ဝါ အာဒါယ အဝတ္တနတော နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍော စော နိက္ခိတ္တသတ္ထော စာတိ အတ္ထော၊ ဧတ္ထ စ ဌပေတွာ ဒဏ္ဍံ သဗ္ဗဒ္ဓိ အဝသေသံ ဥပကရဏံ သတ္တာနံ ဝိဟေဋ္ဌနဘာဝတော^၂ သတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဘိက္ခု ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝါ ဒန္တကဋ္ဌံ ဝါ^၃ ပိပ္ပလိကံ ဝါ ဝဟေတွာ ဝိစရန္တိ၊ န တံ ပရူပသာတတ္ထာယ။ တသ္မာ “နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော”တွေဝ သင်္ချံ ဝဇ္ဇတိ။

လန္တီတိ ပါပဇိဂုစ္ဆနလက္ခဏာယ လဇ္ဇာယ သမန္နာဂတော။ ဒယာပန္နောတိ ဒယံ မေတ္တစိတ္တံ အာပန္နော။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကန္တိတိ သဗ္ဗေ ပါဏဘူတေ ဟိတေန အနုကမ္ပကော၊ တာယ ဒယာပန္နတာယ သဗ္ဗေသံပါဏဘူတာနံ ဟိတစိတ္တကောတိ အတ္ထော။ ဝိဟရတိတိ ဣရိယတိ ယပေတိ ယာပေတိ

၁-အတိပပဉ္စော (သီ၊ သျာ) * ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၃၉-ပိဋ္ဌာဒီသု။
† အတိ-ဋ္ဌ ၃-ဂဇ-ပိဋ္ဌေပိ။ ၂-ဒိဟိံ သနဘာဝတော (သီ)
၃-ကဋ္ဌံ ဝါ ဝါသိံ ဝါ (သျာ)၊ ဒန္တကဋ္ဌဝါသိံ ဝါ (သီ-ဋီ အတိနဝ ၁-၃၂၇-ပိဋ္ဌေ ပါဠိန္တရံ၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၀-ပိဋ္ဌေပိ။)

ပါလေတိ။ ဣတိ ဝါ ဟိ ဘိက္ခဝေတိ ဧဝံ ဝါ ဘိက္ခဝေ။ ဝါသဒ္ဓေါ ဥပရိ
“အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယာ”တိအာဒိနိ အပေက္ခိတွာ ဝိကပ္ပတ္ထော ဝုတ္ထော။ ဧဝံ
သဗ္ဗတ္ထ ပုရိမံ ဝါ ပစ္ဆိမံ ဝါ အပေက္ခိတွာ ဝိကပ္ပဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပေါ—ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ
ဝဒမာနော ဧဝံ ဝဒေယျ “သမဏော ဂေါတမော ပါဏံ န ဟနတိ န ဘာတေတိ
န တတ္ထ သမနုညော ဟောတိ၊ ဝိရတော ဣမသ္မာ ဒုဿိလျာ၊ အဟော ဝတ
ရေ ဗုဒ္ဓဂုဏာ မဟန္တာ”တိ၊ ဣတိ မဟန္တံ ဥဿာဟံ ကတွာ ဝဏ္ဏံ ဝတ္ထု-
ကာမောပိ အပ္ပမတ္တကံ ဩရမတ္တကံ ၊ အာစာရသီလမတ္တကမေဝ ဝက္ခတိ။ ဥပရိ
အသာမာရဏဘာဝံ နိဿာယ ဝဏ္ဏံ ၂ ဝတ္ထု န သက္ခိဿတိ။ န ကေဝလဉ္စ
ပုထုဇ္ဇနောဝ၊ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိအရဟန္တာပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပိ
န သက္ခောန္တိယေဝ၊ တထာဂတောယေဝ ပန သက္ခောတိ၊ တံ ဝေါ ဥပရိ
ဝက္ခာမိတိ အယမေတ္ထ သာမိပ္ပါယာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။ ဣတော ပရံ ပန အပ္ပဗ္ဗ-
ပဒမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယာတိ ဧတ္ထ အဒိန္နဿ အာဒါနံ အဒိန္နာဒါနံ၊ ပရသံ-
ဟရဏံ? ထေယျံ၊ စောရိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ **အဒိန္နန္တိ** ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊
ယတ္ထ ပရော ယထာကာမကာရိတံ အာပဇ္ဇန္တော အဒဏ္ဍာရဟော၊ အနုပဝဇ္ဇော
စ ဟောတိ၊ တသ္မိ? ပရပရိဂ္ဂဟိတေ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော တဒါဒါယက-
ဥပက္ကမသမုဠာပိကာ ထေယျစေတနာ အဒိန္နာဒါနံ။ တံ ဟိနေ ပရသန္တကေ
အပ္ပသာဝဇ္ဇံ၊ ပဏီတေ မဟာသာဝဇ္ဇံ၊ ကသ္မာ? ဝတ္ထုပဏီတတံယ။ ဝတ္ထုသမတ္ထေ
သတိ ဂုဏာမိကာနံ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိ မဟာသာဝဇ္ဇံ။ တံ တံ ဂုဏာမိကံ
ဥပါဒါယ တတော တတော ဟိနဂုဏဿ သန္တကေ ဝတ္ထုသ္မိ အပ္ပသာဝဇ္ဇံ။

တဿ ပဉ္စ သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ၊
ထေယျစိတ္တံ၊ ဥပက္ကမော၊ တေန ဟရဏန္တိ။ ဆ ပယောဂါ—သာဟတ္ထိကာ-
ဒယောဝ။ တေ စ ခေါ ယထာနုရူပံ ထေယျာဝဟာရော၊ ပသယျာဝဟာရော၊
ပဋိစ္စန္ဒာဝဟာရော၊ ပရိကပ္ပါဝဟာရော၊ ကုသာဝဟာရောတိ ဣမေသံ အဝ-
ဟာရာနံ ဝသေန ပဝတ္တာ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တ-
ပါသာဒိကာယံ^၂ ဝုတ္ထော။

၁-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ သိ-သျာပေါတ္ထကေသျ။ ၂-ဂုဏံ (သိ၊ သျာ)
၃-ပရဿ ဟရဏံ (သိ၊ သျာ၊ က၊ အဘိ-ဋ ၁-၁၄၀-ပိဋေပိ။)
၄-တသ္မိ^၁ ပန(သိ) ၅-ဝိ-ဋ ၁-၂၆၁-ပိဋာဒိသျ။

*ဒိန္နမေဝ အာဒိယတိတိ ဒိန္နာဒါယိ။ စိတ္တေနပိ ဒိန္နမေဝ ပဋိကင်္ခတိတိ ဒိန္နပါဒိကနီ။ ထေနေတိတိ ထေနေော။ န ထေနေန အထေနေန။ အထေနေတ္တာယေဝ သုစိဘူတေန။ အတ္တနာတိ အတ္တဘာဝေန၊ အထေနေံ သုစိဘူတံ အတ္တာနံ ကတ္တာ ပိဟရတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ စိရံ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

အမြဲဟူစရိယန္တိ အသေဋ္ဌစရိယံ။ မြဟံ သေဋ္ဌံ အာစာရံ စရတိတိ မြဟူစာရိ။ အာရာစာရိတိ အမြဲဟူစရိယတော ဒူရစာရိ။ မေထုနာတိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနဝသေန သဒိသတ္တာ “မေထုနကာ”တိ လဒ္ဓဝေါဟာရေဟိ ပဋိသေဝိတဗ္ဗတော မေထုနာတိ သင်္ချံ ဂတာ အသဒ္ဓမ္မာ။ ဂါမဓမ္မာတိ ဂါမဝါဂီနံ ဓမ္မာ။

မုသာဝါဒံ ပဟာယာတိ ဧတ္ထ မုသာတိ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ အတ္တဘဉ္ဇနကော ဝစိပယောဂေါ၊ ကာယပယောဂေါ ဝါ၊ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပါယေန ပနဿ ပရဝိသံဝါဒကကာယဝစိပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။

အပရော နယော၊ မုသာတိ အဘူတံ အတစ္ဆံ ဝတ္ထု။ ဝါဒေါတိ တဿ ဘူတတော တစ္ဆတော ဝိညာပနံ။ လက္ခဏတော ပန အတထံ ဝတ္ထု တထတော ပရံ ဝိညာပေတုကာမဿ တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ မုသာဝါဒေါ။ သော ယမတ္ထံ ဘဉ္ဇတိ၊ တဿ အပ္ပတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။

အဝိ စ ဂဟဋ္ဌာနံ အတ္တနော သန္တကံ အဒါတုကာမတာယ နတ္ထိတိအာဒိနယပ္ပဝတ္ထော အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ သက္ခိနာ ဟုတွာ အတ္တဘဉ္ဇနတ္ထံ ဝုတ္ထော မဟာသာဝဇ္ဇော။ ပဗ္ဗဇိတာနံ အပ္ပကမ္ပိ တေလံ ဝါ သပ္ပိ ဝါ လဘိတွာ ဟသာဓိပ္ပါယေန “အဇ္ဇ ဂါမေ တေလံ နဒီ မညေ သန္တတိ”တိ ပူရဏကထာနယေန ပဝတ္ထော အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ “အဒိဋ္ဌိယေဝ ပန ဒိဋ္ဌ”န္တိအာဒိနာ နယေန ဝဒန္တာနံ မဟာသာဝဇ္ဇော။

တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ ဟောန္တိ—အတထံ ဝတ္ထု၊ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ၊ တဇ္ဇော ဝါယာမော၊ ပရဿ တဒတ္ထဝိဇာနနန္တိ။ ဧကော ပယောဂေါ သာဟတ္ထိကောဝ။ သော ကာယေန ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ပရဝိသံဝါဒနကိရိယာကရဏေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တာယ စေ ကိရိယာယ ပရော တမတ္ထံ ဇာနာတိ အယံ ကိရိယသမုဋ္ဌာပိကစေတနာက္ခဏေယေဝ၊ မုသာဝါဒကမ္မုနာ ဗဇ္ဇတိ။

* မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၀-ဒိဋ္ဌေပိ။ ၁-ယထာဝိဓ (သျှာ) ၂-သမုဋ္ဌာပကစေတနာက္ခဏေယေဝ (က)

ယေန သမ္ဗု ပလပတိ နိရတ္တကံ၊ သော အပ္ပပ္ပလာပေါ။

တေသံ မူလဘူတာ စေတနာပိ ပိသုဏဝါစာဒိနာမမေဝ လဘတိ၊ သာ
ဝေ ဝ ဣဓာဓိပေတတိ။

တတ္ထ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ ပရေသံ ဝါ ဘေဒါယ အတ္တနော ပိယကမျတာယ
ဝါ ကာယဝစီပယောဂဿမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ ပိသုဏဝါစာ။ သာ ယဿ
ဘေဒံ ကရေတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇာ၊ မဟာဂုဏတာယ
မဟာသာဝဇ္ဇာ။

တဿာ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ—ဘိန္ဒိတဗ္ဗော ပရော, “ဣတိ ဣမေ နာနာ
ဘဝိဿန္တိ ပိနာ ဘဝိဿန္တိ”တိ ဘေဒပုရေက္ခာရတာ ဝါ “ဣတိ အဟံ
ပိယော ဘဝိဿာမိ ပိဿာသိကော”တိ ပိယကမျတာ ဝါ, တဇ္ဇော
ဝါယာမော, တဿ တဒတ္ထဝိဇာနန္တိ။

ဣမေသံ ဘေဒါယာတိ ယေသံ “ဣတော သုတွာ”တိ ဝုတ္တာနံ သန္တိကေ
သုတံ၊ တေသံ ဘေဒါယ။ ဘိန္ဒာနံ ဝါ သန္တာတာတိ ဝိန္ဒံ မိတ္တာနံ ဝါ သမာနု-
ပဇ္ဈာယကာဒိနံ ဝါ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဘိန္ဒာနံ ကေမေကံ ဥပသက်မိတွာ
“တုမှာကံ ဤဒိသေ ကုလေ ဇာတာနံ ဧဝံ ဗဟုဿုတာနံ ဣဒံ န ယုတ္တ”န္တိ-
အာဒိနိ ဝတွာ သန္တာနံ ကတ္တာ အနုကတ္တာ။ အနုပ္ပဒါတာတိ သန္တာနာနုပ္ပ-
ဒါတာ။ ဒွေ ဇနေ သမဂ္ဂေ ဒိသွာ “တုမှာကံ ဧဝံပေ ကုလေ ဇာတာနံ
ဧဝံပေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္ဓာဂတာနံ အနုစ္ဆရိကမေတ”န္တိအာဒိနိ ဝတွာ ဒဠိကမ္ပံ
ကတ္တာတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေါ အာရာမော အဿာတိ သမဂ္ဂါရာမော၊ ယတ္ထ
သမဂ္ဂါ နတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝသိတုမ္ပိ န ဣစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ “သမဂ္ဂရာမော”တိပိ ပါဠိ၊
အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော။ သမဂ္ဂရဇောတိ သမဂ္ဂေသု ရတော၊ တေ ပဟာယ
အညတ္ထ ဂန္တမ္ပိ န ဣစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ ဒိသွာပိ သုတွာပိ နန္ဒတိတိ
သမဂ္ဂနန္တိ။ သမဂ္ဂကရုဏီ ဝါစံ ဘာသိတာတိ ယာ ဝါစာ သတ္တေ သမဂ္ဂေယေဝ
ကရေတိ၊ တံ သာမဂ္ဂိဂုဏပရိဒီပိကမေဝ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န ဣတရန္တိ။

ပရဿ မဗ္ဗစ္ဆေဒကကာယဝစီပယောဂဿမုဋ္ဌာပိကာ ကေန္တဖရသစေတနာ
ဖရသာ ဝါစာ၊ တဿာ အာဝိဘာဝတ္ထမိဒံ ဝတ္ထု—ကော ကိရ ဒါရကော
မာတု ဝစနံ အနာဒိယိတွာ အရညံ ဂစ္ဆတိ၊ တံ မာတာ နိဝတ္တေတုမသက္ကောန္တိ
“စဏ္ဍာ တံ မဟိံသီ? အနုဗန္ဓတူ”တိ အက္ကောသိ။ အထဿ တထေဝ အရညေ

၁-သန္တာနဿ (သျာ) ၂-ဣဒံ ပဒံ သီ-ဒပါတ္တကေ နတ္ထိ၊ ဧဝံ မ-ဋ ၂-ဘာ-ပိဋ္ဌေ ခုဋ္ဌတတ္ထိပဒေါပမသုတ္တေပိ
၃-မဟိံသီ (သီ၊ သျာ)

မဟိံသီ ဥဋ္ဌာသိ။ ဒါရကော “ယံ မမ မာတာ မုခေန ကထေသိ၊ တံ မာ
 ဟောတု၊ ယံ စိတ္တေန စိန္တေသိ၊ တံ ဟောတူ”တိ သစ္စကိရိယမကာသိ။ မဟိံသီ
 တက္ကေဝ ဗဒ္ဓါ ဝိယ အဋ္ဌာသိ။ ဧဝံ မဗ္ဗန္တေဒကောဝိ ပယောဂေါ စိတ္တသဏ္ဍတာယ
 န ဖရူသာ ဝါစာ ဟောတိ။ မာတာပိတရော ဟိ ကဒါစိ ပုတ္တကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ
 “စောရာ ဝေါ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ကရောန္တူ”တိ၊ ဥပ္ပလပတ္တမ္ဘိ စ နေသံ ဥပရိ ပတန္တံ
 န ဣစ္ဆန္တိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ ကဒါစိ နိဿိတကေ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ကိ ဣမေ
 အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော စရန္တိ၊ နိဒ္ဒမထ ၂ နေ”တိ၊ အထ စ နေသံ
 အာဂမာမိဂမသမ္ပတ္တိ ဣစ္ဆန္တိ။ ယထာ စ စိတ္တသဏ္ဍတာယ ဖရူသာ ဝါစာ န
 ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝစနသဏ္ဍတာယ အဖရူသာ ဝါစာ န ဟောတိ။ န ဟိ မာရာ-
 ပေတုကာမဿ “ဣမံ သုခံ သယာပေထာ”တိ ဝစနံ အဖရူသာ ဝါစာ ဟောတိ၊
 စိတ္တဖရူသတာယ ပနေသာ ဖရူသာ ဝါစာဝ။ သာ ယံ သန္ဓာယ ပဝတ္တိတာ၊ တဿ
 အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿာ
 တယော သမ္ဘရာ—အက္ခောသိတဗ္ဗော ပရော၊ ကုပိတစိတ္တံ၊ အက္ခောသနန္တိ။

နေလာတိ လေံ ပုစ္ဆတိ ဒေါသော၊ နာဿာ လေန္တိ နေလာ၊ နိဒ္ဓေါသာတိ
 အက္ခော၊ “နေလင်္ဂေါ သေတပစ္စာဒေါ”တိ^၁ ဧတ္ထ ပုတ္တနေလံ ဝိယ။ ကဏ္ဍသုခါတိ
 ဗျဉ္ဇနမဓရတာယ ကဏ္ဍာနံ သုခါ၊ သူစိဝိဇ္ဇနံ ဝိယ ကဏ္ဍသုလံ န ဇနေတိ။
 အတ္တမဓရတာယ သကလသရီရေ ကောပံ အဇနေတွာ ပေမံ ဇနေတိတိ
 ပေမနိယာ။ ဟဒယံ ဂစ္ဆတိ၊ အပ္ပဋိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ ပဝိသတိတိ
 ဟဒယင်္ဂမာ။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ ပုရေ ဘဝါတိ ပေါရိ။ ပုရေ သံဝဗုနာရိ ဝိယ
 သုကုမာရာတိပိ ပေါရိ။ ပုရဿ ဒေသာတိပိ ပေါရိ၊ နဂရဝါသိနံ ကထာတိ
 အက္ခော။ နဂရဝါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ ဟောန္တိ၊ ပိတိမတ္တံ “ပိတာ”တိ
 ဝဒန္တိ၊ ဘာတိမတ္တံ “ဘာတာ”တိ ဝဒန္တိ၊ မာတိမတ္တံ “မာတာ”တိ ဝဒန္တိ။
 ဝေရူပိ ကထာ ဗဟုနော ဇနဿ ကန္တာ ဟောတိတိ ဗဟုဇနကန္တာ။
 ကန္တာဘာဝေနေဝ ဗဟုနော ဇနဿ မနာပါ စိတ္တဂုဏိကရာတိ ဗဟုဇနမနာပါ။

အနတ္တပိညာပိကာ ကာယဝစိပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ အကုသလစေတနာ
 သမ္ပပ္ပလာပေါ။ သော အာသေဝနမန္တတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ အာသေဝန-
 မဟန္တတာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တဿ ဒွေ သမ္ဘရာ—ဘာရတယုဒ္ဓ-
 သိတာဟရဏာဒိနိရုတ္တကကထာပုရေက္ခာရတာ၊ တထာရူပိကထာကထနဉ္ဇာတိ။

၁-ကေ (က)၊ အဘိ-ဋ ၁-၁၄၃-ပိဋေပသိတဗ္ဗံ၊ ၂-နိဒ္ဒရထ (က) ၃-၃ ၁-၁၇၃-ဥဒါနေ။

* ကာလေန ဝဒတိတိ ကာလဝါဒီ၊ ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တကာလံ သလ္လက္ခေတွာ
 ဝဒတိတိ အတ္ထော။ ဘူတံ တထံ တစ္ဆံ သဘာဝမေဝ ဝဒတိတိ ဘူတဝါဒီ။
 ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထသန္ဓိဿိတမေဝ ကတွာ ဝဒတိတိ အတ္တဝါဒီ။ နဝ-
 လောကုတ္တရဓမ္မသန္ဓိဿိတံ ကတွာ ဝဒတိတိ ဓမ္မဝါဒီ။ သံဝရဝိနယပဟာန-
 ဝိနယသန္ဓိဿိတံ ကတွာ ဝဒတိတိ ဝိနယဝါဒီ။

နိဓာနံ ဝုစ္စတိ ဌပနောကာသော၊ နိဓာနမဿာ အတ္ထိတိ နိဓာနဝတိ၊
 ဟဒယေ နိဓာတဗ္ဗယုတ္တံ ဝါစံ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။ ကာလေနာတိ
 ဝေရူပိ ဘာသမာနောပိ စ “အဟံ နိဓာနဝတိ” ဝါစံ ဘာသိသာမိ” တိ န
 အကာလေန ဘာသတိ၊ ယုတ္တကာလံ ပန အပေက္ခိတွာဝ ဘာသတိတိ
 အတ္ထော။ သာပဒေသန္တိ သဥပမံ၊ သကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ပရိယန္တဝတိန္တိ
 ပရိစ္ဆေဒံ ဒသေတွာ ယထာဿာ ပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ၊ ဧဝံ ဘာသတိတိ
 အတ္ထော။ အတ္ထသံဟိတန္တိ အနေကေဟိပိ နယေဟိ ဝိဘဇန္တေန ပရိယာဒါတုံ
 အသက္ကုဏေယျတာယ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဘာသတိ။ ယံ ဝါ သော အတ္တဝါဒီ အတ္ထံ
 ဝဒတိ တေန အတ္ထေန သဟိတတ္တာ အတ္ထသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသတိ၊ န အညံ
 နိက္ခိပိတွာ အညံ ဘာသတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၀။ * ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရန္တာတိ မူလဗိဇံ ခန္ဓဗိဇံ ဖဠဗိဇံ အဂ္ဂဗိဇံ
 ဗိဇဗိဇန္တိ ပဉ္စဝိသေ ဗီဇဂါမဿ စေဝ ယဿ ကဿစိ နီလတိဏရုက္ခာ-
 ဒိကဿ ဘူတဂါမဿ စ သမာရန္တာ၊ ဆေဒနဘေဒနပစနာဒိဘာဝေန^၁
 ဝိကောပနာ ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။

ကေဘတ္တိကောတိ ပါတရာသဘတ္တံ၊ သာယမာသဘတ္တန္တိ ဒွေ ဘတ္တာနိ၊
 တေသု ပါတရာသဘတ္တံ အန္တောမဇ္ဈိန္ဒိကေန^၂ ပရိစ္ဆိန္နံ၊ ဣတရံ မဇ္ဈိန္ဒိကတော
 ဥဒ္ဓိ အန္တောအရဏေန။ တသ္မာ အန္တောမဇ္ဈိန္ဒိကေ ဒသက္ခတ္တု ဘူမာနောပိ
 ကေဘတ္တိကောဝ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကေဘတ္တိကော” တိ။

ရတ္တိယာ ဘောဇနံ ရတ္တိ၊ တတော ဥပရတောတိ ရတ္တုပရတော။
 အတိက္ကန္တေ မဇ္ဈိန္ဒိကေ ယာဝ သူရိယတ္တင်္ဂမနာ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ
 နာမ၊ တတော ဝိရတတ္တာ ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ။ ကဒါ ဝိရတော၊
 အနောမာနဒိတိရေ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ။

သာသနဿ အနနုလောမတ္တာ ဝိသုကံ^၃ ပဠာဏိဘူတံ ဒဿနန္တိ ဝိသုက-
 ဒဿနံ။ အတ္တနာ နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝသေန နစ္စာ စ ဝိတာ စ ဝါဒိတာ စ

* အဘိ-ဋ ၃-၈၈၊ မ-ဋ ၂-၁၁၂-ပိဋေသု။
 ၁-ဆေဒနပစနာဒိဘာဝေန (သိ)
 ၂-အန္တောမဇ္ဈိန္ဒိကေန (သိ၊ သျာ)
 ၃-ဝိသုကံ (က)

အန္တမသော မယူရနစ္စာဒိဝသေနပိ ပဝတ္တာနံ နစ္စာဒိနံ ဝိသူကဘူတာ ဒဿနာ စာတိ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ။ နစ္စာဒိနိ ဟိ အတ္တနာ ပယောဇေတုံ ဝါ ပရေဟိ ပယောဇာပေတုံ ဝါ ပယုတ္တာနိ ပဿိတုံ ဝါ နေဝ ဘိက္ခုနံ၊ န ဘိက္ခုနိနဉ္စ ဝဇ္ဇန္တိ။

မာလာဒီသု မာလာတိ ယံ ကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ။ ဂန္ဓန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ။ ဝိလေပနန္တိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ တတ္ထ ပိဋန္ဓန္တော ဓာရေတိ နာမ၊ ဝိနဋ္ဌာနံ ပူရေန္တော ပဏ္ဍေတိ နာမ၊ ဂန္ဓဝသေန၊ ဆဝိရာဂဝသေန စ သာဒိယန္တော ဝိဘူသေတိ နာမ။ ဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ ကာရဏံ၊ တသ္မာ ယာယ ဒုဿီလျစေတနာယ တာနိ မာလာဓာရဏာဒိနိ မဟာဇနော ကရောတိ၊ တတော ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။

ဥစ္စာသယနံ ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ။ မဟာသယနန္တိ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏံ၊ တတော ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။

ဇာတဗူပန္တိ သုဝဏ္ဏံ။ ရဇတန္တိ ကဟာပဏော၊ လောဟမာသကော ဇတုမာသကော ဒါရုမာသကောတိ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ။ တံဿ ဥဘယဿာပိ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော၊ နေဝ နံ ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ န ဥဂ္ဂဏှာပေတိ၊ န ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယတိတိ အတ္ထော။

အာမကဗျေပဋိဂ္ဂဟဏာတိ သာလိဝီဟိ ယဝ ဂေါမူမ ကင်္ဂ ဝရဏ ကုဒြုသက- သင်္ခါတဿ သတ္တဝိဓဿာပိ အာမကဗျေဿ ပဋိဂ္ဂဟဏာ။ န ကေဝလဉ္စ ဇေတသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ၊ အာမသနမ္ပိ ဘိက္ခုနံ န ဝဇ္ဇတိယေဝ။ အာမကမံသ- ပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ အညတြ ဩဒိဿ အနုညာတာ အာမကမံသမစ္စာနံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဘိက္ခုနံ န ဝဇ္ဇတိ၊ နေဝ အာမသနံ။

ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဣတ္ထိတိ ပုရိသန္တရဂတာ၊ ဣတရာ ကုမာရိကာ နာမ၊ တာသံ ပဋိဂ္ဂဟဏန္တိ အာမသနမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ။

ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာတိ ဧတ္ထ ဒါသိဒါသဝသေနဝံ တေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ဝဇ္ဇတိ။ “ကပ္ပိယကာရဏံ ဒမ္ပိ၊ အာရာမိကံ ဒမ္ပိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ ပန ဝဇ္ဇတိ။

အဇေဋ္ဌကာဒီသု ခေတ္တဝတ္ထုပရိယောသာနေသု ကပ္ပိယာကပ္ပိယနယော ဝိနယဝသေန၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ခေတ္တံ နာမ ယသ္မိံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ ရူဟတိ။ ဝတ္ထု နာမ ယသ္မိံ အပရဏ္ဏံ ရူဟတိ။ ယတ္ထ ဝါ ဥဘယမ္ပိ ရူဟတိ၊ တံ ခေတ္တံ။

၁-ပဋိဂ္ဂဟဏန္တိ (သီ၊ က)၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၃-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-ပိ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၆-ပိဋေ။

တဒတ္တာယ အကတဘူမိဘာဂေါ ဝတ္ထု။ ခေတ္တဝတ္ထုသီသေန စေတ္ထ ဝါဝိတဋ္ဌာ-
ကာဒိနိဝိ သင်္ဂဟိတာနေဝ။

ဣတေယျံ ဝုစ္စတိ ဣတကမ္မံ၊ ဂိဟိနံ ပဟိတံ ပဏ္ဍိ ဝါ သာသနံ ဝါ ဂဟေတွာ
တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ။ ပဟိဏဂမနံ ဝုစ္စတိ ဃရာ ဃရံ ပေသိတဿ ခုဒ္ဒကဂမနံ။
အနုယောဂေါ နာမ တဒုဘယကရဏံ၊ တသ္မာ ဣတေယျပဟိဏဂမနာနံ
အနုယောဂါတိဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကယဝိက္ကယာတိ ကယာ စ ဝိက္ကယာ စ။ တုလာကုဋ္ဌာဒိသု ကုဋ္ဌန္တိ ဝဇ္ဇနံ။
တတ္ထ တုလာကုဋ် တာဝ ရူပကုဋ် အင်္ဂကုဋ် ဂဟဏကုဋ် ပဋိစ္ဆန္တကုဋ် စတုဗ္ဗိဓံ
ဟောတိ။ တတ္ထ ရူပကုဋ် နာမ ဒွေ တုလာ သမရူပါ ကတွာ ဂဏှန္တော
မဟတိယာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော ခုဒ္ဒိကာယ ဒေတိ။ အင်္ဂကုဋ် နာမ ဂဏှန္တော
ပစ္စာဘာဂေ ဟတ္ထေန တုလံ အက္ကမတိ၊ ဒဒန္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ။ ဂဟဏကုဋ် နာမ
ဂဏှန္တော မူလေ ရဇ္ဇံ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော အဂ္ဂေ။ ပဋိစ္ဆန္တကုဋ် နာမ တုလံ
သုသိရံ၊ ကတွာ အန္တော အယစုဏ္ဍံ ပက္ခိပိတွာ ဂဏှန္တော တံ ပစ္စာဘာဂေ
ကရေတိ၊ ဒဒန္တော အဂ္ဂဘာဂေ။

ကံသော ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ တာယ ဝဇ္ဇနံ ကံသကုဋ်။ ကထံ? ဧကံ
သုဝဏ္ဏပါတိံ ကတွာ အညာ ဒွေ တိသော လောဟပါတိယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ
ကရေတိ၊ တတော ဇနပဒံ ဂန္တာ ကိပ္ပိဒေဝ အနံ ကုလံ ပဝိသိတွာ “သုဝဏ္ဏ-
ဘာဇနာနိ ကိဏထာ”တိ ဝတွာ အဂ္ဂေ ပုစ္ဆိတေ သမဂ္ဂတရံ ဒါတုကာမာ
ဟောန္တိ။ တတော တေဟိ “ကထံ ဣမေသံ သုဝဏ္ဏဘာဂေါ ဇာနိတဗ္ဗော”တိ
ဝုတ္တေ “ဝိမံသိတွာ ဂဏှထာ”တိ သုဝဏ္ဏပါတိံ ပါသာဏေ ဃံသိတွာ သဗ္ဗာ
ပါတိယော ဒတွာ ဂစ္ဆတိ။

မာနကုဋ် နာမ ဟဒယဘေဒသိခါဘေဒရဇ္ဇုဘေဒဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။
တတ္ထ ဟဒယဘေဒေါ သပ္ပိတေလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ
ဂဏှန္တော ဟေဋ္ဌာဆိဒ္ဓေန မာနေန “သဏိကံ အာသိဇ္ဇာ”တိ ဝတွာ အန္တော-
ဘာဇနေ ဗဟံ ပဋ္ဌရာပေတွာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော ဆိဒ္ဓံ ဝိမာယ သီဃံ ပူရေတွာ
ဒေတိ။

သိခါဘေဒေါ တိလတဏှုလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ
ဂဏှန္တော သဏိကံ သိခံ ဥဿာပေတွာ ဂဏှာတိ၊ ဒဒန္တော ဝေဂေန
ပူရေတွာ သိခံ ဆိန္ဒန္တော ဒေတိ။

၁-မဟာဂ္ဂတရံ(သီ) အဘိ-၉ ၃-၉၀၊ ၈-၉ ၂-၁၁၄-ပိဋကသု ပဿိတဗ္ဗံ။

ရဇ္ဇဘေဒေါ ခေတ္တဝတ္ထုမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ လဗ္ဘံ အလဘန္တာ ဟိ ခေတ္တံ အမဟန္တိ မဟန္တံ ကတွာ မိနန္တိ။

ဥက္ကောဋ္ဌနာဒီသု ဥက္ကောဋ္ဌနန္တိ အဿာမိဂေ သာမိဂေ ကာတုံ လဗ္ဗ-
ဂ္ဂဟဏံ။ ဝဇ္ဇနန္တိ တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ ပရေသံ ဝဇ္ဇနံ။ တတြိဒမေကံ
ဝတ္ထု—ဧကော ကိရ လုဒ္ဒကော မိဂဗ္ဗ မိဂပေါတကဗ္ဗ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ၊
တမေကော ဓုတ္တော “ကိ” ဘော မိဂေါ အဂ္ဂတိ၊ ကိ” မိဂပေါတကော”တိ
အာဟ။ “မိဂေါ ဒွေ ကဟာပဏေ၊ မိဂပေါတကော ဧက”န္တိ စ ဝုတ္တေ ဧကံ
ကဟာပဏံ ဒတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ ထောက် ဂန္တာ နိဝတ္တော “န မေ
ဘော မိဂပေါတကေန အတ္ထော၊ မိဂံ မေ ဒေဟိ”တိ အာဟ။ တေန ဟိ ဒွေ
ကဟာပဏေ ဒေဟိတိ။ သော အာဟ “နနု တေ ဘော မယာ ပဌမံ ဧကော
ကဟာပဏော ဒိန္နော”တိ။ အာမ ဒိန္နောတိ။ “ဗုဒ္ဓံ မိဂပေါတကံ ဂဏှ၊ ဧဝံ သော
စ ကဟာပဏော၊ အယဗ္ဗ ကဟာပဏဂ္ဂနကော မိဂပေါတကောတိ ဒွေ
ကဟာပဏာ ဘဝိဿန္တိ”တိ။ သော “ကာရဏံ ဝဒတိ”တိ သလ္လက္ခေတွာ မိဂ-
ပေါတကံ ဂဟေတွာ မိဂံ အဒါသိတိ။ နိကတိတိ ယောဂဝသေန ဝါ မာယာ-
ဝသေန ဝါ အပါမင်္ဂံ ပါမင်္ဂန္တိ၊ အမဏိံ မဏိန္တိ၊ အသုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏန္တိ
ကတွာ ပတိရူပကေန ဝဇ္ဇနံ။ သာစိယောဂေါတိ ကုဋိလယောဂေါ။ ဧတေသံ-
ယေဝ ဥက္ကောဋ္ဌနာဒီနမေတံ နာမံ။ တဿွာ ဥက္ကောဋ္ဌနသာစိယောဂေါ ဝဇ္ဇန-
သာစိယောဂေါ နိကတိသာစိယောဂေါတိဂေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေစိ
အညံ ဒသေတွာ အညဿ ပရိဝတ္တနံ သာစိယောဂေါတိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန
ဝဇ္ဇနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။

ဆေဒနာဒီသု ဆေဒနန္တိ ဟတ္ထစ္ဆေဒနာဒီ။ ဝဇောတိ မာရဏံ။ ပန္နောတိ
ရဇ္ဇ၊ ဗန္ဓနာဒီဟိ ဗန္ဓနံ။ ဝိပရာမောသောတိ ဟိမဝိပရာမောသော ဂုမ္ဘဝိပရာမော-
သောတိ ဒုဝိဇော။ ယံ ဟိမပါတုသမယေ ဟိမေန ပဋိစ္ဆန္တာ ဟုတွာ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ
ဇနံ မုဿန္တိ၊ အယံ ဟိမဝိပရာမောသော။ ယံ ဂုမ္ဘာဒီဟိ ပဋိစ္ဆန္တာ မုဿန္တိ၊ အယံ
ဂုမ္ဘဝိပရာမောသော။ အာလောပေါ ဝုစ္စတိ ဂါမနိဂမာဒိနံ ဝိလောပကရဏံ။
သဟသာကာရောတိ သာဟသိကကိရိယာ၊ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ မနုဿာနံ
ဥရေ သတ္ထံ ဌပေတွာ ဣတ္ထိတဘဏ္ဍာနံ ဂဟဏံ။ ဧဝမေတဿွာ ဆေဒနံ။ ပ။
သဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော သမဏော ဂေါတမောတိ။ ဣတိ ဝါ ဟိ
ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇေနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။

တ္ထောဝတာ ဝုဋ္ဌသီလံ ၊ နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

၁-သာဟသာကာရော (?) ၂-ဝုဋ္ဌသီလံ (သီ၊ သျာ)

မဇ္ဈိမသီလဝဏ္ဏနာ

၁၁။ ဣဒါနိ မဇ္ဈိမသီလံ ဝိတ္တာရေန္တော “ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော”တိအာဒိမာဟ။ တကြာယံ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ။ သဒ္ဓါ-ဒေယျာနီတိ ကမ္မဉ္စ ဖလဉ္စ ဣဓလောကဉ္စ ပရလောကဉ္စ သဒ္ဓဟိတွာ ဒိန္နာနိ။ “အယံ မေ ဉှတိ”တိ ဝါ “မိတ္တော”တိ ဝါ “ဣဒံ ပဋိကရိဿတိ၊ ဣဒံ ဝါ တေန ကတပုဗ္ဗ”န္တိ ဝါ ဧဝံ န ဒိန္နာနီတိ အတ္ထော။ ဧဝံဒိန္နာနိ ဟိ န သဒ္ဓါဒေယျာနိ နာမ ဟောန္တိ။ ဘောဇနာနီတိ ဒေသနာသီသမတ္တမေတံ၊ အတ္ထတော ပန သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္စိတွာ စိဝရာနိ ပါရုပိတွာ သေနာသနာနိ သေဝမာနာ ဝိလာနဘေသဇ္ဇ ပရိဘူမာနာတိ သဗ္ဗမေတံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။

သေယျထိဒန္တိ နိပါတော။ တဿတ္ထော—ကတမော သော ဗီဇဂါမဘူတ-ဂါမော၊ ယဿ သမာရတ္တံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိ။ တတော တံ ဒဿေန္တော မူလဗီဇန္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မူလဗီဇံ နာမ ဟလိဒ္ဓိ သိဝိဝေရံ ဝစာ ဝစတ္တံ အတိဝိသာ ကဋကရောဟိဏီ ဥသိရံ ဘဒ္ဒမုတ္တကန္တိဝေမာဒိ။ ခန္တဗီဇံ နာမ အဿတ္ထော နိဂြောဓော ဝိလက္ခော၊ ဥဒုမ္ပရော ကစ္ဆကော ကပိတ္တနောတိ-ဝေမာဒိ။ ဖဠုဗီဇံ နာမ ဥစ္ဆု နဋ္ဌော ဝေဠုတိဝေမာဒိ။ အဂ္ဂဗီဇံ နာမ အဇ္ဇကံ ဖဏိဇ္ဇကံ ဟိရိဝေရန္တိဝေမာဒိ။ ဗီဇဗီဇံ နာမ ပုဗ္ဗဏ္ဍိ အပရဏန္တိဝေမာဒိ။ သဗ္ဗဉ္စေတံ ရုက္ခဟော ဝိယောဇိတံ ဝိရုဟနသမတ္တမေဝ “ဗီဇဂါမော”တိ ဝုစ္စတိ။ ရုက္ခတော ပန အဝိယောဇိတံ အသုက္ခံ “ဘူတဂါမော”တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ဘူတဂါမသမာရဋ္ဌော ပါစိတ္တိယဝတ္ထု၊ ဗီဇဂါမသမာရဋ္ဌော ဒုက္ကဋ-ဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၂။ သန္ဓိမိကာရပရိဘောဂန္တိ သန္ဓိမိကတဿ ပရိဘောဂံ။ တတ္ထ ဒုဝိဓာ ကထာ ဝိနယဝသေန စ သလ္လေခဝသေန စ။ ဝိနယဝသေန တာဝ ယံ ကိဉ္စိ အန္တံ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အပရဇ္ဇာ သန္ဓိမိကာရကံ ဟောတိ။ တဿ ပရိဘောဂေ ပါစိတ္တိယံ။ အတ္တနာ လဒ္ဓိံ ပန သာမဏေရာနံ ဒတွာ တေဟိ လဒ္ဓိံ ဌပပါပေတွာ ဒုတိယဒိဝေ ဘုဉ္စိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ သလ္လေခေါ ပန န ဟောတိ။

ပါနသန္ဓိမိဂ္ဂိပိ ဒေသေဝနယော။ တတ္ထ ပါနံ နာမ အဗ္ဗပါနာဒိနိ အဋ္ဌ ပါနာနိ၊ ယာနိ စ တေသံ အနုလောမာနိ။ တေသံ ဝိနိစ္ဆယော သမန္တ-ပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။

၁-ဟလိဒ္ဓိ သိဝိဝေရံ (သျှာ)၊ ၈ ၂-၅၂-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။ ၂-ဝစတ္တံ (သိ)၊ ၈ပတ္တံ (သျှာ)
 ၃-ဘဒ္ဒမုတ္တကန္တိ (သျှာ) ၄-မိလက္ခ (သျှာ၊က)
 ၅-အဇ္ဇကံ (ဝိ-၂-၅၂-ပိဋေ) ၆-ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၃၈၃-ပိဋေ။

ဝတ္ထုသန္ဓိမိဒ္ဓိ အနမိဒ္ဓိတံ အဝိကပ္ပိတံ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ၊ အယံ ပရိယာယကထာ။ နိပ္ပရိယာယတော ပန တိစိဝရသန္တုဋ္ဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ စတုတ္ထံ လဘိတွာ အညဿ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေ ယဿ ကဿစိ ဒါတု န သက္ကောတိ၊ ယဿ ပန ဒါတုကာမော ဟောတိ၊ သော ဥဒ္ဓေသတ္ထာယ ဝါ ပရိပုစ္ဆတ္ထာယ ဝါ ဂတော၊ အာဂတမတ္ထေ ဒါတဗ္ဗံ၊ အဒါတု န ဝဇ္ဇတိ။ စိဝရေ ပန အပ္ပဟောန္တေ သတိယာ ပစ္စာသာယ အနညာတကာလေ ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သူစိသုတ္တစိဝရကာရကာနံ အလာဘေန တတော ပရစ္စိ ဝိနယကမ္ပံ ကတွာ ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ “ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ ပုန ဤဒိသံ ကုတော လဘိသာမိ”တိ ပန ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

ယာနသန္ဓိမိဒ္ဓိ ယာနံ နာမ ဝယံ ရထော သကဋံ သန္ဓမာနိကာ သိဝိကာ ပါဠင်္ဂီတိ၊ နေတံ ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံ၊ ဥပါဟနာ ပန ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံ-ယေဝ။ ဧကဘိက္ခုဿ ဟိ ဧကော အရညတ္ထာယ၊ ဧကော ဓောတပါဒကတ္ထာ-ယာတိ ဥက္ကံသတော ခွေ ဥပါဟနသင်္ဘာဋှာ ဝဇ္ဇန္တိ၊ တတိယံ လဘိတွာ အညဿ ဒါတဗ္ဗော။ “ဣမသ္မိံ ဇိဏ္ဏေ အညံ ကုတော လဘိသာမိ”တိ ဟိ ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

သယနသန္ဓိမိဒ္ဓိ သယနန္တိ မဇ္ဇော။ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ဧကော ဂဗ္ဗေ၊ ဧကော ဒိဝါဌာနေတိ ဥက္ကံသတော ခွေ မဉ္ဇာ ဝဇ္ဇန္တိ။ တတော ဥတ္တရိ လဘိတွာ အညဿ ဘိက္ခုနော ဝါ ဂဏဿ ဝါ ဒါတဗ္ဗော၊ အဒါတု န ဝဇ္ဇတိ။ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

ဂန္ဓသန္ဓိမိဒ္ဓိ ဘိက္ခုနော ကဏ္ဍကစ္ဆုဆဝိဒေါသာဒိအာဗာဓေ၂ သတိ ဂန္ဓာ ဝဇ္ဇန္တိ။ တေ ဂန္ဓေ အာဟရာပေတွာ တသ္မိံ ရောဂေ ဝုပသန္တေ အညေသံ ဝါ အာဗာဓိကာနံ ဒါတဗ္ဗော၊ ဒွါရေ ပဉ္စဂုံလိဗရရူပနာဒိသု ဝါ ဥပနေတဗ္ဗော။ “ပုန ရောဂေ သတိ ဘဝိသန္တိ”တိ ပန ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သန္ဓိမိ စ ဟောတိ၊ သလ္လေခဉ္စ ကောပေတိ။

အာမိသန္တိ ဝုတ္တာဝသေသံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေယျထိဒံ? ဣဂေကဇ္ဇော ဘိက္ခု “တထာ-ရူပေ ကာလေ ဥပကာရာယ ဘဝိသတိ”တိ တိလတဏှာလမုဂ္ဂမာသနာဋ္ဌိကေရ-လောဏမစ္ဆမံသဝလ္လျရသပ္ပိတေလဂုဋ္ဌဘာဇနာဒိနိ အာဟရာပေတွာ ဌပေတိ။ သော ဝဿကာလေ ကာလဿေဝ သာမဏေရေဟိ ယာဂုံ ပစာပေတွာ ပရိဘုဋ္ဌိတွာ “သာမဏေရ ဥဒကကဒ္ဓမေ ဒုက္ခံ ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊ ဂစ္ဆ အသုကံ

၁-အနညာတကာလံ (သိ) ၂-....ဆဝိရောဂါဒိအာဗာဓေ (က) ၃-ဂန္ဓသန္ဓိ (ဗဟုသု)

ကုလံ ဂန္ဓာ မယံ ဝိဟာရေ နိသိန္ဓဘာဝံ အာရောစေဟိ၊ အသုကကုလတော ဒမိအာဒိနိ အာဟရေ”တိ ပေသေတိ။ ဘိက္ခုဟိ “ကိံ ဘန္ဓေ ဂါမံ ပဝိသိဿကာ”တိ ဝုတ္တေပိ “ဒုပ္ပဝေသော အာဂုသော ဣဒါနိ ဂါမော”တိ ဝဒတိ။ တေ “ဟောတု ဘန္ဓေ၊ အတ္ထထ တုမှေ၊ မယံ ဘိက္ခံ ပရိယေသိတွာ အာဟရိဿာမာ”တိ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ သာမဏေရောပိ^၁ ဒမိအာဒိနိ အာဟရိတွာ ဘတ္တဉ္စ ဗျဉ္စနဉ္စ သမ္မာဒေတွာ ဥပနေတိ။ တံ ဘုဉ္စန္ဓဿေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဘတ္တံ ပဟိဏန္တိ၊ တတောပိ မနာပံ မနာပံ ဘုဉ္စတိ။ အထ ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တတောပိ မနာပံ မနာပံ ဂိဝါယာမကံ ဘုဉ္စတိယေဝ။ ဧဝံ စတုမာသမ္ပိ ဝိတိနာမေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု “မုဏ္ဍကုဋ္ဌုမ္မိကဇိဝိကံ ဇိဝတိ၊ န သမဏဇိဝိက”န္တိ။ ဧဝရူပေါ အာမိသသန္ဓိမိ နာမ ဟောတိ။

ဘိက္ခုနော ပန ဝသနဋ္ဌာနေ ဧကာ တဏှုလနာဋ္ဌိ၊ ဧကာ ဂဠပိဏ္ဏော၊ စတုဘာဂမတ္ထံ သပ္ပိတိ ဧတ္တကံ နိဓေတုံ ဝဇ္ဇတိ အကာလေ သမ္ပတ္တစောရာနံ အတ္ထာယ။ တေ ဟိ ဧတ္တကမ္ပိ အာမိသပဋိသန္တာရံ^၂ အလဘန္တာ ဇိဝိတာပိ ဝေါရောပေယျံ။ တသ္မာ သစေ ဧတ္တကံ နတ္ထိ၊ အာဟရပေတွာပိ ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အဖာသုကကာလေ စ ယဒေတ္ထ ကပ္ပိယံ။ တံ အတ္တနာပိ ပရိဘုဉ္စတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ကပ္ပိယကုဋိယံ ပန ဗဟုံ ဌပေန္တဿာပိ သန္ဓိမိ နာမ နတ္ထိ။ တထာဂတဿ ပန တဏှုလနာဋ္ဌိအာဒိသု ဝါ ယံ ကိဉ္စိ စတုရတနမတ္ထံ ဝါ^၃ ပိလောတိကခဏှံ “ဣဒံ မေ အဇ္ဇ ဝါ သွေ ဝါ ဘဝိဿတိ”တိ ဌပိတံ နာမ နတ္ထိ။

၁၃။ ဝိသုကဒဿနေသု နန္ဒနာမ ယံ ကိဉ္စိ နစ္စံ၊ တံ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဝိဝံ ပသာရေတွာ ဒဠ္ဋံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဝိတ္ထာရဝိနိစ္စယော ပနေတ္ထ *သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ သဗ္ဗေသု သိက္ခာပဒပဋိသံယုတ္တေသု သုတ္တပဒေသု။ ဣတော ပရဉ္စိ ဧတ္တကမ္ပိ အဝတွာ တတ္ထ တတ္ထ ပယောဇနမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမာတိ။

ပေက္ခန္တိ နဋ္ဌသမဇ္ဇံ^၄။ အက္ခာနန္တိ ဘာရတယုဇ္ဈနာဒိကံ။ တံ ယသ္မိံ ဌာနေ ကထိယတိ၊ တတ္ထ ဂန္ဓမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ။ ပါဏိသရန္တိ ကံသတာဠု၊ “ပါဏိတာဠု”န္တိဝိ ဝဒန္တိ။ ဝေတာဠုန္တိ သနတာဠု၊ “မန္တေန မတသရိရဋ္ဌာပန”န္တိပိ ဧကေ။ ကုမ္ဘူဏန္တိ စတုရဿအမ္မဏကတာဠု၊ “ကုမ္ဘသဒ္ဓ”န္တိပိ ဧကေ။

၁-သာမဏေရော (သီ၊ က) ၂-ပဋိသန္တာရံ (သျှာ)၊ ပဋိသန္တာရံ (က)
 ၃-စတုရဂိုလမတ္ထံ ဝါ (သျှာ) * ၈-ဋ္ဌ ၃-၂၀၁-ပိဋေ။ ၄-နဋ္ဌသမဇ္ဇော (သီ)၊ နဋ္ဌာဒိသမဇ္ဇံ (သျှာ)
 ၅-ဋ္ဌ ၁-၆

သောဘနကန္တိ နဋ္ဌာနံ အဗ္ဗောက္ကိရဏံ၊ သောဘနကရံ ဝါ၊ ပဋိဘာနဗိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **စဏ္ဍာလ**န္တိ အယောဂုဋ္ဌကိဋ္ဌာ၊ “စဏ္ဍာလာနံ သာဏဓောဝန- ကိဋ္ဌာ” တိပိ ဝဒန္တိ။ **ဝံသ**န္တိ ဝေဠု ဥဿာပေတွာ ကိဋ္ဌနံ။

ဓောဝနန္တိ အဋ္ဌိဓောဝနံ၊ ဧကစ္စေသု ကိရ ဇနပဒေသု ကာလကံတေ ၂ ဣတကေ န ဈာပေန္တိ၊ နိခဏိတွာ ဌပေန္တိ။ အထ နေသံ ပူတိဘူတံ ကာယံ ဥတွာ နိဟရိတွာ အဋ္ဌိနိ ဓောဝိတွာ ဂန္ဓေဟိ မက္ခေတွာ ဌပေန္တိ။ တေ နက္ခတ္တ- ကာလေ ဧကသ္မိံ ဌာနေ အဋ္ဌိနိ ဌပေတွာ ဧကသ္မိံ ဌာနေ သုရာဒိနိ ဌပေတွာ ရောဒန္တာ ပရိဒေဝန္တာ သုရံ ပိဝန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခိဏေသု ဇနပဒေသု ဓောဝနံ နာမ၊ တတ္ထ ဟောတိ အန္ဓမ္ပိ ပါနမ္ပိ ခဇ္ဇမ္ပိ ဘောဇ္ဇမ္ပိ လေယျမ္ပိ ပေယျမ္ပိ နစ္စမ္ပိ ဂီတမ္ပိ ဝါဒိတမ္ပိ။ အတ္ထေတံ ဘိက္ခဝေ ဓောဝနံ၊ နေတံ နတ္ထိတိ ဝဒါမိ” တိ။ ဧကစ္စေ ပန “ဗုဒ္ဓဇာလေန အဋ္ဌိဓောဝနံ ဓောဝန” န္တိပိ ဝဒန္တိ။

ဟတ္ထိယုဒ္ဓါဒိသု ဘိက္ခုနော နေဝ ဟတ္ထိအာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ယုဇ္ဈိတံ၊ န တေ ယုဇ္ဈာပေတံ၊ န ယုဇ္ဈန္တေ ဒဠု ဝဇ္ဇတိ။ **နိဗ္ဗဒန္တိ** မလ္လယုဒ္ဓံ။ **ဥပျောဓိက**န္တိ ယတ္ထ သမ္ပဟာရော ဒိဿတိ။ **ဗလဂ္ဂ**န္တိ ဗလဂဏနဋ္ဌာနံ။ **သေနာဗျူဟ**န္တိ သေနာနိဝေသော၊ သကဋျူဟာဒိဝသေန သေနာယ နိဝေသနံ။ **အနိကဒဿန**န္တိ “တယော ဟတ္ထိ ပစ္စိမံ ဟတ္ထာနိက” န္တိအာဒိနာ ၆ နယေန ဝုတ္တဿ အနိကဿ ဒဿနံ။

၁၄။ ပမာဒေါ ဣတ္ထ တိဋ္ဌတိတိ **ပမာဒဋ္ဌာနံ**၊ ဇူတဉ္စ တံ ပမာဒဋ္ဌာနဉ္စာတိ **ဇူတပမာဒဋ္ဌာနံ**။ ဧကေကာယ ပန္တိယာ အဋ္ဌ အဋ္ဌ ပဒါနိ အဿာတိ **အဋ္ဌပဒံ**။ **ဒသပဒေပိ** ဧသေဝ နယော။ **အာကာသ**န္တိ အဋ္ဌပဒဒသပဒေသု ဝိယ အာကာ- သေယေဝ ကိဋ္ဌနံ။ **ပရိကာရပထ**န္တိ ဘူမိယံ နာနာပထမဏ္ဍလံ ကတွာ တတ္ထ တတ္ထ ပရိဟရိတဗ္ဗံ ပထံ ပရိဟရန္တာနံ ကိဋ္ဌနံ။ **သန္တိက**န္တိ သန္တိကကိဋ္ဌနံ။ ဧကဉ္စ ဌာပိတာ သာရိယော ဝါ သက္ခရာယော ဝါ အစာလေန္တာ နခေနေဝ အပနေန္တိ စ ဥပနေန္တိ စ၊ သစေ တတ္ထ ကာမိ စလတိ၊ ပရာဇယော ဟောတိ၊ ဝေရူပါယ ကိဋ္ဌာယေတံ အဝိဝစနံ။ **ခလိက**န္တိ ဇူတဖလကေ ပါသကကိဋ္ဌနံ။ **သဒ္ဓိကာ** ဝုစ္စတိ ဒီဃဒဏ္ဍကေန ရဿဒဏ္ဍကံ ပဟရဏကိဋ္ဌနံ။ **သလာကဟတ္ထ**န္တိ လာခါယ ဝါ မဇ္ဈိဋ္ဌိကာယ ဝါ ပိဋ္ဌောဒကေန ဝါ သလာကဟတ္ထံ တေမေတွာ

၁-သောဘနဗရကံ (သီ)၊ သောဘနဂရကံ (သျှာ) ၂-ကာလကတေ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)
၃-လေဟမ္ပိ (သျှာ) ၄-အံ ၃-၄၃၃-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အဋ္ဌိဓောဝနန္တိ (သီ) ၆-ဝိ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။
၇-သန္တိကကိဋ္ဌာကိဋ္ဌနံ (သီ) ၈-ဋ္ဌ ၂-၂၀၄-ပိဋ္ဌေ ယသိတဗ္ဗံ။ ၉-မဇ္ဈိဋ္ဌိကာယ (သီ)

“ကိ” ဟောတူ” တိ ဘူမိယံ ဝါ ဘိတ္တိယံ ဝါ တံ ပဟရိတွာ ဟတ္ထိအဿာဒိရူပဒဿနကိဋ္ဌနံ။ အက္ခန္တိ ဂုဠကိဋ္ဌာ။ ပင်္ဂစိရံ ဝုစ္စတိ ပဏ္ဍနာဋိကာ၊ တံ မေန္တာကိဋ္ဌန္တိ။ ဝင်္ကန္တိ ဝါမဒါရကာနံ ကိဋ္ဌနကံ ခုဒ္ဒကနင်္ဂလံ။ မောက္ခဝိကာ ဝုစ္စတိ သမ္ပရိဝတ္တနကိဋ္ဌာ၊ အာကာသေ ဝါ ဒဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ ဘူမိယံ ဝါ သိသံ ဌပေတွာ ဟေဋ္ဌပရိယဘာဝေန ပရိဝတ္တနကိဋ္ဌာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စိရံလိကံ ဝုစ္စတိ တာလပဏ္ဍာဒီဟိ ကတံ ဝါတပ္ပဟာရေန ပရိတ္တမနစက္ကံ။ ပတ္တာဋ္ဌကံ ဝုစ္စတိ ပဏ္ဍနာဋိကာ၊ တာယ ဝါလုကာဒိနိ မိနန္တာ ကိဋ္ဌန္တိ။ ရထကန္တိ ခုဒ္ဒကရထံ။ ဓနုကန္တိ ခုဒ္ဒကဓနုမေဝ။ အက္ခရိကာ ဝုစ္စတိ အာကာသေ ဝါ ပိဋိယံ ဝါ အက္ခရဇာနနကိဋ္ဌာ။ မနေသိကာ နာမ မနသာ စိန္တိတဇာနနကိဋ္ဌာ။ ယထာဝဇ္ဇံ နာမ ကာဏကုဏိခုဇ္ဇာဒိနံ ယံ ယံ ဝဇ္ဇံ၊ တံ တံ ပယောဇေတွာ ဒဿနကိဋ္ဌာ။

၁၅။ အာသန္တိန္တိ ပမာဏာတိက္ကန္တာသနံ။ “အနုယုတ္တာ ပိဟရန္တိ” တိ ဣဒံ အပေက္ခိတွာ ပန သဗ္ဗပဒေသု ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ ပလ္လင်္ကာတိ ပါဒေသု ဝါဠုပေါနိ ဌပေတွာ ကတော။ ဝေါနကောတိ ဒိဗလောမကော မဟာကောဇဝေါ၊ စတုရဂုံလာမိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနိ။ စိတ္တကန္တိ ဝါနဝိစိတ္တံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ပဋိကာတိ ဥဏ္ဍာမယော သေတတ္ထရဏော။ ပဋုလိကာတိ ဃနပုပ္ဖကော ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏော၊ ယော “အာမလကပတ္တော” တိပိ ၂ ဝုစ္စတိ။ တူလိကာတိ တိတ္ထံ တူလာနံ အညတရပုဏ္ဏာ တူလိကာ။ ဝိကတိကာတိ သီဟဗျုဒ္ဓါဒိရူပဝိစိတြော ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏော။ ဥဒ္ဒလောမိတိ ဥဘယတောဒသံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ၊ ကေစိ “ကေတောဥဂ္ဂတပုပ္ဖ” နိ ၃ ဝဒန္တိ။ ကေန္တလောမိတိ ကေတောဒသံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ၊ ကေစိ “ဥဘတောဥဂ္ဂတပုပ္ဖ” နိ ၃ ဝဒန္တိ။ ကဋိဿန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတံ ကောသေယျကဋိဿမယံ ၇ ပစ္စတ္ထရဏံ။ ကောသေယျန္တိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတမေဝ ကောသိယသုတ္တမယံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ “သုဒ္ဒကောသေယျ ပန ဝဋ္ဋတိ” တိ ဝိနယေ* ဝုတ္တံ။ ဒိဗနိကာယဋ္ဌကထာယံ ပန “ဌပေပွာ တူလိကံ သဗ္ဗာနေဝ ဝေါနကာဒိနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ န ဝဋ္ဋန္တိ” တိ ဝုတ္တံ။

ကုတ္တကန္တိ သောဠသန္တံ နာဠကိတ္တိနံ ဌတွာ နစ္စနယောဂံ ဥဏ္ဍာမယတ္ထရဏံ။ ဟတ္ထတ္တရံ အဿတ္တရန္တိ ဟတ္ထိအဿပိဋ္ဌေသု အတ္ထရဏအတ္ထရကာယေဝ ၁။ ရထတ္ထရေပိ ဒေသေ နယော။ အဓိနပ္ပဝေဏီတိ အဇိနစမေဟိ မဇ္ဇပုမာဏေန

၁-သေတပစ္စတ္ထရဏော (သျှာ) ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၃၆၉-ပိဋေ ပသိတဗ္ဗံ။
 ၂-အမိလာတပဇ္ဇောတိပိ (သိ)၊ အာလမကပတ္တောတိပိ (သျှာ) ၃-...ဥဂ္ဂတပုပ္ဖန္တိပိ (သျှာ၊ က)
 ၄-ကောသေယျကဋိဿမယံ (သိ၊ သျှာ) * ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၃၆၉-ပိဋေ။
 ၅-အတ္ထရဏကအတ္ထရဏာဝံ (သိ)၊ အတ္ထရဏအတ္ထရဏာနိယေဝံ (က)

သိဗ္ဗိတွာ ကတာ ပဝေဏီ။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏန္တိ ကဒလိမိဂစမ္ပံ နာမ အတ္ထိ၊ တေန ကဓံ ပဝရပစ္စတ္တရဏံ၊ ဥတ္တမပစ္စတ္တရဏန္တိ အတ္ထော။ တံ ကိရ သေတဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလိမိဂစမ္ပံ ပတ္တရိတွာ သိဗ္ဗိတွာ ကရောန္တိ။ သဥတ္တ- ရန္တိန္တိ သဟ ဥတ္တရန္တဒေန၊ ဥပရိဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေန သဗ္ဗိန္တိ အတ္ထော။ သေတဝိတာနဋ္ဌိ ဟေဋ္ဌာ အကပ္ပိယပစ္စတ္တရဏေ သတိ န ဝဋ္ဋတိ၊ အသတိ ပန ဝဋ္ဋတိ။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနန္တိ သိသူပဓာနဉ္စ ပါဒူပဓာနဉ္စာတိ မဉ္စဿ ဥဘတောလောဟိတကံ ဥပဓာနံ၊ ဧတံ န ကပ္ပတိ။ ယံ ပန ဧကမေဝ ဥပဓာနံ ဥဘောသု ပဿေသု ရတ္ထံ ဝါ ဟောတိ ပဒုမဝဏ္ဏံ ဝါ ဝိစိတြိ ဝါ၊ သစေ ပမာဏယုတ္တံ၊ ဝဋ္ဋတိ။ မဟာဥပဓာနံ ပန ပဋိက္ခိတ္တံ။ အလောဟိတကာနိ ဒွေဝိ ဝဋ္ဋန္တိယေဝ။ တတော ဥတ္တရိ လဘိတွာ အညေသံ ဒါတဗ္ဗာနိ။ ဒါတုံ အသက္ခောန္တော မဉ္စေ တိရိယံ အတ္ထရိတွာ ဥပရိ ပစ္စတ္တရဏံ ဒတွာ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ လဘတိ။ အာသန္ဓိအာဒိသု ပန ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဥေတံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာသန္ဓိယာ ပါဒေ ဆိန္နိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပလ္လင်္ကံဿ ဝါဠေ ဘိန္နိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တူလိကံ ဝိဇေဇေတွာ ဗိဗ္ဗောဟနံ ကာတုံ၊ အဝသေသံ ဘုမ္မတ္တရဏံ ကာတုံ” နန္တိ။

၁၆။ ဥစ္ဆာဒနာဒိသု မာတုကုတ္တိတော နိက္ခန္တဒါရကာနံ သရိရဂန္ဓော ဒွါဒသဝဿပတ္တကာလေ၊ နဿတိ၊ တေသံ သရိရဒုဂ္ဂန္ဓဟရဏတ္ထာယ ဂန္ဓစုဏ္ဏာဒိဟိ ဥစ္ဆာဒေန္တိ၊ ဧဝရူပံ ဥစ္ဆာဒနံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပုညဝန္တေ ပန ဒါရကေ ဝိရုသု နိပဇ္ဇာပေတွာ တေလေန မက္ခေတွာ ဟတ္ထပါဒဗြီရနဘိအာဒိနံ သက္ကာနသမ္ဗာဒနတ္ထံ ပရိမဒ္ဓန္တိ၊ ဧဝရူပံ ပရိမဒ္ဓနံ န ဝဋ္ဋတိ။

နှာပနန္တိ တေသံယေဝ ဒါရကာနံ ဂန္ဓာဒိဟိ နှာပနံ။ သပ္ပာ- ဟနန္တိ မဟာမလ္လာနံ ဝိယ ဟတ္ထပါဒေ မုဂ္ဂရာဒိဟိ ပဟရိတွာ ဗာဟုဝနနံ။ အာဒါသန္တိ ယံ ကိဉ္စိ အာဒါသံ ပရိဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အဉ္စနန္တိ အလင်္ကာ- ရဉ္စနမေဝ။ မာလာတိ ဗဒ္ဓမာလာ ဝါ အဗဒ္ဓမာလာ ဝါ။ ဝိလေပနန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ မုခစုဏ္ဏံ မုခလေပနန္တိ မုခေ ကာဠုပိဋကာဒိနံ ဟရဏတ္ထာယ မတ္တိကကတ္တံ ဒေန္တိ၊ တေန လောဟိတေ စလိတေ သာသပကတ္တံ ဒေန္တိ၊ တေန ဒေါသေ ခါဒိတေ တိလကတ္တံ ဒေန္တိ၊ တေန လောဟိတေ သန္ဓိသိန္ဓေ ဟလိဒ္ဓိကတ္တံ ဒေန္တိ၊ တေန ဆဝိဝဏ္ဏေ အာရူဠေ မုခစုဏ္ဏကေန မုခံ စုဏ္ဏေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။

၁-ဝိ ၄-၂၉၅ ပိဋေ၊ ၂-ဒွါဒသဝဿပတ္တကာလေ (သိ)၊ ဒွါဒသပတ္တဝဿပတ္တကာလေ (သျှာ)
 ၃-န နဿတိ (သိ) ၄-နဟာပနံ (သိ)၊ နဟာပနံ ဝိယ (သျှာ)၊ နှာပနံ ဝိယ နှာပနံ (က)

ဟတ္ထဗန္ဓာဒီသု ဟတ္ထေ ဝိစိတြသင်္ခကပါလာဒီနိ ဗန္ဓိတွာ ဝိစရန္တိ၊ တံ ဝါ အညံ ဝါ သဗ္ဗဗ္ဗိ ဟတ္ထာဘရဏံ န ဝဋ္ဋတိ။ အပရေ သိခံ ဗန္ဓိတွာ ဝိစရန္တိ၊ သုဝဏ္ဏစီရကမုတ္တလတာဒီဟိ စ တံ ပရိက္ခိပန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။ အပရေ စတုဟတ္ထဒဏ္ဍံ ဝါ အညံ ဝါ ပန အလင်္ကတဒဏ္ဍကံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ၊ တထာ ဣတ္ထိပုရိသရူပါဒိဝိစိတ္တံ ဘောသဇ္ဇနာဠိကံ သုပရိက္ခိတ္တံ ဝါမပသေ ဩလဂ္ဂိတံ၊ အပရေ ကဏ္ဍိကရတနပရိက္ခိတ္တကောသံ အတိတ်ဒိဏံ အသိံ၊ ပဉ္စဝဏ္ဏသုတ္တ- သိဗ္ဗိတံ မကရဒန္တကာဒိဝိစိတ္တံ ဆတ္တံ၊ သုဝဏ္ဏရတတာဒိဝိစိတြာ မောရပိဉ္စာဒိ- ပရိက္ခိတ္တာ ဥပါဟနာ၊ ကေစိ ရတနမတ္တာယာမံ စတုရင်္ဂလဝိတ္ထတံ ကေသန္တ- ပရိစ္ဆေဒံ ဒသေတွာ မေဃမုခေ ဝိဇ္ဇုလတံ ဝိယ နလာဂ္ဂေ ဥဏ္ဍိသပဉ္စံ ဗန္ဓိန္တိ၊ ဣဋ္ဌာမဏိံ ဓာရေန္တိ၊ စာမရဝါလဗီဇနိံ ဓာရေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။

၁၇။ * အနိယျာနိကတ္တာ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂါနံ တိရစ္ဆာနဘူတာ ကထာတိ တိရစ္ဆာနကထာ။ တတ္ထ ရာဇာနံ အာရဗ္ဗ “မဟာသမ္ပတော၊ မန္ဓာတာ၊ မ္ဗောသောကော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တာ ကထာ ရုဇကထာ။ ဒေ နယော ဓောရကထာဒီသု။ တေသု “အသုကော ရာဇာ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော”တိအာဒိနာ နယေန ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာန- ကထာ ဟောတိ။ “သေဝိ နာမ ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ ခယံ ဂတော”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝာရေသု “မူလဒေဝေါ ဧဝံ- မဟာနုဘာဝေါ၊ မေဃမာလော ဧဝံမဟာနုဘာဝေါ”တိ တေသံ ကမ္မံ ပဋိစ္စ “အဟော သူရာ”တိ ဂေဟသိတကထာဝ တိရစ္ဆာနကထာ။ ယုဒ္ဓေပိ ဘာရတ- ယုဒ္ဓါဒီသု “အသုကေန အသုကော ဧဝံ မာရိတော ဧဝံ ဝိဒ္ဓေါ”တိ ကာမဿာဒ- ဝသေနေဝ ကထာ တိရစ္ဆာနကထာ။ “တေပိ နာမ ခယံ ဂတာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပန သဗ္ဗတ္ထ ကထာ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ ဟောတိ။ အပိ စ အန္ဓာဒီသု “ဧဝံ ဝဏ္ဏဝန္တံ ဂန္ဓဝန္တံ ရသဝန္တံ ဖဿသမ္ပန္တံ ခါဒိမှ ဘုဉ္ဇိမှာ”တိ ကာမဿာဒဝသေန ကထေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “ပုဗ္ဗေ ဧဝံ ဝဏ္ဏာဒိသမ္ပန္တံ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ သယနံ မာလံ ဂန္ဓံ သီလဝန္တာနံ အဒမ္ပ၊ စေတိယေ ပူဇံ ကရိမှာ”တိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိကထာဒီသု ပန “အမှာကံ ဣတကာ သူရာ သမတ္တာ”တိ ဝါ “ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝံ ဝိစိတြေဟိ ယာနေဟိ ဝိစရိမှာ”တိ ဝါ အဿာဒဝသေန ဝတ္ထံ န ဝဋ္ဋတိ။ သာတ္ထကံ ပန ကတွာ “တေပိ နော ဣတကာ ခယံ ဂတာ”တိ ဝါ “ပုဗ္ဗေ မယံ ဧဝရူပါ ဥပါဟနာ သံဃဿ အဒမ္ပာ”တိ ဝါ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

* မ-ဋ္ဌ ၃-၁၅၅၊ ၂-၁၀၀၊ သံ ၃-၃၆၊ အံ ၃-၃၅၊ ဝိ ၂-၂၁၊ ၃ ၇-၂၆-ပိဋေသုပိ။
ခ-ကထေတဗ္ဗိ(သဗ္ဗတ္ထ)

ဂါမကထာပိ သုနိဝိဋ္ဌဒုန္နိဝိဋ္ဌသုဘိက္ခုဒ္ဓိက္ခာဒိဝသေန ဝါ “အသုကဂါမ-
ဝါသိနော သူရာ သမတ္ထာ”တိ ဝါ ဧဝံ အဿာဒဝသေန န ဝဇ္ဇတိ။ သာတ္ထကံ
ပန ကတ္တာ “သဒ္ဓါ ပသန္နာ”တိ ဝါ “ဃယဝယံ ဂတာ”တိ ဝါ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။
နိဂမနဂရဇနပဒကထာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဣတ္ထိကထာပိ ဝတ္ထုသဏ္ဌာနာဒီနိ ပဋိစ္စ အဿာဒဝသေန န ဝဇ္ဇတိ။ “သဒ္ဓါ
ပသန္နာ ဃယဝယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝဇ္ဇတိ။ သူရကထာပိ “နန္ဒိမိတ္ထော နာမ
ယောဓော သူရာ အဟောသိ”တိ အဿာဒဝသေန န ဝဇ္ဇတိ။ “သဒ္ဓေါ
အဟောသိ ဃယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝဇ္ဇတိ။ **ဝိသိခါကထာပိ** “အသုကာ
ဝိသိခါ သုနိဝိဋ္ဌာ ဒုန္နိဝိဋ္ဌာ သူရာ သမတ္ထာ”တိ အဿာဒဝသေန န ဝဇ္ဇတိ။
“သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဃယဝယံ ဂတာ”တိ ဧဝမေဝ ဝဇ္ဇတိ။

ကုမ္ဘန္ဓာနကထာတိ ဥဒကဋ္ဌာနကထာ၊ ဥဒကတိတ္ထကထာတိပိ ဝုစ္စတိ။
ကုမ္ဘဒါသိကထာ ဝါ၊ သာပိ “ပါသာဒိကာ နစ္စိတုံ ဂါယိတုံ ဆေကာ”တိ
အဿာဒဝသေန န ဝဇ္ဇတိ။ “သဒ္ဓါ ပသန္နာ”တိအာဒိနာ နယေနေဝ ဝဇ္ဇတိ။
ပုဗ္ဗပေတကထာတိ အတိတဉ္စတိကထာ။ တတ္ထ ဝတ္ထမာနဉ္စတိကထာသဒိသော
ဝိနိစ္ဆယော။

နာနတ္ထကထာတိ ပုရိမပစ္စိမကထာတိ ဝိမုတ္တာ အဝသေသာ နာနာ-
သဘာဝါ နိရုတ္တကကထာ။ **လောကကျာယိကာ**တိ “အယံ လောကော ကေန
နိဗ္ဗိတော? အသုကေန နာမ နိဗ္ဗိတော။ ကာကော သေတော အဋ္ဌိန်
သေတတ္တာ။ ဗလာကာ ဝ ရတ္တာ လောဟိတဿ ရတ္တတ္တာ”တိဝေမာဒိကာ
လောကယတဝိတဏှသလ္လာပကထာ။

သမုဒ္ဒကျာယိကာ နာမ “ကသ္မာ သမုဒ္ဓေါ သာဂရော? သာဂရဒေဝေန
ခတော၊ တသ္မာ သာဂရော။ ‘ခတော မေ’တိ ဟတ္ထမုဒ္ဓါယ သယံ နိဝေဒိတတ္တာ
သမုဒ္ဓေါ”တိဝေမာဒိကာ နိရုတ္တကာ သမုဒ္ဒကျာယနကထာ။ **ဘဝေါတိ** ဝုရိ။
အဘဝေါတိ ဟာနိ။ “ဣတိ ဘဝေါ၊ ဣတိ အဘဝေါ”တိ ယံ ဝါ တံ ဝါ
နိရုတ္တကကာရဏံ ဝတ္တာ ပဝတ္တိတကထာ **ဣတိဘဝါဘဝကထာ**။

၁၀။ **ဝိဂ္ဂါဟိကထာ**တိ ဝိဂ္ဂဟကထာ^၂ သာရမ္ဘကထာ။ ကတ္ထ* **သဟိတံ**
ပေတိ မယံ ဝစနံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ၊ အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တန္တိ အတ္ထော။
အသဟိတံ တေတိ တုယံ ဝစနံ အသဟိတံ အသိလိဋ္ဌံ။ **အဝိဝိဏ္ဏံ** တေ
ဝိပရာဝတ္တန္တိ ယံ တုယံ ဒီဃရတ္တာပိဏ္ဏဝသေန သုပ္ပဂုဏံ၊ တံမယံ ကေဝစနေနေဝ
ဝိပရာဝတ္တံ ပရိဝတ္တိတုာ ဝိတံ၊ န ကိဉ္စိ ဇာနာသိတိ အတ္ထော။

၁-ဗကာ (က) ၂-ဝိဂ္ဂါဟကထာ (သျာ) * မ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၄-ဝိဇ္ဇေပိ။

သုတ္တ]

မဟာသီလဝဏ္ဏနာ

၈၇

အာရောပိတော တေ ဝါဒေါတိ မယာ တဝ ဝါဒေ ဒေါသော^၁
အာရောပိတော။ စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယာတိ ဒေါသမောစနတ္ထံ စရ ဝိစရ၊
တတ္ထ တတ္ထ ဂန္ဓာ သိက္ခာတိ အတ္ထော။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါ သဝေ ပဟောသိတိ
အထ သယံ ပဟောသိ၊ ဣဒါနေဝ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိတိ။

၁၉။ ဣတေယျကထာယံ ဣဝ ဂန္ဓာတိ ဣတော အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂစ္ဆ။
အပုတြာဂန္ဓာတိ တတော အသုကံ နာမ ဌာနံ အာဂစ္ဆ။ ဣဒံ ဟရာတိ
ဣတော ဣဒံ နာမ ဟရ။ အပုတြ ဣဒံ အာဟရာတိ အသုကဋ္ဌာနတော ဣဒံ
နာမ ဣမ အာဟရ။ သင်္ခေပတော ပန ဣဒံ ဣတေယျံ နာမ ဌာပေတွာ ပဉ္စ
သဟဓမ္မိကေ ရတနတ္ထယဿ ဥပကာရပဋိသံယုတ္တဉ္စ ဂိဟိသာသနံ အညေသံ န
ဝဇ္ဇတိ။

၂၀။ ကုဟကာတိအာဒိသု တိဝိဓေန ကုဟနဝတ္ထုနာ လောကံ ကုဟယန္တိ
ဝိမ္မာပယန္တိတိ ကုဟကာ။ လာဘသက္ကာရတ္ထိကာ ဟုတွာ လပန္တိတိ လပကာ။
နိမိတ္တံ သီလမေတေသန္တိ နေမိတ္တိကာ။ နိဗ္ဗေသော သီလမေတေသန္တိ နိဗ္ဗေ-
သိကာ။ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂိသန္တိ မဂ္ဂန္တိ ပရိယေသန္တိတိ လာဘေန လာဘံ
နိဇိဂိသိတာရာ၊ ကုဟနာ၊ လပနာ၊ နေမိတ္တိကတာ၊ နိဗ္ဗေသိကတာ၊ လာဘေန
လာဘံ နိဇိဂိသနတာတိ တောဟိ သမန္နာဂတဉ္စ ပုဂ္ဂလာနံ တေ အဓိဝစနံ။
အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရေန ပနေတာ ကုဟနာဒိကာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၂
သီလနိဒ္ဒေသေယေဝ ပါဠိဉ္စ အဋ္ဌကထဉ္စ အာဟရိတွာ ပကာသိတာတိ။

တ္ထောဝတာ မဇ္ဈိမသီလံ နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

မဟာသီလဝဏ္ဏနာ

၂၁။ ဣတော ပရံ မဟာသီလံ ဟောတိ။ အင်္ဂန္တိ ဟတ္ထပါဒါဒိသု ယေန
ကေနစိ ဝေရူပေန အင်္ဂေန သမန္နာဂတော ဒိဗ္ဗာယု ယသဝါ ဟောတိတိ-
အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ အင်္ဂသတ္ထံ။ နိမိတ္တန္တိ နိမိတ္တသတ္ထံ။ ပဏ္ဍုရာဇော ကိရ တိသော
မုတ္တာယော မုဋ္ဌိယံ ကတွာ နေမိတ္တိကံ ပုစ္ဆိ “ကိ” မေ ဟတ္ထေ”တိ။ သော
ဣတောပိတော စ ဝိလောကေသိ၊ တသ္မိဉ္စ သမယေ ဃရဂေါလိကာယ မက္ခိကာ
ဂယန္တိ^၃ မုတ္တာ၊ သော “မုတ္တာ”တိ အာဟ။ ပုန “ကတိ”တိ ပုဋ္ဌော ကုတ္တုဋ္ဌဿ
တိက္ခတ္တု၊ ရဝန္တဿ သဒ္ဓိ သုတွာ “တိသော”တိ အာဟ။ ဧဝံ တံ တံ
အာဒိသိတွာ နိမိတ္တမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။

၁-တဝ ဒေါသော (သိ)၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၄-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၂-ပိဋာဒိသု။
၃-ဂဟေတွာ (သု၊ က)

ဥပ္ပါတန္တိ အသနိပါတာဒိနံ မဟန္တာနံ ဥပ္ပတိတံ။ တံ ဟိ ဒိသ္မာ “ဣဒံ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝံ ဘဝိဿတိ”တိ အာဒိသန္တိ။ သုဝိနန္တိ ယော ပုဗ္ဗဏှသမယေ သုဝိနံ ပဿတိ၊ ဧဝံဝိပါကော ဟောတိ။ ယော ဣဒံ နာမ ပဿတိ၊ တဿ ဣဒံ နာမ ဟောတိတိအာဒိနာ နယေန သုဝိနကံ အနုယုတ္တာ ဂိဟရန္တိ။ လက္ခန္တိ ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္တာဂတော ရာဇာ ဟောတိ၊ ဣမိနာ ဥပရာဇာတိအာဒိကံ။ မူသိကန္တိဋ္ဌန္တိ ဥန္တုရခါယိတံ။ တေနာပိ ဟိ အဟတေ ဝါ ဝတ္ထေ၊ အနဟတေ ဝါ ဝတ္ထေ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဆိန္ဓေ ဣဒံ နာမ ဟောတိတိ အာဒိသန္တိ။ အဂ္ဂိဟောမန္တိ ဧဝရူပေန ဒါရုနာ ဧဝံ ဟုတေ ဣဒံ နာမ ဟောတိတိ အဂ္ဂိဇုဟနံ ၂။ ဒဗ္ဗိဟောမာဒိနိပိ အဂ္ဂိဟောမာနေဝ၊ ဧဝရူပါယ ဒဗ္ဗိယာ ဤဒိသေဟိ ကဏာဒိဟိ ဟုတေ ဣဒံ နာမ ဟောတိတိ ဧဝံ ပဝတ္ထိဝသေန ပန ဝိသုံ ဝုတ္တာနိ။

တတ္ထ ကဏောတိ ကုဏှကော။ တဏှုလာတိ သာလိအာဒိနဉ္စေဝ တိဏဇာတိနဉ္စ တဏှုလာ။ သဒ္ဓိတိ ဂေါသပ္ပိအာဒိကံ။ တေလန္တိ တိလ- တေလာဒိကံ။ သာသပါဒိနိ ပန မုခေန ဂဟေတွာ အဂ္ဂိမ္ပိ ပက္ခိပနံ၊ ဝိန္ဒူ ပရိဇေပိတွာ ဇုဟနံ ဝါ မုခဟောမံ။ ဒက္ခိဏက္ခကဇဏှုလောဟိတာဒိဟိ ဇုဟနံ လောဟိတဟောမံ။ အင်္ဂိဇ္ဇာတိ ပုဗ္ဗေ အင်္ဂမေဝ ဒိသ္မာ ဗျာကရဏ- ဝသေန အင်္ဂံ ဝုတ္တံ၊ ဣခ အင်္ဂလဋ္ဌိံ ဒိသ္မာ ဝိန္ဒူ ပရိဇေပိတွာ “အယံ ကုလပုတ္တော ဝါ နော ဝါ၊ သိရိသမ္ပန္နော ဝါ နော ဝါ”တိအာဒိဗျာကရဏ- ဝသေန အင်္ဂိဇ္ဇာ ဝုတ္တာ။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိ ဃရဝတ္ထုအာရာမဝတ္ထာဒိနံ ဂုဏဒေါသသလ္လက္ခဏဝိဇ္ဇာ။ မတ္တိကာဒိပိသေသံ ဒိသ္မာပိ ဟိ ဝိန္ဒူ ပရိဇေပိတွာ ဟေဋ္ဌာ ပထဝိယံ ဘိသရတနမတ္ထေ၊ အာကာသေ စ အသိတိရတနမတ္ထေ ပဒေသေ ဂုဏဒေါသံ ပဿန္တိ။ ခတ္တဝိဇ္ဇာတိ အဗ္ဘေယျမာသုရက္ခရာဇ- သတ္တာဒိသတ္တံ ၇။ သိဝိဇ္ဇာတိ သုသာနေ ပဝိသိတွာ သန္တိကရဏဝိဇ္ဇာ၊ သိင်္ဂါလရတဝိဇ္ဇာတိပိ ဝဒန္တိ။ ဘူတဝိဇ္ဇာတိ ဘူတဝေဇမန္တော။ ဘူရိဝိဇ္ဇာတိ ဘူရိဃရေ ဝသန္တေန ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗမန္တော။ အဟိဝိဇ္ဇာတိ သပ္ပဒဋ္ဌတိကိစ္ဆနဝိဇ္ဇာ စေဝ သပ္ပါဝါယနဝိဇ္ဇာ စ။ ဝိသဝိဇ္ဇာတိ ယာယ ပုရာဏဝိသံ ဝါ ရက္ခန္တိ၊ နဝိသံ ဝါ ကရောန္တိ ဝိသဝန္တမေဝ ဝါ။ ဝိန္တိကဝိဇ္ဇာတိ ဝိန္တိကဒဋ္ဌတိကိစ္ဆနဝိဇ္ဇာ။

၁-ဥပ္ပါဒ် (သီ)၊ ဥပ္ပါဏံ (သျှာ) ၂-အဂ္ဂိံ ဇုဟန္တိ (က)
 ၃-အင်္ဂလဋ္ဌိံ (ဗဟုသု) ဒိ-ဒီ ၁-၁၃၀၊ သိ-ဒီ (အဘိနဝ) ၁-၃၇၁-ဝိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၄-အခင်ယျမာသုရက္ခာဒိ နိတိသတ္တံ (သီ)၊ အဗ္ဘေယျ... (သျှာ)
 ၅-သိင်္ဂါလရတဝိဇ္ဇာတိပိ (သီ) ၆-ဝိသတန္တမေဝ (သီ)၊ ဝိသမန္တရမေဝ (သျှာ)

မူသိကဝိဇ္ဇာယဝိ ဧဝေဝ နယော။ သကုဏဝိဇ္ဇာတိ သပက္ခကအပက္ခကဒ္ဓိပဒ-
စတုပ္ပဒါနံ ရုတဂတာဒိဝသေန သကုဏဉာဏံ။ ဝါယသဝိဇ္ဇာတိ ကာကရုတ-
ဉာဏံ။ တံ ဝိသုညေဝ သတ္တံ၊ တသ္မာ ဝိသု ဝုတ္တံ။

ပက္ခဏာနန္တိ ပရိပါကဂတစိန္တာ၊ ဣဒါနိ “အယံ ဧတ္တကံ ဇီဝိဿတိ၊ အယံ
ဧတ္တက”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ အာဒိဋ္ဌဉာဏန္တိ အတ္ထော။ သရပရိတ္တာဏန္တိ သရရက္ခဏံ၊
ယထာ အတ္တနော ဥပရိ န အာဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ ကရဏဝိဇ္ဇာ။ ဖိဝစက္ကန္တိ ဣဒံ
သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကံ သဗ္ဗသကုဏစတုပ္ပဒါနံ ရုတဉာဏဝသေန ဝုတ္တံ။

၂၂။ မဏိလက္ခဏာဒီသု ဝေရူပေါ မဏိ ပသတ္ထော၊ ဝေရူပေါ အပသတ္ထော၊
သာမိနော အာရောဂျဗ္ဗဿရိယာဒိနံ ဟေတု ဟောတိ၊ န ဟောတိတိဧဝံ
ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိဝသေန မဏိအာဒိနံ လက္ခဏံ အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိ အတ္ထော။
တတ္ထ အာဝုဇန္တိ ဌပေတွာ အသိအာဒိနိ အဝသေသံ အာဝုဓံ။ ဣတ္ထိလက္ခဏာ-
ဒိနိဝိ ယမိ ကုလေ တေ ဣတ္ထိပုရိသာဒယော ဝသန္တိ၊ တဿ ဝုမ္မိဟာနိဝသေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အလေက္ခဏာဒီသု ပန ဝေရူပါနံ အဇာဒိနံ မံသံ ခါဒိတဗ္ဗံ၊
ဝေရူပါနံ န ခါဒိတဗ္ဗန္တိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဝိ စေတ္ထ ဂေါဓာယ လက္ခဏေ စိတ္တကမ္မပိဋန္နနာဒီသုပိ ဝေရူပါယ
ဂေါဓာယ သတိ ဣဒံ နာမ ဟောတိတိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဣဒဗ္ဗေတ္ထ ဝတ္ထု—ကေသ္မိံ ကိရ ဝိဟာရေ စိတ္တကမ္မေ၂ ဂေါဓံ အဂ္ဂိံ ဓမမာနံ
အကံသု၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနံ မဟာဝိဝါဒေါ ဇာတော။ ဧကော
အာဂန္တုကဘိက္ခု တံ ဒိသုာ မက္ခေသိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဝိဝါဒေါ မန္တိဘူတော
ဟောတိ။ ကဏ္ဍိကာလက္ခဏံ ပိဋန္နနကဏ္ဍိကာယပိ ဂေဟကဏ္ဍိကာယပိ ဝသေန
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကစ္ဆပလက္ခဏံ ဂေါဓာလက္ခဏသဒိသမေဝ။ ဖိဝလက္ခဏံ သဗ္ဗသင်္ဂါ-
ဟိကံ သဗ္ဗစတုပ္ပဒါနံ လက္ခဏဝသေန ဝုတ္တံ။

၂၃။ ရညံ နိဗျာနံ ဘဝိဿတိတိ အသုကဒိဝသေ အသုကနက္ခတ္တေန
အသုကဿ နာမ ရညော နိဂ္ဂမနံ ဘဝိဿတိတိဧဝံ ရာဇုနံ ပဝါသဂမနံ ?
ဗျာကရောတိ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ကေဝလံ ပနေတ္ထ အနိဗျာနန္တိ ဝိပုဝတ္ထာနံ
ပုန အာဂမနံ။ အန္တန္တရာနံ ရညံ ဥပယာနံ ဘဝိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ ရညံ
အပယာနန္တိ အန္တောနဂရေ အမှာကံ ရာဇာ ပဋိဝိရုဒ္ဓံ ဗဟိရာဇာနံ
ဥပသင်္ဂါဓိဿတိ၊ တတော တဿ ပဋိက္ကမနံ ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ရညံ

၁-အရိဋ္ဌ ဉာဏန္တိ (သိ)၊ အဒိဋ္ဌဉာဏန္တိ (သျာ) ၂-စိတ္တကမ္မေန (သျာ) ၃-သင်္ဂါမဂမနံ (က)

ဥပယာနာပယာနံ ဗျာကရေတိ။ ဒုတိယပဒေပိ ဒေသေ နယော။ ဇယပရာဇယာ ပါကဋ္ဌာယေဝ။

၂၄။ စန္ဒဂါဟာဒယော အသုကဒိဝသေ ရာဟု စန္ဒံ ဂဟေဿတိတိ ဗျာကရဏဝသေနေဝ ဝေဒိတဗျာ။ အပိ စ နက္ခတ္တဿ အင်္ဂါရကာဒိဂဟယမာ-
ယောဂေါပိ နက္ခတ္တဂါဟောယေဝ။ ဥက္ကာပါတောတိ အာကာသတော ဥက္ကာနံ
ပတနံ။ ဒိသာဒုာဟောတိ ဒိသာကာလုသိယံ အဂ္ဂိသိခရူမသိခါဒိဟိ အာကုလ-
ဘာဝေါ ပိယ။ ဒေဝဗုဒ္ဓိတိ သုက္ခဝလာဟကဂဇ္ဇနံ။ ဥဂ္ဂမနန္တိ ဥဒယနံ။
ဩက္ကမနန္တိ အတ္ထင်္ဂမနံ။ သံကိလေသန္တိ အဝိသုဒ္ဓတာ။ ဝေါဒါနန္တိ ဝိသုဒ္ဓတာ။
ဝေဝိပါကောတိ လောကဿ ဧဝံဝိဝေသုဒုက္ခာဝဟော။

၂၅။ သုဗုဒ္ဓိကာတိ ဒေဝဿ သမ္မာမာရာနုပဝေစ္ဆနံ။ ဒုဗုဒ္ဓိကာတိ အဝဂ္ဂါ-
ဟော၊ ဝဿဝိဗန္ဓောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓါတိ ဟတ္ထမုဒ္ဓါ။ ဂဏနာ ဝုစ္စတိ
အတ္ထိဒ္ဓကဂဏနာ။ သင်္ခါနန္တိ သင်္ခါနသဋ္ဌပုပ္ဖါဒနာဒိဝသေန ဝိဇ္ဇာဂဏနာ။
ယဿ သာ ပဂုဏာ ဟောတိ။ သော ရုက္ခမ္ပိ ဒိသွာ ဧတ္ထကာနိ ဧတ္ထ ပဏ္ဏာနိတိ
ဇာနာတိ။ ကာဝေယုန္တိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ကပိ။ ကတမေ စတ္တာရော?
စိန္တာကပိ သုတကပိ အတ္ထကပိ ပဋိဘာနကပိ”တိ^၄။ ဣမေသံ စတုန္တံ ကပိနံ
အတ္ထနော စိန္တာဝသေန ဝါ “ဝေဿန္တရော နာမ ရာဇာ အဟောသိ”တိအာဒိနိ
သုတ္တာ သုတဝသေန ဝါ “ဣမဿ အယံ အတ္ထော၊ ဧဝံ တံ ယောဇေဿာမိ”တိ
ဝေဝံ အတ္ထဝသေန ဝါ ကိဗ္ဗိဒေဝ ဒိသွာ “တပုဋိဘာဂံ ကတ္ထမ္ပိ ကရိဿာမိ”တိ
ဝေဝံ ဌာနုပ္ပတ္တိကပုဋိဘာနဝသေန ဝါ ဇီဝိကတ္ထာယ ကဗျကရဏံ^၆။ လောကာ-
ယတံ ဝုတ္တမေဝ။

၂၆။ အာဝါဟနံ နာမ ဣမဿ ဒါရကဿ အသုကကုလတော အသုက-
နက္ခတ္တေန ဒါရိကံ အာနေထာတိ အာဝါဟကရဏံ။ ဝိဝါဟနန္တိ ဣမံ ဒါရိကံ
အသုကဿ နာမ ဒါရကဿ အသုကနက္ခတ္တေန ဒေထ၊ ဧဝမဿာ ဝုဗ္ဗိ
ဘဝိဿတိတိ ဝိဝါဟကရဏံ။ သံဝရဏန္တိ သံဝရဏံ နာမ? အဇ္ဇ နက္ခတ္တ
သုန္ဓရံ၊ အဇ္ဇေဝ သမဂ္ဂါ ဟောထ၊ ဣတိ ဝေါ ဝိယောဂေါ န ဘဝိဿတိတိ
ဝေဝံ သမဂ္ဂကရဏံ။ ဝိဝရဏံ နာမ သစေ ဝိယုဇ္ဇိတုကာမတ္ထ၊ အဇ္ဇေဝ

၁-ဝဿမန္ဓောတိ (သျှာ) ၂-အတ္ထိဒ္ဓကဂဏနာ (သျှာ၊ က)
၂-သင်္ခါနသဋ္ဌပုပ္ဖါဒနာဒိဝသေန (က) ၄-အံ ၁-၅၅၃-ပိဋေ။
၅-ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ သီပေါတ္ထကေ။ ၆-ကမ္မကရဏံ (သီ)၊ ကတ္ထမ္မကရဏံ (သျှာ)။
၇-သံဝဒနန္တိ သံဝဒနံ နာမ (သီ၊ သျှာ) ၈-ဝိဝဒနံ (သီ၊ သျှာ)

ဝိယုဇ္ဇထ၊ ဣတိ ဝေါ ပုန သံယောဂေါ န ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ဝိသံယောဂ-
 ကရဏံ။ **သံကိရဏန္တိ** ဥဋ္ဌာနံ ဝါ ဣဏံ ဝါ ဒိန္နံ ဓနံ အဇ္ဇ သင်္ကံစုထ၊ အဇ္ဇ
 သင်္ကံစိတဗ္ဗိ တံ ထာဝရံ ဟောတိတိ ဧဝံ ဓနပိဏ္ဏာပနံ။ **ဝိကိရဏန္တိ** သစေ
 ပယောဂဥဒ္ဓါရာဒိဝသေန ဓနံ ပယောဇိတုကာမတ္ထ၊ အဇ္ဇ ပယောဇိတံ ဒိဂုဏ-
 စတုဂ္ဂုဏံ ဟောတိတိ ဧဝံ ဓနပယောဇာပနံ။ **သုဘဂကရဏန္တိ** ပိယမနာပ-
 ကရဏံ ဝါ သဿိရိကကရဏံ ဝါ။ **ဒုဗ္ဘဂကရဏန္တိ** တဗ္ဗိပရိတံ။ **ဝိရုဒ္ဓဂဗ္ဗ-
 ကရဏန္တိ** ဝိရုဒ္ဓဿ ဝိလိနဿ အဋ္ဌိတဿ ဝိနဿမာနဿ ဝိပဗ္ဗဿ ကရဏံ။
 ပုန အဝိနာသာယ ဘေသဇ္ဇဒါနန္တိ အတ္ထော။* ဂဗ္ဘော ဟိ ဝါတေန ပါဏကေဟိ
 ကမ္မုနာ စာတိ တိဟိ ကာရဏေဟိ ဝိနဿတိ။ တတ္ထ ဝါတေန ဝိနဿန္တေ
 နိဗ္ဗာပနိယံ သီတလံ ဘေသဇ္ဇံ ဒေတိ။ ပါဏကေဟိ ဝိနဿန္တေ ပါဏကာနံ
 ပဋိကမ္မံ ကရေတိ။ ကမ္မုနာ ဝိနဿန္တေ ပန ဗုဒ္ဓါပိ ပဋိဗာဟိတုံ န သက္ကောန္တိ။

ဝိဂြာနိဗန္ဓနန္တိ မန္တေန ဇိဝှိယ ဗန္ဓကရဏံ။ **ဟနုသံဟနနန္တိ** မုခဗန္ဓမန္တေန
 ယထာ ဟနကံ စာလေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဧဝံ ဗန္ဓကရဏံ။ **ဟတ္တာဘိဇ္ဇပုနန္တိ**
 ဟတ္တာနံ ပရိဝတ္တနတ္ထံ မန္တဇ္ဇပုနံ။ တသ္မိံ ကိရ မန္တေ သတ္တပဒန္တရေ ဌတွာ
 ဇပိတေ ဣတရော ဟတ္ထေ ပရိဝတ္ထေတွာ ခိပတိ။ **ကဏ္ဍဇ္ဇပုနန္တိ** ကဏ္ဍေဟိ သဒ္ဓိ
 အဿဝနတ္ထာယ ဝိဇ္ဇာယ ဇပုနံ။ တံ ကိရ ဇပိတွာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ယံ ဣစ္ဆတိ။
 တံ ဘဏတိ။ ပစ္စတ္ထိကော တံ န သုဏာတိ။ တတော ပဋိဝစနံ သမ္မာဒေတုံ
 န သက္ကောတိ။ **အာဒါသပဉ္စန္တိ** အာဒါသေ ဒေဝတံ ဩတာရေတွာ ပဉ္စ-
 ပုစ္ဆနံ။ **ကုမာရိကပဉ္စန္တိ** ကုမာရိကာယ သရိရေ ဒေဝတံ ဩတာရေတွာ ပဉ္စ-
 ပုစ္ဆနံ။ **ဒေဝပဉ္စန္တိ** ဒါသိယာ သရိရေ ဒေဝတံ ဩတာရေတွာ ပဉ္စပုစ္ဆနံ။
အာဒိစ္စပဋ္ဌာနန္တိ ဇီဝိကတ္ထာယ အာဒိစ္စပါရိစရိယာ။ **မဟတုပဋ္ဌာနန္တိ** တထေဝ
 မဟာဗြဟ္မပါရိစရိယာ။ **အဗ္ဘုဇ္ဇလနန္တိ** မန္တေန မုခတော အဂ္ဂိဇာလာနိဟရဏံ။
သိရိဂြါယနန္တိ “ဧဟိ သိရိ၊ မယံ သိရေ၊ ပတိဋ္ဌာဟိ” တိ ဧဝံ သိရေန သိရိယာ
 အဂ္ဂါယနံ။

၂၇။ **သန္တိကမ္မန္တိ** ဒေဝဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ “သစေ မေ ဣဒံ နာမ သမိဇ္ဈိဿတိ။
 တုမာကံ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ဥပဟာရံ ကရိဿာမိ” တိ သမိဇ္ဈိကာလေ ကတ္တဗ္ဗံ
 သန္တိပဋိဿဝကမ္မံ။ တသ္မိံ ပန သမိဇ္ဈေ တဿ ကရဏံ **ပဏိဒိကမ္မံ** နာမ။
ဘူရိကမ္မန္တိ ဘူရိသရေ ဝသိတွာ ဂဟိတမန္တဿ ပယောဂကရဏံ။ **ဝဿကမ္မံ**
ဝေါဿကမ္မန္တိ ဝေဿောတိ ပုရိသော၊ **ဝေါဿောတိ** ပဏ္ဏကော။ ဣတိ

၁-မတဿ (သျှာ၊ က) * ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၆၄-ဝိဋ္ဌေပိ။ ၂-ထဒ္ဓကရဏံ (သိ)
 ၃-ပဉ္စာပုစ္ဆနံ (သျှာ၊ က) ၄-သရိရေ (သျှာ၊ က)

ဝေါဿဿ ဝဿကရဏံ ဝဿကမ္ပံ၊ ဝဿဿ ဝေါဿကရဏံ ဝေါဿကမ္ပံ။
 တံ ပန ကရောက္ခော အတ္ထန္တိကဘာဝမတ္တံ ပါပေတိ၊ န လိင်္ဂံ အန္တရဓာပေတုံ
 သက္ကောတိ။ ဝတ္ထုကမ္ပန္တိ အကတဝတ္ထုသ္မိံ ဂေဟပတိဋ္ဌာပနံ။ ဝတ္ထု-
 ပရိကမ္ပန္တိ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗာဟရဿ”တိ ဝတွာ ဝတ္ထုဗလိကမ္ပကရဏံ။ အာဝမနန္တိ
 ဥဒကေန မုခသုဒ္ဓိကရဏံ။ နှာပနန္တိ အညေသံ နှာပနံ။ ဇုဟနန္တိ တေသံ
 အတ္ထာယ အဂ္ဂိဇုဟနံ။ ဝမနန္တိ ယောဂံ ဒတွာ ဝမနကရဏံ။ ပိရေစနေပိ
 ဒေဝေ နယော။ ဥဒ္ဓံပိရေစနန္တိ ဥဒ္ဓံ ဒေါသာနံ နိဟရဏံ။ အဓောပိရေစနန္တိ
 အဓော ဒေါသာနံ နိဟရဏံ။ သီသပိရေစနန္တိ သိရောပိရေစနံ။ ကဏ္ဍတေလန္တိ
 ကဏ္ဍာနံ ဗန္ဓနတ္ထိံ ဝါ ဝဏဟရဏတ္ထိံ ဝါ ဘေသဇ္ဇတေလပစနံ။ နေတ္တပပ္ပနန္တိ
 အက္ခိတပပ္ပနတေလံ။ နတ္ထုကမ္ပန္တိ တေလေန ယောဇေတွာ နတ္ထုကရဏံ။
 အဉ္ဇနန္တိ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ပဋုလာနိ နိဟရဏသမတ္တံ ခါရဉ္ဇနံ။ *ပစ္စဉ္ဇနန္တိ
 နိဗ္ဗာပနိယံ သီတလဘေသဇ္ဇဉ္ဇနံ။ သာလာကိယန္တိ သလာကဝေဇ္ဇကမ္ပံ။
 သလ္လကတ္တိယန္တိ သလ္လကတ္တဝေဇ္ဇကမ္ပံ။ ဒါရကတိကိစ္ဆာ ဝုစ္စတိ ကောမာရ-
 ဘစ္စဝေဇ္ဇကမ္ပံ။ မူလဘေသဇ္ဇာနံ အနုပ္ပါဒနန္တိ ဣမိနာ ကာယတိကိစ္ဆနံ
 ဒဿေတိ။ ဩသဒိနံ ပဒ္ဓိမောက္ခောတိ ခါရာဒိနိ ဒတွာ တဒနုရူပေ ဝဏေ
 ဝဂေ တေသံ အပနယနံ။

တ္ထောဝတာ မဟာသီလံ နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၀။ ဧဝံ ဗြဟ္မဒတ္တေန ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ အနုသန္တိဝသေန တိရိမံ သီလံ
 ဝိတ္ထာရေတွာ ဣဒါနိ ဘိက္ခုသံဃေန ဝုတ္တဝဏ္ဏဿ အနုသန္တိဝသေန “အတ္ထိ
 ဘိက္ခဝေ အညေဝ မ္ဗော ဂန္တိရာ ဒုဒ္ဓဿ”တိအာဒိနာ နယေန သုညတာ-
 ပကာသနံ အာရတိ။ တတ္ထ မ္ဗောတိ ဂုဏေ ဒေသနာယံ ပရိယတ္တိယံ
 နိဿတ္ထေတိဝေမာဒီသု ဓမ္မသဒ္ဓေါ ဝတ္တတိ။

“န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ၊ ဥဘော သမဝိပါကိနော။
 အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂတိ”န္တိ ၇။

အာဒီသု ဟိ ဂုဏေ ဓမ္မသဒ္ဓေါ။ “ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ
 အာဒိကလျာဏ”န္တိအာဒီသု ဒေသနာယံ။ “ဣဓ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ

၁-ကတွာ (က) * သစ္စဉ္ဇနံ (သီ-ဋီ အဘိနဝ ၁-၃၇၇-ပိဋေ) ၂-ဘာဝနိယသီတလဘေသဇ္ဇဉ္ဇနံ (သီ)
 ၃-ကာယတိကိစ္ဆကံ (သျှာ)၊ ကာယတိကိစ္ဆကံ (က) ၄-၃ ၂-၂၇၂-ပိဋေ၊ ၅-မ ၃-၃၂၇-ပိဋေ။

သုတ္တံ ဂေယျ”န္တိအာဒိသု” ပရိယတ္တိယံ။ “တသ္မိ” ခေါ်ပန သမယေ ဓမ္မော ဟောန္တိ၊ ခန္ဓာ ဟောန္တိ” တိအာဒိသု” နိဿတ္တေ။ ဣမေ ပန ဂုဏေ၊ ဝတ္တတိ။ တသ္မာ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ တထာဂတဿ ဂုဏာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဂန္တိရာတိ မဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ မကသတုဏ္ဏသုစိယာ အညတြိ တထာဂတာ အညေသံ ဉ္ဇုဏေန အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ၊ ဂန္တိရတ္တာယေဝ ဒုဒ္ဒဿ၊ ဒုဒ္ဒဿတ္တာယေဝ ဒုရနုဗောဓော။ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟတ္တာ သန္တာ၊ သန္တာ-ရမ္ပဏေသု ပဝတ္တနတောပိ သန္တာ။ အတိတ္ထိကရဏဋ္ဌေန ပဏီတာ သာဒုရသ-ဘောဇနံ ဝိယ။ ဥတ္တမဉ္ဇုဏဝိသယတ္တာ န တက္ကေန အဝစရိတဗ္ဗာတိ အတက္ကာဝစရာ။ နိပုဏာတိ သဏ္ဍာသုရမသဘာဝတ္တာ။ ဗာလာနံ အဝိသယတ္တာ ပဏ္ဍိတေဟိယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ။

ယေ တထာဂတော သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒေတိတိ ယေ ဓမ္မေ တထာဂတော အနညနေယျော ဟုတွာ သယမေပ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉ္ဇုဏေန ပစ္စက္ခံ ကတွာ ပဝေဒေတိ ဒီပေတိ ကထေတိ ပကာသေတိတိ အတ္ထော။ ယေဟိတိ ယေဟိ ဂုဏဓမ္မေဟိ။ ယထာဘူစန္တိ ယထာဘူတံ။ ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနာ ဝဒေယျန္တိ တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝတ္ထုကာမာ သမ္မာ ဝဒေယျံ၊ အဟာပေတွာ ဝတ္ထု သက္ကုဏေယျန္တိ အတ္ထော။ ကတမေ စ ပန တေ ဓမ္မာ ဘဂဝတာ ဧဝံ ထောမိတာတိ? သဗ္ဗညုတညာဏံ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဗဟုဝစန-နိဒ္ဒေသော? ကတောတိ? ပုထုစိတ္တသမာယောဂတော စေပ ပုထုအာရမ္မဏတော စ။ တဉ္စိ စတုသု ဉ္ဇုဏသမ္ပယုတ္တမဟာကြိယစိတ္တေသု လဗ္ဗတိ။ န စဿ ကောစိ ဓမ္မော အာရမ္မဏံ နာမ န ဟောတိ။ ယထာဟ “အတိတံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ တတ္ထ အာဝရဏံ နတ္ထိတိ အနာဝရဏဉ္ဇုဏ” န္တိအာဒိ ၄။ ဣတိ ပုထုစိတ္တသမာယောဂတော၊ ပုနပျံ ဥပတ္တိဝသေန ပုထုအာရမ္မဏတော စ ဗဟုဝစနိဒ္ဒေသော ကတောတိ။

“အညေဝါ” တိ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝဝတ္ထာပနဝစနံ။ “အညေဝါ န ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအာဒယော။ ဂန္တိရာဝါ န ဥတ္တာနာ” တိဧဝံ သဗ္ဗပဒေဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏဉ္စိ ဂန္တိရံ၊ ပစ္စေကဗောဓိဉ္ဇုဏံ ပန တတော ဂန္တိရတရန္တိ တတ္ထ ဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ။ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စိ တတောပိ ဂန္တိရတရန္တိ တတ္ထာပိ ဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ။ ဣတော ပနညံ ဂန္တိရတရံ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဂန္တိရာဝါတိ ဝဝတ္ထာနံ လဗ္ဗတိ။ တထာ ဒုဒ္ဒဿာဝ ဒုရနုဗောဓောဝါတိ သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-အံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-အဘိ ၁-၃၅-ပိဋ္ဌေ
၃-ပုထုဝစနိဒ္ဒေသော (သီ၊ သျှာ) ၄-၃ ၉-၁ ၂၆-ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ။

ကတပေ စ တေ ဘိက္ခဝေတိ အယံ ပန တေသံ ဓမ္မာနံ ကထေတုကမ္ပတာ ပုစ္ဆာ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာတိအာဒိ ပုစ္ဆာဝိဿန္တနံ။ ကသ္မာ ပနေတံ ဧဝံ အာရဒ္ဓန္တိ စေ? ဗုဒ္ဓါနဉ္စိ စတ္တာရိ ဌာနာနိ ပတွာ ဂဇ္ဇိတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ မဟန္တဘာဝေါ ပညာယတိ၊ ဒေသနာ ဂန္တိရာ ဟောတိ တိလက္ခဏာဟတာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ဝိနယပညတ္တိံ, ဘူမန္တရံ, ပစ္စယာကာရံ, သမယန္တရန္တိ။ တသ္မာ “ဣဒံ လဟုကံ၊ ဣဒံ ဂရုကံ၊ ဣဒံ သတေကိန္တံ၊ ဣဒံ အတေကိန္တံ၊ အယံ အာပတ္တိ၊ အယံ အနာပတ္တိ၊ အယံ ဆေဇ္ဇဂါမိနိ၊ အယံ ဝုဠာနဂါမိနိ၊ အယံ ဒေသနာဂါမိနိ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇာ၊ အယံ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇာ၊ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ဣဒံ ပညပေတဗ္ဗ”န္တိ ယံ ဧဝံ ဩတိဏ္ဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ သိက္ခာပဒပညာပနံ နာမ၊ တတ္ထ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော သေ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ ဝိနယပညတ္တိံ ပတွာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဇ္ဇိတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ။ပ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

တထာ “ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ နာမ။ပ။ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ နာမ၊ ပဉ္စ ခန္ဓာ နာမ၊ ဒွါဒသ အာယတနာနိ နာမ၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော နာမ၊ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ နာမ၊ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ နာမ၊ နဝ ဟေတု နာမ၊ စတ္တာရော အာဟာရာ နာမ၊ သတ္တ ဖဿာ နာမ၊ သတ္တ ဝေဒနာ နာမ၊ သတ္တ သညာ နာမ၊ သတ္တ စေတနာ နာမ၊ သတ္တ စိတ္တာနိ နာမ၊ ဧတေသု ဧတ္တကာ ကာမာဝစရာ ဓမ္မာ နာမ၊ ဧတ္တကာ ရူပါဝစရအရူပါ-ဝစရပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ နာမ၊ ဧတ္တကာ လောကီယာ ဓမ္မာ နာမ၊ ဧတ္တကာ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ နာမာ”တိ စတုဝိသတိသမန္တပဋ္ဌာနံ အနန္တနယံ အဘိဓမ္မ-ပိဋကံ ဝိဘဇိတွာ ကထေတုံ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော သေ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒံ ပတွာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဇ္ဇိတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ။ပ။ သုညတာ-ပဋိသံယုတ္တာတိ။

တထာ အယံ^၁ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ နဝဟာကာရေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဥပ္ပါဒေါ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပဝတ္တံ ဟုတွာ။ နိမိတ္တံ။ အာယူဟနံ။ သံယောဂေါ။ ပလိဗောဓော။ သမုဒယော။ ဟေတု။ ပစ္စယော ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ သင်္ခါရာဒယော ဝိညာဏာဒီနံ။ ယထာဟ “ကထံ ပစ္စယ-ပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ? အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ

၁-ယာ အယံ(ဗဟုသု)

နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ အာယုဟနဋ္ဌိတိ စ သံယောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော၊ သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ။ အတိတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ။ အနာဂတမ္ပိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ။ ပ။ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ။ ပ။ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ ဇာတိ ပစ္စယော၊ ဇရာမရဏံ ပစ္စယသမုပ္ပန္နံ၊ ဥဘောပေတေ ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ” န္တိ ဝေဓိမံ တဿ တဿ ဓမ္မဿ တထာ တထာ ပစ္စယဘာဝေန ပဝတ္တံ တိဝနံ တိယဒ္ဓံ တိသန္တိ စတုသင်္ခေပံ ဝိသတာကာရံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဝိဘဇိတွာ ကထေတံ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော သေ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ ပစ္စယာကာရံ ပတွာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဇ္ဇိတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ။ ပ။ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

တထာ စတ္တာရော ဇနာ သဿတဝါဒါ နာမ၊ စတ္တာရော ဧကစ္စသဿတဝါဒါ၊ စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ၊ စတ္တာရော အမရာဝိက္ခေဝိကာ၊ ဒွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ သောဠသ သညိဝါဒါ၊ အဠ အသညိဝါဒါ၊ အဠ နေဝသညိနာသညိဝါဒါ၊ သတ္တ ဥစ္စေဒဝါဒါ၊ ပဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ နာမ၊ တေ ဣဒံ နိဿာယ ဣဒံ ဂဏ္ဍန္တိတိ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဘိန္နိတွာ နိဇ္ဇင်္ဂ နိဂ္ဂမ္ဘိကတွာ ကထေတံ အညေသံ ထာမော ဝါ ဗလံ ဝါ နတ္ထိ၊ အဝိသယော သေ အညေသံ၊ တထာဂတဿေဝ ဝိသယော။ ဣတိ သမယန္တရံ ပတွာ ဗုဒ္ဓါနံ ဂဇ္ဇိတံ မဟန္တံ ဟောတိ၊ ဉာဏံ အနုပဝိသတိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ မဟန္တတာ ပညာယတိ၊ ဒေသနာ ဂမ္ဘိရာ ဟောတိ တိလက္ခဏာဟတာ သုညတာပဋိသံယုတ္တာတိ။

ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ သမယန္တရံ လက္ခတိ၊ တဿ သဗ္ဗညုတညာဏဿ မဟန္တတာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဒေသနာယ စ သုညတာပကာသနဝိဘာဝနတ္ထံ၊ သမယန္တရံ အနုပဝိသန္တော ဓမ္မရာဇာ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ” တိ ဧဝံ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ အာရဘိ။

၂၉။ တတ္ထ သန္တိတိ အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဥပလက္ခန္တိ။ ဘိက္ခဝေတိ အာလပနဝစနံ။ ဧကေတိ ဧကစ္စေ။ သမဏဗြာဟ္မဏာတိ ပဗ္ဗဇ္ဇူပဂတဘာဝေန သမဏာ၊ ဇာတိယာ ဗြာဟ္မဏာ။ လောကေန ဝါ “သမဏာ” တိ စ “ဗြာဟ္မဏာ” တိ စ ဧဝံ သမ္မတာ။ ပုဗ္ဗန္တံ ကပ္ပေတွာ ဝိကပ္ပေတွာ ဂဏ္ဍန္တိတိ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ။

၁-၃၉-၄၀-ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ။ ၂-သုညတာပကာသနတ္ထံ (သီ)၊ သုညတာပကာသနဘာဝတ္ထံ (သျာ)

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပေါ ဝါ ဧတေသံ အတ္ထိတိ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ။ တတ္ထ အန္တောတိ အယံ သဒ္ဓေါ အန္တအတ္တန္တရမရိယာဒလာမကပရဘာဂကောဠာသေသု ဒိဿတိ။ “အန္တပူရော ဥဒရပူရော”တိအာဒီသု* တိ အန္တေ အန္တသဒ္ဓေါ။ “စရန္တိ လောကေ ပရိဝါရဆန္တာ၊ အန္တော အသုဒ္ဓါ ဗဟိ သောဘမာနာ”တိအာဒီသု^၁ အတ္တန္တရေ။ “ကာယဗန္ဓနဿ အန္တော ဇီရတိ”။ သာ ဟရိတန္တံ ဝါ ပန္နန္တံ ဝါ သေလန္တံ ဝါ ဥဒကန္တံ ဝါ”တိအာဒီသု^၂ မရိယာဒါယံ။ “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျ”န္တိအာဒီသု^၃ လာမကေ။ “ဧသေဝန္တော ဒုက္ခဿာ”တိအာဒီသု^၄ ပရဘာဂေ။ သဗ္ဗပစ္စယသင်္ခယော ဟိ ဒုက္ခဿ ပရဘာဂေါ ကောဠိတိ ဝုစ္စတိ။ “သက္ကာယော ခေါ အာဝုသော ဧကော အန္တော”တိအာဒီသု^၅ ကောဠာသေ။ သွာယံ ဣဓာပိ ကောဠာသေ ဝတ္တတိ။

ကပ္ပသဒ္ဓေါပိ “တိဋ္ဌတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ အတ္ထိ ကပ္ပေါ နိပဇ္ဇိတုံ၊ ကပ္ပကတေန အကပ္ပကတံ သံသိဗ္ဗိတံ ဟောတိတိ^၆ ဧဝံ အာယုကပ္ပလေသ- ကပ္ပဝိနယကပ္ပါဒီသု သမ္မဟုလေသု အတ္ထေသု ဝတ္တတိ။ ဣဓ တဏှာဒိဋ္ဌိသု ဝတ္တတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တမ္ပိ ဧတံ “ကပ္ပိတိ ဒွေ ကပ္ပါ တဏှာကပ္ပေါ စ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါ စာ”တိ^{၁၀}။ တသ္မာ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန အတိတံ ခန္ဓကောဠာသံ ကပ္ပေတွာ ပကပ္ပေတွာ ဌိတာတိ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသံ ဧဝံ ပုဗ္ဗန္တံ ကပ္ပေတွာ ဌိတာနံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ပုဗ္ဗန္တမေဝ အနဂတာ ဒိဋ္ဌိတိ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော။ တေ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော တံ ပုဗ္ဗန္တံ အာရပ္ပ အာဂမ္မ ပဋိစ္စ အညဗ္ဗိ ဇနံ ဒိဋ္ဌိဂတိကံ ကရေန္တာ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ^{၁၁} အဘိဝဒန္တိ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ။

တတ္ထ အနေကဝိဟိတာနိတိ အနေကဝိဓာနိ။ အဓိဝုတ္တိပဒါနိတိ အဓိဝစန- ပဒါနိ။ အထ ဝါ ဘူတံ အတ္ထံ အဘိဘဝိတွာ ယထာသဘာဝတော အဂ္ဂ- ဟေတွာ ပဝတ္တနတော အဓိဝုတ္တိယောတိ ဒိဋ္ဌိယော ဝုစ္စန္တိ။ အဓိဝုတ္တိနံ ပဒါနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ၊ ဒိဋ္ဌိဒီပကာနိ ဝစနာနိတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိတိ အဋ္ဌာရသဟိ ကာရဏေဟိ။

* ၃ ၁-၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။ ၁-သံ ၁-၇၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-မိ ၄-၂၇၇-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၂၄၆-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-သံ ၂-၇၆-ပိဋ္ဌေ။ ၅-သံ ၁-၃၁၁-ပိဋ္ဌေ။ ၆-အံ ၂-၃၅၁-ပိဋ္ဌေ။
 ၇-မိ ၂-၈၆-ပိဋ္ဌေ။ ၈-အံ ၃-၁၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၉-မိ ၂-၁၅၉-ပိဋ္ဌေ။
 ၁၀-၃ ၇-၇၄-ပိဋ္ဌေ။ ၁၁-အဓိဝုတ္တိပဒါနိ (သျှာ၊က) မ ၃-၁၈၊အံ ၃-၂၈၅-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗိ။

၃၀။ ဣဒါနိ ယေဟိ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ အတိဝဒန္တိ၊ တေသံ ကထေတု-
 ကမ္မုတာယ ပုစ္ဆာယ “တေ စ ဘောန္တော”တိ အာဒိနာ နယေန ပုစ္ဆိတွာ
 တာနိ ဝတ္ထုနိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ”တိ အာဒိမာဟ။
 တတ္ထ ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဿေတံ အဓိဝစနံ၊ သဿတော
 ဝါဒေါ ဧတေသန္တိ သဿတဝါဒါ၊ သဿတဒိဋ္ဌိနောတိ အတ္ထော။ ဧတေနဝ
 နယေန ဣတော ပရေသမ္ပိ ဝေရူပါနံ ပဒါနံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စာတိ ရူပါဒိသု အညတရံ “အတ္တာ”တိ စ
 “လောကော”တိ စ ဂဟေတွာ တံ သဿတံ အမရံ နိစ္စံ ဓုဝံ ပညပေန္တိ။ ယထာဟ
 “ရူပံ အတ္တာ စေဝ လောကော စ သဿတော စာတိ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ
 ပညပေန္တိ၊ တထာ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တာ စေဝ
 လောကော စ သဿတော စာတိ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ”တိ။

၃၁။ အာတပ္ပမန္တာယာတိ အာဒိသု ဝိရိယံ ကိလေသာနံ အာတာပန-
 ဘာဝေန အာတပ္ပန္တိ ဝုတ္တံ။ တဒေဝ ပဒဟနဝသေန ပဓာနံ။ ပုနပ္ပုန်
 ယုတ္တဝသေန အနုယောဂေါတိ ဧဝံ တိပုဘေဒံ ဝိရိယံ အန္ဓာယ အာဂမ္မ
 ပဋိစ္စာတိ အတ္ထော။ အပ္ပမာဒေါ ဝုစ္စတိ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသော။ သမ္မာ မနသိ-
 ကာရောတိ ဥပါယမနသိကာရော ပဌမနသိကာရော၊ အတ္ထတော ဣဏန္တိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယသိပ္ပိ မနသိကာရေ ဌိတဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉ္စာဏံ
 ဣဇ္ဈတိ၊ အယံ ဣမသိပ္ပိ ဌာနေ “မနသိကာရော”တိ အဓိပေတော။ တဿာ ဝိရိယဉ္စ
 သတိဉ္စ ဣဏဉ္စ အာဂမ္မာတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော။ တထာဂူပန္တိ တထာ-
 ဇာတိကံ။ စေတောသမာဓိန္တိ စိတ္တသမာဓိံ။ ဖုသတိတိ ဝိန္တတိ ပဋိလဘတိ။
 ယထာ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ ယေန သမာဓိနာ သမ္မာ အာဟိတေ သုဠု ဌပိတေ
 စိတ္တမိ။ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ အာဒိနံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ၂ ဝုတ္ထော။

သော ဝေမာဟာတိ သော ဧဝံ ဈာနာနဘာဝသမ္ပန္နော ဟုတွာ ဒိဋ္ဌိ-
 ဂတိကော ဧဝံ ဝဒတိ။ ဝဉ္ဇောတိ ဝဉ္ဇုပသုဝဉ္ဇုတာလာဒယော ဝိယ အဖလော
 ကဿစိ အဇနကောတိ။ ဧတေန “အတ္တာ”တိ စ “လောကော”တိ စ ဂဟိတာနံ
 ဈာနာဒိနံ ရူပါဒိဇနကဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။ ပဗ္ဗတကူဠံ ဝိယ ဌိတောတိ
 ကူဠုဋ္ဌော။ သေိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတောတိ သေိကဋ္ဌာယိ ဝိယ ဟုတွာ ဌိတောတိ
 သေိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော။ ယထာ သုနိခါတော သေိကတ္ထမ္ဘော နိစ္စလော တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ
 ဌိတောတိ အတ္ထော။ ဥဘယေနပိ လောကဿ ဝိနာသာဘာဝံ ဒီပတိ။ ကေစိ
 ပန “ဤသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတောတိ ပါဠိံ ဝတွာ မုဇ္ဈေ ဤသိကာ ဝိယ ဌိတော”တိ

၁-၃ ၉-၁၄၉-ဝိဇ္ဇေဝိတ္ထာရော။ ၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မုဇ္ဈတော (က)
 ဒီ-၄ ၁-၇

ဝဒန္တိ။ တကြာယမဓိပ္ပာယော—ယဒိဒံ ဇာယတီတိ ဝုစ္စတိ။ တံ မုဇ္ဇတော ဤသိကာ ဝိယ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ နိက္ခမတိ။ ယသ္မာ စ ဤသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော၊ တသ္မာ တေဝံ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ။ ဣတော အညတ္တ ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။

သံသရန္တိတိ အပရာပရံ သဗ္ဗရန္တိ။ စဝန္တိတိ ဧဝံ သင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ပုဗ္ဗေ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဝတော ဣဒါနိ “တေ စ သတ္တာ သန္ဓာဝန္တိ”တိ အာဒိနာ ဝစနေန အယံ ဒိဋ္ဌိဂတိကော အတ္တနာယေဝ အတ္တနော ဝါဒိ ဘိန္တတိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဒဿနံ နာမ န နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ ထုသရာသိမ္ပိ နိခါတခါဏု ဝိယ စဉ္ဇလံ၊ ဥမ္မတ္တကပစ္စိယံ ပုဝေဏှဂူထဂေါမယာဒိနိ ဝိယ စေတ္ထ သုန္ဒရမ္ပိ အသုန္ဒရမ္ပိ ဟောတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထိတွေဝ သဿတိ- သမန္တိ ဧတ္ထ သဿတိတိ နိစ္စံ ဝိဇ္ဇမာနတာယ မဟာပထဝီဝ မညတိ။ တထာ သိနေရပဗ္ဗတစန္ဒိမသုရိယေ၊ တတော တေဟိ သမံ အတ္တာနံ မညမာနာ အတ္ထိတွေဝ သဿတိသမန္တိ ဝဒန္တိ။

ဣဒါနိ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ အာဒိကာယ ပဋိညာယ သာနေတ္ထံ ဟေတု ဒဿေန္တော “တံ ကိဿ ဟေတု? အဟံ ဟိ အာတပ္ပ- မန္တာယာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣမိနာမဟံ တေ ဇာနာမီတိ ဣမိနာ ဝိသေသာဓိဂမေန အဟံ ဧတံ ပစ္စက္ခတော ဇာနာမိ၊ န ဧဝလံ သဒ္ဓါမတ္တ- ကေနေဝ ဝဒါမီတိ ဒဿေတိ။ မကာရော ပနေတ္ထ ပဒသန္ဓိကရဏတ္ထံ ဝုတ္တော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဌမံ ဌာနန္တိ စတူဟိ ဝတ္ထုဟိတိ ဝတ္ထုသဒ္ဓေန ဝုတ္တေသု စတူသု ဌာနေသု ဣဒံ ပဌမံ ဌာနံ၊ ဣဒံ ဇာတိသတသဟဿမတ္တာနဿရဏံ ပဌမံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။

၃၂-၃၃။ ဥပရိ ဝါရဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝလံ ဝါရော အနေကဇာတိသတသဟဿာနဿရဏဝသေန ဝုတ္တော။ ဣတရေ ဒသစတ္တာ- လီသသံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပါနဿရဏဝသေန။ မန္တပညော ဟိ တိတ္ထိယော အနေက- ဇာတိသတသဟဿမတ္ထံ အနဿရတိ။ မဇ္ဈိမပညော ဒသသံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပါနိ၊ တိက္ခပညော စတ္တာလီသံ၊ န တတော ဥဒ္ဓံ။

၃၄။ စတုတ္ထဝါရေ တက္ကယတီတိ တက္ကိ၊ တက္ကော ဝါ အဿ အတ္ထိတိ တက္ကိ၊ တက္ကေတွာ ဝိတက္ကေတွာ ဒိဋ္ဌိဂါဟိနော ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဝိမံသာယ သမန္တာ- ဝတောတိ ဝိမံသီ။ ဝိမံသာ နာမ တုလနာ ရုစ္စနာ ခမနာ။ ယထာ ဟိ ပုရိသော ယဋ္ဌိယာ ဥဒကံ ဝိမံသိတွာ ဩတရတိ။ ဧဝမေဝ ယော တုလယိတွာ

သုတ္တ]

ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ

၉၉

ရုက္ခိတွာ ခမာပေတွာ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊ သော “ဝိမံသိ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တက္က-
ပရိယာဟတန္တိ တက္ကေန ပရိယာဟတံ၊ တေန တေန ပရိယာယေန
တက္ကေတွာတိ အတ္ထော။ ဝိမံသာနုစရိတန္တိ တာယ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဝိမံသာယ
အနုစရိတံ။ သယံပဋိဘာနန္တိ အတ္တနော ပဋိဘာနမတ္တယဉ္ဇာတံ။ ဝေမာဟာတိ
သဿတဒိဋ္ဌိ ဂဟေတွာ ဧဝံ ဝဒတိ။

တတ္ထ စတုဗ္ဗိမော တက္ကိ—အနုဿုတိကော၊ ဇာတိဿရော၊ လာဘီ၊ သုဒ္ဓ-
တက္ကိကောတိ။ တတ္ထ ယော “ဝေဿန္တရော နာမ ရာဇာ အဟောသိ”တိအာဒိနိ
သုတွာ “တေန ဟိ ယဒိ ဝေဿန္တရောဝ ဘဂဝါ၊ သဿတော အတ္တာ”တိ
တက္ကယန္တော ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊ အယံ အနုဿုတိကော နာမ။ ဒွေ တိဿော
ဇာတိယော သရိတွာ “အဟမေဝ ပုဗ္ဗေ အံသုကသ္မိံ နာမ အဟောသိ” တသ္မာ
သဿတော အတ္တာ”တိ တက္ကယန္တော ဇာတိဿရတက္ကိကော နာမ။ ယော
ပန လာဘိတာယ “ယထာ မေ ဣဒါနိ အတ္တာ သုဒိ ဟောတိ၊ အတိတေပိ
ဧဝံ အဟောသိ၊ အနာဂတေပိ ဘဝိဿတိ”တိ တက္ကယိတွာ ဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ၊
အယံ လာဘိတက္ကိကော နာမ။ “ဧဝံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ”တိ ဟက္ကမတ္တေနဝ
ဂဏှန္တော ပန သုဒ္ဓတက္ကိကော နာမ။

၃၅။ ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာတိ ဧတေသံယေဝ စတုန္တံ ပတ္တုနံ
အညတရေန ဧကေန ဝါ ဒွိဟိ ဝါ တိဟိ ဝါ။ နတ္ထိ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါတိ
ဣမေဟိ ပန ဝတ္ထုဟိ ဗဟိ အညံ ဧကံ ကာရဏမ္ဘိ သဿတပညတ္တိယာ နတ္ထိတိ
အပ္ပင်္ဂဝတ္တိယံ သီဟနာဒံ နဒတိ။

၃၆။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပဇာနာတိတိ ဘိက္ခဝေ တံ ဣဒံ
စတုဗ္ဗိမမ္ဘိ ဒိဋ္ဌိဂတံ တထာဂတော နာနပ္ပကာရတော ဇာနာတိ။ တတော တံ
ပဇာနနာကာရံ ဒသေယန္တော “ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒိဋ္ဌိ-
ယောဝံ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ နာမ။ အပိ စ ဒိဋ္ဌိနံ ကာရဏမ္ဘိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနမေဝ။ ယထာဟ
“ကတမာနိ အဋ္ဌ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ? ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ၊ အဝိဇ္ဇာပိ။ ဖဿောပိ။ သညာပိ။
ဝိတက္ကောပိ။ အယောနိသောမနသိကာရောပိ။ ပါပမိတ္တောပိ။ ပရတောဗော-
သောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ ခန္ဓာ ဟေတု ခန္ဓာ ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒါယ သမုဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊
ဧဝံ ခန္ဓာပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ။ အဝိဇ္ဇာ ဟေတု။ ပ။ ပါပမိတ္တော ဟေတု။ ပရတော-
ဗောသော ဟေတု ပရတောဗောသော ပစ္စယော ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနံ ဥပါဒါယ သမုဋ္ဌာ-
နဋ္ဌေန၊ ဧဝံ ပရတောဗောသောပိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာန”န္တိ ၂။ ဝေဂဟိတာတိ ဒိဋ္ဌိသဒါတာ

တာဝ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဧဝံဂဟိတာ အာဒိန္နာ၊ ပဝတ္တိတာတိ အတ္ထော။ **ဧဝံပရာမဋ္ဌာ**တိ နိရာသင်္ကစိတ္တတာယ ပုနပ္ပုန် အာမဋ္ဌာ ပရာမဋ္ဌာ၊ “ဣဒမေဝ သစ္စံ၊ မောဃမည”န္တိ ပရိနိဋ္ဌာပိတာ။ ကာရဏ- သင်္ခါတာ ပန ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ ယထာ ဂယမာနာ ဒိဋ္ဌိယော သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ ဧဝံ အာရမ္မဏဝသေန စ ပဝတ္တနဝသေန စ အာသေဝနဝသေန စ **ဂဟိတာ**။ အနာဒိနဝဒဿိတာယ ပုနပ္ပုန် ဂဟဏဝသေန **ပရာမဋ္ဌာ**။ **ဧဝံဂဟိတာ**တိ ဧဝံ နိရယတိရစ္ဆာနပေတ္တိဝိသယဂဟိတာနံ အညတရဂဟိတာ။ “**ဧဝံအဘိ- သမ္ပရာယာ**”တိ ဣဒံ ပုရိမပဒဿေဝ ဝေဝစနံ၊ ဧဝံဝိပေရလောကာတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။

တဉ္စ တထာဂတော ပဇာနာတိတိ န ကေဝလဉ္စ -တထာဂတော သကာရဏံ သဂတိကံ ဒိဋ္ဌိဂတမေဝ ပဇာနာတိ။ အထ ခေါ တဉ္စ သဗ္ဗံ ပဇာနာတိ။ တတော စ ဥတ္တရိတရံ သီလဉ္စေဝ သမာဓိဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စ ပဇာနာတိ။ **တဉ္စ ပဇာနံ** န **ပရာမသတိ**တိ တဉ္စ ဧဝံဝိဓံ အနတ္တရံ ဝိသေသံ ပဇာနန္တေဝိ “အဟံ ပဇာနာမိ”တိ တဏှာဒိဋ္ဌိမာနပရာမာသဝသေန တဉ္စ န ပရာမသတိ။ **အပရာမသတော သေ ပစ္စတ္တဉ္စေဝ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ**တိ ဧဝံ အပရာမသတော စဿ အပရာမာသပစ္စယာ^၂ သယမေဝ အတ္တနာယေဝ တေသံ ပရာမာသကိလေသာနံ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ။ ပါကဋံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ နိဗ္ဗာနန္တိ ဒဿေတိ။

ဣဒါနိ ယထာပဋိပန္နေန တထာဂတေန သာ နိဗ္ဗုတိ အဓိဂတာ၊ တံ ပဋိပတ္တိံ ဒဿေတုံ ယာသု ဝေဒနာသု ရတ္တာ^၃ တိတ္ထိယာ “ဣဒ သုခိနော ဘဝိဿာမ၊ ဣတ္ထ သုခိနော ဘဝိဿာမာ”တိ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ^၄ ပဝိသန္တိ။ တာသံယေဝ ဝေဒနာနံ ဝသေန ကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခန္တော “**ဝေဒနာနံ သမုဒယဉ္စာ**”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယဏာဘူတံ ဝိဒိတွာ**တိ “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာ- သမုဒယောတိ။ ပ။ တဏှာသမုဒယာ။ ကမ္မသမုဒယာ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာ- သမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗုတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တေဝိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ”တိ^၅ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဓံ လက္ခဏာနံ ဝသေန ဝေဒနာနံ သမုဒယံ ယဏာဘူတံ ဝိဒိတွာ၊ “အဝိဇ္ဇာ- နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ။ ပ။ တဏှာနိရောဓာ။ ကမ္မနိရောဓာ။ ဖဿ- နိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ

၁-ပဇာနနံ (ဗဟူသု) ၂-အပရမုဒယာ (သီ) ၃-ရတာ (သျာ)
 ၄-ဒိဋ္ဌိဂဟဏံ (ဗဟူသု) ၅-၃ ၉-၅၄-ဝိဇ္ဇေ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂ။

သုတ္တ]

ကေစ္စသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၁

ပဿတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ”တိ^၁
 ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ လက္ခဏာနံ ဝသေန ဝေဒနာနံ အတ္ထင်္ဂမံ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ၊
 “ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ဝေဒနာယ အဿာဒေါ”တိ^၂၊
 ဧဝံ အဿာဒဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ၊ “ယံ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိ-
 ဏာမဓမ္မာ၊ အယံ ဝေဒနာယ အာဒိနဝေါ”တိ^၂ ဧဝံ အာဒိနဝဉ္စ ယထာဘူတံ
 ဝိဒိတွာ၊ “ယော ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ဣဒံ ဝေဒနာယ
 နိဿရဏ”န္တိ^၂ ဧဝံ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ ဝိဂတဆန္ဒရာဂတာယ
 အနုပါဒါနော အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ယသ္မိံ ဥပါဒါနေ
 သတိ ကိဉ္စိ ဥပါဒိယေယျ၊ ဥပါဒိန္ဒတ္တာ စ ခန္ဓော ဘဝေယျ၊ တဿ အဘာဝါ
 ကိဉ္စိ ဓမ္မံ အနုပါဒိယိတွာဝ ဝိမုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတောတိ။

၃၇။ ဣမေ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေတိ ယေ ဝေါ? အဟံ “ကတမေ စ တေ
 ဘိက္ခဝေ မ္မော ဂန္တိရာ”တိ အပုစ္ဆိံ၊ ဣမေ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ “တဉ္စ
 တထာဂတော ပဇာနာတိ၊ တတော စ ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိ”တိ ဧဝံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ
 သဗ္ဗညုတညာဏဓမ္မာ ဂန္တိရာ ဒုဋ္ဌသာ။ ပ။ ပဏ္ဍိကဝေဒနိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
 ယေတိ တထာဂတဿ နေဝ ပုထုဇ္ဇနော၊ န သောတာပန္နာဒီသု အညတရော
 ဝဏ္ဏံ ယထာဘူတံ ဝတ္တုံ သက္ကောတိ၊ အထ ခေါ တထာဂတောဝ ယထာဘူတံ
 ဝဏ္ဏံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ ဧဝံ ပုစ္ဆမာနေနာပိ^၄ သဗ္ဗညုတ-
 ညာဏမေဝ ပုဋ္ဌံ၊ နိယျာတေန္တေနာပိ တဒေဝ နိယျာတိတံ၊ အန္တရာ ပန
 ဒိဋ္ဌိယော ဝိဘတ္တာတိ။

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကေစ္စသဿတဝါဒဝဏ္ဏနာ

၃၈။ ကေစ္စသဿတိကာတိ^၅ ကေစ္စသဿတဝါဒါ၊ တေ ဒုပိဓော ဟောန္တိ
 သတ္တေကစ္စသဿတိကာ၊ သင်္ခါရေကစ္စသဿတိကာတိ။ ဒုပိဓာပိ ဣဓ
 ဂဟိတာယေဝ။

၃၉။ ယန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ကဒါစိတိ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ။ ကရဟစိတိ
 တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဒီဃဿ အဗျူနောတိ ဒီဃဿ ကာလဿ။ အစ္စယေနာတိ

၁-ခု ၉-၅၄-ပိဋကေ။ ၂-သံ ၂-၂၄-ပိဋကေ။ ၃-ယေ တေ (က)သိ-ဋီ(အဘိနဝ) ၁-၄၁၀-ပိဋကေ။
 ၄-ဝုစ္ဆမာနေနာပိ (သျာ) ၅-တတ္ထ ကေစ္စသဿတိကာတိ (သျာ၊ က)

အတိက္ကမေန။ သံဝဇ္ဇတိတိ ဝိနဿတိ။ ယေဘုဇျေနာတိ ယေ ဥပရိမြဟ္မ-
 လောကေသု ဝါ အရူပေသု ဝါ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တဒဝသေသေ သန္ဓာယ ဝုတ္တိ။
 ဖျာနမနေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ မနောမယာ။ ဝီတိ တေသံ ဘက္ခော အာဟာရေတိ
 ဝီတိဘက္ခာ။ အတ္တနောဝ တေသံ ပဘာတိ သယံပဘာ။ အန္တလိက္ခေ စရန္တိတိ
 အန္တလိက္ခစရာ။ သုဘေသု ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရက္ခာဒိသု တိဋ္ဌန္တိတိ သုဘ-
 ဌာယိနော။ သုဘာ ဝါ မနောရမ္ပဝတ္တာဘရဏာ ဟုတ္တာ တိဋ္ဌန္တိတိ သုဘ-
 ဌာယိနော။ ဝိရံ ဒီဃမဗ္ဗါနန္တိ ဥက္ကံသေန အဋ္ဌ ကပ္ပေ။

၄၀။ ဝိဝဇ္ဇတိတိ သဏ္ဍာကိ။ သုညံ မြဟ္မဇိမာနန္တိ ပကတိယာ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ
 နတ္ထိတာယ သုညံ၊ မြဟ္မကာယိကဘူမိ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။ တဿ ကတ္တာ ဝါ
 ကာရေတာ ဝါ နတ္ထိ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ* ဝုတ္တနယေန ပန ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနာ
 ရတနဘူမိ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ပကတိနိဗ္ဗတ္တိဋ္ဌာနေသုယေဝ^၁ စေတ္ထ ဥယျာနကပ္ပရက္ခာ-
 ဒယော နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အထ သတ္တာနံ ပကတိယာ ဝသိတဋ္ဌာနေနိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇဟိ။ တေ
 ပဌမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ တတော ဩတရန္တိ။ တသ္မာ “အထ ခေါ အညတရော
 သတ္ထော” တိအာဒိမာဟ။ အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါတိ ယေ ဥဋ္ဌာရံ
 ပုညကမ္မံ ကတွာ ယတ္ထ ကတ္ထဝိ အပ္ပါယုကေ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။
 တေ အတ္တနော ပုညဗလေန ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ တဿ ပန ဒေဝ-
 လောကဿ အာယုပ္ပမာဏေနဝ စဝန္တိတိ အာယုက္ခယာ စဝန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ။
 ယေ ပန ပရိတ္တံ ပုညကမ္မံ ကတွာ ဒီဃာယုကဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တေ
 ယာဝတာယုကံ ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ အန္တရာဝ စဝန္တိတိ ပုညက္ခယာ
 စဝန္တိတိ ဝုစ္စန္တိ။ ဒီဃမဗ္ဗါနံ တိဋ္ဌတိတိ ကပ္ပံ ဝါ ဥပမုကပ္ပံ ဝါ။

၄၁။ အနဘိရတိတိ အပရဿာပိ သတ္တဿ အာဂမနပတ္တနာ။ ယာ ပန
 ပဋိဗသမ္ပယုတ္တာ ဥက္ကဏ္ဍိတာ၊ သာ မြဟ္မလောကေ နတ္ထိ။ ပရိတဿနာတိ
 ဥဗ္ဗိဇ္ဇနာ ဖန္ဒနာ၊ သာ ပနေသာ တာသတဿနာ တဏှာတဿနာ ဒိဋ္ဌိတဿနာ
 ဉာဏတဿနာတိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ “ဇာတိံ ပဋိစ္စ ဘယံ ဘယာနကံ
 ဆန္တိတတ္ထံ လောမဟံသော စေတသော ဥတြာသော။ ဇရံ။ ဗျာဓိံ။ မရဏံ
 ပဋိစ္စ။ ပ။ ဥတြာသော” တိ^၂ အယံ တာသတဿနာ နာမ။ “အဟော ဝတ
 အညေပိ သတ္တာ ဣတ္တတ္ထံ အာဂစ္ဆေယျ။” န္တိ^၃ အယံ တဏှာတဿနာ နာမ။ “ပရိ-
 တဿိတဝိပ္ပန္နိတမေဝါ” တိ^၄ အယံ ဒိဋ္ဌိတဿနာ နာမ။ “တေပိ တထာဂတဿ

* ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅၁-ပိဋက။
 ၂-အဘိ ၂-၃၈၁-ပိဋက။ ၃-ဒီ ၃-၂၄-ပိဋက။
 ၁-ပကတိနိဗ္ဗတ္တိဋ္ဌာနေယေဝ (သျှာ)
 ၄-ဒီ ၁-၃၆-ပိဋက။

ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ”တိ^၁ အယံ ညာဏတဿနာ နာမ။ ဣဓ ပန တဏှာတဿနာပိ ဒိဋ္ဌိတဿနာပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဗြဟ္မစိမာနန္တိ ဣဓ ပန ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တဿ အတ္ထိတာယ သုညန္တိ န ဝုတ္တံ။ ဥပပဇ္ဇန္တိတိ ဥပပတ္တိဝသေန ဥပဂစ္ဆန္တိ။ သဟဗျတန္တိ သဟဘာဝံ။

၄၂။ အဘိဘူတိ အဘိဘဝိတွာ ဌိတော “ဇေဋ္ဌကောဟမသ္မိ”တိ။ အနဘိ-
ဘူတောတိ အညေဟိ အနဘိဘူတော။ အညဒတ္ထူတိ ကေသဝစနေ နိပါတော။ ဒဿနဝသေန ဒသော၊ သဗ္ဗံ ပဿာမိတိ အတ္ထော။ ဝသဝတ္တိတိ သဗ္ဗံ ဇနံ ဝသေ ဝတ္ထေမိ။ ဣဿရော ကတ္တာ နိဗ္ဗာတာတိ အဟံ လောကေ ဣဿရော၊ အဟံ လောကဿ ကတ္တာ စ နိဗ္ဗာတာ စ၊ ပထဝီဟိမဝန္တ သိနေရုစက္ကဝါဠမဟာ-
သမုဒ္ဒ စန္ဒိမ သူရိယာ မယာ နိဗ္ဗိတာတိ။ သေဋ္ဌော သဇိတာတိ အဟံ လောကဿ ဥပ္ပမော စ သဇိတာ၂ စ “တံ ခတ္ထိယော နာမ ဟောဟိ၊ တံ ဗြာဟ္မဏော။ ဝေဿော။ သုဒ္ဓေါ။ ဂဟဋ္ဌော။ ပဗ္ဗဇိတော နာမ။ အန္တမသော တံ ဩဋ္ဌော ဟောဟိ၊ ဂေါဏော ဟောဟိ”တိ ဧဝံ “သတ္တာနံ သံဝိသဇေတာ^၃ အဟ”န္တိ မညတိ။ ဝသီ ဝိတာ ဘူတဘဗျာနန္တိ အဟမသ္မိ စိက္ကဝသိတာယ ဝသီ၊ အဟံ ဝိတာ ဘူတာနဉ္စ ဘဗျာနဉ္စာတိ မညတိ။ တတ္ထ အဏှာဇေလာဗုဇာ သတ္တာ အန္တောအဏှာကောသေ စေဝ အန္တောဝတ္တိမိ စ ဘဗျာ နာမ၊ ဗဟိ နိက္ခန္တ ကာလဇော ပဋ္ဌာယ ဘူတာ နာမ။ သံသေဒဇာ ပဌမစိက္ကက္ခဏေ ဘဗျာ၊ ဒုတိယဇော ပဋ္ဌာယ ဘူတာ။ ဩပပါတိကာ ပဌမဇူရိယာပဏေ ဘဗျာ၊ ဒုတိယဇော ပဋ္ဌာယ ဘူတာတိ ဝေဒိတဗျာ။ တေ သဗ္ဗေပိ မယံ ပုတ္တာတိ သညာယ “အဟံ ဝိတာ ဘူတဘဗျာန”န္တိ မညတိ။

ဣဒါနိ ကာရဏတော^၄ သာဓေတုကာမော “မယာ ဣမေ သတ္တာ နိဗ္ဗိ-
တာ”တိ ပဋိညံ ကတွာ “တံ ကိဿ ဟေတူ”တိအာဒိမာဟ။ ဣတ္ထန္တိ ဣတ္ထဘာဝံ၊ ဗြဟ္မဘာဝန္တိ အတ္ထော။ ဣမိနာ မယန္တိ အတ္ထနော ကမ္မဝသေန စုတာပိ ဥပပန္နာပိ စ ကေဝလံ မညနာမတ္ထေနဝ “ဣမိနာ မယံ နိဗ္ဗိတာ”တိ မညမာနာ ဝက်စ္စိဒ္ဓေန^၅ ဝက်အာဏီ ဝိယ ဩနမိတွာ တဿေဝ ပါဒမူလံ ဝတ္တန္တိတိ။

၄၃။ ဝဏ္ဏဝန္တတရော စာတိ ဝဏ္ဏဝန္တတရော^၆၊ အဘိရူပေါ ပါသာဒိ-
ကောတိ အတ္ထော။ မဟေသက္ခတရောတိ ဣဿရိယပရိဝါရဝသေန မဟာ-
ယသတရော။

၁-သံ ၂-၇၀၊ အံ ၁-၃၄၂-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-သဇိတာ(သျှာ) ၃-သံဝိသဇိတာ(သျှာ)၊ သံဝိဘဇေတာ(က)
၄-ကာရဏဝသေန (က) ၅-ဝက်စ္စိဒ္ဓေန (သီ) ၆-ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ (သီ၊ သျှာ)

၄၄။ ဌာနံ ခေါ ပနေတန္တိ ကာရဏံ ခေါ ပနေတံ။ သော တတော စဝိတွာ အညတြ န ဂစ္ဆတိ၊ ဣဝေ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ အဂါရသ္မာတိ ဂေဟာ။ အနဂါရိယန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ ယသ္မာ အဂါရဿ ဟိတံ ကသိဂေါရက္ခာဒိကမ္ဘံ တတ္ထံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အနဂါရိယန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ပဗ္ဗဇတီတိ ဥပဂစ္ဆတိ။ တတော ပရံ နာနုဿရတီတိ တတော ပုဗ္ဗေနိဝါသာ ပရံ န သရတိ၊ သရိတုံ အသက္ကောန္တော တတ္ထ ဌာတွာ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။

နိစ္စောတိအာဒီသု တဿ ဥပပတ္တိံ အပဿန္တော “နိစ္စော”တိ ဝဒတိ၊ မရဏံ အပဿန္တော “ရုဓေါ”တိ၊ သဒါဘာဝတော “သဿတော”တိ၊ ဇရာဝသေနာပိ ဝိပရိဏာမဿ အဘာဝတော “အဝိပရိဏာမဓမ္မော”တိ။ သေသမေတ္ထ ပဌမဝါရေ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

၄၅-၄၆။ ဒုတိယဝါရေ ဒိဋ္ဌာယ ပဒုဿန္တိ ဝိနဿန္တိတိ ဒိဋ္ဌာပဒေါသိကာ၊ “ပဒုသိကာ”တိပိ ပါဠိံ လိခန္တိ၊ သာ အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။ အတိဝေလန္တိ အတိကာလံ၊ အတိဝိရန္တိ အတ္ထော။ ဟဿဒိဋ္ဌာရတိဓမ္မသမာပန္နာတိ ဟဿ-ရတိဓမ္မဉ္စေဝ ဒိဋ္ဌာရတိဓမ္မဉ္စ သမာပန္နာ အနုယုတ္တာ၊ ကေဠိဟဿသုခဉ္စေဝ ကာယိကဝါစသိကကိဋ္ဌာသုခဉ္စ အနုယုတ္တာ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရရတိဓမ္မသမာပိနော ဟုတွာ ဝိဟရန္တိတိ အတ္ထော။

သတိ သမ္ပုဿတီတိ ခါဒနိယဘောဇနိယေသု သတိ သမ္ပုဿတိ။ ဝေ ကိရ ပုညဝိသေသာဓိဂတေန မဟန္တေန အတ္တနော သိရိဝိဘဝေန နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌန္တာ တာယ သမ္ပတ္တိမဟန္တတာယ၊ “အာဟာရံ ပရိဘူဠိမှ၊ န ပရိဘူဠိမှ”တိပိ န ဇာနန္တိ။ အထ ကောဟာရာတိက္ကမနတော ပဋ္ဌာယ နိရန္တရံ ခါဒန္တာပိ ပိဝန္တာပိ စဝန္တိယေဝ၊ န တိဋ္ဌန္တိ။ ကသ္မာ? ကမ္မဇတေဇဿ ဗလဝတာယ၊ ကရဇကောယဿ မန္တတာယ။ မနုဿာနဉ္စိ ကမ္မဇတေဇော မန္တော၊ ကရဇကောယော ဗလဝါ။ တေသံ ကမ္မဇတေဇဿ မန္တတာယ ကရဇ-ကာယဿ ဗလဝတာယ သတ္တာဟမ္ပိ အတိက္ကမိတွာ ဥဏှောဒကအဋ္ဌယာဝု-အာဒီဟိ သက္ကာ ဝတ္ထု ဥပတ္တမ္ဘေတုံ။ ဒေါနံ ပန တေဇော ဗလဝါ ဟောတိ၊ ကရဇံ မန္တံ။ တေဇကံ အာဟာရဝေလံ အတိက္ကမိတွာဝ သက္ကာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ယထာ နာမ ဝိမှာနံ မဇ္ဈိကေ တတ္ထပါသာဏေ ဌာပိတံ ပဒုမံ ဝါ ဥပ္ပလံ ဝါ သာယနသမယေ စုဒ္ဓသတေနာပိ သိဋ္ဌိယမာနံ ပါကတိကံ န ဟောတိ၊ ဝိနဿတိယေဝ။ ဝေမေဝ ပစ္စာ နိရန္တရံ ခါဒန္တာပိ ပိဝန္တာပိ စဝန္တိယေဝ၊

၁-တံ တတ္ထ (သု၊က) ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၆၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၁၁၅၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၅-ပိဋ္ဌေသုပိ။
၂-သမ္ပတ္တိယာ မဟန္တတာယ (က)

န တိဋ္ဌန္တိ။ တေနာဟ “သတိယာ သမ္ပောသာ တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တိ”တိ။ ကတမေ ပန တေ ဒေဝါတိ? “ဣမေ ဒေဝါ”တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝိစာရဏာ နတ္ထိ။ “ဒေဝါနံ ကမ္မဇတေဇော ဗလဝါ ဟောတိ၊ ကရဇံ မန္တ”န္တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ ပန ယေ ကေဓိ ကဗဠိကာရာဟာရူပဇီဇိနော ဒေဝါ ဧဝံ ကရောန္တိ၊ တေယေဝ စဝန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေဓိ ပနာဟု “နိမ္မာနရတိ- ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိနော တေ ဒေဝါ”တိ။ ဒိဋ္ဌာပဒုဿနမထွေနေဝ ဟေတေ “ဒိဋ္ဌာပဒေဝါသိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ သေသမေထွ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၇-၄၈။ တတိယဝါရေ မနေန ပဒုဿန္တိ ဝိနဿန္တိတိ မနောပဒေဝါသိကာ၊ ဧတေ စာတုမဟာရာဇိကာ။ တေသု ကိရ ဧကော ဒေဝပုတ္တော “နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိယာမီ”တိ သပရိဝါရော ရထေန ဝီထိံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အထညော နက္ခမန္တော တံ ပုရတော ဂစ္ဆန္တံ ဒိဿှာ “ဘော ၂ အယံ ကပဏော အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဝိယ တေံ ဒိဿှာ ဝိတိယာ ဥဒ္ဓါမာတော ဝိယ၊ ဘိဇ္ဇမာနော ဝိယ စ ဂစ္ဆတိ”တိ ကုဇ္ဈတိ။ ပုရတော ဂစ္ဆန္တောပိ နိဝတ္တိတွာ တံ ကုဒ္ဓံ ဒိဿှာ ကုဒ္ဓါ နာမ သုဝိဒိတာ? ဟောန္တိတိ ကုဒ္ဓဘာဝမဿ ဥတွာ “တွံ ကုဒ္ဓေါ မယံ ကိံ ကရိဿသိ၊ အယံ သမ္ပတ္တိ မယာ ဒါနသီလာဒီနံ ဝသေန လဒ္ဓါ၊ န တယံ ဝသေနာ”တိ ပဋိကုဇ္ဈတိ။ ကေသိဗ္ဗိ ကုဒ္ဓေ ဣတရော အကုဒ္ဓေါ ရက္ခတိ၊ ဥဘောသု ပန ကုဒ္ဓေသု ကေဿ ကောဓော ဣတရဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿပိ ကောဓော ဣတရဿ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဥဘော ကန္တန္တာနံယေဝ ဩရောဝာနံ စဝန္တိ။ အယမေထွ မေဗတာ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၉-၅၂။ တက္ကိဝါရေ ၄ အယံ စက္ခာဒီနံ ဘေဒံ ပဿတိ၊ စိတ္တံ ပန ယသ္မာ ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္စိမဿ ပစ္စိမဿ ပစ္စယံ ဒတွာဝံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ စက္ခာဒီနံ ဘေဒတော ဗလဝတရမ္ပိ စိတ္တဿ ဘေဒံ န ပဿတိ။ သော တံ အပဿန္တော ယထာ နာမ သကုဏော ကေံ ရုက္ခံ ဇဟိတွာ အညသ္မိံ နိလိယတိ၊ ဝေမေဝ ဣမသ္မိံ အဟ္တာဘာဝေ ဘိန္နေ စိတ္တံ အညတြ ဂစ္ဆတိတိ ဂဟေတွာ ဝေမာဟ။ သေသမေထွ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အန္တာနန္ဒဝါဒဝဏ္ဏနာ

၅၃။ အန္တာနန္တိကာတိ အန္တာနန္ဒဝါဒါ၊ အန္တံ ဝါ အနန္တံ ဝါ အန္တာနန္တံ ဝါ နေဝန္တာနာနန္တံ ဝါ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တဝါဒါတိ အတ္ထော။

၁-ဣမေ နာမာတိ (သီ၊ သျာ) ၂-ဒိဿှာ ကိံ ဘော (သီ၊ သျာ)
 ၃-သုဝိဇ္ဇာနာ (သျာ)၊ သုဝိဇ္ဇာနာ (က) ၄-တက္ကိဝါဒေ (က) ၅-ကေသိဗ္ဗိ (က)

ဟောတိ ဟောတော ပရံ မရဏာ”တိ ဝုတ္တံ ဥစ္ဆေဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ နော နောတိပိ မေ နောတိ “နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ တက္ကိဝါဒံ ပဋိက္ခိပတိ။ သယံ ပန “ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ဝါ “အကုသလ”န္တိ ဝါ ပုဋ္ဌော န ကိစ္ဆိ ဗျာကရေတိ။ “ဣဒံ ကုသလ”န္တိ ပုဋ္ဌော “ဝေန္တိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ တတော “ကိ” အကုသလ”န္တိ ဝုတ္တေ “တထာတိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ “ကိ” ဥဘယတော အညထာ”တိ ဝုတ္တေ “အညထာတိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ တတော “တိပိဓေနာပိ န ဟောတိ။ ကိ” တေ လန္တိ”တိ ဝုတ္တေ “နောတိပိ မေ နော”တိ ဝဒတိ။ တတော “ကိ” နော နောတိ တေ” လန္တိ”တိ ဝုတ္တေ “နော နောတိပိ မေ နော”တိ ဧဝံ ဝိက္ခေပမေဝ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကသ္မိဗ္ဗိ ပက္ခေ န တိဋ္ဌတိ။

၆၃။ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါတိ အဇာနန္တောပိ^၂ သဟသာ ကုသလ-
မေဝ “ကုသလ”န္တိ ဝတော အကုသလမေဝ “အကုသလ”န္တိ ဝတော “မယာ
အသုကဿ နာမ ဧဝံ ဗျာကတံ။ ကိ” တံ သုဗျာကတ”န္တိ အညေ ပဏ္ဍိတေ ပုစ္ဆိတွာ
တေဟိ “သုဗျာကတံ ဘဒြိမုခ၊ ကုသလမေဝ တယာ ကုသလံ အကုသလမေဝ
အကုသလ”န္တိ ဗျာကတ”န္တိ ဝုတ္တေ “နတ္ထိ မယာ သဒိသော ပဏ္ဍိတော”တိ ဧဝံ
မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ အဿာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ဆန္ဒော
ဒုဗ္ဗလရာဂေါ၊ ရာဂေါ ဗလဝရာဂေါ။ ဒေါသော ဝါ ပဋိဇော ဝါတိ ကုသလံ
ပန “အကုသလ”န္တိ အကုသလံ ဝါ^၃ “ကုသလ”န္တိ ဝတော အညေ ပဏ္ဍိတေ
ပုစ္ဆိတွာ တေဟိ “သုဗျာကတံ တယာ”တိ ဝုတ္တေ “တ္ထေကန္တိ နာမ န ဇာနာမိ”တိ
တတ္ထ မေ အဿ ဒေါသော ဝါ ပဋိဇော ဝါတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ဒေါသော
ဒုဗ္ဗလကောဓော၊ ပဋိဇော ဗလဝကောဓော။

တံ မမဿ ဥပါဒါနံ၊ သော မမဿ ဝိဃာတောတိ တံ ဆန္ဒရာဂဒွယံ မမ
ဥပါဒါနံ အဿ၊ ဒေါသပဋိသဒွယံ ဝိဃာတော။ ဥဘယဗ္ဗိ ဝါ ဒဠဂ္ဂဟဏ-
ဝသေန ဥပါဒါနံ၊ ဝိဟနနဝသေန ဝိဃာတော။ ရာဂေါ ဟိ အမုဉ္ဇိတု-
ကာမတာယ အာရမ္မဏံ ဂဏှာတိ ဇလူကာ ဝိယ။ ဒေါသော ဝိနာသေတု-
ကာမတာယ အာသီဝိသော ဝိယ။ ဥဘောပိ စေတေ သန္တာပကဋ္ဌေန ဝိဟနန္တိ-
ယေဝါတိ “ဥပါဒါန”န္တိ စ “ဝိဃာတော”တိ စ ဝုတ္တာ။ သေသံ ပဌမဝါရသဒိ-
သမေဝ။

၁-နော နောတိ ကိ” တေ (သျှာ) ၂-အပ္ပဋိဇာနန္တောပိ (သျှာ)၊ အဿဗ္ဗဇာနန္တောပိ (က)
၃-အကုသလဉ္စ (သိ)

၆၄။ ပဏ္ဍိတာတိ ပဏ္ဍိစွေန သမန္နာဂတာ။ နိပုဏာတိ သက္ကသုရမုဒ္ဓိနော သက္ကသုရမံ အတ္တန္တရံ^၁ ပဋိဝိဇ္ဇနသမတ္တာ။ ကတပရပ္ပဝါဒါတိ ဝိညာတပရပ္ပဝါဒါ စေဝ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ ကတဝါဒပရိစယာ စ။ ဝါလဝေဓိဂ္ဂပေါတိ ဝါလဝေဓိ-
 ဓနုဂ္ဂဟသဒိသာ။ ဝေါဘိန္ဒုန္တာ^၂ မညေတိ ဝါလဝေဓိ ဝိယ ဝါလံ သုရမာနိပိ ပရေသံ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ အတ္တနော ပညာဂတေနိ ဘိန္ဒုန္တာ ဝိယ စရန္တိတိ အတ္ထော။
 တေ မံ တတ္ထာတိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ မံ တေသု ကုသလာကုသလေသု။ သမနုယုဇ္ဇေယျုန္တိ “ကို ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလန္တိ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဝဒါ”တိ လဒ္ဓိံ ပုစ္ဆေယျု။ သမနုဂါဟေယျုန္တိ “ဣဒံ နာမာ”တိ ပုစ္ဆေ “ကေန ကာရဏေန တေမတ္ထံ ဂါဟယေ”န္တိ^၃ ကာရဏံ ပုစ္ဆေယျု။ သမနုဘာသေယျုန္တိ “ဣမိနာ နာမ ကာရဏေနာ”တိ ပုစ္ဆေ ကာရဏေ ဒေါသံ ဒေသေတွာ “န တံ ဣဒံ ဇာနာသိ၊ ဣဒံ ပန ဂဏှ၊ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇေဟိ”တိ ဧဝံ သမနုယုဇ္ဇေယျု။ န သမ္ပာယေယျုန္တိ န သမ္ပာဒေယျံ၊ သမ္ပာဒေတွာ ကထေတုံ န သက္ကာဏေယျုန္တိ အတ္ထော။ သော မမ သိဃာတောတိ ယံ တံ ပုနပ္ပုနံ ဝတွာပိ အသမ္ပာယနံ နာမ၊ သော မမ သိဃာတော အဿ၊ ဩဋ္ဌတာလုဇိဝါဂလသောသနဒုက္ခမေဝ အဿာတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္တာပိ ပဌမဝါရသဒိသမေဝ။

၆၅-၆၆။ မန္တောတိ မန္တပညော၊ အပညသေဝေတံ နာမံ။ မောမူဟောတိ အတိသမ္မုဇ္ဇော။ ဟောတိ တထာဂတောတိအာဒိသု သတ္ထော “တထာ-
 ဂတော”တိ အဓိပ္ပေတော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ ဣမေပိ စတ္တာရော ပုဗ္ဗေ ပဝတ္ထမမ္မာနုသာရေနေဝ ဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတတ္တာ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေသု ပဝိဋ္ဌာ။

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒဝဏ္ဏနာ

၆၇။ “အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော အတ္တာ စ လောကော စာ”တိ ဒဿနံ အဓိစ္စ-
 သမုပ္ပန္နံ၊ တံ ဧတေသံ အတ္ထိတိ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိန္တိ အကာရဏသမုပ္ပန္နံ။

၆၈-၇၃။ အသညသတ္တာတိ ဒေသနာသိသမေတံ၊ အစိတ္တုပ္ပါဒါ ဂူပမတ္တက-
 အတ္တဘာဝါတိ^၁ အတ္ထော။ တေသံ ဧဝံ ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ—ဧကစော ဟိ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝါယောကသိဏေ ပရိကမ္ပံ ကတွာ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဈာနာ ပုဋ္ဌာယ “စိတ္တေ ဒေါသံ ပဿတိ၊ စိတ္တေ သတိ

၁-သုရမအတ္တန္တရံ (သီက) ၂-တေဘိန္ဒုန္တာ(က) (၃၇-၃၇၉၊ ၃၈-၃၇၆၊ ၃၉-၃၇၇-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတမ္ပံ။)
 ၃-ပညာဗလေန (သျှ) ၄-ဂါဟယာတိ (သီ၊ သျှ) ၅-အစိတ္တုပ္ပါဒဂူပမတ္တကအတ္တဘာဝါတိ (သီ)

ဟတ္ထစ္ဆေဒါဒိဒုက္ခဉ္စေဝ သဗ္ဗဘယာနိ စ ဟောန္တိ၊ အလံ ဣမိနာ စိတ္တေန၊ အစိတ္တကဘာဝေါဝံသန္တော”တိ၊ ဧဝံစိတ္တေ ဒေါသံပဿိတွာ အပရိဟိနဇ္ဈာနော ကာလံ ကတွာ အသညသတ္တေသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ စိတ္တမဿ စုတိစိတ္တနိရောဓေန ဣဓေဝ နိဝတ္တတိ၊ ရူပက္ခန္ဓမတ္တမေဝ တတ္ထ ပါတုဘဝတိ။ တေ တတ္ထ ယထာ နာမ ဇိယာဝေဂုက္ခိတ္တော သရောယတ္တကော ဇိယာဝေဂေါ၊ တတ္တကမေဝ အာကာသေ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ ဈာနဝေဂုက္ခိတ္တာ ဥပပဇ္ဇိတွာ ယတ္တကော ဈာနဝေဂေါ၊ တတ္တကမေဝ ကာလံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဈာနဝေဂေ ပန ပရိဟိနော တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော အန္တရဓာယတိ၊ ဣဓ ပန ပဋိသန္ဓိသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ ပန တာယ ဣဓ ဥပ္ပန္နသညာယ တေသံ တတ္ထ စုတိ ပညာယတိ၊ တသ္မာ “သညုပ္ပါဒါ စ ပန တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ **သန္တတယာတိ သန္တဘာဝါယ။** သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။ တက္ကိဝါဒေါပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အပရန္တကပ္ပိကဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၄။ ဧဝံ အဋ္ဌာရသ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ စတုစတ္တာရိသ အပရန္တကပ္ပိကေ ဒဿေတုံ “**သန္တိဘိက္ခဝေ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အနာဂတ- ကောဋ္ဌာသသင်္ခါတံ အပရန္တံ ကပ္ပေတွာ ဂဏန္တိတိ **အပရန္တကပ္ပိကာ၊** အပရန္တကပ္ပေါ ဝါ ဧတေသံ အတ္ထိတိ **အပရန္တကပ္ပိကာ။** ဧဝံ သေသမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သညီဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၅။ **ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာတိ အာဃာတနံ** ဝုစ္စတိ မရဏံ၊ ဥဒ္ဓမာဃာတနာ အတ္တာနံ ဝဒန္တိတိ **ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ။** “သညီ”တိ ပဝတ္တော ဝါဒေါ သညီဝါဒေါ၊ သော ဧတေသံ အတ္ထိတိ **သညီဝါဒါ။**

၇၆-၇၇။ **ရူပိ အတ္တာတိအာဒိသု** ကသိဏရူပံ “အတ္တာ”တိ၊ တတ္ထ ပဝတ္ထ- သညဉ္စဿ “သညာ”တိ ဂဟေတွာ ဝါ အာဇီဝကာဒယော ဝိယ တက္ကမတ္တေနေဝ ဝါ “ရူပိ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ သညီ”တိ နံ ပညပေန္တိ။ တတ္ထ **အရောဂေါ**တိ နိဇ္ဈော။ အရူပသမာပတ္တိနိမိတ္တံ ပန “အတ္တာ”တိ၊ သမာပတ္တိသ- ညဉ္စဿ “သညာ”တိ ဂဟေတွာ ဝါ နိဂဏ္ဍာဒယော ဝိယ တက္ကမတ္တေနေဝ ဝါ “အရူပိ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ သညီ”တိ နံ ပညပေန္တိ။ တတိယာ ပန မိဿကဂါဟဝသေန ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ စတုတ္ထာ တက္ကဂါဟေနေဝ။

ဒုတိယစတုက္ကံ အန္တာနန္တိကဝါဒေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟတိယ-
 စတုက္ကေ သမာပန္နကဝသေန ဧကတ္တသညီ၊ အသမာပန္နကဝသေန နာနတ္တသညီ၊
 ပရိတ္တကသိဏဝသေန ပရိတ္တသညီ၊ ဝိပုလကသိဏဝသေန အပ္ပမာဏသညီတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စတုတ္ထစတုက္ကေ ပန ဒိဗ္ဗေန စက္ခန္ဓာ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဘူမိယံ
 နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသ္မာ “ဧကန္တသုဒ္ဓိ”တိ ဂဏှာတိ။ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသ္မာ
 “ဧကန္တဒုက္ခိ”တိ။ မနုဿေသု နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသ္မာ “သုခဒုက္ခိ”တိ။ ဝေဟပ္ပလ-
 ဒေဝေသု နိဗ္ဗတ္တမာနံ ဒိသ္မာ “အဒုက္ခမသုဒ္ဓိ”တိ ဂဏှာတိ။ ဝိသေသတော ဟိ
 ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏလာဘိနော ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ ဟောန္တိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခန္ဓကာ
 အပရန္တကပ္ပိကာတိ။

အသညီနေဝသညီနာသညီဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၀-၇၃။ အသညီဝါဒေါ သညီဝါဒေ အာဒိမိ ဝုတ္တာနံ ဒိန္နံ စတုက္ကာနံ
 ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာ နေဝသညီနာသညီဝါဒေါ။ ဧကဝလပ္ပိ တတ္ထ
 “သညီ အတ္တာ”တိ ဂဏှန္တာနံ တာ ဒိဋ္ဌိယော။ ဣဓ “အသညီ”တိ စ “နေဝ-
 သညီနာသညီ”တိ စ။ တတ္ထ န ဧကန္တေန ကာရဏံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။
 ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဟိ ဂါဟော ဥမ္မတ္တကပစ္ဆိသဒိသောတိ ဝုတ္တမေတံ။

ဥစ္ဆေဒဝါဒဝဏ္ဏနာ

၇၄။ ဥစ္ဆေဒဝါဒေ သတောတိ ဝိဇ္ဇမာနဿ။ ဥစ္ဆေဒန္တိ ဥပစ္ဆေဒံ။ ဝိနာသန္တိ
 အဒဿနံ။ ဝိဘဝန္တိ ဘာဝဝိဂမံ။ သဗ္ဗာနေတာနိ အညမညဝေဝစနာနေဝ။
 တတ္ထ ဒွေ ဇနာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဂဏှန္တိ လာဘီ စ အလာဘီ စ။ လာဘီ
 အရဟတော ဒိဗ္ဗေန စက္ခန္ဓာ စုတိံ ဒိသ္မာ ဥပပတ္တိံ အပဿန္တော။ ယော ဝါ
 စုတိမတ္တမေဝ ဒဗ္ဗံ သက္ကောတိ န ဥပပါတံ။ သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဂဏှာတိ။
 အလာဘီ စ “ကော ပရလောကံ န ဇာနာတိ”တိ ကာမသုခဂိဒ္ဓတာယ ဝါ
 “ယထာ ရုက္ခတော ပဏ္ဍာနိ ပတိတာနိ န ပုန ဝိရဟန္တိ။ ဝေမေဝ သတ္တာ”တိ-
 အာဒိနာ တက္ကေန ဝါ ဥစ္ဆေဒံ ဂဏှာတိ။ ဣဓ ပန တဏှာဒိဋ္ဌိနံ ဝသေန
 တထာ စ အညဏာ စ ဝိကပ္ပေတွာဝ ဣမာ သတ္တ ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပန္နာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၇၅။ တတ္ထ ဣဒိတိ ရူပဝါ။ စာတုမဟာဘူတိကောတိ စတုမဟာဘူတ-
 မယော။ မာတာပိတုနံ ဧတန္တိ မာဘာပေတ္တိကံ။ ကိံ တံ? သုက္ကသောဏိတံ။

၁-အနုဿရန္တော (သျှာ၊က) ၂-ဥပပတ္တိံ (သီ၊သျှာ)

မာတာပေတ္တိကေ သမ္ဘူတော ဇာတောတိ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ။ ဣတိ ရူပကာယသီသေန မနုဿတ္တဘာဝံ “အတ္တာ”တိ ဝဒတိ။ ဣတ္ထေကေတိ ဣတ္ထံ ဧကေ၊ ဝေမေကေတိ အတ္ထော။

၈၆။ ဒုတိယော တံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ ဒိဗ္ဗတ္တဘာဝံ ဝဒတိ။ ဒိဗ္ဗောတိ ဒေဝ-လောကေ သမ္ဘူတော။ ကာမာဝေရောတိ ဆကာမာဝေရဒေဝပရိယာပန္နော။ ကဗဠိကာရံ^၁ အာဟာရံ ဘက္ခတိတိ ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခော။

၈၇။ ဗနောမယောတိ ဈာနမနေန နိဗ္ဗတ္တော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိတိ သဗ္ဗင်္ဂ-ပစ္စင်္ဂယုတ္တော။ အဟိနိန္ဒြိယောတိ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော။ ယာနိ မြဟ္မလောကေ အတ္ထိ၊ တေသံ ဝသေန၊ ဣတရေသဉ္စ သဏ္ဌာနဝသေနတံ ဝုတ္တံ။

၈၈-၉၂။ သပ္ပသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိ-မဂ္ဂေ* ဝုတ္တော။ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေါတိအာဒိသု ပန အာကာသာ-နဉ္စာယတနဘဝံ ဥပဂတောတိ ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေ “ဒိဋ္ဌဓမ္မော”တိ ပစ္စက္ခမေဗေ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပဋိလဒ္ဓတ္တဘာဝသေတံ အဓိဝစနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ နိဗ္ဗာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ဣမသ္မိ-ယေဝ အတ္တဘာဝေ ဒုက္ခဝုပယမနန္တိ^၂ အတ္ထော၊ တံ ပဒန္တိတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန-ဝါဒါ၊ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနန္တိ ပရမံ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ဥတ္တမန္တိ အတ္ထော။

၉၄။ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိတိ မနာပိယရူပါဒိဟိ ပံဉ္စဟိ ကာမကောဋ္ဌာ-သေဟိ၊ ဗန္ဓုနေဟိ ဝါ။ သမပ္ပိတောတိ သုဠု အပ္ပိတော အလ္လိနော ဟုတ္တာ။ သမဂ္ဂိဘူတောတိ သမန္နာဂင်္ဂေတံ။ ပရိစာရေတိတိ တေသု ကာမဂုဏေသု ယထာသုခံ ဣန္ဒြိယာနိ စာရေတိ သဉ္စာရေတိ ဣတော စိတော စ ဥပနေတိ။ အထ ဝါ ပလဠတိ^၃ ရမတိ ကိဠတိ။ ဧတ္ထ စ ဒုဝိဓာ ကာမဂုဏာ မာနုသကာ^၄ စေဝ ဒိဗ္ဗာ စ။ မာနုသကာ မန္တာတုကာမဂုဏသဒိသာ ဒဠုဗ္ဗာ၊ ဒိဗ္ဗာ ပရနိဗ္ဗိတ-ဝသဝတ္ထိဒေဝရာဇဿ၊ ကာမဂုဏသဒိသာတိ။ ဝေရူပေ ကာမေ ဥပဂတာနဉ္စိ တေ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ^၅ ပညပေန္တိ။

၁-ကဗဠိကာရံ (သီ) * ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၂၂-ပိဋေ။ ၂-ဒုက္ခဝုပယမောတိ (သျှာ) ၃-လဠတိ (ဗဟူသု) သီ-ဋီ (အဘိနဝ) ၁-၄၅၀-ပိဋေ။ ၄-မာနုသိကာ (က) ၅-မာနုသိကာ (က)

၉၅။ ဒုတိယဝါရေ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ၊ ပဋိပိဋနဋ္ဌေန ဒုက္ခာ၊ ပကတိဇဟနဋ္ဌေန ဝိပရိကာမဗ္ဗောတိ ဝေဒိတဗျာ။ တေသံ ဝိပရိကာမညထာ-
ဘာဝါတိ တေသံ ကာမာနံ ဝိပရိကာမသင်္ခါတာ အညထာဘာဝါ။ ယဒ္ဓိ မေ အဟောသိ၊ တဒ္ဓိ မေ နတ္ထိတိ ဝုတ္တနယေန ဥပ္ပန္နန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခ-
ဒေါမနဿုပါယာသာ။ တတ္ထ အန္တောနိဇ္ဈာယနလက္ခဏော သောဏော၊ တန္နိသိတလာလပ္ပနလက္ခဏော ပရိဒေဝေါ၊ ကာယပ္ပဋိပိဋနလက္ခဏံ ဒုက္ခံ၊ နာဝိဃာတလက္ခဏံ ဒေါမနဿံ၊ ဝိသာဒလက္ခဏော ဥပါယာသော၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိအာဒိနမတ္ထော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ* ဝုတ္တော။

၉၆။ ဝိတက္ကိတန္တိ အဘိနိရောပနဇေသန ပဝတ္ထော ဝိတက္ကော။ ဝိစာရိတန္တိ အနုမဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္ထော ဝိစာရော။ ဧတေနတန္တိ ဧတေန ဝိတက္ကိတေန စ ဝိစာရိတေန စ ဧတံ ပဌမဇ္ဈာနံ ဩဋ္ဌာရိကံ သကဏှကံ ဝိယ ခါယတိ။

၉၇-၉၈။ ဝိတိဂတန္တိ ဝိတိယေဝ။ စေတသော ဥပ္ပိလာဝိတက္ကန္တိ စိတ္တဿ ဥပ္ပိလဘာဝကရဏံ။ စေတသော အဘောဂေါတိ ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ တသ္မိ သုခေ ပုနပ္ပုနံ စိတ္တဿ အဘောဂေါ မနသိကာရော သမန္တာဟာရောတိ။ သေသမေတ္တ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒေ ဥတ္တာနမေဝ။

တ္ထောဝတာ သဗ္ဗာပိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယေစ ကထိတာ ဟောန္တိ။ ယာသံ သတ္ထေဝ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော၊ သေသာ သဿတဒိဋ္ဌိယော။

၁၀၀-၁၀၄။ ဣဒါနိ “ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ”တိဣမိ- ဝါရေန သဗ္ဗေပိ တေ အပရန္တကပ္ပိကေ၊ ကေဇ္ဈိ နိယျာတေတွာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ပုန “ဣမေဟိ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိနာ ဝါရေန သဗ္ဗေပိ တေ ပုပ္ဖန္တာပရန္တကပ္ပိကေ၊ ကေဇ္ဈိ နိယျာတေတွာ တဒေဝ ဉာဏံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဣထိ “ကတမေ စ တေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ”တိအာဒိမိ ပုစ္ဆ-
မာနောပိ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇမာနောပိ သတ္တာနံ အဇ္ဈာ-
သယံ တုလာယ တုလယန္တော ဝိယ၊ သိနေရူပါဒတော ဝါလုကံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိယ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဥဒ္ဓရိတွာ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဝေမယံ ယထာနုသန္ဓိဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ။

တယောဟိ သုတ္တဿ အနုသန္တိ—ပုစ္ဆာနုသန္တိ၊ အဇ္ဈာသယာနုသန္တိ၊ ယထာ-
နုသန္တိတိ။ တတ္ထ “ဝေ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ ‘ကိ’

* ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၅-ပိဋက။ ၁-ဥပ္ပိလာဝိတက္က(က)၊ ဒီ-၇ ၁-၁၇၆၊ သီ-၇ (အဘိနဝ) ၁-၄၅၂-ပိဋက။
၂-ပုပ္ဖန္တကပ္ပိကေ (သျှာ၊ က) ၃-အပရန္တကပ္ပိကေ ပုပ္ဖန္တာပရန္တကပ္ပိကေစ (သျှာ၊ က)

သုတ္တံ]

ပရိတသိတပိဋကတဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၁၃

န ခေါ်ဘန္တေ ဩရိမံ တီရံ၊ ကိံ ပါရိမံ တီရံ၊ ကော မဇ္ဈေ သံသီဒေါ^၁၊ ကော ထလေ ဥဿာဒေါ^၂၊ ကော မနုဿဂ္ဂါဟော၊ ကော အမနုဿဂ္ဂါဟော၊ ကော အာဝဇ္ဇဂ္ဂါဟော၊ ကော အန္တောပူတိဘာဝေါ^၃တိ”^၄ ဧဝံ ပုစ္ဆန္တာနံ ဘဂဝတာ ဝိဿဇ္ဇိတသုတ္တဝသေန ပုစ္ဆာနုသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အထ ခေါ် အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ ‘ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ အနတ္တကတာနိ ကိရ ကမ္မာနိ ကမတ္တာနံ ဖုဿိဿန္တိ’တိ^၅။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ တဿ ဘိက္ခုနော စေတသာ စေတော ပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ—ဌာနံ ခေါ် ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ ဣဂေကစ္စော မောဃပုရိသော အဝိဒ္ဓါ အဝိဇ္ဇာဂတော တဏှာဓိပတေယျေန စေတသာ သတ္တု သာသနံ အတိဓာဝိတဗ္ဗံ မညေယျ ‘ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ။ ပ။ ဖုဿိဿန္တိ’တိ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ^၆။ ဧဝံ ပရေသံ အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တသုတ္တဝသေန အဇ္ဈာသယာနုသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယေန ပန ဓမ္မေန အာဒိမိ ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ တဿ ဓမ္မဿ အနုရူပဓမ္မ-ဝသေန ဝါ ပဋိပက္ခဝသေန ဝါ ယေသု သုတ္တေသု ဥပရိ ဒေသနာ အာဂစ္ဆတိ၊ တေသံ ဝသေန ယထာနုသန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ? အာကဇံယျသုတ္တေ^၇ ဟေဋ္ဌာ သီလေန ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ ဆ အဘိညာ အာဂတာ။ ဝတ္ထသုတ္တေ^၈ ဟေဋ္ဌာ ကိလေသေန ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ မြဟ္မဝိဟာရာ အာဂတာ။ ကောသမ္ဗိယသုတ္တေ^၉ ဟေဋ္ဌာ ဘဏှနေန ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ သာရဏီယဓမ္မာ အာဂတာ။ ကကရူပဓေ ဟေဋ္ဌာ အက္ခန္တိယာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ ကကရူပမာ အာဂတာ။ ဣမသ္မိမ္မိ မြဟ္မဇာလေ ဟေဋ္ဌာ ဒိဋ္ဌိဝသေန ဒေသနာ ဥဋ္ဌိတာ၊ ဥပရိ သုညတာပကာသနံ အာဂတံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝေမယံ ယထာနုသန္တိဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ”တိ။

ပရိတသိတပိဋကတဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀၅-၁၁၇။ ဣဒါနိ မရိယာဒဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ “တတြ ဘိက္ခဝေ”တိ-အာဒိကာ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ တဒပိ တေသံ ဘဝတံ သမဏမြာဟုဏာနံ အဇာ-နတံ အပဿတံ ဝေဒယိတံ တဏှာဂတာနံ ပရိတသိတပိဋကတမေဝါတိ ယေန

၁-သံသာဒေါ(သိ)၊ သံသာရော(သျှာ) ၂-ဥဿာရော(က) ၃-သံ ၂-၃၀၇-ပိဋေ။ ၄-မ ၃-၆၉-ပိဋေ။ ၅-မ ၁-၃၉-ပိဋေ။ ၆-မ ၁-၄၃-ပိဋေ။ ၇-မ ၁-၃၉၅-ပိဋေ။ ၈-မ ၁-၁၇၃-ပိဋေ။ ၉-မ ၁-၁၇၃-ပိဋေ။

ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန ဒိဋ္ဌိသုခေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန တေ သောမနဿဇာတာ သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ စတုဟိ ဝတ္ထုဟိ၊ တဒပိ တေသံ ဘဝန္တာနံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ယထာဘူတံ ဓမ္မာနံ သဘာဝံ အဇာနန္တာနံ အပဿန္တာနံ ဝေဒယိတံ တဏှာဂတာနံ ကေဝလံ တဏှာဂတာနံယေဝ တံ ဝေဒယိတံ၊ တဉ္စ ခေါ ပနေတံ ပရိတသိတဝိပ္ပန္နိတမေဝ။ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန စေဝ တဏှာသင်္ခါတေန စ ပရိတသိတေန ဝိပ္ပန္နိတမေဝ စလိတမေဝ ကမ္မိတမေဝ ထုသရာသိမ္ပိ နိခါတခါဏသဒိသံ၊ န သောတာပန္နဿ ဒဿနမိဝ နိစ္စလန္တိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော ကေစ္စသဿတဝါဒါဒိသုပိ။

ဗဿပစ္စယဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၁၈-၁၃၀။ ပုန “တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဿတဝါဒါ”တိအာဒိ ပရမုရပစ္စယဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ တဒပိ ဗဿပစ္စယာတိ ယေန ဒိဋ္ဌိအဿာဒေန ဒိဋ္ဌိသုခေန ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန တေ သောမနဿဇာတာ သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ စတုဟိ ဝတ္ထုဟိ၊ တဒပိ တဏှာဒိဋ္ဌိ ပရိဖန္နိတံ ဝေဒယိတံ ဗဿပစ္စယာတိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၁၃၁-၁၄၃။ ဣဒါနိ တဿ ပစ္စယဿ ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေ ဗလဝဘာဝဒဿနတ္ထံ ပုန “တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဿတဝါဒါ”တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ တေ ဝတ အညတြ ဗဿာတိ ဟေ ဝတ သမဏဗြာဟ္မဏာ တံ ဝေဒယိတံ ဝိနာ ဖဿေန ပဋိသံဝေဒေဿန္တိတိ ကာရဏမေတံ နတ္ထိတိ။ ယထာ ဟိ ပတတော ဂေဟဿ ဥပတ္တန္တနတ္ထာယ ထူဏာ နာမ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ၊ န တံ ထူဏာယ အနုပတ္တန္တိတံ ဌာတုံ သက္ကောတိ၊ ဧဝမေဝ ဖဿောပိ ဝေဒနဒယ ဗလဝပစ္စယော၊ တံ ဝိနာ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိဝေဒယိတံ နတ္ထိတိ ဒဿေတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနဝဂ္ဂဋကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၄။ ဣဒါနိ “တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဿတဝါဒါ သဿတံ အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ ပညပေန္တိ စတုဟိ ဝတ္ထုဟိ၊ ယေပိ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ကေစ္စသဿတိကာ”တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဝေဒယိ-တာနိ သမ္ပိဏ္ဏေတိ။ ကသ္မာ? ဥပရိဖဿေ ပက္ခိပနတ္ထာယ။ ကထံ? သဗ္ဗေတေ ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တိတိ။ တတ္ထ ဆ ဖဿာယတနာနိ နာမ စက္ခုဖဿာယတနံ၊ သောတ။ ဗာန။ ဇိဝှါ။ ကာယ။ မနောဖဿာ-ယတနန္တိ ဣမာနိ ဆ။ သဗ္ဗာတိ သမောသရဏ ကာရဏပဏ္ဏတ္တိမတ္တတ္ထေယု ဟိ

အယံ အာယတနသဒ္ဓေါပဝတ္တတိ။ တတ္ထ “ကမ္မောဇော အဿာနံ အာယတနံ၊ ဂုန္တံ ဒက္ခိဏာပထော” တိ သဗ္ဗာတိယံ ပဝတ္တတိ။ သဗ္ဗာတိဋ္ဌာနေတိ အတ္ထော။ “မနောရမေ အာယတနေ၊ သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ” တိ သမောသရဏေ။ “သတိ သတိအာယတနေ” တိ ကာရဏေ။ “အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီသု သမ္ပန္တိ” တိ ပဏ္ဏတ္တိမတ္ထေ။ သွာယမိေ သဗ္ဗာတိအာဒိအတ္တတ္ထယေဝိ ယုဇ္ဇတိ။ စက္ခာဒိသု ဟိ ဖဿပဉ္စမကာ ဓမ္မာ သဗ္ဗာယန္တိ သမောသရန္တိ၊ တာနိ စ တေသံ ကာရဏန္တိ အာယတနာနိ။ ဣေ ပန “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ၊ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုရိညာဏံ၊ တိဏ္ဏိ သင်္ဂတံ ဖဿော” တိ ဣမိနာ နယေန ဖဿသိသေနေဝ ဒေသနံ အာရောပေတွာ ဖဿံ အာဒိ ကတွာ ပစ္စယပရမ္ပရံ ဒေသေတံ ဖဿာယတနာဒိနိ ဝုတ္တာနိ။

ဖုဿ ဖုဿ ပဋိသံဝေဒေန္တိတိ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္ဇာပိ အာယတနာနံ ဖုသနကိစ္စံ ဝိယ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ န တေသံ ဖုသနကိစ္စတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ အာယတနာနိ ဖုသန္တိ၊ ဖဿောဝ တံ တံ အာရမ္ပဏံ ဖုသတိ၊ အာယတနာနိ ပန ဖဿေ ဥပနိက္ခိပိတွာ ဒသိတာနိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေ တေ ဆ ဖဿာယတနသမ္ပဝေန ဖဿေန ရူပါဒိနိ အာရမ္ပဏာနိ ဖုသိတွာ တံ ဒိဋ္ဌိဝေဒနံ ပဋိသံဝေဒယန္တိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တေသံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိအာဒိသု ဝေဒနာတိ ဆဖဿာယတန- သမ္ပဝါ ဝေဒနာ။ သာ ရူပတဏှာဒိဘေဒါယ တဏှာယ ဥပနိဿယကောဋီယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တေသံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ” တိ။ သာ ပန စတုဗ္ဗိဓဿ ဥပါဒါနဿ ဥပနိဿယကောဋီယာ စေ သဟဇာတ- ကောဋီယာ စ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ ဥပါဒါနံ ဘဝဿ၊ ဘဝေါ ဇာတိယာ ဥပနိဿယကောဋီယာ ပစ္စယော ဟောတိ။

ဇာတိတိ ပနေတ္ထ သဝိကာရာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဇာတိ ဇရာမရဏဿ စေ သောကာဒိနဉ္စ ဥပနိဿယကောဋီယာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရတော ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ ဝိသုဒ္ဓိပစ္စေ* ဝုတ္တာ၊ ဣမ ပနဿ ပယောဇနမတ္ထမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘဂဝါ ဟိ ဝဋ္ဋကထံ ကထေန္တေ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋီ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ၊ ‘ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္စာ သမဘဝိ’ တိ ဝေဉ္စေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ၊ အထ စ ပန ပညာယတိ ‘ဣဒပ္ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာ’ တိ” ဝေ အဝိဇ္ဇာသိသေန ဝါ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ

၁-အံ ၂-၃၆-ပိဋ္ဌေ။ ၂-အံ ၁- ၂၅၆-ပိဋ္ဌေ။ ၃-သံ ၁-၂၂၀-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-သံ ၁-၃၀၀-ပိဋ္ဌေ။ ၆-ဝေဉ္စိဒံ (သိ၊ သျာ၊ က) ၅-ပစ္စယပရမ္ပရာယာ (က)
 * ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၄၀-ပိဋ္ဌေ။ ၇-အံ ၃-၃၄၆-ပိဋ္ဌေ။

ကောဠိ န ပညာယတိ ဘဝတဏှာယ။ပ။ ‘ဣဒပ္ပစ္စယာ ဘဝတဏှာ’တိ”^၁ ဧဝံ တဏှာသိသေန ဝါ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဠိ န ပညာယတိ ဘဝဒိဋ္ဌိယာ။ပ။ ‘ဣဒပ္ပစ္စယာ ဘဝဒိဋ္ဌိ’တိ”^{*} ဧဝံ ဒိဋ္ဌိသိသေန ဝါ ကထေသိ။ဣဝ ပန ဒိဋ္ဌိသိသေန ကထေန္တော ဝေဒနာရာဂေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဒိဋ္ဌိယော ကထေတွာ ဝေဒနာမူလကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ကထေသိ။ တေန ဣဒံ ဒဿေတိ “ဧဝမေတေ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဣဒံ ဒဿနံ ဂဟေတွာ တီသု ဘဝေသု စတုသု ယောနိသု ပဉ္စသု ဂတီသု သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု နဝသု သတ္တာဝါသေသု ဣတော ဧတ္ထ ဧတ္တော ဣဓာတိ သန္တာဝန္တာ သံသရန္တာ ယန္တေ ယုတ္တဂေါဏော ဝိယ၊ ထမ္ပေ ဥပနိဗဒ္ဓေ- ကုက္ကုရော^၂ ဝိယ၊ ဝါတေန ဝိပ္ပန္နဋ္ဌနာဝါ ဝိယ စ ဝဋ္ဋဒုက္ခမေဝ အနုပရိ- ဝတ္တန္တိ။ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော သီသံ ဥက္ခိပိတုံ န သက္ကာန္တိ”တိ။

ဝိဝေဒကထာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၅။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂတိကာဓိဋ္ဌာနံ ဝဋ္ဋံ ကထေတွာ ဣဒါနိ ယုတ္တယေဝ ဘိက္ခု- အဓိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝိဝေဒံ ဒဿေန္တော “ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယတောတိ ယဒါ။ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနန္တိ ယေဟိ ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဖုသိတွာ ပဋိသံဝေဒယမာနာနံ^၃ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ ဝဋ္ဋံ ဝတ္တတိ။ တေသံယေဝ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ။ သမုဒယန္တိအာဒိသု “အဝိဇ္ဇာ- သမုဒယာ စက္ခုသမုဒယော”တိအာဒိနာ^{*} ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနေ ဝုတ္တနယေန ဖဿာယတနာနံ သမုဒယာဒယော^၄ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ပန တတ္ထ “ဖဿ- သမုဒယာ၊ ဖဿနိရောဓာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝမိမံ တံ စက္ခုဒိသု “အာဟာရသမုဒယာ၊ အာဟာရနိရောဓာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မနာယတနေ “နာမရူပသမုဒယာ၊ နာမရူပ- နိရောဓာ”^၅တိ။

ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဒိဋ္ဌိမေဝ ဇာနာတိ^၁။ အယံ ပန ဒိဋ္ဌိဉ္စ ဒိဋ္ဌိတော စ ဥတ္တရိတရံ သီလသမာဓိပညာဝိပုတ္တိန္တိ ယာဝ အရဟတ္တာ ဇာနာတိ။ ကော ဧဝံ ဇာနာတိတိ? ဝိဏာသဝေါ ဇာနာတိ။ အနာဂါမီ၊ သဂါဒါဂါမီ၊ သောတာပန္နော၊ ဗဟုဿုတော၊ ဂန္ထဓရော ဘိက္ခု ဇာနာတိ။ အာရဒ္ဒဝိပဿကော ဇာနာတိ။ ဒေသနာ ပန အရဟတ္တနိက္ခုဋေနေဝ နိဋ္ဌာပိတာတိ။

၁-အံ ၃-၃၄၈-ပိဋ္ဌေ။ * ဂရေသိတဗ္ဗမိဒံ။ ၂-ဥပနိဗဒ္ဓကုက္ကုရော (က)
 ၃-ပဋိသံဝေဒိယမာနာနံ (သီ၊ က) ၄-သမုဒယော (သီ၊ သျှာ)
 * ဟေဋ္ဌာ ၁၀၀-ပိဋ္ဌေ (၃၉-၅၇-ပိဋ္ဌေ နိဿိတပါဠိ)။ ၅-ပဇာနာတိ (သီ၊ သျှာ)

သေယျထာပိ ဘိက္ခုဝေတိ ဥပမာယံ ပန ဣဒံ သံသန္တနံ—အဗ္ဗရုက္ခော ဝိယ
 ဟိ တထာဂတဿ ကာယော၊ ရုက္ခေ ဇာတမဟာဝဏ္ဏော ဝိယ တံ နိဿာယ
 ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တတဏှာ။ တသ္မိံ ဝဏ္ဏေ ဥပနိဗဒ္ဓါ ပဉ္စပက္ကဒ္ဓါဒဿပက္ကအဋ္ဌာရသ-
 ပက္ကပရိမာဏာ အဗ္ဗပိဏ္ဍိ ဝိယ တဏှာယ သတိ တဏှပနိဗန္ဓနာ ဟုတွာ
 အာယတိ နိဗ္ဗတ္တနကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒွါဒဿာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။
 ယထာ ပန တသ္မိံ ဝဏ္ဏေ ဆိန္ဓေ သဗ္ဗာနိ တာနိ အဗ္ဗာနိ တဒန္ဓယာနိ ဟောန္တိ၊
 တံယေဝ ဝဏ္ဏံ အနဂတာနိ ဝဏ္ဏေဒါ ဆိန္ဓာနိယေဝါတိ အတ္ထော၊ ဝေမေဝ
 ယေ ဘဝနေတ္ထိဝဏ္ဏဿ အနုပစ္စိန္တတ္တာ အာယတိ ဥပ္ပဇေယျ ပဉ္စက္ခန္ဓာ
 ဒွါဒဿာယတနာနိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ တဒန္ဓယာ ဟောန္တိ၊
 ဘဝနေတ္ထိ အနဂတာ၊ တာယ ဆိန္ဓာယ ဆိန္ဓာယေဝါတိ အတ္ထော။

ယထာ ပန တသ္မိံ ရုက္ခေ မဏှုကကဏှကဝိသသမ္ပဿံ အာဂမ္မ အနုပုဗ္ဗေန
 သုဿိတွာ မတေ “ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝေရူပေါ နာမ ရုက္ခော အဟောသိ”တိ
 ဝေါဟာရမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ န တံ ရုက္ခံ ကောစိ ပဿတိ၊ ဧဝံ အရိယမဂ္ဂ-
 သမ္ပဿံ အာဂမ္မ တဏှာသိနေဟဿ ပရိယာဒိန္တတ္တာ အနုပုဗ္ဗေန သုဿိတွာ
 ဝိယ ဘိန္ဓေ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကာယဿ ဘေဒါ ဥဒ္ဓိ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ န တံ
 ဒက္ခန္တိ၊ တထာဂတမ္ပိ ဒေဝမနုဿာ န ဒက္ခိဿန္တိ၊ “ဝေရူပဿ နာမ ကိရ
 သတ္ထုနော ဣဒံ သာသန”န္တိ ဝေါဟာရမတ္တမေဝ ဘဝိဿတိတိ အနုပါ-
 ဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုံ ပါပေတွာ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

၁၄၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ဣမသ္မိံ
 သုတ္တေ ဝုတ္တေ ထေရော အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗံ သုတ္တံ သုမန္ဓာဟရိတွာ ဧဝံ
 ဗုဒ္ဓဗလံ ဒီပေတွာ ကထိတသုတ္တဿ န ဘဂဝတာ နာမံ ဂဟိတံ၊ ဟန္တဿ
 နာမံ ဂဏှာပေဿာမိတိ စိန္တေတွာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ။

တသ္မာတိဟ တုန္တိအာဒိသု အယမတ္တယောဇနာ—အာနန္ဒ ယသ္မာ ဣမသ္မိံ
 ဓမ္မပရိယာယေ ဣတ္ထေဝိ ပရတ္ထေဝိ ဝိဘတ္တော၊ တသ္မာတိဟ တံ ဣမံ
 ဓမ္မပရိယာယံ “အတ္တဇာလ”န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဗဟု တန္တိဓမ္မာ
 ကထိတာ၊ တသ္မာ “ဓမ္မဇာလ”န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ယသ္မာ စတ္ထေ သေဋ္ဌဋ္ဌေန
 မြဟ္မံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိဘတ္တံ၊ တသ္မာ “မြဟ္မဇာလ”န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊
 ယသ္မာ စတ္ထေ ဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဝိဘတ္တော၊ တသ္မာ “ဒိဋ္ဌိဇာလ”န္တိပိ နံ ဓာရေဟိ၊
 ယသ္မာ ပန ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ သုတွာ ဒေဝပုတ္တမာရမ္ပိ ခန္ဓမာရမ္ပိ မဇ္ဈမာရမ္ပိ

သုတ္တ]

ဝိဝဿနာသုတ္တနာ

၁၁၉

ကိလေသမာရဗ္ဗိ သက္ကာ မဒ္ဓိတုံ၊ တသ္မာ “အနတ္တရော သင်္ခါမဝိဇယောတိပိ နံ ဓာရေဟိ”တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝေါကိ ဣဒံ နိဒါနာဝသာနတော ပဘုတိ ယာဝ “အနတ္တ- ရော သင်္ခါမဝိဇယောတိပိ နံ ဓာရေဟိ”တိ သကလံ သုတ္တန္တံ ဘဂဝါ ပရေသံ ပညာယ အလဗ္ဗနေယျပတိဋ္ဌံ ပရမဂန္ထိရံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပကာသေန္တော သူရိယော ဝိယ အန္တကာရံ ဒိဋ္ဌိဂတမဟန္တကာရံ ဝိမေန္တော အဝေါစ။

၁၄၉။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခုတိ တေ ဘိက္ခု အတ္တမနာ သကမနာ၊ ဗုဒ္ဓဂတယ ဝီတိယာ ဥဒဂ္ဂစိတ္တာ ဟုတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘဂဝတော အာသိတန္တိ ဧဝံ ဝိစိတြနယဒေသနာဝိလာသယုတ္တံ ဣဒံ သုတ္တံ ကရဝိကရုတ- မဉ္ဇနာ ကဏ္ဍသုခေန ပဏ္ဍိတဇနဟဒယာနံ အမတာဘိသေကသဒိသေန မြဟ္မဿရေန ဘာသမာနဿ ဘဂဝတော ဝစနံ။ အဘိနန္ဒန္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံသု စ။ အယဉ္ဇိ အဘိနန္ဒသဒ္ဓေါ “အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ”တိ- အာဒိသု တဏှာယဗ္ဗိ အာဂတော။ “အန္တမေဝါဘိနန္ဒန္တိ ဥဘယေ ဒေဝမာနု- သာ”တိအာဒိသု ပပဂမနေပိ။

“စိရပ္ပဝါသိံ ပုရိသံ၊ ဒူရတော သောတ္ထိမာဂတံ။
ဉ္ဇတိမိတ္တာ သုဟဇ္ဇော စ၊ အဘိနန္ဒန္တိ အာဂတ”န္တိ-

အာဒိသု သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ နေပိ။ “အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ”တိအာဒိသု အနု- မောဒနေပိ။ သွာယဗိမ အနုမောဒနသမ္ပုဋ္ဌိန္တိနေသု ယုဇ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အဘိ- နန္ဒန္တိ အနုမောဒိံသု စေဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံသု စာ”တိ။

သုဘာသိတံ သုလပိတံ၊ “သာဓု သာဓု”တိ တာဒိနော။
အနုမောဒမာနာ သိရသာ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိံသု ဘိက္ခဝေါတိ။

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိန္တိ ဣမသ္မိံ နိဂ္ဂါထကသုတ္တေ။ နိဂ္ဂါထကတ္တာ ဟိ ဣဒံ “ဝေယျာကရဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဒသသဟသံ လောကဓာတုတိ ဒသသဟသစက္ကဝါဠပရိမာဏာ လောက- ဓာတု။ အကမ္မိတ္တာတိ န သုတ္တပရိယောသာနေယေဝ အကမ္မိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ဘညမာနေ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဝိနိဝေဋ္ဌေဟာ

၁-သံ ၂-၁၂-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၁-၂၉-ပိဋ္ဌေ။
၃-ခု ၁-၄၅-ဓမ္မပဒေ။ ၄-မ ၁-၁၆၀-ပိဋ္ဌေ။

ဒေသိယမာနေသု တဿ တဿ ဒိဋ္ဌိဂတဿ ပရိယောသာနေ ပရိယောသာ-
နေတိ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဌာနေသု အကမ္ပိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ပထဝီကမ္ပော ဝေဒိတဗ္ဗော—ဓာတုက္ခောဘေန၊
ဣဒ္ဓိမတော အာနဘာဝေန၊ ဗောဓိသတ္တဿ ဂဟောက္ကန္တိယာ၊ မာတုကုမ္ဘိတော
နိက္ခမနေန၊ သမ္ပောဓိပ္ပတ္တိယာ၊ မေဗ္ဗစက္ကပ္ပဝတ္တနေန၊ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇနေန၊
ပရိနိဗ္ဗာနေနာတိ။ တေသံ ဝိနိစ္ဆယံ “အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ အာနန္ဒ ဟေတူ
အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ*ဧဝံ မဟာပရိ-
နိဗ္ဗာနေ အာဂတယ တန္တိယာ ဝဏ္ဏနာကာလေ ဝက္ခာမ။ အယံ ပန
မဟာပထဝီ အပရေသုပိ အဋ္ဌသု ဌာနေသု အကမ္ပိတ္တ မဟာဘိနိက္ခမနေ၊
ဗောဓိမဏ္ဍုပသင်္ကမနေ၊ ပံသုကူလဂ္ဂဟဏေ၊ ပံသုကူလဓောဝနေ၊ ကာဠကာရာမ-
သုတ္တေ၊ ဂေါတမကသုတ္တေ၊ ဝေဿန္တရဇာတကေ၊ ဣမသ္မိံ မြဟ္မဇာလေတိ။ တတ္ထ
မဟာဘိနိက္ခမနေဗောဓိမဏ္ဍုပသင်္ကမနေသု ဝိရိယဗလေန အကမ္ပိတ္တ။ ပံသုကူလဂ္ဂ-
ဟဏေ ဒွိသဟဿဒီပပရိဝါရေ စတ္တာရော မဟာဒီပေ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ
သုသာနံ ဂန္ဓာ ပံသုကူလံ ဂဏှန္တေန “ဒုက္ကရံ ဘဂဝတာ ကတ”န္တိ အတ္ထရိယ-
ဝေဂါဘိဟတာ အကမ္ပိတ္တ။ ပံသုကူလဓောဝနေဝေဿန္တရဇာတကေသု အကာ-
လကမ္ပနေန အကမ္ပိတ္တ။ ကာဠကာရာမဂေါတမကသုတ္တေသု “အဟံ သက္ခီ
ဘဂဝါ”တိ သက္ခီဘာဝေန အကမ္ပိတ္တ။ ဣမသ္မိံ ပန မြဟ္မဇာလေ ဒွါသဋ္ဌိယာ
ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဝိဇဇေတွာ နိဂုမ္ဘံ ကတွာ ဒေသိယမာနေသု သာဓုကာရဒါနဝေေန
အကမ္ပိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

န ကေဝလဉ္စ ဧတေသု ဌာနေသုယေဝ ပထဝီ အကမ္ပိတ္တ။ အထ ခေါ တီသု
သင်္ဂဟေသုပိ မဟာမဟိန္ဒုတ္တေရဿ ဣမံ ဒီပံ အာဂန္ဓာ ဇောတိဝနေ နိသီဒိတွာ
ဓမ္မံ ဒေသိတဒိဝသေပိ အကမ္ပိတ္တ။ ကလျာဏိယဝိဟာရေ စ ပိဏ္ဏပါတိယတ္ထေ-
ရဿ စေတိယင်္ဂဏံ သမ္ပဇိတွာ တတ္ထေဝ နိသီဒိတွာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဒိတိံ
ဂဟေတွာ ဣမံ သုတ္တန္တံ အာရဒ္ဓဿ သုတ္တပရိယောသာနေ ဥဒကပရိယန္တံ
ကတွာ အကမ္ပိတ္တ။ လောဟပါသာဒဿ ပါစိနအမ္ပလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ^၂ နာမ
အဟောသိ။ တတ္ထ နိသီဒိတွာ ဒီဃဘာဏကတ္ထေရာ မြဟ္မဇာလသုတ္တံ အာရဘိံ သု၊
တေသံ သဗ္ဗာယပရိယောသာနေပိ^၃ ဥဒကပရိယန္တမေဝ ကတွာ ပထဝီ
အကမ္ပိတ္တာတိ။

* ဒိ ၂-၉၀၊ အံ ၃-၁၃၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၁-ကာလကာရာမသုတ္တေ (သီ၊ က) အံ ၁-၃၃၃-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-ပါစိနံ အဗ္ဗလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ (သီ၊ က) ၃-သဗ္ဗာယပရိယောသာနေပိ (က)

သုတ္တံ]

ဝိဝေဒနာသုတ္တံ

၁၂၁

ဧဝံ ယဿာနုဘာဝေန၊ အကပ္ပိတ္တ အနေကသော။
 မေဒနီ သုတ္တသေဋ္ဌဿ၊ ဒေသိတဿ သယမ္ပါနာ။
 မြဟ္မဇာလဿ တဿိဓ၊ ဓမ္မံ အတ္တဉ္စ ပဏှိတာ။
 သက္ကစ္စံ ဥဂ္ဂဟေတွာန၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ယောနိသောတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

မြဟ္မဇာလသုတ္တံဝဂ္ဂနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သာမညဖလသုတ္တံ

ရာဇဂြဟစတီယဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ရာဇဂြဟေတိ သာမညဖလသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗဒဝဏ္ဏနာ^၁။ ရာဇဂြဟေတိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ။ တဋ္ဌိ မန္ဒာတုမဟာဂေါ-
 ဝိန္ဒာဒိဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္ထာ ရာဇဂြဟန္တိ ဝုစ္စတိ။ အညေပေတ္တ ပကာရေ ဝဏ္ဏယန္တိ။
 ကိံ တေဟိ၊ နာမမတ္တမေတံ တဿ နဂရဿ။ တံ ပနေတံ ဗုဒ္ဓကာလေ စ
 စက္ကဝတ္တိကာလေ စ နဂရံ ဟောတိ။ သေသကာလေ သုညံ ဟောတိ
 ယက္ခပရိဂ္ဂဟိတံ။ တေသံ ဝသနဝနံ^၂ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ဝိဟရတိတိ
 အဝိသေသေန ဣရိယာပထဒိဗ္ဗဗြဟ္မအရိယဝိဟာရေသု အညတရဝိဟာရဿမဂ္ဂိ-
 ပရိဒိပနမေတံ။ ဣမ ပန ဌာနဂမနနိသဇ္ဇသယနပုဘေဒေသု ဣရိယာပထေသု
 အညတရဣရိယာပထသမာယောဂပရိဒိပနံ။ တေန ဌိတောပိ ဂစ္ဆန္တောပိ
 နိသိန္တောပိ သယာနောပိ ဘဂဝါ ဝိဟရတိစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဟိ ဧကံ
 ဣရိယာပထဗာမနံ အညေန ဣရိယာပထေန ဝိစ္စိန္တိတွာ အပရိပတန္တိ^၃ အတ္တ-
 ဘာဝံ ဟရတိ ပဝတ္တေတိ၊ တသ္မာ ဝိဟရတိတိ ဝုစ္စတိ။

ဇိဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အဗ္ဗဝနေတိ ဣဒမဿ ယံ ဂေါရဂါမံ
 ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ၊ တဿ သဒိပနိဝါသနဋ္ဌာနပရိဒိပနံ^၄။ တသ္မာ ရာဇဂြဟေ
 ဝိဟရတိ ဇိဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အဗ္ဗဝနေတိ ရာဇဂြဟသမိပေ
 ဇိဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အဗ္ဗဝနေ ဝိဟရတိတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဒိပတ္ထေ ဟေတံ ဘုဗ္ဗဝစနံ။ တတ္ထ ဇိဝတိတိ ဇိဝကော၊
 ကုမာရေန ဘတောတိ ကောမာရဘစ္စော။ ယထာဟ “ကိံ” ဘဏေ ဧတံ
 ကာကေဟိ သမ္ပရိက္ခန္တိန္တိ? ဒါရကော ဒေဝါတိ။ ဇိဝတိ ဘဏေတိ? ဇိဝတိ
 ဒေဝါတိ။ တေန ဟိ ဘဏေ တံ ဒါရကံ အမှာကံ အန္တေပုရံ နေတွာ ဓာတိနံ
 ဒေဝေ ပေါသေတုန္တိ^၅။ တဿ ဇိဝတိတိ ဇိဝကောတိ နာမံ အကံသု။
 ကုမာရေန ပေါသာပိတောတိ ကောမာရဘစ္စောတိ နာမံ အကံသု”တိ^၆ အယံ
 ပနေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္ထာရေန ပန ဇိဝကဝတ္ထု ခန္ဓကေ အာဂတမေဝ။
 ဝိနိစ္ဆယကထာပိဿ သမန္တပါသာဒိကာယ^၇ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာ။

၁-အနုပုဗ္ဗဒဝဏ္ဏနာ (သျှ၊ က) ၂-ဝသနဝနံ (သိ)၊ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝနံ(က)
 ၃-အပတန္တိ (သိ၊ က) ၄-သမိပေ နိဝါသနဋ္ဌာနပရိဒိပနံ (သိ၊ က)
 ၅-ဝိ ၃-၃၇၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၆-ဝိ ၃-၃၇၉-ဝိဋ္ဌေ။ ၇-ဝိ-၄၂၊ ၃၉၆-ဝိဋ္ဌေ။

ရာဇာမစ္ဆကထာဝဏ္ဏနာ

အယံ ပန ဇီဝကော ကေသိံ သမယေ ဘဂဝတော ဒေါသာဘိသန္တိ
 ကာယံ ဝိရေစေတွာ သိဝေယျကံ ဒုဿယုဂံ ဒတွာ ဝတ္ထာနုမောဒနာပရိယော-
 သာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ စိန္တေသိ “မယာ ဒိဝဿ
 ဒုတ္တိက္ခတ္တံ ပုဒ္ဓါပဋ္ဌာနံ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဣဒဉ္စ ဝေဠုဝနံ အတိဒူရေ၊ မယံ ပန အမ္မဝနံ
 ဥယျာနံ အာသန္တတရံ၊ ယန္တုနာဟံ ဧတ္ထ ဘဂဝတော ဝိဟာရံ ကာရေယျ”န္တိ။
 သော တသိံ အမ္မဝနေ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနလေဏကုဋိမဏ္ဍပါဒိနိ သမ္ပာဒေတွာ
 ဘဂဝတော အနုစ္စဝိကံ ဂန္တကုဋိံ ကာရာပေတွာ အမ္မဝနံ အဋ္ဌာရသဟတ္ထုဗ္ဗေနေ
 တမ္ပပဋဝဏ္ဏေန ပါကာရေန ပရိက္ခိပါပေတွာ ပုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ၊
 သမိဝရဘတ္တေန သန္တပေတွာ ဒက္ခိဏောဒကံ ပါတေတွာ ဝိဟာရံ နိယျာ-
 တေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဇီဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အမ္မဝနေ”တိ။

အစုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိတိ အစုသတေန ဦနေဟိ တေရသဟိ ဘိက္ခု-
 သတေဟိ။ ရာဇာတိအာဒိသု ရာဇတိ အတ္တနော ဣဿရိယသမ္ပတ္တိယာ စတူဟိ
 သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ မဟာဇနံ ရဇ္ဇေတိ ဝဇေတိတိ ရာဇာ။ မဂဓာနံ ဣဿရေတိ
 ဇာဂဓော။ “အဇာတောယေဝ ရညော သတ္တု ဘဝိဿတိ”တိ နေမိတ္တကေဟိ
 နိဋ္ဌိဋ္ဌောတိ အဇာတသတ္တု။

တသိံ ကိရ ကုစ္စိဂတေ ဒေဝိယာ ဝေရူပေါ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇိ
 “အဟော ဝတံဟံ ရညော ဒက္ခိဏဗာဟုလောဟိတံ ဝိဝေယျ”န္တိ၊ သာ
 “ဘာရိယေ ဌာနေ ဒေါဟဋ္ဌော ဥပ္ပဇ္ဇော၊ န သက္ကာ ကဿစိ အာရောစေတု”န္တိ
 တံ ကထေတုံ အသက္ကာန္တိ ကိသာ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ အဟောသိ။ တံ ရာဇာ ပုစ္ဆိ
 “ဘဒ္ဒေ တုယံ အတ္တဘာဝေါ န ပကတိဝဏ္ဏော၊ ကိံ ကာရဏ”န္တိ။ မာ ပုစ္ဆ
 မဟာရာဇာတိ။ ဘဒ္ဒေ တံ အတ္တနော၊ အဇ္ဈာသယံ မယံ အကထေန္တိ ကဿ
 ကထေဿသိတိ တထာ တထာ နိဗ္ဗန္တိတွာ ကထာပေသိ။ သုတွာ စ “ဗာလေ
 ကိံ ဧတ္ထ တုယံ ဘာရိယသညာ အဟောသိ”တိ ဝေဇံ ပက္ခောသာပေတွာ
 သုဝဏ္ဏသတ္တကေန ဗာဟု ဗာလာပေတွာ သုဝဏ္ဏသရကေန လောဟိတံ
 ဂဟေတွာ ဥဒကေန သန္တိန္တိတွာ ပါယေသိ။ နေမိတ္တကာ တံ သုတွာ “သေ
 ဂဗ္ဘော ရညော သတ္တု ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ ရာဇာ ဟညိဿတိ”တိ
 ဗျာကရိံသု။ ဒေဝီ သုတွာ “မယံ ကိရ ကုစ္စိတော နိက္ခန္တော ရာဇာနံ
 မာရေဿတိ”တိ ဂဗ္ဘံ ပါတေတုကာမာ ဥယျာနံ ဂန္တော ကုစ္စိံ မဒ္ဓါပေသိ။
 ဂဗ္ဘော န ပတတိ။ သာ ပုနပုနံ ဂန္တော တထေဝ ကာရေသိ။ ရာဇာ “ကိမတ္တံ

၁-ဂိဇ္ဈကုဋိ ဝေဠုဝနံ (သျှာ၊က) ၂-ပုဒ္ဓပမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ (က)
 ၃-နိယျာဒေဝီ (သျှာ) ၄-ကိသာ (သျှာ) ၅-တုယံ (ဗဟုသု)

သော “မယ့် မနောရထော နိပ္ပန္နော”တိ ဒေဝဒတ္တဿ အာရောစေသိ။ တတော နံ သော အာဟ “တံ သိင်္ဂါလံ အန္တောကတွာ ဘေရိပရိယောနဒ္ဒ- ပုရိသော ဝိယ သုကိစ္စကာရိဗ္ဗိ”တိ မညသိ။ ကတိပါဟေနေဝ တေ ပိတာ တယာ ကတံ အဝမာနံ စိန္တေတွာ သယမေဝ ရာဇာ ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ ဘန္တေ ကိံ ကရောမိတိ? မူလသစ္စံ ဘာတေဟိတိ။ နန ဘန္တေ မယ့် ပိတာ န သတ္ထဝဇ္ဈောတိ? အာဟာရပစ္စေဒေန နံ မာရေဟိတိ။ သော ပိတရံ တာပနဂေဟေ ပက္ခိ- ပါပေသိ။ တာပနဂေဟံ နာမ ကမ္မကရဏတ္ထာယ ကတံ ဝုမသရံ။ “မမ မာတရံ ဌပေတွာ အညဿ ဒဠ္ဗံ မာ ဒေထာ”တိ အာဟ။ ဒေဝိ သုဝဏ္ဏသရကေ ဘတ္တံ ပက္ခိပိတွာ ဥစ္ဆရ်နာဒါယ ပဝိသတိ။ ရာဇာ တံ ဘုဉ္စိတွာ ယာပေတိ။ သော “မယ့် ပိတာ ကထံ ယာပေတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ “မယ့် မာတု ဥစ္ဆရ် ၂ ကတွာ ပဝိသိတုံ မာ ဒေထာ”တိ အာဟ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝိ မောဠိယံ ပက္ခိပိတွာ ပဝိသတိ။ တဗ္ဗိ သုတွာ “မောဠိံ ဗန္ဓိတွာ ပဝိသိတုံ မာ ဒေထာ”တိ။ တတော သုဝဏ္ဏပါဒုကာသု ဘတ္တံ ဌပေတွာ ပိဒဟိတွာ ပါဒုကာ အာရုယုပဝိသတိ။ ရာဇာ တေန ယာပေတိ။ ပုန “ကထံ ယာပေတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တမတ္ထံ သုတွာ “ပါဒုကာ အာရုယု ပဝိသိတုဗ္ဗိ မာ ဒေထာ”တိ အာဟ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဒေဝိ ဂန္ဓောဒကေန နှာယိတွာ သရိရံ စတုမရရေန မက္ခေတွာ ပါရူပိတွာ ပဝိသတိ။ ရာဇာ တဿာ သရိရံ လေဟိတွာ ယာပေတိ။ ပုန ပုစ္ဆိတွာ တံ ပဝတ္ထိံ သုတွာ “ဣတော ပဋ္ဌာယ မယ့် မာတု ပဝေသနံ နိဝါရေထာ”တိ အာဟ။ ဒေဝိ ဒွါရမူလေ ဌတွာ “သာမိ ဗိဗ္ဗိသာရ ဧတံ ဒဟရကာလေ မာရေဟုံ န အဒါယိ၊ အတ္တနော သတ္တု အတ္တနာဝ ပေါသေသိ၊ ဣဒံ ပန ဒါနိ တေ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ နာဟံ ဣတော ပဋ္ဌာယ တုမေ ပဿိတုံ လဘာမိ၊ သစေ မယ့် ဒေါသော အတ္ထိ၊ ခမထ ဒေဝိ”တိ ရောဒိတွာ ကန္တိတွာ နိဝတ္ထိ။

တတော ပဋ္ဌာယ ရညော အာဟာရော နတ္ထိ။ ရာဇာ မဂ္ဂဗလသုခေန စက်မေန ယာပေတိ။ အတိဝိယံ သာ အတ္တဘာဝေါ ဝိရောစတိ။ သော “ကထံ မေ ဘဏေ ပိတာ ယာပေတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “စက်မေန ဒေဝိ ယာပေတိ၊ အတိ- ဝိယ စဿ အတ္တဘာဝေါ ဝိရောစတိ”တိ သုတွာ စက်မံ ဒါနိဿ ဟာရေဿာ- မိတိ စိန္တေတွာ “မယ့် ပိတု ပါဒေ ဒုရေန ဖာလေတွာ လောဏတေလေန မက္ခေတွာ ခဒိရ်ဂါရေဟိ ဝိတစ္စိတေဟိ ပစထာ”တိ နှာပိတေ ပေသေသိ။ ရာဇာ တေ ဒိသွာ “နူန မယ့် ပုတ္တော ကေနစိ သညတ္တော ဘဝိဿတိ၊ ဣမေ မမ

၁-မူလဋ္ဌံ (သျှာ)၊ မူလဋ္ဌေဋံ (က) ၂-ဥစ္ဆရ် (သျှာ၊က)၊ ဥစ္ဆရ် (သိ-ဒိ-အဘိနဝ ၂-ဂ-ပိဋ္ဌေ) ၃-စက်မေနေဝ (က)

မဿုကရဏတ္တာယာဂတာ”တိ စိန္တေသိ။ တေ ဂန္ဓာ ဝဋ်တွာ အဋ္ဌံသု။ ကဿှာ အာဂတတ္ထာတိ စ ပုဋ္ဌာ တံ သာသနံ အာရောစေသံ။ တုမှာကံ ရညော မနံ ကရောထာတိ စ ပုတ္တာ နိသီဒ ဒေဝါတိ ဝတ္တာ စ ရာဇာနံ ဝဋ်တွာ “ဒေဝ မယံ ရညော အာဏံ ကရောမ၊ မာ အမှာကံ ကုဇ္ဈိတ္ထ၊ န ယိဒံ တုမှာဒိသာနံ ဓမ္မရာဇုနံ အနုစ္ဆရိက”န္တိ စတွာ ဝါမဟတ္ထေန ဂေါပုကေ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ခုရံ ဂဟေတွာ ပါဒတလာနိ ဖာလေတွာ လောဏတေလေန မက္ခေတွာ ဒဒိရဂါ- ရေဟိ ဝိတစ္စိတေဟိ ပစိံသု။ ရာဇာ ကိရ ပုဗ္ဗေ စေတိယင်္ဂဏေ သဥပါဟနော အဂမာသိ၊ နိသဇ္ဇနတ္ထာယ ပညတ္တကုသုသာရကဉ္စ အစောတေဟိ ပါဒေဟိ အက္ကမိ၊ တဿာယံ နိဿန္ဓောတိ ဝဒန္တိ။ ရညော ဗလဝဝေဒနာ ဥပ္ပန္နာ။ သော “အဟော ပုဗ္ဗေါ၊ အဟော ဓမ္မော၊ အဟော သံသော”တိ အနုဿရန္တော ယေဝ စေတိယင်္ဂဏေ ဒိတ္တမာလာ ဝိယ မိလာယိတွာ စာတုမဟာရာဇိက- ဒေဝလောကေ ဝေဿဝဏဿ^၁ ပရိစာရကော ဇနဝသဘော နာမ ယက္ခော ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တိ။

တံ ဒိဝသမေဝ အဇာတသတ္တုဿ ပုတ္တော ဇာတော၊ ပုတ္တဿ ဇာတဘာဝဉ္စ ပိတု မတဘာဝဉ္စ နိဝေဒေတုံ ဒွေ လေခါ ဧကက္ခဏေယေဝ အာဂတာ။ အမစ္စာ “ပုဋ္ဌမံ ပုတ္တဿ ဇာတဘာဝံ အာရောစေဿာမာ”တိ တံ လေခံ ရညော ဟတ္ထေ ဌပေသုံ။ ရညော တင်္ဂဏေယေဝ ပုတ္တသိနေဟော ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သကလသရီရံ ခေါဘေတွာ အဋ္ဌိမိဉ္စ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ။ တသ္မိံ ခဏေ ပိတုဂုဏမညာသိ “မယိ ဇာတေပိ မယံ ပိတု ဝေမေဝ သိနေဟော ဥပ္ပန္နော”တိ။ သော “ဂစ္ဆထ ဘဏေ၊ မယံ ပိတရံ ဝိဿဇေထ ဝိဿဇေထာ”တိ အာဟ။ ကိံ ဝိဿဇာပေထ^၂ ဒေဝါတိ ဣတရံ လေခံ ဟတ္ထေ ဌပယိံ သု။

သော တံ ပဝတ္တိံ^၃ သုတွာ ရောဒမာနော မာတု သမိပံ ဂန္ဓာ “အဟောသိ နု ခေါ အဗ္ဗ မယံ ပိတု မယိ ဇာတေ သိနေဟော”တိ။ သာ အာဟ “ဗာလ- ပုတ္တ ကိံ ဝဒေသိ၊ တဝ ဒဟရကာလေ အင်္ဂုလိယာ ပိဋ္ဌကာ ဥဋ္ဌဟိ^၄၊ အထ တံ ရောဒမာနံ သညာပေတုံ အသက္ကာန္တာ တံ ဂဟေတွာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ နိသိန္ဓဿ တဝ ပိတု သန္တိကံ အဂမံသု။ ပိတာ တေ အင်္ဂုလိံ မုခေ ဌပေသိ၊ ပိဋ္ဌကာ မုခေယေဝ ဘိဇ္ဇိ။ အထ ခေါ ပိတာ တဝ သိနေဟေန တံ လောဟိတမိဿကံ ပုဗ္ဗံ အနုဋ္ဌုဘိတွာဝ^၅ အဇ္ဈောဟရိ။ ဝေရူပေါ တေ ပိတု သိနေဟော”တိ။ သော ရောဒိတွာ ပရိဒေဝိတွာ ပိတု သရိရကိစ္စံ အကာသိ။

၁-ဝေဿဝဏဿ (သျှာ) ၂-ဝိဿဇာပေသိ (သိ) ၃-တံ မတပုဝတ္တိံ (က)
 ၄-ဥဋ္ဌာသိ (သိ၊ သျှာ) ၅-အနုဋ္ဌုဘိတွာ (က)၊ အနုဋ္ဌဟိတွာဝ (သျှာ၊ က)

*ဒေဝဒတ္တောပိ အဇာတသတ္တံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုရိသေ မဟာရာဇ အာဏာ-
 ပေဟိ “ယေ သမဏံ ဂေါတမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသန္တိ”တိ ဝတွာ တေန
 ဒိန္နေ ပုရိသေ ပေသေတွာ သယံ ဂိဇ္ဈကုဋံ အာရယု ယန္တေန သိလံ ပရိစ္ဆိတွာ
 နာဠာဂိရိဟတ္ထိံ မုဗ္ဗာပေတွာပိ ကေနစိ ဥပါယေန ဘဂဝန္တံ မာရေတုံ
 အသက္ကောန္တော ပရိဟိန္နလာဘသက္ကာရော ပဉ္စ ဝတ္ထုနိ ယာစိတွာ တာနိ
 အလဘမာနော “တေဟိ ဇနံ သညာပေသာမီ”တိ သံဃဘေဒံ ကတွာ
 သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေသု ပရိသံ အာဒါယ ပက္ကန္တေသု ဥက္ကလောဟိတံ
 မုခေန ဆဋ္ဌေတွာ နဝ မာသေ ဂိလာနမဉ္ဇေ နိပဇ္ဇိတွာ ဝိပုဋိသာရဇာတော
 “ကုဟိ” ဧတရဟိ သတ္တာ ဝသတိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ “ဇေတဝနေ”တိ ပုစ္ဆေ
 “မဉ္ဇကေန မံ အာဟရိတွာ သတ္တာရံ ဒေသေတာ”တိ ဝတွာ အာဟရိယ-
 မာနော ဘဂဝတော ဒဿနာရဟဿ ကမ္မဿ အကတတ္တာ ဇေတဝနေ
 ပေါက္ခရဏီသမိပေယေဝ ဒွေဓာ ဘိန္တံ ပထဝိံ ပရိသိတွာ မဟာနိရယေ
 ပတိဋ္ဌိတောတိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရကထာနယော ခန္ဓကေ*
 အာဂတော၊ အာဂတတ္တာံ ပန သဗ္ဗံ န ပုတ္တန္တိ။ ဧဝံ အဇာတောယေဝ
 ရညော သတ္တု ဘဝိဿတိတိ နေမိတ္တကေဟိ နိဗ္ဗိဋ္ဌောတိ အဇာတသတ္တု။

ဝေဒေဟိပုတ္တောတိ အယံ ကောသလရညော စိတာယ ပုတ္တော၊ န ဝိဒေဟ-
 ရညော။ ဝေဒေဟိတိ ပန ပဏ္ဍိတာမိဝစနမေတံ။ ယထာဟ “ဝေဒေဟိကာ ဂဟ-
 ပတာနိ၊^၂ အယျော အာနန္ဒော ဝေဒေဟမုနိ”တိ^၃။ တကြာယံ ဝစနယျော—
 ဝိဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝေဒေါ၊ ဣဏဿေတံ အမိဝစနံ၊ ဝေဒေန ဤဟတိ ဃာဠတိ
 ဝါယမတိတိ ဝေဒေဟိ၊ ဝေဒေဟိယာ ပုတ္တော ဝေဒေဟိပုတ္တော။

တဒဟူတိ တသ္မိံ အဟု၊ တသ္မိံ ဒိဝသေတိ အတ္ထော။ ဥပဝသန္တိ ဧတ္တာတိ
 ဥပေါသထော၊ ဥပဝသန္တိတိ သီလေန ဝါ အနသနေန^၄ ဝါ ဥပေတာ
 ဟုတွာ ဝသန္တိတိ အတ္ထော။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထုဒ္ဓါရော—“အာယာ-
 မာဝုသော ကပ္ပိန ဥပေါသထံ ဂမိဿာမာ”တိအာဒိသု ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော
 ဥပေါသထော။ “ဧဝံ အဠာရသမန္နာဂတော ခေါ ဝိသာခေ ဥပေါသထော
 ဥပပုတ္တော”တိအာဒိသု^၅ သီလံ။ “သုဒ္ဓဿ ဝေ သဒါ ဖဂ္ဂ၊ သုဒ္ဓဿပေါသထော
 သဒါ”တိအာဒိသု^၆ ဥပဝါသော။ “ဥပေါသထော နာမ နာဂရာဇာ”တိအာဒိသု^၇ ?

* ၈-၄-၃၅-ဝိဠာဒိသု ဝိတ္တာရော။ ၁-ဝိတ္တာရကထာနယော ခန္ဓကေ အာဂတတ္တာ (သီ)
 ၂-မ ၁-၁၇၆ ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဝေဒေဟိမုနိတိ (သု)၊ သံ ၁-၄၁၉ ပိဋ္ဌေ။
 ၄-အနုဿုကေန (သု) ၅-အံ ၃-၈၄ ပိဋ္ဌေ။ ၆-မ ၁-၄၈ ပိဋ္ဌေ။ ၇-ဒီ ၂-၁၄၂ ပိဋ္ဌေ။

ပညတ္တိ။ “န ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ သဘိက္ခကာ အာဝါသာ”တိ-
အာဒိသု^၁ ဥပဝသိတဗ္ဗဒိဝသော။ ဣဓာပိ သောဓေ အဓိပ္ပေတော။ သော
ပနေသ အဗ္ဗဓိ စာတုဒ္ဓသီ ပန္နရသိဘေဒေန တိဝိဓော။ တသ္မာ သေသဒ္ဓယ-
နိဝါရဏတ္ထံ “ပန္နရသေ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ “ဥပဝသန္တိ ဣတ္ထာတိ
ဥပေါသထော”တိ။

ကောမုဒိယာတိ ကုမုဒဝတိယာ။ တဒါ ကိရ ကုမုဒါနိ သုပုပ္ဖိတာနိ ဟောန္တိ။
တာနိ ဣတ္ထ သန္တိတိ ကောမုဒိ၊ စာတုမာသိနိယာတိ စာတုမာသိယာ၊ သာ ဟိ
စတုန္တံ မာသာနံ ပရိယောသာနဘူတာတိ စာတုမာသိ။ ဣဓ ပန စာတု-
မာသိနိတိ ဝုစ္စတိ။ မာသပုဏ္ဏတယ၊ ဥတုပုဏ္ဏတယ၊ သံဝစ္ဆရပုဏ္ဏတယ
ပုဏ္ဏာ သမ္ပုဏ္ဏာတိ ပုဏ္ဏာ။ “မာ”ဣတိ စန္ဒော ဝုစ္စတိ။ သော ဣတ္ထ ပုဏ္ဏောတိ
ပုဏ္ဏမာ။ ဧဝံ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယာတိ ဣမသ္မိ ပဒဒ္ဓယေ စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရာဇာမစ္စပရိဝုတောတိ ဧဝရူပါယ ရဇတဗဒ္ဓဝိနိဂ္ဂတာဟိ ဒီရဓာရာဟိ
ဓောဝိယမာနဒိသာဘာဂါယ ဝိယ၊ ရဇတဝိမာနနိစ္ဆရိတေဟိ^၂ မုတ္တာဝဋ်သုမန-
ကုသုမဒါမသေတဒုကုလကုမုဒဝိသရေဟိ သမ္ပရိကိဏ္ဏာယ ဝိယ စ စတုရူပက္ကိ-
လေသမ်မတ္တပုဏ္ဏစန္ဒပုဘာသမုဒယောဘာသိတာယ ရတ္တိယာ ရာဇာမစ္စေဟိ ပရိ-
ဝုတောတိ အတ္ထော။ ဥပရိပါသာဒဝရဂတောတိ ပါသာဒဝရဿ ဥပရိဂတော။
မဟာရဟေ သမုသိတသေတစ္ဆတ္ထေ ကန္ဓနာသနေ နိသိန္ဓော ဟောတိ။ ကသ္မာ
နိသိန္ဓော? နိဒ္ဒါဝိနောဒနတ္ထံ။ အယဉ္ဇိ ရာဇာ ပိတရိ ဥပက္ကန္တဒိဝသတော
ပဋ္ဌာယ “နိဒ္ဒိ ဩက္ကမိသာမိ”တိ နိဒိလိတမတ္ထေသု^၃ ယေဝ အက္ခိသု သတ္တိသတ-
အတ္တာဟတော ဝိယ ကန္ဓမာနောယေဝ^၄ ပဗုဇ္ဈိ။ “ကိမေတ”န္တိ စ ဝုတ္တေ “န
ကိစ္ဆိ”တိ ဝဒတိ။ တေနဿ အမနာပါ နိဒ္ဒါ၊ ဣတိ နိဒ္ဒါဝိနောဒနတ္ထံ နိသိန္ဓော။
အပိ စ တသ္မိ^၅ ဒိဝသေ နက္ခတ္တံ သဗ္ဗံဋ် ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ နဂရံ သိတ္တသမ္ပဋ္ဌိ^၆
ဝိပွကိဏ္ဏဝါလုကံ ဥဉ္စဝဏ္ဏကုသုမလာဇပုဏ္ဏဗဒ္ဓပုပ္ဖိမတ္တိတဗရဒ္ဓါရံ သမု-
သိတဇေပဋ္ဌာကဝိဝိတြသမုဇ္ဇလိတံဒိပမာလာလင်္ကတသဗ္ဗဒိသာဘာဂံ ဝိထိ-
သဘာဂေန ရစ္ဆာသဘာဂေန နက္ခတ္တကိဋ် အနဘဝမာနေန မဟာဇနေန
သမာကိဏ္ဏိ ဟောတိ ဣတိ နက္ခတ္တဒိဝသတာယပိ နိသိန္ဓောတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ ပန
ဝတ္ထာပိ “ရာဇကုလဿ နာမ သဒါဝိ နက္ခတ္တမေဝ၊ နိဒ္ဒါဝိနောဒနတ္ထံယေဝ
ပနေသ နိသိန္ဓော”တိ သန္တိဋ္ဌာနံ ကတံ။

၁-ဝိ ၃-၁၀၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိစ္ဆရိတေဟိ (သျှာ)၊ က)၊ ဝိစ္စုတေဟိ (က)
၃-နိဒ္ဒိလိတမတ္ထေသု (သျှာ) ၄-ဇန္ဓမာနောယေဝ (သျှာ)
၅-သုသိဋ္ဌသမ္ပဋ္ဌံ (သျှာ)၊ သုသမ္ပဋ္ဌံ (က)

ဥဒါနံ ဥဒါနေသီတိ ဥဒါဟာရံ ဥဒါဟရိ။ ယထာ ဟိ ယံ တေလံ မာနံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝိဿန္တိတွာ ဂစ္ဆတိ။ တံ “အဝသေကော” တိ ဝုစ္စတိ။ ယဉ္စ ဇလံ ကဋ္ဌာကံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဂစ္ဆတိ။ တံ “ဩဇော” တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေမေဝ ယံ ပီတိဝစနံ ဟဒယံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ၊ အဓိကံ ဟုတွာ အန္တော အသဏ္ဍဟိတွာ ဗဟိ နိက္ခမတိ။ တံ “ဥဒါန” န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေရူပံ ပီတိမယံ ဝစနံ နိစ္ဆာရေသီတိ အတ္ထော။

ဒေါသိနာတိ ဒေါသာပဂတာ၊ အဗ္ဘာ၊ မဟိကာ၊ ရူမော၊ ရဇော၊^၁ ရာဟူတိ ဣမေဟိ ပဉ္စဟိ^၂ ဥပတ္တိလေသေဟိ ဝိရဟိတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ ရမဏီယာတိ အာဒိနိ ပဉ္စ ထောမနဝစနာနိ။ သာ ဟိ မဟာဇနဿ မနံ ရမယ- တိတိ ရမဏီယာ။ ဝုတ္တဒေါသဝိမုတ္တာယ စန္ဒပ္ပဘာယ ဩဘာသိတတ္တာ အတိဝိယ သုရူပတိ အဘိရူပ။ ဒဿိတုံ^၃ ယုတ္တာတိ ဒဿနိယာ။ စိတ္တံ ပသာဒေ- တိတိ ပါသာဒိကာ။ ဒိဝသမာသာဒိနံ လက္ခဏံ ဘဝိတုံ ယုတ္တာတိ လက္ခဉာ။

ကံ နု ခုဇ္ဇာတိ ကံ နု ခေါ အဇ္ဇ။ သမဏံ ဝါ မြာဟုဏံ ဝါတိ သဓိတပါပ- တာယ သမဏံ၊ ဗာဟိတပါပတာယ မြာဟုဏံ။ ယံ နော ပယိရူပါသတောတိ ဝစနဗျတ္တယော^၄ ဒေ။ ယံ အမှာကံ ပဉ္စပုစ္ဆနဝသေန ပယိရူပါသန္တာနံ မရရံ ဓမ္မံ သုတွာ စိတ္တံ ပသိဒေယျာတိ အတ္ထော။ ဣတိ ရာဇာ ဣဓိနာ သဗ္ဗေနပိ ဖလနေန ဩဘာသနိမိတ္တကမ္မံ အကာသိ။ ကဿ အကာသိတိ? ဇီဝကဿ။ ကိမတ္ထိ? ဘဂဝတော ဒဿနတ္ထံ။ ကိံ ဘဂဝန္တံ သယံ ဒဿနာယ ဥပဂန္တံ န သက္ကောတိတိ? အာမ န သက္ကောတိ။ ကသ္မာ? မဟာပရာမတာယ။

တေန ဟိ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော အရိယသာဝကော အတ္တနော ပိတာ မာရိတော၊ ဒေဝဒတ္တော စ တမေဝ နိဿာယ ဘဂဝတော ဗဟုံ အနတ္ထ- မကာသိ။ ဣတိ မဟာပရာမော ဒေ။ တာယ မဟာပရာမတာယ သယံ ဂန္တံ န သက္ကောတိ။ ဇီဝကော ပန ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော၊ “တဿ ပိဋ္ဌိဆာယာယ ဘဂဝန္တံ ပဿိဿာမိ” တိ ဩဘာသနိမိတ္တကမ္မံ အကာသိ။ ကိံ ဇီဝကော ပန “မယံ ဣဒံ ဩဘာသနိမိတ္တကမ္မံ” န္တိ ဇာနာတိတိ? အာမ ဇာနာတိ။ အထ ကသ္မာ တုဏှိ အဟောသိတိ? ဝိက္ခေပပစ္ဆေဒနတ္ထံ။

တဿံ ဟိ ပရိသတိ^၅ ဆန္တံ သတ္တာရာနံ ဥပဋ္ဌာကာ ဗဟူ သန္ဓိပတိတာ၊ တေ အသိက္ခိတာနံ ပယိရူပါသနေန သယမ္ပိ အသိက္ခိတာဝ။ တေ မယံ ဘဂဝတော

၁-ရမရဇော (သျှာ) ၂-စတုဟိ (သျှာ) ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ သိပေါတ္တကေ၊ သီ-ဒီ(အဘိနဝ) ၂- ၁၄-ပိဋ္ဌေ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၃-ဒက္ခိတုံ (သီ) ၄-ဝစနဗျတ္တယောဂေါ (သျှာ၊ က) ၅-တဿံ ဟိ ပရိသတိ (သီ)၊ တသ္မိဒ္ဓိ ပရိသတိ (သျှာ၊ က)

ဂုဏကထံ အာရဒ္ဓေ အန္တရန္တရာ ဥဋ္ဌာယုဋ္ဌာယ အတ္တနော သတ္တာရာနံ ဂုဏ်ကထေသန္တိ။ ဧဝံ မေ သတ္ထု ဂုဏကထာ ပရိယောသာနံ န ဂမိဿတိ။ ရာဇာပန ဣမေသံ ကုလူပကော ဥပသင်္ကမိတွာ ဂဟိတာသာရတာယ တေသံ ဂုဏကထာယ အနတ္တမနော ဟုတွာ မံ ပဋိပုစ္ဆိဿတိ။ အထာဟံ နိဗ္ဗိက္ခေပံ သတ္ထု ဂုဏ်ကထေတွာ ရာဇာနံ သတ္ထု သန္တိကံ ဂဟေတွာ ဂမိဿာမိတိ ဇာနန္တောဝိက္ခေပပစ္စေဒနတ္ထံ တုဏှိ အဟောသီတိ။

တေဝိ အမစ္စာ ဧဝံ စိန္တေသုံ “အဇ္ဇ ရာဇာ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ ရတ္ထိ” ထောမေတိ။ အဒ္ဓါ ကဋ္ဌိ သမဏံ ဝါ မြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မံ သောတုကာမော၊ ယဿ စေသ ဓမ္မံ သုတွာ ပသီဒိဿတိ။ တဿ စ မဟန္တံ သက္ကာရံ ကရိဿတိ။ ယဿ ပန ကုလူပကော သမဏော ရာဇကုလူပကော ဟောတိ၊ ဘဒ္ဒံ တဿာ”တိ။

၁၅၁။ တေ ဧဝံ စိန္တေတွာ “အဟံ အတ္တနော ကုလူပကထာယ ဝဏ္ဏံ ဝတ္တာ ရာဇာနံ ဂဟေတွာ ဂမိဿာမိ၊ အဟံ ဂမိဿာမိ”တိ အတ္တနော အတ္တနော ကုလူပကာနံ ဝဏ္ဏံ ကထေတု အာရဒ္ဓါ။ တေနာဟ “ဧဝံ ဝုဇ္ဈေ အညတရော ရာဇာမစ္စော”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပူရဏောတိ တဿ သတ္ထု-ပဋိညဿ နာမံ။ ကဿပေါတိ ဂေါတ္ထံ။ သော ကိရ အညတရဿ ကုလဿ ဧကေနဒါသသတံ ပူရယမာနော ဇာတော၊ တေနဿ “ပူရဏော”တိ နာမံ အကံသု။ မင်္ဂလဒါသတ္တာ စဿ “ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝတ္တာ နတ္ထိ၊ “အကတံ ဝါ န ကတ”န္တိ။ သော “ကိမဟံ ဧတ္ထ ဝသာမိ”တိ ပလာယိ။ အထဿ စောရာ ဝတ္တာနိ အတ္ထိန္တိသု၊ သော ပဏ္ဍေန ဝါ တိဏေန ဝါ ပဋိစ္စာဒေတုမ္ပိ အဇာနန္တော ဇာတရူပေနေဝ ဧကံ ဂါမံ ပါရိသိ။ မနုဿာ တံဒိသု “အယံ သမဏော အရဟာ အပ္ပိစ္ဆော၊ နတ္ထိ ဣမိနာ သဒိသော”တိ ပူဝဘတ္တာဒိနိ ဂဟေတွာ ဥပသင်္ကမန္တိ။ သော “မယံ သာဠကံ အနိဝတ္တဘာဝေန ဣဒံ ဥပ္ပန္န”န္တိ တတော ပဋ္ဌာယ သာဠကံ လဘိတွာပိ န နိဝါသေသိ။ တဒေဝ ပဗ္ဗန္တံ အဂ္ဂဟေသိ။ တဿ သန္တိကေ အညေပိ အညေပိတိ ပဉ္စသတမနုဿာ ပဗ္ဗဇိ”သု။ တံ သန္ဓာယာဟ “ပူရဏော ကဿပေါ”တိ။

ပဗ္ဗဇိတသမုဟသဒါတော သံသော အဿ အတ္ထိတိ သင်္ခီ။ သွေဝ ဂဏော အဿ အတ္ထိကိ ဂဏီ။ အာစာရသိက္ခာပနဝသေန တဿ ဂဏဿ အာစရိယောတိ ဂဏာစရိယော။ ဉာဏောတိ ပညာတော ပါကဇ္ဇော။ “အပ္ပိစ္ဆော

ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ကေသကမ္ပလော နာမ မနုဿကေသေဟိ ကတကမ္ပလော။ တတော ပဋိကိဋ္ဌတရံ ဝတ္ထံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာဟ “သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိမိ တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ” ၊ ကေသကမ္ပလော တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။ ကေသကမ္ပလော ဘိက္ခဝေ သီတေ သီတော, ဥဏှော ဥဏှော, ဒုဗ္ဗဏှော ဒုဂ္ဂန္ဓော ဒုက္ခသမ္ပယော” တိ ။

၁၅၄။ ပကုဓောတိ တဿ နာမံ။ ကစ္စာယနောတိ ဂေါတ္ထံ။ ဣတိ နာမ-ဂေါတ္ထံ သံသန္တိတွာ “ပကုဓော ကစ္စာယနော” တိ ပုစ္ဆတိ။ သီတုဒကပဋိကိဋ္ဌကော သေ၊ ဝစ္စံ ကတွာပိ ဥဒကကိစ္စံ န ကရောတိ။ ဥဏှောဒကံ ဝါ ကပ္ပိယံ ဝါ လဘိတွာ ကရောတိ။ နဒိံ ဝါ မဂ္ဂေါဒကံ ဝါ အတိက္ကမ္ပ “သီလံ မေ ဘိန္နံ” န္တိ ဝါလိကာထုပ် ကတွာ သီလံ အဓိဋ္ဌာယ ဂစ္ဆတိ။ ဝေရူပေါ နိဿိရိကလဒ္ဓိကော သေ။

၁၅၅။ သဉ္စယောတိ တဿ နာမံ။ ဗေလဋ္ဌဿ ပုတ္တောတိ ဗေလဉ္စပုတ္တော။

၁၅၆။ အမှာကံ ဂဏှနကိလေသော ပလိဗုန္နနကိလေသော နတ္ထိ။ ကိလေသ-ဂဏှရဟိတာ၊ မယန္တိ ဧဝံဝါဒိတာယ လဒ္ဓနာမဝသေန နိဂဏှော။ နာဋဿ ဖုတ္တော နာဋပုတ္တော။

ကောမာရဘစ္စဇိဝကကထာဝဏှနာ

၁၅၇။ အထ ခေါ ရာဇာတိ ရာဇာ ကိရ တေသံ ဝစနံ သုတွာ စိန္တေသိ “အဟံ ယဿ ယဿ ဝစနံ န သောတုကာမော၊ သော သော ဧဝ ကထေသိ။ ယဿ ပနဒ္ဓိ ဝစနံ သောတုကာမော၊ သေ နာဂဝသံ ပိဝိတွာ ဌိတော သုပဏှောဝိယ တုဏှိဘူတော၊ အနတ္ထော ဝတမေ” တိ။ အထဿ တေဒဟောသိ “ဇိဝကော ဥပသန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော၊ သယမ္ပိ ဥပသန္တော၊ တသ္မာ ဝတ္ထသမ္ပန္နော ဘိက္ခု၊ ဝိယ တုဏှိဘူတောဂ နိသိန္နော၊ န သေ မယိ အကထေန္တေ ကထေသတိ။ ဟတ္ထိမ္ပိ ခေါ ပန မဒ္ဓန္တေ ဟတ္ထိသေဝ ပါဒေါ ဂဟေတဗ္ဗော” တိ တေန သဒ္ဓိံ သယံ မန္တေတုမာရဒ္ဓေါ။ တေန ပုတ္တံ “အထ ခေါ ရာဇာ” တိ။ တတ္ထ ကိံ ဝုဏှိတိ ကေန ကာရဏေန တုဏှိ။ ဣမေသံ အမစ္စာနံ အတ္တနော အတ္တနော ကုလူပကသမဏဿ ဝဏှံ ကထေန္တာနံ မုခံ နပုဟောတိ။ ကိံ ယထာ ဧတေသံ၊ ဧဝံ တဝ ကုလူပကသမဏော နတ္ထိ။ ကိံ တံ ဒလိဒ္ဓေါ၊ န တေ မမ ပိတရာ ဣဿရိယံ ဒိန္နံ၊ ဥဒါဟု အဿဒ္ဓေါတိ ပုစ္ဆတိ။

၁-တန္တာဝုတာနိ ဝတ္ထာနိ (သိ. ယျာ) သီ-ဒီ (အဘိနဝ) ၂-၁၇-ပိဋေဝိ၊ အံ-ဋ ၂-၂၄၂-ပိဋေ ပန သဿိတမ္ပံ၊ ၂-အံ ၁-၂၉၀-ပိဋေ။ ၃-ကိလေသဂဏှရဟိတာ (က) ၄-နာထဿ (သိ)

တတော ဇိဝကဿ တေဒဟောသိ “အယံ ရာဇာ မံ ကုလူပကသမဏဿ ဂုဏံ ကထာပေတိ၊ န ဒါနိ မေ တုဏှိဘာဝဿ ကာလော၊ ယထာ ခေါ ပနိမေ ရာဇာနံ ဝန္တိတွာ နိသိန္နာဝ အတ္တနော ကုလူပကသမဏာနံ ဂုဏံ ကထာယံ သု၊ န မယံ ဧဝံ သတ္ထု ဂုဏေ ကထေတုံ ယုတ္တ” နှိ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝတော ဝိဟာရာဘိမုခေါ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ ဒသနဒသမောဇာန- သမုဇ္ဇလံ အဉ္စလိံ သိရသိ ပဂ္ဂဟေတွာ “မဟာရာဇ မာ မံ ဧဝံ စိန္တယိတ္ထ ‘အယံ ယံ ဝါ တံ ဝါ သမဏံ ဥပသင်္ကမတိ’ တိ၊ မမ သတ္ထုနော ဟိ မာတုကုန္တိ- ဩက္ကမနေ၊ မာတုကုန္တိတော နိက္ခမနေ၊ မဟာဘိနိက္ခမနေ၊ သမ္မောဓိယံ၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္ထုနေ စ ဒသသဟဿိလောကဓာတု ကမ္မိတ္ထ၊ ဧဝံ ယမက- ပါဋိဟာရိယံ အကာသိ၊ ဧဝံ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ အဟံ သတ္ထုနော ဂုဏေ ကထာယံ သာမိ၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တော သုဏ မဟာရာဇာ” တိ ဝတွာ “အယံ ဒေဝ- ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ * တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တိ ဣတ္ထမ္မ၊ တာချာနတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ၊ တဿ ခေါ ပန ဘဂဝ- တောတိ အတ္ထော။ ကလျာဏောတိ ကလျာဏဂုဏသမန္နာဂတော၊ သေဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါတိ ကိတ္တိယေဝ၊ ထုတိသောသော ဝါ။ အန္တုဂ္ဂ- တောတိ သဒေဝကံ လောကံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ဥဂ္ဂတော။ ကိန္တိ? ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဘဂဝါတိ။

တကြာယံ ပဒသမ္ဗန္ဓော—သော ဘဂဝါ ဣတိပိ အရဟံ၊ ဣတိပိ သမ္မာ- သမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဣတိပိ ဘဂဝါတိ၊ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ အာရကတ္တာ၊ အရိနံ၊ အရာနဉ္စ ဟတတ္တာ၊ ပစ္စယာဒိနံ အရဟတ္တာ၊ ပါပကရဏေ ရဟာဘာဝါတိ ဣမေဟိ တာဝ ကာရဏေဟိ သော ဘဂဝါ အရဟန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဒိနာ နယေန မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ သမ္မာနေဝ စေတာနိ ပဒါနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္ထာရိတာနိတိ တတော နေသံ ဝိတ္ထာရော ဂဟေတဗ္ဗော။

ဇိဝကော ပန ဧကမေကဿ ပဒဿ အတ္ထံ နိဋ္ဌာပေတွာ “ဧဝံ မဟာရာဇ အရဟံ မယံ သတ္ထာ၊ ဧဝံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ပ။ ဧဝံ ဘဂဝါ” တိ ဝတွာ “တံ ဒေဝေါ ဘဂဝန္တိ ပယိရူပါသတု၊ အပ္ပေဝ နာမ ဒေဝဿ ဘဂဝန္တိ ပယိရူပါသတော စိတ္တံ ပသီဒေယျာ” တိ အာဟ။ ဧတ္ထ စ တံ ဒေဝေါ ပယိရူပါသတုတိ ဝဒန္တော “မဟာရာဇ တုမှာဒိသာနဋ္ဌိ သတေနပိ သဟဿေနပိ သတသဟဿေနပိ

* ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၈၄-ပိဋ္ဌေပိ။ ၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ။

ပုဋ္ဌဿ မယံ သတ္တုနော သဗ္ဗေသံ စိတ္တံ ဂဟေတွာ ကထေတုံ ထာမော စ ဗလဉ္စ အတ္ထိ၊ ဝိဿတ္ထံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆေယျာသိ မဟာရာဇာ”တိ အာဟ။

၁၅၇။ ရညောပိ ဘဂဝတော ဂုဏကထံ သုဏန္တဿ သကလသရီရံ ပဉ္စ- ဝဏ္ဏာယ ပီတိယာ နိရုန္တရံ ဖုဋ္ဌံ အဟောသိ။ သော တံဇ်ဏညေဝ ဂန္တုကာမော ဟုတွာ “ဣမာယ ခေါ ပန ဝေလာယ မယံ ဒသဗလဿ သန္တိကံ ဂစ္ဆတော န အညော ကောစိ ဒိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေတုံ သက္ခိဿတိ အညတြ ဇီဝကာ”တိ စိန္တေတွာ “တေန ဟိ သပ္ပ ဇီဝက ဟတ္ထိယာနာနိ ကပ္ပါပေဟိ”တိ အာဟ။

တတ္ထ တေနဟိတိ ဥယျောဇနတ္ထေ နိပါတော၊ ဂစ္ဆ သပ္ပ ဇီဝကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟတ္ထိယာနာနိတိ အနေကေသု အဿရထာဒိသု ယာနေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ဟတ္ထိယာနံ ဥတ္တမံ၊ ဥတ္တမဿ သန္တိကံ ဥတ္တမယာနေနေဝ ဂန္တဗ္ဗန္တိ စ၊ အဿယာနရထယာနာနိ သသဒ္ဓါနိ၊ ဒူရတောဝ တေသံ သဒ္ဓေါ သုယျတိ၊ ဟတ္ထိယာနဿ ပဒါနုပဒံ ဂစ္ဆန္တာပိ သဒ္ဓိံ န သုဏန္တိ။ နိဗ္ဗုတဿ ပန ခေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ နိဗ္ဗုတေဟေဝ ယာနေဟိ ဂန္တဗ္ဗန္တိ စ စိန္တယိတွာ “ဟတ္ထိယာနာနိ”တိ အာဟ။

ပဉ္စမတ္တာနိ ဟတ္ထိနိကာသတာနိတိ ပဉ္စ ကရေဏသတာနိ။ ကပ္ပါပေတွာတိ အာရောဟဏသဇ္ဇနံ ကာရေတွာ။ အာရောဟဏီယန္တိ အာရောဟဏယောဂံ၊ ဩပဂယန္တိ အတ္ထော။ ကိံ ပနေသ ရညာ ဝုတ္တံ အကာသိ၊ အဝုတ္တန္တိ? အဝုတ္တံ။ ကဿာ? ပဏ္ဍိတတာယ။ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ—ရာဇာ “ဣမာယ ဝေလာယ ဂစ္ဆာမိ”တိ ဝဒတိ၊ ရာဇာနော စ နာမ ဗဟုပစ္စတ္ထိကာ။ သစေ အန္တရာမဂ္ဂေ ကောစိ အန္တရာယော ဟောတိ၊ မဗ္ဗိ ဂရဟိဿန္တိ “ဇီဝကော ‘ရာဇာ မေ ကထံ ဂဏှာတိ’တိ အကာလေပိ ရာဇာနံ ဂဟေတွာ နိက္ခမတိ”တိ။ ဘဂဝန္တမ္ပိ ဂရဟိဿန္တိ “သမဏော ဂေါတမော ‘မယံ ကထာ ဝတ္တတိ’တိ ကာလံ အသလ္လက္ခေတွာဝ မဗ္ဗိ ကထေတိ”တိ။ တသ္မာ ယထာ နေဝ မယံ၊ န ဘဂဝတော ဂရဟာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ရညော စ ရက္ခာ သုသံဝိဟိတာ ဟောတိ၊ တထာ ကရိဿာမိတိ။

တတော “ဣတ္ထိယော နိဿာယ ပုရိသာနံ ဘယံ နာမ နတ္ထိ၊ သုခံ ဣတ္ထိပရိ- ဝုတော ဂမိဿာမိ”တိ ပဉ္စ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ ကပ္ပါပေတွာ ပဉ္စ ဣတ္ထိသတာနိ ပုရိသဝေသံ ဂါဟာပေတွာ “အသိတောမရဟတ္တာ ရာဇာနံ ပရိဝါရေယျာ- ထာ”တိ? ဝတွာ ပုန စိန္တေသိ “ဣမဿ ရညော ဣမသ္မိ အတ္တဘာဝေ

၁-ဝိဿတ္ထော (ဗဟုသု) သိ-ဒီ(အဘိနဝ) ၂-၂၁-ပိဒေ ပဿိတဗ္ဗံ၊ ၂-အာရောဟဏသဇ္ဇာနိ (ဗဟုသု) ၃-ပရိဝါရေယထာတိ (သိ)

မဂ္ဂဗလာနံ ဥပနိဿယော နတ္ထိ၊ ဗုဒ္ဓါ စ နာမ ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာဝ ဓမ္မံ ကထေန္တိ။ ဟန္တာဟံ မဟာဇနံ သန္တိပါတာပေမိ၊ ဝေဠိ သတိ သတ္တာ ကဿစိဒေဝ ဥပနိဿယေန ဓမ္မံ ဒေသေဿတိ၊ သာ မဟာဇနဿ ဥပကာရာယ ဘဝိဿတိ”တိ။ သော ဘတ္ထ တတ္ထ သာသနံ ပေသေသိ၊ ဘေရိံ စရာပေသိ “အဇ္ဇ ရာဇာ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗေ အတ္တနော ဝိဘဝါနရူပေန ရညော အာရက္ခံ ဂဏန္တူ”တိ။

တတော မဟာဇနော စိန္တေသိ “ရာဇာ ကိရ သတ္တုဒဿနတ္ထံ” ဂစ္ဆတိ၊ ကိဒိသိဝတ ဘော ဓမ္မဒေသနာ ဘဝိဿတိ၊ ကိံ နော နက္ခတ္တကိဋ္ဌာယ၊ တတ္ထေဝ ဂမိဿာမာ”တိ။ သဗ္ဗေ ဂန္ဓမာလာဒီနိ^၂ ဂဟေတွာ ရညော အာဂမနံ အာကခံ-မာနာ မဂ္ဂေ အဋ္ဌံသု။ ဇိဝကောပိ ရညော ပဋိဝေဒေသိ “**ကပ္ပိတာနိ ခေါ တေ ဒေဝ ဟတ္ထိယာနာနိ၊ ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညသိ**”တိ။ တတ္ထ ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညသိတိ ဥပစာရဝစနမေတံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ယံ တယာ အာဏတ္ထံ၊ တံ မယာ ကတံ၊ ဣဒါနိ တံ ယဿ ဂမနဿ ဝါ အဂမနဿ ဝါ ကာလံ မညသိ၊ တဒေဝ အတ္တနော ရူစိယာ ကရေဟိ”တိ။

၁၅၉။ ပစ္စေကာ ဣတ္ထိယောတိ ပါဠိယေက္ကာ^၃ ဣတ္ထိယော၊ ဧကေကိဿာ ဟတ္ထိနိယာ ဧကေကံ ဣတ္ထိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥက္ကာသု ဓာရိယမာနာသုတိ ဒဏ္ဍဒိပိကာသု ဓာရိယမာနာသု။ မဟဉ္စ^၄ ရာဇာနဘာဝေနာတိ မဟတာ စ ရာဇာနဘာဝေန။ မဟဉ္စာတိပိ ပါဠိ၊ မဟတိယာတိ အတ္ထော၊ လိင်္ဂိပရိ-ယာသော^၅ သေ။ ရာဇာနဘာဝေါ ဝုစ္စတိ ရာဇိဋ္ဌိ။ ကာ ပနဿ ရာဇိဋ္ဌိ? တိယောဇနသတာနံ ဒိန္တံ မဟာရဋ္ဌာနံ ဣဿရိယသိရိ။ တဿ ဟိ “အသုကဒိဝသံ ရာဇာ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိဿတိ”တိ ပဌမတရံ သံဝိဒဟနေ အသတိပိ တခံဏညေဝ ပဉ္စ ဣတ္ထိသတာနိ ပုရိသဝေသံ ဂဟေတွာ ပဋိမုက္ကဝေဌနာနိ အံသေ အာသတ္တဒဂ္ဂါနိ မဏိဒဏ္ဍတောမရေ ဂဟေတွာ နိက္ခမိံသု။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပစ္စေကာ ဣတ္ထိယော အာရောပေတွာ”တိ။

အပရာပိ သောဋ္ဌသသဟဿခတ္ထိယနာဂုကိတ္ထိယော ရာဇာနံ ပရိဝါရေသုံ။ တာသံ ပရိယန္တေ ခုဇ္ဇဝါမနကကိရာတာဒယော၊ တာသံ ပရိယန္တေ အန္တေ-ပုရပါလကာ ဝိဿာသိကပုရိသာ၊ တေသံ ပရိယန္တေ ဝိဝိတြဝေသဝိလာသိနော သဋ္ဌိသဟဿမတ္တာ မဟာမတ္တာ၊ တေသံ ပရိယန္တေ ဝိဝိဓာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ

၁-ဘဂဝတော ဒဿနတ္ထံ(သျှာ) ၂-ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ(သျှာ) ၃-ပါဠိက္ခော(သျှိ)၊ ပဋိကော(သျှာ) ၄-မဟဉ္စ (သဗ္ဗတ္ထ) ၅-လိင်္ဂိပရိယာယော(က)

နာနပ္ပကာရအာဝုဗေတတ္ထာ ဝိဇ္ဇာဓရတရုဏာ ဝိယ နဂုတိသဟဿမတ္ထာ ရဋ္ဌိယ-
 ပုတ္တာ၊ တေသံ ပရိယန္တေ သတုပ္ပနိကာနိ ဝိဝါသေတွာ ပဉ္စသတုပ္ပနိကာနိ
 ကေသံ ကတွာ သုနာတာ သုဝိလိတ္တာ ကဉ္စနမာလာဒိနာနာဘရဏသောဘိတာ
 ဒသသဟဿမတ္ထာ မြာဟ္မဏာ ဒက္ခိဏဟတ္ထံ ဥဿာပေတွာ ဇယသဒ္ဓိ
 ဘောသေန္တာ၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ပရိယန္တေ ပဉ္စဂီကာနိ တူရိယာနိ၊ တေသံ
 ပရိယန္တေ ဓနပဋိပရိက္ခေပေါ၊ တဿ ပရိယန္တေ ဟတ္ထိဗဇ္ဇာ၊ ဟတ္ထိနံ ပရိယန္တေ
 ဝိဝါယ ဝိဝံ ပဟရမာနာ အဿပန္တိ၊ အဿပရိယန္တေ အညမညသဗ္ဗနာ ရတာ၊
 ရထပရိယန္တေ ဗာဟာယ ဗာဟံ ပဟရယမာနာ-ယောဓာ၊ တေသံ ပရိယန္တေ
 အတ္တနော အတ္တနော အနုရူပါယ အဘရဏသမ္ပတ္တိယာ ဝိရောဓမာနာ
 အဋ္ဌာရသ သေနိယော၊ ဣတိ ယထာ ပရိယန္တေ ဌတွာ ခိတ္တော သရော ရာဇာနံ
 န ပါပုဏာတိ၊ ဧဝံ ဇိဝကော ကောမာရဘစ္စော ရညော ပရိသံ သံဝိဒဟိတွာ
 အတ္တနာ ရညော အဝိဒူရေနေဝ ဂစ္ဆတိ “သစေ ကောစိ ဥပဒ္ဓဝေါ ဟောတိ၊
 သဗ္ဗပဌမံ” ရညော ဇိဝိတဒါနံ ဒဿာမိ” တိ။ ဥက္ကာနံ ပန ဧတ္တကာနိ သတာနိ
 ဝါ သဟဿာနိ ဝါတိ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိတိ ဧဝရူပိ” ရာဇိဒ္ဓိ” သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 “မဟဉ္စ ရာဇာနဘာဝေန၊ ယေန ဇိဝကဿ ကောမာရဘစ္စဿ အဗ္ဗဝနံ၊ တေန
 ပါယာသိ” တိ။

အဟုဒေဝ ဘယန္တိ ဧတ္ထ စိတ္တုတြာသဘယံ၊ ဉာဏဘယံ၊ အာရမ္မဏဘယံ၊
 ဩတ္တပ္ပဘယန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဘယံ၊ တတ္ထ “ဇာတိ” ပဋိစ္စ ဘယံ ဘယာနက”န္တိ-
 အာဒိနာ * နယေန ဝုတ္တံ စိတ္တုတြာသဘယံ နာမ။ “တေပိ တထာဂတဿ
 ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ” တိ? ဧဝ-
 မာဂတံ ဉာဏဘယံ နာမ။ “ဧတံ နူန တံ ဘယဘေရဝံ အာဂစ္ဆတိ” တိ ဧတ္ထ
 ဝုတ္တံ အာရမ္မဏဘယံ နာမ။

“ဘိရုံ ပသံသန္တိ န ဟိ တတ္ထ သူရံ၊
 ဘယာ ဟိ သန္တော န ကရောန္တိ ပါပ”န္တိ—

ဣဒံ ဩတ္တပ္ပဘယံ နာမ။ တေသု ဣဓ စိတ္တုတြာသဘယံ၊ အဟု အဟောသီတိ
 အတ္ထော။ ဆန္တိတတ္ထန္တိ ဆန္တိတဿ ဘာဝေါ။ သကလသရီရစလနန္တိ အတ္ထော။
 လောမဟံသောတိ လောမဟံသနံ၊ ဥဒ္ဓံ ဌိတလောမတာတိ အတ္ထော။ သော
 ပနာယံ လောမဟံသော ဓမ္မဿဝနာဒိသု ပီတိဥပ္ပတ္တိကာလေ ပီတိယာပိ

၁-သတသဟဿပ္ပနိကာနိ (သီ) ၂-ဘောသန္တာ (က) ၃-တူရိယာနိ (သီ၊ သျှာ)
 ၄-သေဏိယော (သီ) ၅-ပဌမတရံ (က) ၆-ဧဝရူပံ (သျှာ၊ က) * အဘိ ၂-၃၈-ပိဋကေ။
 ၇-သံ ၂-၇၈၊ အံ ၁-၃၄၂-ပိဋကေ။ ၈-မ ၁-၂၅-ပိဋကေ။ ၉-သံ ၁-၂၁-ပိဋကေ။

ဟောတိ၊ ဘိရုကဇာတိကာနံ သမ္ပဟာရပိသာစာဒိဒဿနေသု ဘယေနာပိ။ ဣဝ
ဘယလောမဟံသောတိ ဝေဒိတဗျော။

ကသွာ ပနေသ ဘိတောတိ? အန္ဓကာရေနာတိ ဧကေ ဝဒန္တိ။ ရာဇဂဟေ ကိရ
ဒတ္တိံသ မဟာဒွါရာနိ၊ စတုသဠိ ဒုဒ္ဒကဒွါရာနိ။ ဇီဝကဿ အဗ္ဗဝနံ ပါကာရဿ
စ ဂိဇ္ဈကူဇဿ စ အန္တရာ ဟောတိ။ သော ပါစိနဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗတစ္ဆာ-
ယာယ ပါဝိသိ။ တတ္ထ ပဗ္ဗတကူဇေန စန္ဒော ဆာဒိတော၊ ပဗ္ဗတစ္ဆာယာယ
စ ရုက္ခစ္ဆာယာယ စ အန္ဓကာရံ အဟောသီတိ။ တမ္ပိ အကာရဏံ။ တဒါ
ဟိ ဥက္ကာနံ သတသဟဿာနမ္ပိ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ။

အယံ ပန အပ္ပသဒ္ဓတံ နိဿာယ ဇီဝကေ အာသင်္ကာယ ဘိတော။ ဇီဝကော
ကိရဿ ဥပရိပါသာဒေ ယေဝ အာရောစေသိ “မဟာရာဇ အပ္ပသဒ္ဓကာမော
ဘဂဝါ၊ အပ္ပသဒ္ဓေနေဝ ဥပသင်္ကမိတဗျော”တိ။ တသွာ ရာဇာ တူရိယသဒ္ဓိ
နိဝါရေသိ။ တူရိယာနိ ကေဝလံ ဂဟိတမတ္တာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဝါစမ္ပိ ဥစ္စံ
အနိစ္ဆာရယမာနာ၊ အစ္စရာသညာယ ဂစ္ဆန္တိ၊ အဗ္ဗဝနေပိ ကဿမိ ဒိပိတ-
သဒ္ဓေါပိ န သုယျတိ။ ရာဇာနော စ နာမ သဒ္ဓါတိရတာ ဟောန္တိ။ သော တံ
အပ္ပသဒ္ဓတံ နိဿာယ ဥက္ကဏ္ဍိတော ဇီဝကေပိ အာသင်္ကံ ဥပ္ပါဒေသိ “အယံ
ဇီဝကော ‘မယံ အဗ္ဗဝနေ အစုတေဠသာနိ ဘိက္ခုသတာနိ’ တိ အာဟ။ ဧတ္ထ စ
ဒိပိတသဒ္ဓမတ္တမ္ပိ န သုယျတိ။ အဘူတံ မညေ၊ ဒေဝ ဝဇ္ဇေတွာ မံ နဂရတော
နိဟရိတွာ ပုရတော ဗလကာယံ ဥပဠပေတွာ? မံ ဂဏ္ဍိတွာ အတ္တနာ?၊
ဆတ္တံ ဥဿာပေတုကာမော။ အယဉ္စိ ပဉ္စန္ဒံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ။ မမ စ
အဝိဒ္ဓုရေနေဝ ဂစ္ဆတိ။ သန္တိကေ စ မေ အာဝုမေတ္ထော ဧကပုရိသောပိ နတ္ထိ။
အဟော ဝတ မေ အနတ္ထော”တိ။ ဧဝံ ဘာယိတွာ စ ပန အဘိတော ဝိယ
သန္ဓာရေတုမ္ပိ နာသက္ခိ။ အတ္တနော ဘိတဘာဝံ တဿ အာဝိ အကာသိ။ တေန
ပုတ္တံ “အထ ခေါ ရာဇာ။ ပ။ န နိဇ္ဈေသော”တိ။ တတ္ထ သမ္မာတိ ဝယဿာ-
ဘိလာပေါ ဒေသ၊ ကစ္စိ မံ ဝယဿာတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ န ပလမ္ဘေသီတိ ယံ
နတ္ထိ၊ တံ အတ္ထိတိ ဝတွာ ကစ္စိ မံ န ဝိပုလမ္ဘေယျာသိ။ နိဇ္ဈေသောတိ
ကထာသလ္လာပနိဇ္ဈေသော။

မာ ဘာယိ မဟာရာဇာတိ ဇီဝကော “အယံ ရာဇာ မံ န ဇာနာတိ ‘နာယံ
ပရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ’တိ၊ သစေ ခေါ ပန နံ န အဿာသေဿာမိ။

၁-သတသဟဿတောပိ (သီ)၊ သတသဟဿာပိ (က) ၂-အနန္တာရမာနာ (သျှာ)
၃-ဥဋ္ဌာပေတွာ (သီ၊ သျှာ) ၄-အတ္တနော (သီ၊ သျှာ) ၅-ဝိပုလမ္ဘယသိ (သီ)

ဝိနသေယျာ”တိ စိန္တယိတွာ ဒဠိ ကတွာ သမဿာသေန္တော “မာ ဘာယိ မဟာရာဇော”တိ ဝတွာ “န တံ ဒေဝါ”တိ အာဒိမာဟ။ အဘိက္ကမာတိ အဘိမုခေါ ကမ ဂစ္ဆ၊ ပဝိသာတိ အတ္ထော။ သင်္ဂိ ဝုတ္တေ ပန ဒဠိ န ဟောတိတိ တရမာနောဝ ခွိက္ခတ္တံ အာဟ။ ဧတေ မဏ္ဍလမာဠေ ဒီပါ ဈာယန္တိတိ မဟာရာဇစောရဗလံ နာမ န ဒီပေ ဇာလေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧတေ စ မဏ္ဍလမာဠေ ဒီပါ ဇေန္တိ၊ တောယ ဒီပသညာယ ယာဟိ မဟာရာဇောတိ ဝဒတိ။

သာမညဖလပုစ္ဆာဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ နာဂဿ ဘူမိတိ ယတ္ထ သက္ကာ ဟတ္ထိ အဘိရုဠေန ဂန္တံ၊ အယံ နာဂဿ ဘူမိ နာမ။ နာဂါ ပစ္စောရေဟိတွာတိ ဝိဟာရဿ ဗဟိဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ ဟတ္ထိတော ဩရေဟိတွာ။ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတသမကာလမေဝ ပန ဘဂဝတော တေဇော ရညော သရိရံ ဖရိ။ အထဿ တာဝဒေဝ သကလသရိရတော သေဒါ မုစ္စိ သု၊ သာဠကာ ပိဠေတွာ အပနေတဗ္ဗာ ဝိယ အဟေသံ။ အတ္တနော အပရာဓံ သရိတွာ မဟာဘယံ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ သော ဥဇုကံ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တံ အသက္ကာန္တော ဇီဝကံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ အာရာမစာရိကံ စရမာနော ဝိယ “ဣဒံ တေ သမ္ပ ဇီဝက သုဠု ကာရိတံ၊ ဣဒံ သုဠု ကာရိတ”န္တိ ဝိဟာရဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏမာနော အနုက္ကမေန ယေန မဏ္ဍလမာဠဿ ဒွါရံ တေနုပသင်္ကမိ၊ သမ္ပတ္တောတိ အတ္ထော။

“ကဟံ ပန သဗ္ဗာ”တိ ကသ္မာ ပုစ္စိတိ။ ဧကေ တာဝ “အဇာနန္တော”တိ ဝဒန္တိ။ ဣမိနာ ကိရ ဒဟရကာလေ ပိတရာ သဒ္ဓိ အာဂမ္မ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ပစ္ဆာ ပန ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ပိတုဃာတံ ကတွာ အဘိမာရေ ပေသေတွာ နေပါလံ မုဉ္ဇာပေတွာ၊ မဟာပရာဇော ဟုတွာ ဘဂဝတော သမ္ပဒိဘာဝံ န ဥပဂတပုဗ္ဗောတိ အသဉ္ဇာနန္တော ပုစ္ဆတိတိ။ တံ အကာရဏံ၊ ဘဂဝါ ဟိ အာကိဏ္ဏဝရလက္ခဏော အနုဗျူနပဋိမဏ္ဍိတော ဆဗ္ဗဏ္ဏာဟိ ရသ္မိဟိ သကလံ အာရာမံ ဩဘာသေတွာ တာရာဂဏပရိဝုတော ဝိယ ပုဏ္ဏစန္တော ဘိက္ခုဂဏပရိဝုတော မဏ္ဍလမာဠမဇ္ဈေ နိသိန္တော၊ တံ ကော န ဇာနေယျ။ အယံ ပန အတ္တနော ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ ပုစ္ဆတိ။ ပကတိ ဟေသာ ရာဇကုလာနံ၊ ယံ ဇာနန္ဒာပိ အဇာနန္ဒာ ဝိယ ပုစ္ဆန္တိ။ ဇီဝကော ပန တံ သုတွာ အယံ ရာဇော “ပထဝိယံ ဌတွာ ကုဟိ ပထဝိတိ၊ နဘံ ဥလ္လောကေတွာ ကုဟိ စန္ဒိမသုရိယာတိ၊ သိနေရုမူလေ

၁-မုစ္စိသု (သျှာ၊က) ၂-ပမုဉ္ဇာပေတွာ (သျှာ၊က)
၃-ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ (သိ)၊ ဣဿရိယလိလာယ (သျှာ) ၄-သဉ္ဇာနေန္ဒာပိ (သိ)

ဌတွာ ကုဟိံ သိနေရူ”တိ ဝဒမာနော ဝိယ ဒသဗလဿ ပုရတော ဌတွာ “ကုဟိံ ဘဂဝါ”တိ ပုစ္ဆတိ။ ဟန္တဿ ဘဂဝန္တံ ဒဿေဿာမိတိ စိန္တေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ “သော မဟာရာဇာ”တိ အာဒိမာဟ။ ပုရက္ခတောတိ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္ဓဿ ပုရတော နိသိန္ဓော။

၁၆၁။ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကံဒီတိ ယတ္ထ ဘဂဝါ တတ္ထ ဂတော၊ ဘဂဝတော သန္တိကံ ဥပဂတောတိ အတ္ထော။ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသီတိ ဘဂဝန္တံ ဝါ ဘိက္ခုသံဃံ ဝါ အသင်္ဃဗ္ဗယမာနော အတ္ထနော ဌာတုံ အနုစ္ဆရိကေ ကေသ္မိံ ပဒေသေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကောဝ အဋ္ဌာသိ။ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတန္တိ ယတော ယတော အနုဝိလောကေတိ၊ တတော တတော တုဏှိဘူတမေဝါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဟိ ကေဘိက္ခုဿပိ ဟတ္ထကုက္ကုစ္စံ ဝါ ပါဒကုက္ကုစ္စံ ဝါ ဒိပိတသဒ္ဓေါ-ဝါ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပုဂ္ဂိုလ်တံ နာဠကပရိဝါရံ ဘဂဝတော အဘိမုခေ ဌိတံ ရာဇာနံ ဝါ ရာဇပရိသံ ဝါ ကေဘိက္ခုပိ န ဩလောကေသိ။ သဗ္ဗေ ဘဂဝန္တံယေဝ ဩလောကယမာနာ နိသိဒိံ သု။

ရာဇာ တေသံ ဥပသမေ ပသီဒိတွာ ဝိဂတပင်္ကတာယ ဝိပုသန္ဓရဟဒမိဝ ဥပသန္တိန္ဒြိယံ ဘိက္ခုသံဃံ ပုနပုန အနုဝိလောကေတွာ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ တတ္ထ ဣမိနာတိ ယေန ကာယိကေန စ ဝါစသိကေန စ မာနသိကေန စ သီလုပသမေန ဘိက္ခုသံဃော ဥပသန္တော၊ ဣမိနာ ဥပသမေနာတိ ဒီပေတိ။ တတ္ထ အဟော ဝတ မေ ပုတ္တော ပဗ္ဗဇိတွာ ဣမေ ဘိက္ခု။ ဝိယ ဥပသန္တော ဘဝေယျာတိ နယိဒိ သန္ဓာယ ဒေဝ ဝေမာဟ။ အယံ ပန ဘိက္ခုသံဃံ ဒိသ္မာ ပသန္တော ပုတ္တံ အနုဿရိ။ ဒုလ္လဘဉ္စိ လဒ္ဓါ၊ အစ္စရိယံ ဝါ ဒိသ္မာ ဝိယာနံ ဉှုတိမိတ္တာဒိနံ အနုဿရဏံ နာမ လောကဿ ပကတိယေဝ။ ဣတိ ဘိက္ခုသံဃံ ဒိသ္မာ ပုတ္တံ အနုဿရမာနော ဒေဝ ဝေမာဟ။

အပိ စ ပုတ္တေ အာသင်္ကာယ တဿ ဥပသမံ ဣစ္ဆမာနောပေသ ဝေမာဟ။ ဧဝံ ဂီရဿ အဟောသိ၊ ပုတ္တော မေ ပုစ္ဆိဿတိ “မယံ ပိတာ ဒဟရော၊ အယျကော မေ ကုဟိံ”န္တိ။ သော “ပိတရာ တေ ဃာတိတော”တိ သုတွာ “အဟမ္မိ ပိတရံ ဃာတေတွာ ရဇ္ဇိ ကာရေဿာမီ”တိ မညိဿတိ။ ဣတိ ပုတ္တေ အာသင်္ကာယ တဿ ဥပသမံ ဣစ္ဆမာနောပေသ ဝေမာဟ။ ကိဉ္ဇာပိ ဟိ ဒေဝ ဝေမာဟ၊ အထ ခေါ နံ ပုတ္တော ဃာတေဿတိယေဝ။ တသ္မိဉ္စိ ဝံသေ ပိတု-ဝေမော ပဉ္စပရိဝေဇော ဂတော။ အဇာတသတ္တု မိဉ္စိသာရံ ဃာတေသိ၊ ဥဒယော

၁-ဥပသင်္ကမန္တော (သိ၊ သျာ) ၂-ပုရတော (သိ၊ သျာ)
၃-အာတေသိယေဝ (သိ) ၄-ပဉ္စပရိဝေဇော (သိ၊ သျာ)

အဇာတသတ္တိ၊ တဿ ပုတ္တော မဟာမုဏ္ဍိကော နာမ ဥဒယံ၊ တဿ ပုတ္တော အနုရုဒ္ဓေါ နာမ မဟာမုဏ္ဍိကံ၊ တဿ ပုတ္တော နာဂဒါသော နာမ အနုရုဒ္ဓိ။ နာဂဒါသံ ပန “ဝံသစ္ဆေဒကရာဇာနော ဣမေ၊ ကိံ ဣမေဟိ” တိ ရဋ္ဌဝါသိနော ကုပိတာ ဃာတေသုံ။

“အဂမာ ခေါ တွ” နှိ ကသွာ ဝေမာဟ? ဘဂဝါ ကိရ ရညော ဝစီဘေဒေ အကတေယေဝ စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ အာဂန္တာ တုဏှိ နိရဝေါ ဌိတော၊ ကိံန ခေါ စိန္တေသိ” တိ။ အထဿ စိတ္တံ ဥတွာ “အယံ မယာ သဒ္ဓိံ သလ္လပိတုံ အသက္ကောန္တော ဘိက္ခုသံဃံ အနုရိလောကေတွာ ပုတ္တံ အနုဿရိ၊ န ခေါ ပနာယံ မယံ အနာလပန္တေ ကိဉ္စိ ကထေတုံ သက္ခိယတိ၊ ကရောမိ တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပ” နှိ။ တသ္မာ ရညော ဝစနာနန္တရံ “အဂမာ ခေါ တွ မဟာရာဇ ယထာပေမ” နှိ အာဟ၊ တဿတ္ထော—မဟာရာဇ ယထာ နာမ ဥန္တမေ ဝုဋ္ဌံ ဥဒကံ ယေန နိန္တံ တေန ဂစ္ဆတိ၊ ဝေမေဝ တွံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုရိလောကေတွာ ယေန ပေမံ တေန ဂတောတိ။

အထ ရညော ဧတဒဟောသိ “အဟော အစ္ဆရိယာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ၊ မယာ သဒ္ဓိသော ဘဂဝတော အပရာဓကာရကော နာမ နတ္ထိ၊ မယာ ဟိဿ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော ဃာတိတော၊ ဒေဝဒတ္တဿ စ ကထံ ဂဟေတွာ အဘိမာရာ ပေသိတာ၊ နာဋ္ဌာဂိရိ မုတ္တော၊ မံ နိဿာယ ဒေဝဒတ္တေန သီလာ ပဝိဒ္ဓါ၊ ဧဝံမဟာပရာဓံ နာမ မံ အာလပတော ဒဿဗလဿ မုခံ နပ္ပဟောတိ၊ အဟော ဘဂဝါ ပဉ္စဟာကာရေဟိ တာဒီလက္ခဏေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ဝေရူပံ နာမ သတ္ထာရံ ပဟာယ ဗဟိဒ္ဓါ န ပရိယေသိဿာမာ” တိ သော သောမနဿ-ဇာတော ဘဂဝန္တံ အာလပန္တော “ဝိယော မေ ဘန္တေ” တိအာဒိမာဟ။

၁၆၂။ ဘိက္ခုသံဃဿ အဇ္ဈင်္ဂိ ပဏာမေတွာတိ ဧဝံ ကိရဿ အဟောသိ “ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတွာ ဣတော စိတော စ ဂန္တာ ဘိက္ခုသံဃံ ဝန္တန္တေန စ ဘဂဝါ ပိဋ္ဌိတော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ၊ ဂရုကာရောပိ စေသံ န ဟောတိ။ ရာဇာနံ ဝဋ္ဌိတွာ ဥပရာဇာနံ ဝန္တန္တေနပိ ဟိ ရညော အဂါရဝေါ ကတော ဟောတိ” တိ။ တသ္မာ ဘဂဝန္တံ ဝဋ္ဌိတွာ ဌိတဋ္ဌာနေယေဝ ဘိက္ခုသံဃဿ အဇ္ဈင်္ဂိ ပဏာမေတွာ ကေမန္တံ နိသိဒိ။ ကဉ္စိဒေဝ ဒေသန္တိ ကဉ္စိ ဩကာသံ။

အထဿ ဘဂဝါ ပဉ္စပုစ္ဆနေ ဥဿာဟံ ဇနေန္တော အာဟ “ပုစ္ဆ မဟာရာဇ၊ ယဒါကင်္ခသီ”တိ။ တဿတ္ထော—“ပုစ္ဆ ယဒိ အာကင်္ခသီ၊ န မေ ပဉ္စ-
 ဝိဿဇ္ဇေနော ဘာရော အတ္ထိ”။ အထ ဝါ “ပုစ္ဆ ယံ အာကင်္ခသီ၊ သဗ္ဗံ တေ
 ဝိဿဇ္ဇေဿာမီ”တိ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ အသာဓာရဏံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ-
 အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကေဟိ။ တေ ဟိ “ယဒါကင်္ခသီ”တိ န ဝဒန္တိ။ “သုတွာ
 ဝေဒိဿာမာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဗုဒ္ဓါ ပန “ပုစ္ဆာဝုသော ယဒါကင်္ခသီ”တိ ဝါ
 “ပုစ္ဆ မဟာရာဇ၊ ယဒါကင်္ခသီ”တိ ဝါ

“ပုစ္ဆ ဝါသဝ မံ ပဉ္စံ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
 တဿ တဿေဝ ပဉ္စဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ”တိ ၃ ဝါ

“တေန ဟိ တွံ ဘိက္ခု သကေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ပုစ္ဆ ယဒါကင်္ခသီ”တိ ၄ ဝါ

“ဗာဝရိဿ ၂ စ တုယံ ဝါ၊ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗသံသယံ။
 ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆေဝါ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆထာ”တိ ဝါ

“ပုစ္ဆ မံ သဘိယ ပဉ္စံ၊ ယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
 တဿ တဿေဝ ပဉ္စဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ”တိ ၆ ဝါ

တေသံ တေသံ ယက္ခနရိန္ဒဒေဝသမဏဗြာဟ္မဏပရိပ္ပာဇကောနံ သဗ္ဗညုပဝါ-
 ရဏံ ပဝါရေန္တိ။ အနတ္ထရိယဉ္စေတံ၊ ယံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓဘူမိံ ပတွာ ဧတံ ပင်္ဂါရဏံ
 ပဝါရေယျ။ ယော ဗောဓိသတ္တဘူမိယံ ပဒေသဏ္ဍဏေ ဌိတော

“ကောဏ္ဍည ပဉ္စာနိ ဝိယာကရောဟိ၊
 ယာစန္တိ တံ ဣသယော သာဓုရူပါ။
 ကောဏ္ဍည ဒေသော မနုဇေသု ဓမ္မော၊
 ယံ ဝုဒ္ဓမာဂစ္ဆတိ ဒေသ ဘာရော”တိ ၇—

ဧဝံ သက္ကာဒိနံ အတ္ထာယ ဒုသီဟိ ယာစိတော

“ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တိ ဘောန္တော၊
 ယံ ကိဉ္စိ ပဉ္စံ မနသာဘိပတ္တိတံ။
 အဟဉ္စိ တံ တံ ဝေါ ဝိယာကရိဿံ၊
 ဥတွာ သယံ လောကမိမံ ပရဉ္စာ”တိ ၈—

၁-ကထေဿာမာတိ (သီ)	၂-သံ ၁-၂၀၉-၂၁၆-ပိဋေသု။	၃-ဒိ ၂-၂၂၀-ပိဋေ။
၄-မ ၃-၆၆-ပိဋေ။	၅-ဗာဝရိယဿ (သီ၊ က) ၃ ၁-၄၃၃-ပိဋေ။	
၆-၃ ၁-၃၅၇-ပိဋေ။	၇-၃ ၆-၇-ပိဋေ။	၈-ဗျာကရိဿံ (သီ၊ သျာ)

ဧဝံ သရဘင်္ဂကာလေ။ သမ္ပဝဇာတကေ စ သကလဇမ္ပဒြိပံ တိက္ခတ္တံ၊
ဝိစရိတွာ ပဉ္စာနံ အန္တကရံ အဒိသ္မာ သုစရိတေန ဗြာဟ္မဏေန ပဉ္စ ပုဋ္ဌံ၊
ဩကာသေ ကာရိတေ ဇာတိယာ သတ္တဝသိကော ရထိကာယ ပံသံ၊
ကိဋ္ဌန္တော ပလ္လင်္ဂမာဘုဇိတွာ အန္တရိထိယံ နိသိန္ဓောဝ

“တဠ တေ အဟမက္ခိသံ၊ ယထာပိ ကုသလော တထာ။
ရာဇာ စ ခေါ တံ ဇာနာတိ၊ ယဒိ ကာဟတိ ဝါ န ဝါ”တိ ၂—

သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။

၁၆၃။ ဧဝံ ဘဂဝတာ သဗ္ဗညုပဝါရဏာယ ပဝါရိတာယ အတ္တမနော
ရာဇာ ပဉ္စ ပုဋ္ဌန္တော “ယထာ န ခေါ ဣမံ နိ အန္တေ”တိ အာဒိမာဟ။ ဟတ္ထ
သိပ္ပမေဝ သိပ္ပါယတနံ။ ပုထုသိပ္ပါယတနာနိတိ ဗဟုနိ သိပ္ပါနိ။ သေယျသိန္ဒိ
ကတမေ ပန တေ။ “ဟတ္ထာရောဟာ”တိ အာဒိဟိ ယေ တံ တံ သိပ္ပံ နိဿာယ
ဇိဝန္တိ၊ ဘေ ဒဿေတိ။ အယဉ္စိဿာဓိပ္ပါယော—“ယထာ ဣမေသံ သိပ္ပံ ပဇိဝိနံ
တံ တံ သိပ္ပံ နိဿာယ သန္တိဋ္ဌိကံ သိပ္ပလံ ပညာယတိ၊ သက္ကာ န ခေါ
ဧဝံ သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဗလံ ပညာပေတု”န္တိ။ တဿာ သိပ္ပါယတနာနိ
အာဟရိတွာ သိပ္ပံ ပဇိဝိနော ဒဿေတိ။

တတ္ထ ဟတ္ထာရောဟာတိ သဗ္ဗေပိ ဟတ္ထာစရိယဟတ္ထိဝေဇ္ဇဟတ္ထိမေဏှာ-
ဒယော ဒဿေတိ။ အဿာရောဟာတိ သဗ္ဗေပိ အဿာစရိယအဿဝေဇ္ဇ-
အဿမေဏှာဒယော။ ရထိကာတိ သဗ္ဗေပိ ရထာစရိယရထယောရေထ-
ရက္ခာဒယော။ ဓနုဂ္ဂဟာတိ ဓနုအာစရိယာ ဣဿာသာ။ ဓေလကာတိ ယေ
ယုဋ္ဌေ ဇယဓဇံ ဂဟေတွာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တိ။ ဓလကာတိ “ဣဓ ရညော
ဌာနံ ဟောတု၊ ဣဓ အသုကမဟာမတ္တဿာ”တိ ဧဝံ သေနာဗျူဟကာရကာ။
ဝိဏှာဒါယကာတိ သာဟသိကမဟာယောဓာ။ တေ ကိရ ပရသေနံ ပဝိသိတွံ
ပရသိသံ ပိဏှမိဝ ခေတွာ ခေတွာ ငသန္တိ၊ ဥပ္ပတိတွာ ဥပ္ပတိတွာ
နိဂ္ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ ယေ ဝါ သင်္ဂါမမဇ္ဈေ ယောဓာနံ ဘတ္တပတိ ဂဟေတွာ
ပရိဝိသန္တိ၊ တေသမ္ပေတံ နာမံ။ ဥဂ္ဂါ ရုဇပုတ္တာတိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတာ သင်္ဂါမာ-
ဝစရာ ရုဇပုတ္တာ။ ပက္ခန္တိနောတိ ယေ “ကဿ သိသံ ဝါ အာဝုဓံ ဝါ

၁-သုစရိကရေန (သျှာ)၊ သုစရိကေန (က) ၂-ခု ၅-ခုဂဝ-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဒီဗေတိ (သျှာ)
၄-အာရထိတွာ (သျှာ)၊ က ၅-ဟတ္ထိဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျှာ) သီ-ဋီ (အဘိနဝ) ၂-၃၂-ပိဋ္ဌေ
ပန ဩလောကေတဗျာ။ ၆-အဿဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျှာ) ၇-ဥပနယန္တိ (သျှာ)၊ က

သမဏဘဏ္ဍနမေဝ ကထေတိ^၁တိ ဥဇ္ဈာယိဿန္တိ၊ န သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ သောဿန္တိ၊ ရညော ပန ကထိယမာနေ ဥဇ္ဈာယိတုံ န သက္ခိဿန္တိ၊ ရာဇာနမေဝ အနုဝတ္တိဿန္တိ။ ဣဿရာနဝတ္တကော ဟိ လောကော။ ဟန္တာဟံ ရညောဝ ဘာရံ ကရောမိ^၂တိ ရညော ဘာရံ ကရောန္တော “အဘိဇာနာသိ နော တွ”န္တိ-အာဒိမာဟ။

၁၆၄။ တတ္ထ အဘိဇာနာသိ နော တွန္တိ အဘိဇာနာသိ န တွံ။ အယဉ္ဇ နော-သဒ္ဓေါ ပရတော “ပုစ္ဆိတာ”တိပဒေန ယောဇေတဗ္ဗော။ ဣဒဉ္ဇိ ပုတ္တိ ငဟာတိ “မဟာရာဇ တွံ ဣမံ ပဉ္စိ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာ” န၊ အဘိဇာနာသိ စ နံ ပုဋ္ဌဘာဝံ၊ န တေ သမ္ပန္နိန္တိ။ သဓေ တေ အဂ္ဂတိ သဓေ တုယံ ယထာ တေ^၂ ဗျာကရိသု၊ တထာ ဣဒ ဘာသိတုံ ဘာရိယံ န ဟောတိ၊ ယဒိ န ကောစိ အဖာသုကဘာဝေါ အတ္ထိ၊ ဘာသယူတိ အတ္ထော။ န ခေါ မေ ဘန္တေဟိ ကိံ သန္ဓာယာဟ၊ ပဏ္ဍိတပတိရူပကာနဉ္စိ သန္တိကေ ကထေတုံ ဒုက္ခံ ဟောတိ၊ တေ ပဒေ ပဒေ အက္ခရေ အက္ခရေ ဒေါသမေဝ ဝဒန္တိ။ ကေန္တပဏ္ဍိတာ ပန ကထံ သုတွာ သုကထံတံ ပသံသန္တိ၊ ဒုက္ခထိတေသု ပါဠိ-ပဒအတ္ထဗျူနေသု ယံ ယံ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တံ တံ ဥဇှကံ ကတွာ ဒေန္တိ။ ဘဂဝတာ စ သဒိသော ကေန္တပဏ္ဍိတာ နာမ နတ္ထိ။ တေနာဟ “န ခေါ မေ ဘန္တေ ဂရု၊ ယတ္ထဿ ဘဂဝါ နိသိန္တော၊ ဘဂဝန္တရူပေါ ဝါ”တိ။

ပူရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၅။ ကေမိဒါဟန္တိ ကေံ ဣဓ အဟံ။ သမ္မောဒနိယံ^၃ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာတိ သမ္မောဒဇနကံ သရိတဗ္ဗယုတ္တကံ ကထံ ပရိ-ယောသာပေတွာ။

၁၆၆။ ကရောတော ခေါ မဟာရာဇ ကာရယတောတိအာဒိသု ကရေ-တောတိ သဟတ္တာ ကရောန္တဿ။ ကာရယတောတိ အာဏတ္ထိယာ ကာရေ-န္တဿ။ ဆိန္ဒတောတိ ပရေသံ ဟတ္တာဒိနိ ဆိန္ဒန္တဿ။ ပစတောတိ ပရေ ဒဏ္ဍေန ဥပ္ပိဋ္ဌေန္တဿ^၄။ သောစယတောတိ ပရဿ ဘဏ္ဍဟရဏာဒိဟိ သောစယတော။ သောစာပယတောတိ သောကံ^၅ သယံ ကရောန္တဿပိ ပရေဟိ

၁-ပုစ္ဆိတ္ထ (သိ) သဒ္ဓနိတိပဒမာလာ ဩလောကေတဗ္ဗော။ ၂-ယထာ တေ တေ (သျှာ)
၃-တ္ထ သမ္မောဒနိယံ (သိ) က) ၄-ပိဋ္ဌေန္တဿ တဇ္ဇေန္တဿ ဝါ (သျှာ) က)
၅-ဘဏ္ဍဟရဏာဒိဟိ သောကံ (သိ) သျှာ)

သုတ္တ]

ပူရဏကဿပဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၅

ကာရာပေန္တဿပိ။ ကိလမတောတိ အာဟာရပစ္စေဒဗန္ဓနာဂါရပ္ပဝေသနာဒီဟိ သယံ ကိလမန္တဿပိ ပရေဟိ ကိလမာပေန္တဿပိ။ ဖန္ဒတော ဖန္ဒာပယတောတိ ပရံ ဖန္ဒန္တံ ဖန္ဒနကာလေ သယမ္ပိ ဖန္ဒတော ပရမ္ပိ ဖန္ဒာပယတော။ ပါဏမတိ- ပါတာပယတောတိ ပါဏံ ဟနန္တဿပိ ဟနာပေန္တဿပိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ကရဏ- ကာရဏဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သန္ဓိန္တိ ဘရသန္ဓိ။ နိလ္လောပန္တိ မဟာဝိလောပံ။ ကောဂါရိန္တိ ကေမေဝ ဘရံ ပရိဝါရေတွာ ဝိလုပ္ပနံ။ ပရိပန္နောတိ အာဂတာဂတာနံ အတ္ထိန္ဒနတ္ထံ မဂ္ဂေ တိဋ္ဌတော။ ကရောတော န ကရိယတိ ပါပန္တိ “ယံ ကိဉ္စိ ပါပံ ကရောမိ”တိ သညာယ ကရောတောပိ ပါပံ န ကရိယတိ၊ နတ္ထိ ပါပံ။ သတ္တာ ပန “ပါပံ ကရောမာ”တိ ဧဝံသညိနော ဟောန္တိတိ ဒီပေတိ။ ခုရပရိယန္တေနာတိ ခုရ- နေမိနာ၊ ခုရဓာရသဒိသပရိယန္တေန ဝါ။ ဧကံ မံသခလန္တိ ဧကံ မံသရာသိ။ ပုဇ္ဇန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ တတောနိဒါနန္တိ ဧကမံသခလကရဏနိဒါနံ။

ဒက္ခိန္တိ ဒက္ခိဏတီရေ မနဿာ ကက္ခဋ္ဌာ ဒါရဏာ၊ တေ သန္ဓာယ “ဟနန္တော”တိအာဒိမာဟ။ ဥတ္တရတီရေ သတ္တာ သဒ္ဓါ ဟောန္တိ ပသန္ဓာ ဗုဒ္ဓမာမကာ ဓမ္မမာမကာ သံဘမာမကာ၊ တေ သန္ဓာယ “ဒဒန္တော”တိအာဒိ- မာဟ။ တတ္ထ ယဇန္တောတိ မဟာယာဂံ ကရောန္တော။ ဒမေနာတိ ဣန္ဒြိယဒမေန၊ ဥပေါသထကမ္ပေန ဝါ။ သံယမေနာတိ သီလသံယမေန။ သစ္စဝဇ္ဇေနာတိ သစ္စ- ဝစနေန။ အာဂမောတိ အာဂမနံ၊ ပဝတ္တိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗထာပိ ပါပ- ပုညာနံ ကိရိယမေဝ ပဋိက္ခိပတိ။

အဗ္ဗံ ပုဋ္ဌော လပုဇ် ဗျာကရောတိ နာမ ယော “ကိဒိသော အဗ္ဗော၊ ကိဒိ- သာနိ ဝါ အဗ္ဗဿ ခန္ဓပဏ္ဏပုပ္ဖလောနိ”တိ၊ ပုတ္တေ “ဒေဝိသော လပုဇော၊ ဒေဝိသာနိ ဝါ လပုဇဿ ခန္ဓပဏ္ဏပုပ္ဖလောနိ”တိ ဗျာကရောတိ။ ဝိဇိတေတိ အာဏာပဝတ္တိ- ဒေသေ။ အပသာဒေတဗ္ဗန္တိ ဝိဂေဋ္ဌေတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္တိတွာတိ “သာဓု သာဓု”တိ ဧဝံ ပသံသံ အကတွာ။ အပ္ပဋိက္ခောသိတွာတိ ဗာလ ခုပ္ပာသိတံ တယာ ဘာသိ- တန္တိ ဧဝံ အပ္ပဋိဗာဟိတွာ။ အနုဂ္ဂဏ္ဏန္တောတိ သာရဝသေန အဂ္ဂဏ္ဏန္တော။ အနိက္ကုဇန္တောတိ သာရဝသေနေဝ ဣဒံ နိဿရဏံ၊ အယံ ပရမတ္ထောတိ ဟဒယေ အဋ္ဌပေန္တော။ ဗျဇ္ဇနံ ပန တေန ဥဂ္ဂဟိတဇ္ဇေဝ နိက္ကုဇိတဇ္ဇ။

၁-ကိလမယတော (သျှာ)

မက္ခလိဂေါသလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၈။ မက္ခလိဂေါဒ ပစ္စယောတိ ဟေတုဝေဝစနမေဝ^၁၊ ဥဘယေနာပိ
 ဝိဇ္ဇမာနမေဝ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ သံကိလေသပစ္စယံ၊ ကာယသုစရိတာဒိနဉ္စ
 ဝိသုဒ္ဓိပစ္စယံ ပဋိက္ခိပတိ။ အတ္တကာရေတိ အတ္တကာရော။ ယေန အတ္တနာ
 ကတဂမ္မေန ဣမေ သတ္တာ ဒေဝတ္တဗ္ဗိ မာရတ္တဗ္ဗိ ဗြဟ္မတ္တဗ္ဗိ သာဝကဗောဓိဗ္ဗိ
 ပစ္စေကဗောဓိဗ္ဗိ သဗ္ဗညုတဗ္ဗိ ပါပုဏန္တိ၊ တဗ္ဗိ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဒေန^၂ ယံ
 ပရကာရံ ပရဿ ဩဝါဒါနုသာသနိ^၃ နိဿာယ ဌပေတွာ မဟာသတ္တံ
 အဝသေသော ဇနော မနုဿသောဘဂျတံ အာဒိ^၄ ကတွာ ယာဝ အရဟတ္တံ
 ပါပုဏာတိ၊ တံ ပရကာရံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဧဝမယံ ဗာလော ဇိနစက္ကေ ပဟာရံ
 ဒေတိ နာမ။ နတ္ထိ ပုရိသကာရေတိ ယေန ပုရိသကာရေန သတ္တာ ပုတ္တပ္ပကာရာ
 သမ္ပတ္တိယော ပါပုဏန္တိ၊ တဗ္ဗိ ပဋိက္ခိပတိ။ နတ္ထိ ဗလန္တိ ယမိ အတ္တနော ဗလေ
 ပတိဋ္ဌိဟာ သတ္တာ ဝိရိယံ ကတွာ တာ သမ္ပတ္တိယော ပါပုဏန္တိ၊ တံ ဗလံ
 ပဋိက္ခိပတိ။ နတ္ထိ ဝိရိယန္တိ အာဒိနိ သဗ္ဗာနိ ပုရိသကာရဝေဝစနာနေဝ။ “ဣဒံ
 နော ဝိရိယေန၊ ဣဒံ ပုရိသထာမေန၊ ဣဒံ ပုရိသပရက္ကမေန ပဝတ္တ”န္တိ ဧဝံ
 ပဝတ္တဝစနပဋိက္ခေပကရဏာဝသေန ပနေတာနိ ဝိသု အာဒိယန္တိ။

သဗ္ဗေ သတ္တာတိ ဩဠဂေါဏဂဗြာဒယော အနဝသေသေ ပရိဂ္ဂဏာတိ။
 သဗ္ဗေ ပါဏာတိ ဧကိန္ဒိယော ပါဏော၊ ဒွိန္ဒိယော ပါဏောတိအာဒိဝသေန
 ဝဒတိ။ သဗ္ဗေ ဘူတာတိ အဏှကောသဝတ္ထိကောသေသု ဘူတေ သန္ဓာယ
 ဝဒတိ။ သဗ္ဗေ ဇိဝါတိ သာလိယဝဂေါမုမာဒယော သန္ဓာယ ဝဒတိ။ တေသု
 ဟိ သေဝံ ဝိရူဟနဘာဝေန ဇိဝသညိ။ အဝသာ အဗလာ အဝိရိယာတိ
 တေသံ အတ္တနော ဝသော ဝါ ဗလံ ဝါ ဝိရိယံ ဝါ နတ္ထိ။ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝ-
 ပရိဏတတိ ဧတ္ထ နိယတိတိ နိယတာ^၅။ သင်္ဂတိတိ ဆန္တံ အဘိဇာတိနံ
 တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ။ ဘာဝေါတိ သဘာဝေါယေဝ။ ဧဝံ နိယတိယာ စ
 သင်္ဂတိယာ စ ဘာဝေန စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ။ ယေန ဟိ
 ယထာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော တထေဝ ဘဝတိ။ ယေန န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော န
 ဘဝတိတိ ဒသေတိ။ ဆသ္မေဝါဘိဇာတိသူတိ ဆသု ဧဝ အဘိဇာတိသု ဌတွာ
 သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒန္တိ၊ အညာ သုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒသေတိ။

ယောနိပမုခသတသဟဿာနီတိ ပမုခယောနိနံ ဥတ္တမယောနိနံ စုဒ္ဒသသတ-
 သဟဿာနိ၊ အညာနိ စ သဋ္ဌိသတာနိ၊ အညာနိ စ ဆသတနိ။ ပဉ္စ ဝ

၁-ပစ္စယော-ပေဟုဝေဝစနမေဝ (သျှာ)၊ ပစ္စယော ဟေတုတိဝေဝစန မေဝ (က)
 ၂-ဒုတိယဝါဒေန (သိ) ၃-နိယတ္တာ (ယ)

ကမ္မုနော သတာနိတိ ပဉ္စကမ္မသတာနိ စ။ ကေဝလံ တက္ကမတ္တကေန နိရတ္ထကံ ဒိဋ္ဌိံ ဒီပေတိ။ **ပဉ္စ ဝ ကမ္မာနိ တိဏိ ဝ ကမ္မာနိတိ** အာဒိသုပိ။ ဒေသေ နယော။ ကေစိ ပနာဟု “**ပဉ္စ ဝ ကမ္မာနိတိ** ပဉ္စိန္ဒြိယဝသေန ဘဏတိ၊ **တိဏိတိ** ကာယကမ္မာဒိဝသေနာ”တိ။ **ကမ္ပေ ဝ ဥပဗုဒ္ဓကမ္ပေ စာတိ** ဧတ္ထ ပနဿ ကာယကမ္မဉ္စ ဝစိကမ္မဉ္စ ကမ္မန္တိ လဒ္ဓိ။ မနောကမ္မံ ဥပဗုဒ္ဓကမ္မန္တိ။ **ဒုဒ္ဓန္တရကပ္ပိတိ** ဒွါသဋ္ဌိ ပဋိပဒါတိ ဝဒတိ။ **ဒုဒ္ဓန္တရကပ္ပိတိ** ကေသိံ ကပ္ပေ စတုသဋ္ဌိ အန္တရကပ္ပိ နာမ ဟောန္တိ။ အယံ ပန အညေ ဒွေ အဇာနန္တော ဝေမာဟ။

ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယောတိ ကဏှာဘိဇာတိ နိလာဘိဇာတိ လောဟိတာဘိဇာတိ ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိ သုက္ကာဘိဇာတိ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိဟိ ဣမာ ဆ အဘိဇာတိယော ဝဒတိ။ တတ္ထ ဩရမ္ဘိကာ သာကုဏိကာ မာဂဂိကာ သူကရိကာ လုဒ္ဓါ မစ္ဆဃာတကာ စောရာ စောရဃာတကာ ဗန္ဓနာဂါရိကာ၊ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ ကုရူရကမ္မန္တာ၊ အယံ **ကဏှာဘိဇာတိတိ** ဝဒတိ။ ဘိက္ခု နိလာဘိဇာတိတိ ဝဒတိ။ တေ ကိရ စတုသု ပစ္စယေသု ကဏှကေ ပက္ခိဉ္စိဘူ ခါဒန္တိ။ “ဘိက္ခု ကဏှကပုတ္တိကာ”တိ? အယဉ္စိဿ ပါဠိယေဂ။ အထ ဝါ **ကဏှကပုတ္တိကာ** ဝေ နာမ ဧကေ ပဗ္ဗဇိတာတိ ဝဒတိ။ **လောဟိတာဘိဇာတိ** နာမ နိဂဏှာ ဧကသာဂ္ဂကာတိ ဝဒတိ။ ဣမေ ကိရ ပုရိမေဟိ ဒွိဟိ ပဏှရတရာ။ ဂိဟိ ဩဒါတဝသုနာ အစေလကသာဝကာ **ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိတိ** ဝဒတိ။ ဧဝံ အတ္တနော ပစ္စယဒါယကေ နိဂဏှဟိပိ ဇေဋ္ဌကတုရေ ကရေတိ။ အာဇိဝကာ အာဇိဝကိနိယော **သုက္ကာဘိဇာတိတိ** ဝဒတိ။ တေ ကိရ ပုရိမေဟိ စတုဟိ ပဏှရတရာ။ နန္တော ဝစ္ဆော၊ ကိသာ? သင်္ကိစ္ဆော၊ မက္ခလိဂေါသာလော၊ **ပရမသုက္ကာဘိဇာတိတိ** ဝဒတိ။ တေ ကိရ သဗ္ဗေဟိ ပဏှရတရာ။

အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယောတိ မန္တဘူမိ ဒိဋ္ဌာဘူမိ ပဒဝိမံသဘူမိ ဥဇုဂတဘူမိ သေက္ခဘူမိ သမဏဘူမိ ဇိနဘူမိ ပန္နဘူမိတိ ဣမာ အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယောတိ ဝဒတိ။ တတ္ထ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သတ္ထ ဒိဝသေ သမ္မာဓဋ္ဌာနတော နိက္ခန္တတ္ထာ သတ္တာ မန္ဒာ ဟောန္တိ မောမူဟာ၊ အယံ **မန္တဘူမိတိ** ဝဒတိ။ ယေ ပန ဒုဂ္ဂတိတော အာဂတာ ဟောန္တိ၊ တေ အဘိဏှံ ရောဒန္တိ၊ စေဝ ဝိရဝန္တိ စ၊ သုဂတိတော အာဂတာ တံ အနုဿရိတွာ ဟသန္တိ၊ အယံ **ဒိဋ္ဌာဘူမိ** နာမ။ မာတာပိတုနံ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ မဉ္စ ဝါ ဝိဋ္ဌိ ဝါ ဂဟေတွာ ဘူမိယံ ပဒနိက္ခိပနံ **ပဒဝိမံသဘူမိ** နာမ။ ပဒသာ ဂန္တံ သမတ္တကာလေ **ဥဇုဂတဘူမိ** နာမ။ သိပ္ပါနိ

၁-သာကုန္တိကာ (သိ) အံ ၂-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဂရုကမ္မန္တာ (သျှာ) ၃-အံ ၂-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ကိသော (သျှာ)၊ ကိစ္ဆော (က) အံ ၂-၃၃၇ ပိဋ္ဌေ။

သိက္ခိတကာလေ သေက္ခဘူမိ နာမ။ ဃရာ နိက္ခမ္ပ ပဗ္ဗဇိတကာလေ သမဏဘူမိ နာမ။ အာစရိယံ သေဝိတွာ ဇာနနကာလေ ဇိနဘူမိ နာမ။ “ဘိက္ခု စ ပန္နကော” ဇိနော န ကိဉ္စိ အာဟာ”တိ ဧဝံ အလာဘိံ သမဏံ ပန္နဘူမိတိ ဝဒတိ။

ကျေနပညာသ အာဇီဝကသတေတိ ကျေနပညာသ အာဇီဝဂုတ္တိသတာနိ။ ပရိပ္ပာဇကသတေတိ ပရိပ္ပာဇကပဗ္ဗဇာသတာနိ။ နာဂါဝါသသတေတိ နဂ-မဏ္ဍလသတာနိ။ ဝိသေ ဣန္ဒြိယသတေတိ ဝိသတိန္ဒြိယသတာနိ။ တိံသေ နိရယသတေတိ တိံသ နိရယသတာနိ။ ရဇောဘေတုယောတိ ရဇဩကိရဏ-ဋ္ဌာနာနိ၊ ဟတ္ထပိဋ္ဌါဒပိဋ္ဌာဒိနိ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တ သညိဂဗ္ဘာတိ ဩဋ္ဌဂေါဏဂဠာအဇပသုမိဂမဟိံသေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တ အသညိ-ဂဗ္ဘာတိ သာလိဝိဟိယဝဂေါဋ္ဌမကင်္ဂဝရကကျုဉ္ဇကေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ နိဂဏ္ဍိဂဗ္ဘာတိ ဂဏ္ဍိမိ ဇာတဂဗ္ဘာ ဥစ္ဆူဝေဋ္ဌနဋ္ဌာဒယော သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္တ ဒေဝါတိ ဗဟူ ဒေဝါ။ သော ပန “သတ္တာ”တိ ဝဒတိ။ မနုဿာပိ အနန္တာ၊ သော “သတ္တာ”တိ ဝဒတိ။ သတ္တ ဝိသာဓာတိ ပေသာဓာ မဟန္တမဟန္တာ သတ္တာတိ ဝဒတိ။ သရာတိ မဟာသရာ၊ ကဏ္ဍမုဏ္ဍရထကာရအနောတတ္တ-သီဟပ္ပပါတဆဒ္ဒန္တမန္တာကိနိကုဏာလဒဟေ ဂဟေတွာ ဝဒတိ။

ပဗုဋ္ဌာတိ ၂ ဂဏ္ဍိကာ။ ပပါတာတိ မဟာပပါတာ။ ပပါတသတာနိတိ ခုဒ္ဒကပပါတသတာနိ။ သုပိနာတိ မဟာသုပိနာ။ သုပိနသတာနိတိ ခုဒ္ဒကသုပိန-သတာနိ။ မဟာကပ္ပိနောတိ မဟာကပ္ပိနံ ၂ တတ္ထ ဧတ္ထကာ ၄ မဟာသရာ ဝဿသတေ ဝဿသတေ ကုသဂ္ဂေန ဧကံ ဥဒကဗိန္ဒူ နိဟရိတွာ သတ္တက္ခတ္တံ တမ္ပိ သရေ နိရုဒကေ ကတေ ဧကော မဟာကပ္ပေါတိ ဝဒတိ။ ဧဝရူပါနံ မဟာကပ္ပိနံ စတုရာသီတိသတသဟဿာနိ ခေပေတွာ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ ၂ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောန္တိတိ အယမဿ လဒ္ဓိ။ ပဏ္ဍိတောပိ ကိရ အန္တရာ ဝိသုဇ္ဈိတုံ န သက္ကောတိ။ ဗာလောပိ တတော ဥဒ္ဓံ န ဂစ္ဆတိ။

သီလေနာတိ အစေလကသီလေန ဝါ အညေန ဝါ ယေန ကေနစိ။ ဝတေနာတိ တာဒိသေနဝ ဝတေန။ တပေနာတိ တပေါကဗ္ဗေန။ အပရိပတ္တံ ပရိပေါစေတိ နာမ ယော “အဟံ ပဏ္ဍိတော”တိ အန္တရာ ဝိသုဇ္ဈတိ။ ပရိပတ္တံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တိ ကရောတိ နာမ ယော “အဟံ ဗာလော”တိ ဝုတ္တပရိမာဏံ ကာလံ အတိက္ကမိတွာ ယာတိ။ ဟေဝံ နတ္ထိတိ ဧဝံ နတ္ထိ ၆။ တညိ ဥဘယမ္ပိ န

၁-ပဏ္ဍကော (သီ) ၂-သပုဋ္ဌာတိ(က)
၂-မဟာကပ္ပိနံ စုဏ္ဏာသီတိ သတသဟဿာနိ (က) ၄-ကောမှာ (သီ)
၅-ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ (သျှာ) က) ၆-ဟိ-ဧဝံ နတ္ထိ (က)

သုတ္တ]

အဇိတကေသကမ္ပလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၉

သက္ကာ ကာတုန္တိ ဒီပတိ။ ဒေါဏမိတေတိ ဒေါဏေန မိတံ ဝိယ။ သုခဒုက္ခေတိ သုခဒုက္ခံ။ ပရိယန္တကတေတိ ဝုတ္တပရိမာဏေန ကာလေန ကတပရိယန္တေ။ နတ္ထိ ဟာယနဝစုနေတိ နတ္ထိ ဟာယနဝစုနာနိ။ န သံသာရော ပဏ္ဍိတဿ ဟာယတိ။ န ဗာလဿ ဝစုတိတိ အတ္ထော။ ဥက္ကံသာဝကံသေတိ ဥက္ကံသာဝကံသာ။ ဟာယနဝစုနာနမေတံ အဓိဝစနံ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော “သေယျထာဝိ နာမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သုတ္တရုဋ္ဌေတိ ဝေဋ္ဌေတွာ ကတသုတ္တရုဋ္ဌေ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝ ပလေတိတိ ပဗ္ဗတေ ဝါ ရုက္ခဂ္ဂေ ဝါ ဌတွာ ဒိတ္ထံ သုတ္တပ္ပမာဏေန နိဗ္ဗေဋ္ဌိယ-မာနမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သုတ္တေ ဒိဏေ တတ္ထေဝ တိဋ္ဌတိ န ဂစ္ဆတိ။ ဝေမေဝ ဝုတ္တကာလတော ဥဋ္ဌံ န ဂစ္ဆတိတိ ဒဿေတိ။

အဇိတကေသကမ္ပလဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၁။ အဇိတဝါဒေ *နတ္ထိ ဒိန္တန္တိ ဒိန္တုလောဘာဝံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ယိဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ မဟာယာဂေါ။ ဟုတန္တိ ပါဟုနကသက္ကာရော^၁ အဓိပ္ပေတော။ တမ္ပိ ဥဘယံ ဖလာဘာဝမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနန္တိ^၂ သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနံ^၃ ကုသလာကုသလာနန္တိ အတ္ထော။ ဖလံ ဝိပါကောတိ ယံ “ဖလ”န္တိ ဝါ “ဝိပါကော”တိ ဝါ ဝုစ္စတိ။ တံ နတ္ထိတိ ဝဒတိ။ နတ္ထိ အယံ လောကောတိ ပရလောကေ ဌိတဿ အယံ လောကော နတ္ထိ။ နတ္ထိ ပရော လောကောတိ ဣမ လောကေ ဌိတဿာပိ ပရော လောကော နတ္ထိ။ သဗ္ဗေ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥက္ခိန္တန္တိတိ ဒဿေတိ။ နတ္ထိ မာတာ နတ္ထိ ပိတာတိ တေသု သမ္မာပဋိပတ္တိဒိန္နာပဋိပတ္တိနံ ဖလာဘာဝဝသေန ဝဒတိ။ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ စဝိတွာ ဥပပဇ္ဇနကာ သတ္တာ နာမ နတ္ထိတိ ဝဒတိ။

စာတုမဟာဘူတိကောတိ စတုမဟာဘူတမယော။ ပထဝီ ပထဝိကာယန္တိ အဗျတ္တိကပထဝီဓာတု ‘ဗာဟိရပထဝီဓာတု’။ အနုပေတိတိ အနုယာတိ။ အနုပ-ဂစ္ဆတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အနုဂစ္ဆတိတိပိ အတ္ထော။ ဥဘယေနာပိ ဥပပေတိ၊ ဥပဂစ္ဆတိတိ ဒဿေတိ။ အာပါဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣန္ဒြိယာနိတိ မနန္ဒ-ဋ္ဌာနိဣန္ဒြိယာနိ။ သင်္ခမန္တိတိ အာကာသံ ပက္ခန္တိ။ အာသန္တိပဉ္စမာတိနိပန္ဒမဇ္ဇေန ပဉ္စမာ၊ မဇ္ဇော စေဝ စတ္တာရော မဉ္စပါဒေ ဂဟေတွာ ဌိတာ စတ္တာရော ပုရိသာ

* အဘိ-ဋ ၁-၄၅၊ မ-ဋ ၂-၂၃၂၊ သိ-ဋ ၂-၃၁၁၊ အံ-ဋ ၂-၂၃၄-ဒိဋ္ဌေသုပိ။
၁-ပဟေနကသက္ကာရော (သိ)၊ ပဟေဏကသက္ကာရော (က)
၂-သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနန္တိ (သိ)၊ ၃-သုကတဒုက္ခဋ္ဌာနံ (သိ)

ပကုဓကဇ္ဈာယနဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၄။ ပကုဓဝါဒေ အကဋ္ဌာတိ အကတော။ အကဋ္ဌဝိဓောတိ အကတ-
 ဝိဓာနာ၊ “ဧဝံ ကရောဟိ”တိ ကေနစိ ကာရာပိတာပိ န ဟောန္တိတိ
 အတ္ထော။ အနိဗ္ဗိတာတိ ဣဋ္ဌိယာပိ န နိဗ္ဗိတာ။ အနိဗ္ဗာတာတိ အနိဗ္ဗာပိတာ။
 ကေစိ “အနိဗ္ဗာပေတဗ္ဗာ”တိ^၁ ပဒံ ဝဒန္တိ၊ တံ နေဝ ပါဠိယံ၊ န အဋ္ဌကထာယံ
 ဒိဿတိ။ ဝဉ္စာဒိပဒတ္တယံ *ဝုတ္တတ္ထမေဝ။ န ဣဋ္ဌန္တိတိ ဒေသိကတ္ထန္တော ဝိယ
 ဌိတတ္ထာ န စလန္တိ။ န ဝိပရိဏာမန္တိတိ^၂ ပကတိ^၃ န ဇဟန္တိ။ န အညမညံ
 ဗျာဗာဓေန္တိတိ န အညမညံ ဥပဟနန္တိ။ နာလန္တိ န သမတ္ထာ။ ပထဝိ-
 ကာယောတိအာဒိသု ပထဝိယေဝ ပထဝိကာယော၊ ပထဝိသမူဟော ဝါ။
 တတ္ထာတိ တေသု ဇီဝသတ္တမေသု ကာယေသု။ သတ္တန္တံ တွေဝ ကာယာနန္တိ
 ယထာ မုဂ္ဂရာသိအာဒိသု ပဟတံ သတ္တံ မုဂ္ဂါဒိနံ အန္တရေန ပပိသတိ။ ဧဝံ
 သတ္တန္တံ ကာယာနံ အန္တရေန ဆိဗ္ဗေန ဝိဝရေန သတ္တံ ပပိသတိ။ တတ္ထ “အဟံ
 ဣမံ ဇီဝိတာဝေါရောပေမိ”တိ ကေဝလံ သညာမတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။

နိဂဏ္ဏနာဋပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၅။ နာဋပုတ္တဝါဒေ စာတုယာမသံဝရသံဝုတောတိ စတုကောဋ္ဌာ-
 သေန သံဝရေန သံဝုတော။ သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော စာတိ ဝါရိတသဗ္ဗဥဒကော၊
 ပဋိက္ခိတ္တသဗ္ဗသိတောဒကောတိ အတ္ထော။ သော ကိရ သိတောဒကေ
 သတ္တသညိ ဟောတိ၊ တသ္မာ န တံ ဝဋ္ဌဇ္ဇေတိ။ သဗ္ဗဝါရိယုတ္တောတိ သဗ္ဗေန
 ပါပဝါရဏေန ယုတ္တော။ သဗ္ဗဝါရိရတောတိ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန
 ဓုတပါပေါ။ သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌောတိ^၂ သဗ္ဗေန ပါပဝါရဏေန ဖုဋ္ဌော။ ဂတတ္တောတိ
 ကောဋ္ဌိပုတ္တစိတ္တော။ ယတတ္တောတိ သံယတစိတ္တော။ ဋ္ဌိတတ္တောတိ သုပုတိဋ္ဌိတ-
 စိတ္တော။ ဧတဿ ဝါဒေ ကိဉ္စိ သာသနာနုလောမဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ အသုဒ္ဓလဒ္ဓိတာယ
 ပန သဗ္ဗာ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဇာတာ။

သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၆-၁၈၁။ သဗ္ဗယဝါဒေါ အမရာပိက္ခေပေ ဝုတ္တနယော ဧဝ။

၁-အနိဗ္ဗာတဗ္ဗာတိ (သိ)
 ၂-န ဝိပရိဏာမန္တိတိ (က) * ဟေဋ္ဌာ ၉၇-ဒိဋ္ဌေ။
 ၃-သဗ္ဗဝါရိဖုဋ္ဌောတိ (သိ၊ သျာ)

ပဌမသန္တိဋ္ဌကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ **သောဟံ ဘန္တေ**တိ သော အဟံ ဘန္တေ၊ ဝါလုကံ ပိဋေတွာ တေလံ အလဘမာနော ဝိယ တိတ္ထိယဝါဒေသု သာရံ အလဘန္တော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆာမိတိ အတ္ထော။

၁၀၃။ **ယထာ တေ ခမေယျာတိ** ယထာ တေ ရုစ္စေယျ။ **ဒါသောတိ** အန္တောဇာတ နေက္ကိတ ကရမရာနိတ သာမံဒါသဗျောပဂတာနံ အညတရော။ **ကမ္မကာရောတိ** အနုလသော ကမ္မကရဏသီလောယေဝ။ ဒုရတော ဒိဿာ ပဌမမေဝ ဥဋ္ဌဟတိတိ **ပုပ္ဖုဒ္ဓာယိ။** ဧဝံ ဥဋ္ဌိတော သာမိနော အာသနံ ပညပေတွာ ပါဒမောဝနာဒိကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ ပစ္ဆာ နိပတတိ သေယျံ ကပ္ပေတိတိ **ပစ္ဆာနိပါတိ။** သာမိကမ္ပိ ဝါ သယနတော အဝုဋ္ဌိတေ ပုဗ္ဗေယေဝ ဝုဋ္ဌာတိတိ **ပုပ္ဖုဒ္ဓာယိ။** ပစ္စုသကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သာမိနော ရတ္ထိ နိဒ္ဒေါက္ကမနံ၊ တာဝ သဗ္ဗကိစ္စာနိ ကတွာ ပစ္ဆာ နိပတတိ သေယျံ ကပ္ပေတိတိ **ပစ္ဆာနိပါတိ။** “ကိံ ကရောမိ၊ ကိံ ကရောမိ”တိ ဧဝံ ကိံကာရမေဝ ပဋိ- သုဏန္တော ဝိစရတိတိ **ကိံကာရပဋိဿာဝိ။** မနာပမေဝ ကိရိယံ ကရောတိတိ **မနာပစာရိ။** ဝိယမေဝ ဝဒတိတိ **ဝိယဝါဒိ။** သာမိနော တုဋ္ဌပဟဋ္ဌံ မုခံ ဥလ္လောကယမာနော၊ ဝိစရတိတိ **ပုခုလ္လောကကော။**

ဒေဝေါ မညေတိ ဒေဝေါ ဝိယ။ **သော ဝတဿာဟံ ပုညာနိ ကရေယျန္တိ** သော ဝတ အဟံ ဝေရူပေါ အဿံ၊ ယဒိ ပုညာနိ ကရေယျန္တိ အတ္ထော။ “သော ဝတဿ’ဿ”န္တိပိ? ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ **ယံနုနာဟန္တိ** သစေ ဒါနံ ဒဿာမိ၊ ယံ ရာဇာ ဧကဒိဝသံ ဒေတိ၊ တတော သတဘာဂမ္ပိ ယာဝဇီဝံ န သက္ခိဿာမိ ဒါတုန္တိ ပဗ္ဗဇ္ဇာယံ ဥဿာဟံ ကတွာ ဧဝံ စိန္တနဘာဝံ ဒဿေတိ။

ကာယေန သံဝုတောတိ ကာယေန ပိဟိတော ဟုတွာ အကုသလဿ ပဝေသနဒ္ဓါရံ ထကေတွာတိ အတ္ထော။ ဧသေဝ နယော သေသပဒဒ္ဓယေပိ။ **ဃာသစ္စာဒနပရမတာယာတိ** ဃာသစ္စာဒနေန ပရမတာယ ဥက္ကမတာယ၊ တေဒတ္ထမ္ပိ အနေသနံ ပဟာယ အဂ္ဂသလ္လေခေန သန္တုဋ္ဌောတိ အတ္ထော။ **အဘိရတော ပဝိဝေကေတိ** “ကာယဝိဝေကော စ ဝိဝေကဋ္ဌကာယာနံ၊ စိတ္တ- ဝိဝေကော စ နေက္ခမ္ဘာဘိရတာနံ ပရမဝေါဒါနပုတ္တာနံ၊ ဥပမိဝိဝေကော စ နိရူပဒိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိသင်္ခါရဂတာနံ”န္တိ? ဧဝံ ဝုတ္တေ တိဝိခေပိ ဝိဝေကေ ရတော။

၁-နိပတတိ နိသီတိတိ (သီ) ၂-ဩလောကယမာနော (သျှာက) “ဝတဿာယ”န္တိပိ (ဗဟုသု) သိ-ဋီ အဘိနဝ ၂-၅၄၊ ဒီ-ဋီ ၁-၂၃၀-ပိဋေပိ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၄-၃ ၇-၂၁-ပိဋေ။

သုတ္တံ

ဒုတိယသန္တိဋ္ဌိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၅၃

ဂဏသင်္ဂဏိကံ ပဟာယ ကာယေန ဧကော ဝိဟရတိ၊ စိတ္တကိလေသ-
သင်္ဂဏိကံ ပဟာယ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန ဧကော ဝိဟရတိ၊ ဖလသမာပတ္တိ-
ဝါ နိရောဓသမာပတ္တိံ ဝါ ပဝိသိတွာ နိဗ္ဗာနံ ပတွာ ဝိဟရတိတိ အတ္ထော။
ယန္ဓေတိ စောဒနတ္ထေ နိပါတော။

၁၀၄။ အာသနေနပိ နိမန္တေယျာမာတိ နိသိန္နာသနံ ပပွေါဠေတွာ “ဣဓ
နိသိဒဏာ”တိ ဝဒေယျာမ။ အဘိနိမန္တေယျာမပိ နန္တိ အဘိဟရိတွာပိ နံ
နိမန္တေယျာမ။ တတ္ထ ဒုဝိဓော အဘိဟာရော ဝါစာယ စေဝ ကာယေန
စ။ “တုမှာကံ ဣန္ဒြိတိစ္ဆိတက္ခဏေ အမှာကံ စိဝရာဒိဟိ၊ ဝဒေယျာထ၊
ယေနတ္ထော”တိ ဝဒန္တော ဟိ ဝါစာယ အဘိဟရိတွာ နိမန္တေတိ နာမ။
စိဝရာဒိဝေကလ္လံ သလ္လက္ခေတွာ “ဣဒံ ဂဏှာထာ”တိ တာနိ ဒေန္တော ပန
ကာယေန အဘိဟရိတွာ နိမန္တေတိ နာမ။ တဒုဘယဓမ္မိ သန္ဓာယ “အဘိ-
နိမန္တေယျာမပိ န”န္တိ အာဟ။ ဣတ္ထ စ ဝိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေတိ
ယံ ကိဉ္စိ ဝိလာနဿ သပ္ပါယံ ဩသဓံ။ ဝစနတ္ထော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ* ဝုတ္တော။
ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိန္တိ ရက္ခာသင်္ခါတဉ္စေဝ အာဝရဏသင်္ခါတဉ္စ ဂုတ္တိ။ သာ ပနေသာ
န အာဝုဓဟတ္ထေ ပုရိသေ ဌပေန္တေန ဓမ္မိကာ နာမ သံဝိဟိတာ ဟောတိ။
ယထာ ပန အဝေလာယ ကဋ္ဌဟာရိကပဏ္ဏဟာရိကာဒယော ဝိဟာရံ န
ပဝိသန္တိ၊ မိဂလုဒ္ဓကာဒယော ဝိဟာရသိမာယ မိဂေ ဝါ မစ္ဆေ ဝါ န ဂဏှန္တိ၊
ဧဝံ သံဝိဟန္တေန ဓမ္မိကာ နာမ ရက္ခာ သံဝိဟိတာ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ
“ဓမ္မိက”န္တိ။

၁၀၅။ ယဒိ ဧဝံ သန္တေတိ ယဒိ တဝ ဒါသော တုယံ သန္တိကာ
အဘိဝါဒနာဒိနိ လဘေယျ၊ ဧဝံ သန္တေ။ အဒ္ဓါတိ ဧကံသဝစနမေတံ။ ပဌပန္တိ
ဘဏန္တော အညဿာပိ အတ္ထိတံ ဒီပေတိ၊ တေနေဝ စ ရာဇာ “သက္ကာ ပန
ဘန္တေ အညဉ္စိ”တိအာဒိမာဟ။

ဒုတိယသန္တိဋ္ဌိကသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၀၆။ ကသတိတိ ကဿကော။ ဂေဟဿ ပတိ? ဧကဂေဟမတ္ထေ
ဇေဋ္ဌကောတိ ဂဟပတိကော။ ဗလိသင်္ခါတံ ကရံ ကရောတိတိ ကရကာရကော။
ဓညရာသိံ, ဓနရာသိဉ္စ ဝဇေတိတိ ရာသိဝစကော။

၁-အဘိနိဟရိတွာပိ (သျှာ)
၂-အဟံ ပဝေဒါဒိတိ စိဝရာဒိဟိ (သျှာ)၊ အဟံ သာသေယျာဒိတိ စိဝရာဒိဟိ (က)
*ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၃-ပိဋေ။ ၃-ပတိ ဂဟပတိ (က)

အပွဲ ဝါတိ ပရိတ္တကံ ဝါ အန္တမသော တဏှုလနာဠိမတ္တကမ္ပိ။
ဘောဂက္ခန္ဓန္တိ ဘောဂရာသိ။ မကန္တံ ဝါတိ ဝိပုလံ ဝါ။ ယထာ ဟိ မဟန္တံ
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတုံ ဒုက္ကရံ။ ဧဝံ အပ္ပဗ္ဗိတိ ဒဿနတ္ထံ ဥဘယမာဟ။ ဒါသဝါရေ
ပန ယသ္မာ ဒါသော အတ္တနောပိ အနိဿရော၊ ပဂေဝ ဘောဂါနံ။ ယဗ္ဗိ
တဿ ဓနံ၊ တံ သာမိကာနညေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဘောဂဂ္ဂဟဏံ န ကတံ။
ဉာတိယေဝ ဉာတိပရိဝဋ္ဌော။

ပဏိတတရသာမညဖလဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ သက္ကာ ပန ဘန္တေ အညဗ္ဗိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣဓ “ဝေမေဝါ” တိ န
ပုတ္တံ။ တံ ကသ္မာတိ စေ? “ဝေမေဝါ” တိ ဟိ ပုစ္ဆမာနေ ပဟောတိ ဘဂဝါ
သကလမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ တတော ဝါ ဘိယျောပိ ဧဝရူပါတိ ဥပမာဟိ သာမညဖလံ
ဒီပေတုံ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဧတဿ ဘဂဝတော ဝစနသဝနေ ပရိယန္တံ နာမ နတ္ထိ၊
တထာပိ အတ္ထော တာဒိသောယေဝ ဘဝိဿတိတိ စိန္တေတွာ ဥပရိ ဝိသေသံ
ပုစ္ဆန္တော “ဝေမေဝါ” တိ အဝတွာ “အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏိတတရဉ္စာ” တိ အာဟ။
တတ္ထ အဘိက္ကန္တတရန္တိ အဘိမနာပတရံ၊ အတိသေဋ္ဌတရန္တိ အတ္ထော။
ပဏိတတရန္တိ ဥတ္တမတရံ။ တေန ဟိတိ ဥယျောဇနတ္ထေ နိပါတော။ သဝနေ
ဥယျောဇနန္တော ဟိ နံ ဧဝမာဟ။ သုဏောဟိတိ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ ပဏိတ-
တရဉ္စ သာမညဖလံ သုဏာဟိ။

သာဓကံ မနသိကရောဟိတိ ဧတ္ထ ပန သာဓကံ သာဓုတိ ဧကတ္ထမေတံ။
အယဗ္ဗိ သာဓုသဒ္ဓေါ အာယာစနသမ္ပုဋ္ဌန္တန သမ္ပဟံသနသုန္ဓရဒဠိကမ္မာဒိသု
ဒိဿတိ။ “သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတူ” တိ အာဒိသု^၂
ဟိ အာယာစနေ ဒိဿတိ။ “သာဓု ဘန္တေတိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ” တိ အာဒိသု^၃ သမ္ပုဋ္ဌန္တေန။ “သာဓု
သာဓု သာရိပုတ္တာ” တိ အာဒိသု^၄ သမ္ပဟံသနေ။

“သာဓု ဓမ္မရူစိ ရာဇော၊ သာဓု ပညာဏဝါ နရော။
သာဓု မိတ္တာနမဒြုဗ္ဗော^၅၊ ပါပဿာကရဏံ သုခ” န္တိ-

အာဒိသု^၆ သုန္ဓရေ။ “တေန ဟိ ပြာဟုဏ သုဏောဟိ သာဓကံ မနသိ
ကရောဟိ” တိ အာဒိသု^၇ သာဓကသဒ္ဓေါယေဝ ဒဠိကမ္မေ၊ အာဏတ္တိယန္တိပိ

၁-အဘိက္ကန္တတရံ အတိမနာပတရန္တိ (သီ၊က) ၂-သံ ၂-၂၉၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၃-၆၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-ဒိ ၃-၂၂၆-ပိဋ္ဌေ။ ၅-မိတ္တာနမဒြုဗ္ဗော (သျှ၊က) ၆-၃ ၆-၄၅-ဥမ္မာဒန္တိဇာတကေ။
၇-အံ ၂-၁၉၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝုစ္စတိ။ ဣဓာပိ အယံ^၁ ဒေတ္ထေ ဝဒဠိကမ္မေ စ အာဏတ္တိယဉ္စ ဝေဒိတဗျော။ သုန္ဒရေပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဒဠိကမ္မတ္ထေန ဟိ ဒဠမိမံ ဓမ္မံ သုဏာဟိ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှန္တော။ အာဏတ္တိအတ္ထေန မမ အာဏတ္တိယာ သုဏာဟိ။ သုန္ဒရတ္ထေန သုန္ဒရမိမံ ဘဒ္ဒကံ ဓမ္မံ သုဏာဟိတိ ဧဝံ ဒီပိတံ ဟောတိ။

မနသိ ကရောဟိတိ အာဝဇ္ဇ၊ သမန္နာဟရာဟိ^၂ အတ္ထော၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဟုတ္တာနိသာမေဟိ စိတ္တေ ကရောဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ အပိ စေတ္ထ သုဏောဟိတိ သောတိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏမေတံ။ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိတိ မနသိကာရေ ဒဠိကမ္မနိယောဇနေန မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏံ။ ပုရိမဉ္စေတ္ထ ဗျဉ္စနဝိပလ္လာသဂ္ဂါ-ဟဝါရဏံ။ ပစ္ဆိမံ အတ္တဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝါရဏံ။ ပုရိမေန စ ဓမ္မဿဝနေ နိယောဇေတိ။ ပစ္ဆိမေန သုတာနံ ဓမ္မာနံ ဓာရဏူပပရိက္ခာဒိသု။ ပုရိမေန စ သဗျဉ္စနော အယံ ဓမ္မော၊ တဿှာ သဝနီယောတိ ဒီပေတိ။ ပစ္ဆိမေန သာတ္ထော၊ တဿှာ သာဓုကံ မနသိ ကာတဗျောတိ။ သာဓုကပဒံ ဝါ ဥဘယပဒေဟိ ယောဇေတွာ ယဿှာ အယံ ဓမ္မော ဓမ္မဂမ္ဘိရော စေဝ ဒေသနာဂမ္ဘိရော စ၊ တဿှာ သုဏာဟိ သာဓုကံ၊ ယဿှာ အတ္တဂမ္ဘိရော စ ပဋိဝေဓဂမ္ဘိရော စ၊ တဿှာ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိတိ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗျော။ ဘာသိသာ-ဇိတိ “သက္ကာ မဟာရာဇာ”တိ ဧဝံ ပဋိညာတံ သာမညဖလဒေသနံ ဝိတ္ထာရတော ဘာသိသာမိ။ ဒေသေသာမိတိ ဟိ သံခိတ္တဒီပနံ ဟောတိ။ ဘာသိသာမိတိ ဝိတ္ထာရဒီပနံ။ တေနာဟ ဝဂီသတ္ထေရော—

“သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ၊ ဝိတ္ထာရေနပိ ဘာသတိ။ သာဠိကာယိဝ နိဋ္ဌေယျော၊ ပဋိဘာနံ ဥဒီရယိ”တိ^၃။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဥဿာဟဇာတော ဟုတ္တာ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ ရာဇာ မာဂဇော အဇာတသတ္တု၊ စဝဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ ဘဂဝတော ဝစနံ သမ္ပဋိန္ဒြိယံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၉၀။ အထဿ ဘဂဝါ စတဒဝေါစ ဧတံ အဝေါစ၊ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဣဓ မဟာရာဇာ”တိအာဒိ^၄ သကလံ သုတ္တံ အဝေါစာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဣဇာတိ ဒေသောပဒေသေ^၅ နိပါတော၊ သွာယံ ကတ္တစိ လောကံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ^၆။ ကတ္တစိ သာသနံ။

၁-အဿ (ဗဟုသု၊ သိ-ဇိ အဘိနဝ ၂-၅၇-ပိဋက) ဒီ-ဇိ ၁-၂၃၃-ပိဋက ဩလောကေတဗျော။
၂-အာဝဇ္ဇ သမန္နာဟရာဟိတိ (သျာ) ၃-သံ ၁-၁၉၁-ပိဋက။
၄-ဒေသောပဒေသေ (သိ၊ သျာ) ၅-အံ ၁-၁၆၉-ပိဋက။

ယထာဟ “ဣဓေ ဘိက္ခဝေ ပဌမော သမဏော၊ ဣဓ ဒုတိယော သမဏော” တိ။
ကတ္ထမိ ဩကာသံ။ ယထာဟ—

“ဣဓေ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသာ” တိ ၂။

ကတ္ထမိ ပဒပူရဏမတ္တမေဝ။ ယထာဟ “ဣဓာဟံ ဘိက္ခဝေ ဘုတ္တာပိ အဿံ
ပဝါရိတော” တိ ၂။ ဣဓ ပန လောကံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
မဟာရာဇာတိ ယထာ ပဋိညာတံ ဒေသနံ ဒေသေတုံ ပုန “မဟာရာဇာ” တိ
အာလပတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “မဟာရာဇ ဣမသ္မိံ လောကေ တထာဂတော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ။ ပ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ” တိ။ တတ္ထ တထာဂတဿဒ္ဓေါ မြဟ္မဇာလေ*
ဝုတ္တော။ အရဟန္တိ အာဒယော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ† ဝိတ္ထာရိတာ။ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ
တ္ထေ ပန လောကောတိ ဩကာသလောကော သတ္တလောကော သင်္ခါရ-
လောကောတိ တိဝိဓော။ ဣဓ ပန သတ္တလောကော အဓိပ္ပေတော။ သတ္တ-
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ စ တထာဂတော န ဒေဝလောကေ န မြဟ္မလောကေ၊
မနုဿလောကေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မနုဿလောကေပိ န အညသ္မိံ စက္ကဝါဠေ၊
ဣမသ္မိံယေဝ စက္ကဝါဠေ။ တတြာပိ န သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု၊ “ပုရတ္ထိမာယ ဒိဿာယ
ဂဇင်္ဂလံ? နာမ နိဂမော၊ တဿာပရေန မဟာသာလော၊ တတော ပရာ
ပစ္စန္နိမာ ဇနပဒါ၊ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ပုရတ္ထိမဒက္ခိကာယ ဒိဿာယ သလ္လဝတီ၊
နာမ နဒါ၊ တတော ပရာ ပစ္စန္နိမာ ဇနပဒါ၊ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ဒက္ခိကာယ
ဒိဿာယ သေတကဏ္ဍိကံ နာမ နိဂမော၊ တတော ပရာ ပစ္စန္နိမာ ဇနပဒါ၊
ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ပစ္စိမာယ ဒိဿာယ ထူဏံ နာမ မြာဟ္မဏဂါမော၊ တတော
ပရာ ပစ္စန္နိမာ ဇနပဒါ၊ ဩရတော မဇ္ဈေ၊ ဥတ္တရာယ ဒိဿာယ ဥသိရဒ္ဓဇော
နာမ ပဗ္ဗတော၊ တတော ပရာ ပစ္စန္နိမာ ဇနပဒါ၊ ဩရတော မဇ္ဈေ” တိ ဧဝံ
ပရိစ္ဆိန္နေ အာယာမတော တိယောဇနသတေ၊ ဝိတ္ထာရတော အမုတေယျ-
ယောဇနသတေ၊ ပရိက္ခေပတော နဝယောဇနသတေ မဇ္ဈိမပဒေသေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
န ကေဝလဉ္စ တထာဂတော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဂ္ဂသာဝကာ အသိတိမဟာ-
ထေရာ ဗုဒ္ဓမာတာ ဗုဒ္ဓဝိတာ စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ? အညေ စ သာရပုတ္တာ
မြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ဧတ္ထေဝုပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၁-အံ ၁-၅၆၀-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဒိ ၂-၂၂၇-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-မ ၁-၁၆-ပိဋ္ဌေ၊ * ဟေဋ္ဌာ ၅၉-ပိဋ္ဌေ၊
† ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၂-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-ကဇင်္ဂလံ (သီ)၊ ဇင်္ဂလော (သျှာ)
၅-သလ္လဝတီ (သီ)၊ သလ္လဝတီ (က) ၆-ထုနံ (သျှာ)၊ ဝိ ၃-၂၈၇-ပိဋ္ဌေ ပဿိတဗ္ဗံ။
၇-စက္ကဝတ္တိရာဇာ (က)

တတ္ထ တထာဂတော သုဇာတာယ ဒိန္နမရပါယာသဘောဇနတော ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလေ ဥပ္ပန္နော နာမ။ မဟာဘိနိက္ခမနတော ဝါ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ တုသိတဘဝနတော ဝါ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ ဒီပင်္ဂရပါဒမူလတော ဝါ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ၊ တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ၊ အရဟတ္တဖလေ ဥပ္ပန္နော နာမ။ ဣဓံ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ သန္ဓာယ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပန္နော ဟောတိတိ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော။

*သော ဣမံ လောကန္တိ သော ဘဂဝါ ဣမံ လောကံ။ ဣဒါနိ ဝတ္ထဗ္ဗံ နိဒဿေတိ။ သဒေဝကန္တိ သဟ ဒေဝေဟိ သဒေဝကံ။ ဧဝံ သဟ မာရေန သမာရကံ၊ သဟ မြဟ္မာနာ သမြဟ္မကံ။ သဟ သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ သဿမဏ-
 ဗြာဟ္မဏိ။ ပဇာတတ္တာ ပဇော၊ တံ ပဇံ။ သဟ ဒေဝမနုဿေဟိ သဒေဝမနုဿံ။ တတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ပဉ္စကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သမာရက-
 ဝစနေန ဆဋ္ဌကာမာဝစရဒေဝဂ္ဂဟဏံ၊ သမြဟ္မကဝစနေန မြဟ္မကာယိကာဒိ-
 မြဟ္မဂ္ဂဟဏံ၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိဝစနေန သာသနဿ ပစ္စတ္ထိကပစ္စာမိတ္တ-
 သမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏံ၊ သမိတပါပဗာဟိတပါပသမဏဗြာဟ္မဏဂ္ဂဟဏဉ္စ၊
 ပဇာဝစနေန သတ္တလောကဂ္ဂဟဏံ၊ သဒေဝမနုဿဝစနေန သမ္မုတိဒေဝ-
 အဝသေသမနုဿဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝမေတ္ထ တိဟိ ပဒေဟိ ဩကာသလောကေန သဒ္ဓိံ
 သတ္တလောကော။ ဒွိဟိ ပဇာဝသေန သတ္တလောကောဝ ဂဟိတောတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပရော နယော၊ သဒေဝကဂ္ဂဟဏေန အရူပါဝစရဒေဝလောကော ဂဟိတော၊ သမာရကဂ္ဂဟဏေန ဆကာမာဝစရဒေဝလောကော၊ သမြဟ္မ-
 ကဂ္ဂဟဏေန ရူပိ မြဟ္မလောကော၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏာဒိဂ္ဂဟဏေန စတု-
 ပရိသဝသေန၊ သမ္မုတိဒေဝေဟိ ဝါ သဟ မနုဿလောကော၊ အဝသေသသဗ္ဗ-
 သတ္တလောကော ဝါ။

အပိ စေတ္ထ သဒေဝကဝစနေန ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒတော သဗ္ဗဿ လောကဿ သတ္ထိကတဘာဝမာဟ။ တတော ယေသံ အဟောသိ “မာရော မဟာနဘာဝေါ ဆကာမာဝစရိဿရော ဝသဝတ္ထိ၊ ကိံ သောပိ ဧတေန သတ္ထိကတော” တိ၊ တေသံ ဝိမတိံ ဝိမေန္တော “သမာရက”န္တိ အာဟ။ ယေသံ ပန အဟောသိ “မြဟ္မာ မဟာနဘာဝေါ ကေဂုံလိယာ ကေသ္မိံ စက္ကဝါဠသဟဿေ အာလောကံ ဖရတိ။

၁-ဣတိ(က) * ၆-ဋ ၁-၉၇-ပိဋကိ။

ဒွိဟိ။ ပ။ ဒသဟိ အင်္ဂုလီဟိ ဒသသု စက္ကဝါဠသဟသေသု အာလောကံ ဖရတိ၊ အနတ္တရဉ္စ ဈာနသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ကိံ သောပိ သန္တိကတော”တိ၊ တေသံ ဝိမတိံ ဝိမေန္တော “သဗြဟ္မက”န္တိ အာဟ။ တတော ယေ စိန္တေသု^၁ “ပုထု သမဏဗြာဟ္မဏာ သာသနဿ ပစ္စတ္တိကာ၊ ကိံ တေပိ သန္တိကတာ”တိ၊ တေသံ ဝိမတိံ ဝိမေန္တော “သဿမဏဗြာဟ္မဏိ ပဇ”န္တိ အာဟ။ ဧဝံ ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌာနံ သန္တိကတဘာဝံ ပကာသေတွာ အထ သမ္ပုတိဒေဝေ၊ အဝသေ- သမနုသေေ စ ဥပါဒါယ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန သေသသတ္တလောကဿ သန္တိကတဘာဝံ ပကာသေန္တော “သဒေဝမနုဿ”န္တိ အာဟ။ အယမေတ္ထ ဘာဝါနုက္ကမော^၂။

ပေါရာဏာ ပနာဟု—သဒေဝကန္တိ ဒေဝေဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ သမာရကန္တိ မာရေန သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ သဗြဟ္မကန္တိ ဗြဟ္မေဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသလောကံ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ တိဘဝုပဂေ သတ္တေ တိဟာကာရေဟိ တိသု ပဒေသု ပက္ခိပိတွာ ပုန ဒွိဟိ ပဒေဟိ ပရိယာဒိယန္တော “သဿမဏဗြာဟ္မဏိ ပဇံ သဒေဝမနုဿ”န္တိ အာဟ။ ဧဝံ ပဉ္စဟိပိ ပဒေဟိ တေန တေနာကာရေန တေဓာတုကမေဝ ပရိယာဒိန္တန္တိ။

သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာ ပဝေဒေတီတိ ဧတ္ထ ပန သယန္တိ သာမံ အပရနေယျော ဟုတွာ။ အဘိညာတိ အဘိညာယ၊ အဓိကေန ဉာဏေန ဥတွာတိ အတ္ထော။ သန္တိကတွာတိ ပစ္စက္ခံ ကတွာ၊ ဧတေန အနုမာနာဒိ- ပဋိက္ခေပေါ ကတော ဟောတိ။ ပဝေဒေတီတိ ဗောဓေတိ၊ ဝိညာပေတိ ပကာသေတိ။

သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ ပ။ ပရိယောသာနကလျာဏန္တိ သော ဘဂဝါ သတ္တေသု ကာရုညတံ ပဋိစ္စ ဟိတွာပိ အနတ္တရံ ဝိဝေကသုခံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တဉ္စ ခေါ အပ္ပံ ဝါဗဟံ ဝါ ဒေသေန္တော အာဒိကလျာဏာဒိပ္ပ- ကာရမေဝ ဒေသေတိ။ အာဒိဗ္ဗိပိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတွာ ဒေသေတိ၊ မဇ္ဈေပိ၊ ပရိယောသာနေပိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတွာ ဒေသေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ အတ္ထိ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ အတ္ထိ သာသနဿ။ ဒေသနာယ တာဝ စတုပ္ပဒိကာယပိ ဂါထာယ ပဌမပါဒေါ အာဒိ နာမ၊ တတော ဒွေ မဇ္ဈံ နာမ၊ အန္တေ ဧကော ပရိယောသာနံ နာမ။ ဧကောနုသန္တိကဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ အာဒိ၊ “ဣဒမဝေါစာ”တိ ပရိယောသာနံ။

၁-စိန္တေယျံ (က) ၂-ဝိဘာဝနာနုက္ကမော (သျှ)၊ ဘဝါနုက္ကမော (က)

ဥဘိန္ဒမန္တရာ မန္တိ။ အနေကာနသန္ဓိကဿ သုတ္တဿ ပဌမာနသန္ဓိ အာဒိ၊ အန္တေ အနသန္ဓိ ပရိယောသာနံ၊ မဇ္ဈေ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဗဟူ ဝါ မန္တမေဝ။

သာသနဿ ပန သီလသမာဓိဝိပဿနာ အာဒိ နာမ။ ဝုတ္တပ္ပိ စေတံ “ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိံ ဒိဋ္ဌိံ စ ဥဇုကာ”တိ။ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒေါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တော ပန အရိယမဂ္ဂေါ မန္တိ နာမ။ ဖလဉ္စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ ပရိယောသာနံ နာမ။ “တေဒတ္ထမိဒိ ပြာဟူဏာ ပြဟူစရိယံ၊ ဧတံသာရံ၊ ဧတံပရိယောသာနံ”န္တိ။ ဟိ ဣတ္ထ ဖလံ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တံ။ “နိဗ္ဗာနောဂဓံ ဟိ အာဝုသော ဝိသာခ ပြဟူစရိယံ ဝုဿတိ နိဗ္ဗာနပရယဏံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ”န္တိ။ ဣတ္ထ နိဗ္ဗာနံ ပရိယောသာနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဘဂဝါ ဟိ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော အာဒိမိ သီလံ ဒေသေတွာ မဇ္ဈေ မဂ္ဂံ၊ ပရိယောသာနေ နိဗ္ဗာနံ ဒေသေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ”န္တိ။ တသ္မာ အညောပိ ဓမ္မကထိကော ဓမ္မံ ကထေန္တော။

* အာဒိမိ သီလံ ဒေသေယျ၊ မဇ္ဈေ မဂ္ဂံ ဝိဘာဝယေ။
ပရိယောသာနနိဗ္ဓိ နိဗ္ဗာနံ၊ သော ကထိကသဏ္ဍိတိတိ။

သာတ္ထံ သဗျူနန္တိ ယဿ ဟိ ယာဂုဘတ္တဗုဒ္ဓိပုရိသာဒိဝဏ္ဏနာနိဿိတာ ဒေသနာ ဟောတိ၊ န သော သာတ္ထံ ဒေသေတိ၊ ဘဂဝါ ပန တထာဂ္ဂပံ ဒေသနံ ပဟာယ စတုသတိပဋ္ဌာနာဒိနိဿိတံ ဒေသနံ ဒေသေတိ။ တသ္မာ သာတ္ထံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။ ယဿ ပန ဒေသနာ ဧကဗျူနာဒိယုတ္တာ ဝါ သဗ္ဗနိရောဋ္ဌဗျူနာ ဝါ သဗ္ဗဝိဿဋ္ဌသဗ္ဗနိဂ္ဂဟိတဗျူနာ ဝါ၊ တဿ ဒမိဋ္ဌကိရာတသဝရာဒိမိလက္ခူနံ ? ဘာသာ ဝိယ ဗျူနပရိပူရိယာ အဘာဝတော အဗျူနာ နာမ ဒေသနာ ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန

“သိထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒီဃရသံ၊ ဂရုကံ လဟုကဉ္စေဝ နိဂ္ဂဟိတံ။
သမ္မန္တဝတ္ထိတံ ဝိမုတ္တံ၊ ဒသဓာ ဗျူနဗုဒ္ဓိယာ ပဘေဒေါ”တိ—

၁-သံ ၃-၁၂၄-၁၄၃-ပိဋ္ဌေသု၊ ၂-သံ ၃-၁၄၈-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-မ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-မ ၁-၃၇၉-ပိဋ္ဌေ၊
၅-ဒေသေန္တော (သီ၊ သျာ) * မ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၁၆၈-ပိဋ္ဌေသု။
၆-ပရိယောသာနေ စ (သျာ) ပရိယောသာနေဝ (က)
၇-ဒမိဋ္ဌကိရာတယဝနာဒိမိလက္ခူနံ (သီ)၊ယဝနာဒိ မိလက္ခူနံ (သျာ)

ဝေံ ဝုတ္တံ ဒသဝိဓံ ဗျဉ္ဇနံ အမက္ခေတွာ ပရိပုဏ္ဏဗျဉ္ဇနမေဝ ကတွာ ဓမ္မံ
 ဒေသေတိ၊ တသ္မာ သဗျဉ္ဇနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ
 ဧတ္ထ ကေဝလန္တိ သကလံာံဝိဝစနံ။ ပရိပုဏ္ဏန္တိ အနုနာဓိကဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ—သကလပရိပုဏ္ဏမေဝ ဒေသေတိ၊ ကေဒေသနာပိ အပရိပုဏ္ဏာ
 နက္ခိတိ။ ဥပနေတဗ္ဗအပနေတဗ္ဗဿ အဘာဝတော ကေဝလပရိပုဏ္ဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ပရိသုဒ္ဓန္တိ နိရူပတ္တိလေသံ။ ယော ဟိ “ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ နိဿာယ လာဘံ ဝါ
 သက္ကာရံ ဝါ လဘိဿာမိ”တိ ဒေသေတိ၊ တဿ အပရိသုဒ္ဓါ ဒေသနာ
 ဟောတိ။ ဘဂဝါ ပန လောကာမိသနိရပေက္ခော ဟိတဖရဏေန မေတ္တာ-
 ဘာဝနာယ မုဒုပဒယော ဥလ္လုမ္ပနသဘာဝသဏ္ဍိတေန စိတ္တေန ဒေသေတိ။
 တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓိံ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဝုစ္စတိ။

* မြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ ဧတ္ထ ပနာယံ မြဟ္မစရိယသဒ္ဓေါ ဒါနေ ဝေယျာ-
 ဝစ္စေ ပဉ္စသိက္ခာပဒသီလေ အပ္ပမညာသု မေထုနဝိရတိယံ သဒါရသန္တောသေ
 ဝိရိယေ ဥပေါသထင်္ဂေသု အရိယမဂ္ဂေ သာသနေတိ ဣမေသုတ္တေသု ဒိဿတိ။

“ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
 ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝိရိယူပပတ္တိ၊
 ဣဒဉ္စ တေ နာဂံ မဟာဝိမာနံ။
 အဟဉ္စ ဘရိယာ စ မနဿလောကေ၊
 သဒ္ဓါ ဥဘော ဒါနပတိ အဟုမ္မာ။
 ဩပါနဗူတံ မေ ဃရံ တဒါသိ၊
 သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
 တံ မေ ဝတံ တံ ပန မြဟ္မစရိယံ၊
 တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
 ဣဒ္ဓိ ဇုတိ ဗလဝိရိယူပပတ္တိ၊
 ဣဒဉ္စ မေ ဝိရ မဟာဝိမာနံ”န္တိ ၂—

ဣမသိဉ္စိ ပုဏ္ဏကဇာတကေ ဒါနံ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။

“ကေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ၊ ကေန ပါဏိ မဓုဿဝေါ။
 ကေန တေ မြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိမိ ဣဉ္စတိ။

* မ-ဋ္ဌ ၁-၃၄၆၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၁၆၉-ပိဒဋ္ဌသုဝိ။ ၁-အက္ခာဟိ မေ နာဂ (သိ)
 ၂-၃၆-၃၀၃-၃၀၄ ဝိရုဇာတကော။

တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ၊ တေန ပါဏိ မရဿဝေါ။
တေန မေ မြဟ္မစရိယေန၊ ပုညံ ပါဏိဒိ ဣဇ္ဈတိ”တိ။

ဣမသ္မိံ အင်္ဂုရပေတဝတ္ထုဒိ ဝေယျာဝစ္စံ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေတိတ္ထိရိယံ နာမ မြဟ္မစရိယံ အဟောသိ”တိ ၂ ဣမသ္မိံ တိတ္ထိရဇာတကေ ပဉ္စသိက္ခာပဒသီလံ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “တံ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသိခ မြဟ္မစရိယံ နေဝ နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ။ ပ။ ယာဝဒေဝ မြဟ္မလောကုပ-ပတ္တိယာ”တိ ၃ ဣမသ္မိံ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တေ စတဿော အပ္ပမညာယော “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ပရေ အမြဟ္မစာရိ ဘဝိဿန္တိ၊ မယမေတ္ထ မြဟ္မစာရိ ဘဝိဿာမာ”တိ ၄ ဣမသ္မိံ သလ္လေခသုတ္တေ မေတုနဝိရတိ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။

“မယဉ္စ ဘရိယာ နာတိက္ကမာမ၊
အမှေ စ ဘရိယာ နာတိက္ကမန္တိ။
အညတြ တာဟိ မြဟ္မစရိယံ စရာမ၊
တသ္မာ ဟိ အမှံ ဒဟရာ န မိယရေ”တိ ၅—

မဟာဓမ္မပါလဇာတကေ သဒါရသန္တောသော “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တော။
“အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ သာရိပုတ္တ စတုရင်္ဂသမန္နာဂတံ မြဟ္မစရိယံ စရိတာ၊
တပဿိ သုဒံ ဟောမိ”တိ ၆ လောမဟံသနသုတ္တေ ဝိရိယံ မြဟ္မစရိယန္တိ ဝုတ္တံ။

“ဟိနေန မြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္တံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတိ”တိ ၇—

ဧဝံ နိမိဇာတကေ အတ္တဒမနဝသေန ကတော အဠှဂီကော ဥပေါသထော “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တော။ “ဣဒံ ခေါ ပန မေ ပဉ္စသိခ မြဟ္မစရိယံ ကေန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ။ ပ။ အယမေဝ အရိယော အဠှဂီကော မဂ္ဂေါ”တိ ၈ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ္တသ္မိံ ယေဝ အရိယမဂ္ဂေါ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တော။ “တယိဒံ မြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓန္ဓေဝ ဖိတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝ-မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ”န္တိ ၉ ပါသာဒိကသုတ္တေ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလ-သာသနံ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံဗိ ဌာနေ ဣဒမေဝ “မြဟ္မစရိယ”န္တိ အဓိပေတံ။ တသ္မာ မြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ ပ။ ပရိသုဒ္ဓိ။ ဧဝံ ဒေသေန္တော စ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ

၁-၃ ၂-၁၅၆-ပိဋေ။	၂-ပိ ၄-၃၁၁-ပိဋေ။	၃-ပိ ၂-၂၀၁-ပိဋေ။
၄-မ ၁-၅၁-ပိဋေ။	၅-၃ ၅-၂၁၄-ပိဋေ။	၆-မ ၁-၁၁၀-ပိဋေ။
၇-၃ ၅-၁၀၃-ပိဋေ။	၈-ပိ ၂-၂၀၁-ပိဋေ။	၉-ပိ ၃-၁၀၂-ပိဋေ။
၆-၄ ၁-၁၁		

သကလသာသနံ မြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
မြဟ္မစရိယန္တိ သေဋ္ဌဋ္ဌေန မြဟ္မဘူတံ စရိယံ၊ မြဟ္မဘူတာနံ ဝါ ဗုဒ္ဓါဒိနံ စရိယန္တိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၉၁။ တံ ဓမ္မန္တိ တံ ဝုတ္တပ္ပကာရသမ္ပဒံ ဓမ္မံ။ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါတိ
ကသ္မာ ပဌမံ ဂဟပတိ နိဋ္ဌိသတိ? နိဟတမာနတ္တာ၊ ဥဿန္တတ္တာ စ။ ယေဘုယျေန
ဟိ ခတ္တိယကုလတော ပဗ္ဗဇိတာ ဇာတိ နိဿာယ မာနံ ကရောန္တိ။ မြာဟ္မဏ-
ကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ မန္တေ နိဿာယ မာနံ ကရောန္တိ။ ဟိနဇစ္စကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ
အတ္တနော အတ္တနော ဝိဇာတိတာယ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂဟပတိ-
ဒါရကာ ပန ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္ဇန္တေဟိ ပိဋိယာ လောဏံ ပုပ္ဖမာနာယ ဘူမိ
ကသိတွာ တာဒိသဿ မာနဿ အဘာဝတေဝံ နိဟတမာနဒပ္ပါ ဟောန္တိ။
တေ ပဗ္ဗဇိတွာ မာနံ ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကတွာ ယထာဗလံ သကလဗုဒ္ဓဝစနံ
ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တာ သက္ကောန္တိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတုံ။
ဣတရေဟိ စ ကုလေဟိ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ န ဗဟုကာ၊ ဂဟပတိကာဝ
ဗဟုကာ။ ဣတိ နိဟတမာနတ္တာ၊ ဥဿန္တတ္တာ စ ပဌမံ ဂဟပတိ နိဋ္ဌိသတိတိ။

* အညတရသို့ ဝါတိ ဣတရေသံ ဝါ ကုလာနံ အညတရသို့။ ပစ္စာဇာတေတိ
ပတိဇာတော။ တထာဂတေ သန္တံ ပဋိလဘတိတိ ပရိသုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သုတွာ
ဓမ္မဿာမိမိ တထာဂတေ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝတ သော ဘဂဝါ”တိ သဒ္ဓံ
ပဋိလဘတိ။ ဣတိ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိတိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ သမ္မာဓော ဗရာ-
ဝါသောတိ သဓေပိ သဋ္ဌိဟတ္ထေ ဗရေ ယောဇနသတန္တရေပိ ဝါ ဒွေ
ဇာယမ္ပတိကာ ဝသန္တိ။ တထာပိ နေသံ သင်္ကဉ္စနသပလိဗောဓဋ္ဌေန ဗရာ-
ဝါသော သမ္မာဓောယေဝ။ ရဇောပထောတိ ရာဂရဇာဒိနံ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနန္တိ
မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အာဂမနပထောတိပိ ဝဒန္တိ။ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန
အပ္ပောကာသော ဝိယာတိ အပ္ပောကာသော။ ပဗ္ဗဇိတော ဟိ ကုဋ္ဌာဂါရ-
ရတနပါသာဒဒေဝဝိမာနာဒိသု ဝိဟိတဒ္ဓါရဝါတပါနေသု ပဋိစ္စန္ဓေသု
ဝသန္တောပိ နေဝ လဂ္ဂတိ န သဇ္ဇတိ န ဗဇ္ဈတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အပ္ပောကာသော
ပဗ္ဗဇာ”တိ။ အပိ စ သမ္မာဓော ဗရာဝါသော ကုသလကိရိယာယ ဩကာသာ-
ဘာဝတော။ ရဇောပထော ၂ အသံဝုတသင်္ကာရဋ္ဌာနံ ဝိယ ရဇာနံ ကိလေသ-
ရဇာနံ သန္တိပါတဋ္ဌာနတော။ အပ္ပောကာသော ပဗ္ဗဇာ ကုသလကိရိယာယ
ယထာသုခံ ဩကာသသပ္ပာဝတော။

* ပ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၈၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၃၇၄-ပိဋ္ဌသုပိ၊ ၁-၁၃၀တိ (သျှ၊က) ၂-ရဇောပထော (သိ၊သျှ)

နယိံ သုကရံ။ ပ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ဧတ္ထာယံ သင်္ခေပကထာ၊ ယဒေတံ သိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယံ ကေမ္ပိ ဒိဝံသံ အခဏ္ဍိ ကတွာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗ-
 တာယ ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ စရိတဗ္ဗံ၊ ကေဒိဝသမ္ပိ စ ကိလေသမလေန အမလိနံ
 ကတွာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ။ သင်္ခလိဒိတံ လိဒိတ-
 သင်္ခသဒိသံ ဓောတသင်္ခသပ္ပုဋ္ဌိဘာဂံ စရိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ န သုကရံ အဂါရံ
 အဇ္ဈာဝသတာ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသန္တေန ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ။ ပ။ စရိတံ၊ ယံနုနာဟံ
 ကေသေ စ မဿုဉ္စ ဩဟာရေတွာ ကုသာယရသပီတတာယ ကာသာယာနိ
 ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာနံ အနုစ္ဆရိကာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္တဒေတွာ ပရိဒဟိတွာ
 အဂါရသ္မာ နိက္ခမိတွာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ။ ဧတ္ထ စ ယသ္မာ အဂါရသာ
 ဟိတံ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ^၁ အဂါရိယန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တဉ္စ ပဗ္ဗဇာယ နတ္ထိ၊ တသ္မာ
 ပဗ္ဗဇာ အနဂါရိယာတိ ဣတဗ္ဗာ၊ တံ အနဂါရိယံ။ ပဗ္ဗဇေယျန္တိ ပဋိပဇ္ဇေယျံ။

၁၆၂။ အပ္ပံ ဝါတိ သဟဿတော ဟေဋ္ဌာ ဘောဂက္ခန္ဓော အပ္ပေါ နာမ
 ဟောတိ၊ သဟဿတော ပဋ္ဌာယ မဟာ။ အာမန္တနဋ္ဌေန ဣတိ ဝေ ဣတိ-
 ပရိဝဇ္ဇော။ သောပိ^၂ ဝိသတိယာ ဟေဋ္ဌာ အပ္ပေါ နာမ ဟောတိ၊ ဝိသတိယာ
 ပဋ္ဌာယ မဟာ။

၁၆၃။ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရေန သမန္တာ-
 ဂတော။ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နောတိ အာစာရေန စေဝ ဂေါစရေန စ
 သမ္ပန္နော။ အဏုမတ္တေသုတိ အပ္ပမတ္တကေသု။ ဝဇ္ဇေသုတိ အကုသလဓမ္မေသု။
 ဘယဒဿာဝိတိ ဘယဒဿိ။ သမာဒါယာတိ သမ္မာ အာဒိယိတွာ။ သိက္ခတိ
 သိက္ခာပဒေသုတိ သိက္ခာပဒေသု တံ တံ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယိတွာ သိက္ခတိ။
 အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္ထာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ* ဝုတ္တော။

ကာယကမ္မဝစိကမ္မေန သမန္တာဂတော ကုသလေန ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါတိ
 ဧတ္ထ အာစာရဂေါစရဂ္ဂဟဏေနေဝ စ ကုသလေ ကာယကမ္မဝစိကမ္မေ ဂဟိ-
 တေပိ ယသ္မာ ဣဒံ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ နာမ န အာကာသေ ဝါ ရုက္ခဂ္ဂါဒိသု
 ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယဝစိဒ္ဓါရေသုယေဝ ပန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တဿ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရ-
 ဒဿနတ္ထံ “ကာယကမ္မဝစိကမ္မေန သမန္တာဂတော ကုသလေနာ”တိ ဝုတ္တံ။
 ယသ္မာ ပန တေန သမန္တာဂတော၊ တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ။ သမဏမုဏ္ဍိကပုတ္တ-
 သုက္ကန္တဝေသေန^၃ ဝါ တေံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ “ကတမေ စ ထပတိ ကုသလာ သီလာ”

၁-ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္ပံ (သီ. သျှာ) ၆-ဋ ၁-၁၆၉-ပိဋကပိ ဖဿိတဗ္ဗံ။ ၂-သော ဟိ (သီ. က)
 * ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၉၊ အဘိ-ဋ ၂-၃၂၀၊ မ-ဋ ၁-၁၆၀-ပိဋကပိ။
 ၃-မေဏ္ဍိယပုတ္တသုက္ကန္တဝေသေန (သီ) မ ၂-၂၀၀-ပိဋက။

ကုသလံ ကာယကမ္မံ ကုသလံ ဝစီကမ္မံ၊ အာဇီဝပရိသုဒ္ဓိဋ္ဌိ ခေါ် အဟံ ထပတိ သီလသ္မိံ ဝဒါမိ”တိ* ဝုတ္တံ။ * (တသ္မာ တဿာပိ ဒေသနာယ ပရိယာဒါနတ္ထ-မေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။)

သီလသမ္ပန္နောတိ ပြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တေန တိရိစ္ဆေန သီလေန သမန္နာဂတော၊ ဟောတိ။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရောတိ မနတ္ထဋ္ဌေသု ဣန္ဒြိယေသု ပိဟိတဒ္ဓါရော ဟောတိ။ သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတောတိ “အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ”တိ-အာဒိသု သတ္တသု ဌာနေသု သတိယာ စေဝ သမ္ပဇညေန စ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သန္တုဋ္ဌောတိ စတုသု ပစ္စယေသု တိရိစ္ဆေန သန္တောသေန သန္တုဋ္ဌော၊ ဟောတိ။

ဂုဠ-မဏ္ဍိမ-မဟာသီလဝဏ္ဏနာ

၁၉၄-၂၁၁။ ဧဝံ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ အနုပုဗ္ဗေန ဘာဇေန္တော “ကထဉ္စ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိန္တိ ဣဒမ္ပိ အဿ ဘိက္ခုနော ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သီလသ္မိံ ဧကံ သီလံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ပစ္စတ္တဝစနတ္ထေ ဝါ ဧတံ ဘုမ္မံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယဉ္စ ဣဒမ္ပိ တဿ သမဏဿ သီလန္တိ အယမေဝ အတ္ထော ဝုဇ္ဈာ။ သေသံ ပြဟ္မဇာလေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ပံ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိန္တိ ဣဒံ အဿ သီလံ ဟောတိတိ အတ္ထော။

၂၁၂။ န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတောတိ ယာနိ အသံဝရမူလကာနိ ဘယာနိ ဥပ္ပဇန္တိ၊ တေသု ယံ ဣဒံ ဘယံ သီလသံဝရတော ဘဝေယျ၊ တံ ကုတောစိ ဧကသံဝရတောပိ န သမနုပဿတိ။ ကသ္မာ? သံဝရတော အသံဝရမူလကဿ ဘယဿ အဘာဝါ။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တောတိ ယထာဝရေနပိဟိတေန ခတ္တိယာဘိသေကေန မုဒ္ဓနိ အဝသိတ္ထော။ ယဒိဒံ ပစ္စတ္တိကတောတိ ယံ ကုတောစိ ဧကပစ္စတ္တိကတောပိ ဘယံ ဘဝေယျ၊ တံ န သမနုပဿတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ နိဂတပစ္စာမိတ္ထော။ အဇ္ဈတ္တန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တိ၊ အတ္ထနော သန္တာနေတိ အတ္ထော။ အနဝဇ္ဇသုခန္တိ အနဝဇ္ဇံ အနိန္ဒိတံ ကုသလံ သီလပဒဋ္ဌာနေတိ အဝိပ္ပုဋ္ဌိသာရပါမောဇ္ဇပိတိပဿဒ္ဓိဓမ္မေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ ကာယိ-ကစေတသိကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ် မဟာရာဇ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိတိ ဧဝံ နိရန္တရံ ဝိတ္တာရေတွာ ဒဿိတေန တိရိစ္ဆေန သီလေန သမန္နာ-ဂတော ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော နာမ ဟောတိတိ သီလကထံ နိဋ္ဌာပေသိ။

၁-မ ၂-၂၁၁-ပိဋကေ။ * (ယသ္မာ ပန တေန သမန္နာဂတော တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါတိ ဝေဒိတမ္ပော) (က) ၂-သမ္ပန္နော (သီ သျာ) ၃-သမန္နာဂတော သန္တုဋ္ဌော (သျာ၊ က)

ဣန္ဒြိယသံဝရကထာ

၂၁၃။ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရဘာဇနိယေ စက္ခုနာ ဂူပန္တိ အယံ *စက္ခု-
 သဒ္ဓေါ ကတ္တမိ ဗုဒ္ဓစက္ခုမှိ ဝတ္တတိ၊ ယထာဟ “ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ လောကံ
 ဝေါလောကေသိ”တိ။ ကတ္တမိ သဗ္ဗညုတညာဏသင်္ခါတေ သမန္တစက္ခုမှိ၊
 ယထာဟ “တထူပမံ ဓမ္မမယံ သုမေမ၊ ပါသာဒမာရုယု သမန္တစက္ခု”တိ။
 ကတ္တမိ ဓမ္မစက္ခုမှိ၊ “ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ပုဒပါဒိ”တိ^၃ ဟိ ဧတ္ထ အရိယ-
 မဂ္ဂတ္တယပညာ။ “စက္ခု ပုဒပါဒိ ဉာဏံ ပုဒပါဒိ”တိ^၄ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဒိဉာဏံ
 ပညာစက္ခုတိ ဝုစ္စတိ။ “ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ”တိ^၅ အာဂတဋ္ဌာနေသု ဒိဗ္ဗစက္ခုမှိ
 ဝတ္တတိ။ “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စာ”တိ^၆ ဧတ္ထ ပသာဒစက္ခုမှိ ဝတ္တတိ။ ဣမ ပနာယံ
 ပသာဒစက္ခုဝေါဟာရေန စက္ခုဝိညာဏေ ဝတ္တတိ၊ တသ္မာ စက္ခုဝိညာဏေန
 ရူပံ ဒိသ္မာတိ အယမေတ္ထတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ
 ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၇ ဝုတ္တံ။ အဗျာသေကသုခန္တိ ကိလေသဗျာသေကဝိရဟိတတ္တာ
 အဗျာသေကံ အသမ္ဘိသံ ပရိသုဒ္ဓိံ အဓိစိတ္တသုခံ ပဋိသံဝေဒေတီတိ။

သတိသမ္ပဇဉကထာ

၂၁၄။ သတိသမ္ပဇဉဘာဇနိယမှိ အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေတိ ဧတ္ထ တာဝ
 အဘိက္ကန္တံ ဝုစ္စတိ ဂမနံ၊ ပဋိက္ကန္တံ နိဝတ္တနံ၊ တဒဘယမ္ပိ စတုသု ဣရိယာ-
 ပထေသု လဗ္ဘတိ၊ ဂမနေ တာဝ ပုရတော ကာယံ အဘိဟရန္တော အဘိက္ကမတိ
 နာမ၊ ပဋိနိဝတ္တေန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။ ဌာနေပိ ဌိတကောဝ ကာယံ ပုရတော
 ဩနာမေန္တော အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပစ္ဆတော အပနာမေန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။
 နိသဇ္ဇာယ နိသိန္ဓကောဝ အာသနဿ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါ သံသရန္တော
 အဘိက္ကမတိ နာမ၊ ပစ္စိမအင်္ဂပဒေသံ ပစ္စာသံသရန္တော ပဋိက္ကမတိ နာမ။
 နိပဇ္ဇနေပိ သေဝေ နယော။

သမ္ပဇာနကာရိ ဟောတိတိ သမ္ပဇဉေန သဗ္ဗကိစ္စကာရိ။ သမ္ပဇဉမေဝ
 ဝါ ကာရိ။ သော ဟိ အဘိက္ကန္တာဒိသု သမ္ပဇဉံ ကရောတေဝ၊ န ကတ္တမိ
 သမ္ပဇဉဝိရဟိတော ဟောတိ။ တတ္ထ သာတ္ထကသမ္ပဇဉံ၊ သပ္ပိယသမ္ပဇဉံ၊
 ဂေါစရသမ္ပဇဉံ၊ အသမ္ပောဟသမ္ပဇဉန္တိ စတုဗ္ဗိမံ သမ္ပဇဉံ။ တတ္ထ အဘိက္ကမ-
 နစိတ္တေ ဥပ္ပန္တေ စိတ္တဝသေနေဝ အဂန္တာ “ကိန္ဇု မေ ဧတ္ထ ဂတေန အတ္ထော
 အတ္ထိ နတ္ထိ”တိ အတ္ထာနတ္ထံ ပရိဂဟေတွာ အတ္ထပရိဂဏှနံ သာတ္ထကသမ္ပဇဉံ။

* သံ-ဋ္ဌ ၃-၁-ဝိဇ္ဇေပိ။ ၁-ဝိ ၃-၉၊ ၁-၁-၂၂၅၊ ၁-၂-၂၉၃-ဝိဇ္ဇေသု။
 ၂-ဝိ ၃-၈၊ ၁-၂၂၅၊ ၁-၂-၂၉၂-ဝိဇ္ဇေသု။ ၃-မ ၂-၃၄၆-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-ဝိ ၃-၁၅၊ သံ ၃-၃၆၉-ဝိဇ္ဇေသု။
 ၅-ဝိ ၁-၅၊ ၁-၂၂၇-ဝိဇ္ဇေသု။ ၆-မ ၁-၃၂၆၊ ၁-၃-၃၇၊ သံ ၂-၂၆၁၊ အံ ၁-၃၇၂၊ ၃ ၁၀-၆၇-ဝိဇ္ဇာဒိသု။
 † ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀-ဝိဇ္ဇေ။ ၇-သမ္ပဇဉသေဝ (သီ၊ သျာ)

တတ္ထ စ အတ္ထောဘိ စေတိယဒဿနဗောဓိသံဃထေရအသုဘဒဿနာဒိဝသေန ဓမ္မတော ဝနိ။ စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ဒိသ္မာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သံဃဒဿနေန သံဃာရမ္မဏံ ဝီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ တဒေဝ ခယဝယတော သမ္ပသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ ထေရေ ဒိသ္မာ တေသံ ဩဝါဒေ ပတိဋ္ဌာယ အသုဘံ ဒိသ္မာ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ တဒေဝ ခယဝယတော သမ္ပသန္တော အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ဧတေသံ ဒဿနံ သာတ္ထကန္တိ ဝုတ္တံ။ ဧကံ ပန “အာမိသတောပိ ဝနိ အတ္ထောယေဝ၊ တံ နိဿာယ၊ မြဟ္မစရိယာနဂ္ဂဟာယ ပဋိပန္နတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။

* တသ္မိံ ပန ဂမနေ သပ္ပါယာသပ္ပါယံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါယပရိဂ္ဂဏှနံ သပ္ပါယသမ္ပဇဉ်။ သေယျထိဒံ? စေတိယဒဿနံ တာဝ သာတ္ထကံ၊ သစေ ပန စေတိယဿ မဟာပူဇာယ ဒသဒ္ဓါဒသယောဇနန္တရေ ပရိသာ သန္ဓိပတန္တိ၊ အတ္တနော ဝိဘဝါနရူပါ ဣတ္ထိယောပိ ပရိသာပိ အလင်္ကတပဋိယတ္တာ စိတ္တကမ္မ- ရူပကာနိ ဝိယ သဗ္ဗရန္တိ။ တတြ စဿ ဣဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ လောတော ဟောတိ၊ အနိဋ္ဌေ ပဋိသော၊ အသမပေက္ခနေ မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကာယသံသဂ္ဂါပတ္တိံ ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ ဇိဝိတမြဟ္မစရိယာနံ ဝါ အန္တရာယော ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ ဌာနံ အသပ္ပါယံ ဟောတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရအန္တရာယာဘာဝေ သပ္ပါယံ။ ဗောဓိ- ဒဿနေပိ ဒေသေ နယော။ သံဃဒဿနမ္ပိ သာတ္ထိံ။ သစေ ပန အန္တောဂါမေ မဟာမဏ္ဍပံ ကာရေတွာ သဗ္ဗရတ္တိံ ဓမ္မဿဝနံ ကရောန္တေသု မနုဿေသု ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ ဇနသန္ဓိပါတော စေဝ အန္တရာယော စ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံ ဌာနံ အသပ္ပါယံ ဟောတိ၊ အန္တရာယာဘာဝေ သပ္ပါယံ။ မဟာပရိသပရိဝါရာနံ ထေရာနံ ဒဿနေပိ ဒေသေ နယော။

အသုဘဒဿနမ္ပိ သာတ္ထိံ၊ တဒတ္ထဒီပနတ္ထုဇ္ဇ ဣဒံ ဝတ္ထု—ကော ကိရ ဒဟရ- ဘိက္ခု သာမဏေရံ ဂဟေတွာ ဒန္တကဋ္ဌတ္တာယ ဂတော၊ သာမဏေရော မဂ္ဂါ ဩက္ကမိတွာ ပုရတော ဂစ္ဆန္တော အသုဘံ ဒိသ္မာ ပဌမဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ တဒေဝ ပါဒကံ၊ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော တိဏိ ဖလာနိ သမ္ဘိကတွာ ဥပရိမဂ္ဂတ္တာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အဋ္ဌာသိ။ ဒဟရော တံ အပဿန္တော “သာမဏေရာ”တိ ပက္ခောသိ။ သော “မယာ ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ဒွေ ကထာ နာမ န ကထိတပုဗ္ဗာ၊ အညသ္မိပ္ပိ ဒိဝသေ ဥပရိဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေဿာ- မိ”တိ စိန္တေတွာ “ကိံ ဘန္တေ”တိ ပဋိဝစနမဒါသိ။ “ဧဟိ”တိ စ ဝုတ္တေ ဧကဝစနေနေဝ အာဂန္တော “ဘန္တေ ဣမိနာ တာဝ မဂ္ဂေနေဝ ဂန္တော မယာ

* မ-ဋ္ဌ ၁-၂၅၈၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၈၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၃၂-ဒိဋ္ဌသုမိ၊ ၁-သာတ္ထကံ (သျှာ)

ဌိတောကာသေ မုဟုတ္တံ ပုရတ္တာဘိမုခေါ ဌတော ဩလောကေထာ”တိ အာဟ။
 သော တထာ ကတွာ တေန ပတ္တဝိသေသမေဝ ပါပုဏိ။ ဧဝံ ဧကံ အသုဘံ ဋ္ဌိန္ဒံ
 ဇနာနံ အတ္တယ ဇာတံ။ ဧဝံ သာတ္ထမ္ပိ ပနေတံ ပုရိသဿ မာတုဂါမာသုဘံ
 အသပ္ပယံ၊ မာတုဂါမဿ စ ပုရိသာသုဘံ အသပ္ပယံ။ သဘာဂမေဝ သပ္ပယန္တိ
 ဧဝံ သပ္ပယပရိဂ္ဂဏှနံ သပ္ပယသမ္ပဇဉံ နာမ။

ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟိတသာတ္ထကသပ္ပယဿ ပန အဋ္ဌတိသာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု
 အတ္တနော စိတ္တရူပိယံ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ဂေါစရံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဘိက္ခာစာရ-
 ဂေါစရေ တံ ဂဟေတွာဝ ဂမနံ ဂေါစရသမ္ပဇဉံ နာမ။ တဿာဝိဘာဝနတ္ထံ
 ဣဒံ စတုက္ကံ ဝေဒိတမ္ပိ—

ဣဓေကစ္စော ဘိက္ခု ဟရတိ၊ န ပစ္စာဟရတိ၊ ဧကစ္စော ပစ္စာဟရတိ၊ န
 ဟရတိ၊ ဧကစ္စော ပန နေဝ ဟရတိ၊ န ပစ္စာဟရတိ၊ ဧကစ္စော ဟရတိ စ၊
 ပစ္စာဟရတိ စာတိ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ဒိဝသံ စက်မေန၊ နိသဇ္ဇာယ စ
 အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောစေတွာ တထာ ရတ္ထိယာ ပဌမယာမေ၊
 မဇ္ဈိမယာမေ သေယျံ ကပ္ပေတွာ ပစ္ဆိမယာမေပိ နိသဇ္ဇစက်မေဟိ ဝိတိနာမေတွာ
 ပဂေဝ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္ထံ ကတွာ ဗောဓိရက္ခေ ဥဒကံ အာသိဋ္ဌိတွာ
 ပါနိယံ ပရိဘောဇနိယံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္တာဒိနိ သမ္ဗာနိ
 ခန္ဓကဝတ္တာနိ သမာဒါယ ဝတ္တတိ။ သော သရိရပရိကမ္ပံ ကတွာ သေနာသနံ
 ပဝိသိတွာ ဒွေ တယော ပလ္လင်္ဂေ ဥသုမံ ဂါဟာပေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုယုဋ္ဌိတွာ
 ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနေဝ ပတ္တစိဝရမာဒါယ
 သေနာသနတော နိက္ခမိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တောဝ စေတိယင်္ဂဏံ
 ဂန္ဓာ၊ သစေ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တံ အဝိဿဇေတွာဝ စေတိယင်္ဂဏံ
 ပဝိသတိ။ အညံ စေ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ သောပါနမူလေ ဌတွာ ဟတ္ထေန
 ဂဟိတဘဏှံ ဝိယ တံ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝီတိ ဂဟေတွာ စေတိယင်္ဂဏံ
 အာရုယု၊ မဟန္တံ စေတိယံ စေ၊ တိက္ခတ္ထံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ စတုသု ဌာနေသု
 ဝဋ္ဌိတမ္ပိ။ ခုဒ္ဒကံ စေတိယံ စေ၊ တထေဝ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဋ္ဌသု ဌာနေသု
 ဝဋ္ဌိတမ္ပိ။ စေတိယံ ဝဋ္ဌိတွာ ဗောဓိယင်္ဂဏံ ပတ္တေနာပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
 သမ္ဗုခါ ဝိယ နိပစ္စကာရံ ဒဿေတွာ ဗောဓိ ဝဋ္ဌိတဗ္ဗာ။ သော ဧဝံ စေတိယဉ္စ
 ဗောဓိဉ္စ ဝဋ္ဌိတွာ ပဋိသာမိတဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ပဋိသာမိတဘဏှကံ ဟတ္ထေန
 ဂဏှန္တော ဝိယ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဂါမသမိပေ ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနေဝ
 စိဝရံ ပါရုပိတွာ ဂါမံ ပိဏှာယ ပဝိသတိ။ အထ နံ မနုဿာ ဒိသ္မာ “အယျော
 နော အာဂတော”တိ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ အာသနသာလာယ ဝါ ဂေဟေ

ဝါနိသီဒါပေတွာ ယာဂုံဒတွာ ယာဝ ဘတ္တံ န နိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ ပါဒေ ဓောဝိတွာ တေလေန မက္ခေတွာ ပုရတော နိသီဒိတွာ ပဉ္စ ဝါ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဓမ္မံ ဝါ သောတုကာမာ ဟောန္တိ။ သစေပိ န ကထာပေန္တိ၊ ဇနသင်္ဂဟတ္ထံ ဓမ္မကထာ နာမ ကာတဗ္ဗာယေဝါတိ အဋ္ဌကထာစရိယာ ဝဒန္တိ။ ဓမ္မကထာ ဟိ ကမ္မဋ္ဌာန-
 ဝိနိမုတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနဝ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနဝ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ အနုမောဒနံ ကတွာ ဝိနိဝတ္တိယ-
 မာနေဟိပိ၊ မနုဿေဟိ အနုဂတောဝ ဂါမတော နိက္ခမိတွာ တတ္ထ တေ နိဝတ္တေတွာ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇတိ။

အထ နံ ပုရေတရံ နိက္ခမိတွာ ဗဟိဂါမေ ကတဘတ္တကိစ္စာ သာမဏေရ-
 ဒဟရဘိက္ခူ ဒိသ္မာ ပစ္စုဂ္ဂန္တာ ပတ္တစီဝရမဿ ဂဏှန္တိ။ ပေါရာဏကဘိက္ခူ
 ကိရ “အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော အာစရိယော”တိ န မုခံ ဩလောကေတွာ ဝတ္တံ
 ကရောန္တိ၊ သမ္ပတ္တပရိစ္ဆေဒေနဝ ကရောန္တိ။ တေ တံ ပုစ္ဆန္တိ “ဘန္တေ ဧတေ
 မနုဿာ တုမှာကံ ကိံ ဟောန္တိ မာတိပက္ခတော သမ္ပန္နာ ပိတိပက္ခတော”တိ။
 ကိံ ဒိသ္မာ ပုစ္ဆထာတိ။ တုမှေသု ဧတေသံ ပေမံ ဗဟုမာနန္တိ။ အာဝုသော ယံ
 မာတာပိတူဟိပိ ဒုက္ကရံ၊ တံ ဧတေ အမှာကံ ကရောန္တိ၊ ပတ္တစီဝရမ္ပိ နော ဧတေသံ
 သန္တကမေဝ၊ ဧတေသံ အာနုဘာဝေန နေဝ ဘယေ ဘယံ၊ န ဆာတကေ
 ဆာတကံ ဇာနာမံ။ ဤဒိသာ နာမ အမှာကံ ဥပကာရိနော နတ္ထိတိ တေသံ
 ဂုဏေ ကထေန္တော ဂစ္ဆတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဟရတိ န ပစ္စာဟရတိတိ။

ယဿ ပန ပဂေဝ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကရောန္တဿ ကမ္မဇတေဇော-
 ဓာတု ပဇ္ဇလတိ၊ အနုပါဒိန္နကံ မုဉ္ဇိတွာ ဥပါဒိန္နကံ ဂဏှာတိ၊ သရိရတော
 သေဒါ မုစ္စန္တိ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိထိံ နာရောဟတိ၊ သော ပဂေဝ ပတ္တစီဝရ-
 မာဒါယ ဝေဂသာဝ စေတိယံ ဝန္တိတွာ ဂေါရူပါနံ နိက္ခမနဝေလာယမေဝ ဂါမံ
 ယာဂုဘိက္ခာယ ပဝိသိတွာ ယာဂုံ လဘိတွာ အာသနဿာလံ ဂန္တာ ပိဝတိ၊
 အထဿ ဒုတ္တိက္ခတ္တု၊ အဇ္ဈောဟရဏမတ္တေနဝ ကမ္မဇတေဇော ဥပါဒိန္နကံ
 မုဉ္ဇိတွာ အနုပါဒိန္နကံ ဂဏှာတိ၊ သဋ္ဌသတေန နာတော ဝိယ တေဇောဓာတု
 ပရိဋ္ဌာဟနိဗ္ဗာနံ ပတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန ယာဂုံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပတ္တဇ္ဇ မုခဉ္စ
 ဓောဝိတွာ အန္တရာဘတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကတွာ အဝသေသဋ္ဌာနေ ပိဏှာယ
 စရိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေန အာဟာရဉ္စ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ပေါဒါန-
 ပေါဒိံ” ဥပဋ္ဌဟမာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ

၁-ဝတ္တာ (သီ) ၂-နိဝတ္တမာနောပိ (သျှာ) ၃-ဇာတံ နာမ (သျှာ)
 ၄-မုစ္စန္တိ (သျှာ) ၅-ပေါဒါနပေါဒိံ (သျှာ) ၆-ဋ္ဌ ၁-၂၆၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၂၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၃၅-ပိဋကေသုပိ။

ပစ္စာဟရတိ န ဟရတိတိ။ ဒေသိသာ စ ဘိက္ခု။ ယာဂုံ ပိပိတွာ ဝိပဿနံ အာရတိတွာ ဗုဒ္ဓသာသနော အရဟတ္တံ ပတ္တာ နာမ ဂဏနပထံ ဝိတိဝတ္တာ။ သီဟဋ္ဌဒီပေယေဝ တေသု တေသု ဂါမေသု အာသနသာလာယံ န တံ အာသနမတ္ထိ။ ယတ္ထ ယာဂုံ ပိပိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာ ဘိက္ခု။ နတ္ထိတိ။

ယော ပန ပမာဒဝိဟာရိ ဟောတိ နိက္ခိတ္တရုရော၊ သဗ္ဗဝတ္တာနိ ဘိက္ခိတွာ ပဉ္စဝိစေတောဒီလဝိနိဗန္ဓစိတ္တော ဝိဟရန္တော “ကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ အတ္ထိ”တိ သညမ္ပိ အကတွာ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိတွာ အနနုလောမိကေန ဂိဟိသံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌော စရိတွာ စ ဘုဉ္ဇိတွာ စ တုဇ္ဈော နိက္ခမတိ။ အယံ ဝုစ္ဆတိ နေဝ ဟရတိ န ပစ္စာဟရတိတိ။

ယော ပနာယံ “ဟရတိ စ ပစ္စာဟရတိ စာ”တိ ဝုတ္တော၊ သော ဂတပစ္စာ-ဂတိကဝတ္ထဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော—အတ္တကာမာ ဟိ ကုလပုတ္တာ သာသနော ပဗ္ဗဇိတွာ ဒသပိ ဝိသမ္ပိ၂ တိသမ္ပိ စတ္တာလိသမ္ပိ ပညာသမ္ပိ သတမ္ပိ ဧကတော ဝသန္တာ ကတိကဝတ္တံ ကတွာ ဝိဟရန္တိ “အာဝုသော တုမေ န ဣဏန္ဓာ န ဘယန္ဓာ န ဇိဝိကာပကတာ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဒုက္ခာ မုစ္စိတုကာမာ^၁ ပနေတ္ထ ပဗ္ဗဇိတာ၊ တသ္မာ ဂမနေ ဥပ္ပန္နကိလေသံ ဂမနေယေဝ နိဂ္ဂဏှထ၊ တထာ ဌာနေ၊ နိသဇ္ဇာယ၊ သယနေ ဥပ္ပန္နကိလေသံ သယနေဝ နိဂ္ဂဏှထာ”တိ။

တေ ဧဝံ ကတိကဝတ္တံ ကတွာ ဘိက္ခာစာရံ ဂစ္ဆန္တာ အစုဥသဘဥသဘ-အစုဂါဝုတဂါဝုတန္တရေသု ပါသာဏာ ဟောန္တိ၊ တာယ သညာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တာဝ ဂစ္ဆန္တိ။ သစေ ကဿစိ ဂမနေ ကိလေသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထေဝ နံ နိဂ္ဂဏှာတိ။ တထာ အသက္ကောန္တော တိဋ္ဌတိ၊ အထဿ ပစ္စတော အာဂစ္ဆန္တောပိ တိဋ္ဌတိ။ သော “အယံ ဘိက္ခု တုယံ ဥပ္ပန္နဝိတက္ကံ ဇာနာတိ၊ အနနုစ္ဆဝိကံ တေ ဧတ”န္တိ အတ္တာနံ ပဋိစောဒေတွာ ဝိပဿနံ ဝေဇေတွာ တတ္ထေဝ အရိယဘူမိ^၂ ဩက္ကမတိ။ တထာ အသက္ကောန္တော နိသိဒတိ၊ အထဿ ပစ္စတော အာဂစ္ဆန္တောပိ နိသိဒတိတိ သောယေဝ နယော။ အရိယဘူမိ^၃ ဩက္ကမိတုံ အသက္ကောန္တောပိ တံ ကိလေသံ ဝိက္ခမေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တောဝ ဂစ္ဆတိ၊ န ကမ္မဋ္ဌာနဝိပယုတ္တေန စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရတိ၊ ဥဒ္ဓရတိ စေ၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ ပုရိမပါဒေယေဝ^၄ ဧတိ။ အာလိန္ဒကဝါသီ မဟာပုဿဒေဝတ္ထေရော ဝိယ။

၁-ကတ္တဗ္ဗသဗ္ဗဝတ္တာနိ (သျှာ)
၂-ဝိသတိဗ္ဗိ (သိ)
၃-ပုရိမဒေသံယေဝ (သိ၊ သျှာ)
၄-ပုရိမဒေသံယေဝ (သိ၊ သျှာ)

သော ကိရ ကျေနပ်သတိဝဿာနိ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ ပူရေန္တော ဝေ
 ဝိဟာသိ၊ မနုဿာပိ သုဒ္ဓံ အန္တရာမဂ္ဂေ ကသန္တာ စ ဝပန္တာ စ မဒ္ဒန္တာ စ
 ကမ္မာနိ စ ဝရောန္တာ ထေရံ တထာ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသ္မာ “အယံ ထေရော ပုနပျုနံ
 နိဝတ္တိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ကိန္နု ခေါ မဂ္ဂမူဠော၊ ဥဒါဟု ကိန္နု ပမုဠော”တိ သမုလ္လပန္တိ။
 သော တံ အနာဒိယိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တစိတ္တေနဝ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တော
 ဝိသတိဝဿပန္တန္တရေ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တဒိဝေသေ စဿ စက်မန-
 ကောဋိယံ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ အင်္ဂုလီဟိ ဒိပံ ဥဇ္ဇာလေတွာ အဋ္ဌာသိ။
 စတ္တာရောပိ မဟာရာဇာနော၊ သက္ကော စ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ ဗြဟ္မာ စ သဟမ္ပတိ
 ဥပဋ္ဌာနံ အဂမံသု။ တဉ္စ ဩဘာသံ ဒိသ္မာ ဝနဝါသိ မဟာတိဿတ္ထေရော တံ
 ဒုတိယဒိဝေသေ ပုစ္ဆိ “ရတ္တိဘာဂေ အာယသ္မတော သန္တိကေ ဩဘာသော
 အဟောသိ၊ ကိံ သော ဩဘာသော”တိ။ ထေရော ဝိက္ခေပံ ကရောန္တော
 “ဩဘာသော နာမ ဒီပေါဘာသောပိ ဟောတိ မဏိဩဘာသောပိ”တိ-
 ဝေမာဒိမာဟ။ တတော ပဋိစ္စာဒေထ တုမှေတိ နိဗ္ဗေ၂ “အာမာ”တိ
 ပဋိဇာနိတွာ အာရောစေသိ။

ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသိ မဟာနာဂတ္ထေရော ဝိယ စ။ သောပိ ကိရ
 ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ ပူရေန္တော ပဌမံ တာဝ “ဘဂဝတော မဟာပဓာနံ
 ပူဇေဿာမီ”တိ သတ္တ ဝဿာနိ ဌာနစက်မမေဝ အဓိဋ္ဌာသိ။ ပုန သောဠသ
 ဝဿာနိ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ သော ကမ္မဋ္ဌာန-
 ယုတ္တေနဝ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော ဝိပုယုတ္တေန ဥဒ္ဓဠေ ပဋိနိဝတ္တေန္တော
 ဂါမသမိပံ ဂန္တာ “ဂါဝိ-န ပဗ္ဗဇိတော နူ”တိ အာသင်္ကနိယပဒေသေ ဌတွာ
 စိဝရံ ပါရုပိတွာ ကမ္မကန္တရတော ဥဒကေန ပတ္တံ ခေဝိတွာ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ^၂
 ကရောတိ။ ကိံ ကာရဏာ? “မာ မေ ဘိက္ခံ ဒါတုံ ဝါ ဝန္တိတုံ ဝါ အာဂတေ
 မနုဿေ ဒီဃာယုကာ ဟောထာ”တိ ဝစနမတ္တေနာပိ ကမ္မဋ္ဌာနဝိက္ခေပေါ
 အဟောသိ”တိ။ “အဇ္ဇ ဘန္တေ ကတိမီ”တိ ဒိဝသံ ဝါ ဘိက္ခဝဏ္ဏနံ ဝါ ပဉ္စံ ဝါ
 ပုစ္ဆိတော ပန ဥဒကံ ဝိလိတွာ အာရောစေတိ။ သစေ ဒိဝဿာဒိနိ ပုစ္ဆကာ
 န ဟောန္တိ၊ နိက္ခမနဝေလာယ ဂါမဒ္ဓါရေ နိဋ္ဌုဘိတွာဝ ယာတိ။

ကလမ္ပတိတ္ထဝိဟာရေ ဝဿူပဂတာ ပညာသဘိက္ခု။ ဝိယ စ။ တေ ကိရ
 အာသဋ္ဌိပုဏ္ဏမာယံ ကတိကဝတ္တံ အကံသု “အရဟတ္တံ အပ္ပတွာ အညမညံ
 နာလပိသာမာ”တိ၊ ဂါမဉ္စ ပိဏ္ဍာယ ဖဝိသန္တာ ဥဒကဂဏ္ဍုသံ ကတွာ

၁-မနုဿာပိ အဒ္ဓသံသု (က) မ-ဋ္ဌ ၁-၂၆၂၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၂၂၊ အတိ-ဋ္ဌ ၂-၃၃၆-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။
 ၂-နိဗ္ဗေဒ(သျှာ)၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓါ(က) ၃-ဥဒကဂဏ္ဍုသံ (သျှာ)

ပဝိသိံသု။ ဒိဝသာဒီသု ပုစ္ဆိတေသု ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိံသု။ တတ္ထ မနုဿာ နိဗ္ဗာနံ ဒိသ္မာ ဇာနိံသု “အဇ္ဇေကော အာဂတော၊ အဇ္ဇ ဒွေ”တိ။ ဝေဇ္ဇ စိန္တေသု “ကိန္နု ခေါ ဧတေ အမှေဟိယေဝ သဒ္ဓိံ န သလ္လပန္နိ၊ ဥဒါဟု အညမညမ္ပိ။ သစေ အညမညမ္ပိ န သလ္လပန္နိ၊ အဒ္ဓါ ဝိဝါဒဇာတာ ဘဝိဿန္တိ၊ ဧထ နေ အညမညံ ခမာပေဿာမာ”တိ သဗ္ဗေ ဝိဟာရံ ဂန္တော ပညာသာယ ဘိက္ခုသု ဒွေပိ ဘိက္ခု။ ဧကောကာသေ နာဒ္ဒသံသု။ တတော ယော တေသု စက္ခုမာ ပုရိသော၊ သော အာဟ “န ဘော ကလဟကာရကာနံ ဝသနော- ကာသော ဤဒိသော ဟောတိ။ သုသမ္ပဋ္ဌံ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏံ၊ သုနိက္ခိတ္တာ သမ္ပဇ္ဇနိယော၊ သူပဋ္ဌပိတံ ပါနိယံ ပရိဘောဇနီယ”န္တိ၊ တေ တတောဝ နိဝတ္တာ။ တေပိ ဘိက္ခု။ အန္တောတေမာသေယေဝ အရဟတ္တံ ပတွာ မဟာပဝါရဏာယ ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏံ ပဝါရေသံ။

ဧဝံ ကာဠဝလ္လိမဏ္ဍပဝါသီ မဟာနာဂတ္ထေရော ဝိယ၊ ကလမ္ပတိတ္ထဝိကာရေ ဝဿူပဂတဘိက္ခု။ ဝိယ စ ကမ္မဋ္ဌာနယုတ္တေနေဝ စိတ္တေန ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော ဂါမသမိပံ ဂန္တော ဥဒကဂဏ္ဍသံ ကတွာ ဝီထိယော သလ္လက္ခေတွာ၊ ယတ္ထ သုရာသောဏ္ဍရုတ္တာဒယော၊ ကလဟကာရကာ၊ စက္ခုဟတ္ထိအဿာဒယော ဝါ နတ္ထိ၊ တံ ဝီထိံ ပဋိပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ စ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော န တုရိတတုရိတော ဝိယ ဇဝေန ဂစ္ဆတိ။ န ဟိ ဇဝေန ပိဏ္ဍပါတိယရတင်္ဂံ နာမ ကိမ္မိ အတ္ထိ။ ဝိသမဘူမိဘာဂပုတ္တံ ပန ဥဒကသကဋ္ဌံ ဝိယ နိစ္စလော ဟုတွာ ဂစ္ဆတိ။ အနုဗရံ ပဝိဋ္ဌော စ ဒါတုကာမံ ဝါ အဒါတုကာမံ ဝါ သလ္လက္ခေတွာ တဒနရူပံ ကာလံ အာဂမေန္တော ဘိက္ခံ ပဋိလဘိတွာ အာဒါယ အန္တောဂါမေ ဝါ ဗဟိဂါမေ ဝါ ဝိဟာရမေဝ ဝါ အာဂန္တော ယထာ ဖာသုကေ ပတိရူပေ ဩကာသေ နိသိဒိတွာ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရောန္တော အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ ဥပဋ္ဌပေတွာ အက္ခန္တုနဝဏလေပနပုတ္တံသံသုပမဝသေန ပစ္စဝေက္ခန္တော အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ အာဟာရံ အာဟာရေတိ၊ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူ- သနာယ။ပ။ ဘုတ္တာပိ စ ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ မုဟုတ္တံ ဘတ္တကိလမထံ ပဋိပ- သမ္ပေတွာ ယထာ ပုရောဘတ္တံ၊ ဧဝံ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ပုရိမယာမံ၊ ပုစ္ဆိမယာမဇ္ဇ ကမ္မဋ္ဌာနမေဝ မနသိ ကရေတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဟရတိ စ ပစ္စာဟရတိ စာတိ။

ဣဒံ ပန ဟရဏပစ္စာဟရဏသင်္ခါတံ ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္တံ ပူရေန္တော ယဒိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ ပဋ္ဌမဝယေ ဧဝ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ နော စေ ပဋ္ဌမဝယေ ပါပုဏာတိ၊ အထ မဇ္ဈိမဝယေ။ နော စေ မဇ္ဈိမဝယေ

ပါပုဏ္ဏာတိ၊ အထ မရဏသမယေ။ နော စေ မရဏသမယေ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ အထ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ။ နော စေ ဒေဝပုတ္တော ဟုတွာ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ အနုပုဏ္ဏေ ဗုဒ္ဓေ နိဗ္ဗတ္တော ပစ္စေကဗောဓိံ သတ္တိကရောတိ။ နော စေ ပစ္စေကဗောဓိံ သတ္တိကရောတိ၊ အထ ဗုဒ္ဓါနံ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝေ ဒိပ္ပေါဘိညော ဝါ ဟောတိ သေယျထာပိ ထေရော * ဗဟိယော ဒါရူစိရိယော၊ မဟာပညော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော သာရိပုတ္တော၊ မဟိဒ္ဓိကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဓုတဝါဒေါ ဝါ သေယျထာပိ ထေရော မဟာကဿပေါ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော အနုရုဒ္ဓေါ။ ဝိနယရော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ဥပါလိ။ ဓမ္မကထိကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ပုဏ္ဏော မန္တာဏိပုတ္တော ။ အာရညိကော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ငံရဝတော၊ ဗဟုဿုတော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော အာနန္ဒော၊ သိက္ခာကာမော ဝါ သေယျထာပိ ထေရော ရာဟုလော ဗုဒ္ဓပုတ္တောတိ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ စတုက္ကေယျာယံ ဟရတိ စ ပစ္စာဟရတိ စ၊ တဿ ဂေါစရသမ္ပဇညံ သိခါပတ္တံ ဟောတိ။

အဘိက္ကမာဒီသု ပန အသမ္ပယုနံ အသမ္မောဟ သပ္ပဇညံ၊ တံ ဝေဝေဒိတဗ္ဗံ—
 ဣမ ဘိက္ခု အဘိက္ကမန္တော ဝါ ပဋိက္ကမန္တော ဝါ ယထာ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနာ အဘိက္ကမာဒီသု “အတ္တာ အဘိက္ကမတိ၊ အတ္တနာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော” တိ ဝါ၊ “အဟံ အဘိက္ကမာမိ၊ မယာ အဘိက္ကမော နိဗ္ဗတ္တိတော” တိ ဝါ သမ္ပယုန္တိ၊ တထာ အသမ္ပယုန္တော “အဘိက္ကမာမိ” တိ စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ တေနော စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတု ဝိညတ္တိံ ဇနယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပျါရဝသေန အယံ ကာယသမ္ပတော အဋ္ဌိသင်္ခာတော အဘိက္ကမတိ။ တဿေဝံ အဘိက္ကမတော ဧကေကပါဒုဒ္ဓရဏေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတုတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္တာ၊ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော၊ တထာ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု။ ဝေါဿဇ္ဇနေ တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုတိ ဒွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္တာ၊ ဣတရာ ဒွေ အဓိမတ္တာ ဗလဝတိယော၊ တထာ သန္ဓိက္ခေပန သန္ဓိရုဗ္ဗနေသု။ တတ္ထ ဥဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပမ္ပော အတိဟရဏံ န ပါပုဏ္ဏန္တိ၊ တထာ အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝီတိဟရဏံ၊ ဝီတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝေါဿဇ္ဇနံ၊ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ သန္ဓိက္ခေပနံ၊ သန္ဓိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ သန္ဓိရုဗ္ဗနံ န ပါပုဏ္ဏန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္ဓိ သန္ဓိ ဩမိ ဩမိ ဟုတွာ

* ၃ ၁-၅-ပိဋေ ဥဒါနေ။ ၁-ဓုတဝါဒီ ဝါ (သိ)၊ ဓုတံရော ဝါ (သု) ။
 ၂-မန္တာနိပုတ္တော (သိ)၊ မန္တာနိပုတ္တော (သု)၊ က

တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာနိ ဝိယ ပဋပဋာယန္တာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ ကော
ဧကော အဘိက္ကမတိ၊ ကဿ ဝါ ကေဿ အဘိက္ကမနံ။ ပရမတ္ထတော ဟိ
ဓာတုနံယေဝ ဂမနံ၊ ဓာတုနံ ဌာနံ၊ ဓာတုနံ နိသဇ္ဇနံ၊ ဓာတုနံ သယနံ။ တသ္မိံ
တသ္မိံ ကောဌာသေ သဒ္ဓိံ ရူပေန—

* အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ။
အဝိစိမနုသမ္ပန္နော၊ နဒိသောတောဝ ဝတ္တတိတိ။

ဧဝံ အဘိက္ကမာဒိသု အသမ္ပယုနံ အသမ္ပောဟသမ္ပဇာနည် နာမာတိ။
နိဋ္ဌိတော “အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ”တိ ပဒဿ
အတ္ထော။

အာလောကိတေ ဝိလောကိတေတိတ္ထေ ပန အာလောကိတံ နာမ ပုရတော
ပေက္ခနံ။ ဝိလောကိတံ နာမ အနုဒိသာပေက္ခနံ။ အညာနိဝိ ဟေဋ္ဌာ ဥပရိ
ပစ္စတော ပေက္ခနဝသေန ဩလောကိတဥလ္လောကိတာပလောကိတာနိ နာမ
ဟောန္တိ၊ တာနိ ဣဓ န ဂဟိတာနိ။ သာရုပ္ပဝသေန ပန ဣမာနေဝ ဒွေ
ဂဟိတာနိ၊ ဣမိနာ ဝါ မုခေန သဗ္ဗာနိဝိ တာနိ ဂဟိတာနေဝါတိ။

တတ္ထ “အာလောကေဿာဒိ”တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ စိတ္တဝသေနေဝ အနော-
လောကေတွာ အတ္ထပရိဂ္ဂဏှနံ သာတ္ထကသမ္ပဇာနည်၊ တံ အာယသ္မန္တံ နန္တံ
ကာယသက္ခိ ကတွာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ “သစေ ဘိက္ခဝေ
နန္ဒဿ ပုရတ္ထိမာ ဒိသာ အာလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသာ
သမန္တာဟရိတွာ နန္တော ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ အာလောကေတိ ‘ဧဝံ မေ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ
အာလောကယတော န အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
အန္ဓာဿဝိဿန္တိ’တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ
နန္ဒဿ ပစ္စိမာ ဒိသာ။ပ။ ဥတ္တရာ ဒိသာ။ပ။ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ။ပ။ ဥဒ္ဓံ။ပ။
အဝေ။ပ။ အနုဒိသာ အနုဝိလောကေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ သဗ္ဗံ စေတသာ
သမန္တာဟရိတွာ နန္တော အနုဒိသံ အနုဝိလောကေတိ ‘ဧဝံ မေ အနုဒိသံ
အနုဝိလောကယတော န အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
အန္ဓာဿဝိဿန္တိ’တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ”တိ။

အဝိ စ ဣဓာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တစေတိယဒဿနာဒိဝသေနေဝ သာတ္ထကတာ စ
သပ္ပါယတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ပန အဝိဇဟနမေဝ ဂေါရသမ္ပဇာနည်။

၁-တဋပဋာယန္တာ (ဗဟုသု) မောဂ္ဂလ္လာနဗျာကရဏံ ဩလောကေတဗ္ဗံ။
* မ-ဋ ၁-၂၅၊ သံ-ဋ ၃-၂၂၅၊ အဘိ-ဋ ၂-၃၃၉-ပိဋေသုပိ။
၂-အန္ဓာဿဝေယျန္တိ (သိ၊ သျာ) ၃-အံ ၃-၁၄-ပိဋေ။

တသ္မာ ဧတ္ထ ခန္ဓဓာတုအာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ အတ္တနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေ-
 နေဝ၊ ကသိဏာဒိကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ ဝါ ပန ကမ္မဋ္ဌာနသိသေနေဝ အာလောကန-
 ဝိလောကနံ ကာတဗ္ဗံ။ အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ အာလောကေတာ ဝါ ဝိလော-
 ကေတာ ဝါ နတ္ထိ။ “အာလောကေသာမိ”တိ ပန စိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ^၁
 တေနေဝ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတု ဝိညတ္ထိံ ဇနယမာနာ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပါရဝသေန ဟေဋ္ဌိမံ အက္ခိဒလံ
 အဓော သီဒတိ။ ဥပရိမံ ဥဒ္ဓိံ လဗေတိ။ ကောစိ ယန္တကေန ဝိဝရန္တော နာမ
 နတ္ထိ။ ဘတော စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာဓေန္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧဝံ ပဇာနနံ
 ပနေတ္ထ အသမ္မောဟသမ္ပဇဉံ နာမ။

အပိ စ မူလပရိညာအာဂန္တုကတာဝကာလိကဘာဝဝသေနပေတ္ထ^၂ အသ-
 မ္မောဟသမ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မူလပရိညာဝသေန တာဝ—

* ဘဝင်္ဂါဝဇ္ဇနဇ္ဇေဝ၊ ဒဿနံ သမ္ပဋိစ္စနံ။
 သန္တိရဏံ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ၊ ဇဝနံ ဘဝတိ သတ္တမံ။

တတ္ထ ဘဝင်္ဂ^၁ ဥပပတ္တိဘဝဿ အင်္ဂကိစ္စံ သာယေမာနံ ပဝတ္တတိ။ တံ
 အာဝဇ္ဇေတွာ ကိရိယမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာယေမာနာ၊ တန္တိရောဓာ
 စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စံ သာယေမာနံ၊ တန္တိရောဓာ ဝိပါကမနောဓာတု
 သမ္ပဋိစ္စနကိစ္စံ သာယေမာနာ၊ တန္တိရောဓာ ဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု
 သန္တိရဏကိစ္စံ သာယေမာနာ၊ တန္တိရောဓာ ကိရိယမနောဝိညာဏဓာတု
 ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စံ သာယေမာနာ၊ တန္တိရောဓာ သတ္တက္ခတ္တံ ဇဝနံ ဇပယိ။ တတ္ထ
 ပဌမဇဝနေပိ “အယံ ဣတ္ထိ၊ အယံ ပုရိသော”တိ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနဝသေန
 အာလောကိတဝိလောကိတံ နာမ န ဟောတိ။ ဒုတိယဇဝနေပိ။ပ။ သတ္တမ-
 ဇဝနေပိ။ ဧတေသု ပန ယုဒ္ဓမဏ္ဍလေ ယောဓေသု ဝိယ ဟေဋ္ဌုပရိယဝသေနံ
 ဘိဇ္ဇိတွာ ပတိတေသု “အယံ ဣတ္ထိ၊ အယံ ပုရိသော”ကိ ရဇ္ဇနာဒိဝသေန
 အာလောကိတဝိလောကိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ မူလပရိညာဝသေန
 အသမ္မောဟသမ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စက္ခုဒွါရေ ပန ရူပေ အာပါထမာဂတေ ဘဝင်္ဂစလနတော ဥဒ္ဓိံ သကကိစ္စ-
 နိပ္ပေါဒနဝသေန အာဝဇ္ဇနာဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေသု အဝသာနေ ဇဝနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
 တံ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နာနံ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒွါရေ အာဂန္တုကပုရိသော
 ဝိယ ဟောတိ။ တဿ ယထာ ပရဂေဟေ ကိဋ္ဌိ ယာစိတုံ ပဝိဋ္ဌဿ

၁-ဥပ္ပန္နမတ္တေ (သျှာ)၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမတ္တေ (က) ၂-ပနေတ္ထ (သျှာ)
 * မ-ဋ္ဌ ၁-၂၆၆၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၂၆၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄၁-ပိဋ္ဌေသုပိ။

အာဂန္တုကပုရိသဿ ဂေဟဿာမိကေသု တုဏှိမာသိနေသု အာဏာကရဏံ န ယုတ္တံ။ ဧဝံ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ ဂေဟဘူတေ စက္ခုဒွါရေ အာဝဇ္ဇနာဒီသုပိ အရဇ္ဇန္တေသု၊ အဒုဿန္တေသု၊ အမုယုန္တေသု စ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနံ အယုတ္တန္တိ ဧဝံ အာဂန္တုကဘာဝဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယာနိ ပနေတာနိ စက္ခုဒွါရေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပရိယောသာနာနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာနိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။ အညမညံ န ပဿန္တိတိ ဣတ္တရာနိ တာဝကာလိကာနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယထာ ဧကသ္မိံ ဃရေ သဗ္ဗေသု မာနုသကေသု ၂ မတေသု အဝသေသဿ ဧကဿ တံဓ်ဏညေဝ မရဏဓမ္မဿ န ယုတ္တာ။ နစ္စဂိတာဒီသု အဘိရတိ နာမ၊ ဧဝမေဝ ဧကဒွါရေ သသမ္ပယုတ္တေသု ၃ အာဝဇ္ဇနာဒီသု တတ္ထ တတ္ထေဝ မတေသု အဝသေသဿ တံဓ်ဏေယေဝ မရဏဓမ္မဿ ဇဝနဿာပိ ရဇ္ဇနဒုဿနမုယုနဝသေန အဘိရတိ နာမ န ယုတ္တာတိ ဧဝံ တာဝကာလိကဘာဝဝသေန အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိ စ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယပစ္စဝေက္ခဏဝသေနပေတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထ ဟိ စက္ခု စေဝ ရူပါ စ ၇ ရူပက္ခန္ဓော၊ ဒဿနံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ဖဿာဒိကာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ ဧဝမေတေသံ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ဧကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ဧကော ဝိလောကေတိ။

တထာ စက္ခု စက္ခယတနံ၊ ရူပံ ရူပါယတနံ၊ ဒဿနံ မနာယတနံ၊ ဝေဒနာ-ဒယော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဓမ္မာယတနံ။ ဧဝမေတေသံ စတုန္ဓံ အာယတနာနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ဧကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ဧကော ဝိလောကေတိ။

တထာ စက္ခု စက္ခုဓာတု၊ ရူပံ ရူပဓာတု၊ ဒဿနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာဒယော ဓမ္မာ ဓမ္မဓာတု။ ဧဝမေတေသံ စတုန္ဓံ ဓာတုနံ သမဝါယေ အာလောကနဝိလောကနံ ပညာယတိ။ တတ္ထ ဧကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ဧကော ဝိလောကေတိ။

တထာ စက္ခု နိဿယပစ္စယော၊ ရူပါ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာဝဇ္ဇနံ အနန္တရသမနန္တရူပနိဿယနတ္ထိဝိဂတပစ္စယော၊ အာလောကော ဥပနိဿယ-ပစ္စယော၊ ဝေဒနာဒယော သဟဇာတပစ္စယော ၂။ ဧဝမေတေသံ ပစ္စယာနံ

၁-ဗုဒ္ဓတရနိ (သီ၊ သျှ) ဇိကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၂-မာနုဿကေသု (က)
၃-သမ္ပယုတ္တေသု (သျှ၊ က) ၄-ရူပဉ္စ (သီ)
၅-သဟဇာတာဒိပစ္စယာ (သျှ၊ က) ဒိ-ဇိ ၁-၂၅၀၊ သိ-ဇိ (အဘိနဝ) ၂-၉၆-ပိဋေသု ဩလောကေတဗ္ဗာ။

သာရ ဘန္တေ ဘိက္ခုနာ နာမ ဝေရူပေန ဘဂိတဗ္ဗန္တိ။ ဝေမေတ္ထာပိ ကမ္မဋ္ဌာနာ-
ဝိဟေနမေဝ ဂေါစရသမ္ပဇဉန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္တန္တရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ သမိဇ္ဇန္တော ဝါ ပသာရေန္တော ဝါ
နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေန ပန သုတ္တာကမုနဝသေန
ဓါရိယန္တဿ ဟတ္ထပါဒလဋ္ဌနံ ဝိယ သမိဇ္ဇနပသာရဏံ ဟောတိတိ ဝေ
ပရိဇာနနံ ပနေတ္ထ အသဗ္ဗောဟသမ္ပဇဉန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သင်္ဘာပိပ္ပတ္တစိဝရဓာရဏေတိတ္ထေ သင်္ဘာပိပ္ပိဝရနနိဝါသနပါရပနဝသေန၊
ပတ္တဿ ဘိက္ခုာပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန ပရိဘောဂေါ ဓာရဏံ နာမ။ တတ္ထ
သင်္ဘာပိပ္ပိဝရဓာရဏေ တာဝ နိဝါသေတွာ ပါရုပိတွာ စ ပိတ္တာယ
စရတော အာမိသလာဘော “သီတဿ ပဋိသာတာယာ” တိအာဒိနာ နယေန
ဘဂဝတာ ဝုတ္တပ္ပကာရောယေဝ စ အတ္ထော အတ္ထော နာမ။ တဿ ဝသေန
အတ္ထကသမ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥက္ကပကတိကဿ၊ ပန ဒုဗ္ဗလဿ စ စိဝရံ သုခုမံ သပ္ပါယံ၊ သီတာလုကဿ
စနံ ဒုပနံ။ ဝိပရိတံ အသပ္ပါယံ။ ယဿ ကဿစိ ဇိတ္တံ အသပ္ပါယမေဝ၊
အဂ္ဂဋ္ဌာဒိဒါနေန ဟိဿ တံ ပလိဗောကေရံ ဟောတိ။ တထာ ပဇ္ဇ၊ဏ္ဏ-
ဒုက္ကလာဒိဘေဒံ၊ လောဘနိယစိဝရံ။ တာဒိသဉ္စိ အရညေ ဧကကဿ
နိဝါသန္တရာယကရံ၊ ဇီဝိတန္တရာယကရဉ္စာပိ ဟောတိ။ နိပ္ပရိယာယေန ပန ယံ
နိဒိတ္တကမ္မာဒိဋိစ္စာဇီဝဝသေန ဥပ္ပန္တံ၊ ယဉ္ဇဿ သေဝမာနဿ အကုသလာ
ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ တံ အသပ္ပါယံ။ ဝိပရိတံ
သပ္ပါယံ။ တဿ ဝသေနေတ္ထ သမ္ပါယသမ္ပဇဉံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဟေနဝသေနဝ
စ ဝေါရေသမ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတ္တန္တရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ စိဝရံ ပါရုပန္တော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရ-
စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေနေဝ ပန စိဝရပါရပနံ ဟောတိ။ တတ္ထ စိဝရဗ္ဗိ
အစေတနံ၊ ကာယောပိ အစေတနော။ စိဝရံ န ဇာနာတိ “မယာ ကာယော
ပါရုပိတော” တိ။ ကာယောပိ န ဇာနာတိ “အဟံ စိဝရေန ပါရုပိတော” တိ။
ဓာကုယောဝ ဓာတုသမူဟံ ပဋိစ္စာဒေန္တိ ပဋ္ဌပိလောတိကာယ ပေါတ္တက-
ရူပပဋိစ္စာဒနေ ဝိယ။ တသ္မာ နေဝ သုန္နရံ စိဝရံ လဘိတွာ သောမနဿ
ကာတဗ္ဗံ၊ န အသုန္နရံ လဘိတွာ ဒေါမနဿံ။

၁-ဘိက္ခုာဂဟဏာဒိဝသေန(က)၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၂၆၉၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၂၉၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄၃-ပိဋေသုပိ ပဿိတဗ္ဗံ။
၂-ပဇ္ဇဒုက္ကလာဒိဘေဒံ (သီ)၊ ပဇ္ဇဒုက္ကလာဒိဘေဒံ (သျှာ)

နာဂဝဗ္ဗိကစေတီယရုက္ခာဒိသု ဟိ ကေဓိ မာလာဂန္ဓရူမဝတ္ထာဒိဟိ သက္ကာရံ ကရောန္တိ၊ ကေဓိ ဂူထမုတ္တကဒ္ဒမဒဏ္ဍသတ္တပ္ပဟာရာဒိဟိ အသက္ကာရံ။ န တေဟိ နာဂဝဗ္ဗိကရုက္ခာဒယော သောမနဿံ ဝါ ဒေါမနဿံ ဝါ ကရောန္တိ၊ ဝေမေဝ နေဝ သုန္ဒရံ စိဝရံ လဘိတွာ သောမနဿံ ကာတဗ္ဗံ၊ န အသုန္ဒရံ လဘိတွာ ဒေါမနဿန္တိ ဧဝံ ပဝတ္ထပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသပ္ပောဟသပ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပတ္တဓာရဏေဝိ ပတ္တံ သဟသာဝ အဂ္ဂဟေတွာ “ဣမံ ဂဟေတွာ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော ဘိက္ခံ လဘိဿာမိ”တိ ဧဝံ ပတ္တဂ္ဂဟဏပစ္စယာ ပဋိလဘိတဗ္ဗ- အတ္ထဝသေန သာတ္တကသပ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကိုသဒုဗ္ဗလသရီရဿ ပန ဂရူပတ္တော အသပ္ပါယော၊ ယဿ ကဿစိ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတော ဒုဗ္ဗိသောဓနိယော အသပ္ပါယောဝ။ ဒုဒ္ဓေါတပတ္တောဝိ န ဝဇ္ဇတိ၊ တံ ဓောဝန္တဿေဝ စဿ ပလိဗောဓော ဟောတိ။ မဏိဝဏ္ဏပတ္တော ပန လောဘနိယော စိဝရေ ဝုတ္တနယေနေဝ အသပ္ပါယော၊ နိဗ္ဗိတ္တကမ္မာဒိဝသေန လဒ္ဓေါ၊ ပန ယဉ္ဇဿ သေဝမာနဿ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇုန္တိ၊ ကုသလာ မ္မော ပရိဟာယန္တိ၊ အယံ ဧကန္တအသပ္ပါယောဝ။ ဝိပရိတော သပ္ပါယော။ တဿ ဝသေနေတ္ထ သပ္ပါယသပ္ပဇဉံ။ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဂေါဓရ- သပ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောဓိ ပတ္တံ ဂဏ္ဍန္တော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တ- ကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရဝသေနေဝ ပန ပတ္တဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ပတ္တောဝိ အစေတနော၊ ဟတ္ထာဝိ အစေတနာ။ ပတ္တော န ဇာနာတိ “အဟံ ဟတ္ထေဟိ ဂဟိတော”တိ ။ ဟတ္ထာဝိ န ဇာနန္တိ “ပတ္တော အမေဟိ ဂဟိ- တော”တိ။ ဓာတုယောဝ ဓာတုသမူဟံ ဂဏ္ဍန္တိ သဏ္ဍာသေန အဂ္ဂိဝဏ္ဏ- ပတ္တဂ္ဂဟဏေ ဝိယာတိ။ ဧဝံ ပဝတ္ထပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသပ္ပောဟသပ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဝိ စ ယထာ ဆိန္ဒဟတ္ထပါဒေ ဝဏမုခေဟိ ပဋ္ဌရိတပုဗ္ဗလောဟိတ- ကိဓိကုလေ နိလမက္ခိကသမ္ပရိက္ခိဏ္ဏေ အနာထသာလာယံ နိပဇ္ဇေ၊ အနာထ- မနုဿေ ဒိသျှာ၊ ယေ ဒယာလုကာ ပုရိသာ၊ တေ တေသံ ဝဏမုတ္တစော- ဋ္ဌကာနိ? စေဝ ကပါလာဒိဟိ စ ဘောသဇ္ဇာနိ ဥပနာမေန္တိ။ တတ္ထ စောဋ္ဌကာနိဗိ ကေသဋ္ဌိ သက္ကာနိ၊ ကေသဋ္ဌိ ထုလာနိ ပါပုဏန္တိ။ ဘောသဇ္ဇကပါလကာနိဝိ

၁-မာလာဂန္ဓရူမဝတ္ထာဒိဟိ (သီ၊ သျှာ) ၂-နိသိန္ဓေ (က) နတ္ထိ သီပေါတ္တကေ။
၃-ဝဏပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ (သီ)၊ ဝဏပဋ္ဌစောဋ္ဌကာနိ (သျှာ)

ကေသဉ္စိ သုသဏ္ဌာနာနိ ကေသဉ္စိ ဒုဿဏ္ဌာနာနိ ပါပုဏန္တိ၊ န တေ တတ္ထ သုမနာ ဝါ ဒုမ္မနာ ဝါ ဟောန္တိ။ ဝဏပဋိစ္စာဒနမတ္ထေနေဝ ဟိ စောဠကေန ဘေသဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟဏမတ္ထေနေဝ စ ကပါလကေန တေသံ အတ္ထော။ ဧဝမေဝ ယော ဘိက္ခု၊ ဝဏစောဠကံ ဝိယ စီဝရံ၊ ဘေသဇ္ဇကပါလကံ ဝိယ စ ပတ္တံ၊ ကပါလေ ဘေသဇ္ဇမိဝ စ ပတ္ထေ လဒ္ဓံ ဘိက္ခံ သလ္လက္ခေတိ၊ အယံ သင်္ခါပုတ္တ- စီဝရဓာရဏေ အသမ္မောဟသမ္ပဇဉေန ဥတ္တမသမ္ပဇာနကာရီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

* အသိတာဒိသု အသိတေတိ ပိဏ္ဍပါတဘောဇနေ။ ဝိတေတိ ယာဂုအာဒိ- ပါနေ။ ခါယိတေတိ ပိဋ္ဌခဇ္ဇကာဒိခါဒနေ။ သာယိတေတိ မရဇာဏိတာဒိ- သာယနေ။ တတ္ထ “နေဝ ဒဝါယာ” တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္ထော အဋ္ဌဝိဓေပိ အတ္ထော အတ္ထော နာမ။ တဿေဝ ဝသေန သာက္ခကသမ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

လူခပဏိတတိတ္ထမရရာဒိသု ပန ယေန ဘောဇနေန ယဿ ဖာသု န ဟောတိ၊ တံ တဿ အသပ္ပါယံ။ ယံ ပန နိမိတ္တကမ္မာဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓံ၊ ယဉ္ဇဿ ဘူဉ္ဇတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝေဒန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ တံ ကေန္တအသပ္ပါယမေဝ။ ဝိပရိတံ သပ္ပါယံ။ တဿ ဝသေနတ္ထ သပ္ပါယသမ္ပ- ဇဉံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဝသေနေဝ စ ဝေါဝရသမ္ပဇဉံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ကောစိ ဘူဉ္ဇကော နတ္ထိ၊ ဝုတ္တပ္ပကာရစိတ္တကိရိယ- ဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေနေဝ ပန ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏံ နာမ ဟောတိ။ စိတ္တကိရိယ- ဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေနေဝ ဟတ္ထဿ ပတ္ထေ ဩတာရဏံ နာမ ဟောတိ။ စိတ္တ- ကိရိယဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေနေဝ အာလောပကရဏံ၊ အာလောပဥဒ္ဓါရဏံ၊ မုခ- ဝိဝရဏဉ္စ ဟောတိ၊ န ကောစိ ကုဉ္ဇိကာယ၊ ယန္တကေန ဝါ ဟနကဋ္ဌိနိ ဝိဝရတိ။ စိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေနေဝ အာလောပဿ မုခေ ဌပနံ၊ ဥပရိဒန္တာနံ မုသလကိစ္စသာဓနံ၊ ဟေဋ္ဌိမဒန္တာနံ ဥဒုက္ခလကိစ္စသာဓနံ၊ ဇိဝှိယ ဟတ္ထကိစ္စ- သာဓနဉ္စ ဟောတိ။ ဣတိ တတ္ထ အဂ္ဂဇိဝှိယ တနုကခေဋ္ဌော မူလဇိဝှိယ ဗဟလခေဋ္ဌော မက္ခေတိ။ တံ ဟေဋ္ဌာဒန္တဥဒုက္ခလေ ဇိဝှိယတ္ထပရိဝတ္တကံ ခေဋ္ဌောဒကေန တေမိတံ ဥပရိဒန္တမုသလသဉ္စုဏ္ဏိတံ ကောစိ ကဋ္ဌန္တနာ ပါ ဒဗ္ဗိယာ ဝါ အန္တောပဝေသေန္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဝါယောဓာတုယာဝ ပဝိသတိ။ ပဝိဋ္ဌံ ပဝိဋ္ဌံ ကောစိ ပလာလသန္တာရံ ကတွာ ဓာရေန္တော နာမနတ္ထိ၊ ဝါယော- ဓာတုဝသေနေဝ တိဋ္ဌတိ။ ဌိတံ ဌိတံ ကောစိ ဥဒ္ဓနံ ကတွာ အဂ္ဂိ ဇာလေတွာ ပစန္တော နာမ နတ္ထိ၊ တေဇောဓာတုယာဝ ပစ္စတိ။ ပက္ကံ ပက္ကံ ကောစိ ဒဏ္ဍကေန

* မ-ဋ္ဌ ၁-၂၇၁၊ သံ-ဋ္ဌ ၃-၂၃၁၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄၅-ပိဋ္ဌသုပိ။ ၁-ပစတိ (က) ၂-ပက္ကပက္ကံ (သ)

ဝါ ယဋ္ဌိယာ ဝါ ဗဟိ နိဟာရကော နာမ နတ္ထိ။ ဝါယောဓာတုယေဝ နိဟရတိ။
 ဣတိ ဝါယောဓာတု အတိဟရတိ စ ဝိတိဟရတိ စ ဓာရေတိ စ ပရိဝတ္တေတိ စ
 သဉ္စုဏ္ဏေတိ စ ဝိသောသေတိ စ နိဟရတိ စ။ ပထဝီဓာတု ဓာရေတိ စ ပရိ-
 ဝတ္တေတိ စ သဉ္စုဏ္ဏေတိ စ ဝိသောသေတိ စ။ အာပေါဓာတု သိနေဟေတိ စ
 အလ္လတ္တု အနုပါလေတိ။ တေဇောဓာတု အန္တောပဝိဋ္ဌံ ပရိပါစေတိ။
 အာကာသဓာတု အဉ္စသော ဟေတိ။ ဝိညာဏဓာတု တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာ-
 ပယောဂမန္ဓာယ အာဘုဇတိတိ ဧဝံ ပဝတ္ထပဋိသင်္ခါနဝသေနေတ္ထ အသမ္မောဟ-
 သမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိ စ ဂမနတော ပရိယေသနတော ပရိဘောဂတော အာသယတော
 နိဓာနတော အပရိပက္ကတော ပရိပက္ကတော ဖလတော နိဿန္နတော
 သမ္ပက္ခနတောတိ ဧဝံ ဒသဝိပေပဋိကူလဘာဝပစ္စဝေက္ခဏတောပေတ္ထ အသမ္မော-
 ဟသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိတ္ထာရကထာ ပနေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ* အာဟာရ-
 ပဋိကူလသညာနိဒ္ဒေသတော ဂဟေတဗ္ဗာ။

ဥစ္စာရပဿာဝကဗ္ဗေတိ ဥစ္စာရဿ စ ပဿာဝဿ စ ကရဏေ။ တတ္ထ
 ပတ္တကာလေ ဥစ္စာရပဿာဝံ အကရေန္တဿ သကလသရိရတော သေဒါ
 မုစ္ဆန္တိ၊ အင်္ဂီနိ ဘမန္တိ၊ စိတ္တံ န ကေဂ္ဂံ ဟေတိ၊ အညေ စ ရောဂါ ဥပ္ပဇန္တိ။
 ကရေန္တဿ ပန သဗ္ဗံ တံ န ဟေတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တဿ ဝသေန
 သာတ္ထကသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဋ္ဌာနေ ဥစ္စာရပဿာဝံ ကရေန္တဿ ပန အာပတ္တိ ဟေတိ၊ အယသော
 ငဓုတိ၊ ဇီဝိတန္တရာယော ဟေတိ၊ ပတိရူပေ ဌာနေ ကရေန္တဿ သဗ္ဗံ တံ
 န ဟေတိတိ ဣဒမေတ္ထ သပ္ပါယံ။ တဿ ဝသေန သပ္ပါယသမ္ပဇညံ၊
 ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇာနဝသေနဝ စ ဂေါရသမ္ပဇညံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပ္ပန္နရေ အတ္တာ နာမ ဥစ္စာရပဿာဝကဗ္ဗံ ကရေန္တော နတ္ထိ။ စိတ္တ-
 ကိရိယာဝါယောဓာတုပိပ္ပါရေနေဝ ပန ဥစ္စာရပဿာဝကဗ္ဗံ ဟေတိ။ ယထာ
 ဝါ ပန ပက္ကေ ဂဏ္ဍေ ဂဏ္ဍဘေဒေန ပုဗ္ဗလောဟိတံ အကာမတာယ နိက္ခမတိ။
 ယထာ စ အတိဘရိတာ ဥဒကဘာဇနာ ဥဒကံ အကာမတာယ နိက္ခမတိ။
 ဧဝံ ပက္ကာသယမုတ္တဝတ္ထိသု သန္ဓိစိတာ ဥစ္စာရပဿာဝါ ဝါယုဝေဂသမုပ္ပိဋိတာ
 အကာမတာယပိ နိက္ခမန္တိ။ သော ပနာယံ ဧဝံ နိက္ခမန္တော ဥစ္စာရပဿာဝေါ

* ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၃၆-ပိဋေ ၁-အဘိဘရိတာယ (၈)

နေဝ တဿ ဘိက္ခုနေော အတ္တနေော ဟောတိ န ပရဿ၊ ကေဝလံ သရီရ-
နိဿန္နောဝ ဟောတိ။ ယထာ ကိ? ယထာ ဥဒကတဗ္ဗတော ပုရာဏုဒကံ
ဆဇ္ဇန္တဿ နေဝ တံ အတ္တနေော ဟောတိ န ပရေသံ၊ ကေဝလံ ပဋိဇဂ္ဂနမတ္ထမေဇ
ဟောတိ။ ဧဝံ ပဝတ္ထပဋိသင်္ခါနဝသေနတ္ထ အသပ္ပောဟသမ္ပဇဉ် ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဂတာဒီသု ဝိဇ္ဇေတိ ဂမနေ။ ဌိတေတိ ဌာနေ။ နိသိန္ဒေတိ နိသဇ္ဇာယ။
သုတ္တေတိ သယနေ။ ဇာဂရိတေတိ ဇာဂရဏေ။ ဘာသိတေတိ ကထနေ။
ဗုဏ္ဏိဘာဝေတိ အကထနေ။ “ဂစ္ဆန္တော ဝါ ဂစ္ဆာမိတိ ပဇာနာတိ၊ ဌိတော
ဝါ ဌိတောမိတိ ပဇာနာတိ၊ နိသိန္ဒော ဝါ နိသိန္ဒောမိတိ ပဇာနာတိ၊
သယာနေော ဝါ သယာနေောမိတိ ပဇာနာတိ”တိ ဣမသ္မိဉ္စိ သုတ္တေ* အဒ္ဓါန-
ဇ္ဇရိယာပထာ ကထိတာ၊ “အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ အာလောကိတေ ဝိလော-
ကိတေ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ”တိ ဣမသ္မိဉ္စိ မဇ္ဈိမာ၊ “ဂတေ ဌိတေ နိသိန္ဒေ
သုတ္တေ ဇာဂရိတေ”တိ ဣမ ပန ခုဒ္ဒကစုဏ္ဏိကဇ္ဇရိယာပထာ ကထိတာ။ တသ္မာ
တေသုပိ ဝုတ္တနယေနေဝ သမ္ပဇာနကာရိတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တိဝိဒူကမဟာသိစတ္ထေဓရာ ပနာဟ—ယော စိရံ ဂန္တော ဝါ စက်မိတ္တာ
ဝါ အပရဘာဂေ ဌိတော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “စက်မနကာလေ ပဝတ္ထာ
ရူပါရူပမ္မော ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ ဂတေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော သဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တော၊ ပဉ္စိ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေန္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ
မနသိ ကရောန္တော စိရံ ဌာတော အပရဘာဂေ နိသိန္ဒော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ
“ဌိတကာလေ ပဝတ္ထာ ရူပါရူပမ္မော ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ ဌိတေ
သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော သဇ္ဈာယာဒိကရဏဝသေနပ စိရံ နိသိဒိတ္တာ အပရဘာဂေ ဥဋ္ဌာယ
ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “နိသိန္ဒကာလေ ပဝတ္ထာ ရူပါရူပမ္မော ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။
အယံ နိသိန္ဒေ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။

ယော ပန နိပန္နကော၊ သဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိ
ကရောန္တော နိဒ္ဓိ ဩက္ကမိတ္တာ အပရဘာဂေ ဥဋ္ဌာယ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ
“သယနကာလေ ပဝတ္ထာ ရူပါရူပမ္မော ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ သုတ္တေ၊
ဇာဂရိတေ စ သမ္ပဇာနကာရိ နာမ။ ကိရိယမယစိတ္တာနဉ္စိ^၂ အပ္ပဝတ္တံ သုတ္တံ
နာမ၊ ပဝတ္တံ ဇာဂရိတံ နာမ။

၁-မ-၅၁-၂၇၃၊ သံ-၅၃-၂၃၃၊ အဘိ-၅၂-၃၄၇-ပိဋေသုပိ၊ * ၆၂-၂၃၁၊ မ ၁-၇၀-ပိဋေသု၊
၂-ကိရိယာမယပဝတ္ထာနိ (သိ-၃-အဘိနဝ ၂-၁၀၇-ပိဋေ)

ယော ပန ဘာသမာနော “အယံ သဒ္ဓေါ နာမ ဩဋ္ဌေ စ ပဋိစ္စ၊ ဒန္တေ စ ဇိဝုဉ္ဇ ကာလုဉ္ဇ ပဋိစ္စ၊ စိတ္တဿ စ တဒနရူပံ ပယောဂံ ပဋိစ္စ ဇာယတိ”တိ သတော သမ္ပဇာနောဝ ဘာသတိ။ စိရံ ဝါ ပန ကာလံ သဇ္ဈာယံ ဝါ ကတွာ၊ ဓမ္မံ ဝါ ကထေတွာ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ ပဝတ္တေတွာ၊ ပဉ္စ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အပရဘာဂေ တုဏှိဘူတော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “ဘာသိတကာလေ ဥပ္ပန္နာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ အယံ ဘာသိတေ သမ္ပဇာနကာရီ နာမ။

ယော တုဏှိဘူတော စိရံ ဓမ္မံ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မနသိကတွာ အပရ- ဘာဂေ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “တုဏှိဘူတကာလေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဧတ္ထေ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ ဥပါဒါရူပပွပ်တ္တိယဉ္စိ သတိ ဘာသတိ နာမ။ အသတိ တုဏှိဘဝတိ နာမာတိ။ အယံ တုဏှိဘာဂေ သမ္ပဇာနကာရီ နာမာတိ။

ဘယိဒံ မဟာသီဝတ္ထေရေန ဝုတ္တံ အသမ္မောဟရရံ မဟာသတိပဋ္ဌာန- သုတ္တေ^၁ အဓိပ္ပေတံ။ ဣမသ္မိံ ပန သာမညဇလေ သဗ္ဗမ္ဘိ စတုဗ္ဗိဓံ သမ္ပဇညံ လတ္တတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေဝ စေတ္ထ စတုန္တံ သမ္ပဇညာနံ ဝသေန သမ္ပဇာနကာရီတာ ဝေဒိတဗျာ။ သမ္ပဇာနကာရီတိ စ သဗ္ဗပဒေသု သတိ- သဗ္ဗယုတ္တဿေဝ သမ္ပဇညဿ ဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ “သတိသမ္ပဇ- ညေန သမန္တာဂတော”တိ ဧတဿ ဟိ ပဒဿ အယံ ဝိတ္တာရော။ ဝိဘင်္ဂပ- ကရဏေ ပန “သတော သမ္ပဇာနော အဘိက္ကမတိ၊ သတော သမ္ပဇာနော ပဋိက္ကမတိ”တိ^၂ ဧဝံ ဇတာနိ ပဒါနိ ဝိဘတ္တာနေဝ။ ဧဝံ ခေါ မဟာရာဇာတိ ဧဝံ သတိသမ္ပယုတ္တဿ သမ္ပဇညဿ ဝသေန အဘိက္ကမာဒီနိ ပဝတ္ထေန္တော သတိသမ္ပဇညေန သမန္တာဂတော နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။

သန္တောသကထာ

၂၁၅။ ဣဝ မဟာရာဇ ဘိက္ခု သန္တ|ဋ္ဌော ဟောတိတိ ဣေ သန္တ|ဋ္ဌောတိ ဣတရီတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္တာဂတော။ သော ပနေသ သန္တောသော န္ဒါဒသဝိဓော ဟောတိ။ သေယျထိဒံ? စိဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော၊ ယထာဗလသန္တောသော၊ ယထာသာရုပ္ပသန္တောသောတိ တိဝိဓော။ ဧဝံ ပိဏ္ဍပါတာဒီသု။ တဿာယံ ပဘေဒဝဏ္ဏနာ—

*ဣဓ ဘိက္ခု စိဝရံ လဘတိ သုန္ဒရံ ဝါ အသုန္ဒရံ ဝါ။ သော တေနေနဝ ယာပေတိ အညံ န ပတ္ထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ စိဝရေ ယထာလာဘသန္တောသော။ အထ ပန ပကတိဒုဗ္ဗလော ဝါ ဟောတိ။

၁-ဒီ ၂-၂၃၃၊ မ ၁-၂-ပိဋကေ။ ၂-အဘိ ၂-၂၅၉-ရနဝိဘာဂေ။ * မ-ဋ္ဌ ၂-၄၇၊ သံ-ဋ္ဌ ၂-၁၅၀၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၆၀၊ မဟာနိဒ္ဒေသ-ဋ္ဌ-၂၀၇-ပိဋကေဒီသု။

အာဗာဓဇရာဘိက္ခုတော ဝါ၊ ဂရုစိဝရံ ပါရုပန္တော ကိလမတိ။ သော သဘာ-
 ဂေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ တံ ပရိဝတ္ထေတွာ လဟုကေန ယာပေန္တောပိ
 သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ စိဝရေ **ယထာဗလသန္တောသော။** အပရော
 ပဏိတပစ္စယလာဘိ ဟောတိ။ သော ပဋိဝိရာဒီနံ အညတရံ မဟု-
 စိဝရံ ဗဟူနိ ဝါ ပန စိဝရာနိ လဘိတွာ “ဣဒံ ထေရာနံ စိရပဗ္ဗဇိတာနံ၊
 ဣဒံ ဗဟုဿုတာနံ အနုရူပံ၊ ဣဒံ ဂိလာနာနံ၊ ဣဒံ အပ္ပလာဘိနံ ဟောတူ”တိ
 ဒတွာ တေသံ ပုရာဏစိဝရံ ဝါ သင်္ကာရကုဋ္ဌာဒိတော ဝါ နန္ဒကာနိ ဥစ္စိနိတွာ
 တေဟိ သင်္ဘာဋီ ကတွာ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ
 စိဝရေ **ယထာသာရုပ္ပသန္တောသော။**

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ၊ သော တေနဝ
 ယာပေတိ၊ အညံ န ပထေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍ-
 ပါတေ **ယထာလာဘသန္တောသော။** ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ
 ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ လဘတိ၊ ယေနဿ ပရိဘုတ္တေန အဖာသု ဟောတိ၊
 သော သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော တံ ဒတွာ တဿ ဟတ္တတော သပ္ပါယဘောဇနံ
 ဘုဋ္ဌိတွာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ
 ပိဏ္ဍပါတေ **ယထာဗလသန္တောသော။** အပရော ဗဟုံ ပဏိတံ ပိဏ္ဍပါတံ
 လဘတိ။ သော တံ စိဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘိဂိလာ-
 နာနံ ဒတွာ၊ တေသံ ဝါ သေသကံ၊ ပိဏ္ဍာယ ဝါ စရိတွာ မိဿကာဟာရံ
 ဘုဋ္ဌန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ပိဏ္ဍပါတေ **ယထာ-
 သာရုပ္ပသန္တောသော။**

ဣဓ ပန ဘိက္ခု သေနာသနံ လဘတိ မနာပံ ဝါ အမနာပံ ဝါ၊ သော
 တေန နေဝ သောမနဿံ န ဒေါမနဿံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အန္တမသော တိဏသန္တာ-
 ရကေနပိ ယထာလဒ္ဓေနေဝ တုဿတိ။ အယမဿ သေနာသနေ **ယထာ-
 လာဘသန္တောသော။** ယော ပန အတ္တနော ပကတိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ ဗျာဓိဝိရုဒ္ဓံ ဝါ
 သေနာသနံ လဘတိ၊ ယတ္ထဿ ဝသတော အဖာသု ဟောတိ၊ သော တံ
 သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ သန္တကေ သပ္ပါယသေနာသနေ
 ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ သေနာသနေ **ယထာဗလ-
 သန္တောသော။**

အပရော မဟာပုညော လေဏမဏ္ဍပကုဋ္ဌာဂါရာဒီနိ ဗဟူနိ ပဏိတသေနာ-
 သနာနိ လဘတိ။ သော တာနိ စိဝရာဒီနိ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတ-
 အပ္ပလာဘိဂိလာနာနံ ဒတွာ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။

အယမဿ သေနာသနေ ယထာသာရူပ္ပသန္တောသော။ ယောပိ^၁ “ဥတ္တမ-
သေနာသနံ^၂ နာမ ပမာဒဋ္ဌာနံ၊ တတ္ထ နိဿိန္ဓဿ ထိနမိဒ္ဓံ^၃၊ ဩက္ကမတိ၊
နိဒ္ဓါဘိဘူတဿ ပုန ပဋိဗုဇ္ဈတော ပါပဝိတက္ကာ ပါတုဘဝန္တိ”တိ ပဋိ-
သဗ္ဗိက္ခိတော တာဒိသံ သေနာသနံ ပတ္တမ္ဗိ န သမ္ပဋိစ္စတိ။ သော တံ ပဋိက္ခိပိတော
အဗ္ဗောကာသရုက္ခမူလာဒိသု ဝသန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမိဿ
သေနာသနေ ယထာသာရူပ္ပသန္တောသော။

ဣဓ ပန ဘိက္ခု ဘေသဇ္ဇံ လဘတိ လူခံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ၊ သော ယံ လဘတိ၊
ဘေနေဝ တုဿတိ၊ အညံ န ပတ္တေတိ၊ လဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ။ အယမဿ
ဝိလာနပစ္စယေ ယထာလာဘသန္တောသော။ ယော ပန တေလေန အတ္ထိကော
ဖာဏီတံ လဘတိ၊ သော တံ သဘာဂဿ ဘိက္ခုနော ဒတွာ တဿ ဟတ္ထတော
တေလံ ဂဟေတွာ၊ အညဒေဝ ဝါ ပရိယေသိတွာ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တောပိ
သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။ အယမဿ ဝိလာနပစ္စယေ ယထာမလသန္တောသော။

အပရောမဟာပုညော ဗဟုံတေလမရဖာဏီတာဒိပဏီတဘေသဇ္ဇံ လဘတိ။
သော တံ စီဝရံ ဝိယ ထေရစိရပဗ္ဗဇိတဗဟုဿုတအပ္ပလာဘိဝိလာနာနံ ဒတွာ
ဘေသံ အာဘတေန ယေန ကေနစိ ယာပေန္တောပိ သန္တုဋ္ဌောဝ ဟောတိ။
ယော ပန ကေသ္မိံ ဘာဇနေ မုတ္တဟရိတကံ^၄၊ ဌပေတွာ ကေသ္မိံ^၅ စတုမရရံ
“ဂဏှာဟိ ဘန္တေ ယဒိစ္စသိ”တိ ဝုစ္စမာနော “သစဿ တေသု အညတရေနပိ
ရောဂေါ ပူပသမ္ပတိ၊ အထ မုတ္တဟရိတကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတ”န္တိ စတုမရရံ
ပဋိက္ခိပိတော မုတ္တဟရိတကေနေဝ ဘေသဇ္ဇံ ကရောန္တော ပရမသန္တုဋ္ဌောဝ
ဟောတိ။ အယမဿ ဝိလာနပစ္စယေ ယထာသာရူပ္ပသန္တောသော။

ဣမိနာ ပန ဒွါဒသဝိခေန ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတဿ
ဘိက္ခုနော အဋ္ဌ ပရိက္ခာရာ ဝဋ္ဋန္တိ တီဏီ စီဝရာနိ၊ ပတ္တော၊ ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒန-
ဝါသိ၊ ကော သူစိ၊ ကာယဗန္ဓနံ၊ ပရိဿာဝနန္တိ။ ဝုတ္တမ္ဗိ စေတံ—

“တိစီဝရဉ္စ ပတ္တော စ၊ ဝါသိ သူစိ စ ဗန္ဓနံ။

ပရိဿာဝနေန အဋ္ဌေတေ၊ ယုတ္တယောဂဿ ဘိက္ခုနော”တိ^၆။

တေ သဗ္ဗေ ကာယပရိဟာရိကာပိ ဟောန္တိ ကုစ္စိပရိဟာရိကာပိ။ ကထံ—
တိစီဝရံ တာဝ နိဝါသေတွာ စ ပါရူပိတွာ စ ဝိစရဏကာလေ ကာယံ ပရိ-
ဟာရတိ ပေါသေတိတိ ကာယပရိဟာရိကံ ဟောတိ။ စီဝရကဏ္ဍေန ဥဒကံ

၁-ယော ဟိ (သျှာက) ၂-ဂက္ကဋ္ဌသေနာသနံ (သျှာ) ၃-ထိနမိဒ္ဓံ (သိ၊ သျှာ)
၄-ခေါမုတ္တဟရိတကံ (သျှာက) ၅-ဋီ-၁-၂၅၄၊ သီ-ဋီ (အဘိနဝ) ၂-၁၁၄-ပိဒ္ဓေသု ဩလောကေတဗ္ဗာ။
၅-မ-၄ ၂-၁၁၅၊ အံ-၄ ၂-၃၀၀၊ မဟာဒိဒ္ဓေသ-ဋ္ဌ-၄၀၉-ပိဒ္ဓေသပိ။

သုတ္တံ]

သန္တောသကထာ

၁၀၅

ပရိသာဝေတွာ ပိဝနကာလေ၊ ခါဒိတဗ္ဗဖလာဖလဂဟဏကာလေ စ ကုန္တိ°
ပရိဟရတိ ပေါသေတိတိ။ ကုန္တိပရိဟာရိကံ ဟေတိ။

ပတ္တောပိ တေန ဥဒကံ ဥဒ္ဓရိတွာ နှာနကာလေ၊ ကုဋ္ဌိပရိဘဏ္ဍကရဏကာလေ
စ ကာယပရိဟာရိကော ဟေတိ။ အာဟာရံ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇနကာလေ
ကုန္တိပရိဟာရိကော။

ဝါသိပိ တာယ ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနကာလေ၊ မဉ္ဇပိဋ္ဌာနံ အင်္ဂပါဒစိဝရကုဋ္ဌိဘဏ္ဍက-
သဇ္ဇနကာလေ° စ ကာယပရိဟာရိကော ဟေတိ။ ဥစ္ဆူဆေဒနနာဋ္ဌိကေရာဒိ-
တစ္ဆနကာလေ ကုန္တိပရိဟာရိကော။

သုစိပိ စိဝရသိဗ္ဗနကာလေ ကာယပရိဟာရိကော ဟေတိ။ ပူဝံ ဝါ ဖလံ
ဝါ ဝိဇ္ဇိတွာ ခါဒနကာလေ ကုန္တိပရိဟာရိကော။

ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ဝိစရဏကာလေ ကာယပရိဟာရိကံ၊ ဥစ္ဆူအာဒိနိ
ဗန္ဓိတွာ ဂဟဏကာလေ ကုန္တိပရိဟာရိကံ။

ပရိသာဝနံ တေန ဥဒကံ ပရိသာဝေတွာ နှာနကာလေ၊ သေနာသနပရိ-
ဘဏ္ဍကရဏကာလေ စ ကာယပရိဟာရိကံ၊ ပါနိယပါဏကပရိသာဝန-
ကာလေ၊ တေနေဝ တိလတဏှုလပုထုကာဒိနိ၂ ဂဟေတွာ ခါဒနကာလေ စ
ကုန္တိပရိဟာရိယံ။ အယံ တာဝ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ပရိက္ခာရမတ္တာ။ နဝပရိက္ခာရိ-
ကဿ ပန သေယျံ ပဝိသန္တဿ တတြိဋ္ဌကံ ပစ္စတ္တရဏံ ဝါ ကုဋ္ဌိကာ ဝါ ဝဇ္ဇတိ။
ဒုသပရိက္ခာရိကဿ နိသီဒနံ ဝါ စမ္ပဒဏှံ ဝါ ဝဇ္ဇတိ။ ကောဒသပရိက္ခာရိကဿ
ပန ကတ္တရယဋ္ဌိ ဝါ တေလနာဋ္ဌိကာ ဝါ ဝဇ္ဇတိ။ ဒွါဒသပရိက္ခာရိကဿ ဆတ္တံ
ဝါ ဥပါဟနံ ဝါ ဝဇ္ဇတိ။ ဧတေသု စ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကောဝ သန္တုဋ္ဌော၊ ဣတရေ
အသန္တုဋ္ဌော မဟိန္တာ မဟာဘာရာတိ? န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဧတေပိ ဟိ အပ္ပိန္နာဝ
သန္တုဋ္ဌောဝ သုဘရာဝ သလ္လဟုကဝုတ္တိနောဝ။ ဘဂဝါ ပန န ယိမံ သုတ္တံ
တေသံ ဝသေန ကထေသိ၊ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကဿ ဝသေန ကထေသိ။ သော
ဟိ ခုဒ္ဒကဝါသိဉ္စ သူစိဉ္စ ပရိသာဝနေ ပက္ခိပိတွာ ပတ္တဿ အန္တော
ဋ္ဌပေတွာ ပတ္တံ အံသကုဋေ လဂေတွာ တိစိဝရံ ကာယပဋိဗန္ဓံ° ကတွာ
ယေနိစ္ဆကံ° သုခံ ပက္ကမတိ။ ပဋိနိဝတ္တေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ နာမဿ န ဟေတိ။

၁-မဇ္ဇနကာလေ (က) ၂-...မရကာဒိနိ (သိ-ဋီ-အတိနဝ ၂-၁၁၅-ပိဋေ။)
၃-ဒုဒ္ဓရာတိ (သျှာ)၊ မဟာဂဇာ (ဋီကာ) ၄-တိစိဝရေ ကာယဗန္ဓနံ (သျှာ)
၅-ယထိစ္ဆကံ (သျှာ)၊ ယဒိစ္ဆကံ (က)

ဣတိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော သလ္လဟုကဗုတ္တိတံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ “သန္တုဋ္ဌော
ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန ဝိဝေချေနာ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကာယ-
ပရိဟာရိကေနာတိ ကာယပရိဟာရဏမတ္တကေန။ **ကုန္တိပရိဟာရိကေနာတိ**
 ကုန္တိပရိဟာရဏမတ္တကေန။ **သမာဒါယေဝ ပက္ကမတိ**တိ အဋ္ဌပရိက္ခာရမတ္တကံ
 သဗ္ဗံ ဂဟေတွာဝ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ ကတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ “မမ ဝိဟာရော
 ပရိဝေဏံ ဥပဋ္ဌာကော” တိ အာသင်္ဂေါ ဝါ ဗန္ဓော ဝါ^၁ န ဟောတိ။
 သောဇိယာ မုတ္တော သရောဝိယ၊ ယူထာ အပက္ကန္တော မဒဟတ္တိ^၂ ဝိယ စ ဣန္ဒြိ-
 တိန္ဒြိတံ သေနာသနံ ဝနသဏ္ဍံ ရုက္ခမူလံ ဝနပဗ္ဗာရံ^၃ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ဧကောဝ
 တိဋ္ဌတိ၊ ဧကောဝ နိသီဒတိ။ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဧကောဝ အဒုတိယော။

“စာတုဒ္ဓိသော အပ္ပဋ္ဌိသော စ ဟောတိ၊
 သန္တုဋ္ဌဿမာနော ဣတရိတရေန။
 ပရိဿယာနံ သဟိတာ အဆန္တိ၊
 ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပေါ” တိ^၄။

ဧဝံ ဝဏ္ဏိတံ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပတံ အာပဇ္ဇတိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော “**သေယျထာဝီ**” တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ ပက္ခိ သကုဏောတိ ပက္ခယုတ္တော သကုဏော။ **ဒေတိ**တိ ဥပ္ပတတိ။
 အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္တော—သကုဏာ နာမ “အသုကသ္မိံ ပဒေသေ ရုက္ခော
 ပရိပက္ကဗလော” တိ ဥတွာ နာနာဒိသာဟိ အာဂန္တော နခပတ္တတုဏ္ဍာဒိဟိ^၅
 တဿ ဖလာနိ ဝိဇ္ဇန္တော ဝိရုနန္တာ^၆ ခါဒန္တိ။ “ဣဒံ အဇ္ဇတနာယ၊ ဣဒံ
 သွာတနာယဘဝိဿတိ” တိတေသံ န ဟောတိ။ ဖလေပနဒီဏေ နေဝ ရုက္ခဿ
 အာရက္ခံ ဌပေန္တိ၊ န တတ္ထ ပတ္တံ ဝါ နခံ ဝါ တုဏ္ဍံ ဝါ ဌပေန္တိ၊ အထ ခေါ
 တသ္မိံ ရုက္ခေ အနပေက္ခော ဟုတွာ၊ ယော ယံ ဒိသာဘာဂံ ဣစ္ဆတိ၊ သော
 တေန သပတ္တဘာရောဝ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ အယံ ဘိက္ခု နိဿင်္ဂေါ
 နိရပေက္ခော ယေန ကာမံ ပက္ကမတိ^၇။ တေန ဝုတ္တံ “သမာဒါယေဝ
 ပက္ကမတိ” တိ။

၁-သံသဂ္ဂေါဝါ ဗဒ္ဓေါ ဝါ (သျှာ)	၂-မတ္တဟတ္တိ (သီ၊ သျှာ)
၃-နဝံ နဝံ (သီ)	၄-၃ ၁-၂၈၆၊ ၃ ၈-၂၄၈-ပိဋေသု၊
၅-နခပက္ကတုဏ္ဍာဒိဟိ (သီ)၊ နခမတုဏ္ဍာဒိဟိ (က)	၆-ဝိရုဒန္တာ (သျှာ)
၇-ပက္ကမန္တော (သျှာ)	

နိဝရဏပ္ပဟာနကထာ

၂၁၆။ “သော ဣဗိနာ စာ”တိအာဒိနာ* ကိံ ဒဿေတိ။ အရညဝါသဿ ပစ္စယသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ယဿ ဟိ ဣမေ စတ္တာရော ပစ္စယာ နတ္ထိ။ တဿ အရညဝါသော န ဣဇ္ဈတိ။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ဝါ ဝနစရကေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ အရညေ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ “ကိံ ဧဝရူပဿ ပါပဘိက္ခုနော အရညဝါသေနာ”တိ ဘေရဝသဒ္ဓိံ သာဝေန္တိ။ ဟတ္ထေဟိ သီသံ ပဟရိတွာ ပလာယနာကာရံ ကရေန္တိ။ “အသုကော ဘိက္ခု အရညံ ပင်သိတွာ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ပါပကမ္မံ အကာသိ”တိ အယသော ပတ္တရတိ။ ယဿ ပနေတေ စတ္တာရော ပစ္စယာ အတ္ထိ။ တဿ အရညဝါသော ဣဇ္ဈတိ။ သော ဟိ အတ္တနော သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တော ကိဗ္ဗိ ကာဠကံ ဝါ တိလကံ ဝါ အပဿန္တော ပီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ခယဝယတော သမ္ပသန္တော အရိယဘူမိံ ဩက္ကမတိ။ အရညေ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ အတ္တမနာ ဝဏ္ဏံ ဘဏန္တိ။ ဣတိဿ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တတေလဗိန္ဒု၊ ဝိယ ယသော ဝိတ္တာရိကော ဟောတိ။

တတ္ထ ဝိဝိတ္တန္တိ သုညံ၊ *အပ္ပသဒ္ဓိံ အပ္ပနိဂ္ဂေါသန္တိ အတ္ထော။ တေဒေဝ ဟိ သန္ဓာယ ဝိဘဏံ “ဝိဝိတ္တန္တိ သန္တိကေ စေပိ သေနာသနံ ဟောတိ။ တဗ္ဗ အနာကိဏ္ဏံ ဂဟဋ္ဌေဟိ ပဗ္ဗဇိတေဟိ။ တေန တံ ဝိဝိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သေတိ စေဝ အာသတိ စ ဧတ္တာတိ သေနာသနံ၊ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒိနမေတံ အဓိဝစနံ။ တေနာဟ “သေနာသနန္တိ မဇ္ဇောပိ သေနာသနံ၊ ဝိဋ္ဌမ္ပိ၊ ဘိသိပိ၊ ဗိမ္မောဟနမ္ပိ၊ ဝိဟာရေပိ၊ အနုယောဂေါပိ။ ပါသာဒေါပိ၊ ဟမ္ပိယမ္ပိ၊ ဂုဟာပိ၊ အဇ္ဇောပိ၊ မာဠောပိ၊ လေဏမ္ပိ၊ ဝေဠုဂုမ္မောပိ၊ ရုက္ခမူလမ္ပိ၊ မဏှပေါပိ သေနာသနံ၊ ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု ပဋိက္ကမန္တိ သဗ္ဗမေတံ သေနာသန”န္တိ။

အပိ စ “ဝိဟာရော အနုယောဂေါ ပါသာဒေါ ဟမ္ပိယံ ဂုဟာ”တိ ဣဒံ ဝိဟာရသေနာသနံ နာမ။ “မဇ္ဇော ဝိဋ္ဌ ဘိသိ ဗိမ္မောဟန”န္တိ ဣဒံ မဇ္ဇပိဋ္ဌ-သေနာသနံ နာမ။ “ဝိမိလိကာ စမ္ပခဏ္ဍော တိဏသန္တာရော ပဏှသန္တာရော”တိ ဣဒံ သန္တတသေနာသနံ နာမ။ “ယတ္ထ ဝါ ပန ဘိက္ခု ပဋိက္ကမန္တိ”တိ ဣဒံ ဩကာသသေနာသနံ နာမာတိ ဧဝံ စတုဗ္ဗိမံ သေနာသနံ ဟောတိ။ ကံ သဗ္ဗံ သေနာသနဂ္ဂဟဏေန သင်္ဂဟိတမေဝ။

ဣဓ ပနဿ သကုဏသဒိသဿ စာတုဋ္ဌိသဿ ဘိက္ခုနော အနုစ္ဆဝိကံ သေနာသနံ ဒဿေန္တော “အရညံ ရုက္ခမူလ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အရညန္တိ

* မ-ဋ္ဌ ၂-၁၁၈၊ အ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၂၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၄၉၊ မဟာနိဇ္ဈသ-၆-၈၂-ပိဋေသုပိ၊
၁-အဘိ ၂-၂၆၀-ဈာနဝိဘာဇင်။

“နိက္ခမိတွာ ဗဟိ ဣန္ဒြိယာ သဗ္ဗမေတံ အရည”^၁ ဣဒံ ဘိက္ခုနီနံ ဝသေန အာဂတံ။ “အာရညကံ နာမ သေနာသနံ ပဉ္စေနသတိကံ ပစ္ဆိမ”^၂ ဣဒံ ပန ဣမဿ ဘိက္ခုနော အနုရူပံ။ တဿ လက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိပဂ္ဂေ^၃ ဓုတင်္ဂနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တံ။ ရုက္ခမူလန္တိ ယံ ကိဉ္စိ သန္တန္တာယံ^၄ ဝိဝိတ္တရုက္ခမူလံ။ ပဗ္ဗတန္တိ သေလံ။ တတ္ထ ဟိ ဥဒကသောဏ္ဍိသု ဥဒကကိစ္စံ ကတွာ သီတာယ ရုက္ခန္တာယာယ နိသိန္ဓဿ နာနာဒိသာသု ခါယမာနာသု သီတေန ဝါတေန ဗီဇယမာနဿ စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ ကန္တရန္တိ ကံ ဝုစ္စတိ ဥဒကံ၊ တေန ဒါရိတံ၊ ဥဒကေန ဘိန္တံ ပဗ္ဗတပဒေသံ။ ယံ “နဒီတုမ္ပ”^၅ ဣဝိ “နဒီကုဉ္စ”^၆ ဣဝိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဟိ ရဇတပဋ္ဌ- သဒိသာ ဝါလိကာ ဟောတိ။ မတ္တကေ မဏိဝိတာနံ ဝိယဝနဂဟနံ မဏိခန္ဓသဒိသံ ဥဒကံ သန္တတိ။ ဝေရူပံ ကန္တရံ ဩရုပ္ပ ပါနီယံ ဝိဝိတွာ ဂတ္တာနိ သီတာနိ? ကတွာ ဝါလိကံ ဥဿာပေတွာ ပံသုကူလစီဝရံ ပညပေတွာ နိသိန္ဓဿ သမဏဓမ္မံ ကရောတောစိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ ဝိရိဂုဟန္တိ ခြိန္တံ ပဗ္ဗတာနံ အန္တရံ၊ ကေသ္မိံ ယေဝ ဝါ ဥမဂ္ဂသဒိသံ^၇ မဟာဝိဝရံ။ သုသာနလက္ခဏံ ဝိသုဒ္ဓိပဂ္ဂေ^၈ ဝုတ္တံ။ ဝနပတ္တန္တိ ဝါမန္တံ အတိက္ကမိတွာ မနုဿာနံ အနုပစာရဋ္ဌာနံ^၉၊ ယတ္ထ န ကသန္တိ န ဝပန္တိ၊ တေနေဝါဟ “ဝနပတ္တန္တိ ဒုရာနမေတံ သေနာသနာနံ အဓိဝစန”^{၁၀} ဣဒါဒိ*။ အဗ္ဗောကာသန္တိ အတ္တန္တိ။ အာကင်္ခမာနော ပနေတ္ထ စီဝရကုဋ် ကတွာ ဝသတိ။ ပလာလပုဋ္ဌန္တိ ပလာလရာသိ။ မဟာပလာလပုဋ္ဌတော ဟိ ပလာလံ နိက္ကမိတွာ ပဗ္ဗာရလေဏသဒိသေ အာလယေ ကရောန္တိ၊ ဂစ္ဆဂုမ္မာဒီနမ္ပိ ဥပရိ ပလာလံ ပက္ခိပိတွာ ဟေဋ္ဌာ နိသိန္ဓာ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တိ။ တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။

ပစ္ဆိမတ္တန္တိ ဘတ္တဿ ပစ္ဆိမတော။ ဝိဇ္ဇာပါတပဋိက္ခန္ဓောတိ ဝိဇ္ဇာပါတ- ပရိယေသနတော ပဋိက္ခန္ဓော။ ပလ္လင်္ဂန္တိ သမန္တတော ဝိရုဗဒ္ဓါသနံ။ အာဘုဇိတွာတိ ဗဒ္ဓိတွာ။ ဥဇံ ကာယံ ပဏိခေယာတိ ဥပရိမံ သရိရံ ဥဇံ ဌပေတွာ အဋ္ဌာရသ ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကေ? ကောဋိယာ ကောဋိံ ပဋိပါဒေတွာ။ ဝေဌိ နိသိန္ဓဿ စမ္ပမံသနာရူနိ န ပဏမန္တိ။ အထဿ ယာ တေသံ ပဏမန- ပစ္စယာ ခဏေ ခဏေ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ တာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာသု အနုပ္ပဇ္ဇ- မာနာသု စိတ္တံ ကေဂ္ဂံ ဟောတိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ပရိပတတိ၊ ဝုဒ္ဓိံ ဖာတိံ ဝေပုလ္လံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာဘိမုခံ သတိံ ဌပယိတွာ။

* အဘိ ၂-၂၆၀-ပိဋေ၊ ၁-ဝိ ၁-၃၇၇-ပိဋေ။ + ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇၀-ပိဋေ။
 ၂-သန္တန္တာယံ(က) မ ၂-၁၀၈-ပိဋေဝိ၊ ၃-နဒီကုဉ္စိဝိ(သျှာ) ၄-သီတိ(သီ)၊ သီတံ(က)
 ၅-ဥဒကသဒိသံ(သျှာ)၊ ဥဒကသဒိသံ(က) ၆-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၇၄-ပိဋေ။ ၆-အသုဂ္ဂရဏဋ္ဌာနံ(က)
 ၇-ပိဋ္ဌိကဏ္ဍကဋ္ဌကေ(သျှာ၊က)၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၂၀၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၄၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃-ပိဋေသု ပဿိတမ္ပ။

မုခသမိပေ ဝါ ကတွာတိ အတ္ထော။ တေနေဝ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ “အယံ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ ဟောတိ သူပဋ္ဌိတာ နာသိကဓဂ္ဂေ ဝါ မုခနိမိတ္တေ ဝါ။ တေန ဝုစ္စတိ ပရိမုခံ သယံ ဥပဋ္ဌပေတွာ”တိ။ အထ ဝါ “ပရိတိ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌော။ မုခန္တိ နိယျာနဋ္ဌော။ သတိတိ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌော။ တေန ဝုစ္စတိ ‘ပရိမုခံ သတိ’န္တိ”။ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒါယံ* ဝုတ္တနယေနပေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တတြာယံ သင်္ခေပေါ “ပရိဂ္ဂဟိတနိယျာနံ သတိံ ကတွာ”တိ။

၂၁၇။ အဘိဇ္ဈံ လောကေတိ ဧတ္ထ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ လောကော၊ တသ္မာ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ရာဂံ ပဟာယ ကာမစ္ဆန္တံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာတိ အယမေတ္ထတ္ထော။ ဝိဂတဘိဇ္ဈေနာတိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိနတ္တာ ဝိဂတဘိဇ္ဈေန၊ န စက္ခုဝိညာဏသဒိသေနာတိ အတ္ထော။ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိတိ အဘိဇ္ဈာတော စိတ္တံ ပရိမောစေတိ။ ယထာ နံ သာ မုဉ္ဇတိ စေဝ၊ မုဉ္ဇိတွာ စ န ပုန ဂဏှတိ၊ ဧဝံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ ဗျာပါဒ- ပဒေါသံ ပဟာယာတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဗျာပဇ္ဇတိ ဣမိနာ စိတ္တံ ပူတိကုမ္မာသာဒယော ဝိယ ပရိမပကတိံ ဝိဇဟတိတိ ၂ ဗျာပါဒေါ။ ဝိကာရာ- ပတ္တိယာ ပဒုဿတိ၊ ပရံ ဝါ ပဒုသေတိ ဝိနာသေတိတိ ပဒေါသော။ ဥဘယမေတံ^၇ ကောဓေသေဝါမိဝစနံ။ ထိနံ စိတ္တဂေလညံ၊ မိဒ္ဓံ စေတသိက- ဂေလညံ၊ ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ။ အာလောကသညိတိ ရတ္တိမ္ပိ ဒိဝါပိ ဒိဋ္ဌာလောက- သဉ္စာနနသမတ္ထာယ ဝိဂတနိဂရဏာယ ပရိသုဒ္ဓါယ သညာယ သမန္ဓာဂတော။ သတော သပ္ပဇာနောတိ သတိယာ စ ဉာဏေန စ သမန္ဓာဂတော။ ဣဒံ ဥဘယံ အာလောကသညာယ ဥပကာရတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓစ္စဉ္စ ကုက္ကါဗ္ဗိဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကါဗ္ဗိ။ တိဏ္ဏဝိစိကိန္ဓောတိ ဝိစိကိန္ဓံ တရိတွာ အတိက္ကမိတွာ ဌိတော။ “ကထမိဒံ ကထမိဒံ” န္တိ ဧဝံ နပ္ပဝတ္တတိတိ အကထံကထိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ အနဝဇ္ဇေသု ဓမ္မေသု။ “ဣမေ န ခေါကုသလာ၊ ကထမိမေ ကုသလာ”တိ ဧဝံ န ဝိစိကိန္ဓတိ၊ န ကင်္ခတိတိ အတ္ထော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဣမေသု ပန နိဂရဏေသု ဝစနတ္ထလက္ခဏာဒိဘေဒတော ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ^၇ ဝုတ္တံ။

၂၁၈။ ယာ ပနာယံ “သေယျထာပိ မဟာရာဇာ”တိ ဥပမာ ဝုတ္တော။ တတ္ထ ဣဏံ အာဒါယာတိ ဝဇိယာ ဓနံ ဂဟေတွာ။ ဗျန္တိကရေယျာတိ ဝိဂတန္တံ

၁-အဘိ ၂-၂၆၁-ဗျာနဝိဘာဓင်။ * ၃၉-၁၇၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဇဟတိတိ (သိ)၊ ပဇဟတိတိ (သျာ)။ ၃-ဥဘယမေတံ (သျာ၊ က) ၄-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၇၅-ပိဋ္ဌေ။

ကိသိန္ဓိဒေဝ အန္တမသော ကပ္ပိယမံသေဝိ အကပ္ပိယမံသသညာယ ဥပ္ပန္နာယ
ဝိဝေကံ ပဟာယ သီလဝိသောနေတ္ထိံ ဝိနယရေဿ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ။
ဝိဝေကသုခံ အနဘဝိတုံ န လဘတိ။ ကသ္မာ? ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဘိဘူတတာယာတိ။
ဧဝံ ဒါသဗျံ ဝိယ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယထာ ပန ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ပုရိသော စောရေဟိ မနုဿာနံ
၂-၂၄။ ဟောကာသံ, ပဟတောကာသဉ္စ ၂ ဒိသ္မာ ဒဏှကသဒ္ဓေနပိ သကုဏ-
သဒ္ဓေနပိ “စောရာ အာဂတာ” တိ ဥဿ ကိတပရိသကိတော ဟောတိ။ ဂစ္ဆတိပိ
တိဋ္ဌတိပိ နိဝတ္တတိပိ။ ဂတဋ္ဌာနတော အဂတဋ္ဌာနမေဝ ဗဟုတရံ ဟောတိ။
သော ကိစ္ဆေန ကသိရေန ခေမန္တဘူမိံ ပါပုဏာတိ ဝါ န ဝါ ပါပုဏာတိ။
ဝေမေဝ ယဿ အဋ္ဌသု ဌာနေသု ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ သော “ဗုဒ္ဓေါ
န ခေါ။ နော န ခေါ ဗုဒ္ဓေါ” တိ အာဒိနာ နယေန ဝိစိကိစ္ဆန္တော အဓိမုစ္စိတွာ
သဒ္ဓါယ ဂဏှိတုံ န သက္ကောတိ။ အသက္ကောန္တော မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ န
ပါပုဏာတိတိ ယထာ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေ “စောရာ အတ္ထိ နတ္ထိ” တိ ပုနပျုနံ
အာသပ္ပနပရိသပ္ပနံ အပရိယောဂါဟနံ ဆန္တိတတ္ထံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒေန္တော
ခေမန္တပတ္တိယာ အန္တရာယံ ကရေတိ။ ဧဝံ ဝိစိကိစ္ဆာပိ “ဗုဒ္ဓေါ န ခေါ န
ဗုဒ္ဓေါ” တိ အာဒိနာ နယေန ပုနပျုနံ အာသပ္ပနပရိသပ္ပနံ အပရိယောဂါဟနံ
ဆန္တိတတ္ထံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒယမာနာ အရိယဘူမိပတ္တိယာ အန္တရာယံ ကရေတိတိ
ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ ဝိယ ဝိစိကိစ္ဆာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၂၂၄။ ဣဒါနိ “သေယျထာပိ မဟာရာဇ အာဏဏျ” န္တိ ဣတ္ထ ဘဂဝါ
ပဟိနကာမတ္ထန္တနိဝရဏံ အာဏဏျသဒိသံ၊ သေသာနိ အာရောဂျာဒိသဒိသာနိ
ကတွာ ဒဿေတိ။ တကြာယံ သဒိသတာ—ယထာ ဟိ ပုရိသော ဣဏံ အာဒါယ
ကမ္မန္တေ ပယောဇေတွာ သမိဒ္ဓတံ ပတ္တော။ “ဣဒံ ဣဏံ နာမ ပလိဗောမေလ” န္တိ
စိန္တေတွာ သဝဓိကံ ဣဏံ နိယျာတေတွာ ပဏှံ ဖာလာပေယျ။ အထဿ
တတော ပဋ္ဌာယ နေဝ ကောစိ ခူတံ ပေသေတိ။ န ပဏှံ။ သော ဣဏသာမိကေ
ဒိသ္မာပိ သစေ ဣစ္ဆတိ၊ အာသနာ ဥဋ္ဌဟတိ။ နော စေ၊ န ဥဋ္ဌဟတိ။ ကသ္မာ?
တေဟိ သဒ္ဓိံ နိလ္လေပတာယ အလဂ္ဂတာယ။ ဝေမေဝ ဘိက္ခု “အယံ ကာမတ္ထန္တော
နာမ ပလိဗောမေလ” န္တိ စိန္တေတွာ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ ကာမတ္ထန္တနိဝရဏံ
ပဇဟတိ။ တေ ပန ဆ ဓမ္မေ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ? ဝဏှယိဿာမ။ ဟဿေဝံ

၁-ဝိလုမ္မမာနောကာသံ(သျှာ)၊ ဝိလုပ္ပနောကာသံ (က)
၂-ဂတောကာသံ(သီ)၊ ဟတောကာသံ(သျှာ) မ-၄ ၂-၂၁၉-ဝိဋ္ဌေ ပသိတဗ္ဗံ၊ ၃-ဒီ-၄ ၂-၃၆၀-ဝိဋ္ဌေ

ပဟိနကာမစ္ဆန္တဿ ယထာ ဣဏမုတ္တဿ ပုရိသဿ ဣဏဿာမိကေ ဒိသ္မာ
နေဝ ဘယံ, န ဆတ္တိတတ္ထံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ပရဝတ္ထုမှိ နေဝ သင်္ဂေါ န ဗဒ္ဓေါ
ဟောတိ။ ဒိဗ္ဗာနိဝိ ရူပါနိ ပဿတော ကိလေသော န သမုဒါစရတိ။ တသ္မာ
ဘဂဝါ အာဏဏျမိဝ ကာမစ္ဆန္တပုပ္ဖာနံ အာဟ။

ယထာ ပန သော ပိတ္တရောဂါတုရော ပုရိသော ဘေသဇ္ဇကိရိယာယ တံ
ရောဂံ ပူပသမေတွာ တတော ပဋ္ဌာယ မရသက္ကရာဒိနံ ရသံ ဝိန္နတိ။ ဧဝမေဝ
ဘိက္ခု “အယံ ဗျာပါဒေါ နာမ မဟာအနတ္ထကရော” တိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ
ဗျာပါဒနိဝရဏံ ပဇဟတိ။ သဗ္ဗနိဝရဏေသုဆ ဓမ္မေ မဟာသတိပဋ္ဌာနေယေဝ*
ဝဏ္ဏယိဿာမ။ န ကေဝလဉ္စ တေယေဝ၊ ယေပိ ထိနမိဒ္ဓါဒိနံ ပဟာနာယ
ဘာဝေတဗ္ဗာ။ တေပိ သဗ္ဗေ တတ္ထေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ သော ဧဝံ ပဟိနဗျာပါဒေါ
ယထာ ပိတ္တရောဂဝိမုတ္တော ပုရိသော မရသက္ကရာဒိနံ ရသံ သမ္ဗိယာယမာနော
ပဋိသေဝတိ။ ဧဝမေဝ အာစာရပဏ္ဏတ္တိအာဒိနိ သိက္ခာပဒါနိ သိရသာ
သမ္ဗုဒ္ဓိတ္ထိတွာ သမ္ဗိယာယမာနော သိက္ခတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ အာရောဂျမိဝ
ဗျာပါဒပုပ္ဖာနံ အာဟ။

ယထာ သော နက္ခတ္တဒိဝေ ဗန္ဓနာဂါရံ ပဝေသိတော ပုရိသော အပရသ္မိ
နက္ခတ္တဒိဝေ “ပုဗ္ဗေပိ အဟံ ပမာဒဒေါသေန ဗဒ္ဓေါ၊ တေန တံနက္ခတ္တံ နာနဘဝိံ၊
ဣဒါနိ အပ္ပမတ္တော ဘဝိဿာမီ” တိ ယထာဿ ပစ္စတ္တိကာ ဩကာသံ န လဘန္တိ၊
ဧဝံ အပ္ပမတ္တော ဟုတွာ နက္ခတ္တံ အနဘဝိတွာ “အဟော နက္ခတ္တံ အဟော
နက္ခတ္တ” နှိ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု “ဣဒံ ထိနမိဒ္ဓံ နာမ မဟာ-
အနတ္ထကရ” နှိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ ပဇဟတိ။ သော ဧဝံ
ပဟိနထိနမိဒ္ဓေါ ယထာ ဗန္ဓနာ မုတ္တော ပုရိသော သတ္တာဟမ္ဘိ နက္ခတ္တဿ
အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ အနဘဝတိ။ ဧဝမေဝ ဓမ္မနက္ခတ္တဿ အာဒိမဇ္ဈ-
ပရိယောသာနံ အနဘဝန္တော သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။
တသ္မာ ဘဂဝါ ဗန္ဓနာ မောက္ခမိဝ ထိနမိဒ္ဓပုပ္ဖာနံ အာဟ။

ယထာ ပန ဒါသော ကမ္ဘိဒေဝ မိတ္တံ ဥပနိဿာယ သာမိကာနံ ဓနံ ဒတွာ
အတ္တာနံ ဘုဇိသံ ကတွာ တတော ပဋ္ဌာယ ယံ ဣစ္ဆတိ။ တံ ကရောတိ။ ဧဝမေဝ
ဘိက္ခု “ဣဒံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ နာမ မဟာအနတ္ထကရ” နှိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဇဟတိ။ သော ဧဝံ ပဟိနဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စော ယထာ ဘုဇိသော
ပုရိသော ယံ ဣစ္ဆတိ။ တံ ကရောတိ။ န တံ ကောစိ ဗလက္ကာရေန တတော

* ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၃၆၉-ပိဋေ။ ၁-ယထာ (က)
ဒိ-ဋ္ဌ ၁-၁၃

နိဝေတ္တတိ၊ ဧဝမေဝ ယထာသုခံ နေက္ခမ္မပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ န တံ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ ဗလက္ကာရေန တတော နိဝေတ္တတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဘုဇိဿံ ဝိယ ဥဒ္ဒစ္စ- ကုက္ကုစ္စပ္ပဟာနံ အာဟ။

*ယထာ ဗလဝါ ပုရိသော ဟတ္ထသာရံ ဂဟေတွာ သဇ္ဇာဝုဓော သပရိဝါရော ကန္တာရံ ပဋိပဇ္ဇေယျ။ တံ စောရာ ခူရတောဝ ဒိသ္မာ ပလာယေယျ။ သော သောတ္ထိနာ တံ ကန္တာရံ နိတ္ထရိတွာ ခေမန္တံ ပတ္တော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော အဿ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု “အယံ ဝိစိကိစ္ဆာ နာမ မဟာအနတ္ထကာရိကာ” တိ ဆ ဓမ္မေ ဘာဝေတွာ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဇောတိ။ သော ဧဝံ ပဟိနဝိစိကိစ္ဆော ယထာ ဗလဝါ ပုရိသော သဇ္ဇာဝုဓော သပရိဝါရော နိဗ္ဗယော စောရေ ကိဏံ ဝိယ အဂဏေတွာ သောတ္ထိနာ နိက္ခမိတွာ ခေမန္တဘူမိံ ပါပုဏာတိ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ဒုစ္စရိတကန္တာရံ နိတ္ထရိတွာ ပရမံ ခေမန္တဘူမိံ အမတံ မဟာနိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ခေမန္တဘူမိံ ဝိယ ဝိစိကိစ္ဆာပဟာနံ အာဟ။

၂၂၅။ ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတီတိ တုဋ္ဌာကာရော ဇာယတိ။ ပမုဒိတဿ ဝီတိ ဇာယတီတိ တုဋ္ဌဿ သကလသရီရံ ခေါဘယမာနာ ဝီတိ ဇာယတိ။ ဝီတိမနဿ ကာယော ပဿန္တတိတိ ဝီတိသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ပုဂ္ဂလဿ နာမကာယော ပဿန္တတိ။ ဝိဂတဒရထော ဟောတိ။ သုခံ ဝေဒေတီတိ ကာယိကမ္ပိ စေတသိကမ္ပိ သုခံ ဝေဒယတိ။ စိတ္တံ သမာဓိယတီတိ ဣမိနာ နေက္ခမ္မသုခေန သုခိတဿ ဥပစာရဝသေနပိ အပ္ပနာဝသေနပိ စိတ္တံ သမာဓိယတိ။

ပဌမဇ္ဈာနကထာ

၂၂၆။ သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေတိ။ ပ။ ပဌမံ ချာနံ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟရတီတိ- အာဒိ ပန ဥပစာရသမာဓိနာ သမာဟိတေ စိတ္တေ ဥပရိဝိသေသဒဿနတ္ထံ အပ္ပနာသမာဓိနာ သမာဟိတေ စိတ္တေ တဿ သမာဓိနော ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမမေဝ ကာယန္တိ ဣမံ ကရဇကောယံ။ အဘိသန္ဓေတီတိ တေမေတိ သ္မေဟေတိ။ သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တပီတိသုခံ ကရောတိ။ ပရိသန္ဓေတီတိ သမန္တတော သန္ဓေတိ။ ပရိပူရေတီတိ ဝါယုနာ ဘတ္ထံ ဝိယ ပူရေတိ။ ပရိပ္ပရတီတိ သမန္တတော ဖုသတိ။ သပ္ပာဝတော ကာယဿာတိ အဿ ဘိက္ခုနော သပ္ပကောဋ္ဌာသဝတော ကာယဿ ကိဉ္စိ ဥပါဒိန္နကသန္တတိပဝတ္ထိဋ္ဌာနေ

* မ-ဋ ၂-၂၂၁-ဝိဋ္ဌေဝိ။

၁-ဖရတိ (သျှာ) အံ-ဋ ၃-၉-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဆဝိမံသလောဟိတာနဂတံ အဏုမတ္တဗ္ဗိ ဌာနံ ပဌမဇ္ဈာနသုခေန အဖုဋ် နာမ န ဟောတိ။

၂၂၇။ ဒက္ခောတိ ဆေကော ပဋိဗလော နာနိယစုဏ္ဏာနိ ကာတုဉ္ဇေဝ ပယောဇေတုဉ္ဇ သန္ဓေတုဉ္ဇ။ ကံသထာလေတိ ယေန ကေနစိ လောဟေန ကတဘာဇေန။ မတ္တိကဘာဇနံ ပန ထိရံ န ဟောတိ။ သန္ဓေန္တဿ ၂ ဘိဇ္ဇတိ။ တသ္မာ တံ န ဒဿေတိ။ ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသန္တိ သိဉ္ဇိတွာ သိဉ္ဇိတွာ။ သန္ဓေယျာတိ ဝါမဟတ္ထေန ကံသထာလံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ပမာဏယုတ္တံ ဥဒကံ သိဉ္ဇိတွာ သိဉ္ဇိတွာ ပရိမဒ္ဒန္တော ပိဏ္ဏံ ကရေယျ။ သွေဟာနုဂတာတိ ဥဒကသိနေဟေန အနဂတာ။ သွေဟပရေတာတိ ဥဒကသိနေဟေန ပရိဂတာ။ သန္တရဗာဟိရာတိ သဒ္ဓိံ အန္တောပဒေသေန စေဝ ဗဟိပဒေသေန စ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဥဒကသိနေဟေန ဖုဋ္ဌာတိ အတ္ထော။ န စ ပဋ္ဌရဏီတိ န စ မိန္ဒါ မိန္ဒါ ဥဒကံ ပဋ္ဌရတိ။ သက္ကာ ဟောတိ ဟတ္ထေနပိ ခ္ဗိဟိပိ တိဟိပိ အဂုံလိဟိ ဂဟေတုံ ဩဝဇ္ဇိကာယပိ ကာတုန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ

၂၂၉။ ဒုတိယဇ္ဈာနသုဉ္ဇပမာယံ ဥဒ္ဓိဒေါဒကောတိ ဥဒ္ဓိန္ဒုဥဒကော၊ န ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာ ဥဂ္ဂစ္ဆနကဥဒကော၊ အန္တောယေဝ ပန ဥဒ္ဓိဇ္ဇနကဥဒကောတိ အတ္ထော။ အာယဗုဒ္ဓန္တိ အာဂမနမဂ္ဂေါ။ ဒေဝေါတိ မေဃော။ ကာလေန ကာလန္တိ ကာလေ ကာလေ၊ အန္တဒ္ဓမာသံ ဝါ အနုဒသာဟံ ဝါတိ အတ္ထော။ ဓာရန္တိ ဝုဋ္ဌိ။ န အနုပုဝေန္တေယျာတိ န စ ပဝေသေယျ။ န ဝဿေယျာတိ အတ္ထော။ သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာတိ သီတာ ဝါရိဓာရာ တံ၊ ရဟဒံ ပူရယမာနာ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာ။ ဟေဋ္ဌာ ဥဂ္ဂစ္ဆနဥဒကဗ္ဗိ ဥဂ္ဂန္တာ ဥဂ္ဂန္တာ ဘိဇ္ဇန္တိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ။ စတူဟိ ဒိသာဟိ ပဝိသနဥဒကံ ပုရာဏပဏ္ဍိတိဏကဋ္ဌဒဏ္ဍကာဒီဟိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ။ ဝုဋ္ဌိဥဒကံ ဓာရာနိပါတဗုဗ္ဗုဋ္ဌကေဟိ ဥဒကံ ခေါဘေတိ။ သန္ဓိသိန္ဒမေဝ ပန ဟုတွာ ဣဒ္ဓိနိဋ္ဌိတမိဝ ပဗ္ဗုဇမာနံ ဥဒကံ ဣမံ ပဒေသံ ဖရတိ။ ဣမံ ပဒေသံ န ဖရတိတိ နတ္ထိ။ တေန အဖုဋ္ဌောကာသော နာမ န ဟောတိတိ။ တတ္ထ ရဟဒေါ ဝိယ ကရဇကာယော၊ ဥဒကံ ဝိယ ဒုတိယဇ္ဈာနသုခံ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-သန္ဓေတုဉ္ဇ (သိ၊ သျာ) ၂-သန္ဓေန္တဿ (သိ၊ သျာ)
၃-ပရိဂတာ (သိ-ဇိ-အဘိနဝ ၂-၁၃၇-ပိဋက) မ-ဋ္ဌ ၂-၂၂၂၊ ဒိ-ဇိ ၁-၂၆၃-ပိဋက ပဿိတဗ္ဗံ၊
၄-သိတံ ဓာရံ ဥဂ္ဂန္တာ (သိ-ဇိ-အဘိနဝ ၂-၁၃၉-ပိဋက) အံ-ဋ္ဌ ၃-၁၀-ပိဋက ပဿိတဗ္ဗံ၊
၅-...ပုဗ္ဗုဋ္ဌကေဟိ (က)

တတိယဇ္ဈာနကထာ

၂၃၁။ *တတိယဇ္ဈာနသုခပမာယံ ဥပ္ပလာနိ ဣတ္ထ သန္တိတိ ဥပ္ပလိနိ။
သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဒေသေဝ နယော။ ဣတ္ထ စ သေတရတ္တနိလေသု ယံ ကိဉ္စိ
ဥပ္ပလံ ဥပ္ပလမေဝ၊ ဥိနကသတပတ္တံ ပုဏ္ဏရိကံ၊ သတပတ္တံ ပဒုမံ။ ပတ္တနိယမံ ဝါ
ဝိနာပိ သေတံ ပဒုမံ၊ ရတ္တံ ပုဏ္ဏရိကန္တိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ ဥဒကော-
နဂ္ဂတာနိတိ ဥဒကတော န ဥဂ္ဂတာနိ။ အန္တောနိပုဂ္ဂပေါသိနိတိ ဥဒက-
တလဿ အန္တော နိမုဂ္ဂါနိယေဝ ဟုတွာ ပေါသိနိ၊ ဝနိနိတိ အတ္ထော။ သေသံ
ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ

၂၃၂-၂၃၃။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခပမာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါ-
တေနာတိ ဒတ္ထ နိရုပတ္တိလေသဋ္ဌေန ပရိသုဒ္ဓိံ၊ ပဘဿရဋ္ဌေန ပရိယောဒါတံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဩဒါဟေန ဝတ္ထေနာတိ ဣဒံ ဥတုဖရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထေန
ဟိ ဥတုဖရဏံ န ဟောတိ၊ တင်္ဂဏဓောတပရိသုဒ္ဓေန ဥတုဖရဏံ ဗလဝံ
ဟောတိ။ ဣမိဿာယ ဟိ ဥပမာယ ဝတ္ထံ ဝိယ ကရဇကောယော၊ ဥတုဖရဏံ
ဝိယ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခံ။ တသ္မာ ယထာ သုန္နာတဿ ပုရိသဿ ပရိသုဒ္ဓိံ ဝတ္ထံ
သသိသံ ပါရူပိတွာ နိသိန္ဓဿ သရိရတော ဥတု သဗ္ဗမေဝ ဝတ္ထံ ဖရတိ၊
န ကောစိ ဝတ္ထဿ အဖုဋ္ဌောကာသော ဟောတိ၊ ဧဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာနသုခေန
ဘိက္ခုနော ကရဇကောယဿ န ကောစိ ဩကာသော အဖုဋ္ဌော ဟောတိတိ
ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣမေသံ ပန စတုန္တံ ဈာနာနံ အနပဒဝဏ္ဏနာ
စ ဘာဝနာနယော စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ၂ ဝုတ္ထောတိ ဣမ န ဝိတ္ထာရိတော။

တ္ထောဝတာ စေသ ရူပဇ္ဈာနလာဘိယေဝ န အရူပဇ္ဈာနလာဘိတိ န ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ န ဟိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ စိဏ္ဏဝသီဘာဝံ
ဝိနာ ဥပရိ အဘိညာဓိဂမော ဟောတိ။ ပါဠိယံ ပန ရူပဇ္ဈာနာနိယေဝ
အာဂတာနိ၊ အရူပဇ္ဈာနာနံ အာဟရိတွာ ကထေတဗ္ဗာနိ။

ဝိပဿနာဉာဏကထာ (၁)

၂၃၄။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ၊ ပ။ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေတိ သော
စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တိသု စိဏ္ဏဝသီဘာဝေါ ဘိက္ခုတိ

* မ-၄၂-၂၂၃၊ အ-၄၃-၁၀-ဝိဇ္ဇေသုပိ၊
၁-ပုဿန္တိ ဝနန္တိတိ အတ္ထော (သိ)၊ ပေါသိန္တိ ဝနန္တိတိ အတ္ထော (သျှာ)
၂-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၄-ဝိဇ္ဇာဒီသု။ ၃-ဝသီဘာဝံ (သိသျှာ)

သုတ္တံ]

ဝိပဿနာဉာဏကထာ (၁)

၁၉၇

ဒဿေတိ။ သေသမေတ္တ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ* ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဉာဏဒဿနာယ ဝိတ္တံ အဘိနိဟရတိတိ ဣတ္ထ ဉာဏဒဿနန္တိ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဖလဉာဏမ္ပိ၊ ဘဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏမ္ပိ၊ ဝိပဿနာဉာဏမ္ပိ။ “ကိံန ခေါ အာဝုသော ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓတ္ထံ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ”တိ^၁ ဣတ္ထ ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ ဉာဏဒဿနန္တိ ဝုတ္တံ။ “အယမညော ဥတ္တရိမနုဿမေဓော အလမရိယ- ဉာဏဒဿနဝိသေသော အဓိဂတော ဖာသုဝိဟာရော”တိ^၂ ဣတ္ထ ဖလဉာဏံ။ “ဘဂဝတောပိ ခေါ ဉာဏဒဿနံ ဥဒပါဒိ သတ္တာဟကာလကံတော အာဠာရော ကာလာမော’တိ”^၃ ဣတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ “ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ အကုပ္ပိ မေ စေတောဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ”တိ^၄ ဣတ္ထ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ ဣဝပန “ဉာဏဒဿနာယ ဝိတ္တံ”န္တိ ဣဒံ ဝိပဿနာဉာဏံ “ဉာဏဒဿန”န္တိ ဝုတ္တန္တိ။

အဘိနိဟရတိတိ ဝိပဿနာဉာဏဿ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ တန္တိန္တံ တပေါဏံ တပ္ပဗ္ဗာရံ ကရေတိ။ ဣဒံတိ အာဒိနမတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ။ ဩဒနကုမ္မာ- သူပဝယောတိ ဩဒနေန စေဝ ကုမ္မာယေန စ ဥပစိတော ဝစိတော။ အနိစ္စုန္နာဒနပရိမဒ္ဓနဘောဒနဝိဒ္ဓံသနမေဓောတိ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စ- မေဓော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓဝိသာတတ္ထာယ တနုဝိလေပနေန ဥစ္ဆာဒနမေဓော၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါဗာဓ- ဝိနောဒနတ္ထာယ ဒုဒ္ဓကသမ္မာဟနေန ပရိမဒ္ဓနမေဓော၊ ဒဟရကာလေ ဝါ ဦရူသု သယာပေတွာ ဝုတ္တာဝါသေန ဒုဿဏ္ဍိတာနံ တေသံ တေသံ အင်္ဂါန သဏ္ဍာနသမ္မာဒနတ္ထံ အဉ္စနဝိဋ္ဌနာဒိဝသေန ပရိမဒ္ဓနမေဓော။ ဧဝံ ပရိဟရိတောပိ ဘောဒနဝိဒ္ဓံသနမေဓော ဘိဇ္ဇတိ စေဝ ဝိကိရတိ စ၊ ဧဝံသဘာဝေါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဣဒံ စာတုမဟာဘူတိကောတိအာဒိသု ဆဟိ ပဒေဟိ သမုဒယော ကထိတော၊ အနိစ္စပဒေန သဒ္ဓိံ ပစ္စိမေဟိ ဒ္ဓိဟိ အတ္တင်္ဂမော။ ဣတ္ထ သိတံ ဣတ္ထ ပဋိမဒ္ဓန္တိ ဣတ္ထ စာတုမဟာဘူတိကေ ကာယေ နိဿိတဉ္စ ပဋိမဒ္ဓဉ္စ။

၂၃၅။ † သုဘောတိ သုန္ဓရော။ ဇာတိမာတိ ပရိသုဒ္ဓါကရသမုပ္ပိတော။ သုပရိကမ္မကတောတိ သုဗ္ဗု၊ ကတပရိကမ္မော အပနိတပါသံဇာဏသက္ခရာ။ အန္တောတိ တနုစ္ဆဝိ။ ဝိပ္ပသန္ဓောတိ သုဗ္ဗု ပသန္ဓော။ သပ္ပာကာရသမ္ပန္ဓောတိ ဓောဝနဝေဓနာဒိဟိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရေဟိ သမ္ပန္ဓော။ နိလန္တိအာဒိဟိ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ တာဒိသဗ္ဗိ အာဝုတံ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဝေမေဝ ခေါတိ ဣတ္ထ ဧဝံ ဥပမာသံသန္ဓနံ^၁ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဏိ ဝိယ ဟိ ကရဇကာယော၊

* ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅-ဝိဇ္ဇာဒိသု။ ၁-မ ၁-၂၀၁-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-မ ၁-၂၆၀-ဝိဇ္ဇေ။ ၃-ဝိ ၃-၁၀-ဝိဇ္ဇေ။ ၄-ဝိ ၃-၁၆-ဝိဇ္ဇေ။ † မ-ဋ ၄-၁၀၄-ဝိဇ္ဇေ။ ၅-ဥပမာသမ္မာဒနံ (က)

အာဂုတသုတ္တံ ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ ဝိပဿနာလာဘိ
ဘိက္ခု၊ ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခတော “အယံ ခေါ မဏိ”တိ မဏိနော
အာဝိဘူတကာလော ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏ အဘိနိဟရိတွာ နိသိန္ဓဿ
ဘိက္ခုနော စာတုမဟာဘူတိကကာယဿ အာဝိဘူတကာလော၊ “တဠိဒံ
သုတ္တံ အာဂုတ”န္တိ သုတ္တဿာဝိဘူတကာလော ဝိယ ဝိပဿနာဉာဏံ အဘိ-
နိဟရိတွာ နိသိန္ဓဿ ဘိက္ခုနော တဒါရမ္မဏာနံ ဖဿပဉ္စမကာနံ ဝါ သဗ္ဗစိတ္တ-
စေတသိကာနံ ဝါ ဝိပဿနာဉာဏဿေဝ ဝါ အာဝိဘူတကာလောတိ။

ဣဒဗ္ဗဝိပဿနာဉာဏံ မဂ္ဂဉာဏာနန္တရံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ အဘိညာဝါရေ
အာရဒ္ဓေ တေဿ အန္တရာဝါရော နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဣဓေဝ ဒဿိတံ။ ယသ္မာ စ
အနိစ္စာဒိဝေနေ အကတသမ္ပသနဿ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဘေရဝံ
သဒ္ဓိ သုဏတော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိယာ ဘေရဝေ ခန္ဓေ အနုဿရတော၊
ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဘေရဝမ္ပိ ရူပံ ပဿတော ဘယံ သန္တာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န
အနိစ္စာဒိဝေနေ ကတသမ္ပသနဿ။ တသ္မာ အဘိညံ ပတ္တဿ ဘယဝိနောဒန-
ဟေတုသမ္မာဒနတ္ထမ္ပိ ဣဒံ ဣဓေဝ ဒဿိတံ။ အပိ စ ယသ္မာ ဝိပဿနာသုခံ
နာမေတံ မဂ္ဂဖလသုခသမ္မာဒကံ ပါဠိယေက္ကံ သန္တိဋ္ဌိကံ သာမညဖလံ။ တသ္မာပိ
အာဒိတောဝ ဣဒံ ဣဓ ဒဿိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏကထာ (၂)

၂၃၆-၂၃၇။ *မနောမယန္တိ မနေန နိဗ္ဗတ္တိတံ။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂန္တိ သဗ္ဗေဟိ
အင်္ဂေဟိ စ ပစ္စင်္ဂေဟိ စ သမန္နာဂတံ။ အဟိနိဗ္ဗိယန္တိ သဏ္ဍာနဝသေန အဝိက-
လိဋ္ဌိယံ။ ဣဒ္ဓိမတာ နိဗ္ဗိတရူပဉ္စိ သစေ ဣဒ္ဓိမာ ဩဒါတော၊ တမ္ပိ ဩဒါတံ။
သစေ အဝိဒ္ဓကဏ္ဍော၊ တမ္ပိ အဝိဒ္ဓကဏ္ဍန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗာကာရေဟိ တေန သဒိသ-
မေဝ ဟောတိ။ မုဉ္ဇမှာ ဤသိကန္တိ အာဒိဥပမာတ္တယမ္ပိ ဟိ သဒိသဘာဝ-
ဒဿနတ္ထမေဝ ဝုတ္တံ။ မုဉ္ဇသဒိသာ ဧဝ ဟိ တဿ အန္တော ဤသိကာ ဟောတိ။
ကောသိသဒိသောယေဝ အသိ၊ ဝဇ္ဇာယ ကောသိယာ ဝဇ္ဇံ အသိမေဝ ပက္ခိပန္တိ၊
ပတ္တဋ္ဌာယ ပတ္တဋ္ဌံ။ ကရဏ္ဍာတိ ဣဒမ္ပိ အဟိကဉ္စကဿ နာမံ၊ န ဝိလိဝကရဏ္ဍ-
ကဿ။ အဟိကဉ္စကော ဟိ အဟိနာ သဒိသောဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ
“ပုရိသော အဘိ” ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျာ”တိ ဟတ္ထေန ဥဒ္ဓရမာနော ဝိယ
ဒဿိဘော၊ အသ ခေါ စိတ္တေနေဝဿ ဥဒ္ဓရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယဉ္စိ အဟိ နာမ
သဇာတိယံ ဌိတော၊ ကဉ္စန္တရံ ဝါ ရုက္ခန္တရံ ဝါ နိဿာယ၊ တစတော သရိရ-

၁-ဝိပဿနာဝိညာဏဿေဝ (သိ-ဂီ အဘိနဝ ၂-၁၄၆)၊ မ-၄ ၂-၁၈၀-ပိဋေသု ပဿိတဗ္ဗံ။
* မ-၄ ၂-၁၈၁၊ ပဋိသံ-၄ ၂-၂၇၄၊ ၂၇၀-ပိဋေသုပိ။

သုတ္တံ]

ဣဒ္ဓိဝိညေဏာဒိကထာ (၃-၇)

၁၉၉

နိက္ကမုနပုယောဂသင်္ခါတေန ထာမေန၊ သရီရံ ခါဒယမာနံ ဝိယ ပုရာဏတစံ ဇီဝစ္ဆန္တောတိ ဣမေဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ သယမေဝ ကဉ္ဇာကံ ပဇဟတိ၊ န သက္ကာ တတော အညေန ဥဒ္ဓရိတုံ၊ တဿာ စိတ္တေန ဥဒ္ဓရဏံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ မုဉ္ဇာဒိသဒိသံ ဣမဿ ဘိက္ခုနော သရီရံ၊ ဤသိကာဒိ- သဒိသံ နိဗ္ဗိတရူပန္တိ ဣဒမေတ္ထ ဩပမ္ပသံသန္တနံ။ နိမ္မာနဝိစာနံ ပနေတ္ထ ပရတော စ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိပဉ္စအဘိညာကထာ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ* ဝိတ္ထာရိတာတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပမာမတ္ထမေဝ ဟိ ဣဒ အဓိကံ။

ဣဒ္ဓိဝိညေဏာဒိကထာ (၃-၇)

၂၃၉။ တတ္ထ ဆေကကုမ္ပကာရာဒယော ဝိယ ဣဒ္ဓိဝိညေဏလာဘိ ဘိက္ခု ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သုရိကမ္မကတမတ္တိကာဒယော ဝိယ ဣဒ္ဓိဝိညေဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဣတ္ထိတိန္တိတ- တာဇနဝိကတိအာဒိကရဏံ ဝိယ တဿ ဘိက္ခုနော ဝိကုဗ္ဗနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၂၄၀။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဥပမာယံ ယသ္မာ ကန္တာရဒ္ဓါနမဂ္ဂေါ သာ- သင်္ကာ ဟောတိ သပ္ပဋိဘယော။ တတ္ထ ဥဿင်္ဂိတပရိသင်္ဂိတေန အယံ ဘေရိသဒ္ဓေါ၊ အယံ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါတိ န သက္ကာ ဝဝတ္ထပေတုံ၊ တဿာ ကန္တာရဂူဟဏံ အကတွာ ခေမမဂ္ဂံ ဒဿေန္တော “အဒ္ဓါနပဂ္ဂပ္ပဒ္ဓိပန္တော”တိ အာဟ။ အပ္ပဋိတယဉ္စိ ခေမမဂ္ဂံ သီသေ သာဠကံ ကတွာ သဏိကံ ပဋိပန္တော ဝုတ္တပ္ပကာရေ သဒ္ဓေ သုခံ ဝဝတ္ထပေတိ။ တဿ သဝနေန တေသံ တေသံ သဒ္ဓါနံ အာဝိဘူတကာလော ဝိယ ယောဂိနော ခူရသန္တိကဘေဒါနံ ဒိဗ္ဗာနဉ္စေဝ မာနသကာနဉ္စ သဒ္ဓါနံ အာဝိဘူတကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၄၁။ စေတောပရိယဉ္ဇူဏူပမာယံ ဒဟဇောတိ တရုဏော။ ယုဝါတိ ယောဗ္ဗနေန သမန္ဓာဂတော။ မဏ္ဍနကဇာတိကောတိ ယုဝါပိ သမာနော န အာလသိယော န ကိလိဋ္ဌဝတ္ထသရီရော၊ အထ ခေါ မဏ္ဍနပကတိကော၊ ဒိဝသဿ ဒွေ တယော ဝါရေ နှာယိတွာ သုဒ္ဓဝတ္ထပရိဒဟနအလင်္ကာရကရဏ- သီလောတိ အတ္ထော။ သကဏိကန္တိ ကာဠတိလကဝဂ်မုဒုသိဝိဋ္ဌကာဒိနံ၊ အညတရေန သဒေါသံ။ တတ္ထ ယထာ တဿ မုဒုသိဝိတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခတော မုဒေ ဒေါသော ပါကဠော ဟောတိ၊ ဧဝံ စေတောပရိယဉ္ဇူဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရိတွာ နိသိန္ဓဿ ဘိက္ခုနော ပရေသံ သောဠသဝိဓံ စိတ္တံ ပါကဠံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

-ခါဒမာနံ(သိဿာ) * ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၂-ကာလတိလကဝဂ်မုဒု... (သျှာ)

၂၄၅။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏပမာယံ တံ ဒိဝသံ ကတကိရိယာ ပါကဇ္ဇာ ဟောတီတိ တံ ဒိဝသံ ဂတဂါမတ္တယမေဝ ဂဟိတံ။ တတ္ထ ဂါမတ္တယဂတ- ပုရိသော ဝိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏလာဘီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ တယော ဂါမာ ဝိယ တယော ဘဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တဿ ပုရိသဿ တီသု ဂါမေသု တံ ဒိဝသံ ကတကိရိယာယ အာဝိဘာဝေါ ဝိယ ပုဗ္ဗေနိဝါသယ စိတ္တံ အဘိနိဟရိတွာ နိသိန္ဓဿ ဘိက္ခုနော တီသု ဘဝေသု ကတကိရိယာယ ပါကဇ္ဇဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၂၄၇။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပမာယံ ဝိထိံ သဉ္ဇရန္တေတိ အပရာပရံ သဉ္ဇရန္တေ။ “ဝိထိံ စရန္တေ”တိပိ ဝ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ တတ္ထ နဂရမဇ္ဈေ သိင်္ဃာဋကမ္ပိ ပါသာဒေါ ဝိယ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ကရဇကောယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပါသာဒေ ဌိတော စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ အယမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပတွာ ဌိတော ဘိက္ခု၊ ဂေဟံ ပဝိသန္တာ ဝိယ ပဋိသန္ဓိဝသေန မာတုကုက္ကိယံ ပဝိသန္တာ၊ ဂေဟာ နိက္ခမန္တာ ဝိယ မာတုကုက္ကိတော နိက္ခမန္တာ၊ ရထိကာယ ဝိထိံ သဉ္ဇရန္တာ ဝိယ အပရာပရံ သဉ္ဇရဏကသတ္တာ၊ ပုရတော အပ္ပောကာ- သဋ္ဌာနေ မဇ္ဈေ သိင်္ဃာဋကေ နိသိန္ဓာ ဝိယ တီသု ဘဝေသု တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာ၊ ပါသာဒတလေ ဌိတပုရိသဿ တေသံ မနုဿာနံ အာဝိဘူတ- ကာလော ဝိယ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရိတွာ နိသိန္ဓဿ ဘိက္ခုနော တီသု ဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ အာဝိဘူတကာလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣဒဉ္စ ဒေသနာသုခတ္ထမေဝ ဝုတ္တံ၊ အာရုပ္ပေ ပန ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဂေါစရော နတ္ထိတိ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာ (ဂ)

၂၄၈။ *သော ဝေံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ ဣမ ဝိပဿနာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာတိ အာသဝါနံ ခယဉာဏနိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ။ ဧတ္ထ စ အာသဝါနံ ခယော နာမ မဂ္ဂေါပိ ဖလဒ္ဓိ နိဗ္ဗာနဒ္ဓိ ဘဂ္ဂေါပိ ဝုစ္ဆတိ။ “ခယေ ဉာဏံ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏ”န္တိ ဧတ္ထ ဟိ မဂ္ဂေါ “အာသဝါနံ ခယော”တိ ဝုတ္တော။ “အာသဝါနံ ခယာ သမဏော ဟောတိ”တိ ဧတ္ထ ဖလံ။

“ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ၊ နိစ္စံ ဥဇ္ဈာနသညိနော။
အာသဝါ တဿ ဝဗ္ဗန္တိ၊ အာရာ သော အာသဝက္ခယာ”တိ?—

၁-ဝိဒိသဉ္ဇရန္တေတိပိ (သိ)၊ ရထိကံ သဉ္ဇရန္တေတိပိ (က) ၂-မ ၁-၃၅၃-ဝိဋ္ဌေ၊ ၃-၃ ၁-၅၀-ဓမ္မပဒေ။
* ၈-၄ ၁-၁၃၆၊ သံ ၂-၄၉၊ အံ ၂-၈၂-ဝိဋ္ဌေသပိ။

သုတ္တ]

အာသဝက္ခယဉာဏကထာ (ဂ)

တ္ထေ နိဗ္ဗာနံ။ “အာသဝါနံ ခယော ဝယော ဘေဒေါ အနိစ္စတာ အန္တရောန”န္တိ ဟေတိ။ ဣမ ပန နိဗ္ဗာနံ အဓိပ္ပေတံ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေါပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

စိတ္တံ အဘိနိဟရတိတိ ဝိပဿနာစိတ္တံ တန္တိန္တံ တပေါဏံ တပုဗ္ဗာရံ ကရေတိ။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ အာဒိသု “တ္ထေကံ ဒုက္ခံ၊ န ဣတော ဘိယျော”တိ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စံ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ အတ္ထော။ တဿ စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိကံ၊ တဏှံ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ၊ တဒုဘယမ္ပိ ယံ ဌာနံ ပတွာ နရုဇ္ဈာနိ၊ တံ တေသံ အပ္ပဝတ္တိံ နိဗ္ဗာနံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ၊ တဿ စ သမ္မာပကံ အရိယမဂ္ဂံ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါပိနိ ပဋိပဒါ”တိ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိတိ အတ္ထော။

ဧဝံ သရူပတော သစ္စာနိ ဒဿေတွာ ပုန ကိလေသဝသေန ပရိယာယတော ဒဿေန္တော “ဣမေ အာသဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတောတိ တဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ ဇာနန္တဿ ဧဝံ ပဿန္တဿ၊ သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပတ္တိ မဂ္ဂံ ကထေသိ။ ကာမာသဝါတိ ကာမာသဝတော။ “ဝိပုစ္ဆတိ”တိ ဣမိနာ မဂ္ဂက္ခဏံ ဒဿေတိ။ ဝိပုတ္တသိန္တိ ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ။ ဝိပုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိတိ ဣမိနာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ ဒိဏာ ဇာတိတိ- အာဒိတိ တဿ ဘူမိံ။ တေန ဟိ ဉာဏေန ဒိဏာသဝေါ ပစ္စဝေက္ခန္တော “ဒိဏာ ဇာတိ”တိအာဒိနိ ပဇာနာတိ။

ကတမာ ပနဿ ဇာတိ ဒိဏာ၊ ကထဉ္စ နံ ပဇာနာတိတိ? န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ ဒိဏာ၊ ပုဗ္ဗေဝ ဒိဏတ္တာ။ န အနာဂတာ၊ အနာဂတေ ဝါယာမာဘာဝတော။ န ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ယာ ပန မဂ္ဂဿ အဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ကေစတုပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု ကေစတုပဉ္စက္ခန္ဓပု- ဘေဒေါ ဇာတိ၊ သာ မဂ္ဂဿ ဘာဝိတတ္တာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မတံ အာပဇ္ဇနေန ဒိဏာ၊ တံ သော မဂ္ဂဘာဝနာယ ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခိတွာ “ကိလေသာဘာဝေ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကမ္မံ အာယတိံ အပ္ပဋိသန္ဓိကံဝ ဟောတိ”တိ ဇာနန္တော ပဇာနာတိ။

ဝုသိတန္တိ ဝုတ္တံ ပရိဝုတ္တံ။ မြဟ္မစရိယန္တိ မဂ္ဂမြဟ္မစရိယံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏ- ကေန ဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တ သေက္ခာ၊ မြဟ္မစရိယဝါသံ ဝသန္တိ နာမ၊ ဒိဏာသဝေါ ဝုတ္တတိသော။ တသ္မာ သော အတ္တနော မြဟ္မစရိယဝါသံ ပစ္စဝေက္ခန္တော “ဝုသိတံ မြဟ္မစရိယ”န္တိ ပဇာနာတိ။ ကတံ ကရဏီယန္တိ စတုသု သစ္စေသု စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ

၁-အဘိ ၂-အဇ-ဝိဒဋ္ဌ အတ္တဘော သမာနံ။ ၂-နိဗ္ဗတ္တိကံ (က) ၃-သေခါ (သိ၊ သျာ)

ပရိညာပဟာနသတ္တိကိရိယာဘာဂနာဝသေန သောဠသဝိဓံ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတံ။
 တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗကလောသာ ပဟိနာ၊ ဒုက္ခမူလံ သမုတ္တိန္တန္တိ
 အတ္ထော။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကဒယော ဟိ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တိ၊ ဒီကာသဝေါ
 ကတကရဏီယော။ တသ္မာ သော အတ္တနော ကရဏီယံ^၁ ပစ္စဝေက္ခန္တော
 “ကတံ ကရဏီယ”န္တိ ပဇာနာတိ။ နာပရံ ဣတ္တဗ္ဗာယာတိ ဣဒါနိ ပုန
 ဣတ္တဘာဝါယ ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယ၊ ကိလေသက္ခယဘာဝါယ ဝါ
 ကတ္တဗ္ဗံ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ မေ နတ္ထိတိ ပဇာနာတိ။ အထ ဝါ ဣတ္တဗ္ဗာယာတိ
 ဣတ္တဘာဝတော^၂ ဣမသ္မာ ဧဝံ ပကာရာ ဣဒါနိ ဝတ္တမာနန္ဓသန္တာနာ အပရံ
 ခန္ဓသန္တာနံ မယံ နတ္ထိ။ ဣမေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ပရိညာတာ တိဋ္ဌန္တိ ဆိန္ဒုမူလကာ
 ရုက္ခာ ဝိယ၊ တေ စရိမကစိတ္တနိရောဓေန အနုပါဒါနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ
 နိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝဉ္စ ဂမိဿန္တိတိ ပဇာနာတိ။

၂၄၉။ ပဗ္ဗတသင်္ခေပေတိ ပဗ္ဗတမတ္တကေ။ အနာဝိလောတိ နိက္ကဒ္ဒမော။
 သိပ္ပိယော စ သမ္ပကာ စ^၃ သိပ္ပိသမ္ပုကံ။ သက္ခရာ စ ကထလာနိ^၄ စ
 သက္ခရကထလံ။ မစ္ဆာနံ ဂုမ္မာ ခဋ္ဌာတိ မစ္ဆဂုမ္မံ။ တိဋ္ဌန္တိဗ္ဗိ စရန္တိဗ္ဗိတိ ဧတ္ထ
 သက္ခရကထလံ တိဋ္ဌတိယေဝ၊ ဣတရာနိ စရန္တိပိ တိဋ္ဌန္တိပိ။ ယထာ ဖန
 အန္တရန္တရာ ဌိတာသုပိ နိသိန္ဓာသုပိ ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ “တော ဂါဝေါ စရန္တိ”တိ
 စရန္တိယော ဥပါဒါယ ဣတရာပိ စရန္တိတိ ဂုမ္မန္တိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌန္တမေဝ သက္ခရ-
 ကထလံ ဥပါဒါယ ဣတရမ္ပိ ဒွယံ တိဋ္ဌန္တန္တိ ဂုတ္တံ။ ဣတရဉ္စ ဒွယံ စရန္တံ ဥပါဒါယ
 သက္ခရကထလမ္ပိ စရန္တန္တိ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ စက္ခမတော ပုရိသဿ တီရေ ဌတော
 ပဿတော သိပ္ပိသမ္ပုကာဒိနံ ဝိဘူတကာလော ဝိယ အာသဝါနံ ခယာယ
 စိတ္တံ အဘိနိဟရိတွာ နိသိန္ဓဿ ဘိက္ခုနော စတုန္ဓံ သစ္စာနံ ဝိဘူတကာလော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

တ္ထဝတာ ဝိပဿနာဉ္စကံ၊ မနောမယဉ္စကံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဉ္စကံ၊ ဒိဗ္ဗသောတ-
 ဉ္စကံ၊ စေတောပရိယဉ္စကံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉ္စကံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခဝသေန နိပ္ပန္ဓံ အနာဂတံ-
 သဉ္စကယထာကမ္မုပဂဉ္စကဒွယံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခဉ္စကံ၊ အာသဝက္ခယဉ္စကန္တိ ဒသ
 ဉ္စကာနိ နိဋ္ဌိဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ တေသံ အာရမ္မဏဝိဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော—တတ္ထ
 ဝိပဿနာဉ္စကံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဝသေန
 သတ္တဝိဓာရမ္မဏံ။ မနောမယဉ္စကံ နိဗ္ဗိတရူပါယတနမတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ

၁-ကတကရဏီယံ(သျှာ) ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၇-ပိဋကေ ပဿိတမ္ပံ။ ၂-ဣတ္တဗ္ဗာဝတော(သိ)
 ၃-ကသမ္ပုကာ စ(သျှာ) မ-ဋ္ဌ ၂-၂၂၄၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၄၃-ပိဋကေ ပဿိတမ္ပံ။ ၄-ကဒ္ဒသာနိ(သိ)

သုတ္တ]

အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ

၂၀၃

ကရေတီတိ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန်ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ။ အာသဝက္ခယဉာဏံ အပ္ပမာဏ-
ဗဟိဒ္ဓါနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ။ အဝသေသာနံ အာရမ္မဏဘေဒေါ ဝိသုဒ္ဓိပဋ္ဌေ*
ဝုတ္တော။ ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏိတတရံ ဝါတိ ယေန ကေနစိ ပရိယာယေန
ဣတော သေဋ္ဌတရံ သာမညဖလံ နာမ နတ္ထိတိ ဘဂဝါ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန
ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသိ။

အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ

၂၅၀။ ရာဇာ တတ္ထ တတ္ထ သာဓုကာရံ ပဝတ္တေန္တော အာဒိမဇ္ဈပရိယော-
သာနံ သက္ကစ္စံ သုတွာ “စိရံ ဝတမိ ဣမေ ပဉ္စေ ပုထူ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆန္တော၊
ထုသေ ကောဇ္ဇေန္တော ဝိယ ကိဉ္စိ သာရံ နာလတ္ထိ၊ အဟော ဝတ ဘဂဝတော
ဂုဏသမ္ပဒါ၊ ယော မေ ဒီပသဟဿံ ဇာလေန္တော ဝိယ မဟန္တံ အာလောကံ
ကတွာ ဣမေ ပဉ္စေ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ သုစိရံ ဝတမိ ဒသဗလဿ ဂုဏာနုဘာဝံ
အဇာနန္တော ဝဉ္စိတော”တိ စိန္တေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏသမ္ပုတာယ ပဉ္စ-
ဝိဓာယ ဝီတိယာ ဗုဒ္ဓသရီရော အတ္တနော ပသာဒံ အာဝိကရောန္တော ဥပါ-
သကတ္တံ ပဋိဝေဒေသိ။ တံ ဒဿေတုံ “ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ”န္တိ အာဒိ အာရဗ္ဗံ။

တတ္ထ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေတိ အယံ အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေါ † ခယသုန္ဒရာဘိရူပ-
အပ္ပနုမောဒနေသု ဒိဿတိ။ “အဘိက္ကန္တာ ဘန္တေ ရတ္ထိ၊ နိက္ခန္တော ပဌမော
ယာမော၊ စိရနိသိန္တော ဘိက္ခုသံသော”တိ အာဒိသု ၁ ဟိ ခယေ ဒိဿတိ။
“အယံ မေ ပုဂ္ဂလော ခမတိ၊ ဣမေသံ စတုန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အဘိက္ကန္တတရော စ
ပဏိတတရော စာ”တိ အာဒိသု ၂ သုန္ဒရေ။

“ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
အဘိက္ကန္တေန ဝဏ္ဏေန၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ”တိ ၃—

အာဒိသု အဘိရူပေ။ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာ”တိ အာဒိသု ၄ အပ္ပ-
နုမောဒနေ။ ဣဓာပိ အပ္ပနုမောဒနေယေဝ။ ယသ္မာ စ အပ္ပနုမောဒနေ၊ တသ္မာ
သာဓု သာဓု ဘန္တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘယေ ကောဓေ ပသံသာယံ၊ တုရိတေ ကောတူဟလစ္စရေ။
ဟာသေ သောကေ ပသာဒေ စ၊ ကရေ အာမေဒ္ဓိတံ ဗုဓောတိ—

† ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၉၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၃၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၊ အံ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၊ ခုဒ္ဒကပါဌ-ဋ္ဌ-၉၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။
* ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၆၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၁-အံ ၃-၄၄၊ ဝိ-ဋ္ဌ-၄၁၈၊ ၃-၁-၁၃၈-ပိဋ္ဌေသု။
၂-အံ ၁-၄၁၄-ပိဋ္ဌေ။ ၃-၃ ၂-၇၃-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဝိ ၁-၇၊ အံ ၃-၂၄-ပိဋ္ဌေသု။

ဣဒိနာ စ လက္ခဏေန ဣမ ပသာဒဝသေန၊ ပသံသာဝသေန စာယံ ဒွိက္ခတ္တံ
ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗျော။ ယေ ဝါ အဘိက္ကန္တန္တိ အဘိကန္တံ အတိဗ္ဗဋ္ဌံ
အတိမနာပံ၊ အတိသုန္ဒရန္တိ ဝုတ္တံ ဟေတိ။

*တတ္ထ ဧကေန အဘိက္ကန္တသဒ္ဓေန ဒေသနံ ထောမေတိ၊ ဧကေန အတ္တနော
ပသာဒံ။ အယဉ္ဇေတ္ထ အဓိပ္ပါယော၊ အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ဘဂဝတော
ဓမ္မဒေသနာ၊ အဘိက္ကန္တံ ယဒိဒံ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ အာဂမ္မ မမ
ပသာဒေတိ။ ဘဂဝတောယေဝ ဝါ ဝစနံ ဒွေ ဒွေ အတ္ထေ သန္ဓာယ
ထောမေတိ။ ဘဂဝတော ဝစနံ အဘိက္ကန္တံ ဒေါသနာသနတော၊ အဘိက္ကန္တံ
ဂုဏာဓိဂမနတော။ တထာ သဒ္ဓါဇနနတော ပညာဇနနတော၊ သာတ္ထတော
သဗ္ဗုဒ္ဓနတော၊ ဥတ္တာနုပဒတော ဂန္တိရတ္ထတော၊ ကဏ္ဍသုခတော ဟဒ-
ယင်္ဂမတော၊ အနတ္တုက္ကံသနတော အပရဝဟနတော၊ ကရုဏာသီတလတော
ပညာဝဒါတတော၊ အာပါထရမဏီယတော ဝိမဒ္ဓက္ခမတော၊ သုယျမာန-
သုခတော၊ ဝိမံသိယမာနဟိတတောတိ ဧဝမာဒီဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

တတော ပရမ္ပိ စတူဟိ ဥပမာဟိ ဒေသနံယေဝ ထောမေတိ။ တတ္ထ
နိက္ခန္တိန္တိ အခောမုခဋ္ဌပိတံ၊ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ ဝါ။ ဥက္ကုဇေယျာတိ ဥပရိ မုခံ
ကရေယျ။ ပဋိစ္ဆန္တိ တိဏပဏ္ဍာဒိဆာဒိတံ။ ဝိဝေယျာတိ ဥဒ္ဓါဇေယျ။
မုဋ္ဌဿ ဝါတိ ဒိသာမုဋ္ဌဿ။ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျာတိ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ “သေ
မဂ္ဂေါ”တိ ဝဒေယျ။ အန္တကာရေတိ ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဓသီ အစုရတ္ထ သနဝနသက္က-
မေသပဝုလေဟိ စတုရင်္ဂေ တမေ၊ အယံ တာဝ အနုတ္တာနုပဒတ္ထော။ အယံ ပန
အဓိပ္ပါယယောဇနာ။ ယထာ ကောစိ နိက္ခန္တိတံ ဥက္ကုဇေယျ။ ဧဝံ သဒ္ဓမ္ပဝိမုခံ
အသဒ္ဓမ္မေ ပတိတံ မံ အသဒ္ဓမ္မာ ဝုဋ္ဌာပေန္တနံ၊ ယထာ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝိဝေယျ။ ဧဝံ
ကဿပဿ ဘဂဝတော သာသနန္တရဓာနာ ပဘုတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္တံ
သာသနံ ဝိဝရန္တေန၊ ယထာ မုဋ္ဌဿ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ။ ဧဝံ ကုမ္ပဂမိစ္ဆာ-
မဂ္ဂပုဋိပန္ဓဿ မေ သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာဝိကရောန္တေန၊ ယထာ အန္တကာရေ
တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ။ ဧဝံ မောဟန္တကာရနိမဂ္ဂဿ မေ ဗုဒ္ဓါဒိရတနရူပါနိ
အပဿတော တပုဋိစ္ဆာဒကမောဟန္တကာရဝိဒ္ဓိသကဒေသနာပဇ္ဇောတဓာရ-
ကေန မယံ ဘဂဝတာ ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိ ပကာသိတတ္တာ အနေက-
ပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတောတိ။

ဧဝံ ဒေသနံ ထောမေတွာ ဣမာယ ဒေသနာယ ရတနတ္ထယေ ပသန္ဓဝိတ္ထော
ပသန္ဓာကာရံ ကရောန္တော “သောဟ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သောဟန္တိ ဒေသော

* ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၉၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၄၊ အိ-ဋ္ဌ ၁-၁၅-ဝိဋ္ဌေသုဝိ။

အဟံ။ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ ဘဂဝါ မေ သရဏံ ပရာယနံ အဘဿ တာတာ၊ ဟိတဿ စ ဝိဇာတာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝန္တံ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ သေဝါမိ ဖယိရူပါသာမိ၊ ဧဝံ ဝါ ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ။ ယေသဗ္ဗိ ဇာတုနံ ဂတိအတ္ထော၊ ဗုဒ္ဓိပိ တေသံ အတ္ထော။ တသ္မာ “ဂစ္ဆာမီ”တိ ဣမဿ ဇာနာမိ ဗုဇ္ဈာမီတိ အယဗ္ဗိ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စာတိ ဣ ပန အဓိဂတမဂ္ဂေ၊ သစ္စိကတနိရောဓေ၊ ယထာနုသိဋ္ဌိ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စတုသု အပါယေသု အပတမာနေ ဇာရေတိတိ ဓမ္မော၊ သော အတ္တတော အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ယာဝတာ ဘိက္ခုဝေ မ္မော သင်္ခတာ၊ အရိယော အဋ္ဌာဂိကော မဂ္ဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ” ဟိ ဝိတ္ထာရော။ န ကေဝလဉ္စ အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ အပိ စ ခေါ အရိယဖလေဟိ သဗ္ဗိ ပရိယတ္တိ- ဓမ္မောပိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဆတ္တမာဏဝကဝိမာနေ—

“ရာဂဝိရာဂမနေဇမသောက်၊ ဓမ္မမသင်္ခတမပုဂ္ဂိုလံ။
မရရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တံ၊ ဓမ္မမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ” တိ ၂။

ဣ ဟိ ရာဂဝိရာဂေါတိ မဂ္ဂေါ ကထိတော။ အနေဇမသောဏန္တိ ဖလံ။ ဓမ္မမသင်္ခတန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ အပုဂ္ဂိုလံ မရရမိမံ ပဂုဏံ သုဝိဘတ္တန္တိ ဝိဂ္ဂကတ္တယေန ဝိဘတ္တာ ဓမ္မက္ခန္ဓာတိ။ ဒိဋ္ဌိသီလသံဃာတေန သံဟတောတိ ဆံဇော၊ သော အတ္တတော အဋ္ဌ အရိယပုဂ္ဂလသမူဟော။ ဝုတ္တဉ္စေတံ တသ္မိံ ယေဝ ဝိမာနေ—

“ယတ္ထ စ ဒိန္နမဟပ္ပလမာဟု၊ စတုသု သုစီသု ပရိယသယဂေသု။
အဋ္ဌ စ ပုဂ္ဂလ ဓမ္မဒသာ တေ၊ သံဃမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ” တိ ၃။

ဘိက္ခုနံ သံဇော ဘိက္ခုသံဇော။ ဣတ္ထာဝတာ ရာဇာ တီဏိ သရဏ- ဂမနာနိ ပဋိဝေဒေသိ။

သရဏဂမနကထာ

ဣဒါနိ တေသု သရဏဂမနေသု ကောသလ္လတ္ထံ သရဏံ၊ သရဏဂမနံ၊ ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ၊ သရဏဂမနပ္ပဘောဒေါ၊ သရဏဂမနဖလံ၊ သံကိလေသော၊ ဘောဒေါတိ အယံ ဝိမိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ သရဏတ္တတော၊ တာဝ ဟိ သတိတိ သရဏံ။ သရဏဂတာနံ တေနေဝ သရဏဂမနေန ဘယံ သန္တာသံ ဒုက္ခံ ဒုဂ္ဂတိပရိကိလေသံ ဟနတိ ဝိနာသေတိတိ အတ္ထော၊ ရတနတ္ထယ- သေဝေတံ အဓိဝစနံ။

၁-အံ ၁-၃၄၃၊ ၃-၂၅၄-ပိဋေသု။ ၂-၃ ၂-၇၆-ပိဋေ။
၃-၃ ၂-၇၆-ပိဋေ။ ၄-၀၅၅တော (သီသျှာ)၊ ၆-၄ ၁-၁၃၆၊ ဣတိဝုတ္တက-၄-၂၁၃-ပိဋေသုပိ။

အထ ဝါ ဟိတေ ပဝတ္တနေန, အဟိတာ စ နိဝတ္တနေန သတ္တာနံ ဘယံ
 ဟိံသတိ ဗုဒ္ဓေါ, ဘဝကန္တာရာ ဥတ္တာရဏေန, အဿာသဒါနေန စ ဓမ္မော၊
 အပ္ပကာနဗ္ဗိ ကာရာနံ ဝိပုလဇလပဋိလာဘကရဏေန သံဃော။ တဿ ဣမိနာပိ
 ပရိယာယေန ရတနတ္ထယံ သရဏံ။ တပ္ပဿဒတဂ္ဂရတာဟိ ဝိဟတကိလေသော
 တပ္ပရာယဏတာကာရပ္ပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သရဏဂမနံ။ တံသမဂီသတ္ထော
 သရဏံ ဂစ္ဆတိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန စိတ္တုပ္ပါဒေန တောနိ မေ တီဏိ ရတနာနိ
 သရဏံ, တောနိ ပရာယဏန္တိ ဧဝံ ဥပေတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ တာဝ သရဏံ,
 သရဏဂမနံ, ယော စ သရဏံ ဂစ္ဆတိ။ ဣဒံ တယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သရဏဂမနပ္ပဘေဒေ ပန ဒုဝိဓံ သရဏဂမနံ လောကုတ္တရံ, လောကီယဉ္စ။
 တတ္ထ လောကုတ္တရံ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ မဂ္ဂက္ခဏေ သရဏဂမနပုတ္တိလေသသမုစ္ဆေဒေန
 အာရမ္မဏတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတွာ ကိစ္စတော သကလေပိ ရတနတ္ထယေ
 ဣဇ္ဈတိ။ လောကီယံ ပုထုဇ္ဇနာနံ သရဏဂမနပုတ္တိလေသဝိက္ခမ္ပနေန အာရမ္မ-
 ဏတော ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏံ ဟုတွာ ဣဇ္ဈတိ။ တံ အတ္ထတော ဗုဒ္ဓါဒိသု ဝတ္ထုသု
 သဒ္ဓါပဋိလာဘော, သဒ္ဓါမူလိကာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဒဿသု ပညကိရိယဝတ္ထုသု
 ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

တယိဒံ စတုဓာ ဝတ္တတိ အတ္တသန္တိယျာတနေန, တပ္ပရာယဏတာယ,
 သိဿဘာဝုပဂမနေန, ပဏိပါတေနာတိ။ တတ္ထ အတ္တသန္တိယျာတနံ နာမ
 “အဇ္ဇာဒိ” ကတွာ အဟံ အတ္တာနံ ဗုဒ္ဓဿ နိယျာတေမိ၊ ဓမ္မဿ။ သံဃဿာ”တိ
 ဧဝံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အတ္တပရိစ္စဇနံ။ တပ္ပရာယဏတာ နာမ “အဇ္ဇာဒိ” ကတွာ ‘အဟံ
 ဗုဒ္ဓပရာယဏော, ဓမ္မပရာယဏော, သံဃပရာယဏော’တိ မံ ဓာရေထာ”တိ
 ဧဝံ တပ္ပရာယဏဘာဝေါ။ သိဿဘာဝုပဂမနံ နာမ “အဇ္ဇာဒိ” ကတွာ ‘အဟံ
 ဗုဒ္ဓဿ အန္တေဝါသိကော၊ ဓမ္မဿ။ သံဃဿ အန္တေဝါသိကော’တိ မံ
 ဓာရေထာ”တိ ဧဝံ သိဿဘာဝုပဂမော။ ပဏိပါတော နာမ “အဇ္ဇာဒိ”
 ကတွာ ‘အဟံ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဇ္ဇလိကမ္မသာမိစိကမ္ပံ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝ တိဏ္ဍံ
 ဝတ္ထုနံ ကရောမိ’တိ မံ ဓာရေထာ”တိ ဧဝံ ဗုဒ္ဓါဒိသု ပရမနိပစ္စကာရော။
 ဣမေသဗ္ဗိ စတုန္တံ အာကာရာနံ အညတရဗ္ဗိ ကရောန္တေန ဂဟိတံယေဝ ဟောတိ
 သရဏံ။

အပိ စ ဘဂဝတော အတ္တာနံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ဓမ္မဿ၊ သံဃဿ အတ္တာနံ
 ပရိစ္စဇာမိ။ ဇိဝိတံ ပရိစ္စဇာမိ၊ ပရိစ္စတ္ထောယေဝ မေ အတ္တာ၊ ပရိစ္စတ္တိယေဝ
 မေ ဇိဝိတံ၊ ဇိဝိတပရိယန္တိကံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဗုဒ္ဓေါ မေ သရဏံ လေဏံ

တာဏန္တိ ဝေဓိ အတ္တသန္တိယျာတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “သတ္တာရဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ၊ သုဂတဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉ္စ ဝတာဟံ ပဿေယျံ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿေယျံ”န္တိ^၁- ဝေဓိ မဟာကဿပဿ သရဏဂမနံ ဝိယ^၂ သိဿဘာဂူပဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

“သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။
နမဿမာနော သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတ”န္တိ^၃။

ဝေဓိ အာဠဝကာဒိနံ သရဏဂမနံ ဝိယ တပ္ပရာယဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “အထ ခေါ မြဟ္မာယု မြာဟ္မဏော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဘဂဝတော ပါဒါနိ မုဒေန စ ပရိစုဗ္ဗတိ၊ ပါဏီဟိ စ ပရိသမ္မာဟတိ၊ နာမဉ္စ သာဝေတိ “မြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏော၊ မြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ မြာဟ္မဏော”တိ^၄ ဝေဓိ ပဏိပါတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သော ပနေသ ဉ္ဇတိဘယာစရိယဒက္ခိဏေယျဝသေန စတုဗ္ဗိမော ဟောတိ။ တတ္ထ ဒက္ခိဏေယျပဏိပါတေန သရဏဂမနံ ဟောတိ၊ န ဣတရေဟိ။ သေဠဝသေနဝ ဟိ သရဏံ ဂဏှာတိ၊ သေဠဝသေန စ ဘိဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ယော သာကီယော ဝါ ကောလီယော ဝါ “ဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ ဉ္ဇတကော”တိ ဝန္တတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ဝါ “သမဏော ဂေါတမော ရာဇပူဇိတော မဟာနုဘာဝေါ အဝန္တိယမာနော အနတ္ထမ္ဗိ ကရေယျာ”တိ ဘယေန ဝန္တတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ဝါ^၅ ဗောဓိသတ္တကာလေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ကိဉ္စိ ဥဂ္ဂဟိတံ သရမာနော၊ ဗုဒ္ဓကာလေ ဝါ

“စတုဗ္ဗာ ဝိဘဇေ ဘောဂေ၊ ပဏှိတော သရမာဝသံ။
ဧကေနဘောဂေ ဘုဇ္ဇေယျ၊ ဦဟိ ကမ္မံ ပယောဇယေ။
စတုတ္ထဉ္စ နိဓာပေယျ၊ အာပဒါသု ဘဝိဿတိ”တိ^၆။

ဝေရူပံ အနုသာသနိံ ဥဂ္ဂဟေတွာ “အာစရိယော မေ”တိ ဝန္တတိ၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ သရဏံ။ ယော ပန “အယံ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ”တိ ဝန္တတိ၊ တေနဝ ဂဟိတံ ဟောတိ သရဏံ။

ဧဝံ ဂဟိတသရဏဿ စ ဥပါသကဿ ဝါ ဥပါသိကာယ ဝါ အညတိတ္ထိယေသု ပဗ္ဗဇိတဗ္ဗိ ဉ္ဇတိ “ဉ္ဇတကော မေ အယ”န္တိ ဝန္တတော သရဏဂမနံ

၁-သံ ၁-၄၁၉-ပိဋေ။ ၂-သရဏဂမနေ ဝိယ (သီ၊ က) ၃-၃ ၁-၃၀၇၊ သံ ၁-၂၇၃-ပိဋေသု။
၄-မ ၂-၃၄၅-ပိဋေ။ ၅-ယော ပိ (သီ၊ က) ၆-ဒိ ၃-၁၅၃-ပိဋေ။

န ဘိဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ အပဗ္ဗဇိတံ။ တထာ ရာဇာနံ ဘယဝသေန ဝန္တတော။ သော
ဟိ ရဋ္ဌပုဇိတတ္တာ အဝန္တိယမာနော အနတ္ထမ္ပိ ကရေယျာတိ။ တထာ ယံ ကိဉ္စ
ပိ သိက္ခာပကံ တိတ္ထိယဗ္ဗိ “အာစရိယော မေ အယ”န္တိ ဝန္တတောပိ န ဘိဇ္ဇတိ၊
ဧဝံ သရဏဂမနပ္ပဘောဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ လောကုတ္တရဿ သရဏဂမနဿ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ
ဝိပါကဖလံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယော အာနိသံသဖလံ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သံဃဉ္စ သရဏံ ဂတော။
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သမ္ပပ္ပညာယံ ပဿတိ။
ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယံ စဋ္ဌကိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခုပသမဂါမိနံ။
ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ ဧတံ သရဏမုတ္တမံ။
ဧတံ သရဏမာဂမ္မံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ”တိ”။

အပိ စ အနိစ္စတော၂ အနုပဂမနာဒိဝသေနပေတဿ အာနိသံသဖလံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
ကဉ္စိ? သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ ပ။ ကဉ္စိ သင်္ခါရံ သုခတော။ ပ။ ကဉ္စိ ဓမ္မံ
အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ။ ပ။ မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ။ ပ။ ဝိတရံ။ ပ။
အရဟန္တံ။ ပ။ ပဒုဋ္ဌမိတ္တော တထာဂတဿ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ။ ပ။ သံဃံ
ဘိန္ဓေယျ။ ပ။ အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိ”။ လောကီ-
ယဿ ပန သရဏဂမနဿ ဘဝသမ္ပဒါပိ ဘောဂသမ္ပဒါပိ ဖလမေဝ။
ဝုတ္တဋ္ဌေတံ—

“ယေ ကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ သေ၊ န တေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိ”။
ပဟာယ မာနသံ ဒေဟံ၊ ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ”တိ”။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ “အထ ခေါ သက္ကော ဒေါနမိန္ဒော အသီတိယာ ဒေဝတာ-
သဟဿေဟိ သဉ္စိ” ယေနာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တေနပသင်္ကမိ။ ပ။
ကေမန္တံ ဌိတံ ခေါ သက္ကံ ဒေါနမိန္ဒံ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော
တေဒဝေါစ ‘သာဓု ခေါ ဒေါနမိန္ဒံ ဗုဒ္ဓသရဏဂမနံ’ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓံ
သရဏဂမနဟေတု ခေါ ဒေါနမိန္ဒံ ဝေမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘောဒါ

၁-၃၁-၄၂-ဓမ္မပဒေ။ ၂-နိစ္စာဒိတော (သျှာ၊က)၊ မ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၈-ပိဋေ ပဿိတဉ္စံ။ ၃-ကိဉ္စိ (သျှာ၊က)
၄-မ ၃-၁၁၀၊ အံ ၁-၂၉၊ အဘိ ၂-၃၄၈-ပိဋေသျှ။ ၅-သံ ၁-၂၅-ပိဋေ။ ၆-ဗုဒ္ဓသရဏဂမနံ (သျှာ)

ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ”တိ။ပ။ တေ အညေ ဒေဝေ ဒသဟိ ဌာနေဟိ အဓိဂဏန္တိ ဒိဗ္ဗေန အာယုနာ၊ ဒိဗ္ဗေန ဝဏ္ဏေန၊ ဒိဗ္ဗေန သုခေန၊ ဒိဗ္ဗေန ယသေန၊ ဒိဗ္ဗေန အာဓိပတေယျေန၊ ဒိဗ္ဗဟိ ရူပေဟိ သဒ္ဓေဟိ ဂန္ဓေဟိ ရသေဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ”တိ။ ဧသ နယော ဓမ္မေ စ သံဃေ စ။ အပိ စ ဝေလာမသုတ္တာဒိနံ ဂသေနာပိ* သရဏဂမနဿ ဖလဝိသေသော ဝေဒိတဗျော။ ဧဝံ သရဏဂမနဿ ဖလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ စ လောကီယသရဏဂမနံ တီသု ဝတ္ထုသု အညာဏသံသယဓိစ္ဆာ-
ညဏာဒီဟိ သံကိလိဿတိ၊ န မဟာဇုတိကံ ဟောတိ န မဟာဝိပ္ပါရံ။
လောကုတ္တရဿ နတ္ထိ သံကိလေသော။ လောကီယဿ စ သရဏဂမနဿ
ဒုဝိခေ ဘေဒေါ သာဝဇ္ဇော စ အနဝဇ္ဇော စ။ တတ္ထ သာဝဇ္ဇော အညသတ္တာ-
ရာဒီသု အတ္တသန္ဓိယျာတနာဒီဟိ ဟောတိ၊ သော စ အနိဋ္ဌဖလော ဟောတိ။
အနဝဇ္ဇော ကာလကိရိယာယ ဟောတိ၊ သော အဝိပါကတ္တာ အဖလော။
လောကုတ္တရဿ ပန နေဝတ္ထိ ဘေဒေါ၊ ဘဝန္တရေပိ ဟိ အရိယသာဝကော
အညံ သတ္တာရံ န ဥဒ္ဓိသတိတိ။ ဧဝံ သရဏဂမနဿ သံကိလေသော စ ဘေဒေါ
စ ဝေဒိတဗျောတိ။ ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓာရေတူတိ မံ ဘဂဝါ
“ဥပါသကော အယ”န္တိ ဧဝံ ဓာရေတု၊ ဇာနာတူတိ အတ္ထော။

ဥပါသကဝိမိကထာ

ဥပါသကဝိမိကောသလ္လတ္ထံ ပနေတ္ထ ကော ဥပါသကော၊ ကသ္မာ ဥပါ-
သကောတိ ဝုစ္စတိ၊ ကိမဿ သီလံ၊ ကော အာဇီဝေါ၊ ကာ ဝိပတ္တိ၊ ကာ သမ္ပတ္တိတိ
ဣဒံ ပကိဏ္ဍကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ကော ဥပါသကောတိ ယော ကောစိ သရဏဂတော ဂဟဇ္ဇော။
ဝုတ္တဉေတံ “ယတော ခေါ မဟာနာမ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ
သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ
မဟာနာမ ဥပါသကော ဟောတိ”တိ။

ကသ္မာ ဥပါသကောတိ ရတနတ္ထယဿ ဥပါသနတော။ သော ဟိ ဗုဒ္ဓံ
ဥပါသတိတိ ဥပါသကော။ တထာ ဓမ္မံ သံဃံ။

ကိမဿ သီလန္တိ ပဉ္စ ဝေရမဏိယော။ ယထာဟ “ယတော ခေါ မဟာနာမ
ဥပါသကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ။
ကာမေသုဓိစ္ဆာစာရာ။ မုသာဝါဒါ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော သီလဝါ ဟောတိ”တိ။

၁-သံ ၂-၄၉၃-ပိဋကဒီသု။ * အံ ၃-၁၅၅-ပိဋက။ ၂-သံ ၃-၃၄၄-ပိဋက။ ၃-သံ ၃-၃၄၅-ပိဋက။
ဒိ-၄ ၁-၁၄

ကော အာဇီဝေါတိ ပဉ္စ ဝိစ္စာဝဏီဇာ ပဟာယ ဓမ္မေန သမေန ဇီဝိတ-
ကပ္ပနံ။ ပုတ္တဉ္စေတံ “ပဉ္စိမာ ဘိက္ခဝေ ဝဏီဇာ ဥပါသကေန အကရဏီယာ။
ကတမာ ပဉ္စ? သတ္တဝဏီဇာ သတ္တဝဏီဇာ မံသဝဏီဇာ မဇ္ဇဝဏီဇာ ဝိသဝ-
ဏီဇာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဝဏီဇာ ဥပါသကေန အကရဏီယာ”တိ။

ကော ဝိပတ္တိတိ ယာ တဿေဝ သီလဿ စ အာဇီဝဿ စ ဝိပတ္တိံ၊ အယမဿ
ဝိပတ္တိံ။ အပိ စ ယာယ သေ စဏ္ဍာလော စေဝ ဟောတိ မလဉ္စ ပတိကိဋ္ဌော စ၊
သာပိဿ ဝိပတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ စ အတ္တတော အဿဒ္ဓိယာဒယော ပဉ္စ
ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော
ဥပါသကော ဥပါသကစဏ္ဍာလော စ ဟောတိ ဥပါသကမလဉ္စ ဥပါသကပတိ-
ကိဋ္ဌော စ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ? အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဒုဿီလော ဟောတိ၊
ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ဟောတိ၊ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိ၊ နော ကမ္ပံ၊ ဣတော စ
ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယျံ ပရိယေသတိ၊ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရေတိ”တိ။

ကော သပ္ပတ္တိတိ ယာ စဿ သီလသမ္ပဒါ စေဝ အာဇီဝသမ္ပဒါ စ၊ သာ
သမ္ပတ္တိံ။ ယေ စဿ ရတနဘာဝါဒိကရာ သဒ္ဓါဒယော ပဉ္စ ဓမ္မာ။ ယထာဟ
“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော ဥပါသကရတနဉ္စ
ဟောတိ ဥပါသကပဒုမဉ္စ ဥပါသကပုဏ္ဏရိကဉ္စ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ? သဒ္ဓေါ
ဟောတိ၊ သီလဝါ ဟောတိ၊ န ကောတူဟလမင်္ဂလိကော ဟောတိ၊ ကမ္ပံ
ပစ္စေတိ၊ နော မင်္ဂလံ၊ န ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ဒက္ခိဏေယျံ ဂဝေသတိ၊ ဣမ စ
ပုဗ္ဗကာရံ ကရေတိ”တိ။

* အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ ဣတ္ထာယံ အဂ္ဂသဒ္ဓေါ အာဒိကောဝိကောဋ္ဌာသသေဋ္ဌေသု
ဒိဿတိ။ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ သမ္ပ ဒေါဝါရိက အာဝရာမိ ဒ္ဓါရံ နိဂဏ္ဏာနံ နိဂဏ္ဏိန”န္တိ-
အာဒိသု? ဟိ အာဒိမိ ဒိဿတိ။ “တေနော အင်္ဂုလဂ္ဂေန တံ အင်္ဂုလဂ္ဂံ
ပရာမသေယျ။ ဥစ္ဆဂ္ဂံ ဝေဠုဂ္ဂံ”န္တိအာဒိသု ကောဝိယံ။ “အဗ္ဗိလဂ္ဂံ ဝါ မရုရဂ္ဂံ
ဝါ တိတ္ထကဂ္ဂံ ဝါ^၆ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိဟာရဂ္ဂေန ဝါ ပရိဝေဏဂ္ဂေန ဝါ
ဘာဇဇတု”န္တိအာဒိသု? ကောဋ္ဌာသေ။ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အပဒါ
ဝါ။ပ။ တထာဂတော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိအာဒိသု^၇ သေဋ္ဌေ။ ဣမ
ပနာယံ အာဒိမိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တသ္မာ အဇ္ဇတဂ္ဂေတိ အဇ္ဇတံ အာဒိ^၈ ကတူတိ

၁-အံ ၂-၁၀၃-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ပတိကုဋ္ဌော စ (က)၊ ပဉ္စိကိဋ္ဌော စ (သျှာ၊က)
၃-အံ ၂-၁၀၁-ပိဋ္ဌေ။ * မ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၁၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၁-ပိဋ္ဌေသပိ။
၄-မ ၂-၄၃-ပိဋ္ဌေ။ ၅-အထံ ၄-၂၃၇-ပိဋ္ဌေ။ ၆-သံ ၃-၁၃၀-ပိဋ္ဌေ။ ၇-ဝိ ၄-၃၁၇-ပိဋ္ဌေ။
၈-အံ ၁-၃၄၃၊ အံ ၃-၂၇၃၊ သံ ၃-၃၈၊ ခု ၁-၂၄၊ ခု ၁၀-၁၆၂-ပိဋ္ဌေသု။

ဝေမေတ္တတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ အဇ္ဇတန္တိ အဇ္ဇဘာဝံ။ အဇ္ဇဒဂ္ဂေတိ ဝါ ပါဠော၊ ဒကာရော ပဒသန္တိကရော။ အဇ္ဇ အဂ္ဂံ ကတွာတိ အတ္ထော။

ပါဏုပေတန္တိ ပါဏေဟိ ဥပေတံ။ ယာဝ မေ ဇီဝိတံ ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ဥပေတံ အနညသတ္ထုကံ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ သရဏံ ဂတံ ဥပါသကံ ကပ္ပိယကာရကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု ဇာနာတု။ အဟပ္ပိ သဝေပိ မေ တိဒိဏေန အသိနာ သိသံ ဆိန္ဓေယျ၊ နေဝ ဗုဒ္ဓံ “န ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝါ၊ ဓမ္မံ “န ဓမ္မော”တိ ဝါ၊ သံဃံ “န သံဃော”တိ ဝါ ဝဒေယျန္တိ။

ဝေ အတ္တသန္တိယျာတနေန သရဏံ ဂန္တော အတ္တနာ ကတံ အပရာဓံ ပကာ-
သေန္တော “အစ္စယော မံ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အစ္စယောတိ အပရာဓော။ မံ အစ္စဂမာတိ မံ အတိက္ကမ္မ အဘိဘဝိတွာ ပဝတ္တော။ ဓမ္မိကံ ဓမ္မရာဇာနန္တိ ဣတ္ထ ဓမ္မံ စရတိတိ ဓမ္မိကော။ ဓမ္မေနော ရာဇာ ဇာတော၊ န ပိတုဃာတနာဒိနာ အဓမ္မေနာတိ ဓမ္မရာဇာ။ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိန္တိ ဇီဝိတာ ဝိယောဇေသိ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတူတိ ခမတု။ အာယတိံ သံဝရာယာတိ အနာဂတေ သံဝရတ္ထာယ။ ပုန ဝေဂ္ဂပဿ အပရာဓဿ ဒေါသဿ ခလိတဿ အကရဏတ္ထာယ။

၂၅၁။ တန္ဒြါတိ ကေံသေ နိပါတော။ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိတိ ယထာ-
ဓမ္မော ဌိတော၊ တထေဝ ကရောသိ၊ ခမာပေသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ တေ
မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ တံ တဝ အပရာဓံ မယံ ခမာမ။ ပဋိဂ္ဂေသာ မဟာရာဇ
အရိယဿ ဝိနယေတိ သော မဟာရာဇ အရိယဿ ဝိနယေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
သာသနေ ဝုဒ္ဓိ နာမ။ ကတမာ? ယာယံ အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ
ပဋိကရိတွာ အာယတိံ သံဝရာပဇ္ဇနာ၊ ဒေသနံ ပန ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနံ ကရောန္တော
“ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရေတိ၊ အာယတိံ သံဝရံ
အာပဇ္ဇတိ”တိ အာဟ။

၂၅၂။ ဝေ ဝုတ္တေတိ ဝေ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ။ ဟန္တု စ ဒါနိ မယံ ဘန္တေတိ
တ္ထေ ဟန္တာတိ ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ နိပါတော။ သော ဟိ ဂမနဝစသာယံ? ကတွာ
ဝေမာဟ။ မဟုကိစ္စာတိ ဗလဝကိစ္စာ။ မဟုကရဏိယာတိ တထေဝ ဝေဝစနံ။
ယဿဒါနိ တွန္တိ ယဿ ဣဒါနိ တွံ မဟာရာဇ ဂမနဿ ကာလံ မညသိ
ဇာနာသိ၊ တဿ ကာလံ တွမေဝ ဇာနာသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဒက္ခိဏံ

၁-အဇ္ဇ အဂ္ဂန္တိ အတ္ထော (က)
၂-ဝစသာယတ္ထေ (သီ-ဒို့-အဘိနဝ ၂-၁၉၄-ပိဋေ) သံ-ဋ ၁-၁၄၆၊ အံ-ဋ ၃-၃၆-ပိဋေသု ပဿိတဗ္ဗံ၊
၃-ဂမနဝစသာယံ (သီ)

ကတွာ ပက္ခာဒိတိ တိက္ခတ္တံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဒဿနဒေသမောဓာနသမုဇ္ဈလံ အဉ္စလိံ သိရသိ ပတိဋ္ဌပေတွာ ယာဝ ဒဿနဝိသယံ ဘဂဝတော အဘိမုခေါဝ ပဋိက္ခမိတွာ ဒဿနဝိဟေနဋ္ဌာနဘူဒိယံ ပဉ္စပုတိဋ္ဌိတေန ဝန္တိတွာ ပက္ကာမိ။

၂၅၃။ ခတယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာတိ ခတော အယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ဥပဟတယန္တိ ဥပဟတော အယံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—အယံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတော ဥပဟတော ဘိန္ဒုပတိဋ္ဌော ဇာတော၊ တထာနေန အတ္တနာဝ အတ္တာ ခတော၊ ယထာ အတ္တနော ပတိဋ္ဌာ န ဇာတာတိ။ ဝိရုဇန္တိ ရာဂရဇာဒိဝိရဟိတံ။ ရာဂမလာဒိနိယေဝ ဝိဂတတ္တာ ဝိတမလံ။ ဓမ္မေက္ခန္တိ ဓမ္မေသု ဝါ စက္ခု၊ ဓမ္မမယံ ဝါ စက္ခု၊ အညေသု ဌာနေသု တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနမေတံ အမိဝစနံ။ ဣဓ ပန သောတာ- ပတ္ထိမဂ္ဂဿေဝ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ ဣမိနာ ပိတာ ဃာတိတော နာဘဝိဿ၊ ဣဒါနိ ဣဓေဝါသနေ နိသိန္ဓော သောတာပတ္ထိမဂ္ဂံ ပက္ခော အဘဝိဿ၊ ပါပမိတ္တသံသဂ္ဂေန ပနဿ အန္တရာယော ဇာတော။ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ အယံ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ရတနတ္ထယံ သရဏံ ဂတော၊ တသ္မာ မမ စ သာသနမဟန္တတယ ယထာ နာမ ကောစိ ကဿစိ ဝဓံ ကတွာ ပုပ္ဖမုဋ္ဌမက္ခေန ဒဏ္ဍေန မုစ္ဆေယျ၊ ဧဝမေဝ လောဟကုန္တိယံ နိဗ္ဗတ္တိက္ခာ တိံသဝဿသဟဿာနိ အဓော ပတန္တော ဟေဋ္ဌိမတလံ ပတွာ တိံသဝဿ- သဟဿာနိ ဥဗ္ဗံ ဂစ္ဆန္တော ပုနပိ ဥပရိမတလံ ပါပုဏိတွာ မုစ္စိဿတိတိ ဣဒမ္ပိ ကိရ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမေဝ၊ ပါဋိယံ ပန န အာရုဋ္ဌံ။

ဣဒံ ပန သုတ္တံ သုတွာ ရညာ ကောစိ အာနိသံသော လဒ္ဓေါတိ? မဟာ- အာနိသံသော လဒ္ဓေါ။ အယဗ္ဗိ ပိတု မာရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ နေဝ ရတ္ထိံ န ဒိဝါ နိဒ္ဒိ လဘတိ၊ သတ္တာရံ ပန ဥပသင်္ကမိတွာ ဣမာယ မဓုရာယ ဩဇေန္တိယာ ဓမ္မဒေသနာယ သုတကာလတော ပဋ္ဌာယ နိဒ္ဒိ လဘိ။ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ မဟာသက္ကာရံ အကာသိ။ ပေါဏုဇ္ဇနိကာယ သဒ္ဓါယ သမန္တာ- ဂတော နာမ ဣမိနာ ရညာ သဒိသော နာဟောသိ။ အနာဂတေ ပန ဝိဇိတာဝိ နာဗ? ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

သာမညပလသုတ္တဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဣမံ(သိ) ၂-ဥပတိ(သျှာ)၊ လဘတိ(က)
၃-ဝိပိတဝိသေသေ နာမ(သိ)၊ ဝိပိတဝိသေသော နာမ(သျှာ)

အာနန္ဒ ဘာမန္တေသိ “အာနန္ဒ ဝိသတိသဟဿာနံ ဆဋ္ဌဘိညာနံ အာရောစေဟိ
 ‘ဘဂဝါ ကိရ ဝနဝါသိဿ တိဿသာမဏေရဿ သန္တိကံ ဂမိဿတိ’တိ”။
 တတော ဒုတိယဒိဝေ ဝိသတိသဟဿဒီကာသဝပရိဝါရော အာကာသေ
 ဥပ္ပတိတွာ ဝိသတိယောဇနသတမတ္ထကေ တဿ ဂေါရဂါမဒ္ဓါရေ ဩတရိတွာ
 စိဝရံ ပါရူပိ။ တံ ကမ္မန္တံ ဂစ္ဆမာနာ မနဿာ ဒိဿာ “သတ္တာ နော
 အာဂတော၊ မာ ကမ္မန္တံ အဂမိတ္တာ”တိ ဝတွာ အာသနာနိ ပညပေတွာ
 ယာဂံ ဒတွာ ပါတရာသဘတ္တံ ကရောန္တာ “ကုဟိ ဘန္တေ ဘဂဝါ
 ဂစ္ဆတိ”တိ ဒဟရဘိက္ခု ပုစ္ဆိသု။ ဥပါသကာ န ဘဂဝါ အညတ္ထ
 ဂစ္ဆတိ။ ဣဓေဝ တိဿသာမဏေရဿ ဒဿနတ္ထာယာဂတောတိ။ တေ
 “အမှာကံ ကုလူပကဿ ကိရ ထေရဿ ဒဿနတ္ထာယ သတ္တာ အာဂတော၊
 နော ဝတ နော ထေရော ဩရမတ္တကော”တိ သောမနဿဇာတာ အဟေသုံ။

အထ ခေါ် ဘဂဝတော ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ သာမဏေရော ဂါမေ
 ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ “ဥပါသကာ မဟာ ဘိက္ခုသံဃော”တိ ပုစ္ဆိ။ အထဿ တေ
 “သတ္တာ ဘန္တေ အာဂတော”တိ အာရောစေသုံ။ သော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ပိဏ္ဍပါတေန အာပုစ္ဆိ။ သတ္တာ တဿ ပတ္တံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ “အလံ
 တိဿ၊ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တကိစ္စ”န္တိ အာဟ။ တတော ဥပဇ္ဈာယံ အာပုစ္ဆိတွာ
 အတ္တနော ပတ္တာသနေ နိသီဒိတွာ ဘတ္တကိစ္စမကာသိ။ အထဿ ဘတ္တကိစ္စ-
 ပရိယောသာနေ သတ္တာ မင်္ဂလံ ဝတွာ နိက္ခမိတွာ ဂါမဒ္ဓါရေ ဌတွာ “ကတရော
 တေ တိဿ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂမနမဂ္ဂေါ”တိ အာဟ။ အယံ ဘဂဝါတိ။ မဂ္ဂံ
 ဒေသယမာနော ပုရတော ယာဟိ တိဿာတိ။ ဘဂဝါ ကိရ သဒေဝကဿ
 လောကဿ မဂ္ဂဒေသကောပိ သမာနော “သကလေ တိဂါဝုတေ မဂ္ဂေ
 သာမဏေရံ ဒဋ္ဌံ လစ္ဆာမိ”တိ တံ မဂ္ဂဒေသကံ အကာသိ။

သော အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနံ ဂန္တာ ဘဂဝတော ဝတ္တမကာသိ။ အထ နံ
 ဘဂဝါ “ကတရော တေ တိဿ စင်္ဂမော”တိ ပုစ္ဆိတွာ တတ္ထ ဂန္တာ
 သာမဏေရဿ နိသီဒနပါသာဏေ နိသီဒိတွာ “တိဿ ဣမသ္မိံ ဌာနေ သုခံ
 ဂဿသိ”တိ ပုစ္ဆိ။ သော အာဟ “အာမ ဘန္တေ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝသန္တဿ
 သီဟဗျုပ္ပဟတ္ထိမိဂေမောရာဒီနံ သဒ္ဓံ သုဏတော အရညသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာယ
 သုခံ ဝသာမိ”တိ။ အထ နံ ဘဂဝါ “တိဿ ဘိက္ခုသံဃံ သန္ဓိပါတေဟိ၊
 ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ တေ ဒဿာမိ”တိ ဝတွာ သန္ဓိပတိတေ ဘိက္ခုသံဃေ ဥပသမ္ပာဒေတွာ
 အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနမေဝ အဂမာသိတိ။ အယံ ဣရိတစာရိကာ နာမ။

ယံ ပန ဂါမနိဂမပဋိပါဠိယာ ဒေဝသိကံ ယောဇနဒ္ဓိယောဇနဝသေန
ဝိဏ္ဏပါတစရိယာဒီဟိ လောကံ အနုဂ္ဂဏန္တဿ ဂမနံ၊ အယံ အတုရိတစာရိကာ
နာမ။

ဣမံ ပန စာရိကံ စရန္တော ဘဂဝါ မဟာမဏ္ဍလံ၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ၊ အန္တော-
မဏ္ဍလန္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ မဏ္ဍလာနံ အညတရသ္မိံ စရတိ။ တတ္ထ မဟာမဏ္ဍလံ
နဝယောဇနသတိကံ၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ ဆယောဇနသတိကံ၊ အန္တောမဏ္ဍလံ
တိယောဇနသတိကံ။ ယဒါ မဟာမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရိတုကာမော ဟောတိ၊
မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရေတွာ ပါဠိပဒဒိဝသေ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော
နိက္ခမတိ။ သမန္တာ ယောဇနသတံ ဧကကောလာဟလံ ဟောတိ။ ပုရိမံ ပုရိမံ
အာဂတာ နိမန္တေတုံ လဘန္တိ။ ဣတရေသု ဒ္ဓိသု မဏ္ဍလေသု သက္ကာရော
မဟာမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ တတ္ထ ဘဂဝါ တေသု တေသု ဂါမနိဂမေသု
ဧကဟံ ဒ္ဓိဟံ ဝသန္တော မဟာဇနံ အာဓိသပ္ပဋိဂဟေန အနုဂ္ဂဏန္တော၊
ဓမ္မဒါနေန စဿ ဝိဝဇ္ဇသန္တိသိတံ ကုသလံ ဝနေန္တော နဝဟိ မာသေဟိ စာရိကံ
ပရိယောသာပေတိ။ သစေ ပန အန္တောဝသေ ဘိက္ခုနံ သမထဝိပဿနာ
တရုဏာ ဟောန္တိ၊ မဟာပဝါရဏာယ အပဝါရေတွာ ပဝါရဏာသင်္ဂဟံ
ဒတွာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယံ ပဝါရေတွာ မိဂသိရဿ ပဌမပါဠိပဒဒိဝသေ
မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော နိက္ခမိတွာ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ အညေနပိ
ကာရဏေန မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ စာရိကံ စရိတုကာမော စတုမာသံ ဝသိတွာဝ
နိက္ခမတိ။ ပုတ္တနယေနေဝ ဣတရေသု ဒ္ဓိသု မဏ္ဍလေသု သက္ကာရော မဇ္ဈိမမဏ္ဍလေ
ဩသရတိ။ ဘဂဝါ ပုရိမနယေနေဝ လောကံ အနုဂ္ဂဏန္တော အဇ္ဇဟိ မာသေဟိ
စာရိကံ ပရိယောသာပေတိ။ သစေ ပန စတုမာသံ ပုတ္တဝဿဿာပိ
ဘဂဝတော ဝေနယုသတ္တာ အပရိပတ္တိန္ဒြိယာ ဟောန္တိ၊ တေသံ ဣန္ဒြိယပရိပိကံ
အာဂမယမာနော အပရိမ္ပိ ဧကမာသံ ဝါ ဒ္ဓိတိစတုမာသံ ဝါ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ
မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရော နိက္ခမတိ။ ပုတ္တနယေနေဝ ဣတရေသု ဒ္ဓိသု
မဏ္ဍလေသု သက္ကာရော အန္တောမဏ္ဍလေ ဩသရတိ။ ဘဂဝါ ပုရိမနယေနေဝ
လောကံ အနုဂ္ဂဏန္တော သတ္တဟိ ဝါ ဆဟိ ဝါ ပဉ္စဟိ ဝါ စတုဟိ ဝါ မာသေဟိ
စာရိကံ ပရိယောသာပေတိ။ ဣတိ ဣမေသု တီသု မဏ္ဍလေသု ယတ္ထ ကတ္တမိ
စာရိကံ စရန္တော န စိဝရာဒိဟေတု စရတိ၊ အထ ခေါ ယေ ဒုဂ္ဂတဗာဠဇိဏ္ဏ-
ဗျာဓိတာ၊ တေ ကဒါ တထာဂတံ အာဂန္တာ ပဿိဿန္တိ။ မယိ ပန စာရိကံ
စရန္တေ မဟာဇနော တထာဂတဿ ဒဿနံ လဘိဿတိ။ တတ္ထ ဧကမိ စိတ္တာနိ

ပသာဒေသန္တိ၊ ကေစိ မာလာဒိတိ ပူဇေသန္တိ၊ ကေစိ ကဋ္ဌတ္တဘိက္ခဝံ ဒသန္တိ၊ ကေစိ ဝိစ္ဆာဒသန္နံ ပဟာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ ဘဝိသန္တိ။ တံ နေသံ ဘဝိသတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ ဧဝံ လောကာနုကမ္ပကာယ စာရိကံ စရတိ။

အပိ စ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ၊ ဇော်ဝိဟာရဝသေန သရီရဖာသုကတ္တာယ၊ အဋ္ဌပုတ္တိကာလာဘိကန်နတ္တာယ၊ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒပညာပနတ္တာယ၊ တတ္ထ တတ္ထ ပရိပါကဂတိန္ဒြိယေ ဗောဓေနယုသတ္တေ ဗောဓနတ္တာယာတိ။ အပရေဟိပိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆိသန္တိ”တိ ဝါ “ဓမ္မံ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆိသန္တိ”တိ ဝါ။ “မဟတာ ဓမ္မဝဿေန၊ စတသော ပရိသာ သန္တပေဿာမိ”တိ ဝါ။ အပရေဟိပိ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ “ပါဏာတိပါတာ ဝိရမိသန္တိ”တိ ဝါ “အဒိန္နာဒါနာ။ ကာမေသု- ဝိစ္ဆာစာရာ။ မုသာဝါဒါ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ဝိရမိသန္တိ”တိ ဝါ။ အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ “ပဋ္ဌမံ ဖျာနံ ပဋိလဘိသန္တိ”တိ ဝါ “ဒုတိယံ။ ပ။ နေဝညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပဋိလဘိသန္တိ”တိ ဝါ။ အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော စာရိကံ စရန္တိ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ အဓိဂမိသန္တိ”တိ ဝါ “သောတာပတ္တိဖလံ။ ပ။ အရဟတ္တဖလံ သစ္စိကရိသန္တိ”တိ ဝါ။ အယံ အတုရိတစာရိကာ ဣဓ “စာရိကာ”တိ? အဓိပ္ပေတာ။ သာ ပနေသာ ဒုဝိဓာ ဟောတိ အနိဗဒ္ဓစာရိကာ စ နိဗဒ္ဓစာရိကာ စ။ တတ္ထ ယံ ဂါမနိဂမနဂရပဋိပါဋိဝသေန စရတိ။ အယံ အနိဗဒ္ဓစာရိကာ နာမ။ ယံ ပနေကဿေဝ ဗောဓနေယုသတ္တဿတ္တာယ ဂစ္ဆတိ။ အယံ နိဗဒ္ဓစာရိကာ နာမ။ ဧသာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ။

တဒါ ကိရ ဘဂဝတော ပစ္ဆိမယာမကိစ္စပရိယောသာနေ ဒသသဟသိ- လောကဓာတုယာ ဉာဏဇာလံ ပတ္တရိတွာ ဗောဓနေယုဗန္ဓဝေ ဩလောကေ- န္တဿ ပေါက္ခရသာတိဗြာဟ္မဏော သဗ္ဗညုတညာဏဇာလဿ အန္တောပဝိဋ္ဌော။ အထ ဘဂဝါ အယံ ဗြာဟ္မဏော မယံ ဉာဏဇာလေ ပညာယတိ။ “အတ္ထိ နု ခုဿ ဥပနိဿယော”တိ ဝိမံသန္တော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယံ ဒိသ္မာ “ဧသော မယိ ဧတံ ဇနပဒံ ဂတေ လက္ခဏပရိယေသနက္ခံ အမ္ပဋ္ဌိ အန္တေဝါသိ” ပဟိဏိသတိ။ သော မယာ သဒ္ဓိံ ဝါဒပဋိဝါဒိ ကတွာ နာနပ္ပကာရံ အသမ္ဘိဝါကျံ ဝက္ခတိ။ တမဟံ ဒမေတွာ နိဗ္ဗိသေဝနံ ကရိသာမိ။

၁-မဟတိယာ (က) ၂-ဓမ္မဿဝနေန (သျှာ)၊ ဓမ္မဒေသနာယ (က) ၃-အတုရိတစာရိကာတိ (သျှာ၊ က)

သော အာစရိယဿ ကထေဿတိ၊ အထဿာစရိယော တံ ကထံ သုတွာ အာဂမ္မ မမ လက္ခဏာနိ ပရိယေသိဿတိ၊ တဿာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ။ သော ဒေသနာပရိယောသာနေ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိဿတိ။ ဒေသနာ မဟာဇနဿ သဖလာ ဘဝိဿတိ” တိ ပဉ္စဘိက္ခုသတပရိဝါရော တံ ဇနပဒံ ပဋိပန္နော။ တေန ဝုတ္တံ “ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ” တိ။

ယေန ဣစ္ဆာနင်္ဂလန္တိ ယေန ဒိသာဘာဂေန ဣစ္ဆာနင်္ဂလံ အဝသရိတဗ္ဗိယသ္မိံ ဝါ ပဒေသေ ဣစ္ဆာနင်္ဂလံ။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလန္တိ ပါဠော။ တဒဝသရိတိ တေန အဝသရိ၊ တံ ဝါ အဝသရိ။ တေန ဒိသာဘာဂေန ဂတော၊ တံ ဝါ ပဒေသံ ဂတောတိ အတ္ထော။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလေ ဝိဟရတိ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏ္ဍေတိ ဣစ္ဆာနင်္ဂလံ ဥပနိဿာယ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏ္ဍေ သီလခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ သမာဓိကောန္တံ ဥဿာပေတွာ သဗ္ဗညုတညာဏသရံ ပရိဝတ္တယမာနော ဓမ္မရာဇာ ယထာဘိရုစိတေန ဝိဟာရေန ဝိဟရတိ။

ပေါက္ခရသုတ္တံဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၅၅။ တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ယေန သမယေန ဘဂဝါ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ တေန သမယေန၊ တသ္မိံ သမယေတိ အယမတ္ထော။ ပြုပွံ အဏတိတိ ပြာဟ္မဏော၊ မန္တေ သဇ္ဈာယတိတိ အတ္ထော။ ဣဒမေဝ ဟိ ဇာတိပြာဟ္မဏာနံ နိရုတ္တိဝစနံ။ အရိယာ ပန ဗာဟိတပါပတ္တာ ပြာဟ္မဏာတိ ဝုစ္စန္တိ။ ပေါက္ခရသုတ္တံ” ဣဒံ တဿ နာမံ။ ကဿာ ပေါက္ခရသုတ္တံတိ ၂ ဝုစ္စတိ။ တဿ ကိရ ကာယော သေတပေါက္ခရသဒိသော၊ ဒေဝနဂရေ ဥဿာပိတရဇတတောရဏံ ဝိယ သောဘတိ၊ သီသံ ပနဿ ကာဠဝဏ္ဏံ ဣန္ဒနိလမဏိမယံ ဝိယ၊ မသုပိ စန္ဒမဏ္ဍလေ ကာဠမေသရာဇိ ဝိယ ခါယတိ၊ အက္ခိနိ နိလုပ္ပလသဒိသာနိ၊ နာသာ ရဇတပနာဠိကာ ဝိယ သုဝဠိတာ သုပရိသုဒ္ဓါ၊ ဟတ္ထပါဒတလာနိ စေဝ မုခဒ္ဓါရဉ္စ ကတလာခါရသပရိကမ္ပံ ဝိယ သောဘတိ၊ အတိဝိယ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္ထော ပြာဟ္မဏဿ အတ္တဘာဝေါ၊ အရာဇကေ ဌာနေ ၃ ရာဇာနံ ကာတံ ယုတ္တမိမံ ပြာဟ္မဏံ။ ဧဝမေသ ၄ သဿိရိကော။ ဣတိ နံ ပေါက္ခရသဒိသတ္တာ ပေါက္ခရသုတ္တံ” သဉ္စပနန္တိ။

၁-ပေါက္ခရသုတ္တံ (သီ၊ ဣ) ၂-နာမံ၊ ပေါက္ခရသုတ္တံ (သီ) ၃-အရာဇကဌာနေ (သီ) ၄-ဧဝမေဝ (က) ၅-ပေါက္ခရသုတ္တံ (သီ)

အယံ ပန ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ ဒသဗလဿ ဒါနံ ဒတွာ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော တတော မနုဿလောကမာဂစ္ဆန္တော မာတုကုတ္တိဝါသံ ဇီရုတ္တိတွာ ဟိမဝန္တပဒေသေ မဟာသရေ ပဒုမဂဗ္ဘေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တဿ စ သရဿ အဝိဒ္ဓုရေ တာပသော ပဏ္ဏသာလာယ ဝသတိ။ သော တီရေ ဌိတော တံ ပဒုမံ ဒိသ္မာ “ဣဒံ ပဒုမံ အဝသေသပဒုမေဟိ မဟန္တတရံ၊ ပုပ္ဖိတကာလေ နံ ဂဟေဿာမိ”တိ စိန္တေသိ။ တံ သတ္တာဟေနာပိ န ပုပ္ဖတိ။ တာပသော “ကဿာ န ခေါ ဣဒံ သတ္တာဟေနာပိ န ပုပ္ဖတိ၊ ဟန္တ နံ ဂဟေဿာမိ”တိ ဩတရိတွာ ဂဏှိ။ တံ တေန နာဠတော ဆိန္ဒမတ္တိယေဝ ပုပ္ဖိတံ။ အထဿ ဗုဒ္ဓန္တရေ သုဝဏ္ဏစုဏ္ဏပိဉ္ဇရံ ဝိယ ရဇတဗိဗ္ဗကံ ပဒုမရေဏပိဉ္ဇရံ သေတဝဏ္ဏံ ဒါရကံ အဒ္ဓဿ။ သော “မဟာပုညော သေ ဘဝိဿတိ၊ ဟန္တ နံ ပဋိဇဂ္ဂါမိ”တိ ပဏ္ဏသာလံ နေတွာ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ သတ္တဝဿ-ကာလတော ပဋ္ဌာယ တယော ဝေဒေ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ ဒါရကော တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရံ ဂန္ဓာ ပဏ္ဏိတော ဗျတ္တော ဇမ္ဗုဒီပေ အဂ္ဂဗြာဟ္မဏော အဟောသိ။ သော အပရေန သမယေန ရညော ကောသလဿ သိပ္ပံ ဒဿေသိ။ အထဿ သိပ္ပေ ပသန္ဓော ရာဇာ ဥက္ကဋ္ဌံ နာမ မဟာနဂရံ ဗြဟ္မဒေယျံ အဒါသိ။ ဣတိ နံ ပေါက္ခရေ သယိတတ္တာ ပေါက္ခရဿာတိတိ သဉ္ဇာနန္တိ။

ဥက္ကဋ္ဌံ အဇ္ဈာဝသတိတိ ဥက္ကဋ္ဌနာမကေ နဂရေ ဝသတိ။ အဘိဘဝိတွာ ဝါ အာဝသတိ။ တဿ နဂရဿ သာမိကော ဟုတွာ ယာယ မရိယာဒါယ တတ္ထ ဝသိတဗ္ဗံ၊ တာယ မရိယာဒါယ ဝသိ။ တဿ ကိရ နဂရဿ ဝတ္ထု ဥက္ကာ ဌပေတွာ ဥက္ကာသု ဇလမာနာသု အဂ္ဂဟေသျံ။ တဿ တံ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဩက္ကဋ္ဌန္တိပိ ပါဌော၊ သောယေဝတ္ထော။ ဥပသဂ္ဂဝသေန ပနေတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဿ အနုပယောဂတ္တာ စ သေသပဒေသု။ တတ္ထ လက္ခဏံ သဒ္ဓသတ္တတော ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

သတ္တုဿဒန္တိ သတ္တေဟိ ဥဿဒံ ဥဿန္တံ ဗဟုဇနံ အာကိဏ္ဏမနုဿံ၊ ပေါသာ-ဝနိယဟတ္တိ အဿ မောရမိဂါဒိအနေကသတ္တသမာကိဏ္ဏဉ္ဇာတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပနေတံ နဂရံ ဗဟိ အာဝိဇ္ဇိတွာ ဇာတေန ဟတ္တိအဿာဒိနံ ဃာသတိဏေန စေဝ ဂေဟန္တာဒနတိဏေန စ သမ္ပန္တံ။ တထာ ဒါရကဋ္ဌေဟိ စေဝ ဂေဟ-သမ္ဘာရကဋ္ဌေဟိ စ။ ယသ္မာ စဿဗုဒ္ဓန္တရေ ဝဇ္ဇစတုရဿာဒိသဏှာနာ ဗဟု ပေါက္ခရဏိယော၊ ဇလဇကုသုမဝိစိတ္တာနိ စ ဗဟုနိ အနေကာနိ တဋ္ဌာကာနိ ဥဒကဿ နိစ္စဘရိတာနေဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “သတိဏကဋ္ဌောဒက”န္တိ ဝုတ္တံ။

၁-ပါဏိနိ ၁-၄-၄၀-သုတ္တံ ပဿိတဗ္ဗံ။

သဟ ခညေနာတိ သဗ္ဗံ၊ ပုဗ္ဗဏှာပရဏှာဒိဘေဒံ ဗဟုညေသန္ဓိစယန္တိ အတ္ထော။ တောဝတာ ယသ္မိံ နဂရေ ပြာဟ္မဏော သေတစ္ဆတ္ထံ ဥဿာပေတွာ ဗုဒ္ဓဗျာဓိယံ ဝသတိ၊ တဿ သမိဒ္ဓိသမ္ပတ္တိံ ဒီပိတာ ဟောတိ။

ရာဇတော လဒ္ဓိံ ဘောဂ္ဂံ ရာဇဘောဂ္ဂံ။ ကေန ဒိန္နန္တိ စေ? ရညာ ပသေနဒိနာ၊ ကောသလေန ဒိန္နံ။ ရာဇဒါယန္တိ ရညော ဒါယဘူတံ၊ ဒါယဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။ ဗြဟ္မဒေဗျန္တိ သေဋ္ဌဒေယျံ၊ ဆတ္တံ ဥဿာပေတွာ ရာဇသင်္ခေပေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂန္တိ သဗ္ဗံ ဆေဇ္ဇဘေဋ္ဌံ အနုသာသန္တေန နဒိတိတ္ထပဗ္ဗတာဒိသု သုဂံ ဂဏှန္တေန သေတစ္ဆတ္ထံ ဥဿာပေတွာ ရညာ ဟုတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ ရာဇဒါယန္တိ ဧတံ နဂရံ ရညာ ဒိန္နတ္ထာ ရာဇဒါယံ၊ ဒါယကရာဇဒိပနတ္ထံ ပနဿ “ရညာ ပသေနဒိနာ ကောသလေန ဒိန္နံ” န္တိ ဣဒံ ဝုတ္တံ။ ဗြဟ္မဒေဗျန္တိ သေဋ္ဌဒေယျံ၊ ယထာ ဒိန္နံ န ပုန ဂဟေတဗ္ဗံ ဟောတိ နိဿဋ္ဌပရိစ္ဆတ္တံ၊ ဧဝံ ဒိန္နန္တိ အတ္ထော။

အသောသီတိ သုဂံ ဥပလတိ၊ သောတဒ္ဓါရသမ္ပတ္တဝစနနိဂ္ဂေါသာနုသာရေန အညာသိ။ ခေါတိ အဝဓာရဏတ္ထေ၊ ပဒပူရဏမတ္ထေ ဝါ နိပါတော။ တတ္ထ အဝဓာရဏတ္ထေန အသောသိ ဧဝ၊ နာဿ ကောစိ သဝနန္တရာယော အဟောသီတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဒပူရဏေန ပန ပဒဗျူနသိလိဂ္ဂတာမတ္ထမေဝ။

ဣဒါနိ ယမတ္ထံ ပြာဟ္မဏော ပေါက္ခရသုတ် အသောသိ။ တံ ပကာသေန္တော “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော” တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမိတပါပတ္တာ သမဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဗ္ဗေတံ “သမိတံ သယ ဟောန္တိ ပါပကာ အကုသလာ မဗ္ဗာ” တိ အာဒိ၊ ဘံဂဝါ စ အနုတ္တရေန အရိယမဂ္ဂေန သမိတပါပေါ။ တေနဿ ယထာဘူစ္စဂုဏာဓိဂတမေတံ နာမံ၊ ယဒိဒံ သမဏောတိ။ ခလုတိ အနုဿဝနတ္ထေ နိပါတော။ ဘောတိ ပြာဟ္မဏဇာတိသမုဒါဂတံ အာလပနမတ္ထံ။ ဝုတ္တဗ္ဗိ စေတံ “ဘောဝါဒိ နာမ သော ဟောတိ၊ သစေ ဟောတိ သက္ခိန္နော” တိ။ ဂေါတမောတိ ဘဂဝန္တံ ဂေါတ္ထဝသေန ပရိကိတ္တေတိ။ တသ္မာ သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမောတိ ဧဝ သမဏော ကိရ ဘော ဂေါတမဂေါတ္ထောတိ ဝပမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သကျုပ္ပတ္တောတိ ဣဒံ ပန ဘဂဝတော ဥစ္စာကုလပရိဒိပနံ။ သကျုကုလာ ပဗ္ဗဇိတောတိ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဘာဝပရိဒိပနံ။ ကေနစိ ပါရိဇညေန အနဘိဘူတော

၁-ရာဇဗျာဓိယ (သိ) ၃-မ ၁-၃၄၇-ပိဋက
၂-ပသေနဒိနာ (က) ၄-၃ ၁-၇၀-၃၇၆ မ ၂-၄၁၀-ပိဋက

မဟာသာဝကာ၊ ဗုဒ္ဓမာတာ၊ ဗုဒ္ဓပိတာ၊ အဂ္ဂုပဋ္ဌာကော၊ အဂ္ဂုပဋ္ဌာယိကာ၊ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိတိ အယံ ဝိသေသော ပညာယတိ။

အနဝယောတိ ဣမေသု လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု အနုနော ပရိပူရကာရိ၊ အဝယော န ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဝယော နာမ ယော တာနိ အတ္တတော စ ဂန္ထတော စ သန္တာရေတုံ န သက္ကောတိ။ **အနုညာတ-ပဋိညာတော**တိ အနုညာတော စေဝ ပဋိညာတော စ။ အာစရိယေနံသံ “ယံ အဟံ ဇာနာမိ၊ တံ တွံ ဇာနာသီ”တိအာဒိနာ အနုညာတော။ “အာမ အာစရိယာ”တိ အတ္တနာ တဿ ပဋိဝစနဒါနပဋိညာယ ပဋိညာတောတိ အတ္ထော။ ကတရသ္မိံ အဓိကာရေ? သကေ အာစရိယကေ တေဝိဇ္ဇကေ ပါဝစနေ။

၂၅၇။ သေ ကိရ ပြာဟုဏော စိန္တေသိ “ဣမသ္မိံ လောကေ ‘အဟံ ဗုဒ္ဓေါ၊ အဟံ ဗုဒ္ဓေါ’တိ ဥဂ္ဂတဿ နာမံ ဂဟေတွာ ဗဟူ ဇနာ ဝိစရန္တိ၊ တဿာ န မေ အနုဿဝမတ္ထေနေဝ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တံ။ ကေစ္စဉ္စိ ဥပသင်္ကမန္တဿ အပက္ကမနဗ္ဗိ ဂရု ဟောတိ၊ အနတ္ထောပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယံနုနာဟံ မမ အန္တေဝါသိကံ ပေသေတွာ ‘ဗုဒ္ဓေါ ဝါ နော ဝါ’တိ ဇာနိတွာဝ ဥပသင်္ကမေယျ”န္တိ၊ တဿာ မာဏံ အာမန္တေတွာ “**အယံ တာတာ**”တိအာဒိမာဟ။ **တံ ဘဝန္တန္တိ** တဿ ဘောတော ဂေါကမဿ။ **တထာ သန္တံယေဝါ**တိ တထာ သံတောယေဝ။ ဣဓောပိ ဟိ ဣတ္ထန္တုတာချာနတ္ထဝသေနေဝ ဥပယောဂဝစနံ။

၂၅၈။ **ယထာ ကထံ ပနာဟံ ဘော တန္တိ** ဣတ္ထ ကထံ ပနာဟံ ဘော တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိဿာမိ၊ ယထာ သက္ကာ သော ဣတုံ၊ ဣထာ မေ အာစိက္ခာဟိတိ အတ္ထော။ **ယထာ**တိ ဝါ နိပါတမတ္ထမေဝေဘံ။ **ကထန္တိ** အယံ အာကာရပုစ္ဆာ၊ ကေနာကာရေနာဟံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဇာနိဿာမိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဝုတ္ထေ ကိရ နံ ဥပဇ္ဈာယော “**ကိ**” တွံ တာတ ပထဝိယံ ဌိတော ပထဝိ န ပဿာမိတိ ဝိယ၊ စန္ဒိမသုရိယာနံ ဩဘာဇော ဌိယော စန္ဒိမသုရိယေ န ပဿာမိတိ ဝိယ ဝဒေသီ”တိအာဒိနိ ဝပဿာ ဇာနနာကာရံ ဒဿေန္တော “**အာဂတာနိ ခေါ တာတာ**”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ မန္တေသုတိ တီသု ဝေဒေသု။ တထာဂတေ၊ ကိရ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ပဋိကစ္ဆေဝ သုဒ္ဓါဝါသာ ဒေဝါ ဝေဒေသု လက္ခဏာနိ ပက္ခိတော “**ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမေတေ**”တိ ပြာဟုဏဝေသေနေဝ ဝေဒေ ဝါစေန္တိ “**တဒနုသာရေန မဟေသက္ခာ သက္ကာ တထာဂတံ ဇာနိဿန္တိ**”တိ။ တေန ပုဗ္ဗေ ဝေဒေသု

မဟာပုရိသလက္ခဏာနိ အာဂစ္ဆန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ ပန တထာဂတေ အနုက္ကမေန အန္တရဓာယန္တိ။ တေနတရဟိ နတ္ထိတိ။ မဟာပုရိသဿာတိ ပဏိဓိသမာဒါန- ဉ္ဇာဏကရုဏာဒိဂုဏမဟတော ပုရိသဿ။ ဒွေယေဝ ဂတိယောတိ ဒွေ ဝေ နိဋ္ဌာ။ ကာမဇ္ဈာယံ ဂတိသဒ္ဓေါ “ပဉ္စ ခေါ ဣမာ သာရိပုတ္တ ဂတိယော” တိ- အာဒိသု ဘဝဘေဒေ ဝတ္တတိ။ “ဂတိ မိဂါနံ ပဝန” န္တိ အာဒိသု နိဝါသဋ္ဌာနေ။ “ဝေအဓိမတ္တဂတိမန္တော” တိ အာဒိသု * ပညာယံ။ “ဂတိဂတ” န္တိ အာဒိသု † ဝိသဋ္ဌဘာဝေ။ ဣမ ပန နိဋ္ဌာယံ ဝတ္တတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ယေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဟောတိ။ န တေဟေဝ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဇာတိသာမညတော ပန တာနိယေဝ တာနိတိ ပုစ္ဆန္တိ။ တေန ပုတ္တံ “ယေဟိ သမန္ဓာဂတဿာ” တိ။ သဗေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိတိ ယဒိ အဂါရေ ဝသဟိ။ ရာဇာ ဟောတိ စက္ကဝတ္တိတိ စတူဟိ အစ္စရိယဓမ္မေဟိ၊ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ စ လောကံ ရဉ္စနတော ရာဇာ၊ စက္ကရတနံ ပတ္တေတိ စတူဟိ သမ္ပတ္တိစက္ကေဟိ ဝတ္တတိ၊ တေဟိ စ ပရံ ဝတ္တေတိ၊ ပရဟိတာယ စ ဣရိယာပထစက္ကာနံ ဝတ္တော တေသ္မိ အတ္ထိတိ စက္ကဝတ္တိ။ ဒတ္ထ ဝေ “ရာဇာ” တိ သာမညံ၊ “စက္ကဝတ္တိ” တိ ဝိသေသံ။ ဓမ္မေန စရတိတိ ဓမ္မိကော၊ ဉ္ဇာယေန သမေန ဝတ္တတိတိ အတ္တော။ ဓမ္မေန ရဉ္စ လဘိတွာ ရာဇာ ဇာတောတိ ဓမ္မရာဇာ၊ ပရဟိတဓမ္မကရဏေန ဝါ ဓမ္မိကော။ အတ္တဟိတ- ဓမ္မကရဏေန ဓမ္မရာဇာ။ စတုရန္တာယ ဣဿရေတိ စာတုရန္တော၊ စတု- သမုဒ္ဒအန္တာယ၊ စတုဗ္ဗိဒဒိပဝိဘူသိတာယ စ ပထဝိယာ ဣဿရေတိ အတ္တော။ အဇ္ဈတ္တံ ကောပါဒိပစ္စတ္တိကေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗရာဇာနော ဝိဇေတိတိ ဝိဇိတာဝိ။ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တောတိ ဇနပဒေ ရဝဘာဝံ ထာဝရဘာဝံ ပတ္တော န သက္ကာ ကေနစိ စာလေတုံ၊ ဇနပဒေါ ဝါ တမ္ပိ ထာပရိယပ္ပတ္တော အနုယုတ္တော၊ သကမ္ပနိရတော အဗေလာ အသမ္ပဝေဝိတိ ဇနပဒတ္တာဝရိယပ္ပတ္တော။

သေယုတိဒန္တိ နိပါယော၊ ကဿ စေတာနိ ဝိ ကတမာနိတိ အတ္တော။ စက္ကရတနန္တိ အာဒိသု စက္ကဉ္စ တံ ရတိဇနနဋ္ဌေန ရတနဉ္စာတိ စက္ကရတနံ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဣမေသု ပန ရတနေသု အယံ စက္ကဝတ္တိရာဇာ စက္ကရတနေန အဇိတံ ဇိနာတိ၊ ဟတ္ထိအဿရတနေဟိ ဝိဇိတေ ယထာသုခံ အနုစရတိ။

၁-မ ၁-၁၀၆-ပိဋေ။ ၂-ပိ ၅-၂၆၃-ပိဋေ။ * မ ၁-၁၁၇-ပိဋေ။
 † ပိ ၄-၂၀၅၊ ၄ ၂-၅၂-ပိဋေသု။ ၃-ထာဝရဘာဝံ ဝါ (သီ)
 ၄-အနုယုတ္တော (သီ)၊ အနုယုကော (သျာ) မ-၄ ၃-၂၅၁-ပိဋေပိ။ ၅-တဿိစ တာနိ (သီ၊က)

ပရိကာယကရတနေ ဝိဇိတမနုရက္ခတိ၊ အဝသေသေဟိ ဥပဘောဂသုခမနု-
 ဘဝတိ။ ပဌမေန စဿ ဥဿာဟသတ္ထိယောဂေါ၊ ပစ္ဆိမေန မန္တသတ္ထိ-
 ယောဂေါ၊ ဟတ္ထိအဿဂဟပတိရတနေဟိ ပဘုသတ္ထိယောဂေါ သုပရိပုဏ္ဏော
 ဟောတိ၊ ဣတ္ထိမဏိရတနေဟိ တိဝိသေတ္ထိယောဂဖလံ။ သော ဣတ္ထိမဏိ-
 ရတနေဟိ ဘောဂသုခမနုဘဝတိ၊ သေသေဟိ ဣဿရိယသုခံ။ ဝိသေသတော
 စဿ ပုရိမာနိ တိဏိ အဒေါသကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန သမ္ပုဇ္ဇန္တိ၊
 မဇ္ဈိမာနိ အလောဘကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေန၊ ပစ္ဆိမမေကံ အမောဟ-
 ကုသလမူလဇနိတကမ္မာနုဘာဝေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။
 ဝိတ္တာရော ပန ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တေ ရတနသုတ္တဿ* ဥပဒေသတော ဂဟေ-
 တဗ္ဗော။

ပရောသဟဿန္တိ အတိရေကသဟဿံ။ သူရာတိ အဘိရုကဇာတိကာ။
 ဝိရင်္ဂပူပိတိ ဒေဝပုတ္တသဒိသကာယာ၊ ဧဝံ တာဝံ ဧကေ ဝဏ္ဏယန္တိ။ အယံ
 ပနေတ္ထ သဘာဝေါ။ ဝိရာတိ ဥတ္တမသူရာ ဝုဇ္ဇန္တိ ဝိရာနံ အင်္ဂံ ဝိရင်္ဂံ၊ ဝိရကာရဏံ
 ဝိရိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝိရင်္ဂံ ရှုပံ ဧတေသန္တိ ဝိရင်္ဂပူပိ၊ ဝိရိယမယသရိရာ
 ဝိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရသေနပ္ပမဒ္ဒနာတိ သစေ ပဋိမုခံ ၂ တိဋ္ဌေယျ
 ပရသေနာ၊ တံ ပရိမဒ္ဒိတုံ သမတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ မဗ္ဗေနာတိ “ပါဏော
 န ဟန္တဗ္ဗော” တိ အာဒိနာ † ပဉ္စသီလဓမ္မေန။ အရဟံ ဟောတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 လောကေ ဝိဝေဇ္ဇဒ္ဓေါတိ ဧတ္ထ ရာဂဒေါသမောဟမာနဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာဒုပ္ပရိတ-
 ဆဒနေဟိ သတ္တဟိ ပဋိစ္စန္ဓေ ကိလေသန္တကာရေ လောကေ တံ ဘဒနံ
 ဝိဝေဇ္ဇော သမန္တတော သဉ္စာတာလောကော ဟုတ္တာ ဌိတောတိ ဝိဝေဇ္ဇဒ္ဓေါ။
 တတ္ထ ပဌမေန ပဒေန ပူဇာရဟတာ၊ ဒုတိယေန တဿာ ဟေတု၊ ယဿာ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ တတိယေန ဗုဒ္ဓတ္တဟေတုဘူတာ ဝိဝေဇ္ဇဒ္ဓတာ ဝုတ္တာတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ဝိဝေဇ္ဇာ စ ဝိစ္စဒေါ စာတိ ဝိဝေဇ္ဇဒ္ဓေါ၊ ဝေရဟိတော
 ဆဒနရဟိတော စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေန အရဟံ ဝဋ္ဋာဘာဝေန၊
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဆဒနာဘာဝေနာတိ ဧဝံ ပုရိမပဒဒ္ဒယသေဝ ဝဘာဝဗ္ဗယံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ၊ ဒုတိယေန ဂေသာရဇ္ဇေန စေတ္ထ ပ ဝိသိဋ္ဌိ၊ ပဌမေန ဒုတိယသိဋ္ဌိ၊
 တတိယစတုတ္ထေဟိ တတိယသိဋ္ဌိ ဟောတိ။ ပုရိမဉ္စ မဗ္ဗစက္ခု၊ ဒုတိယံ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊
 တတိယံ သမန္တစက္ခု သာဓေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ မန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟေတာတိ
 ဣဓိနာ’ သ မန္တေသု ရုဘာဝံ ဇနေတိ။

* သံ ၃-၇-ဝိဋ္ဌေ၊ ၁-သမ္ဘာဝေါ(က) ၂-ပရိမုခံ (က)
 ၃-မဒ္ဒိတုံ (သိ သျာ)၊ ပရသေနာ မဒ္ဒိတုံ (မ ၂-မြဟ္မာယုသုတ္တေ) † ဒိ ၂-၄၁၊ မ ၃-၂၁၁-ဝိဋ္ဌေသု။

၂၅၉။ *သောဝိ တာယ အာစရိယကထာယ လက္ခဏေသု ဝိဂတ-
 သမ္မောဟော ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ^၁ ဗုဒ္ဓမန္တေ သမ္ပဿမာနော “ဝေ
 ဘော”တိ အာဟ။ တဿတ္ထော—ယထာ ဘော တံ ဝဒသိ၊ ဝေ ကရိယာမိတိ။
 ဝဋ္ဌဝါရထမာရုယျာတိ ဝဋ္ဌဝါယုတ္တံ ရထံ အဘိရုဟိတွာ။ မြာဟူဏော ကိရ
 ယေန ရထေန သယံ ဝိစရတိ၊ တမေဝ ရထံ ဒတွာ မာဏဝံ ပေသေသိ။
 မာဏဝါပိ၊ ပေါက္ခရသာတိဿေဝ အန္တေဝါသိကာ။ သော ကိရ တေသံ
 “အဗ္ဗဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတာ”တိ သညံ အဒါသိ။

ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိတိ ယတ္ထကံ သက္ကာ ဟောတိ ယာနေန ဂန္တု၊
 အယံ ယာနဿ ဘူမိ နာမ။ ယာနာ ပစ္စောဓေဟိတွာတိ အယာနဘူမိ^၂
 ဒွါရကောဋ္ဌကသမိပံ ဂန္တော ယာနတော ပဏိဩဇ္ဇေဟိတွာ။

တေန ခေါ ပန သမယေနာတိ ယသ္မိံ သမယေ အဗ္ဗဋ္ဌော အာရာမံ ပါဝိသိ၊
 တသ္မိံ ပန သမယေ၊ ဌိတမဇ္ဈိန္ဒကသမယေ။ ကဿာ ပန တသ္မိံ သမယေ
 စက်မန္တိတိ? ပဏိတဘောဇနပစ္စယဿ ထိနမိဒ္ဓဿ ဝိနောဒနတ္ထံ၊ ဒိဝါပဝေ-
 နိကာ ဝါ တေ။ တာဒိသာနဌိ ပစ္စာဘတ္တံ စက်မိတွာ နှာယိတွာ သရိရံ ဥတုံ
 ဂါဟာပေတွာ နိသဇ္ဇ သမဏဓမ္မံ ကရောန္တာနံ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂံ ဟောတိ။ ယေန
 ဧတိက္ခူတိ သော ကိရ “ကုဟိံ သမဏော ဂေါတမော”တိ ပရိဝေဏတော
 ပရိဝေဏံ အနာဂန္တာ “ပုစ္ဆိတွာဝံ^၃ ပဝိသိသာမိ”တိ ဝိလောကေန္တော^၄
 အရညဟတ္ထိံ ဝိယ မဟာစက်မေ စက်မမာနေ ပံသုကုလိကေ ဘိက္ခု၊ ဒိသွာ
 တေသံ သန္တိကံ အဂမာသိ။ တံ သန္ဓာယ “ယေန ဧတိက္ခူ”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ ဒဿနာယာတိ ဒဋ္ဌံ၊ ပဿိတုကာမာ ဟုတွာတိ အတ္ထော။

၂၆၀။ အဘိညာတကောလညောတိ ပါကဋကုလဇော။ တဒါ ကိရ
 ဇမ္ဗုဒီပေ အဗ္ဗဋ္ဌကုလံ နာမ ပါကဋကုလမဟောသိ။ အဘိညာတဿာတိ
 ရူပဇာတိမန္တကုလာပဒေသေဟိ ပါကဋဿ။ အဂရူတိ အဘာရိကော။ ယော
 ဟိ အဗ္ဗဋ္ဌ ဉာပေတုံ န သက္ကုဏေယျ၊ တဿ တေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာ-
 ပေါ ဂရ ဘဝေယျ၊ ဘဂဝတော ပန တာဒိသာနံ မာဏဝါနံ သတေနာပိ

* မ-ဋ္ဌ ၃-၂၅၂-ပိဋကိ။
 ၁-ဧကောဘာသဇာတေ ဝိယ (သျှာ)
 ၂-မာဏဝါပိ (သျှာ၊က)၊ မာဏဝါပိတိ ပေါက္ခရသာတိဿေဝ အန္တေဝါသိကေဟိ (?)
 ၃-အဘူမိ (သီ) သီ-ဒီ-အဘိနဝ ၂-၂၄၆-ပိဋကိ ဩလောကေတဗျာ၊
 ၄-အာဂန္တာ ပုစ္ဆိတွာဝံ (သီ)၊ ဂန္တာ ပုစ္ဆိတွာ (မ-ဋ္ဌ ၂-၁၇၄-ပိဋကိ ဣဋ္ဌသစ္စကသုတ္တဝဏ္ဏနာယ)
 ၅-ဩလောကေန္တော (က)

အမ္ပဋ္ဌော ပန မာဏဝေါတိ သော ကိရ ဘဂဝတော ရူပသမ္ပတ္တိယံ
 စိတ္တပ္ပသာဒမတ္တဒ္ဓိ အကတွာ “ဒသဗလံ အပသာဒေသာမီ”တိ ဥဒရေ ဗဒ္ဒ-
 သာဇူကံ မုဒ္ဓိတွာ ကဏ္ဍေ ဩလမ္ပေတွာ ဧကေန ဟတ္ထေန ဒုဿကဏ္ဍံ ဂဟေတွာ
 စကံမံ အဘိရူဟိတွာ ကာလေန ဗာဟုံ, ကာလေန ဥဒရံ, ကာလေန ပိဋ္ဌံ
 ဒသေန္တော ကာလေန ဟတ္ထပိကာရံ, ကာလေန ဘမုကပိကာရံ ကရောန္တော
 “ကစ္စိ တေ ဘော ဂေါတမ ဓာတုသမတာ၊ ကစ္စိ ဘိက္ခာဟာရေန န ကိလမသိ”။
 အင်္ဂုလမထာကာရောယေဝ ပန တေ ပညာယတိ၊ ထူလာနိ ဟိ တေ အင်္ဂ-
 ပစ္စင်္ဂါနိ၊ ပါသာဒိကဏ္ဍံ ၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ တေ ဗဟုဇနာ ‘ရာဇပဗ္ဗဇိတော’တိ
 စ ‘ဗုဒ္ဓေါ’တိ စ ဥပ္ပန္နဗဟုမာနာ ပဏီတံ ဩဇေန္တမာဟာရံ ဒေန္တိ။ ပဿထ
 ဘော ဂေဟံ စိတ္တသာလာ ဝိယ ဒိဗ္ဗပါသာဒေါ ဝိယ။ ဣမံ မဇ္ဇိ ပဿထ၊
 ဗိမ္ဗောဟနံ ပဿထ၊ ကိံ ဝေရူပေ ဌာနေ ဝသန္တဿ သမဏမဗ္ဗံ ကာတုံ
 ဒုက္ကရံ”န္တိ ဝေရူပံ ဥပ္ပဏှနကထံ အနာစာရဘာဝသာရဏီယံ ကထေတံ၊ တေန
 ဝုတ္တံ “အမ္ပဋ္ဌော ပန မာဏဝေါ စကံမန္တောပိ နိသိန္ဓေန ဘဂဝတာ ကဋ္ဌိ ကဋ္ဌိ
 ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတိ၊ ဌိတောပိ နိသိန္ဓေန ဘဂဝတာ ကဋ္ဌိ ကဋ္ဌိ
 ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတိ”တိ။

၂၆၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါတိ အထ ဘဂဝါ “အယံ မာဏဝေါ ဟတ္ထံ
 ပသာရေတွာ အဝဂ္ဂံ ဂဟေတုကာမော ဝိယ, ပါဒံ ပသာရေတွာ အဝိစိံ
 ဝိစရိတုကာမော ဝိယ, မဟာသမုဒ္ဓိံ တရိတုကာမော ဝိယ, သိနေရုံ အာရော-
 ဟိတုကာမော ဝိယ စ အဋ္ဌာနေ ဝါယမတိ၊ ဟန္တတေန သဗ္ဗိံ မန္တေမီ”တိ အမ္ပဋ္ဌ
 မာဏံ တေဒဝေါစ။ အာစရိယပါစရိယေဟိတိ အာစရိယေဟိ စ တေသံ
 အာစရိယေဟိ စ။

ပဌမဇ္ဈနဝါဒဝတ္ထနာ

၂၆၃။ ဂစ္ဆန္တော ဝါတိ ဧတ္ထ ကာမံ တီသု ဣရိယာပထေသု ပြာဟ္မဏော
 အာစရိယပြာဟ္မဏေန သဗ္ဗိံ သလ္လပိတုမရဟတိ၊ အယံ ပန မာဏဝေါ
 မာနကဒ္ဒတာယ ကထာပဋ္ဌာသံ၊ ကရောန္တော စတ္တာရောပိ ဣရိယာပထေ
 ယောဇေသာမီတိ “သယာနော ဝါ ဟိ ဘော ဂေါတမ သယာနေနာ”တိ
 အာဟ။

၁-န ကိလမတိ (က) န ကိလမထေ (သီ၊ သျှာ) ၂-ပါသာဒိကာနိ ယတ္ထ (သျှာ) ပါသာဒိကာ’တ္ထ (သီ)
 ၃-ဝိတိသာရေတိ (သျှာ) ၄-ကထာသတ္ထာပံ (သီ-ဋီ-အဘိနဝ ၂-၂၄၉-ဒီ-ဋီ ၁-၂၉၇-ပိ-ဋ္ဌသျှာ)

တတော ကိရ တံ ဘဂဝါ “အဗ္ဗုဒ္ဓ ဂစ္ဆန္တဿ ဝါ ဂစ္ဆန္တေန ဌိတဿ ဝါ ဌိတေန နိသိန္ဓဿ ဝါ နိသိန္ဓေနာစရိယေန သဒ္ဓိံ” ကထာ နာမ သဗ္ဗာစရိယေသု လတ္တတိ။ တံ ပန သယာနော သယာနေနာစရိယေန သဒ္ဓိံ ကထေသိ၊ ကိံ တေ အာစရိယော ဂေါရူပံ၊ ဥဒါဟု တွ”န္တိ အာဟ။ သော ကုဇ္ဈိတွာ “**ယေ ဝ ခေါ တေ ဘော ဂေါတမ ပုဏ္ဏကာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မုဏ္ဍေ “မုဏ္ဍာ”တိ၊ သမဏေ စ “သမဏာ”တိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇေယျ၊ အယံ ပန ဟိဇ္ဇေန္တော “မုဏ္ဍကာ သမဏကာ”တိ အာဟ။ ဣန္ဒြာတိ ဂဟပတိကာ။ ကဏ္ဍာတိ ကဏ္ဍာ၊ ကာဠကာတိ အတ္ထော။ **ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာတိ** ဣ ဗန္ဓုတိ ပြုပ္ပာ အဓိပ္ပေတော။ တဋ္ဌိ ပြာဟူကာ “ပိတာမဟော”တိ ဝေါဟရန္တိ။ ပါဒါနံ အပစ္စာ **ပါဒါပစ္စာ**၊ ပြုပ္ပာနော ပိဋ္ဌိပါဒတော ဇာတာတိ အဓိပ္ပာယော။ တဿ ကိရ အယံ လဒ္ဓိ—
* ပြာဟူကာ ပြုပ္ပာနော မုခတော နိက္ခန္တာ၊ ခတ္တိယာ ဥရတော၊ ဝေဿာ နာဘိတော၊ သုဒ္ဓါ ဇာဏတော၊ သမဏာ ပိဋ္ဌိပါဒတောတိ။ ဧဝံ ကထေန္တော စ ပနေသ ကိဉ္ဇာပိ အနိယမေတွာ ကထေတိ၊ အထ ခေါ ဘဂဝန္တမေဝ ဝဒါမိတိ ကထေတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ “အယံ အဗ္ဗုဒ္ဓော အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ မယာ သဒ္ဓိံ” ကထယမာနော မာနမေဝ နိဿာယ ကထေသိ၊ အာသီဝိသံ ဂိဝါယံ ဂဏ္ဍန္တော ဝိယ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ အာလိင်္ဂန္တော ဝိယ၊ မတ္တဝါရဏံ သောဏ္ဍာယ ပရာမသန္တော ဝိယ၊ အတ္တနော ပမာဏံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္တ နံ ဇာနာ-ပေဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “**အတ္ထိကဝတော ခေါ ပန တေ အဗ္ဗုဒ္ဓာ**”တိအာဒိ-မာဟ။ တတ္ထ အာဂန္တာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စသင်္ခါတော အတ္ထော ဧတဿ အတ္ထိတိ **အတ္ထိကံ**၊ တဿ မာဏဝဿ စိတ္တံ၊ အတ္ထိကမဿ အတ္ထိတိ **အတ္ထိကဝါ**၊ တဿ အတ္ထိကဝတော၊ တဝ ဣဓာဂမနံ အဟောသိတိ အတ္ထော။

ခေါ ပနာတိ နိပါတမတ္တံ။ **ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယာတိ** ယေနဝ ခေါ ပနတ္ထေန။ **အာဂစ္ဆေယျာထာတိ** မမ ဝါ အညေသံ ဝါ သန္တိကံ ယဒါ ကဒါစိ အာဂစ္ဆေယျာထ။ **တမေဝ အတ္ထန္တိ** ဣဒံ ပုရိသလိင်္ဂဝသေနဝ ဝုတ္တံ။ **ဗနသိ ကရေယျာထာတိ** စိတ္တေ ကရေယျာထ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တံ အာစရိယေန အတ္တနော ကရဏီယေန ပေသိတော၊ န အမှာကံ ပရိဘဝနတ္ထာယ၊ တသ္မာ တမေဝ ကိစ္စံ မနသိ ကရောဟိတိ။ ဧဝမဿ အညေသံ သန္တိကံ အာဂတာနံ ဝုတ္တံ ဒေသေတွာ မာနနိဂ္ဂဏ္ဍာနတ္ထံ “**အပုသိတဝါယေဝ ခေါ ပနာ**”တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော—ပဿထ ဘော အယံ အဗ္ဗုဒ္ဓော မာဏဂေါ အာစရိယကုလေ

၁-ကိဏ္ဍာတိ (သိ) * ဒီ ၃-၆၇၊ မ ၂-၃၇၇-ပိဋကေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

အဝုသိတဝါ အသိက္ခိတော အပ္ပဿုတောဝ သမာနော။ **ဝုသိတမာနိတိ** “အဟံ ဝုသိတဝါ သိက္ခိတော ဗဟုဿုတော”တိ အတ္တာနံ မညတိ။ ဧတဿ ဟိ ဧဝံ ဖရူသဝစနသမုဒါစာရေ^၁ ကာရဏံ ကိမညဗြ အဝုသိတတ္ထာတိ အာစရိယ- ကုလေ အသံဝုဒ္ဓါ အသိက္ခိတာ အပ္ပဿုတာယေဝ ဟိ ဧဝံ ဝဒန္တိတိ။

၂၆၄။ **ကုပိတောတိ** ကုဒ္ဓေါ။ **အနတ္တမနောတိ** အသကမနော။ ကိ^၂ ပန ဘဂဝါ တဿ ကုဇ္ဈနဘာဝံ ဥတွာ ဝေမာဟ ဥဒါဟု အဥတွာတိ? ဥတွာ အာဟာတိ။ ကဿ ဥတွာ အာဟာတိ? တဿ မာနနိဗ္ဗဒနတ္ထံ။ ဘဂဝါ ဟိ အညာသိ “အယံ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကုဇ္ဈိတွာ မမ ဉှတကေ အက္ခောသိဿတိ၊ အထဿာဟံ ယထာ နာမ ကုသလော ဘိသက္ခော ဒေါသံ ဥဂ္ဂိလေတွာ၊^၂ နိဟရတိ၊ ဧဝေဝ ဂေါတ္ထေန ဂေါတ္ထံ ကုလာပဒေသေန ကုလာပဒေသံ ဥဋ္ဌာပေတွာ ဘဝဂ္ဂပ္ပမာဏေန ဝိယ ဥဋ္ဌိတံ မာနဒ္ဓဇံ မူလေ ဆေတွာ နိပါတေဿာမိ”တိ။ **ခုံသေန္တောတိ** ဘဒ္ဒေန္တော။ **ဝဗ္ဘေန္တောတိ** ဘိဇ္ဇေန္တော။ **ပါပိတော ဘဝိဿတိ**တိ စဏ္ဍဘာဝါဒိဒေါသံ ပါပိတော ဘဝိဿတိ။

စဏ္ဍာတိ မာနနိသိတကောယေတွာ။ **ဖရူသာတိ** ခရာ။ **လဟုသာတ်** လဟုကာ။ အပ္ပကေနဝ တုဿန္တိ ဝါ ဒုဿန္တိ ဝါ၊ ဥဒကပိဋ္ဌေ အလာဗုကဇ္ဇာဟံ ဝိယ အပ္ပကေနဝ ဥပ္ပဝန္တိ။ **ဘဿာတိ** ဗဟုဘာဏိနော။ သကျာနံ မုခေ ဝိဝဇ္ဇေ အညဿ ဝစနောကာသော နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယေနေဝ ဝဒတိ။ **သမာနာတိ** ဣဒံ “သန္တာ”တိ ပုရိမပဒေသေဝ ဝေဝစနံ။ **န သက္ကဏေန္တိ**တိ န ပြာဟ္မဏာနံ သုန္ဒရေနာကာရေန ကရေန္တိ။ **န ဂရုံ ကရေန္တိ**တိ ပြာဟ္မဏေသု ဝါရဝံ န ကရေန္တိ။ **န မာနေန္တိ**တိ န မနေန ဝိယာယန္တိ။ **န ပူဇေန္တိ**တိ မာလာဒိပိ နေသံ ပူဇံ န ကရေန္တိ။ **န အပစာယန္တိ**တိ အဘိဝါဒနာဒိပိ နေသံ အပစိတိကမ္ပံ နိစဝုတ္တိံ န ဒေသေန္တိ။ **တယိဒန္တိ** တံ ဣဒံ။ **ယဒိမေ သကျာတိ** ယံ ဣမေ သကျာ န ပြာဟ္မဏေ သက္ကဏေန္တိ။ ပ။ န အပစာယန္တိ၊ တံ တေသံ အသက္ကာရကရဏာဒိ သမ္ပံ န ယုတ္တံ၊ နာနုလောမန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယဗုဒ္ဓဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၅။ **အပရဒ္ဓါန္တိ** အပရဇ္ဈိံသု။ **ကေမိဒါဟန္တိ** ဣတ္ထ ဣဒန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ **ကေံ** အဟန္တိ အတ္ထော။ **သန္တာဝါရန္တိ** ရဇ္ဇအနုသာသနသာလာ^၄။ **သကျာတိ**

၁-ဖရူသဝစနသမုဒါစာရေန (သျှာ၊ က)
၂-ဥဂ္ဂိလေဒေတွာ (သိ)၊ ဥဂ္ဂိရေတွာ (သျှာ)
၃-ရဏသာတိ (သိ၊ သျှာ)
၄-ရဇ္ဇံ အနုသာသနသာလာ (သိ၊ သျှာ)

အဘိသိတ္တရာဇာနော။ သဏ္ဍကုမာရာတိ အနဘိသိတ္တာ။ ဥစ္စေသုတိ ယထာနု-
ရူပေသု ပလ္လင်္ကံဝိဋ္ဌကပေတ္တာသနဖလကစိတ္တတ္ထရဏာဒိဘေဒေသု။ သန္ဓေန္တိန္ဒြိယန္တိ
ဥပ္ပဏ္ဍနဝသေန မဟာဟသိကံ ဟသန္တာ။ သံကိဋ္ဌန္တိန္ဒြိယန္တိ ဟသိတမတ္တိ ကရဏ-
အင်္ဂုလိသဉ်ဒူနပါဏိပ္ပဟာရဒါနာဒိနိ ကရေန္တာ။ မမညေဝ မညေတိ ဝေမဟံ
မညာမိ မမညေဝ အနုဟသန္တိ, န အညန္တိ။

ကသွာ ပန တေ ဝေမကံသုတိ? တေ ကိရ အဗ္ဗဋ္ဌဿ ကုလဝံသံ ဇာနန္တိ။
အယဉ္စ ဓာသိဝံ သမယေ ယံဝ ပါဒန္တာ ဩလမ္ပေတွာ နိဝတ္တသာဓုကဿ
ဧကေန ဟတ္ထေန ဒုဿကဏ္ဍိ ဂဟေတွာ ခန္ဓဋ္ဌိကံ နာမေတွာ မာနမဒေန
မတ္တော ဝိယ အာဂစ္ဆတိ။ တတော “ပဿထ ဘော အမှာကံ ဒါသဿ
ကဏှာယနဂေါတ္တဿ အဗ္ဗဋ္ဌဿ အာဂမနကာရဏ”န္တိ ဝဒန္တာ ဝေမကံသု။
သောပိ အတ္တနော ကုလဝံသံ ဇာနာတိ။ တသွာ “မမညေဝ မညေ”တံ
တက္ကယိတ္တ။

အာသနေနာတိ “ဣဒမာသနံ၊ ဧတ္ထ နိသိဒါဟိ”တိ ဧဝံ အာသနေန နိမန္တနံ
နာမ ဟောတိ၊ တထာ န ကောစိ အကာသိ။

တတိယဗျူဟဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ လဇ္ဈကိကာတိ ခေတ္တလေဉ္စူနံ အန္တရေ နိဝါသိနိ ၂ ဒုဒ္ဒက-
သကုဏိကာ။ ကုလာဝကေတိ နိဝါသနဋ္ဌာနေ။ ကာမလာပိနိတိ ယဒိစ္ဆက-
ဘာဏိနိ။ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ လပတိ၊ န တံ ကောစိ ဟံသော ဝါ
ကောဇ္ဇော ဝါ မောရော ဝါ အာဂန္တာ “ကိ” တံ လပသိ”တိ နိသေဓေတိ။
အဘိသန္တိတုန္တိ ကောဝေသေန လဂ္ဂိတု။

ဧဝံ ဝုတ္တေ မာဏဝေါ “အယံ သမဏော ဂေါတမော အတ္တနော ဣတကေ
လဇ္ဈကိကာသိသေ ကတွာ အမ္ပေ ဟံသကောဉ္စမောရသမေ^၉ ကရေတိ၊
နိမ္မာနော ဒါနိ ဇာတော”တိ မညမာနော ဥတ္တရိ^၇ စတ္တာရော ဝဏ္ဏေ ဒဿေတိ။

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၂၇။ နိမ္မာဒေတိတိ နိမ္မဒေတိ နိမ္မာနေ ကရေတိ။ ယံနူနာဟန္တိ ယဒိ
ပနာဟံ။ “ကဏှာယနောဟမသိ ဘော ဂေါတမာ”တိ ဣဒံ ကိရ ဝစနံ အဗ္ဗဋ္ဌော

၁-သိတမတ္တ (သီ၊ သျာ)
၂-အန္တရနိဝါသိနိ (သီ)
၃-မောရသိသေ (က)
၄-ဥတ္တရိ (သီ၊ သျာ)

တိက္ခတ္တံ၊ မဟာသဒ္ဓေန အဝေါစ။ ကသ္မာ အဝေါစ? ကိံ အသုဒ္ဓဘာဝံ
 န ဇာနာတိတိ။ အာမ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တောပိ ဘဝပဋိစ္ဆန္ဒမေတံ ကာရဏံ၊ တံ
 အနေန န ဒိဋ္ဌံ။ အပဿန္တော မဟာသမဏော ကိံ ဝက္ခတိတိ မညမာနော
 မာနထဒ္ဓတာယ အဝေါစ။ မာတာပေတ္တိက္ခန္တိ မာတာပိတုနံ သန္တကံ။
 နာမဂေါတ္တန္တိ ပဏ္ဍတ္တိဝသေန နာမံ၊ ပဝေဏိဝသေန ဂေါတ္တံ။ အနုဿရ-
 တောတိ အနုဿရန္တဿ ကုလကောဋိံ သောမေန္တဿ။ အဃုပုတ္တာတိ
 သာမိနော ပုတ္တာ။ ဒါသိပုတ္တာတိ ဘရဒါသိယာ ပုတ္တာ။ တသ္မာ ယထာ
 ဒါသေန သာမိနော ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ အနုပသင်္ကမန္တံ တံ ဒိသ္မာ သကျာ
 အနုဇ္ဈိံသုတိ ဒဿေတိ။

ဣတော ပရံ တဿ ဒါသဘာဝံ, သကျာနဉ္စ သာမိဘာဝံ ပကာသေတွာ
 အတ္တနော စ အမ္မဋ္ဌဿ စ ကုလဝံသံ အာဟရန္တော “သကျာ ခေါ ပနာ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဒဟန္တိတိ ဌပေန္တိ၊ ဩက္ကာကော နော ပုဗ္ဗပုရိသောတိ ဧဝံ
 ကရောန္တိတိ^၂ အတ္ထော။ တဿ ကိရ ရညော ကထနကာလေ ဥက္ကာ ပိယ
 မုခတော ပဘာ နိစ္ဆရတိ၊ တသ္မာ တံ “ဩက္ကာကော”တိ သဉ္စာနိံသုတိ။
 ပဗ္ဗာဇေသိတိ နိဟရိ။

ဣဒါနိ တေ နာမဝသေန ဒဿေန္တော “ဩက္ကာပု”န္တိအာဒိမာဟ။ တကြာယံ
 အနုပုဋိ ကထာ—^၃ ပဌမကပ္ပိကာနံ ကိရ ရညော မဟာသမ္မတဿ ရောဇော
 နာမ ပုတ္တာ အဟောသိ။ ရောဇဿ ဝရရောဇော၊ ဝရရောဇဿ ကလျာဏော၊
 ကလျာဏဿ ဝရကလျာဏော၊ ဝရကလျာဏဿ မန္ဒာတာ၊ မန္ဒာတုဿ ဝရ-
 မန္ဒာတာ၊ ဝရမန္ဒာတုဿ ဥပေါသထော၊ ဥပေါသထဿ ဝရော၊ ဝရဿ
 ဥပဝရော၊ ဥပဝရဿ မဃဒေဝေါ၊ မဃဒေဝဿ ပရမ္ပရာယ စတုရာသီတိ-
 ခတ္တိယသဟဿာနိ အဟေသုံ။ တေသံ ပစ္ဆတော တယော ဩက္ကာကံသာ
 အဟေသုံ။ တေသု တတိယဩက္ကာကဿ ပဉ္စ မဟေသိယော အဟေသုံ ဟတ္တာ
 စိတ္တာ ဇန္တု ဇာလိနိ ဝိသာခါတိ။ ဧကေကိဿာ ပဉ္စပဉ္စုတ္တိသတပရိဝါရာ။
 သဗ္ဗဇေဋ္ဌာယ စတ္တာရော ပုတ္တာ ဩက္ကာမုခေါ ကရကဏ္ဍ၊ ဟတ္တိနိကော^၄
 သိနိသုရောတိ။ ပဉ္စ စိတရော ပိယာ သုပ္ပိယာ အာနန္ဒာ ဝိဇိတာ ဝိဇိတသေ-
 နာတိ။ ဣတိ သာ နဝ ပုတ္တေ ဝိဇာယိတွာ ကာလမကာသိ။

အထ ရာဇာ အညံ ဒဟရိံ အဘိရူပံ ရာဇစိတရံ အာနေတွာ အဂ္ဂမဟေသိ-
 ဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ ဇန္တု နာမ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ အထ နံ ပဉ္စမဒိဝသေ

၁-သာမိနော (သျှာ) ၂-ကထေန္တိတိ (သိ၊ သျှာ) ၃-အနုပုဗ္ဗကထာ (သိ)၊ အနုပုဗ္ဗကထာ (သျှာ)
 ၄-ဟတ္တိနိ (သိ) ၅-ကာသိနိပုရောတိ (သိ)၊ သိနိပုရောတိ (သျှာ)

အလင်္ကာရိတွာ ရညော ဒဿေသိ။ ရာဇာ တုဋ္ဌော တဿာ ဝရံ အဒါသိ။ သာ ဉာတကေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ ပုတ္တဿ ရဇံ ယာဖိ။ ရာဇာ “နဿ ဝသလိံ၊ မမ ပုတ္တာနံ အန္တရာယံ ဣစ္ဆယိ”တိ တဇ္ဇေသိ။ သာ ပုနပျုနံ ရဟော ရာဇာနံ ပရိတောသေတွာ “မဟာရာဇ မုသာဝါဒေါ နာမ န ဝဋ္ဋတိ”တိ အာဒိနိ ဝတွာ ယာစတိယေဝ။ အထ ရာဇာ ပုတ္တေ အာမန္တေသိ “အဟံ တာတာ တုမှာကံ ကနိဋ္ဌံ ဇန္တုကုမာရံ ဒိသ္မာ တဿ မာတုယာ သဟသာ ဝရံ အဒါသိ။ သာ ပုတ္တဿ ရဇံ ပရိကာမေတုံ ဣစ္ဆတိ။ တုမှေ ဌပေတွာ မင်္ဂလဟတ္ထိံ၊ မင်္ဂလအသံ၊ မင်္ဂလရထေ ယတ္တကေ ဣစ္ဆထ၊ တတ္တကေ ဟတ္ထိအဿရထေ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆထ။ မမစ္စယေန အာဂန္တာ ရဇံ ကရေယျာထာ”တိ အဋ္ဌဟိ အမစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ ဌယျောဇေသိ။

တေ နာနပွကာရံ ရောဒိတွာ ကန္ဓိတွာ “တာတ အမှာကံ ဒေါသံ ခမထာ”တိ ရာဇာနဇ္ဇေဝ ရာဇောရောဓေ စ ခမာပေတွာ, “မယဗ္ဗိ ဘာတုဟိ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆာမာ”တိ ရာဇာနံ အာပုစ္ဆိတွာ နဂရာ နိက္ခန္ဓာ ဘဂိနိယော အာဒါယ စတုရဂီနိယာ သေနာယ ပရိပူတာ နဂရာ နိက္ခမိံသု။ “ကုမာရာ ပိတု အစ္စယေန အာဂန္တာ ရဇံ ကာရေသန္တိ၊ ဂစ္ဆာမ နေ ဥပဋ္ဌဟာမာ”တိ စိန္တေတွာ ဗဟု မနုဿာ အနုဗန္ဓိံသု။ ပဌမဒိဝသေ ယောဇနမတ္တာ သေနာ အဟောသိ၊ ဒုတိယေ ဒွိယောဇနမတ္တာ၊ တတိယေ တိယောဇနမတ္တာ။ ကုမာရာ မန္တယိံသု “မဟာ ဗလကာယော၊ သစေ မယံ ကဗ္ဗိ သာမန္တရာဇာနံ မဒ္ဓိတွာ ဇနပဒိ ဂဏှေယျာမ၊ သောပိ နော နပုသဟေယျ။ ကိံ ပရေသံ ဝိဋ္ဌာယ ကတာယ၊ မဟာ အယံ ဇမ္ပုဒိပေါ၊ အရညေ နဂရံ မာပေဿာမာ”တိ ဟိမဝန္တာဘိမုခါ ဂန္တာ နဂရဝတ္ထု ပရိယေသိံသု။

တသ္မိဉ္စ သမယေ အမှာကံ ဗောဓိသက္ကော ပြာဟ္မဏမဟာသာလကင်္ဂလ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ကပိလပြာဟ္မဏော နာမ ဟုတွာ နိက္ခမ္မ ဣသိပဗ္ဗဇံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဟိမဝန္တပသေ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ သာကဝနသဏှေ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတွာ ဝသတိ။ သော ကိရ ဘုမ္မဇာလံ နာမ ဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ။ ယာယ ဥဒ္ဓိံ အသီတိဟတ္ထေ ဒေကာသေ၊ ဟေဋ္ဌာ စ ဘုမ္ဗိယဗ္ဗိ ဂုဏဒေါသံ ပဿတိ။ တေသ္မိံ ပဒေသေ တိဏဂုမ္မလတာ ဒက္ခိဏာဂဋ္ဌာ ပါစိနာဘိမုခါ ဇာယန္တိ။ သီဟဗျုဒ္ဓါဒယော မိဂသူကရေ၊ သပ္ပဗိဋ္ဌာရာ စ မဏ္ဍုကမုသိကေ အနုဗန္ဓမာနာ တံ ပဒေသံ ပတွာ န သက္ကောန္တိ တေ အနုဗန္ဓိတုံ။ တေဟိ တေ

တေန စ သမယေန ရာမော နာမ ဗာရာဏသိရာဇာ ကုဋ္ဌရောဂိ^၁ နာဂူကိတ္တိဟိ စ ဩရောဇေဟိ စ^၂ ဇိဂုစ္ဆိယမာနေော တေန သံဝေဝေန ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ရဇံ ဒတွာ အရညံ ပဝိသိတွာ တတ္ထ ပဏ္ဏသာလံ မာပေတွာ မူလဖလာနိ ပရိဘူဋ္ဌန္တော နစိရဿေဝ အရောဂေါ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟုတွာ ဣတော စိတော စ ဝိစံရန္တော မဟန္တံ သုသိရရက္ခံ ဒိသွာ တဿဗ္ဗန္တရေ သောဠသဟတ္ထပုမာဏံ ဩကာသံသောဓေတွာ ဒွါရဉ္စ ဝါတပါနဉ္စ ယောဇေတွာ နိဿေဏိံ ဗဒ္ဓိတွာ တတ္ထ ဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သော အင်္ဂါရကဋ္ဌာဟေ အဂ္ဂိံ ကတွာ ရတ္ထိံ မိဂသူကရာဒိနံ သဒ္ဓေ သုဏန္တော သယတိ။ သော “အသုကသ္မိံ ပဒေသေ သီဟော သဒ္ဓမကာသိ၊ အသုကသ္မိံ ဗျုဠေါ”တိ သလ္လက္ခေတွာ ပဘာတေ တတ္ထ ဂန္တော ဝိဗာသမံသံ အာဒါယ ပစိတွာ ခါဒတိ။

အထေကဒိဝံသံ တသ္မိံ ပစ္စုသသမယေ အဂ္ဂိံ ဇေလေတွာ နိသိန္တေ ရာဇမိတာယ သရီရဂန္ဓေန အာဂန္တော ဗျုဠေါ တသ္မိံ ပဒေသေ ပံသု ဝိယူဟန္တော ပဒရေ ဝိဝရမကာသိ၊ တေန စ ဝိဝရေန သုာ ဗျုဠိံ ဒိသွာ ဘိတာ ဝိဿရမကာသိ။ သော တံသဒ္ဓံသုတွာ “ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ သော”တိ စ သလ္လက္ခေတွာ ပါတောဝ တတ္ထ ဂန္တော “ကော ဧတ္တာ”တိ အာဟ။ မာတုဂါမော သာမိတိ။ ကိံ ဇာတိကာသိတိ။ ဩက္ကာကမဟာရာဇဿ မိတာ သာမိတိ^၃။ နိက္ခမာတိ။ န သက္ကာ သာမိတိ။ ကိံ ကာရဏာတိ။ ဆဝိရောဂေါ မေ အတ္ထိတိ။ သော သဗ္ဗံ ပဝတ္ထိံ ပုစ္ဆိတွာ ခတ္ထိယမာနေန အနိက္ခမန္တိံ “အံဟမ္ပိ ခတ္ထိယော”တိ အတ္တနော ခတ္ထိဗဘာဝံ ဇာနာပေတွာ နိဿေဏိံ ဒတွာ ဥဒ္ဓရိတွာ အတ္တနော ဝသနော-ကာသံ နေတွာ သယံ ပရိဘူတ္တဘေသဇ္ဇာနိယေဝ ဒတွာ နစိရဿေဝ အရောဂံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ကတွာ တာယ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ။ သာ ပဌမသံဝါသေနေဝ ဂဗ္ဘံ ဂဏိတွာ ဒွေ ပုတ္တေ ဝိဇာယိ။ ပုနဝိ ဒွေတိ ဧဝံ သောဠသက္ခတ္တုမ္ပိ ဝိဇာယိ။ ဧဝံ ဒွတ္ထိံ သ ဘာတရော အဟေသု။ တေ အနုပဗ္ဗေန ဝုရိပုတ္တေ ဝိတာ သဗ္ဗသိပ္ပာနိ သိက္ခာပေသိ။

အထေကဒိဝံသံ ဧကော ရာမရညော နဂရဝါသိ ဝနစရကော ပဗ္ဗတေ ရတနာနိ ဂဝေသန္တော ရာဇာနံ ဒိသွာ သဉ္ဇာနိတွာ အာဟ “ဇာနာမဟံ ဒေဝ တုမေ”တိ။ တတော နံ ရာဇာ သဗ္ဗံ ပဝတ္ထိံ ပုစ္ဆိ။ တသ္မိံယေဝ စ ခဏေ တေ ဒါရကာ အာဂမိံသု။ သော တေ ဒိသွာ “ကေ ဣမေ”တိ အာဟ။ “ပုတ္တာ မေ”တိ စ ဝုတ္တေ တေသံ မာတိကဝံသံ ပုစ္ဆိတွာ “လဒ္ဓိံ ဒါနိ

၁-ကုဋ္ဌရောဂေါ(က) ၂-ဩရောဇေဟိ-စ နာဂူကေဟိ စ (သိ၊ သျာ) ၃-မိတဒ္ဓိတိ(သျာ)၊ မိတာဒ္ဓိတိ(က)

မေ ပါဘတ” နှိ နဂရံ ဂန္ဓာ ရညော အာရောစေသိ။ သော “ပိတရံ အာနယိဿာမိ” တိ စတုရဂီနိယာ သေနာယ တတ္ထ ဂန္ဓာ ပိတရံ ဝန္တိတွာ “ရဇ္ဇိ ဒေဝသမ္ပုဋိန္ဒာ” တိ ယာမိ။ သော “အလံ တာတ န တတ္ထ ဂန္ဓာမိ၊ ဣဓေဝ မေ ဣမံ ရူက္ခံ အပနေတွာ နဂရံ မာပေဟိ” တိ အာဟ။ သော တထာ ကတွာ တဿ နဂရဿ ကောလရူက္ခံ အပနေတွာ ကတတ္တာ ကောလနဂရန္တိ စ ဗျုပ္ပပထေ ကတတ္တာ ဗျုပ္ပပထန္တိ စာတိ ဒွေ နာမာနိ အာရောပေတွာ ပိတရံ ဝန္တိတွာ အတ္တနော နဂရံ အဂမာသိ။

တတော ဝယပ္ပတ္တေ ကုမာရေ မာတာ အာဟ “တာတာ တုမှာကံ ကပိလဝတ္ထုဝါသိနော သကျာ မာတုလာ သန္တိ”။ မာတုလဓိတာနံ ပန ဝေါ ဝေရူပံ နာမ ကေသဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ ဝေရူပံ ဒုဿဂဟဏံ။ ယဒါ တာ နာနတိတ္ထံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တဒါ ဂန္ဓာ ယဿ ယာ ရုစ္စတိ၊ သော တံ ဂဏှတူ” တိ။ တေ တထေဝ ဂန္ဓာ တာသု နတွာ သိသံ သုက္ခာပယမာနာသု ယံ ယံ ဣန္ဒိ သု၊ တံ တံ ဂဟေတွာ နာမံ သာဝေတွာ အဂမိ သု။ သကျရာဇာနော သုတွာ “ဟောတု ဘဏေ အမှာကံ ဉ္ဇတကာ ဝေ တေ” တိ တုဏှိ အဟေသံ။ အယံ သကျကောလိယာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဧဝံ တေသံ သကျကောလိယာနံ အညမညံ အာဝါဟဝိဝါဟံ ကရောန္တာနံ ယာဝ ပုဒ္ဓကာလာ အနုပစ္စိန္ဒောဝ ဝံသော အာဂတော။ တတ္ထ ဘဂဝါ သကျဝံသံ ဒသေတု “တေ ရုဋ္ဌသ္မာ ပဗ္ဗာဇိတာ ဟိမဝန္တပသေ ပေါက္ခရဏိယာ တိရေ” တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ သမ္ပန္တိ တိ ဝသန္တိ။ သကျာ ဝတ ဘောတိ ရုဋ္ဌသ္မာ ပဗ္ဗာဇိတာ အရညေ ဝသန္တာပိ ဇာတိသမ္ပေဒမကတွာ ကုလဝံသံ အနုရက္ခိတု သကျာ သမတ္တာ၊ ပုဋိဗလာတိ အတ္ထော။ တဒဂ္ဂေတိ တံ အဂ္ဂံ ကတွာ၊ တတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။ သော စ နေသံ ပုပ္ဖပုရိသောတိ သော ဩက္ကာကော ရာဇာ ဧတေသံ ပုပ္ဖပုရိသော။ နတ္ထိ ဧတေသံ ဂဟပတိဝံသေန သမ္ပေဒမတ္တုပိတိ။

ဧဝံ သကျဝံသံ ပကာသေတွာ ဣဒါနိ အဗ္ဗဋ္ဌဝံသံ ပကာသေန္တော “ရညော ဝေါ ပနာ” တိ အာဒိမာဟ။ ဣဏှိ နာမ ဇနေသိ တိ ကာဠဝဏှိ အန္တောကုတ္တိယံ-ယေဝ သဗ္ဗာတဒန္တံ ပရုဠမဿဒါဋ္ဌိကံ ပုတ္တံ ဝိဇာယိ။ ပဗျာဟာသိ တိ “ယက္ခော ဇာတော ပိသာစော ဇာတော” တိ ဘယေန ပလာယိတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ ဋ္ဌိတေသု သရမာနုသကေသု ဣတော စိတော စ ဝိစရန္တော “ဓောဝထ မ” နှိ အာဒိနိ ဝဒန္တော ဥစ္စာသဒ္ဓမကာသိ။

၁-ဗျုပ္ပပထန္တိ (သိ)	၂-ကာရေတွာ (က)	၃-ဟောန္တိ (သိ)
၄-တေ တတ္ထ (သျာ)	၅-သက္ကာ (ဏ)	၆-ပရုဠကေသမဿဒါဋ္ဌိကံ (သျာ)

၂၆၀။ တေ မာဏဝကာ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစုန္တိ အတ္တနော ဥပါရမ္မ-
 မောစနတ္ထာယ ဧတံ “မာ ဘဝ”န္တိ အာဒိဝစနံ အဝေါစုံ။ တေသံ ကိရ
 တေဒဟောသိ “အဗ္ဗဋ္ဌော အမှာကံ အာစရိယဿ ဇေဋ္ဌန္တေဝါသီ၊ သစေ မယံ
 ဝေရူပေ ဌာနေ ကေဠေဝစနမတ္တန္တိ န ဝက္ခာမ၊ အယံ နော အာစရိယဿ
 သန္တိကေ အမေ ပရိဘိန္ဒိယတိ”တိ ဥပါရမ္မမောစနတ္ထံ ဧဝံ အဝေါစုံ၊ စိတ္တေန
 ပနဿ နိမ္မဒဘာဝံ အာကမ်န္တိ။ အယံ ကိရ မာနနိဿိတတ္တာ တေသန္တိ
 အပ္ပိယောဝ။ ကလျာဏဝါက္ကရဏောတိ မဓုရဝစနော။ အသ္မိံ ဝစနေတိ
 အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟိတေ ဝေဒတ္တယဝစနေ။ ပဋိမန္တေတုန္တိ ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စ ပဋိကထေတုံ၊
 ဝိဿဇ္ဇေတုန္တိ အတ္ထော။ တေသ္မိံ ဝါ ဒါသိပုတ္တဝစနေ။ ပဋိမန္တေတုန္တိ ဥတ္တရံ
 ကထေတုံ။

၂၆၁။ အယ ခေါ ဘဂဝါတိ အထ ခေါ ဘဂဝါ “သစေ ဣမေ မာဏဝကာ
 ဣန္ဒြိယိန္ဒာ ဧဝံ ဥစ္စာသဒ္ဓံ ကရိယန္တိ၊ အယံ ကထာ ပရိယောသာနံ န ဂမိယတိ။
 ဟန္တ နေ နိဿဋ္ဌေ ကတွာ အဗ္ဗဋ္ဌေနေဝ သဒ္ဓိံ ကထေမိ”တိ ဧတေ မာဏဝကေ
 တေဒဝေါစ။ တတ္ထ မန္တုဒ္ဓေါတိ မန္တယထ။ မယာ သဒ္ဓိံ ပဋိမန္တေတုတိ မယာ
 သဟ ကထေတု။ ဧဝံ ဝုတ္တေ မာဏဝကာ စိန္တယိံသု “အဗ္ဗဋ္ဌော တာဝေ ‘ဒါသိ-
 ပုတ္တောသီ’တိ ဝုတ္တေ ပုန သီသံ ဥက္ခိပိတုံ နာသက္ခိ။ အယံ ခေါ ဇာတိ နာမ
 ဒုဇ္ဇာနာ၊ သစေ အညုန္တိ ကိဉ္စိ သမဏော ဂေါတမော ‘တွံ ဒါသော’တိ
 ဝက္ခတိ၊ ကော တေန သဒ္ဓိံ အနံ ကရိယတိ။ အဗ္ဗဋ္ဌော အတ္တနာ ဗဒ္ဓိံ ပုဂ္ဂံ
 အတ္တနာဝ မောစေတူ”တိ အတ္တာနံ ပရိမောစေတွာ တဿေဝ ဥပရိ ဒိပန္တာ
 “သုဇာတော ဓ ဘော ဂေါတမာ”တိ အာဒိမာဟံသု။

၂၇၀။ သမာဓိန္ဒြေကောတိ သဟေတုကော သကာရဏော။ အကာမာ မျာ-
 ကာတဗ္ဗောတိ အတ္တနာ အနိစ္စန္တေနပိ မျာကရိတဗ္ဗော၊ အဝဿံ ဝိဿဇ္ဇေ-
 တဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ အညေန ဝါ အညံ ပဋိစရိယသီတိ အညေန ဝစနေန အညံ
 ဝစနံ ပဋိစရိယသိ အဇ္ဈောတ္တရိယသိ၊ ပဋိစ္စာဒေဿသီတိ အတ္ထော။ ယော
 ဟိ “ကိ ဂေါတ္ထော တွ”န္တိ ဧဝံ ပုဋ္ဌော “အဟံ တယော ဝေဒေ ဇာနာမိ”တိ-
 အာဒိနိ ဝဒတိ၊ အယံ အညေန အညံ ပဋိစရတိ နာမ။ ပတ္တမိဿသီ ဝါတိ
 ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စ ဇာနန္တောဝ အကထေတုကာမတာယ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တမိဿသိ
 ဝါ။

* တုဏှိ အဟောသီတိ သမဏော ဂေါတမော မံ သာမံယေဝ ဒါသိပုတ္တ-
ဘာဝံ ကထာပေတုကာမော၊ သာမံ ကထိတေ စ ဒါသော နာမ ဇာတောယေဝ
ဟောတိ။ အယံ ပန ဒွိက္ခတ္တံ၊ စောဒေတွာ တုဏှိ ဘဝိဿတိ၊ တတော အဟံ
ပရိဝတ္တိတွာ ပက္ခမိဿာမိတိ စိန္တေတွာ တုဏှိ အဟောသိ။

၂၇၁။ *ဝဇီရံ ပါဏိမှိ အဿာတိ ဝဇီရပါဏိ။ ယက္ခောတိ န ယောဝါ သော
ဝါ ယက္ခော၊ သက္ခော ဒေဝရာဇာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာဒိတ္တန္တိ အဂ္ဂိဝတ္တံ။
သပ္ပဇ္ဇလိတန္တိ သုဋ္ဌ၊ ပဇ္ဇလိတံ။ သဇောတိ ဘူတန္တိ သမန္တတော ဇောတိဘူတံ၊
ဧကဂ္ဂိဇာလဘူတန္တိ အတ္ထော။ ဌိတော ဟောတိတိ မဟန္တံ သီသံ၊ ကန္တလ-
မက္ခဋသဒိသာ၊ ဒါဋ္ဌာ ဘယာနကာနိ အက္ခိနာသာဒိနိ ဧဝံ ဝိရူပရူပံ မာပေတွာ
ဌိတော။

ကသွာ ပနေသ အာဂတောတိ? ဒိဋ္ဌိဝိဿဇ္ဇာပနတ္ထံ။ အပိ စ “အဟဉ္ဇေဝ
ခေါ ပန ဓမ္မံ ဒေသေယံ၊ ပရေ စ မေ န အာဇာနေယျ။” နှိ? ဧဝံ ဓမ္မဒေသနာယ
အပ္ပေါဿုက္ကာဘာဝံ အာပန္နေ ဘဂဝတိ သက္ခော မဟာဗြဟ္မာနာ သဒ္ဓိံ အာဂန္တော
“ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေထ၊ တုမှာကံ အာဏာယ အဝတ္တမာနေ မယံ
ဝတ္တာပေဿာမ၊ တုမှာကံ ဓမ္မစက္ကံ ဟောတု၊ အမှာကံ အာဏာစက္ကံ” နှိ
ပဋိညံ အကာသိ။ တသွာ “အဇ္ဇ အမ္ပဋံ တာသေတွာ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇာ-
ပေဿာမိ” တိ အာဂတော။

ဘဂဝါ စေဝ ပဿတိ အမ္ပဋော ဇာတိ ယဒိ ဟိ တံ အညေဝိ ပဿေယျ။
တံ ကာရဏံ အဂရု အဿ၊ “အယံ သမဏော ဂေါတမော အမ္ပဋံ အတ္တနော
ဝါဒေ အနောတရန္တံ ဥတွာ ယက္ခံ အာဝါဟေတွာ ဒေသေသိ၊ တတော
အမ္ပဋော ဘယေန ကထေသိ” တိ ဝဒေယျ။ တသွာ ဘဂဝါ စေဝ ပဿတိ
အမ္ပဋော စ။ တဿ တံ ဒိသွာဝ သကလသရီရတော သေဒါ မုတ္တိံ သု၊ အန္တောကုတ္တိ
ဝိပရိဝတ္တမာနာမံ မဟာရဝံ ဝိရဝိ။ သော “အညေဝိ န ခေါ ပဿန္တိ” တိ
ဩလောကေန္တော ကဿစိ လောမဟံသမတ္တမ္ပိ နာဒ္ဓသ။ တတော “ဇုဒံ ဘယံ
မမေဝ ဥပ္ပန္တံ၊ သစာဟံ ယက္ခောတိ ဝက္ခာမိ၊ ကိံ တုယုမေဝ အင်္ကျိနိ အတ္တိ၊
တွမေဝ ယက္ခံ ပဿသိ၊ ပဌမံ ယက္ခံ အဒိသွာ သမဏေန ဂေါတမေန
ဝါဒသံဃဇ္ဇေ? ပက္ခိတ္တောဝ ယက္ခံ ပဿသိ” တိ ဝဒေယျ။ နှိ စိန္တေတွာ “န ဒါနိ

၁-သံဇောတိဘူတန္တိ (သျှာ) ၂-ဧကဂ္ဂိဇာလိဘူတန္တိ (သျှာ)
၃-ကန္တလမက္ခဋသဒိသာ (သျှာ၊ က) ၄-ဒီ ၂-၃၂၊ ဝိ ၃-၅၊ မ-၁-၂၂၄၊ သံ ၁-၁၃၀-ပိဋေသု။
*မ-၄၅ ၂-၁၇၀-ပိဋေဝိ။ ၅-အဂရု (သျှာ၊ က) မ-၄၅ ၂-၁၇၉-ပိဋေ ပဿိတမ္ပံ။
၆-ဝိဝိတ္တမာနာ (သီ၊ သျှာ) ၇-ဝါဒသံဃာဇ္ဇေ (သီ၊ သျှာ)

မေ ဣမ အညံ ပဋိသရဏံ အတ္ထိ အညတြ သမဏာ ဂေါတမာ”တိ မညမာနော အထ ခေါ အဗ္ဗဋ္ဌော မာဏဝေါ။ပ။ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ။

၂၇၂။ တာဏံ ဂဝေသီတိ တာဏံ ဂဝေသမာနော။ လေဏံ ဂဝေသီတိ လေဏံ ဂဝေသမာနော။ သရဏံ ဂဝေသီတိ သရဏံ ဂဝေသမာနော။ ဧတ္ထ စ တာယတိ ရက္ခတိတိ တာဏံ။ နိလိယန္တိ ဣတ္ထာတိ လေဏံ။ သရတိတိ သရဏံ။ ဘယံ ဟိံသတိ ဝိဒ္ဓံသေတိတိ အတ္ထော။ ဥပနိသီဒိတွာတိ ဥပဂမ္မ ဟေဋ္ဌာသနေ နိသီဒိတွာ။ မြိဗိဇ္ဇတိ ဝဒတု။

အဗ္ဗဋ္ဌဝံသကထာ

၂၇၃-၂၇၄။ ဒက္ခိဏဇနပဒန္တိ ဒက္ခိဏာပထောတိ ပါကဋံ။ ဂင်္ဂါယ ဒက္ခိဏတော ပါကဋဇနပဒံ။ တဒါ ကိရ ဒက္ခိဏာပထေ ဗဟူ မြာဟ္မဏ-တာပသာ ဟောန္တိ။ သော တတ္ထ ဂန္တာ ဧကံ တာပသံ ဝတ္ထပဋိပတ္တိယာ အာရာဓေသိ။ သော တဿ ဥပကာရံ ဒိသ္မာ အာဟ “အမ္ဘေ ပုရိသ မန္တံ တေ ဒေမိ၊ ယံ ဣစ္ဆယိ၊ တံ မန္တံ ဂဏှာဟိ”တိ။ သော အာဟ “န မေ အာစရိယ အညေန မန္တေန ကိစ္စံ အတ္ထိ၊ ယဿာနဘာဝေန အာဝုဓံ န ပရိဝတ္တတိ”။ တံ မေ မန္တံ ဒေဟိ”တိ။ သော “ဘဗြိ? ဘော”တိ တဿ ဓန အဂမနိယံ အဗ္ဗဋ္ဌံ နာမ ဝိဇ္ဇံ အဒါသိ။ သော တံ ဝိဇ္ဇံ ဂဟေတွာ တတ္ထေဝ ဝိမံသိတွာ “ဣဒါနိ မေ မနောရထံ ပူရေဿာမိ”တိ ဣသိဝေသံ ဂဟေတွာ ဩက္ကာကဿ သန္တိကံ ဂတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဒက္ခိဏဇနပဒံ ဂန္တာ မြဟ္မမန္တေ အဓိယိတွာ ရာဇာနံ ဩက္ကာကံ ဥပသင်္ကမိတွာ”တိ။

တ္ထေ? မြဟ္မမန္တေတိ အာနဘာဝသမ္ပန္နတာယ သေဋ္ဌမန္တေ။ ဧကော နေဝံရေ? အယံ မယံ ဒါသိပုတ္တောတိ ဧကော န ဧဝံ အရေ အယံ မမ ဒါသိပုတ္တော။ သော တံ ခုရပ္ပန္တိ သော ရာဇာ တံ မာရေတုကာမတာယ သန္တဟိတံ သရံ တဿ မန္တာနဘာဝေန နေဝ ခိပိတု န အပနေတု သက္ခိ၊ တာဝဒေဝ သကလသရီရေ သဉ္စာတသေဒေါ ဘယေန ဝေဓမာနော အဋ္ဌာသိ။

အမစ္စာတိ မဟာမစ္စာ။ ပါရိသဇ္ဇာတိ ဣတရေပရိသာဝစရာ?။ တေဒဝေါပုန္တိ “ဒဏှကီရညော” ကိသဝစ္စတာပသေ အပရဒ္ဓဿ အာဝုဓပုဋိယာ သကလရဋံ

၁-ဇနပဒံ (သျှ၊ က) ၂-နပ္ပဝတ္တတိ (သျှ၊) ၃-ဘဒ္ဒံ (သီ)
၄-တ္ထ စ (သီ) ၅-နေဝရေ (သီ) ၆-သန္တဟိတံ (သီ)၊ သန္တဟိတံ (သျှ၊)
၇-ပရိသာ ဇနာ (က) ၈-ဒဏှကီရညော (သျှ၊ က) မ ၂-၄၁-ဝိဇ္ဇေမိ။

ဝိနည်း၊ နာဠိကေရော ပဉ္စသု တာပသသတေသု အဇ္ဈနော စ အင်္ဂီရသေ အပရဒ္ဓေါ ပထဝီ ဘိန္ဒိတွာ နိရယံ ပဝိဋ္ဌော”တိ စိန္တယန္တာ ဘယေန ဧတံ “သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တ”တိအာဒိဝစနံ အဝေါစုံ။

သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ ရုညောတိ ဣဒံ ဝစနံ ကဏှော စိရံ တုဏှိ ဟုတွာ တတော အနေကပ္ပကာရံ ယာစိယမာနော “တုမှာကံ ရညာ မာဒိသဿ ဣသိနော ခုရပ္ပံ သန္ဓယုန္တေန ဘာရိယံ ကမ္မံ ကတ”န္တိအာဒိနိ စ ဝတွာ ပဉ္စာ အဘာသိ။ ဥဒ္ဓိန္ဒိယိဿတိတိ ဘိန္ဒိဿတိ၊ တုသမုဋ္ဌိ ဝိယ ဝိပ္ပကိရိယိဿတိတိ ဣဒံ သော “ဇနံ တာသေဿာမိ”တိ မုသာ ဘဏတိ။ သရသန္တမ္ပနမတ္ထေယေဝ ဟိဿ ဝိဇ္ဇာယ အာနုဘာဝေါ၊ န အညတြ။ ဣတော ပရေသုပိ ဝစနေသု ဧသော နယော။

ပလ္လောမောတိ ပန္နုလောမော။ လောမဟံသနမတ္တမ္ပိဿ န ဘဝိဿတိ။ ဣဒံ ကိရ သော “သစေ မေ ရာဇာ တံ ဒါရိကံ ဒဿတိ”တိ ပဋိညံ ကာရေတွာ အဝစ။ ကုမာရေ ခုရပ္ပံ ပတိဋ္ဌပေသီတိ တေန “သရော ဩတရတူ”တိ မန္တေ ပရိဝတ္တိတေ ကုမာရဿ နာဘိယံ ပတိဋ္ဌပေသိ။ ဧတရံ အဒါသီတိ သိသံ မောဂိတွာ အဒါသံ ဘုဇိဿံ ကတွာ ဧတရံ အဒါသိ၊ ဥဋ္ဌာရေ စ နံ ဌာနေ ဌပေသိ။ မာ ခေါ တုဗျေ မာဏံကာတိ ဣဒံ ပန ဘဂဝါ “ဧကေန ပက္ခေန အမ္ဗဋ္ဌော သကျာနံ ဉှတိ ဟောတိ”တိ ပကာသေန္တော တဿ သမဿာသနတ္ထံ အာဟ။ တတော အမ္ဗဋ္ဌော ဗုဒ္ဓသတေန အဘိသိတ္တော ဝိယ ပဿဒ္ဒဒရတော ဟုတွာ သမဿာသေတွာ သမဏော ဂေါတမော မံ “တောသေဿာမိ”တိ ဧကေန ပက္ခေန ဉှတိ ကရေတိ၊ ခတ္ထိယော ကိရာဟမသ္မိတိ စိန္တေသိ။

ခတ္ထိယသေဋ္ဌဘာဝဝတ္ထနာ

၂၇၅။ အထ ခေါ.ဘဂဝါ “အယံ အမ္ဗဋ္ဌော ခတ္ထိယောသ္မိ”တိ သညံ ကရေတိ၊ အတ္တနော အခတ္ထိယဘာဝံ န ဇာနာတိ၊ ဟန္တ နံ ဇာနာပေဿာမိတိ ခတ္ထိယဝံသံ ဒေသေတုံ ဥတ္တရိ ဗေသနံ ဝဇေန္တော “တံ ကိံ မညသိ အမ္ဗဋ္ဌာ”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ လောကေ။ မြာဟ္မဏေသုတိ မြာဟ္မဏာနံ အန္တရေ။ အာသနံ ဝါ ဥဒကံ ဝါတိ အဂ္ဂါသနံ ဝါ အဂ္ဂေါဒကံ ဝါ။ သဒ္ဓေတိ မတကေ ဥဒ္ဓိဿ ကတဘတ္တေ။ ယာလိပါကေတိ မင်္ဂလာဒိဘတ္တေ။ ယညေတိ ယညဘတ္တေ။ ပါဟုနေတိ ပါဟုနကာနံ ကတဘတ္တေ၊ ပဏ္ဏာကာရဘတ္တေ ဝါ။ အင်္ဂီရဿာတိ အပိ န အဿ ခတ္ထိယပုတ္တဿ။ အာဝဋံ ဝါ အဿ အနာဝဋံ

ဝါတိ ပြာဟုဏကညာသု နိဝါရဏံ ဘဝေယျ ဝါ နော ဝါ၊ ပြာဟုဏဒါရိကံ လဘေယျ ဝါ န ဝါ လဘေယျာတိ အတ္ထော။ အနုပပန္နောတိ ခတ္ထိယဘာဝံ အပတ္ထော၊ အပရိသုဒ္ဓေါတိ အတ္ထော။

၂၇၆။ ဣတ္ထိယာ ဝါ ဣတ္ထိံ ကရိတွာတိ ဣတ္ထိယာ ဝါ ဣတ္ထိံ ပရိယေသိတွာ။ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ ပကရဏေတိ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ ဒေါသေ ပြာဟုဏာနံ အယုတ္တေ အကတ္တဗ္ဗကရဏေ။ ဘဿပုဋ္ဌေနာတိ ဘဒ္ဒပုဋ္ဌေန၊ သိသေ ဆာရိကံ ဩကိရိတွာတိ အတ္ထော။

၂၇၇။ *ဇနေတသ္မိန္တိ ဇနိတသ္မိံ^၁၊ ပဇာယာတိ အတ္ထော။ ယေ ဂေါတ္တ-ပဋိသာရိနောတိ ယေ ဇနေတသ္မိံ ဂေါတ္တံ ပဋိသရန္တိ “အဟံ ဂေါတမော၊ အဟံ ကဿပေါ”တိ၊ တေသု လောကေ ဂေါတ္တပဋိသာရိသု ခတ္ထိယော သေဋ္ဌော။ အနုမတာ မယာတိ မမ သဗ္ဗညုတညာဏေန သမ္ဘိံ သံသန္ဓိတွာ ဒေသိတာ မယာ အနုညာတာ။

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၈။ ဣမာယ ပန ဂါထာယ “ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော”တိ ဣဒံ ပဒံ သုတွာ အဗ္ဗုဋ္ဌော စိန္တေသိ “ဝိဇ္ဇာ နာမ တယော ဝေဒါ၊ စရဏံ ပဉ္စ သီလာနိ၊ တယိဒံ အမှာကံယေဝ အတ္ထိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော စေ သေဋ္ဌော၊ မယမေဝ သေဋ္ဌာ”တိ နိဋ္ဌံ ဂန္ဓာ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ပုစ္ဆန္တော “ကတမံ ပန တံ ဘော ဂေါတမ စရဏံ၊ ကတမာ စ ပန သာ ဝိဇ္ဇာ”တိ အာဟ။ အတဿ ဘဂဝါ တံ ပြာဟုဏသမယေ သိဒ္ဓံ ဇာတိဝါဒါဒိပဋိသံယုတ္တံ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ အနုတ္တရံ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ဒသေတုကာမော “န ခေါ အဗ္ဗုဋ္ဌာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာတိဝါဒေါတိ ဇာတိံ အာရဗ္ဗ ဝါဒေါ၊ ပြာဟုဏသေဝိဒံ ဝဇ္ဇတိ၊ န သုဒ္ဓဿာတိ အာဒိဝစနန္တိ အတ္ထော။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဇာတိဝါဒဝိနိဗ္ဗေတိ ဇာတိဝါဒေ ဝိနိဗ္ဗေတိ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

တတော အဗ္ဗုဋ္ဌော “ယတ္ထ ဒါနိ မယံ လဂ္ဂိဿာမာတိ စိန္တယိမ္မ၊ တတော နော သမဏော ဂေါတမော မဟာဝါတေ ထုသံ ဓုနန္တော ဝိယ^၂ ခူရမေဝ အဝက္ခိပိ။ ယတ္ထ ပန မယံ န လဂ္ဂါမ^၃၊ တတ္ထ နော နိယောဇေသိ။ အယံ နော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ ဣတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ ပုန ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ^၄ ပုစ္ဆိ။

* သံ-ဋ ၁-၂၀-ဝိဒ္ဓေဝိ။ ၁-ဇနေတသ္မိံ (သိ သျာ) ၂ ဩပုဏန္တော ဝိယ (သိ)၊ ဥတ္ထုနန္တော (သျာ) ၃-အလဂ္ဂါ (သိ သျာ) ၄-ဝိဇ္ဇာစရဏံ (သိ သျာ)

အထဿ ဘဂဝါ သမုဒါဂမတော ပဘုတိ ဝိဇ္ဇာစရဏံ ဒဿေတုံ “ဣမ အမ္ပဋ္ဌ တထာဂတော” တိအာဒိမာဟ။

၂၇၉။ ဣတ္ထ စ ဘဂဝါ စရဏပရိယာပန္နမ္ပိ တိဝိဓံ သီလံ ဝိဘဇန္တော “ဣဒမဿ ဟောတိ စရဏသ္မိ” န္တိ အနိယျာတေတွာ “ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ” န္တိ သီလဝသေနေဝ နိယျာတေသိ။ ကသ္မာ? တဿပိ ဟိ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ သီလံ အတ္ထိ၊ တသ္မာ စရဏဝသေန နိယျာတိယမာနေ “မယမ္ပိ စရဏသမ္ပန္နာ” တိ တတ္ထ တတ္ထေဝ လဂ္ဂေယျ။ ယံ ပန တေန သုပိနေပိ န ဒိဋ္ဌပုပ္ဖံ တဿေဝ ဝသေန နိယျာတေန္တော “ပဋ္ဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ပ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ စရဏသ္မိ”။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ စရဏသ္မိ” န္တိ အာဒိမာဟ။ ဣတ္ထာ-ဝတာ အဋ္ဌပိ သမာပတ္တိယော “စရဏ” န္တိ နိယျာဟိတာ ဟောန္တိ၊ ဝိပဿနာ-ဉာဏတော ပန ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌဝိဇာပိ ပညာ “ဝိဇ္ဇာ” တိ နိယျာတိတာ။

စတုအပါယပုခကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၀။ အပါယပုခါနိတိ ဝိနာသမုခါနိ။ အနဘိသန္တုဏမာနောတိ အသမ္မာပုဏန္တော၊ အဝိသဟမာနော ဝါ။ ခါရိဝိမောဒါယာတိ ဣတ္ထ ခါရိတိ အရဏီ ကမဏ္ဍလု သုဇာစာမရာဒယော တာပဿပရိက္ခာရာ။ ဝိဇောတိ ကာဇော။ တသ္မာ ခါရိဘရိတံ ကာဇမောဒါယာတိ အတ္ထော။ ယေ ပန “ခါရိဝိ-ဝ” န္တိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တေ “ခါရိတိ ကာဇံဿ နာမံ၊ ဝိဝိဝိန္တိ ဗဟုကမဏ္ဍလုအာဒိ-ပရိက္ခာရ” န္တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ ပဝတ္ထုဖလဘောဇနောတိ ပတိတဖလဘောဇနော။ ပရိဇာရကောတိ ကပ္ပိယကရဏပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏပါဒဓောဝနာဒိဝတ္ထကရဏ-ဝသေန ပရိစာရကော။ ကာမဉ္စ ဂုဏာဓိကောပိ ဒီကာသဝသာမဏေရော ပုထုဇနဘိက္ခုနော ဝုတ္တနယေန ပရိစာရကော ဟောတိ၊ အယံ ပန န တာဒိသော ဂုဏဝသေနပိ ဝေယျာဝစ္စကရဏဝသေနပိ လာမကောယေဝ။

ကသ္မာ ပန တာပဿပဗ္ဗဇ္ဇာ သာသနဿ ဝိနာသမုခန္တိ ဝုတ္တာတိ? ယသ္မာ ဝစ္ဆန္တိ ဝစ္ဆန္တိ သာသနံ တာပဿပဗ္ဗဇ္ဇာဝသေန ဩသက္ကိဿတိ။ ဣမသ္မိဉ္စိ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇိတွာ တိဿော သိက္ခာ ပူရေတုံ အသက္ကောန္တံ လဇ္ဇိနော သိက္ခာကာမာ “နတ္ထိ တယာ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ သံဃကမ္ပံ ဝါ” တိ ဇိဂုစ္ဆိတွာ ပရိဝဇ္ဇန္တိ။ သော “ဒုက္ကရံ ခုရဓာရူပမံ သာသနေ ပဋိပတ္တိ-ပူရဏံ ဒုက္ခံ၊ တာပဿပဗ္ဗဇ္ဇာ ပန သုကရာ ဝေဝ ဗဟုဇနသမ္ပတာ စာ” တိ ဝိဗ္ဗမိတွာ တာပသော ဟောတိ။ အညေ တံ ဒိသ္မာ “ကိံ တယာ ကတ” န္တိ ပုစ္ဆန္တိ။ သော “ဘာရိယံ တုမှာကံ သာသနေ ကမ္ပံ၊ ဣမ ပန သဆန္ဒစာရိနော

မယ”န္တိ ဝဒတိ။ သောပိ “ယဒိ ဧဝံ အဟမ္ပိ ဧတ္ထေဝ ပဗ္ဗဇာမိ”တိ တဿ အနုသိက္ခန္တော တာပသော ဟောတိ။ ဝေမညေပိ အညေပိတံ ကမေန တာပသာဝ ဗဟုကာ ဟောန္တိ။ တေသံ ဥပ္ပန္နကာလေ သာသနံ ဩသက္ကိတံ နာမ ဘဝိဿတိ။ လောကေ ဝေရူပေါ ပုဒ္ဓေါ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တဿ ဤဒိသံ နာမ သာသနံ အဟောသီတိ သုတမတ္တမေဝ ဘဝိဿတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဘဂဝါ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ သာသနဿ ဝိနာသမုခန္တိ အာဟ။

ကုဒါလဝိဋ္ဌကန္တိ ကန္တမူလဖလဂ္ဂဟဏတ္ထံ ကုဒါလဉ္စေဝ^၁ ပိဋကဉ္စ။ ဂါမ-
သာမန္တံ ဝါတိ ဝိဇ္ဇာဝရဏသမ္ပဒါဒိနိ အနဘိသမ္ပုဏန္တော၊ ကသိကမ္ဘာဒီဟိ စ
ဇီဝိတံ နိပ္ပါဒေတုံ ဒုက္ခန္တိ မညမာနော ဗဟုဇနကုဟာပနတ္ထံ ဂါမသာမန္တေ ဝါ
နိဂမသာမန္တေ ဝါ အဂ္ဂိသာလံ ကတွာ သပ္ပိတေလဒဓိမရုဖာဏိတတိလတဏှာ-
လာဒီဟိ ဧဝေ နာနာဒါရူဟိ စ ဟောမကရဏဝသေန အဂ္ဂိ^၂ ပရိစရန္တော
အစ္စတိ။

စတုဒ္ဓါရုံ အဂါရုံ ကရိတွာတိ စတုမုခံ ပါနာဂါရုံ ကတွာ တဿ ဒွါရေ
မဏှပံ ကတွာ တတ္ထ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌပေတွာ အာဂတာဂတေ ပါနိယေန
အာပုစ္ဆတိ။ ယမ္ပိဿ အဗ္ဗိကာ ကိလန္တာ ပါနိယံ ပိဝိတွာ ပရိတုဋ္ဌာ ဘတ္တပုဋ်^၂
ဝါ တဏှုလာဒိနိ ဝါ ဒေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဂဟေတွာ အဗ္ဗိလယာဂုအာဒိနိ
ကတွာ ဗဟုတရုံ အာဓိသဂဟဏတ္ထံ^၃ ကေသဉ္စိ အန္တံ ဒေတိ၊ ကေသဉ္စိ
ဘတ္တပစနဘာဇနာဒိနိ။ တေဟိပိ ဒိန္တံ အာမိသံ ဝါ ပုဗ္ဗဏှာဒိနိ ဝါ^၄ ဂဏှာတိ၊
တာနိ ဝဇိုယာ ပယောဇေတိ။ ဧဝံ ဝဇုမာနဝိဘဝေါ ဂေါမဟိ^၅ သဒါသိဒါသ-
ပရိဂ္ဂဟံ ကရောတိ၊ မဟန္တံ ကုဋုမ္ပိ သဏှပေတိ။ ဣမံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ
“စတုဒ္ဓါရုံ အဂါရုံ ကရိတွာ အစ္စတိ”တိ။ “တမဟံ ယထာသတ္တိ ယထာမလံ
ပဋိပူဇေဿာမိ”တိ ဣဒံ ပနဿ ပဋိပတ္တိမုခံ။ ဣမိနာ ဟိ မုခေန သော ဧဝံ
ပဋိပုဇ္ဇတိတိ။ ဧတ္တာဝတာ စ ဘဂဝတာ သဗ္ဗာပိ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။

ကထံ? အဋ္ဌဝိဓော ဟိ တာပသာ သပုတ္တဘရိယာ ဥဉ္စာစရိယာ အနဂ္ဂိပတ္တိကာ
အသာမပါကာ^၁ အသ္မုမုဋ္ဌိကာ^၂ ဒန္တဝတ္တလိကာ ပဝတ္တဖလဘောဇနာ^၃ ပဏှု-
ပလာသိကာတိ။ တတ္ထ ယေ ကေဏိယဇဉ်လော^၄ ဝိယ ကုဋုမ္ပိ သဏှပေတွာ
ဝသန္တိ၊ တေ သပုတ္တဘရိယာ နာမ။

၁-ကုဒါလဉ္စေဝ (သီ၊ သျှာ) ၂-ပရိတုတ္တဘတ္တပုဋ် (သျှာ)၊ တုဋ္ဌာယ ဘတ္တပုဋ် (က)
၃-အာဓိသသင်္ဂဟဏတ္ထံ (သျှာ) ၄-ပုဗ္ဗဏှာပရဏှာဒိနိ ဝါ (သီ၊ သျှာ) ၅-အသာမပါကာ (သီ)
၆-အယမုဋ္ဌိကာ (သျှာ၊ က) ၇-ပဝတ္တဖလဘောဇနာ (သီ)
၈-ကေဏိယဇဉ်လော (သီ၊ က) ဝိ ၃-၃၄၂-ပိဋေ ပဿိတမ္ပံ။

ယေ ပန “သပုတ္တဒါရဘာဝေါ နာမ ပဗ္ဗဇိတဿ အယုတ္တော”တိ လာယန-
မဒ္ဒနဋ္ဌာနေသု ဝိဟိမုဂ္ဂမာသတိလာဒီနိ သင်္ကမိတွာ ပစိတွာ ပရိဘုဇန္တိ၊ တေ
ဥဇ္ဇာစရိယာ နာမ။

ယေ “ခလေန ခလံ ဝိစရိတွာ ဝိဟိံ အာဟရိတွာ ကောဇ္ဇေတွာ ပရိဘုဇန္တံ
နာမ အယုတ္တ”န္တိ ဂါမနိဂမေသု တဏှုလဘိက္ခံ ဂဟေတွာ ပစိတွာ ပရိဘုဇန္တိ၊
တေ **အနဂ္ဂိပတ္တိကာ** နာမ။

ယေ ပန “ကိံ ပဗ္ဗဇိတဿ သာမပါကေနာ”တိ ဂါမံ ပဝိသိတွာ
ပက္ကဘိက္ခမေဝ ဂဏှန္တိ၊ တေ **အသာမပါကာ** နာမ။

ယေ “ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဘိက္ခာပရိယေဋ္ဌိ နာမ ဒုက္ခာ ပဗ္ဗဇိတဿာ”တိ
မုပ္ဖိပါသာဏေန အဗ္ဗာဋကောဒီနိ ရုက္ခာနံ တစံ ကောဇ္ဇေတွာ ခါဒန္တိ၊ တေ
အသ္မမုပ္ဖိကာ နာမ။

ယေ ပန “ပါသာဏေန တစံ ကောဇ္ဇေတွာ ဝိစရဏံ နာမ ဒုက္ခ”န္တိ
ဒန္တေဟေဝ ဥဗ္ဗာဋေတွာ ခါဒန္တိ၊ တေ **ဒန္တဝတ္တလိကာ** နာမ။

ယေ “ဒန္တေဟိ ဥဗ္ဗာဋေတွာ ခါဒနံ နာမ ဒုက္ခံ ပဗ္ဗဇိတဿာ”တိ လေဇ္ဈ-
ဒဏှာဒီဟိ ပဟရိတွာ ပတိတာနိ ဖလာနိ ပရိဘုဇန္တိ၊ တေ **ပဝတ္တဖလဘောဇနာ**
နာမ။

ယေ ပန “လေဇ္ဈဒဏှာဒီဟိ ပါတေတွာ ပရိဘောဂေါ နာမ အသာရုပ္ပေါ
ပဗ္ဗဇိတဿာ”တိ သယံ ပတိတာနေဝ ပုပ္ဖဖလပဏှုပလာသာဒီနိ ခါဒန္တာ
ယာပေန္တိ၊ တေ **ပဏှုပလာသိကာ** နာမ။

တေ တိဝိဓော ဥက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမမုဒုကဝသေန။ တတ္ထ ယေ နိသိန္ဓဋ္ဌာနတော
အနုဋ္ဌာယ ဟတ္ထေန-ပါပုဏနဋ္ဌာနေဝ ပတိတံ ဂဟေတွာ ခါဒန္တိ၊ တေ ဥက္ကဋ္ဌာ။
ယေ ဧကရုက္ခတော အညံ ရုက္ခံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ တေ မဇ္ဈိမာ။ ယေ တံ တံ ရုက္ခမူလံ
ဂန္တာ ပရိယေသိတွာ ခါဒန္တိ၊ တေ မုဒုကာ။

ဣမာ ပန အဋ္ဌပိ တာပသပဗ္ဗဇော ဣမာဟိ စတူဟိ ယေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။
ဘထံ? တောသု ဟိ သပုတ္တဘရိယာ စ ဥဇ္ဇာစရိယာ စ အဂါရံ ဘဇန္တိ။
အနဂ္ဂိပတ္တိကာ စ အသာမပါကာ စ အဂျာဂါရံ ဘဇန္တိ။ အသ္မမုပ္ဖိကာ စ
ဒန္တဝတ္တလိကာ စ ကန္ဒမူလဖလဘောဇနံ ဘဇန္တိ။ ပဝတ္တဖလဘောဇနာ စ
ပဏှုပလာသိကာ စ ပဝတ္တဖလဘောဇနံ ဘဇန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “တ္ထောဝတာ
စ ဘဂဝတာ သဗ္ဗာပိ တာပသပဗ္ဗဇော နိဋ္ဌိဋ္ဌာ ဟောန္တိ”တိ။

၂၀၁-၂၀၂။ ဣဒါနိဘဂဝါသာစရိယကဿ အဗ္ဗဋ္ဌဿ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ အပါယမုခမ္ဘိ အပ္ပတ္တဘာဝံ ဒဿေတုံ “**တံ ကိံ မညသိ အပ္ပဋ္ဌာ**” တိ အာဒိမာဟ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ **အတ္တနာ အပါယိကောဝိ အပရိပူရမာနော** တိ အတ္တနာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ အပါယိကေနာဝိ အပရိပူရမာနေန။

ပုဗ္ဗကဇ္ဇသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ **ဒတ္ထိကန္တိ ဒိန္နကံ။ သမ္ပုဒါဘာဝမ္ဘိ န ဒဒါတိ** တိ ကဿ န ဒဒါတိ။ သော ကိရ သမ္ပုဒါဝဋ္ဌနိ နာမ ဝိဇ္ဇံ ဇာနာတိ။ ယဒါ ရာဇာ မဟာရဟေန အလင်္ကာရေန အလင်္ကာတော ဟောတိ။ တဒါ ရညော သမိပေ ဌတွာ တဿ အလင်္ကာရဿ နာမံ ဂဏှာတိ။ တဿ ရာဇာ နာမေ ဂဟိတေ “**န ဒေမိ**” တိ ဝတ္ထု န သက္ကောတိ။ ဒတွာ ပုန ဆဏဒိဝသေ “**အလင်္ကာရံ အာဟရထာ**” တိ ဝတွာ “**နတ္ထိ ဒေဝ တုမေဟိ ပြာဟူဏဿ ဒိန္နော**” တိ ဝတ္ထော “**ကဿ မေ ဒိန္နော**” တိ ပုစ္ဆိ။ တေ အမစ္စာ သော ပြာဟူဏော သမ္ပုဒါ အာဝဋ္ဌနိမာယံ ဇာနာတိ။ တာယ တုမေ အာဝဋ္ဌေတွာ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိတိ အာဟံသု။ အပရေ ရညာ သဟ တဿ အတိသဟာယဘာဝံ အသဟန္တာ အာဟံသု “**ဒေဝံ ဧတဿ ပြာဟူဏဿ သရိရေ သင်္ခပလိတကုဋ္ဌံ**” နာမ အတ္ထိ။ တုမေ ဧတံ ဒိသ္မာဝ အာလိင်္ဂထ ပရာမသထ။ ဣဒဗ္ဗ ကုဋ္ဌံ နာမ ကာယသံသဂ္ဂဝသေန အနဂစ္ဆတိ။ မာ ဇဝံ ကရောထာ” တိ။ တတော ပဋ္ဌာယ တဿ ရာဇာ သမ္ပုဒါဘာဝံ န ဒေတိ။

ယသ္မာ ပန သော ပြာဟူဏော ပဏှိတော ခတ္တဝိဇ္ဇာယ^၂ ကုသလော၊ တေန သဟ မန္တေတွာ ကတကမ္ပံ နာမ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ သာဏိပါကာရဿ အန္တော ဌတွာ ဗဟိ ဌိတေန တေန သဒ္ဓိံ မန္တေတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “**တိရော- ဝုဿန္တေန မန္တေတိ**” တိ။ တတ္ထ **တိရောဝုဿန္တေနာ** တိ တိရောဝုဿေန^၃။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ **မဗ္ဗိကန္တိ** အနဝဇ္ဇံ။ **ပယာတန္တိ** အဘိဟရိတွာ ဒိန္နံ။ **ကထံ တဿ ရာဇာ** တိ ယဿ ရညော ပြာဟူဏော ဤဒိသံ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ။ ကထံ တဿ ပြာဟူဏဿ သော ရာဇာ သမ္ပုဒါဘာဝမ္ဘိ န ဒဒေယျ။ အယံ ပန အဒိန္နကံ မာယာယ ဂဏှာတိ။ တေနဿ သမ္ပုဒါဘာဝံ ရာဇာ န ဒေတိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ “**ဣဒံ ပန ကာရဏံ ဌပေတွာ ရာဇာနဉ္စေဝ ပြာဟူဏဉ္စ န အညော ကောစိ ဇာနာတိ။ တဒေတံ ဧဝံ ရဟဿမ္ဘိ ပဋိစ္ဆန္နမ္ဘိ အဗ္ဗါ သပ္ပညူ သမဏော ဂေါတမော**” တိ နိဋ္ဌံ ဂမိဿတိ” တိ ဘဂဝါ ပကာသေသိ။

၁-သင်္ခပလိတကုဋ္ဌံ (သျှာ၊ က) ၂-ခတ္တဝိဇ္ဇာယ (သျှာ၊ က) ၃-တိရောဝုဿအန္တေန (သျှာ)

၂၀၄။ ဣဒါနိ အယဉ္ဇ အမ္ပဋော၊ အာစရိယော စဿ မန္တေ နိဿာယ အတိမာနိနော။ တေန တေသံ မန္တနိဿိတမာနနိဗ္ဗဒနတ္ထံ ဥတ္တရိ ဒေသနံ ဝဇေန္တော “တံ ကိံ မညသိ အမ္ပဋ္ဌ၊ ဣဝ ရာဇာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ရုဏုပတ္တရေတိ ရထမိ ရညော ဌာနတ္ထံ အတ္တရိတွာ သဇ္ဇိတပဒေသေ။ ဥဂ္ဂေဟိ ဝါတိ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂတေဟိ ဝါ အမစ္စေဟိ။ ရာဇညေဟိတိ အနဘိသိတ္တကုမာရေဟိ။ ကိဉ္စိဒေဝ မန္တနန္တိ အသုကသ္မိံ ဒေသေ တဋ္ဌာကံ ဝါ မာတိကံ ဝါ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အသုကသ္မိံ ဝါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ နဂရံ ဝါ နိဝေသေတုန္တိ ဝေရူပံ ပါကဋမန္တနံ။ တဒေဝ မန္တနန္တိ ယံ ရညာ မန္တိတံ၊ တဒေဝ။ တာဒိသေဟိယေဝ သီသုက္ခေပဘမုက္ခေပါဒိဟိ အာကာရေဟိ မန္တေယျ။ ရာဇဘဏိတန္တိ ယထာ ရညာ ဘဏိတံ တဿတ္ထဿ သာဓနသမတ္ထံ၊ သောပိ တဿတ္ထဿ သာဓန- သမတ္ထမေဝ ဘဏိတံ ဘဏတိတိ အတ္ထော။

၂၀၅။*ပဝတ္တာရေတိ ပဝတ္ထယိတာရော။ ယေသန္တိ ယေသံ သန္တကံ။ မန္တပဒန္တိ ဝေဒသင်္ဂိတံ မန္တမေဝ။ ဝိတန္တိ အဋ္ဌကာဒိဟိ ဒသဟိ ပေါရာဏက- ပြာဟ္မဏေဟိ သရသမ္ပတ္တိဝေသေန သဇ္ဈာယိတံ။ ပုဂ္ဂုန္တိ အညေသံ ပုတ္တံ၊ ဝါစိတန္တိ အတ္ထော။ သမိဟိတန္တိ ၂ သမုပဗျူဠံ ၃ ရာသိကတံ ၄၊ ပိဏ္ဍိ ကတွာ ဌပိတန္တိ အတ္ထော။ တဒနုဂါယန္တိတိ တေရဟိ ပြာဟ္မဏာ တံ တေဟိ ပုဗ္ဗေ ဝိတံ အနုဂါယန္တိ အနုသဇ္ဈာယန္တိ။ တဒနုဘာသန္တိတိ တံ အနုဘာသန္တိ၊ ဣဒံ ပုရိမသေဝ ဝေဝစနံ။ ဘာသိတမနုဘာသန္တိတိ တေဟိ ဘာသိတံ သဇ္ဈာယိတံ အနုသဇ္ဈာယန္တိ။ ဝါစိတမနုဂါယန္တိတိ တေဟိ အညေသံ ဝါစိတံ အနုဂါယန္တိ။

သေယျထိဒန္တိ တေ ကတမေတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကောတိအာဒိနိ တေသံ နာမာနိ။ တေ ကိရ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဩလောက္ခေတွာ ပရူပဃာတံ အကတွာ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပါဝစနေန သဟ သံသန္တိတွာ မန္တေ ဝန္တိ သူ။ အပရာ ပရေ ပန ပြာဟ္မဏာ ပါဏာတိပါတာဒိနိ ပက္ခိပိတွာ တယော ဝေဒေ ဘိန္ဒိတွာ ဗုဒ္ဓဝစနေန သဒ္ဓိံ ဝိရုဒ္ဓေ အကံသု။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ ယေန တံ ဣသိ ဘဝေယျာသိ၊ ဧတံ ကာရဏံ န ဝိဇ္ဇတိ။ ဣဝ ဘဂဝါ ယသ္မာ “သေ ပုစ္ဆိယမာနောပိ အတ္တနော အဝတ္ထရဏဘာဝံ ဥတွာ ပဋိဝစနံ န ဒဿတိ”တိ ဇာနာတိ၊ တသ္မာ ပဋိညံ အဂဟေတွာဝ တံ ဣသိဘာဝံ ပဋိက္ခိပိ။

၁-ဗေဒတ္ထယသင်္ဂိတံ (က) ၂-သမိဟိတန္တိ (သိ၊ သျာ) ၃-သမုပဗျူဠံ (သိ)
 * မ-ဋ္ဌ ၃-၂၉၀၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၆၅-ပိဋေသုပိ။ ၄-ရာသိရာသိကတံ (သိ)

၂၀၆။ ဣဒါနိ ယသ္မာ တေ ပေါရာဏာ ဒဿ မြာဟ္မဏာ နိရာမဂန္ဓာ အနိတ္ထိဂန္ဓာ ရဇောဇလ္လဓရာ မြဟ္မစာရိနော အရညာယတနေ ပဗ္ဗတ-
 ပါဒေသု ဝနမူလဖလာဟာရာ ဝသိံ သူ။ ယဒါ ကတ္ထစိ ဂန္ဓကာမာ ဟောန္တိ၊
 ဣဒ္ဓိယာ အာကာသေနေဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ နတ္ထိ တေသံ ယာနေန ကိစ္စံ။ သဗ္ဗဒိသာသု စ
 နေသံ မေတ္တာဒိမြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာဝ အာရက္ခာ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တေသံ
 ပါကာရပုရိသဂုတ္တိဟိ အတ္ထော။ ဣမိနာ စ အဗ္ဗဋ္ဌေန သုတပုဗ္ဗာ တေသံ ပဋိပတ္တိ၊
 တသ္မာ ဣမဿ သာစရိယကဿ တေသံ ပဋိပတ္တိတော အာရကဘာဝံ ဒဿေတုံ
 “**တံ ကိံ မညသိံ အဗ္ဗဋ္ဌာ**”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **ဝိစိတကာဠကန္တိ** ဝိစိနိတွာ အပနိတကာဠကံ။ **ဝေဋ္ဌကနတပဿာဟိတိ**
 ဒုဿပဋ္ဌ ဒုဿဝေဏိ အာဒိဟိ ဝေဋ္ဌကေဟိ နမိတဖာသုကာဟိ။ **ကုတ္တဝါလေဟိတိ**
 သောဘာကရဏတ္ထံ ကပ္ပေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု ကပ္ပိတဝါလေဟိ။ ဧတ္ထ စ
 ဝဠဝါနံယေဝ ဝါလာ ကပ္ပိတာ၊ န ရထာနံ၊ ဝဠဝယုတ္တတ္တာ ပန ရထာပိ
 “**ကုတ္တဝါလာ**”တိ ဝုတ္တာ။ **ဥတ္တိဏ္ဏပရိခါသုတိ** ခတပရိခါသု။ **ဩက္ခိတ္တပလိဃာ-**
သုတိ ဌပိတပလိဃာသု။ **နဂရူပကာရိကာသုတိ** ဧတ္ထ **ဥပကာရိကာတိ** ပရေသံ
 အာရောဟနိဝါရဏတ္ထံ သမန္တာနဂရံ ပါကာရဿ အစောဘာဂေ ကတသုဓာ-
 ကမ္မံ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန တာဟိ ဥပကာရိကာဟိ ယုတ္တာနိ နဂရာနေဝ “**နဂရူ-**
ပကာရိကာယော”တိ အဓိပ္ပေတာနိ။ **ရက္ခာပေန္တိတိ** တာဒိဿေသု နဂရေသု
 ဝသန္တာပိ အတ္တာနံ ရက္ခာပေန္တိ။ **ကင်္ခါတိ** “**သဗ္ဗညူ၊ န သဗ္ဗညူ**”တိ ဧဝံ သံသယော။
ဝိမတိတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ ဝိရူပါ မတိ ဝိနိစ္ဆိနိတုံ၊ အသမတ္တာဟိ အတ္ထော။
 ဣဒံ ဘဂဝါ “**အဗ္ဗဋ္ဌဿ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန မဂ္ဂပါတုဘာဝေါ နတ္ထိ၊** ကေဝလံ
 ဒိဝသော ဝိတိဝတ္တတိ၊ အယံ ခေါ ပန လက္ခဏပရိယေသနတ္ထံ အာဂတော၊
 တမ္ပိ ကိစ္စံ နဿရတိ။ ဟန္ဓဿ သတိဇနနတ္ထံ နယံ ဒေမိ”တိ အာဟ။

ဒွေလက္ခဏဒဿနဝဏ္ဏနာ

၂၀၇။ ဧဝံ ဝတွာ ပန ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ နိသိန္ဓာနံ ဝါ နိပန္ဓာနံ ဝါ ကောစိ
 လက္ခဏံ ပရိယေသိတုံ န သက္ကောတိ၊ ဌိတာနံ ပန စက်မန္တာနံ ဝါ သက္ကောတိ။
 အာစိဏ္ဏဉ္ဇေတံ ဗုဒ္ဓါနံ လက္ခဏပရိယေသနတ္ထံ အာဂတဘာဝံ ဥတွာ ဥဋ္ဌာ-
 ယာသနာ စက်မာဓိဋ္ဌာနံ နာမ၊ တေန ဘဂဝါ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဗဟိ နိက္ခန္ဓော။
 တသ္မာ “**အထ ခေါ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-အဓိပ္ပေတာ(သိ)က) ၂-ဝိနိစ္ဆေတုံ(သိ)၊ ဝိနိစ္ဆိတုံ(သုာ)

* သမန္တေသီတိ ဂဝေသိ။ “ကေံ၊ ဒွေ”တိ ဝါ ဂဏယန္တော သမာနယံ။ ယေဘုယျေနာတိ ပါယေန၊ ဗဟုကာနိ အဒ္ဓဿ၊ အပ္ပါနိ န အဒ္ဓဿာတိ အတ္ထော။ တတောယာနိ န အဒ္ဓဿ၊ တေသံ ဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ “ဌပေတွာ ဒွေ”တိ။ ကံတိတိ “အဟော ဝတ ပဿေယျ”န္တိ ပတ္ထနံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆတိတိ တတော တတော တာနိ ဝိစိနန္တော ကိစ္ဆတိ န သက္ကောတိ ဒဋ္ဌံ။ နာမိပ္ပစ္စတိတိ တာယ ဝိစိကိစ္ဆာယ သန္ဓိဋ္ဌာနံ န ဂစ္ဆတိ။ န သမ္ပသီတိတိ တတော “ပရိပုဏ္ဏ-လက္ခဏော အယ”န္တိ ဘဂဝတိ ပဿာဒံ နာပဇ္ဇတိ။ ကင်္ခါယ ဝါ ဒုဗ္ဗလာ ဝိမတိ ဝုတ္တာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ မဇ္ဈိမာ၊ အနဓိမုစ္စနတာယ ဗလဝတိ၊ အသမ္ပဿာဒေန တေဟိ တိဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တဿ ကာလုသိယဘာဝေါ။ ကောသောဟိတေတိ ဝတ္ထိကောသေန ပဋိစ္ဆန္တေ။ ဝတ္ထုရုပ္ပေတိ အင်္ဂဇာတေ။ ဘဂဝတော ဟိ ဝရ-ဝါရဏဿေဝ ကောသောဟိတံ ဝတ္ထုရုပ္ပံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ပဒုမဂဗ္ဘသမာနံ။ တံ သော ဝတ္ထုပဋိစ္ဆန္တတ္တာ အပဿန္တော၊ အန္တောမုခဂတာယ စ ဇိဝှါယ ပဟူတ-ဘာဝံ အသလ္လက္ခေန္တော တေသု ဒွီသု လက္ခဏေသု ကဒိ အဟောသိ ဝိစိကိစ္ဆိ။

၂၀၀။ တထာဂ္ဂပန္နိ တံရူပံ။ ကိမေတ္ထ အညေန ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဝုတ္ထမေတံ နာဂ-သေနတ္ထေရေနေဝ မိလိန္ဒရညာ ပုဋ္ဌေန^၂—ဒုက္ကရံ^၃ ဘန္တေနာဂသေန ဘဂဝတာ ကတန္တိ။ ကိံ မဟာရာဇာတိ။ မဟာဇနေန ဟိရိကရဏောကာသံ ပြဟ္မာယု-ပြာဟ္မဏဿ စ၊ အန္တေဝါသိဥတ္တရဿ^၄ စ၊ ဗာဝရိဿ အန္တေဝါသိနံ သောဠသ-ပြာဟ္မဏာနဉ္စ^၅၊ သေလဿ ပြာဟ္မဏဿ စ၊ အန္တေဝါသိနံ တိသတမာဏဝါနဉ္စ^၆ ဒဿေသိ ဘန္တေတိ။ န မဟာရာဇ ဘဂဝါ ရုပ္ပံ ဒဿေသိ။ ဆာယံ ဘဂဝါ ဒဿေသိ။ ဣဒ္ဓိယာ အဘိသင်္ခရိတွာ နိဝါသနနိဝတ္ထံ ကာယဗန္ဓနဗဒ္ဓံ စိဝရပါရတံ ဆာယာဂ္ဂပကမတ္ထံ ဒဿေသိ မဟာရာဇာတိ။ ဆာယံ ဒိဋ္ဌေ သတိ ဒိဋ္ဌယေဝ နန ဘန္တေတိ။ တိဋ္ဌတေတံ မဟာရာဇ၊ ဟဒယရူပံ ဒိသ္မာ ပုဏ္ဏနကသတ္ထော ဘဝေယျ။ ဟဒယခံသံ နိဇ္ဇေတွာ ဒဿေယျ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။ ကလ္လောသိ ဘန္တေန နာဂနံ ပနာတိ^၇။

နိန္ဒာမေတွာတံ နဟရိတွာ။ အနုမသီတိ ကထိနသုစိံ ဝိယ ကတွာ အနုမဇ္ဇိ၊ တထာကရဏေန စေတ္ထ မုဒုဘာဝေါ၊ ကဏ္ဍသောတာနမသနေန ဒီဃဘာဝေါ၊ နာသိကသောတာနမသနေန တနုဘာဝေါ၊ နလာဂ္ဂန္ထာဒနေန ပုထုလဘာဝေါ ပကာသိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-အနဓိမုစ္စတာယ (သိ)	၂-ပုဋ္ဌေန အာဟာ စ (က)	၃-အတိဒုက္ကရံ (သိ)
၄-အန္တေဝါသိနံ ဥတ္တရဿ (သျှာ၊ က)	မ ၂-၃၃၆-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။	၅-၃ ၁-၄၃၃၊ ၃-ဂ-၅-ပိဋေသု။
* မ-ဋ္ဌ ၃-၂၅၂-ပိဋေဝိ။	၆-မ ၂-၃၄၄-ပိဋေ။	၇-မိလိန္ဒပဋေ-၁၆၉-ပိဋေ။

သုတ္တ]

ပေါက္ခရသုတ္တံပုဒ္ဒါပသင်္ကမနဝဏ္ဏနာ

၂၄၇

၂၀၉။ ပဋိမာနေန္တောတိ အာဂမေန္တော၊ အာဂမနမဿ ပတ္ထေန္တော ဥဒိက္ခန္တောတိ အတ္ထော။

၂၁၀။ ကထာသလ္လာပေါတိ ကထာ စ သလ္လာပေါ စ၊ ကထနံ ပဋိကထနန္တိ အတ္ထော။

၂၁၁။ အဟော ဝတာတိ ဂရဟဝစနမေတံ။ ရေတိ ဣဒံ ဟိဋ္ဌနဝသေန အာမန္တနံ။ ပဏ္ဍိတကာတိ တမေဝ ဇီဂုတ္တန္တော အာဟ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝေဂူပေန ကိရ ဘော ပုရိသော အတ္ထစရကေနာတိ ဣဒံ “ယာဒိသော တံ၊ ဒေသိသော အတ္ထစရကေ ဟိတကာရကေ သတိ ပုရိသော နိရယံယေဝ ဂစ္ဆေယျ၊ န အညကြာ”တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အာသန္ဓ အာသန္ဓာတိ သန္ဓေတွာ သန္ဓေတွာ။ အမှေပိ ဝေ ဥပနေယျ ဥပနေယျာတိ “ဗြာဟ္မဏော ခေါ ပန အဗ္ဗဋ္ဌ ပေါက္ခရသုတ္တံ”တိ အာဒိနိ ဝတွာ ဝေ ဥပနေတွာ ဥပနေတွာ ပဋိစ္ဆန္တံ ကာရဏံ အာဝိကရိတွာ သုဋ္ဌ၊ ဒါသာဒိဘာဝံ အာရောပေတွာ အဝစ၊ တယာ အမှေ အက္ခောသုဝိတာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပဒသယေဝ ပဝတ္ထေသီတိ ပါဒေန ပဟရိတွာ ဣဓိယံ ပါတေသိ။ ယဉ္ဇ သော ပုဗ္ဗေ အာစရိယေန သဒ္ဓိံ ရထံ အာရဟိတွာ သာရထိ ဟုတွာ အဂမာသိ၊ တဒ္ဓိဿ ဌာနံ အတ္ထိန္ဒိတွာ ရထဿ ပုရတော ပဒသာယေဝဿ ဂမနံ အကာသိ။

ပေါက္ခရသုတ္တံပုဒ္ဒါပသင်္ကမနဝဏ္ဏနာ

၂၉၂-၂၉၆။ အတိဝိကာလောတိ သုဋ္ဌ၊ ဝိကာလော၊ သမ္မောဒနိယကထာယပိ ကာလော နတ္ထိ။ အာဂမာ နန္ဒိဓ ဘောတိ အာဂမာ န ခေါ ဣဓ ဘော။ အဓိဝါသေတူတိ သမ္ပဋိစ္ဆတု။ အဇ္ဇတနာယာတိ ယံ မေ တုမှေသု ကာရံ ကရောတော အဇ္ဇ ဘဝိဿတိ ပုညဉ္စ ဝိတိပါမောဇ္ဇဉ္စ၊ တဒတ္တာယ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေနာတိ ဘဂဝါ ကာယင်္ဂံ ဝါ ဝါစင်္ဂံ ဝါ အစောပေတွာ အပ္ပန္နရေယေဝ ခန္တိံ ဓာရေန္တော တုဏှိဘာဝေန အဓိဝါသေသိ။ ဗြာဟ္မဏဿ အနဂ္ဂဟဏတ္ထံ မနသာဝ သမ္ပဋိစ္ဆိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၂၉၇။ ပဏိတေနာတိ ဥတ္တမေန။ သဟတ္တာတိ သဟတ္ထေန။ ၂ သန္တပေသီတိ သုဋ္ဌ၊ တပေသိ၊ ပရိပုဏ္ဏံ သုဟိတံ ယာဝဒတ္ထံ အကာသိ။ ၂။

၁-သုဒ္ဓဒါသာဒိဘာဝံ (သိ၊ သု)၊
၂-၂-သန္တပေသီတိ သုဋ္ဌ၊ တပေသိ၊ ပရိပုဏ္ဏံ သုဟိတံ ယာဝဒတ္ထံ ကတွာ ဣတိ သမ္ပတ္တ ဒိဿတိ၊
(ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၆၇၊ မ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၄-ပိဋေသုပိ)၊ ဣဒါနိ ဒိဿမာနဝါဠိယာ ပန န သမေတိ။

သပ္ပဝါရေသီတိ^၁ သုဠ၊ ပဝါရေသိ၊ “အလံ အလ”န္တိ ဟတ္ထသညာယ ပဋိက္ခိပါပေသိ^၂။ ဘုတ္တာဝိန္ဒိန္တိ ဘုတ္တဝန္တိ။ ဩနိတပတ္တပါဏိန္တိ^၂ ပတ္တတော ဩနိတပါဏိ^၂။ အပနိတဟတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏိန္တိပိ ပါဠော။ တဿတ္ထော၊ ဩဏိတ္တံ နာနာဘူတံ ဝိနာဘူတံ ပတ္တံ ပါဏိတော အဿာတိ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏိ။ တံ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏိ^၂။ ဟတ္ထေ စ ပတ္တဉ္စ ခေဝိတွာ ကေမန္တေ ပတ္တံ နိက္ခိပိတွာ နိသိန္ဒန္တိ အတ္ထော။ ကေမန္တံ နိသိဒိတိ ဘဂဝန္တံ ဧဝံ-ဘူတံ ဥတွာ ကေသိ^၃ ဩကာသေ နိသိဒိတိ အတ္ထော။

၂၄၀။ အနုပုဗ္ဗိ^၄ ကထန္တိ အနုပဋိပါဋိကထံ။ အာနုပုဗ္ဗိ ကထာ နာမ ဒါနာ-နန္တရံ သီလံ၊ သီလာနန္တရံ သဂ္ဂေါ၊ သဂ္ဂါနန္တရံ မဂ္ဂေါတိ ဧတေသံ အတ္တာနံ ဒီပန-ကထာ။ တေနေဝ “သေယျထိဒံ ဒါနကထ”န္တိ အာဒိမာဟ။ ဩကာရန္တိ အဝကာရံ လာမကဘာဝံ။ သာမုတ္တံ သိကာတိ သာမံ ဥက္ကံ သိကာ၊ အတ္တနာယေဝ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟိတာ၊ သယန္တုဗြဟ္မဏေန ဒိဋ္ဌာ အသာဓာရဏာ အညေသန္တိ အတ္ထော။ ကာ ပန သာတိ? အရိယသစ္စဒေသနာ။ တေနေဝါဟ “ဗုက္ခံ သမုဒယံ နိရောဓံ မဂ္ဂ”န္တိ။ *ဓမ္မဝဏ္ဏန္တိ ဧတ္ထ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ အဓိပေတော၊ တဿ ဥပုတ္တိအာကာရ-ဒဿနတ္ထံ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ အာဟ။ တဉ္စိ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စဝသေန ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခတံ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ ဥပုဇ္ဇတိ။

ပေါက္ခရသုတ္တံ ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၉။ ဒိဋ္ဌော အရိယသစ္စဓမ္မော ဧတေနာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မော။ ဒေသ နယော သေသပဒေသုပိ။ တိဏ္ဏာ ဝိစိကိစ္ဆာ အနေနာတိ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော။ ဝိဂတာ ကထံကထာ အဿာတိ ဝိဂတကထံကထော။ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တောတိ ဝိသာရဒ-ဘာဝံ ပတ္တော။ ကတ္ထ? သတ္ထုသာသနေ။ နာဿ ပရော ပစ္စယော၊ န ပရဿ သဒ္ဓါယ? ဧတ္ထ ဝတ္တတိတိ အပရပ္ပစ္စယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယတ္တာ^၅ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ စ ပါကဋ္ဌမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋကထာယံ

အဓမ္မဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-၁-သပ္ပဝါရေဘူတိ သုဠ၊ ပဝါရေဘူ၊ အလံ အလန္တိ ဟတ္ထသညာယ ပဋိက္ခိပါပေတွာ ဣတိ သဗ္ဗတ္ထ ဒိဿတိ၊ ဣဒါနိ ဒိဿမာနပါဠိယာ ပန န သမေတိ။ ၂-ဩဏိတပတ္တပါဏိန္တိ (သိ) ၃-သဒ္ဓါ(သျှာ) ၄-ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ (သိ) *မ-ဋ္ဌ ၃-၆၅၊ အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၁၅-ပိဋ္ဌေသုပိ။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ

၃၀၀။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ အင်္ဂေသုတိ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ အင်္ဂေသုတိ အင်္ဂါ နာမ အင်္ဂပါသာဒိကတာယ ဧဝံ လဒ္ဓဝေါဟာရာ ဇနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရှုဠိသဒ္ဓေန အင်္ဂါတိ ဝုစ္စကိ၊ တသ္မိံ အင်္ဂေသု ဇနပဒေ။ စာရိကန္တိ ဣဓာပိ အတုရိတစာရိကာ စေဝ နိဗဒ္ဓစာရိကာ စ အဓိပ္ပေတာ။ တဒါ ကိရ ဘဂဝတော ဒသသဟသိလောကဓာတုံ ဩလောကေန္တဿ သောဏဒဏ္ဍော ပြာဟ္မဏော ဉာဏဇာလဿ အန္တော ပညာယိတ္ထ။ အထ ဘဂဝါ “အယံ ပြာဟ္မဏော မယံ ဉာဏဇာလေ ပညာယတိ၊ အတ္ထိ န ဥဿပနိဿယော”တိ ဝိမံသန္တော အဒ္ဓသ “မယိ တတ္ထ ဂတေ ဧတဿ အန္တေဝါသိနော ဒွါဒသဟာကာရေဟိ ပြာဟ္မဏဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတွာ မမ သန္တိကေ အာဂန္တု န ဒဿန္တိ။ သော ပန တေသံ ဝါဒိ ဘိန္ဒိတွာ ဧကေနတိံသာယ အာကာရေဟိ မမ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတွာ မံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ။ သော ပဉ္စဝိဿဇနပရိယောသာနေ သရဏံ ဂမိဿတိ”တိ၊ ဒိသ္မာ ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝါရော တံ ဇနပဒံ ပဋိပန္နော။ တေန ဝုတ္တံ “အင်္ဂေသု စာရိကံ စရမာနော။ပ။ ယေန စမ္ပာ တဒဝသရိ”တိ။

ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေတိ တဿ စမ္ပာနဂရဿ အဝိဒ္ဓရေ ဂဂ္ဂရာယ နာမ ရာဇဂ္ဂမဟေသိယာ^၁ ခဏိတတ္တာ ဂဂ္ဂရာတိ လဒ္ဓဝေါဟာရာ ပေါက္ခရဏိ အတ္ထိ၊ တဿာ တီရေ သမန္တတော နိလာဒိပဉ္စဝဏ္ဏကုသုမပဋိမဏ္ဍိတံ မဟန္တံ စမ္ပကဝနံ။ တသ္မိံ ဘဂဝါ ကုသုမဂန္ဓသုဂန္ဓေ စမ္ပကဝနေ ဝိဟရတိ။ တံ သန္ဓာယ “ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ”တိ ဝုတ္တံ။ *မာဂဓေန သေနိယေန ဗိမ္ဗိသာရေနာတိ ဧတ္ထ သော ရာဇာ မဂဓာနံ ဣဿရတ္တာ မာဂဓော။ မဟတိယာ သေနာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ သေနိယော။ ဗိမ္ဗိတိ သုဝဏ္ဏံ၊ တသ္မာ သာရသုဝဏ္ဏသဒိသတာယ ဗိမ္ဗိသာရောတိ ဝုစ္စတိ။

၃၀၁-၃၀၂။ ဗဟူ ဗဟူ ဟုတွာ သံဟတာတိ သံဃာ၊ ဧကေကိဿာယ ဒိသာယ သံဃော^၂ ဧတေသံ အတ္ထိတိသဃီ။ ပုဗ္ဗေနဂရဿ အန္တော အဂဏာ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ ဂဏတံ ပတ္တာတိ ဂဏိဘူတာ။ ခတ္တံ အာမန္တေသိတိ ခတ္တာ ဝုစ္စတိ ပုစ္ဆိတပဌေ ဗျာကရဏသမတ္ထော မဟာမတ္ထော၊ တံ အာမန္တေသိ။ အာဂမေန္တံတိ မုဟုတ္တံ ပဋိမာနေန္တံ၊ မာ ဂစ္ဆန္တံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-ရာဇမဟေသိယာ (သီ၊ သျာ) မ-ဋ ၃-၁-ပိဋေပိ။ * မ-ဋ ၁-၃၆၉-ပိဋေပိ။
 ၂-သံဃာ (က) မ-ဋ ၃-၂၀၄-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

၃၀၃။ နာနာဝေရဇ္ဇကာနန္တိ နာနာဝိဓေသု ရဇ္ဇေသု အညေသု အညေသု ကာသိကောသလာဒိသု ရဇ္ဇေသု ဇာတော၊ ဟာနိဝါတေသံ နိဝါသာ၊ တတောဝါ အာဂတာတိ နာနာဝေရဇ္ဇကာ၊ တေသံ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ။ **ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာတိ** တသ္မိံ ကိရ နဂရေ ဒွိဟိ ကရဏီယေဟိ ပြာဟ္မဏာ သန္ဓိ-ပတန္တိ ယညာနဘဝနတ္ထံ ဝါ မန္တသဇ္ဈာယနတ္ထံ ဝါ။ တဒါ စ တသ္မိံ နဂရေ ယမညာ နတ္ထိ။ သောဏဒဏ္ဍဿ ပန သန္တိကေ မန္တသဇ္ဈာယနတ္ထံ ဧတေ သန္ဓိပတိတာ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “**ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ**” တိ။ တေ တဿ ဂမနံ သုတွာ စိန္တေသု အယံ သောဏဒဏ္ဍော ဥတ္တမပြာဟ္မဏော ဝိယေဘုယျေန စ အညေ ပြာဟ္မဏာ သမဏံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂတာ၊ အယမေဝ န ဂတော။ သွာယံ သစေ တတ္ထ ဂမိဿတိ၊ အဒ္ဓါ သမဏဿ ဂေါတမဿ အာဝဇ္ဇနိယာ မာယာယ အာဝဇ္ဇိတော တံ သရဏံ ဂမိဿတိ၊ တတော ဧတဿာပိ ဂေဟဒ္ဓါရေ ပြာဟ္မဏာနံ အသန္ဓိပါတော ဘဝိဿတိ” တိ။ “ဟန္တဿ ဂမနန္တရယံ ကရောမာ” တိ သမ္ပန္တယိတွာ တတ္ထ အဂမံသု။ တံ သန္ဓာယ “**အထ ခေါ တေ ပြာဟ္မဏာ**” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဣမိနာပင်္ဂေနာတိ ဣမိနာပိ ကာရဏေန။ ဧဝံ ဧတံ ကာရဏံ ဝတွာ ပုန “အတ္တနော ဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ အတုဿနကသတ္တော နာမ နတ္ထိ၊ ဟန္တဿ ဝဏ္ဏံ ဘဏနေန ဂမနံ နိဝါရေဿာမာ” တိ? စိန္တေတွာ “**ဘဝံ ဟိ သောဏဒဏ္ဍော ဥဘတော သုဇာတော**” တိအာဒိနိ ကာရဏာနိ အာဟံသု။

ဥဘတောတိ ဒွိဟိ ပက္ခေဟိ။ မာတိတော စ ပိတိတော စာတိ ဘောတော မာတာ ပြာဟ္မဏီ၊ မာတုမာတာ ပြာဟ္မဏီ၊ တဿာပိ မာတာ ပြာဟ္မဏီ၊ ပိတာ ပြာဟ္မဏော၊ ပိတုပိတာ ပြာဟ္မဏော၊ တဿာပိ ပိတာ ပြာဟ္မဏောတိ ဧဝံ ဘဝံ ဥဘတော သုဇာတော မာတိတော စ ပိတိတော စ။ **သံသုဒ္ဓ-ဂဟဏီကောတိ** သံသုဒ္ဓါ တေ မာတုဂဟဏီ၊ ကုစ္စိတိ အတ္ထော။ **သမဝေပါ-ကိနိယာ ဂဟဏီယာတိ** ဧတ္ထ ပန ကမ္မဇတေဇောမာတု “ဂဟဏီ” တိ ဝုစ္စတိ။

ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါတိ ဧတ္ထ ပိတုပိတာ ပိတာမဟော၊ ပိတာ-မဟဿ ယုဂံ ပိတာမဟယုဂံ။ ယုဂန္တိ အာယုပ္ပမာဏံ ဝုစ္စတိ။ အဘိလာပမတ္တ-မေဝ စေတံ။ အတ္တတော ပန ပိတာမဟောယေဝ ပိတာမဟယုဂံ။ တတော ဥဒ္ဓိ သဗ္ဗေပိ ပုဗ္ဗပုရိသာ ပိတာမဟဂ္ဂဟဏေန ဝဟိတာ။ ဧဝံ ယာဝ သတ္တမော

၁-ဥဂ္ဂတပြာဟ္မဏော(သီ၊ သျှာ) မ-၅၃၃-၂၀၄-ပိဋေပိ၊ ၂-အာဂမံသု (က) ၃-နိဝါရေမာတိ(သီ၊ သျှာ)

ပုရိသော၊ တာဝ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော။ အထ ဝါ အက္ခိတ္တော အနုပတ္တုဋ္ဌော
ဇာတိဝါဒေနာတိ ဒဿေန္တိ။ အက္ခိတ္တောတိ “အပနေထ ဇောံကိံ ဣမိနာ”တိ ဧဝံ
အက္ခိတ္တော အနဝက္ခိတ္တော။ အနုပတ္တုဋ္ဌောတိ န ဥပတ္တုဋ္ဌော၊ န အက္ခောသံ ဝါ
နိန္ဒံ ဝါ လဒ္ဓပုဗ္ဗော။ ကေန ကာရဏေနာတိ? ဇာတိဝါဒေန။ ဣတိပိ “ဟိန-
ဇာတိကော ဧသော”တိ ဧဝရူပေန ဝစနေနာတိ အက္ခော။

*အနောတိ ဣဿရော။ မဟဒ္ဓနောတိ မဟတာ ဓနေန သမန္တာဂတော။
ဘဝတော ဟိ ဂေဟေ ပထဝီယံ ပံသုဝါလိကာ ဝိယ ဗဟုဓနံ၊ သမဏော ပန
ဂေါတမော အဓနော ဘိက္ခယ ဥဒရံ ပူရေတွာ ယာပေတိတိ ဒဿေန္တိ။
မဟာဘောဂေါတိ ပဉ္စကာမဂုဏဝသေန မဟာဥပဘောဂေါ။ ဧဝံ ယံ
ယံ ဂုဏံ ဝဒန္တိ၊ တဿ တဿ ပဋိပက္ခဝသေန ဘဂဝတော အဂုဏံယေဝ
ဒဿေမာတိ မညမာနာ ဝဒန္တိ။

အဘိရူပေါတိ အညေဟိ မနုဿေဟိ အဘိရူပေါ အဓိကရူပေါ။ ဒဿ-
နိယောတိ ဒိဝသမ္ပိ ပဿန္တာနံ အတိတ္ထိကရဏတော ဒဿနယောဂေါ။
ဒဿနေနေဝ စိတ္တပသာဒဇနတော ပါသာဒိကော။ ပေါက္ခရတာ ဝုစ္စတိ
သုန္ဒရဘာဝေါ။ ဝဏ္ဏဿ ပေါက္ခရတာ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ၊ တာယ ဝဏ္ဏ-
သမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တောတိ အက္ခော။ ပေါရာဏာ ပနာယု “ပေါက္ခရန္တိ သရိရံ ဝဒန္တိ၊
ဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏမေဝိ”တိ။ တေသံ မတေန ဝဏ္ဏော စ ပေါက္ခရဉ္စ ဝဏ္ဏပေါက္ခရနိ။
တေသံ ဘာဝေါ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာ။ ဣတိ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာတိ
ဥတ္တမေန ပရိသုဒ္ဓေန ဝဏ္ဏေန စေဝ သရိရသဏ္ဍာနသမ္ပတ္တိယာ စာတိ အက္ခော။
ဗြဟ္မဝဏ္ဏိတိ သေဋ္ဌဝဏ္ဏိ။ ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသုပိ သေဋ္ဌေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေန သမန္တာ-
ဂတောတိ အက္ခော။ ဗြဟ္မဝန္တသီတိ မဟာဗြဟ္မာနော သရိရသဒိသေနေဝ
သရိရေန သမန္တာဂတော။ အခုဒ္ဓါဝကာသော ဒဿနာယာတိ “ဘောတော
သရိရေ ဒဿနဿ ဩကာသော န ခုဒ္ဓကော မဟာ၊ သဗ္ဗာနေဝ တေ
အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ ဒဿနိယာနေဝ၊ တာနိ စာပိ မဟန္တာနေဝါ”တိ ဒိပေန္တိ။

သီလမဿ အတ္ထိတိ သီလဝါ။ ဝုဒ္ဓံ ဝဒ္ဓိတံ သီလမဿာတိ ဝုဒ္ဓသီလိ။
ဝုဒ္ဓသီလေနာတိ ဝုဒ္ဓေန ဝဒ္ဓိတေန သီလေန။ သမန္တာဂတောတိ ယုတ္တော၊ ဣဒံ
ဝုဒ္ဓသီလိပဒဿေဝ ဝေဝစနံ။ သဗ္ဗမေတံ ပဉ္စသီလမတ္တမေဝ သန္တာယ ဝဒန္တိ။

ကလျာဏဝါစောတိအာဒိသု ကလျာဏာ သုန္ဒရာ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျန္နာ
ဝါစာ အဿာတိ ကလျာဏဝါစော။ ကလျာဏံ မဓရံ ဝါက္ခရဏံ အဿာတိ

ကလျာဏဝါက္ကရဏော။ ဝါက္ကရဏန္တိ ဥဒါဟရဏသောသော။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏ-
 ဘာဝေန ပုရေ ဘဝါတိ ပေါရိ။ ပုရေ ဝါ ဘဝတ္တာ ပေါရိ။ ပေါရိယာ
 နာဂရိကိတ္တိယာ သုခုမာလတ္တနေန သဒ္ဓိဿာတိပိ ပေါရိ။ တာယ ပေါရိယာ။
 ဝိဿဋ္ဌာယာတိ အပလိဗုဒ္ဓါယ သန္တိဒ္ဓဝိလမ္ဗိတာဒိ^၁ ဒေါသရဟိတာယ။ အနေဋ-
 ဂဋာယာတိ ဧဋ္ဌဂဋေန^၂ ဝိရဟိတာယ။ ယဿ ကဿစိ ဟိ ကထေန္တဿ
 ဧဋ္ဌာ ဂဋန္တိ၊ လာလာ ဝါ ပဿရန္တိ၊ ခေဋ္ဌဗုဿိတာနိ ဝါ နိက္ခမန္တိ၊ တဿ ဝါစာ
 ဧဋ္ဌဂဋံ နာမ ဟောတိ၊ တမ္ဗိပရိတာယာတိ အတ္ထော။ အတ္ထဿ ဝိညာ-
 ပနိယာတိ အာဒိမဗျပရိယောသာနံ ပါကဋံ ကတွာ ဘာသိတတ္ထဿ
 ဝိညာပနသမတ္ထာယ။

* ဇိဏ္ဏောတိ ဇရာဇိဏ္ဏတာယ ဇိဏ္ဏော။ ဝုဒ္ဓေါတိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ဝုဒ္ဓိ-
 မရိယာဒပ္ပတ္တော။ မဟလ္လကောတိ ဇာတိမဟလ္လကတာယ သမန္နာဂတော။
 စိရကာလပ္ပသုတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဒ္ဓဂတောတိ အဒ္ဓါနံ ဂတော၊ ဒွေ
 တယော ရာဇပရိဝဋ္ဌေ အတိတောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝယောအနုပ္ပတ္တောတိ
 ပစ္စိမဝယံ သမ္ပတ္တော၊ ပစ္စိမဝယော နာမ ဝဿသတဿ ပစ္စိမော တတိယ-
 ဘာဂေါ။

အပိ စ ဇိဏ္ဏောတိ ပေါရာဏော၊ စိရကာလပ္ပဝတ္တကုလန္တယောတိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ။ ဝုဒ္ဓေါတိ သီလာစာရာဒိဂုဏဝုဒ္ဓိယာ ယုတ္တော။ မဟလ္လကောတိ
 ဝိဘဝမဟန္တတာယ သမန္နာဂတော။ အဒ္ဓဂတောတိ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော ပြာဟူဏာနံ
 ဝတစရိယာဒိ^၃ မရိယာဒိ အပိတိက္ကမ္မ စရဏသီလော။ ဝယောအနုပ္ပတ္တောတိ
 ဇာတိဝုဒ္ဓဘာဝဓိ အန္တိမဝယံ အနုပ္ပတ္တော။

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

၃၀၄။ ဧဝံ ဝုတ္တောတိ ဧဝံ တေဟိ ပြာဟူဏေဟိ ဝုတ္တော။ သောဏဒဏ္ဍော
 “ဣမေ ပြာဟူဏာ ဇာတိအာဒိဟိ မမ ဝဏ္ဏံ ဝဒန္တိ၊ န ခေါ ပန မေတံ ယုတ္တံ
 အတ္တနော ဝဏ္ဏေ ရဇ္ဇိတုံ။ ဟန္တာဟံ ဧတေသံ ဝါဒိံ ဘိန္တိတွာ သမဏဿ
 ဂေါတမဿ မဟန္တဘာဝံ ဉ္ဇပေတွာ ဧတေသံ တတ္ထ ဂမနံ ကရောမိ”တိ
 စိန္တေတွာ “တေန ဟိ ဘော မမပိ သုဏာထာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယေပိ
 “ဥဘတော သုဇာတော”တိအာဒယော အတ္တနော ဂုဏေဟိ သဒ္ဓိသာ ဂုဏာ။

၁-သန္တိဒ္ဓဝိလမ္ဗိတာဒိ (က) သန္တိဒ္ဓဝိလမ္ဗိတာဒိ (ဒိ-ဇီ ၁-၃၁၅-ပိဋေ) ၂-ဇေဂဋေန (သိ)
 * ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၁-ပိဋေပိ၊ ၃-ဝတ္တစရိယာဒိ (သျှာ)

ရူပန္တာနန္တိ ကန္ဓိတွာ ရောဒမာနာနံ။ အခုဒ္ဓါဝကာသောတိ ဣတ္ထ ဘဂဝတော အပရိမာဏောယေဝ ဒဿနာယ ဩကာသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

* တတြိဒံ ဝတ္ထု—ရာဇဂဟေ ကိရ အညတရော မြာဟ္မဏော “သမဏဿ ဂေါတမဿ ပမာဏံ ဂဟေတုံ န သက္ကောတံ” တိ သုတွာ ဘဂဝတော ပိဏ္ဍာယ ပဝိသနကာလေ သဗ္ဗိဟတ္ထံ ဝေဠု ဂဟေတွာ နဂရဒ္ဓါရဿ ဗဟိ ဌတွာ သမ္ပတ္တေ ဘဂဝတိ ဝေဠု ဂဟေတွာ သမိပေ အဋ္ဌာသိ။ ဝေဠု ဘဂဝတော ဇာဏုကမတ္ထံ ပါပုဏိ။ ပုန ဒိဝသေ ဒွေ ဝေဠု ဃဇ္ဇေတွာ သမိပေ အဋ္ဌာသိ။ ဘဂဝိပိ ဝေဠုနံ ဥပရိ ကဋိမတ္တမေဝ ပညာယမာနော “မြာဟ္မဏ ကိံ ကရောသိ” တိ အာဟ။ တုမှာကံ ပမာဏံ ဂဏှာဒိတိ။ “မြာဟ္မဏ သစေပိ တံ သကလ-စက္ကဝါဠဂဗ္ဗံ ပူရေတွာ ဌိတေ ဝေဠု ဃဇ္ဇေတွာ အာဂမိဿသိ၊ နေဝ မေ ပမာဏံ ဂဟေတုံ သက္ခိဿသိ။ န ဟိ မယာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယာနိ၊ ကပ္ပသတ-သဟဿဉ္စ တထာ ပါရမိယော ပူရိတာ၊ ယထာ မေ ပရော ပမာဏံ ဂဏှေယျ၊ အတုလော မြာဟ္မဏ တထာဂတော အပ္ပမေယျော” တိ ဝတွာ မ္ဗပဒေ ဂါထမာဟ—

“တေ တာဒိသေ ပူဇေတော၊ နိဗ္ဗုတေ အကုတောဘယေ။
န သက္ကာ ပုညံ သင်္ခါတုံ၊ ဣမေတ္တမပိ ကေနစိ” တိ။

ဂါထာပရိယောသာနေ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ အမတံ ပိဝိံသု။

* အပရိဒ္ဓိ ဝတ္ထု—ရာဟု ကိရ အသုရိန္ဒော စတ္တာရိ ယောဇနသဟဿာနိ အဋ္ဌ စ ယောဇနသတာနိ ဥစ္စော။ ဗာဟန္တရမဿ ဒ္ဓါဒသ ယောဇနသတာနိ။ ဗဟလန္တရေန ဆ ယောဇနသတာနိ။ ဟတ္ထတလပါဒတလာနံ ပုထုလတော တိဏိ ယောဇနသတာနိ။ အင်္ဂုလိပဗ္ဗာနိ ပဏ္ဍာသ ယောဇနာနိ။ ဘမုကန္တရံ ပဏ္ဍာသယောဇနံ။ မုခံ ဒွိယောဇနသတံ တိယောဇနသတဂမ္ဘိရံ တိယောဇန-သတပရိမဏ္ဍလံ။ ဂိဝါ တိယောဇနသတံ။ နလာဋုံ တိယောဇနသတံ။ သီသံ နဝယောဇနသတံ။ သော “အဟံ ဥစ္စောသ္မိ သတ္တာရံ ဩနမိတွာ ဩလောကေတုံ န သက္ခိဿာမိ” တိ စိန္တေတွာ နာဂစ္ဆိ ၂။ သော ဧကဒိဝသံ ဘဂဝတော ဝဏ္ဏံ သုတွာ “ယထာကထဉ္စ ဩလောကေသာမိ” တိ အာဂတော။

အထ ဘဂဝါ တဿဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွာ “စတုသု ဣရိယာပထေသု ကတရေန ဒဿေသာမိ” တိ စိန္တေတွာ “ဌိတကော နာမ နိစောပိ ဥစ္စော ဝိယ ပညာယတိ။

၁-၃ ၁-၄၂၊ ၃ ၃-၄၇-ပိဋေသု။ ၂-န သက္ခိဿာမိတိ နာဂစ္ဆိ (သီ၊ သျှာ)
၃-ယထာ ကထဉ္စိ (သီ) * သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၁-ပိဋေပိ ပဿိတဗ္ဗံ။

နိပန္နောဝဿ^၁ အတ္တာနံ ဒဿေဿာမိ”တိ “အာနန္ဒ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေ မဇ္ဇကံ ပညာပေဟိ”တိ ဝတော တတ္ထ သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ။ ရာဟု အာဂန္တာ နိပန္နံ ဘဂဝန္တံ ဂိဝံ ဥန္တာမေတွာ နဘမဇ္ဈေ ပုဏ္ဏစန္ဒံ ဝိယ ဥလ္လောကေသိ။ “ကိမိဒိ အသုရိန္ဒာ”တိ စ ဝုဇ္ဇေ “ဘဂဝါ ဩနမိတွာ ဩလောကေတုံ န သက္ခိဿာမိ”တိ နာဂစ္ဆိန္တိ။ န မယာ အသုရိန္ဒ အစောမုခေန ပါရမိယော ပူရိတာ၊ ဥဒ္ဓဂမေဝ ကတွာ ဒါနံ ဒိန္နန္တိ။ တံ ဒိဝသံ ရာဟု သရဏံ အဂမာသိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ အခုဒ္ဓါဝကာသော ဒုဿနာယ။

စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန သီလဝါ၊ တံ ပန သီလံ အရိယံ ဥတ္တမံ ပရိသုဒ္ဓိံ။ တေနာဟ “အရိယသီလီ”တိ။ တဒေတံ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန ကုသလံ။ တေနာဟ “ကုသလသီလီ”တိ။ ကုသလသီလေနာတိ ဣဒမဿ ဝေဝစနံ။

ဗဟူနံ အာစရိယပါစရိယောတိ ဘဂဝတော ဧကေကာယ ဓမ္မဒေသနာယ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ အပရိမာဏာပိ ဒေဝမနုဿာ မဂ္ဂဗလာမတံ ပိဝန္တိ။ တသ္မာ ဗဟူနံ အာစရိယော။ သာဝကဝေနေယျာနံ ပန ပါစရိယောတိ။

ဒီဏကာမရာဂေါတိ ဧတ္ထ ကာမံ ဘဂဝတော သဗ္ဗေပိ ကိလေသာ ဒီဏာ၊ ဗြာဟ္မဏော ပန တေ န ဇာနာတိ။ အတ္တနော ဇာနနဋ္ဌာနေယေဝ ဂုဏံ ကထေတိ။ ဝိဂတစာပလ္လာတိ “ပတ္တမဏ္ဍနာ စိဝရမဏ္ဍနာ သေနာသနမဏ္ဍနာ ဣမဿ ဝါ” ပူတိကာယဿ။ပ။ ကေဋ္ဌနာ ပဋိကေဋ္ဌနာ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တစာပလ္လာ ဝိရဟိတော။

အပါပပုရေက္ခာရောတိ အပါပေ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မေ ပုရတော ကတွာ ဝိစရတိ။ ဗြဟ္မညာယ ပဇာယာတိ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနမဟာကဿပါဒိ-
ဘေဒါယ ဗြာဟ္မဏပဇာယ၊ ဧတိဿာယ စ ပဇာယ ပုရေက္ခာရော။ အယဉ္စိ ပဇာ သမဏံ ဂေါတမံ ပုရက္ခတွာ^၃ စရတိတိ အတ္ထော။ အပိ စ အပါပ-
ပုရေက္ခာရောတိ န ပါပံ ပုရေက္ခာရော န ပါပံ ပုရတော ကတွာ စရတိ၊ န ပါပံ ဣစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ကဿ ဗြဟ္မညာယ ပဇာယ။ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ^၄ ပဋိဝိရုဒ္ဓါယပိ ဗြာဟ္မဏပဇာယ အဝိရုဒ္ဓေါ ဟိတသုခတ္ထိကောယေဝါတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။

တိရောရဋ္ဌာတိ ပရရဋ္ဌတော။ တိရောဇနပဒါတိ ပရဇနပဒတော။ ပဉ္စ ပုန္နိဗ္ဗံ အာဂစ္ဆန္တိတိ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဒယော စေဝ ဒေဝဗြဟ္မနာဂဂန္ဓဗ္ဗာဒယော

၁-နိပန္နော စဿ (သိ)၊ နိပန္နော ပနဿ (သျှာ) ၂-ဣမဿ စ (က)
၃-ကေလာယနာတိ (သျှာ) အဘိ ၂-၃၆၅-ပိဋေ။ ၄-ပုရက္ခိတွာ (က)

စ “ပဉ္စေ အဘိသင်္ခရိတွာ ပုစ္ဆိဿာမာ”တိ အာဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ကေစိ ပုစ္ဆာယ ဝါ ဒေါသံ၊ ဝိဿဇ္ဇနသမ္ပုဋ်တုနေ ဝါ အသမတ္တတံ သလ္လက္ခေတွာ အပုစ္ဆိတွာဝ တုဏှိ နိသီဒန္တိ။ ကေစိ ပုစ္ဆန္တိ။ ကေသဉ္စိ ဘဂဝါ ပုစ္ဆာယ ဥဿာဟံ ဇနေတွာ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ဝိမတိယော တီရံ ပတွာ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဝိမိယော ဝိယ ဘဂဝန္တံ ပတွာ ဘိဇ္ဇန္တိ။

ဧဟိ သွာဂတဝါဒီတိ^၁ ဒေဝမနုဿပဗ္ဗဇိတဂဟဋ္ဌေသု တံ တံ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတံ “ဧဟိ သွာဂတ”န္တိ ဧဝံ ဝဒတိတိ အတ္ထော။ သင်္ခါလောတိ တတ္ထ ကတမံ သာခလျံ။ “ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ”တိ အာဒိနာ* နယေန ပုတ္တသာခလျေန သမန္ဓာဂတော၊ မုဒုဝစနောတိ အတ္ထော။ သမ္မောဒကောတိ ပဋိသန္တာရကုသလော၊ အာဂတာဂတာနံ စတုန္ဓံ ပရိသာနံ “ကစိ ဘိက္ခဝေ ခမနိယံ၊ ကစိ ယာပနိယ”န္တိ အာဒိနာ နယေန သဗ္ဗံ အဗ္ဗါနဒရထံ ဝူပသမေန္တော ဝိယ ပဌမတရံ သမ္မောဒနိယံ ကထံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ အဟ္တာကုဋိကောတိ ယထာ ဧကစွေ ပရိသံ ပတွာ ထဒ္ဒမုခါ သင်္ကုဋိတမုခါ ဟောန္တိ၊ န ဒေဝိယော၊ ပရိသဒဿနေန ပနဿ ဗာလာတပသမ္ပဿေန၊^၂ ဝိယ ပဒုမံ မုခပဒုမံ ဝိကသတိ ပုတ္တစန္ဒသသိရိကံ ဟောတိ။ ဥတ္တာနပုခေါတိ ယထာ ဧကစွေနိက္ခုဋိတမုခါ ဝိယ သမ္ပတ္တာယ ပရိသာယ န ကိဉ္စိ ကထေန္တိ၊ အတိဒုလ္လဘကထာ ဟောန္တိ၊ န ဝေရူပေါ။ သမဏော ပန ဂေါတမော သုလဘကထော။ န တဿ သန္တိကံ အာဂတာဂတာနံ “ကဿွာ မယံ ဣဓာဂတာ”တိ ဝိပုဋိသာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဓမ္မံ ပန သုတွာ အတ္တမနာဝ ဟောန္တိတိ ဒဿေတိ။ ပုဗ္ဗဘာသီတိ ဘာသန္တော စ ပဌမတရံ ဘာသတိ၊ တဉ္စ ခေါ ကာလယုတ္တံ ပမာဏယုတ္တံ အတ္တနိသိတ-မေဝ ဘာသတိ၊ န နိရတ္ထကကလံ။

န တသ္မိံ ဂါမေ ဝါတိ ယတ္ထ ကိရ ဘဂဝါ ပဋိဝသတိ၊ တတ္ထ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ အာရက္ခံ ဂဏန္တိ၊ တံ^၃ နိဿာယ မနုဿာနံ ဥပဒ္ဒဝေါ န ဟောတိ၊ ပံသုပိသာစကာဒယော ဧဝ ဟိ မနုဿေ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ၊ တေ တာသံ အာနုဘာဝေန ဒူရံ အပက္ကမန္တိ။ အပိ စ ဘဂဝတော မေတ္တာဗလေနပိ န အမနုဿာ မနုဿေ ဝိဟေဋ္ဌေန္တိ။

သင်္ခါတိအာဒိသု အနုသာသိတဗ္ဗော၊ သယံ ဝါ ဥပ္ပါဒိတော သံဃော အဿ အတ္ထိတိ သင်္ခါ၊ တာဒိသောဝဿ ဂဏော အတ္ထိတိ ဂဏီ။ ပုရိမပဒဿေဝ ဝါ ဝေဝစနမေတံ။ အာစာရသိက္ခာပနဝသေန ဂဏဿ အာစရိယောတိ

၁-သွာဂတဝါဒီတိ(သိ) * အဘိ ၁-၂၆၀-ပိဋေ။ ၂-ဗာလာတပသဿနေန(သိ) ၃-တာ(သျှာ၊က)

ဂဏာစရိယော။ ပုထုတိတ္ထကရာနန္တိ ဗဟုနံ တိတ္ထကရာနံ။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါတိ ယေန ဝါ တေန ဝါ။ အစေလကာဒိမတ္ထကေနာပိ ကာရဏေန။ သပုဒါဂစ္ဆတိတိ သမန္တတော ဥပဂစ္ဆတိ အဘိဝဇ္ဇတိ။

အတိထိ နော တေ ဟောန္တိတိ တေ အမှာကံ အာဂန္တုကာ နဝကာ၊ ပါဟုနကာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ပရိယာပုဏာဓိတိ ဇာနာမိ။ အပရိမာဏ-ဝဏ္ဏောတိ တထာရူပေနေဝ သဗ္ဗညုနာပိ အပ္ပမေယျဝဏ္ဏော “ပဂေဝ မာဒိ-သေနာ”တိ ဒဿေတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“ပုဒ္ဓေါပိ ပုဒ္ဓဿ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ဒိယေထ ကပ္ပေါ စိရဒိသမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော န ဒိယေထ တထာဂတဿာ”တိ*။

၃၀၅။ ဣမံ ပန သတ္ထု ဂုဏကထံ သုတွာ တေ မြာဟူဏာ စိန္တယိံသု “ယထာ သောဏဒဏ္ဍော မြာဟူဏော သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝဏ္ဏော ဘဏတိ၊ အနောမဂုဏော သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဧဝံ တဿ ဂုဏေ ဇာနမာနေန ခေါ ပန အာစရိယေန အတိစိရံ အမိဝါသိတံ၊ ဟန္တု နံ အနဝတ္တာ-မာ”တိ အနဝတ္တိံသု။ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တေ “တေ မြာဟူဏာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အလမေဝါတိ ယုတ္တမေဝ။ အပိ ပုဒ္ဓောသေနာတိ ပုဒ္ဓောသံ ဝုတ္တတိ ပါထေယျံ၊ တံ ဂဟေတွာပိ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တမေဝါတိ အတ္ထော။ ပုဒ္ဓံသေနာတိပိ ပါဌော၊ တဿတ္ထော၊ ပုဒ္ဓော အံသေ အဿာတိ ပုဒ္ဓံသော၊ တေန ပုဒ္ဓံသေန။ အံသေန တိ ပါထေယျပုဒ္ဓံ ဝဟန္တေနာပိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၆-၃၀၇။ တိရောဝနသဏ္ဍဂတဿာတိ အန္တောဝနသဏ္ဍော ဂတဿ၊ ပိဟာရတ္တန္တရံ ပပိဋ္ဌဿာတိ အတ္ထော။ အဉ္စလိံ ပဏာမေတွာတိ ဧတေ ၂ ဥဘတောပက္ခိကာ၊ တေ ဧဝံ စိန္တယိံသု “သစေ နော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ စောဒေဿန္တိ ‘ကသ္မာ တုမေ သမဏံ ဂေါတမံ ဝန္တိတ္တာ’တိ။ တေသံ ‘ကိ’ အဉ္စလိမတ္တကရဏေနာပိ ဝန္တုနံ နာမံ ဟောတိ’တိ ဝက္ခာမ။ သစေ နော သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ စောဒေဿန္တိ ‘ကသ္မာ တုမေ ဘဂဝန္တံ န ဝန္တိတ္တာ’တိ။ ‘ကိ’ သီသေန ဘူမိယံ ပဟရန္တေနေဝ ဝန္တုနံ နာမံ ဟောတိ၊ နန အဉ္စလိမတ္တမ္ပိ

*ဒိ-၄ ၃-၆၁၊ မ-၄ ၃-၂၀၉၊ ဥဒါန-၄-၃၀၅၊ စရိယာပိဋက-၄ ၉-၃၂၄၊ ပုဒ္ဓဝံသ-၄-၁၆၃၊
အပဒါန-၄-၂-၉၁-ပိဋေသု၊ ၁-ဂဟေတွာ (က) ၂-ယေ တေ (သိ၊ သျာ) ၃-ဝန္တိတံ နာမံ (သိ)
ဒိ-၄ ၁-၁၇

ဝန္ဓနံ ဝေါ'တိ ဝက္ခာမာ"တိ။ နာမဂေါတ္တန္တိ "ဘော ဂေါတမ အဟံ အသုကဿ ပုတ္တော ဒတ္တော နာမ၊ မိတ္တော နာမ၊ ဣဓာဂတော"တိ ဝဒန္တာ နာမံ သာဝေန္တိ နာမ။ "ဘော ဂေါတမ အဟံ ဝါသေဋ္ဌော နာမ၊ ကစ္စာနော နာမ၊ ဣဓာဂတော"တိ ဝဒန္တာ ဂေါတ္တံ သာဝေန္တိ နာမ။ ဧတေ ကိရ ဒလိဒ္ဓါ ဇိဏ္ဏာ ကုလပုတ္တာ "ပရိသမဇ္ဈေ နာမဂေါတ္တဝသေန ပါကဠာ ဘဝိဿာမာ"တိ ဝေမကံသု။ ယေ ပန တုဏှိဘူတာ နိသီဒိံသု၊ တေ ကေရာဋ္ဌိကာ စေဝ အန္ဓဗာလာ စ။ တတ္ထ ကေရာဋ္ဌိကာ "ဧကံ ဒွေ ကတာသလ္လာပေဝိ ကရောန္တော ဝိဿာသိကော ဟောတိ၊ အထ ဝိဿာသေ သတိ ဧကံ ဒွေ ဘိက္ခာ အဒါတုံ န ယုတ္တ"န္တိ တတော အတ္တာနံ မောစေတွာ တုဏှိ နိသီဒန္တိ။ အန္ဓဗာလာံ အညာဏတာယေဝ အဝက္ခိတ္တမတ္တိကာပိဏ္ဏော ဝိယ ယတ္ထ ကတ္ထမိ တုဏှိဘူတာ နိသီဒန္တိ။

မြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၀၉။ စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကန္တိ ဘဂဝါ "အယံ မြာဟ္မဏော အာဂတကာလတော ပဋ္ဌာယ အစောမုခေါ ထဒ္ဓဂတ္တော ကိ" ဖိန္နယမာနော နိသီဇ္ဇော၊ ကိံ န ခေါ ဖိန္နေတိ"တိ အာဝဇ္ဇန္တော အတ္တနော စေတသာ တဿ ဖိတ္တံ အညာသိ။ တေန ပုတ္တံ "စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယာ"တိ။ ဝိဟညတိတိ ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇတိ။

၃၁၁။ အနုဝိလောကေတွာ ပရိသန္တိ ဘဂဝတော၊ သကသမယေ ပဉ္စ-ပုစ္ဆနေန ဥဒကေ မိယမာနော၊ ဥက္ခိပိတွာ ထလေ ဌပိတော ဝိယ သမပဿဒ္ဓကာယဖိတ္တော၊ ဟုတွာ ပရိသသင်္ဂဏနတ္ထံ ဒိဋ္ဌိသဉ္စာနေနေဝါ "ဥပစာရေန္တိ မေ ဘောန္တော ဝစန"န္တိ ဝဒန္တော ဝိယ အနုဝိလောကေတွာ ပရိသံ ဘဂဝန္တိ တေဒဝေါစ။ သုဇံ ပဂ္ဂဏုန္တာနန္တိ ယညယဇနတ္ထာယ သုဇံ ဂဏုန္တေသု မြာဟ္မဏေသု ပဋ္ဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါတိ အတ္တော။ သုဇာယ ဒိယုမာနံ မဟာယာဂံ ပဋိဂ္ဂဏုန္တာနန္တိ ပေါရာဏာ။ ဣတိ မြာဟ္မဏော သကသမယဝသေန သမ္ပဒေဝ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ဘဂဝါ ပန ဝိသေသတော ဥတ္တမမြာဟ္မဏဿ ဒဿနတ္ထံ "ဣမေသံ ပနာ"တိအာဒိမာဟ။

၃၁၃။ တေဒဝေါစန္တိ သစေ ဇာတိဝဏ္ဏမန္တသမ္ပန္နော မြာဟ္မဏော န ဟောတိ၊ အထ ကောစရဟိ လောကေ မြာဟ္မဏော ဘဝိဿတိ။ နာသေတိ

၁-ကိစ္ဆိ(သီ) ၂-ဘဂဝတာ(သီ၊ သျာ) ၃-မိယုမာနော(သီ)၊ နိယုမာနော(သျာ)
 ၄-သမပဿတ္တကာယဖိတ္တော(သီ)၊ ပဿဒ္ဓကာယဖိတ္တော(သျာ)
 ၅-ဒိဋ္ဌိသံဝရေနေဝ(သီ)၊ ဒိဋ္ဌိသဉ္စာရေနေဝ(သျာ)

နော အယံ သောဏဒဏ္ဍော၊ ဟန္တဿ ဝါဒံ ပဋိက္ခိပါမာတိံ စိန္တေတွာ
တေဒဝေါရုံ။ အပဝဒတိတိ ပဋိက္ခိပတိ။ အနုပက္ခန္တတိတိ အနုပဝိသတိ။ ဣဒံ
“သစေ တံ ပသာဒဝသေန သမဏံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂန္တုကာမော ဂစ္ဆ၊ မာ
မြာဟ္မဏဿ သမယံ ဘိန္ဒိ”တိ အဓိပ္ပါယေန အာဟံသု။

၃၁၄။ တေဒဝေါစာတိ ဣမေသု မြာဟ္မဏေသု ဧဝံ ကေပ္ပဟာရေနေဝ
ဝိရဝန္တေသု “အယံ ကထာ ပရိယောသာနံ န ဂမိဿတိ၊ ဟန္တ နေ နိဿဗ္ဗေ
ကတွာ သောဏဒဏ္ဍေနေဝ သဒ္ဓိံ ကထေမိ”တိ စိန္တေတွာ ဧဝံ “သစေ ခေါ
တုပ္ပာက”န္တိအာဒိကံ ဝစနံ အဝေါစ။

၃၁၅-၃၁၆။ သဟဓဗ္ဗေနာတိ သကာရဏေန ။ သမသမောတိ ဌပေတွာ
ကေဒေသသမတ္တံ သမဘာဝေန သမော၊ သဗ္ဗာကာရေန သမောတိ အတ္ထော။
အဟမဿ မာတာပိတရော ဇာနာဒိတိ ဘဂိနိယာ ပုတ္တဿ မာတာပိတရော
ကိံ န ဇာနိဿတိ၊ ကုလကောဋိပရိဒိပနံ သန္ဓာယေဝ ဝဒတိ။ မုသာဝါဒဗ္ဗိ
ဘဏေယျာတိ အတ္တဘူနကံ မုသာဝါဒံ ကထေယျ။ ကိံ ဝဏ္ဏော ကရိဿတိတိ
အပ္ပန္နရေ ဂုဏေ အသတိ ကိံ ကရိဿတိ၊ ကိမဿ မြာဟ္မဏဘာဝံ ရက္ခိတုံ
သက္ခိဿတိတိ အတ္ထော။ အထာပိ သိယာ ပုန “ပကတိသီလေ ဌိတဿ
မြာဟ္မဏဘာဝံ သာဓေတိ”တိ ဧဝဗ္ဗိ သီလမေဝ သာဓေဿတိ၊ တသ္မိဌိဿ
အသတိ မြာဟ္မဏဘာဝေါ နာဟောသိတိ သမ္မောဟမတ္တံ ဝဏ္ဏာဒယော။ ဣဒံ
ပန သုတွာ တေ မြာဟ္မဏာ “သဘာဝံ အာစရိယော အာဟ၊ အကာရဏာဝ
မယံ ဥဇ္ဈာယိမှာ”တိ တုဏှိ အဟေသုံ။

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၇။ တတော ဘဂဝါ “ကထိတော မြာဟ္မဏေန ပဋ္ဌော၊ ကိံ ပနေတ္ထ
ပတိဋ္ဌာတုံ သက္ခိဿတိ န သက္ခိဿတိ”တိ တဿ ဝိမံသနတ္ထံ “ဣမေသံ ပန
မြာဟ္မဏာ”တိအာဒိမာဟ။ သီလပရိဇောတာတိ သီလပရိသုဒ္ဓါ။ ယတ္ထ သီလံ
တတ္ထ ပညာတိ ယသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ သီလံ၊ တတ္ထေဝ ပညာ၊ ကုတော ဒုဿီလေ
ပညာ။ ပညာရဟိတေ ဝါ ဇေဋ္ဌေ ဇေဋ္ဌမူဂေ ကုတော သီလန္တိ။ သီလပညာဏန္တိ
သီလဉ္စ ပညာဏဉ္စ သီလပညာဏံ။ ပညာဏန္တိ ပညာယေဝ။ “ဧဝမေတံ

၁-ပဋိက္ခိပါသာမာတိ (က) ၂-သဟကာရဏေန (က)
၃-ကထိတေ မြာဟ္မဏေန ပဋ္ဌေ (သျှ၊ က) ၄-ဇလေ (က)

မြာဟူကာ”တိ ဘဂဝါ မြာဟူကာဿ ဝစနံ အနုဇာနန္တော အာဟ။ တတ္ထ သီလပရိခေတော ပညာတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန ဓောတာ။ ကထံ ပန သီလေန ပညံ ဓောဝတိတိ? ယဿ ပုထုဇ္ဇနဿ သီလံ သဋ္ဌိအသီတိဝဿာနိ အခဏ္ဍံ ဟောတိ။ သော မရဏကာလေပိ သဗ္ဗကိလေသေ သာတေတွာ သီလေန ပညံ ဓောဝိတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှာတိ။ ကန္ဓရသာလပရိဝေဏော မဟာသဋ္ဌိ-ဝဿတ္ထေရာ ဝိယ။ ထေရေ ကိရ မရဏမဉ္ဇေ နိပဇ္ဇိတွာ ဗလဝဝေဒနာယ နိတ္ထုနန္တေ တိဿမဟာရာဇာ? “ထေရံ ပဿိဿာမိ”တိ ဂန္ဓာ ပရိဝေဏဒ္ဓါရေ ဌိတော တံ သဒ္ဓိ သုတွာ ပုစ္ဆိ “ကဿ သဒ္ဓေါ အယ”န္တိ။ ထေရဿ နိတ္ထုနန-သဒ္ဓေါတိ။ “ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သဋ္ဌိဝဿေန ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တမ္ဘိ န ကတံ၊ န ဒါနိ နံ ဝန္တိဿာမိ”တိ နိဝတ္တိတွာ မဟာဗောဓိံ ဝန္တိတုံ ဂတော။ တံတော ဥပဋ္ဌာက-ဒဟရော ထေရံ အာဟ “ကိံ နော ဘန္တေ လဇ္ဇာပေထ၊ သဒ္ဓေါပိ ရာဇာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ န ဝန္တိဿာမိ”တိ ဂတောတိ။ ကဿ အာဝုသောတိ။ တုမှာကံနိတ္ထုနသဒ္ဓိ သုတွာတိ။ “တေန ဟိ မေ ဩကာသံ ကရောထာ”တိ ဝတွာ ဝေဒနံ ဝိက္ခမ္ဘိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ဒဟရဿ သညံ အဒါသိ “ဂစ္ဆာဝုသော၊ ဣဒါနိ ရာဇာနံ အမှေ ဝန္တာပေဟိ”တိ။ ဒဟရော ဂန္ဓာ “ဣဒါနိ ကိရ ထေရံ ဝန္တထာ”တိ အာဟ။ ရာဇာ သံသုမာရပတိတေန? ထေရံ ဝန္တန္တော “နာဟံ အယျဿ အရဟတ္တံ ဝန္တာမိ၊ ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ ပန ဌတွာ ရက္ခိတသီလမေဝ ဝန္တာမိ”တိ အာဟ။ ဧဝံ သီလေန ပညံ ဓောဝတိ နာမ။ ယဿ ပန အပ္ပန္နရေ သီလသံဝရော နတ္ထိ။ ဥပ္ပုဋ္ဌိတညုတယ ပန စတုပ္ပဒိကဂါထာပရိယောသာနေ ပညာယ သီလံ ဓောဝိတွာ သဟ ပဋိသန္တိဒါတိ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ။ အယံ ပညာယ သီလံ ဓောဝတိ နာမ၊ သေယျထာပိ သန္တတိမောမတ္တော။*

၃၁၀။ ကတမံ ပန တံ မြာဟူကာတိ ကဿ အာဟ? ဘဂဝါ ကိရ စိန္တေသိ “မြာဟူကာ မြာဟူကာသမယေ ပဉ္စ သီလာနိ ‘သီလ’န္တိ ပညာပေန္တိ၊ ဝေဒတ္တယ-ဥဂ္ဂဟဏပညာ ‘ပညာ’တိ”။ ဥပရိဝိသေသံ န ဇာနန္တိ၊ ယန္တုနာဟံ မြာဟူကာဿ ဥတ္တရိဝိသေသဘူတံ မဂ္ဂသီလံ၊ ဖလသီလံ၊ မဂ္ဂပညံ၊ ဖလပညဉ္စ ဒဿေတွာ အရဟတ္တနိက္ခုဇ္ဇေန ဒေသနံ နိဋ္ဌပေယျန္တိ။ အထ နံ ကထေတုကမျတယ ပုစ္ဆန္တော “ကတမံ ပန တံ မြာဟူကာ သီလံ၊ ကတမာ သာ ပညာ”တိ အာဟ။ အထ မြာဟူဏော “မယာ သကသမယဝသေန ပဉ္ဇော ဝိဿဇ္ဇိတော။ သမဏော ပန မံ ဂေါတမော ပုန နိဝတ္တိတွာ ပုစ္ဆတိ၊ ဣဒါနိဿာဟံ စိတ္တံ ပရိတောသေတွာ

၁-ဈာပေတွာ (က) *ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၂-၄၉-ပိဋေ။ ၂-ကန္တကာရ... (သိ)
 ၃-ဝဿာမဟာရာဇာ (သိ)၊ တိဿဝဿာမဟာရာဇာ (သျာ) ၄-သံသုမာရပတိတေန (သိ)

၂၆၂

ဒိဃနိကာယ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ မြာဟူဏော ပန အတ္တနော ကုဟကတာယ ဝေဗ္ဗိ
ဘဂဝတိ ဓမ္မဝဿံ ဝဿိတေ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ ကေဝလမဿ
အာယတိ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ဝါသနာဘာဝိယာယ စ သဗ္ဗာ ပုရိမပစ္စိမကထာ
အဟောသီတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကုရဒန္တသုတ္တ

၃၂၃။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ မဂဓေယျတိ ကုရဒန္တသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒ-
 ဝဏ္ဏနာ။ မဂဓေယျတိ မဂဓာ နာမ ဇနပဒိန္နော ရာဇကုမာရာ၊ တေသံ
 နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရုဠိသဒ္ဓေန “မဂဓာ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မိံ မဂဓေယျ
 ဇနပဒေ။ ဣတော ပရံ ပုရိမသုတ္တဒ္ဓယေ ဝုတ္တနယမေဝ။ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ မြဟ္မဇာလေ
 ဝုတ္တသဒိသာဝ။ ကုရဒန္တောတိ တဿ မြာဟ္မဏဿ နာမံ။ ဥပက္ခဋေတိ
 သဇ္ဇိတော။ ဝစ္ဆတရသတာနိတိ ဝစ္ဆသတာနိ။ ဥရုဒ္ဓာတိ တရုဏမေဏှကာ
 ဝုစ္စန္တိ။ ဧတေ တာဝ ပါဠိယံ အာဂတာယေဝ။ ပါဠိယံ ပန အနာဂတာနမ္ပိ
 အနေကေသံ မိဂပက္ခိနံ သတ္တသတ္တသတာနိ သမ္ပိဏှိတာနေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
 သဗ္ဗသတ္တသတိကယာဂံ ကိရေသ ယဇိတုကာမော ဟောတိ။ ဣဏူပနိ-
 တာနိတိ ဗန္ဓိတွာ ဌပနတ္ထာယ ယူပသင်္ခါတံ ဣဏံ ဥပနိတာနိ။

၃၂၄။ တိဝိဓန္တိ ဣတ္ထ ဝိဓာ ဝုစ္စတိ ဌပနာ၊ တိဌပနန္တိ အတ္ထော။
 သောဠသပရိက္ခာရန္တိ သောဠသပရိဝါရံ။

၃၂၅။ ပဋိဝသန္တိတိ ယညာနုဘဝနတ္ထာယ ပဋိဝသန္တိ။

မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၆။ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ ဣဒံ ဘဂဝါ ပထဝီဂတံ နိဓိံ ဥဒ္ဓရိတွာ ပုရတော
 ရာသိံ ကရောန္တော ဝိယ ဘဝပဋိစ္ဆန္တံ ဒဿေန္တော အာဟ။ မဟာဝိဇိတောတိ
 သော ကိရ သာဂရပရိယန္တံ မဟန္တံ ပထဝီမဏှလံ ဝိဇိနိ၊ ဣတိ မဟန္တံ
 ဝိဇိတမဿာတိ “မဟာဝိဇိတော”တွေဝ သင်္ချံ အဂမာသိ။ အဇောတိအာဒိသု
 ယော ကောစိ အတ္တနော သန္တကေန ဝိဘဝေန အဇော ဟောတိ၊ အယံ ပန
 န ကေဝလံ အဇောယေဝ၊ မဟဒ္ဓနော မဟတာ အပရိမာဏသင်္ချေန ဓနေန
 သမန္နာဂတော။ ပဉ္စကာမဂုဏဝသေန မဟန္တာ ဥဠာရာ ဘောဂါ အဿာတိ
 မဟာဘောဂေါ။ ပိဏှပိဏှဝသေန စေဝ သုဝဏှမာသကရဇတမာသကာဒိ-
 ဝသေန စ ဇာတရူပရဇတဿ ပဟူတတာယ ပဟူတဇာတရူပရဇတော၊
 အနေကကောဠိသင်္ချေန ဇာတရူပရဇတေန သမန္နာဂတောတိ အတ္ထော။
 ဝိတ္တိတိ တုဋ္ဌိ၊ ဝိတ္တိယာ ဥပကရဏံ ဝိတ္တိပကရဏံ၊ တုဋ္ဌိကာရဏန္တိ အတ္ထော။
 ပဟူတံ နာနာဝိဇာလင်္ကာရသုဝဏှရဇတဘာဇနာဒိဘေဒံ ဝိတ္တိပကရဏ-
 မဿာတိ ပဟူတဝိတ္တိပကရဏော။ သတ္တရတနသင်္ခါတဿ နိဒဟိတွာ
 ဌပိတနေဿ၊ သဗ္ဗပုဗ္ဗဏှာပရဏှသင်္ဂဟိတဿ ဓညဿ စ ပဟူတတာယ

ပဟူတနေဗျော။ အထ ဝါ ဣဒမဿ ဒေဝသိကံ ပရိဗ္ဗယဒါနဂ္ဂဟဏာဒိဝသေန ပရိဝတ္တနနေဗျောဝသေန ဝုတ္တံ။

ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရောတိ ကောသော ဝုစ္စတိ ဘဏ္ဍာဂါရံ၊ နိဒဟိတော ဌပိတေန ဓနေန ပရိပုဏ္ဏကောသော၊ ဓညေန ပရိပုဏ္ဏကောဋ္ဌာဂါရော စာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ စတုဗ္ဗိမော ကောသော ဟတ္ထိ အဿာ ရထာ ပတ္တိတိ။ ကောဋ္ဌာဂါရံ တိဝိဓံ ဓနကောဋ္ဌာဂါရံ ဝတ္ထကောဋ္ဌာဂါရံ ဗျောကောဋ္ဌာဂါရန္တိ၊ တံ သဗ္ဗိ ပရိပုဏ္ဏမဿာတိ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော။ ဥဒပါဒိတိ ဥပ္ပဇ္ဇိ။ အယံ ကိရ ရာဇာ ကေဒိဝသံ ရတနပိလောကန- စာရိကံ နာမ နိက္ခန္ဓော။ သော ဘဏ္ဍာဂါရိကံ ပုတ္တိ “တာတ ဣဒံ ဝေံ ဗဟု ဓနံ ကေန သံဃရိတ”န္တိ။ တုမှာကံ ပိတုပိတာမဟာဒိဟိ ယာဝ သတ္တမာ ကုလပရိဝဇ္ဇာတိ။ ဣဒံ ပန ဓနံ သံဃရိတွာ? တေ ကုဟိံ ဂတာတိ။ သဗ္ဗေဝ တေ ဒေဝ မရဏဝသံ ပတ္တာတိ။ အတ္တနော ဓနံ အဂဟေတွာဝ ဂတာ တာတာတိ။ ဒေဝ ကိံ ဝဒေထ၊ ဓနံ နာမေတံ ပဟာယ ဂမနိယမေဝ၊ နော အာဒါယ ဂမနိယန္တိ။ အထ ရာဇာ နိဝတ္တိတွာ သိရိဂဗ္ဗေ နိသိန္ဓော “အဓိဂတာ ခေါ မေ”တိအာဒိနိ စိန္တေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝေံ ဓေတသော ပရိပိတက္ခော ဥဒပါဒိ”တိ။

၃၃၇-ဂ။ ပြာဟူဏံ အာမန္တေတွာတိ ကဿ အာမန္တေသိ? အယံ ကိရေဝံ စိန္တေသိ “ဒါနံ ဒေန္တေန နာမ ဧကေန ပဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ အနာမန္တေတွာ ကတကမ္မဋ္ဌိ ပစ္စာနုတာပံ ကရေတိ”တိ၊ တဿ အာမန္တေသိ။ အထ ပြာဟူဏော စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ မဟာဒါနံ ဒါတုကာမော၊ ဇနပဒေ စဿ ဗဟု စောရာ၊ တေ အဝုပသမေတွာ ဒါနံ ဒေန္တဿ ဒီရဒဓိတဏှုလာ- ဒိကေ ဒါနသတ္တရေ အာဟရန္တာနံ နိပ္ပုရိသာနိ ဂေဟာနိ စောရာ ပိလုမ္ဗိဿန္တိ၊ ဇနပဒေါ စောရဘယေနေဝ ကောလာဟလော? ဘဝိဿတိ၊ တတော ရဗျော ဒါနံ န စိရံ ပဝတ္တိဿတိ၊ စိတ္တမ္ဗိဿ ကေဂ္ဂံ န ဘဝိဿတိ၊ ဟန္တ နံ တေမတ္ထံ သညာပေမိ”တိ။ တတော တမတ္ထံ သညာပေန္တော “ဘောတော ခေါ ရဗျော”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ သကဏှကောတိ စောရကဏှကေဟိ သကဏှကော။ ပန္တဒု- ဟနာတိ ပန္တဒုဟာ၊ ပန္တဃာတကာတိ အတ္ထော။ အကိစ္စကာရီ အဿာတိ

၁-ရထော ရဋ္ဌန္တိ (သီ) ၂-သင်္ခရိတန္တိ (က)
၃-သင်္ခရိတွာ (က) ၄-အာကုလော (သီ၊ သျာ)

သုတ္တ]

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၂၆၅

အကတ္တဗ္ဗကာရီ အဓမ္မကာရီ ဘဝေယျ။ ဒဿဒီလန္တိ စောရဒီလံ။ ဝဇေန ဝါတိ
 မာရဏေန ဝါ ကောဋ္ဌနေန ဝါ။ ဗန္ဓုနေနာတိ အဒ္ဓါဗန္ဓုနာဒိနာ။ ဇာနိယာတိ
 ဟာနိယာ။ “သတံ ဂဏှထ၊ သဟဿံ ဂဏှထာ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တိတဒဏ္ဍေနာတိ
 အတ္ထော။ ဂရဟာယာတိ ပဉ္စသိခမုဏှကရဏံ^၁ ဂေါမယသိဉ္စနံ ဂိဝါယ
 ကုဒဏှကဗန္ဓုနန္တိ ဝေမာဒီနိ ကတွာ ဂရဟပါပနေန။ ပဗ္ဗာဇနာယာတိ ရဋ္ဌတော
 နိဟရဏေန။ သမူဟနိဿာမီတိ^၂ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ကာရဏေန
 ဥိဟနိဿာမိ။ ဟတာဝသေသကာတိ မတာဝသေသကာ။ ဥဿဟန္တိတိ ဥဿာဟံ
 ကရောန္တိ။ အနုပဒေတူတိ ဒိန္ဓေ အပ္ပဟောန္တေ ပုန အညမ္ဗိ ဗိဇ္ဇေ ဘတ္တဉ္စ ကသိ-
 ဥပကရဏဘဏှဉ္စ သဗ္ဗံ ဒေတူတိ အတ္ထော။ ပါဘတံ အနုပဒေတူတိ သက္ခိံ^၃
 အကတွာ ပဏ္ဍေ အနာရောပေတွာ မူလစ္ဆေဇ္ဇဝသေန ဘဏှမူလံ ဒေတူတိ
 အတ္ထော။ ဘဏှမူလဿ ဟိ ပါဘတန္တိ နာမံ။ ယထာဟ—

“အပ္ပကေနပိ မေဓဝိ၊ ပါဘတေန ဝိစက္ခဏော။
 သမုဋ္ဌာပေတိ အတ္တာနံ၊ အဏုံ အဂ္ဂိံဝ သန္ဓမ”န္တိ^၄။

ဘတ္တဝေတနန္တိ ဒေဝသိကဘတ္တဉ္စေဝ မာသိကာဒိပရိဗ္ဗယဉ္စ တဿ တဿ
 ကုလကမ္မသူရဘာဝါနုရူပေန ဌာနန္တရဂါမနိဂမာဒိဒါနေန သဒ္ဓိံ ဒေတူတိ
 အတ္ထော။ သကမ္မပသုတာတိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိသု သကေသု ကမ္မေသု ဥယျုတ္တာ
 ဗျာဝဉ္စာ။ ရာသိကောတိ ခနဓညာနံ ရာသိကော။ ခေမဒ္ဓိတာတိ ခေမေန ဌိတာ
 အဘယာ။ အကဏှကာတိ စောရကဏှကရဟိတာ။ မုဒါ မောဒမာနာတိ
 မောဒါ မောဒမာနာ^၅။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ အညမညံ ပမုဒိတစိတ္တာတိ
 အဓိပ္ပါယော။ အပါရူတဗရာတိ စောရာနံ အဘာဝေန ဒွါရာနိ အသံဝရိတွာ
 ဝိဝဋ္ဌဒွါရာတိ အတ္ထော။ တေဒဝေါစာတိ ဇနပဒဿ သဗ္ဗာကာရေန ဣဒ္ဓ-
 ဖိတဘာဝံ ဥတွာ ဧတံ အဝေါစ။

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၃၃၉။ တေန ဟိ ဘဝံ ရာဇာတိ ပြာဟူဏော ကိရ စိန္တေသိ “အယံ ရာဇာ
 မဟာဒါနံ ဒါတုံ အတိဝိယ ဥဿာဟဇာတော။ သစေ ပန အတ္တနော
 အာနုယန္တေ ခတ္တိယာဒယော အနာမန္တေတွာ ဒဿတိ၊ နာဿ တေ အတ္တမနာ
 ဘဝိဿန္တိ၊ ယထာ ဒါနေ^၆ တေ အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊ တထာ ကရိဿာမိ”တိ။
 တသ္မာ “တေန ဟိ ဘဝံ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ နေနဂမာတိ နိဂမဝါသိနော။

၁-....မုဏှကကရဏံ (သျှာ)၊....မုဏှကကရဏံ (က) ၂-သမူဟနိဿာမာတိ (သိ)
 ၃-ခု ၅-၂-ပိဌေ။ ၄-မုဒမောဒမာနာ (သိ) ၅-ဒါနိ (သိ၊ သျှာ)၊ ဒါနံ (က)

ဇာနပဒါတိ ဇနပဒဝါသိနော။ အာမန္တယတန္တိ အာမန္တေတု ဇာနာပေတု။
 ယံ မမ အဿာတိ ယံ တုမှာကံ အနုဇာနနံ မမှ ဘဝေယျ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ
 သုခါယ။ အမစ္စာတိ ပိယသဟာယကာ။ ပါရိသဇ္ဇာတိ သေသာ အာဏတ္တိ-
 ကာရကာ။ ယဇေတံ ဘဝံ ရာဇာတိ ယဇေတု ဘဝ။ တေ ကိရ အယံ ရာဇေ “အဟံ
 ဣဿရော”တိ ပဿယျ ဒါနံ အဒတ္တံ အမေ အာမန္တေသိ၊ အဟောနေန သုဋ္ဌ၊
 ကတန္တိ အတ္တမနာ ဝေမာဟံသု။ အနာမန္တိတေ ပနဿ ယညဋ္ဌာနံ ဒဿနာယပိ
 န ဂစ္ဆေယျ။ ယညကာလော မဟာရာဇာတိ ဒေယျဓမ္မသိဉ္စိ အသတိ မဟလ္လက-
 ကာလေ စ ဝေရူပံ ဒါနံ ဒါတုံ န သက္ကာ၊ တုံ ပန မဟာဓနော စေ
 တရုဏော စ၊ ဧတေန တေ ယညကာလောတိ ဒဿေန္တာ ဝဒန္တိ။
 အနုမတိပက္ခာတိ အနုမတိယာ ပက္ခာ၊ အနုမတိဒါယကာတိ အတ္ထော။
 ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိတိ ပရိဝါရာ ဘဝန္တိ။ “ရထော သီလပရိက္ခာရော၊ ဈာနက္ခော
 စက္ကဝိရိယော”တိ ဧတ္ထ ပန အလင်္ကာရော ပရိက္ခာရောတိ ဝုတ္ထော။

အဋ္ဌပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိတိ ဥဘတော သုဇာတတာဒီဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ။
 ယသသတိ အာဏာဌပနသမတ္တတာယ။ သဒ္ဓေါတိ ဒါနဿ ဖလံ အတ္တိတိ
 သဒ္ဓဟတိ။ ဒါယကောတိ ဒါနသုရော။ န သဒ္ဓါမတ္တကေနေဝ တိဋ္ဌတိ၊ ပရိစ္စေတုဗ္ဗိ
 သက္ကာတိတိ အတ္ထော။ ဒါနပတိတိ ယံ ဒါနံ ဒေတိ၊ တဿ ပတိ ဟုတွာ ဒေတိ၊
 န ဒါသော၊ န သဟာယော။ ယော ဟိ အတ္တနာ မရရံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ပရေသံ အမရရံ
 ဒေတိ၊ သော ဒါနသင်္ဂါတဿ ဒေယျဓမ္မဿ ဒါသော ဟုတွာ ဒေတိ။ ယော ယံ
 အတ္တနာ ဘုဉ္ဇတိ၊ တဒေဝ ဒေတိ၊ သော သဟာယော ဟုတွာ ဒေတိ။ ယော ပန
 အတ္တနာ ယေန ကေနစိ ယာပေတိ၊ ပရေသံ မရရံ ဒေတိ၊ သော ပတိဇေဋ္ဌကော
 သာမိ ဟုတွာ ဒေတိ၊ အယံ တာဒိသောတိ အတ္ထော။ သမဏဗြာဟ္မဏ-
 ကပဏဒ္ဓိကဝဏိဗ္ဗကယာစကာနန္တိ ဧတ္ထ သမိတပါပါ သမဏာ။ ဗာဟိတပါပါ
 ဗြာဟ္မဏာ။ ကပဏာတိ ဒုဂ္ဂတာ ဒလိဒ္ဓမနဿာ။ အဒ္ဓိကာတိ ပထာဝိနော။
 ဝဏိဗ္ဗကာတိ ယေ “ဣဋ္ဌံ ဒိန္နံ၊ ကန္တံ၊ မနာပံ၊ ကာလေန၊ အနဝဇ္ဇံ ဒိန္နံ၊ ဒဒိ
 ပိတ္တံ ပဿာဒေယျ၊ ဂစ္ဆတု ဘဝံ ဗြဟ္မလောက”န္တိအာဒိနာ နယေန ဒါနဿ
 ဝဏ္ဏံ ထောမယမာနာ ဝိစရန္တိ။ ယာစကာတိ ယေ “ပဿတမတ္တံ ဒေထ၊
 သရာဝမတ္တံ ဒေထာ”တိအာဒိနိ ဝတွာ ယာစမာနာ ဝိစရန္တိ။ ဩပါနဘူတောတိ
 ဥဒပါနဘူတော၊ သဗ္ဗေသံ သာဓာရဏပရိဘောဂေါ၊ စတုမဟာပထေ

ခတပေါက္ခရဏီ ဝိယ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ သုတဇာတဿာတိ ဧတ္ထ သုတမေဝ သုတဇာတံ။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္န အတ္ထေ စိန္တေတုန္တိ ဧတ္ထ “အတိတေ ပုညဿ ကတတ္တာယေဝ မေ အယံ သမ္ပတ္တိ”တိ ဧဝံ စိန္တေန္တော အတိတမတ္ထံ စိန္တေတုံ ပဋိဗလော နာမ ဟောတိ။ “ဣဒါနိ ပုညံ ကတွာဝ အနာဂတေ သက္ကာ သမ္ပတ္တိံ ပါပုဏိတု”န္တိ စိန္တေန္တော အနာဂတမတ္ထံ စိန္တေတုံ ပဋိဗလော နာမ ဟောတိ။ “ဣဒံ ပုညကမ္မံ နာမ သပ္ပရိသာနံ အာစိတ္တံ၊ မယုဉ္စ ဘောဂါဝိ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဒါယကစိတ္တမ္ဘိ အတ္ထိ၊ ဟန္တာဟံ ပုညာနိ ကရောမိ”တိ စိန္တေန္တော ပစ္စုပ္ပန်မတ္ထံ စိန္တေတုံ ပဋိဗလော နာမ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမာနိတိ ဧဝံ ယထာ ဝုတ္တာနိ တောနိ။ ဧတေဟိ ကိရ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ သမန္နာ- ဂတဿ ဒါနံ သဗ္ဗဒိသာဟိ မဟာဇနော ဥပသင်္ကမတိ။ “အယံ ဒုဇ္ဇာတော ကိတ္တကံ ကာလံ ဒဿတိ၊ ဣဒါနိ ဝိပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ ဥပတ္တိန္ဒိဿတိ”တိ- ဝေမာဒိနိ စိန္တေတွာ န ကောစိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ မညတိ။ တသ္မာ တောနိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တာနိ။

စတုပရိက္ခာရာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၁။ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနန္တိ မဟာယာဂပဋိဂ္ဂဏနဋ္ဌာနေ ဒါနကဋ္ဌာ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ဣမေဟိ စတူဟိတိ ဧတေဟိ သုဇာတတာဒိဟိ။ ဧတေသု ဟိ အသတိ “ဧဝံ ဒုဇ္ဇာတဿ သံဝိဇာနေန ပဝတ္တဒါနံ ကိတ္တကံ ကာလံ ပဝတ္တိဿတိ”တိအာဒိနိ ဝတွာ ဥပသင်္ကမိတာရော န ဟောန္တိ။ ဂရဟိတဗ္ဗာ- ဘာဝတော ပန ဥပသင်္ကမန္တိယေဝ။ တသ္မာ ဣမာနိပိ ပရိက္ခာရာ ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တာနိ။

၃၄၂။ တိဿော ဝိဓာ ဒေသေသီတိ တိဏိ ဌပနာနိ ဒေသေသိ။ သော ကိရစိန္တေသိ “ဒါနံ ဒဒမာနာ နာမ တိဏ္ဏံ ဌာနာနံ အညတရသ္မိံ စလန္တိ၊ ဟန္တာဟံ ဣမံ ရာဇာနံ တေသု ဌာနေသု ပဌမတရညေဝ နိစ္စလံ ကရောမိ”တိ။ ဧတနဿ တိဿော ဝိဓာ ဒေသေသီတိ။ သော ဘောတော ရညောတိ ဣဒံ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဘောတာ ရညောတိ ဝါ ပါဌော။ ဝိပုဋ္ဌိသာဓော န ကရဏီယောတိ “ဘောဂါနိ ဝိဂမဟေတုကော ပစ္စာနုတာပေါ န ကတ္တဗ္ဗော၊ ပုဗ္ဗစေတနာ ပန အစလာ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ ဒါနံ မဟပူလံ ဟောတိ”တိ ဒေသေတိ။ ဣတရေသုပိ ဒွိသု ဌာနေသု ဒေသေ နယော။ မုဉ္စစေတနာပိ၊ ဟိ

ပစ္စာသမနုဿရဏစေတနာ စ နိစ္စလာဝ ကာတဗျာ။ တထာ အကရောန္တဿ ဒါနံ န မဟပ္ပလံ ဟောတိ။ နာပိ ဥဋ္ဌာရေသု ဘောဂေသု စိတ္တံ နမတိ။ မဟာရောရုံ ပုပန္နဿ သေဋ္ဌိဂဟပတိနော* ဝိယ။

၃၄၃။ ဒသဟာကာရေဟိတိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ။ တဿ ကိရ ဝေံ အဟောသိ “သစာယံ ရာဇာ ဒုဿိလေ ဒိဿာ ‘နဿတိ ဝတ မေ ဒါနံ၊ ယဿ မေ ဝေရူပါ ဒုဿိလာ ဘူဇန္တိ’တိ သီလဝန္တေသုပိ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဥပ္ပါဒေဿတိ။ ဒါနံ န မဟပ္ပလံ ဘဝိဿတိ။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော စ နာမ ဒါယကာနံ ပဋိဂ္ဂါဟကတောဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဟန္တဿ ပဌမမေဝ တံ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဝိနောဒေဓိ”တိ။ တဿ ဒသဟာကာရေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ယုတ္တံ ပဋိဂ္ဂါဟကေသုပိ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဝိနောဒေသိတိ။ တေသံယေဝ တေနာတိ တေသံယေဝ တေန ပါပေန အနိဋ္ဌော ဝိပါကော ဘဝိဿတိ။ န အညေသန္တိ ဒသေတိ။ ယဇေတံ ဘဝန္တိ ဒေတု ဘဝံ။ သဇ္ဇတန္တိ ဝိဿဇ္ဇတု။ အန္တရန္တိ အပ္ပန္တရံ။

၃၄၄။ သောဋ္ဌသဟာကာရေဟိ စိတ္တံ သန္တဿေသိတိ ဣဓ ဗြာဟ္မဏော ရညော မဟာဒါနာနုမောဒနံ နာမ အာရဇ္ဈေ။ တတ္ထ သန္တဿေသိတိ “ဣဒံ ဒါနံ ဒါတာ ဝေရူပံ သမ္ပတ္တိံ လဘတိ”တိ ဒသေတွာ ဒသေတွာ ကထေတိ။ သမာဒပေသိတိ တမတ္တံ သမာဒပေတွာ သမာဒပေတွာ ကထေသိ။ သဗုတ္တေဇေသိတိ ဝိပုဋ္ဌိသာရဝိနောဒနေန’ဿ စိတ္တံ ဝေါဒါပေသိ။ သမ္ပဟံသေသိတိ “သုန္တရံ တေ ကတံ မဟာရာဇ ဒါနံ ဒဒမာနေနာ”တိ ထုတိ ကတွာ ကထေသိ။ ဝတ္တာ ဓမ္မတော နတ္ထိတိ ဓမ္မေန သမေန ကာရဏေန ဝတ္တာ နတ္ထိ။

၃၄၅။ န ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇိံသု ယူပတ္တာယ၊ န ဒဗ္ဘာ လူယိံသု ဗရိဟိ- သတ္တာယာတိ ယေ ယူပနာမကေ မဟာထမ္ဘေ ဥဿာပေတွာ “အသုကရာဇာ အသုကာမစ္စော အသုကဗြာဟ္မဏော ဝေရူပံ နာမ မဟာယာဂံ ယဇတိ”တိ နာမံ လိခိတွာ ဌပေန္တိ။ ယာနိ စ ဒဗ္ဘတိကာနိ ယာယိတွာ ဝနမာလာသင်္ခေပေန ယညသာလံ ပရိက္ခိပန္တိ၊ ဘူမိယံ ဝါပတ္တရန္တိ၊ တေပိ န ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇိံသု၊ န ဒဗ္ဘာ လူယိံသု။ ကိံ ပန ဂါဝေါ ဝါ အဇာဒယော ဝါ ဟညိဿန္တိတိ ဒသေတိ။ ဒါသာတိ အန္တောဂေဟဒါသာဒယော။ ပေဿာတိ ယေ ပုဗ္ဗမေဝ ဓနံ ဂဟေတွာ ကမ္မံ ကရောန္တိ။ ကမ္မကရာတိ ယေ ဘတ္တဝေတနံ ဂဟေတွာ ကရောန္တိ။ ဒဗ္ဘတန္တိတာ နာမဒဗ္ဘယဋ္ဌိမုဂ္ဂရာဒိနိ ဂဟေတွာ “ကမ္မံ ကရောထ ကရောထာ”တိ

* သံ ၁-၉၀၊ ဓမ္မပဒ-၉ ၂-၃၅၃-ပိဋကေ။ ၁-လင်္ကာသီတိ (သျှာ)

စံ တဇ္ဇိတာ။ အယတဇ္ဇိတာ နာမ သစေ ကမ္မံ ကရောယိ။ ကုသလံ။ နော စေ ကရောယိ။ ဆိန္ဒိယာမ ဝါ ဗန္ဓိယာမ ဝါ မာရေသာမ ဝါတိ စံ ဘယေန တဇ္ဇိတာ။ ဧတေ ပန န ဒဏ္ဍတဇ္ဇိတာ, န ဘယတဇ္ဇိတာ, န အဿုမုခါ ရောဒမာနာ ပရိကမ္မာနိ အကံသု။ အထ ခေါ ပိယသမုဒါစာရေနေဝ သမုဒါစရိယမာနာ အကံသု။ န ဟိ တတ္ထ ဒါသံ ဝါ “ဒါသာ”တိ, ပေသံ ဝါ “ပေသာ”တိ, ကမ္မကရံ ဝါ “ကမ္မကရ”တိ အာလပန္နိ။ ယထာနာမဝသေနေဝ^၁ ပန ပိယသမုဒါစာရေန အာလပိတွာ ဣတ္ထိပုရိသဗလဝန္တဒုဗ္ဗလာနံ အနုရူပမေဝ ကမ္မံ ဒေသေတွာ “ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ ကရောထာ”တိ ဝဒန္တိ။ တေပိ အတ္တနော ရူပိဝသေနေဝ ကရောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယေ ဣန္ဒိံသု၊ တေ အကံသု။ ယေ န ဣန္ဒိံသု၊ န တေ အကံသု။ ယံ ဣန္ဒိံသု၊ တံ အကံသု။ ယံ န ဣန္ဒိံသု၊ န တံ အကံသု”တိ။ သပ္ပိတေလနဝနိတဒဓိမဓုဖာဏိတေန စေဝ သော ယညော နိဋ္ဌာနမဂမာသိတိ ရာဇာ ကိရ ဗဟိနဂရဿ စတုသု ဒွါရေသု, အန္တောနဂရဿ စ မဇ္ဈေတိ ပဉ္စသု ဌာနေသု မဟာဒါနသာလာယော ကာရာပေတွာ ဧကေကိဿာယ သာလာယ သတသဟဿံ သတသဟဿံ ကတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပဉ္စသတ- သဟဿာနိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ သူရိယုဂ္ဂမနတော ပဋ္ဌာယ တဿ တဿ ကာလဿ အနုရူပေဟိ သဟတ္ထေန သုဝဏ္ဏကုဋ္ဌန္တိ၊ ဂဟေတွာ ပဏီတေဟိ သပ္ပိတေလာဒိ- သမ္ပိသေဟေဝ ယာဂုခဇ္ဇကဘတ္တဗျဉ္ဇနပါနကာဒိဟိ မဟာဇနံ သန္တပေသိ။ ဘာဇနာနိ ပူရေတွာ ဂဏှိတုကာမာနံ တထေဝ ဒါပေသိ။ သာယဏ္ဍသမယေ ပန ဝတ္ထဂန္ဓမာလာဒိဟိ သမ္ပူဇေသိ။ သပ္ပိအာဒီနံ ပန မဟာစာဠိယော ပူရာပေတွာ “ယော ယံ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော၊ သော တံ ပရိဘုဉ္ဇတူ”တိ အနေကသတေသု ဌာနေသု ဌပါပေသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သပ္ပိတေလနဝ- နိတဒဓိမဓုဖာဏိတေန စေဝ သော ယညော နိဋ္ဌာနမဂမာသိ”တိ။

၃၄၆။ ပဟူတံ သာပတေယျံ အာဒါယာတိ ဗဟုံ ဓနံ^၂ ဂဟေတွာ။ တေ ကိရ စိန္တေသုံ “အယံ ရာဇာ သပ္ပိတေလာဒီနိ ဇနပဒတော အနာဟရာပေတွာ အတ္တနော သန္တကမေဝ နိဟရိတွာ မဟာဒါနံ ဒေတိ။ အမေဟိ ပန ရာဇာ န ကိဉ္စိ အာဟရာပေတိ”တိ န ယုတ္တံ တုဏှိ ဘဝိတုံ။ န ဟိ ရညော သရေ ဓနံ အက္ခယဓမ္မမေဝ၊ အမေသု စ အဒေန္တေသု ကော အညော ရညော ဒဿတိ။ ဟန္တဿ ဓနံ ဥပသံဟရာမာ”တိ တေ ဂါမဘာဂေန စ နိဂမဘာဂေန စ နဂရဘာဂေန စ သာပတေယျံ သံဟရိတွာ^၃ သကဋ္ဌာနိ ပူရေတွာ ရညော ဥပဟရိသု။ တံ သန္ဓာယ “ပဟူတံ သာပတေယျံ”န္တိအာဒိမာဟ။

၁-ယထာရူပိဝသေနေဝ(သျှာ) ၂-ဗဟုဓနံ(သျှာ)၊ ပဟူတံ ဓနံ(က) ၃-သံဆရိတွာ(သီ)

၃၄၇။ ပုရတ္ထိမေန ယညဝါဒုဿာတိ ပုရတ္ထိမတော နဂရဒ္ဓါရေ ဒါန-
 သာလာယ ပုရတ္ထိမဘာဂေ။ ယထာ ပုရတ္ထိမဒိသတော အာဂစ္ဆန္တာ ခတ္ထိယာနံ
 ဒါနသာလာယ ယာဂံပိဝိတွာ ရညော ဒါနသာလာယ ဘုဒ္ဓိတွာ နဂရံ ပဝိသန္တိ။
 ဝေရူပေ ဌာနေ ပဋ္ဌပေသုံ။ ဒက္ခိဏေန ယညဝါဒုဿာတိ ဒက္ခိဏတော
 နဂရဒ္ဓါရေ ဒါနသာလာယ ပုတ္တနယေနေဝ ဒက္ခိဏဘာဂေ ပဋ္ဌပေသုံ။ ပစ္ဆိ-
 မုတ္တရေသုပိ ဒေသေ နယော။

၃၄၈။ အဟော ယညော အဟော ယညသပ္ပဒါတိ ပြာဟုဏော သပ္ပိအာဒိဟိ
 နိဋ္ဌာနဂမနံ သုတွာ “ယံ လောကေ မဓရံ၊ တဒေဝ သမဏော ဂေါတမော
 ကထေတိ၊ ဟန္တဿ ယညံ ပသံသာမာ”တိ တုဋ္ဌမိတ္တာ ပသံသမာနာ
 ဝေမာဟံသု။ တုဏှိဘူတောံ နိသိန္ဒော ဟောတီတိ ဥပရိ ဝတ္တဗ္ဗမတ္ထံ
 စိန္တယမာနော နိဿဒ္ဓေါ နိသိန္ဒော ဟောတိ။ အဘိဇာနာတိ ပန ဘဝံ
 ဂေါတမောတိ ဣဒံ ပြာဟုဏော ပရိဟာရေန ပုစ္ဆန္တော အာဟ။ ဣတရထာ ဟိ
 “ကိ” ပန တံ ဘော ဂေါတမ တဒါ ရာဇာ အဟောသိ၊ ဥဒါဟု ပုရောဟိတော
 ပြာဟုဏော”တိ ဧဝံ ဥဇကမေဝ ပုစ္ဆယမာနော အဂါရဝေါ ဝိယ ဟောတိ။

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝတ္ထနာ

၃၄၉။ အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမောတိ ဣဒံ ပြာဟုဏော “သကလ-
 ဇမ္ပုဒိပဝါသိနံ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ဒါနံ နာမ ဒါတုံ ဂရုကံ၊ သကလဇနပဒေါ ဝ
 အတ္တနော ကမ္မာနိ အကရောန္တော နသိဿတိ၊ အတ္ထိ န ခေါ အမှာကမ္ပိ
 ဣမမှာ ယညာ အညော ယညော အပ္ပသမ္ဘာရတရော စေဝ မဟပ္ပလတရော
 စာ”တိ တေမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော အာဟ။ နိစ္စဒါနာနိတိ ဝုဒ္ဓါနာနိ နိစ္စဘတ္တာနိ။
 အနုကုလယညာနိတိ “အမှာကံ ပိတုပိတာမဟာဒိဟိ ပဝတ္ထိတာနိ”တိ ကတွာ
 ပစ္ဆာ ဒုဂ္ဂတပုရိသေဟိပိ^၁ ဝံသပရမ္မရာယ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာနိ ယာဂါနိ၊ ဝေရူပါနိ
 ကိရ သီလဝန္တေ ဥဒ္ဓိဿ နိဗ္ဗဒါနာနိ တသ္မိ^၂ ကုလေ^၂ ဒလိဒ္ဓါပိ^၃ န ဥပစ္စိန္တန္တိ။

တကြိဒံ ဝတ္ထု—အနာထပိဏ္ဍိကဿ ကိရ ဃရေ ပဉ္စ နိစ္စဘတ္တသတာနိ
 ဒီယံသု။ ဒန္တမယသလာကာနိ ပဉ္စသတာနိ အဟေသုံ။ အထ တံ ကုလံ
 အနုက္ကမေန ဒါလိဒ္ဓိယေန အဘိဘူတံ၊ ဧကော တသ္မိ^၂ ကုလေ ဒါရိကာ ဧက-
 သလာကတော ဥဒ္ဓိ ဒါတုံ နာသက္ခိ။ သာပိ ပစ္ဆာ သေတဝါဟနရဇ္ဇံ ဂန္တာ
 ခလံ သောဓေတွာ လဒ္ဓသညေန တံ သလာကံ အဒါသိ။ ဧကော ထေရော

၁-ပစ္ဆာနဂတပုရိသေဟိပိ (က) ၂-ကုလေသု(သီ၊က) ၃-ဒဋ္ဌိဒါပိ(သီ)၊ ဒလိဒ္ဓေပိ(က)

ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ တံ အာနေတွာ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ သာ တတော ပဋ္ဌာယ ပုန ပဉ္စပိ သလာကဘတ္တသတံနိ ပဝတ္ထေသိ။

ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာတိ “ပဋိပါဋိယာ တိဋ္ဌထ တိဋ္ဌတာ”တိ, “ဥဇုံ ဂန္ဒာ ဂဏှထ ဂဏှထာ”တိ စ အာဒိနိ ဝတွာ ဒိယမာနာ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရာပိ ဂလဂ္ဂါဟာပိ ဒိဿန္တိ။ အယံ ခေါ မြာဟ္မဏ ဟောတု။ ပ။ မဟာနိသံသတရဉ္စာတိ ဣယသ္မာ မဟာယညေ ဝိယ ဣမသ္မိံ သလာကဘတ္တေ န ဗဟူဟိ ဝေယျာဝစ္စကရေဟိ ဝါ ဥပကရဏေဟိ ဝါ အတ္ထော အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဧတံ အပ္ပဋ္ဌတရံ။ ယသ္မာ စေတ္တ န ဗဟူနံ ကမ္မစ္ဆေဒဝသေန ပိဋ္ဌာသင်္ခါတော သမာရမ္ဘော အတ္ထိ၊ တသ္မာ အပ္ပသမာရမ္ဘတရံ။ ယသ္မာ စေတံ သံဃဿ ယိဋ္ဌံ ပရိစ္စတ္တံ၊ တသ္မာ ယညန္တိ ဝုတ္တံ၊ ယသ္မာ ပန ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတာယ ဒက္ခိဏာယ မဟာသမုဋ္ဌေ ဥဒကဿေဝ န သုကရံ ပုညာဘိသန္ဓဿ ပမာဏံ ကာတံ၊ ဣဒဉ္စ တထာဝိဓံ။ တသ္မာ တံ မဟပ္ပလတရဉ္စ မဟာနိသံသတရဉ္စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၅၀။ ဣဒံ သုတွာ မြာဟ္မဏော စိန္တေသိ—ဣဒမ္ပိ နိစ္စဘတ္တံ ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ ဒဒတော ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဧကဿ ကမ္ပံ နဿတိ။ နဝနဝေါ ဥဿာဟော စ ဇနေတဗ္ဗော ဟောတိ။ အတ္ထိ န ခေါ ဣတောပိ အညော ယညော အပ္ပဋ္ဌတရော စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရော စာတိ။ တသ္မာ “အတ္ထိ ဗန ဘော ဂေါတမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ သလာကဘတ္တေ ကိစ္စပရိယောသာနံ နတ္ထိ။ ဧကေန ဥဋ္ဌာယ သမုဋ္ဌာယ အညံ ကမ္ပံ အကတွာ သံဝိဓာတဗ္ဗမေဝ။ ဝိဟာရဒါနေ ပန ကိစ္စပရိယောသာနံ အတ္ထိ။ ပဏ္ဍသာလံ ဝါဟိ ကာရေတုံ ကောဋိဓနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ မဟာဝိဟာရံ ဝါ။ ဧကဂါရံ ဓနပရိစ္စာဂံ ကတွာ ကာရိတံ ၂ သတ္တဋ္ဌဝဿာနိပိ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ ဂစ္ဆတိယေဝ။ ဧကဝလံ ဇိဏ္ဍပတိတဋ္ဌာနေ ပဋိသင်္ခရဏမတ္တမေဝ ကာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဣဒံ ဝိဟာရဒါနံ သလာကဘတ္တတော အပ္ပဋ္ဌတရံ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ ဟောတိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ သုတ္တန္တပရိယာယေန “ယာဝဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယာ”တိအာဒယော * နဝါနိသံသာ ဝုတ္တာ၊ ခန္ဓကပရိယာယေန—

“သီတံ ဥဏှံ ပဋိဟန္တိ၊ တတော ဝါဠမိဂါနိ စ ။ ပ။
ယံ သော ဓမ္မံ ဣဗညာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာသဝေါ”တိ?—

သတ္တရသာနိသံသာ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဧတံ သလာကဘတ္တတော မဟပ္ပလတရဉ္စ မဟာနိသံသတရဉ္စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သံဃဿ ပန ပရိစ္စတ္တတ္ထာဝ “ယညော”တိ ဝုစ္စတိ။

၁-ဥဇုံ (သီ၊ သု) ၂-ကာနေတုံ (က) * မ ၁-၁၂၊ အံ ၂-၃၄၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။ ၃-ဝိ ၄-၂၉၁-ဝိဇ္ဇာ။

၃၅၁။ ဣဒဗ္ဗိ သုတွာ ပြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “နေပရိစ္စာဂံ ကတွာ ဝိဟာရဒါနံ နာမ ဒုက္ကရံ၊ အတ္တနော သန္တကာ ဟိ ကာကဏိကာပိ” ပရဿ ဒုပ္ပရိစ္စဇာ၊ ဟန္တာဟံ ဣတောပိ အပ္ပဋ္ဌတရဇ္ဈ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဇ္ဈ ယညံ ပုစ္ဆာမိ”တိ။ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော “အတ္ထိ ပန ဘော”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ယသ္မာ သက်° ပရိစ္စတ္ထေပိ ဝိဟာရေ ပုနပ္ပုနံ ဆာဒနခဏ္ဍဖလ္လပ္ပဋိ- သင်္ခရဏာဒိဝသေန ကိစ္စံ အတ္ထိယေဝ၊ သရဏံ ပန ဧကဘိက္ခုဿ ဝါ သန္တိဧက သံဃဿ ဝါ ဂဏဿ ဝါ သက်° ဂဟိတံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တတ္ထ ပုနပ္ပုနံ ကတ္တဗ္ဗတာ၊ တသ္မာ တံ ဝိဟာရဒါနတော အပ္ပဋ္ဌတရဇ္ဈ အပ္ပသမာရမ္ဘ- တရဇ္ဈ ဟောတိ။ ယသ္မာ စ သရဏဂမနံ နာမ တိဏ္ဍံ ရတနာနံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂ- မယံ ပုညံ သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ ဒေတိ၊ တသ္မာ မဟပ္ပလတရဇ္ဈ မဟာနိသံသတရဇ္ဈာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တိဏ္ဍံ ပန ရတနာနံ ဇီဝိတပရိစ္စာဂဝသေန “ယညော”တိ ပုစ္စတိ။

၃၅၂။ ဣဒံ သုတွာ ပြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “အတ္တနော ဇီဝိတံ နာမ ပရဿ ပရိစ္စဇိတံ ဒုက္ကရံ၊ အတ္ထိ န ခေါ ဣတောပိ အပ္ပဋ္ဌတရော ယညော”တိ၊ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော ပုန “အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိတိအာဒိသု ဝေရမဏိ နာမ ဝိရတိ။ သာ တိဝိဇာ ဟောတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါနဝိရတိ၊ သေတုဃာတဝိရတိတိ။ တတ္ထ ယော သိက္ခာပဒါနိ အဂဟေတွာပိ ဧကဝလံ အတ္တနော ဇာတိဂေါတ္တကုလာပဒေသာ- ဒိနိ အနုဿရိတွာ “န မေ ဣဒံ ပတိရူပ”န္တိ ပါဏာတိပါတာဒိနိ န ကရောတိ၊ သမ္ပတ္တဝတ္ထု ပရိဟရတိ၊ တတော အာရကာ ဝိရမတိ။ တဿ သာ ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

“အဇ္ဇတဂ္ဂေ ဇီဝိတဟေတွပိ ပါဏံ န ဟနာမိ”တိ ဝါ “ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ”တိ ဝါ “ဝေရမဏိံ သမာဒိယာမိ”တိ ဝါ ဧဝံ သိက္ခာပဒါနိ ဂဏန္တဿ ပန ဝိရတိ သမာဒါနဝိရတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အရိယသာဝကာနံ ပန မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဝိရတိ သေတုဃာတဝိရတိ နာမ။ တတ္ထ ပုရိမာ ဒွေ ဝိရတိယော ယံ ဝေါရောပနာဒိဝသေန ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗံ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိဝတ္ထု။ တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တန္တိ၊ ပစ္စိမာ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာတ။ ဧတ္ထ စ ယော ပဉ္စ သိက္ခာပဒါနိ ဧကတော ဂဏတိ၊ တဿ ဧကသ္မိံ ဘိန္တေ သဗ္ဗာနိပိ ဘိန္နာနိ ဟောန္တိ။ ယော ဧကေကံ ဂဏတိ၊ သော ယံ ဝိတိက္ကမတိ။

တဒေဝ ဘိဇ္ဇတိ။ သေတုသာတဝိရတိယာ ပန ဘေဒေါ နာမ နတ္ထိ။ ဘဝန္တရေဝိ
 ဟိ အရိယသာဝကော ဇိဝိတဟေတုပိ နေဝ ပါဏံ ဟနတိ န သုရံ ပိဝတိ။
 သစေ ပိဿ သုရဉ္စ ဒီရဉ္စ မိဿေတွာ မုခေ ပက္ခိပန္တိ။ ဒီရမေဝ ပဝိသတိ။
 န သုရာ။ ယထာ ကိ? ကောဉ္စသကုဏာနံ ဒီရမိဿကေ ဥဒကေ^၁ ဒီရမေဝ
 ပဝိသတိ။ န ဥဒကံ။ ဣဒံ ယောနိသိဒ္ဓန္တိ စေ? ဣဒံ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ စ^၂ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ယသ္မာ ပန သရဏဂမနေ ဒိဋ္ဌိဥဇုကကရဏံ နာမ ဘာရိယံ။ သိက္ခာပဒ-
 သမာဒါနေ ပန ဝိရတိမတ္တကမေဝ။ တသ္မာ ဧတံ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ
 ဂဏှန္တဿာပိ သာဓကံ ဂဏှန္တဿာပိ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ အပ္ပသမာရန္တတရဉ္စ။
 ပဉ္စသီလသဒိဿယ ပန ဒါနဿ အဘာဝတော ဣတ္ထ မဟပ္ပလတာ၊ မဟာ-
 နိသံသတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“ပဋိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဒါနာနိ မဟာဒါနာနိ အဂ္ဂညာနိ ရတ္တညာနိ
 ဝံသညာနိ ပေါရာဏာနိ အသံကိဏ္ဍာနိ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ န
 သင်္ကိယန္တိ န သင်္ကိယိဿန္တိ အပ္ပဋ္ဌိကုဋ္ဌာနိ^၃ သမဏေဟိ မြာဟု-
 ဏေဟိ? ဝိညူဟိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယ-
 သာဝကော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော
 ဟေတိ။ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဘိက္ခဝေ အရိယ-
 သာဝကော အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒေတိ။ အဝေရံ
 ဒေတိ။ အဗျာဗဇ္ဇံ^၄ ဒေတိ။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒတွာ
 အဝေရံ ဒတွာ အဗျာဗဇ္ဇံ ဒတွာ အပရိမာဏဿ အဘယဿ
 အဝေရဿ အဗျာဗဇ္ဇဿ ဘာဂီ ဟေတိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌမံ ဒါနံ
 မဟာဒါနံ။ ပ။ ဝိညူဟိတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ။ ပ။
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ ပဟာယ။ ပ။ မုသာဝါဒံ ပဟာယ။ ပ။ သုရာ-
 မေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ။ ပ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ
 ဒါနာနိ မဟာဒါနာနိ အဂ္ဂညာနိ။ ပ။ ဝိညူဟိ”တိ^၆။

ဣဒဉ္စ ပန သီလပဉ္စကံ “အတ္တသိနေဟဉ္စ ဇိဝိတသိနေဟဉ္စ ပရိစ္စဇိတွာ
 ရက္ခိဿာမိ”တိ သမာဒိန္နတာယ “ယညော”တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ

၁-ဒီရမိဿဥဒကေ(သီ)
 ၂-ဣဒံ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ(သီ)
 ၃-အပ္ပဋ္ဌိကုဋ္ဌာနိ(သီ)
 ၄-သမဏေဟိ ဝါ မြာဟုဏေဟိ ဝါ(သျာ၊က)
 ၅-အဗျာဗဇ္ဇံ(သီ၊သျာ)၊ အဗျာဗဇ္ဇံ(က)
 ၆-အံ ၃-၇၆၊ အဘိ ၄-၂၅၅-ပိဋေသျ။
 ၆-၅ ၁-၁၀

ပဉ္စသီလတော သရဏဂမနမေဝ ဇေဋ္ဌကံ၊ ဣဒံ ပန သရဏဂမနေယေဝ ပတိဋ္ဌာယ ရက္ခိတသီလဝသေန မဟပ္ပလန္တိ ဝုတ္တိ။

၃၅၃။ ဣဒဗ္ဗိ သုတွာ ပြာဟ္မဏော စိန္တေသိ “ပဉ္စသီလံ နာမ ရက္ခိတံ ဂရုကံ၊ အတ္ထိ န ခေါ အညံ ကိန္တိ ဤဒိသမေဝ ဟုတွာ ဣတော အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ မဟပ္ပလ- တရဉ္စာ”တိ။ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော ပုနပိ “အတ္ထိ ပန ဘော ဂေါတမာ”တိ- အာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ တိဝိဓေသီလပါရိပုရိယံ ဌိတဿ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ယညာနံ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ မဟပ္ပလတရဉ္စ ဒဿေတုကာမော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနံ အာရတန္တော “ဣဝ ပြာဟ္မဏာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဟေဋ္ဌာ- ဝုတ္တေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတော ပဌမံ ဈာနံ, ပဌမဇ္ဈာနာဒိသု ဌိတော ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနိ နိဗ္ဗတ္တေန္တော န ကိလမတိ၊ တသ္မာ တာနိ အပ္ပဋ္ဌာနိ အပ္ပသမာရတ္တနိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ပဌမံ ဈာနံ ဧကံ ကပ္ပံ ပြဟ္မလောကေ အာယံ ဒေတိ။ ဒုတိယံ အဋ္ဌ ကပ္ပေ။ တတိယံ စတုသဋ္ဌကပ္ပေ။ စတုတ္ထံ ပဉ္စကပ္ပ- သတာနိ။ တဒေဝ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိဝသေန ဘာဂိတံ ဝိသတိ, စက္ကာလိသံ, သဋ္ဌိ, စတုရာသီတိ စ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယံ ဒေတိ။ တသ္မာ မဟပ္ပလတရဉ္စ မဟာနိသံသတရဉ္စ။ နိဝရဏာဒိနံ ပန ပစ္စနိကာဒနံ ဓမ္မာနံ ပရိစ္စတ္တတ္တာ တံ “ယည”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဝိပဿနာဉ္စာယ ယသ္မာ စတုတ္ထဇ္ဈာနပရိယောသာနေသု ဂုဏေသု ပတိဋ္ဌာယ နိဗ္ဗတ္တေန္တော န ကိလမတိ၊ တသ္မာ အပ္ပဋ္ဌံ အပ္ပသမာရတ္တံ၊ ဝိပဿနာ- သုခသဒိသဿ ပန သုခဿ အဘာဝါ မဟပ္ပလံ။ ပစ္စနိကကိလေသပရိစ္စာ- ဂတော ယညောတိ။ မနောမယိဒ္ဓိဝိ ယသ္မာ ဝိပဿနာဉ္စာယ ပတိဋ္ဌာယ နိဗ္ဗတ္တေန္တော န ကိလမတိ၊ တသ္မာ အပ္ပဋ္ဌာ အပ္ပသမာရတ္တံ အတ္တနော သဒိသရူပနိမ္မာနသမတ္တတာယ မဟပ္ပလာ၊ အတ္တနော ပစ္စနိကကိလေသပရိစ္စာ- ဂတော ယညော။ ဣဒ္ဓိဝိဉ္စေကာဒိနိပိ ယသ္မာ မနောမယဉ္စာဒိသု ပတိဋ္ဌာယ နိဗ္ဗတ္တေန္တော န ကိလမတိ၊ တသ္မာ အပ္ပဋ္ဌာနိ အပ္ပသမာရတ္တနိ၊ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္စနိကကိလေသပ္ပဟာနတော ယညော။ ဣဒ္ဓိဝိစံ ပနေတ္ထ နာနာဝိ- ဝိကုဗ္ဗနဒဿနသမတ္တတာယ, ဒိဗ္ဗသောတံ ဒေဝမနုဿာနံ သဒ္ဓသဝနသမတ္တ တာယ, စေတောပရိယဉ္စာပရေသံ သောဋ္ဌသဝိစေတုဇာနသမတ္တတာယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉ္စာ အတ္တိတိန္တိတဋ္ဌာနသမနုဿရဏသမတ္တတာယ, ဒိဗ္ဗ- စက္ခ၊ ဣဒ္ဓိတိန္တိတရူပဒဿနသမတ္တတာယ, အာသဝက္ခယဉ္စာ အတိပဏီတ- လောကုတ္တရမဂ္ဂသုခနိပ္ပါဒနသမတ္တတာယ မဟပ္ပလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပန အရဟတ္တတော ပိသိဋ္ဌတရော အညော ယညော နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ

သုတ္တ]

ကုဋဒန္တဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၅

အရဟတ္တနိက္ခုဋေနေဝ ဒေသနံ သမာပေန္တော “အယဒ္ဓိ ခေါ မြာဟ္မဏာ”တိ-
အာဒိမာဟ။

ကုဋဒန္တဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၄-၃၅၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တေ ဒေသနာယ ပသိဒ္ဓိတွာ
သရဏံ ဂန္တကာမော ကုဋဒန္တော မြာဟ္မဏော ဧတံ “အဘိက္ကန္တံ ဘော
ဂေါတမာ”တိအာဒိကံ ဝစနံ အဝေါစ။ ဥပဝါယတူတိ ဥပဂန္တာ သရီရဒရထံ
နိဗ္ဗာပေန္တော တနုသိတလောဝါတောဝါယတူတိ။ ဣဒဉ္စပန ဝတွာ မြာဟ္မဏော
ပုရိသံ ပေသေသိ “ဂစ္ဆ တာတ ယညဝါဠိ” ပဝိသိတွာ သဗ္ဗေ တေ ပါဏယော
ဗန္ဓနာ မောစေဟိ”တိ။ သော “သာရူ”တိ ပဋိဿုဏိတွာ တထာ ကတွာ
အာဂန္တာ “မုတ္တာဘော တေပါဏယော”တိ အာရောစေသိ။ ယာဝမြာဟ္မဏော
တံ ပဝတ္ထိံ န သုဏိံ၊ န တာဝ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ကသ္မာ? “မြာဟ္မဏဿ
စိတ္တေ အာကုလဘာဝေါ အတ္ထိ”တိ။ သုတွာ ပနဿ “ဗဟူ ဝတ မေ ပါဏာ
မောစိတာ”တိ စိတ္တစာရော ဝိပုသိဒတိ။ ဘဂဝါ တဿ ဝိပုသန္ဓမနတံ ဥတွာ
ဓမ္မဒေသနံ အာရဘိ။ တံ သန္ဓာယ “အထ ခေါ ဘဂဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္ထိံ။ ပုန
“ကလ္လစိတ္တ”န္တိအာဒိ အနုပုဗ္ဗိကထာနဘာဝေန ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏတံ သန္ဓာယ
ဝုတ္ထိံ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ကုဋဒန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မဟာလိသုတ္တ

မြာဟုဏဂူတဝတ္ထဝိဇ္ဇနာ

၃၅၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယန္တိ မဟာလိ-
 သုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ။ ဝေသာလိယန္တိ ပုနပ္ပုနံ ဝိသာလဘာဝုပ-
 ဂမနတော ဝေသာလိတိ လဒ္ဓနာမဂေ နဂရေ။* မဟာဝနေတိ ဗဟိနဂရေ
 ဟိမဝန္တေန သဒ္ဓိံ ကောဗဒ္ဓိံ ဟုတွာ ဌိတံ သယံဇာတဝနံ အတ္ထိ။ ယံ မဟန္တ-
 ဘာဝေနဝ မဟာဝနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ မဟာဝနေ။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယန္တိ
 တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ သံဃာရာမံ ပတိဋ္ဌပေသုံ။ တတ္ထ ကဏ္ဍိကံ ယောဇေတွာ
 ထန္ဒာနံ ဥပရိ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာသင်္ခေပေန ဒေဝဝိမာနသဒိသံ ပါသာဒံ
 အကံသု။ တံ ဥပါဒါယ သကလောပိ သံဃာရာမော “ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ”တိ
 ပညာယိတ္ထ။ ဘဂဝါ တံ ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ တသ္မိံ သံဃာရာမေ
 ဝိဟရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရ-
 သာလာယ”န္တိ။ ကောသလကာတိ ကောသလရဋ္ဌဝါသိနော။ မာဂကောတိ
 မဂရဋ္ဌဝါသိနော။ ကရုဏိယေနာတိ အဝဿံ ကတ္တဗ္ဗကမ္မေန။ ယဉ္ဇိ
 အကာတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။ တံ ကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ အဝဿံ ကာတဗ္ဗမေဝ။ တံ ကရုဏိယံ
 နာမ။

၃၆၀။ ပဋိသန္ဓိနော ဘဂဝါတိ နာနာရမ္မဏစာရတော ပဋိက္ကမ္မ သန္ဓိ-
 နော နိလိနော။ ဧကိဘာဝံ ဥပဂမ္မ ဧကတ္တာရမ္မဏေ ဈာနရတိ အနဘဝတိတိ
 အတ္ထော။ တတ္ထေဝါတိ တသ္မိံ ယေဝ ဝိဟာရေ။ ဧကမန္တန္တိ တသ္မာ ဌာနာ
 အပက္ကမ္မ တာသု တာသု ရုက္ခန္ဓာယာသု နိသိဒိံ သု။

ဩဒ္ဓန္ဓလိန္ဒဝိဇ္ဇနာ

၃၆၁။ ဩဒ္ဓန္ဓေါတိ အဒ္ဓေါဋ္ဌတာယ ဧဝံလဒ္ဓနာမော။ မဟတိယာ
 လိန္ဒဝိပရိသာယာတိ ပုရေဘတ္တံ ဗုဒ္ဓပုမုဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒါနံ ဒတွာ
 ဘဂဝတော သန္တိကေ ဥပေါသထင်္ဂါနိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဂန္ဓမာလာဒိနိ ဂါဟာ-
 ပေတွာ ဥဒ္ဓေါသနာယ မဟတိံ လိန္ဒဝိရာဇပရိသံ သန္တိပါတာပေတွာ တာယ
 နိလပိတာဒိဝဏ္ဏဝတ္ထာဘရဏဝိလေပနပဋိမဏ္ဍိတာယ တာဝတိံ သပရိသသပ္ပဋိ-
 ဘာဂါယ မဟတိယာ လိန္ဒဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ ဥပသင်္ဂမိ။ အကာလော ဧဝါ

* မ-ဋ္ဌ ၂-၁၆၉၊ ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၁-ပိဋေသုဝိ။

ဩဋ္ဌဒ္ဓါလိစ္ဆဝိဝတ္ထုဂဏ္ဍနာ

မဟာလိတိ တဿ ဩဋ္ဌဒ္ဓဿ မဟာလိတိ မူလနာမံ၊ တေန မူလနာမမတ္ထေန နံ ထေရော မဟာလိတိ အာလပတိ။ ကေမန္တံ နိသီဒိတိ ပတိရူပါသု ရုက္ခန္ဓာယာသု တာယ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ ရတနတ္ထယဿ ဝဏ္ဏံ ကထယန္တော နိသီဒိ။

၃၆၂။ သီဟော သမဏုဋ္ဌေသောတိ အာယသ္မတော နာဂိတဿ ဘာဂိနေ-
ယျော သတ္တဝဿကာလေ ပဗ္ဗဇိတွာ သာသနေ ယုတ္တပယုတ္တော “သီဟော”တိ
ဝေံနာမကော သာမဏေရော၊ သော ကိရ တံ မဟာပရိသံ ဒိသ္မာ “အယံ ပရိသာ
မဟတိ၊ သကလံ ဝိဟာရံ ပူရေတွာ နိသိန္နာ၊ အဒ္ဓါ ဘဂဝါ အဇ္ဇ ဣဗိဿာ
ပရိသာယ မဟန္တေန ဥဿာဟေန မဗ္ဗံ ဒေသေဿတိ၊ ယန္တူနာဟံ ဥပဇ္ဈာယ-
ဿာစိက္ခိတွာ ဘဂဝတော မဟာပရိသာယ သဒ္ဓိပတိတဘာဝံ အာရောစာပေ-
ယျ”န္တိ စိန္တေတွာ ယေနာယသ္မာ နာဂိတော တေနပသင်္ကမိ။ ဘန္တေ ကဿပါတိ
ထေရံ ဂေါတ္ထေန အာလပတိ။ သော ဇနတတိ ဒေသော ဇနသမူဟော။

တွညေဝ ဘဂဝတော အာရောစေဟိတိ သီဟော ကိရ ဘဂဝတော
ဝိဿာသိကော၊ အယဗ္ဗိ ထေရော ထူလသရီရော၊ တေနဿ ဝိ သရီရဂရုတာယ
ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု အာလသိယဘာဝေါ ဤသင်္ကံ အပ္ပဟိနော ဝိယ ဟောတိ။
အထာယံ သာမဏေရော ဘဂဝတော ကာလေန ကာလံ ဝတ္တံ ကရောတိ။
တေန နံ ထေရော “တွဗ္ဗိ ဒသဗလံဿ ဝိဿာသိကော”တိ ဝတွာ ဂစ္ဆ
တွညေဝါရောစေဟိတိ အာဟ။ ဝိဟာရပစ္ဆာယာယန္တိ ဝိဟာရဆာယာယံ၊
ကုဋ္ဌာဂါရမဟာဂေဟန္တယာယ ဖရိတောကာသေတိ အတ္ထော။ သာ ကိရ
ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ဒက္ခိကုတ္တရတော ဒိဿာ ပါစိနမုခါ၊ တေနဿာ ပုရတော
မဟတိ ဆာယာ ပတ္တဋ္ဌာ ဟောတိ၊ သီဟော? တတ္ထ ဘဂဝတော အာသနံ
ပညပေသိ။

၃၆၃။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဒွါရန္တရေဟိ စေဝ ဝါတပါနန္တရေဟိ စ
နိက္ခမိတွာ ဝိဓာဝန္တာဟိ ဝိပ္ပရန္တိဟိ ဆဗ္ဗဏ္ဍာဟိ ဗုဒ္ဓရသ္မိဟိ သံသုစိတနိက္ခမနော
ဝလာဟကန္တရတော ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ ကုဋ္ဌာဂါရသာလတော နိက္ခမိတွာ
ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ နိသီဒိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝိဟာရာ နိက္ခမ
ဝိဟာရပစ္ဆာယာယ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ”တိ။

၃၆၄။ ပုရိမာနိ ဘန္တေ ဒိဝသာနိ ပုရိမတရာနိတိ ဣတ္ထ ဟိယျော ဒိဝသံ ပုရိမံ နာမ၊ တတော ပရံ ပုရိမတရံ၊ တတော ပဠာယ ပန သဗ္ဗာနိ ပုရိမာနိ စေဝ ပုရိမတရာနိ စ ဟောန္တိ။ ယဒစ္စေတိ မူလဒိဝသံတော ပဠာယ ယံ ဒိဝသံ အဂ္ဂံ ပရကောဋ္ဌိံ ကတွာ ဝိဟရာမိတိ အတ္ထော၊ ယာဝ ဝိဟာသိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ တဿ ပရိမာဏံ ဒဿေန္တော “နစိရံ တိဏိ ဝဿာနိ” တိ အာဟ။ အထ ဝါ ယဒစ္စေတိ ယံ ဒိဝသံ အဂ္ဂံ ကတွာ နစိရံ တိဏိ ဝဿာနိ ဝိဟရာမိတိပိ အတ္ထော၊ ယံ ဒိဝသံ အာဒိံ ကတွာ နစိရံ ဝိဟာသိံ တိဏိယေဝ ဝဿာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယံ ကိရ ဘဂဝတော ပတ္တစိဝရံ ဂဏန္တော တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ ဘဂဝန္တံ ဥပဠာသိ။ တံ သန္ဓာယ ဧဝံ ဝဒတိ။ ဝိယဂ္ဂပါနိတိ ဝိယဇာတိကာနိ သာတဇာတိကာနိ။ ကာမူပသံဟိတာနိတိ ကာမဿာဒယုတ္တာနိ။ ရဇနိယာနိတိ ရာဂဇနကာနိ။ နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓါနိတိ ကသ္မာ သုနက္ခတ္တော တာနိ န သုဏာတိ။ သော ကိရ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိကမ္မံ ယာစိ၊ တဿ ဘဂဝါ အာစိက္ခိ၊ သော ယထာနုသိဋ္ဌိံ ပဋိပန္နော ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပါဒေတွာ ဒေဝတာနံ ဂ္ဂပါနိ ဒိဿာ စိန္တေသိ “ဣမသ္မိံ သရိရသဏ္ဍာနေ သဗ္ဗေန မရရေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကထံ န ခေါ နံ သုဏေယျ” န္တိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဒိဗ္ဗသောတပရိကမ္မံ ပုတ္တိ။ အယဉ္စ အတိတေ ဧကံ သီလဝန္တံ ဘိက္ခုကဏ္ဍသက္ခလိယံ ပဟရိတွာ ဗမိရမကာသိ။ တသ္မာ ပရိကမ္မံ ကရောန္တောပိ အဘဗ္ဗော ဒိဗ္ဗသောတာဓိဂမာယ ။ တေနဿ န ဘဂဝါ ပရိကမ္မံ ကထေသိ။ သော ဣတ္ထာဝတာ ဘဂဝတိ အာဃာတံ ဗန္ဓိတွာ စိန္တေသိ “အဒ္ဓါ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဧဝံ ဟောတိ ‘အဟမ္မိ ခတ္ထိယော အယမ္မိ ခတ္ထိယော၊ သစဿ ဣဏံ ဝနိဿတိ၊ အယမ္မိ သဗ္ဗညူ ဘဝိဿတိ’ တိ ဥဿယာယ မယံ န ကထေသိ” တိ။ သော အနုက္ကမေန ဝိဟိဘာဝံ ပတွာ တမတ္ထံ မဟာလိလိစ္ဆဝိနော ကထေန္တော ဝေမာဟ။

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိဝဏ္ဏနာ

၃၆၆-၃၇၁။ ဧကံသဘာဝိတောတိ ဧကံသာယ ဧကောဠာသာယ ဘာဝိတော၊ ဒိဗ္ဗာနံ ဝါ ဂ္ဂပါနံ ဒဿနတ္ထာယ၊ ဒိဗ္ဗာနံ ဝါ သဒ္ဓါနံ သဝနတ္ထာယ ဘာဝိတောတိ အတ္ထော။ တိရိယန္တိ အနုဒိသာယ။ ဥဘယံသဘာဝိတောတိ ဥဘယံသာယ ဥဘယကောဠာသာယ ဘာဝိတောတိ အတ္ထော။ အယံ ခေါ မဟာလိ ဟေတူတိ အယံ ဒိဗ္ဗာနံယေဝ ဂ္ဂပါနံ ဒဿနာယ ဧကံသဘာဝိတော သမာဓိ ဟေတု။

၁-ကဏ္ဍသံခလိယံ(သျှာ) ၂-ဒိဗ္ဗသောတာဓိဂမဿ(သိ၊သျှာ)

၃၇၂။ ဣမမတ္ထံ သုတွာ သော လိစ္ဆဝီ စိန္တေသိ “ဣဒံ ဒိဗ္ဗသောတေန သဒ္ဓသုဏနံ” ဣမသိံ သာသနေ ဥတ္တမတ္ထဘူတံ မညေ၊ ဣမဿ နန္ဒ အတ္ထာယ ဇေတေ ဘိက္ခု၊ ပညာသမ္ဘိ သဗ္ဗိပိ ဝဿာနိ အပဏ္ဏကံ ပြုဟူစရိယံ စရန္တိ၊ ယန္တုနာဟံ ဒသဗလံ တေမတ္ထံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ တတော တမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော “တောသံ နူန တန္တေ”တိအာဒိမာဟ။ သမာဓိဘာဝနာနန္တိ ဣေ သမာဓိ-ယေဝ သမာဓိဘာဝနာ၊ ဥဘယံသဘာဝိတာနံ သမာဓိနန္တိ အတ္ထော။ အထ ယသ္မာ သာသနတော ဗာဟိရာ တော သမာဓိဘာဝနာ၊ န အဇ္ဈတ္တိကာ။ တသ္မာ တာ ပဋိက္ခိပိတွာ ယဒတ္ထံ ဘိက္ခု၊ ပြုဟူစရိယံ စရန္တိ၊ တေ ဒသေန္တော ဘဂဝါ “န ခေါ မဟာလိ”တိအာဒိမာဟ။

စတုအရိယဖလဝဏ္ဏနာ

၃၇၃။ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနန္တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိနံ တိဏ္ဏံ ဗန္ဓနာနံ။ တာနိ ဟိ ဝဇ္ဇဒုက္ခဘယေ ရထေ သတ္တေ သံယောဇန္တိ၊ တသ္မာ သံယောဇနာ-နိတိ ပုစ္ဆန္တိ။ သောတာပန္နော ဟောတိတိ မဂ္ဂသောတံ အာပန္နော ဟောတိ။ အဝိနိပါတေဓမ္မောတိ စတုသု အပါယေသု အပတနဓမ္မော။ နိယတောတိ ဓမ္မနိယာမေန နိယတော။ သမ္မောဓိပရာယဏောတိ ဥပရိမဂ္ဂက္ကယသင်္ခါတာ သမ္မောဓိ ပရံ အယနံ အဿ၊ အနေန ဝါ ပတ္တဗ္ဗာတိ သမ္မောဓိပရာယဏော။

တနုတ္တာတိ ပရိယုဋ္ဌာနမန္တတယ စ ကဒါစိ ကရဟစိ ဥပ္ပတ္တိယာ စ တနုဘာဝါ။ ဩရန္တာဂိယာနန္တိ ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနံ၊ ယေဟိ ဗဒ္ဓေါ ဥပရိ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တိတုံ န သက္ကောတိ။ ဩပပါတိဏောတိ သေသယောနိ ပဋိက္ခေပဝစနမေတံ။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ တသိံ ဥပရိဘဝေယေဝ ပရိနိဗ္ဗာန-ဓမ္မော။ အနာဝတ္တိဓမ္မောတိ တတော ပြုဟူလောကာ ပုန ပဋိသန္ဓိဝသေန အနာဝတ္တနဓမ္မော။ စေတောဝိမုတ္တိန္တိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိံ၊ သဗ္ဗကိလေသဗန္ဓနဝိမုတ္တဿ အရဟတ္တဖလစိတ္တသေတံ အဓိဝစနံ။ ပညာဝိမုတ္တိန္တိ ဣတ္ထပိ သဗ္ဗကိလေသ-ဗန္ဓနဝိမုတ္တာ အရဟတ္တဖလပညာဝ ပညာဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မောတိ ဣမသိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ။ သယန္တိ သာမံ။ အဘိညာတိ အဘိဇာနိတွာ။ သန္တိကတွာတိ ပစ္စက္ခံ ကတွာ။ အထ ဝါ အဘိညာ သန္တိကတွာတိ အဘိညာယ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဣဏေန သန္တိကရိတွာတိပိ အတ္ထော။ ဥပသမ္ပန္နာတိ ပတွာ ပဋိလဘိတွာ။

အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၇၄-၅။ ဣဒံ သုတွာ လိစ္ဆဝိရာဇာ^၁ စိန္တေသိ “အယံ ပန ဓမ္မော^၂ န သကု-
 ဏေန ဝိယ ဥပ္ပတိတွာ, နာပိ ဂေါဓာယ ဝိယ ဥရေန ဂန္ဓာ သက္ကာ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ,
 အဒ္ဓါ ပန ဣမံ ပဋိဝိဇ္ဇန္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂပုဋိပဒါယ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပုစ္ဆာမိ တာဝ န”န္တိ။
 တတော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆန္တော “အတ္ထိ ပန ဘန္တေ” တိ အာဒိမာဟ။ *အဋ္ဌကိကောတိ
 ပဉ္စကိကံ တုရိယံ ဝိယ, အဋ္ဌကိကော ဂါမော ဝိယ စ အဋ္ဌင်္ဂမတ္ထောယေဝ ဟုတွာ
 အဋ္ဌကိကော, န အင်္ဂတော အညော မဂ္ဂေါ နာမ အတ္ထိ။ တေနော ဟ “သေယျ-
 ထိဒံ? သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ” တိ။ တတ္ထ သမ္မာ ဒဿနလက္ခဏာ သမ္မာ-
 ဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ အဘိနိရောပနလက္ခဏော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟဏ-
 လက္ခဏာ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော သမ္မာကမ္မန္တော။
 သမ္မာ ဝေါဒါပနလက္ခဏော သမ္မာအာဇီဝေါ။ သမ္မာ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော
 သမ္မာဝါယာမော။ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာ သမ္မာသတိ။ သမ္မာ သမာဓာန-
 လက္ခဏော သမ္မာသမာဓိ။ ဧတေသု ဧကေကဿ တိဏိ တိဏိ ကိစ္စာန်
 ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ တာဝ အညေဟိပိ အတ္တနော ပစ္စနိကကိလေ-
 သေဟိ သဒ္ဓိ^၃ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ^၄ ပဇဟတိ။ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကရောတိ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ
 စ ပဿတိ တပုဋိစ္ဆာဒကမောဟဝိမေနဝသေန အသမ္မောဟတော။ သမ္မာ-
 သင်္ကပ္ပါဒယောပိ တထေဝ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါဒိနိ ပဇဟန္တိ။ နိရောဓေ အာရမ္မဏံ
 ကရောန္တိ။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သဟဇာတဓမ္မေ အဘိနိရော-
 ပေတိ။ သမ္မာဝါစာ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟတိ။ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာ သမုဋ္ဌာပေတိ။
 သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာ ဝေါဒါပေတိ။ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာ ပဂ္ဂဟတိ။
 သမ္မာသတိ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သမ္မာသမာဓိ သမ္မာ ပဒဟတိ။

*အပိ စေသာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ နာမ ပုဗ္ဗဘာဂေ နာနာက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ
 ဟောတိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧကက္ခဏာ ဧကောရမ္မဏာ။ ကိစ္စတော ပန “ဒုက္ခေ
 ဣဏ”န္တိ အာဒိနိ^၅ စတ္တာရိ နာမာနိ လဘတိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ
 နာနာက္ခဏာ နာနာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧကက္ခဏာ ဧကောရမ္မဏာ။
 တေသု သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ကိစ္စတော “နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ” တိ အာဒိနိ^၆ တိဏိ နာမာနိ
 လဘတိ။ သမ္မာဝါစာဒယော တိဿော ဝိရတိယောပိ ဟောန္တိ။ စေတနာ-
 ဒယောပိ ဟောန္တိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဝိရတိယောဝ။ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိတိ
 ဣဒမ္ပိ ဒွယံ ကိစ္စတော သမ္ပပ္ပရာနသတိပဋ္ဌာနဝသေန စတ္တာရိ နာမာနိ
 လဘတိ။ သမ္မာသမာဓိ ပန ပုဗ္ဗဘာဂေပိ မဂ္ဂက္ခဏေပိ သမ္မာသမာဓိယေဝ။

၁-လိစ္ဆဝိ(သီ) ၂-ဝရဓမ္မော(သီ၊ သျှာ) *အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၇-ပိဋ္ဌေပိ၊ ၃-အဘိ ၂-၂၄၄-ပိဋ္ဌေ၊

ဣတိ ဣမေသု အဋ္ဌသု ဓမ္မေသု ဘဂဝတာ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပဋိပန္နဿ ယောဂိနော ဗဟူပကာရတ္တာ ပဌမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒေသိတာ။ အယဉ္ဇိ “ပညာ-
ပဇ္ဇောတော ပညာသတ္တ”န္တိ ၁ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ တောယ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာဉာဏသင်္ခါတာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ အဝိဇ္ဇန္တကာရံ ဝိမေိတွာ ကိလေသ-
စောရေ ဃာတေန္တော ခေမေန ယောဂါဝစရော နိဗ္ဗာနံ ပါပုဏာတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပဋိပန္နဿ ယောဂိနော ဗဟူပကာရတ္တာ ပဌမံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဒေသိတာ”တိ။

သမ္မာသင်္ခါပေါ ပန တဿာ ဗဟူပကာရော၊ တသ္မာ တဒနန္တရံ ဝုတ္တော။ ယထာ ဟိ ဟေရညိကော ဟတ္ထေန ပရိဝဇ္ဇေတွာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ စက္ခုနာ ကဟာပဏံ ဩလောကေန္တော “အယံ ဆေကော၊ အယံ ကူဋော”တိ ဇာနာတိ။ ဧဝံ ယောဂါဝစရောပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတွာ ဝိတက္ကေတွာ ဝိပဿနာပညာယ ဩလောကယမာနော “ဣမေ ဓမ္မာ ကာမာဝစရာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ရူပါဝစရာဒယော”တိ ပဇာနာတိ။ ယထာ ဝါ ပန ပုရိသေန ကောဋိယံ ဂဟေတွာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ ပရိဝဇ္ဇေတွာ ဒိန္တံ မဟာရက္ခံ တစ္ဆကော ဝါသိယာ တစ္ဆေတွာ ကမ္မေ ဥပနေတိ။ ဧဝံ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကေတွာ ဝိတက္ကေတွာ ဒိန္တေ ဓမ္မေ ယောဂါဝစရော ပညာယ “ဣမေ ကာမာဝစရာ၊ ဣမေ ရူပါဝစရာ”တိ- အာဒိနာ နယေန ပရိတ္တိန္တိတွာ ကမ္မေ ဥပနေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သမ္မာသင်္ခါပေါ ပန တဿာ ဗဟူပကာရော၊ တသ္မာ တဒနန္တရံ ဝုတ္တော”တိ။ သွာယံ ယထာ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ ဧဝံ သမ္မာဝါစာယပိ ဥပကာရကော။ ယထာဟ “ပုဗ္ဗေ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခံ ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္စာ ဝါစံ ဘိန္တတိ”တိ။ တသ္မာ တဒနန္တရံ သမ္မာဝါစာ ဝုတ္တာ။

ယသ္မာ ပန “ဣဒဉ္ဇိဒဉ္ဇ ကရိဿာမာ”တိ ပဌမံ ဝါစာယ သံဝိဒဟိတွာ လောကေ ကမ္မန္တေ ပယောဇေန္တိ၊ တသ္မာ ဝါစာ ကာယကမ္မဿ ဥပကာရိ- ကာတိသမ္မာဝါစာယ အနန္တရံသမ္မာကမ္မန္တော ဝုတ္တော။ စတုပ္ပိဓံ ပန ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ တိဝိဇ္ဇေ ကာယဒုစ္စရိတံ ပဟာယ ဥဘယံ သုစရိတံ ပူရေန္တဿေဝ ယသ္မာ အာဇီဝဋ္ဌမကံ သီလံ ပူရတိ၊ န ဣတရဿ၊ တသ္မာ တဒဘယာနန္တရံ သမ္မာ- အာဇီဝေါ ဝုတ္တော။ ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝေန ပန “ပရိသုဒ္ဓေါ မေ အာဇီဝေါ”တိ ဣတ္ထာဝတာ စ ပရိတောသံ အကတွာ သုတ္တပမတ္တေန ဝိဟရိတုံ န ယုတ္တံ၊ အထ ခေါ “သမ္ဗိရိယာပထေသု ဣဒံ ဝိရိယံ သမာရဘိတဗ္ဗ”န္တိ ဒဿေတုံ တဒနန္တရံ သမ္မာဝါယာမော ဝုတ္တော။ တကော “အာရဒ္ဓဝိရိယေနပိ ကာယာဒီသု စတုသု

၁-ဗဟူပကာရတ္တာ(သိ) ၂-အဋ္ဌိ ၁-၂၀-ပိဋကေ ၃-ဂဟထိ(ဗဟူသု) ၄-၃၇၆-ပိဋကေ

ဝတ္ထုသု သတိ သူပဋိတာ^၁ ကာတဗျာ^၂တိ ဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမ္မာသတိ
ဒေသိတာ။ ယသ္မာ ပနေဝံ သူပဋိတာ သတိ သမာဓိဿ ဥပကာရာနုပကာရာနံ
ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္နေသိတွာ ပဟောတိ ဧကတ္တာရမ္ပဏေ စိတ္တံ သမာဓာတုံ၊
တသ္မာ သမ္မာသတိယာ အနန္တရံ သမ္မာသမာဓိ ဒေသိတောတိ ဝေဒိတဗျော။
ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သန္တိကိရိယာယာတိ ဧတေသံ သောတာပတ္တိဖလာဒီနံ
ပစ္စက္ခကိရိယတ္ထာယံ။

ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၇၆-၃၇၇။ **ကေမိဒါဟန္တိ** ဣဒံ ကသ္မာ အာရဒ္ဓံ။ အယံ ကိရ ရာဇာ “ရူပံ
အတ္တာ”တိ ဧဝံလဒ္ဓိကော၊ တေနဿ ဒေသနာယ စိတ္တံ နာမိပုစ္စတိ။ အထ
ဘဂဝတာ တဿ လဒ္ဓိယာ အာဝိကရဏတ္ထံ^၃ ဧကံ ကာရဏံ အာဟရိတုံ
ဣဒမာရဒ္ဓံ။ တတြာယံ သင်္ခေပတ္ထော—အဟံ ဧကံ သမယံ သောသိတာရာမေ
ဝိဟရာမိ၊ တတြ ဝသန္တိ မံ တေ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ ဧဝံ ပုစ္ဆိံသု။ အထာဟံ
တေသံ ပုဒ္ဂုပ္ပါဒံ ဒေသေတွာ တန္တိဓမ္မံ နာမ ကထေန္တော ဣဒမဝေါစံ
“အာဂုသော သဒ္ဓါသမ္ပန္နော နာမ ကုလပုတ္တော ဧဝရူပဿ သတ္ထု သာသနေ
ပဗ္ဗဇိတော ဧဝံ တိဝိဓံ သီလံ ပူရေတွာ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ ပတွာ ဌိတော ‘တံ
ဇိဝံန္တိအာဒီနိ ဝဒေယျ၊ ယုတ္တံ န ခေါ ဧတမဿာ”တိ။ တတော တေဟိ
“ယုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တေ “အဟံ ခေါ ပနေတံ အာဂုသော ဧဝံ ဇာနာမိ ဧဝံ ပဿာမိ၊
အထ စ ပနာဟံ န ဝဒါမိ”တိ တံ ဝါဒံ ပဋိက္ခိပိတွာ ဥတ္တရိ ဒိဏာသဝံ
ဒေသေတွာ “ဣမဿ ဧဝံ ဝတ္ထုန ယုတ္တ”န္တိ အဝေါစံ။ တေ မမ ဝစနံ သုတွာ
အတ္တမနာ အဟေသုန္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သောဝိ အတ္တမနော အဟောသိ။
တေနာဟ “ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော ဩဒ္ဓဒ္ဓေါ လိန္တဝိ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္တိ”တိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋကထာယံ

မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သူပတိဋ္ဌိတာ (သု)၊ သုပဋိတာ (က)

၇-ဇာလိယသုတ္တ

ဒွေပဗ္ဗဇိတဗတ္တ၊ ဝဏ္ဏနာ

၃၇၈။ ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ကောသမ္ဗိယန္တိ ဇာလိယသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗ-
 ပဒဝဏ္ဏနာ။ * ဘောသိတာရာမေတိ ဘောသိတေန သေဋ္ဌိနာ ကတေ
 အာရာမေ။ ပုဗ္ဗေ ကိရ အလ္လကပ္ပရဋ္ဌိံ နာမ အဟောသိ။ တတော ကောတူ-
 ဟလိကော နာမ ဒလိဒ္ဓေါ ဆာတကဘယေန သပုတ္တဒါရော အဝန္တရဋ္ဌိံ^၂
 ဂစ္ဆန္တော ပုတ္တံ ဝဟိတုံ အသက္ကောန္တော ဆဇ္ဇေတွာ အဂမာသိ။ မာတာ
 နိဝတ္တိတွာ တံ ဂဟေတွာ ဂတာ၊ တေ ဧကံ ဂေါပါလကဂါမံ ပဝိသိံသု။
 ဂေါပါလကေန စ^၃ တဒါ ဗဟု ပါယာသော ပဋိယတ္တော ဟောတိ။ တေ
 တတော^၄ ပါယာသံ လဘိတွာ ဘုဋ္ဌိံသု။ အထ သော ပုရိသော ဗလဝပါယာသံ
 ဘုက္ကော^၅ ဇီရာပေတုံ အသက္ကောန္တော ရတ္တိဘာဂေ ကာလံ ကတွာ တတ္ထေဝ
 သုနိယာ ကုန္တိသ္မိံ ပဋိသန္တိံ ဂဟေတွာ ကုက္ကုရော ဇာတော၊ သော
 ဂေါပါလကဿ ပိယော အဟောသိ။ ဂေါပါလကော စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ
 ဥပဋ္ဌာသိ^၆။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါပိ ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ^၇ ကုက္ကုရဿ ဧကေကံ
 ပိဏ္ဏံ ဒေတိ။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ သိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဂေါပါလကေန သဒ္ဓိံ^၈
 ပဏ္ဏသာလဒ္ဓိ ဂစ္ဆတိ။ သော ဂေါပါလကေ အသန္တိဟိတေ ဘတ္တဝေလာယံ
 သယမေဝ ဂန္တော ကာလာရောစနတ္ထိံ^၉ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ဘုဿတိ။ အန္တရာ-
 မဂ္ဂေပိ စဏ္ဍမိဂေ ဒိသွာ ဘုဿိတွာ ပလာပေတိ။ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ မုဒုကေန
 စိတ္တေန ကာလံ ကတွာ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တကြာယ “**ဘောသကဒေဝ-
 ပုတ္တော**” တွေဝ နာမံ အဟောသိ။ သော ဒေဝလောကတော စဝိတွာ
 ကောသမ္ဗိယံ ဧကသ္မိံ ကုလသရေ^{၁၀} နိဗ္ဗတ္တိ။ တံ အပုတ္တကော သေဋ္ဌိ တဿ
 မာတာပိတုနံ ဓနံ ဒတွာ ပုတ္တံ ကတွာ အဂ္ဂဟေသိ။ အထ သော အတ္တနော
 ပုတ္တေ ဇာတေ သတ္တက္ခတ္တံ^{၁၁} ဃာတာပေတုံ ဥပက္ကမိ။ သော ပုညဝန္တတာယ
 သတ္တသုပိ ဌာနေသု မရဏံ အပ္ပတွာ အဝသာနေ ဧကာယ သေဋ္ဌိမိတာယ
 ဝေယျတ္တိယေန လဒ္ဓဇိဝိကော အပရဘာဂေ ပိတု အစွယေန သေဋ္ဌိဌာနံ ပတွာ

*မ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၇၊ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၁၀၈-ပိဋ္ဌေသုပိ။
 ၁-အဇိတရဋ္ဌိ(သီ)၊ ၃-မိဋ္ဌရဋ္ဌိ(သျှ)၊ ၄-အဒိဗ္ဗရဋ္ဌိ နာမ(ဓ) ၂-အနန္တရရဋ္ဌိ(သီ)
 ၅-ဂေါပါလကနံ စ(သီ) ၆-တေ တံ(သျှ) ၇-ဘုဋ္ဌန္တော(က) ၈-ဥပဋ္ဌဟတိ(သီ)
 ၉-ဘတ္တကိစ္စကာလေ(သီ၊ သျှ) ၁၀-ဝေလာရောစနတ္ထိံ(သျှ) ၁၁-ဧကဿ ကုလဿ စရေ(က)

ဆောသိတသေဋ္ဌိ^၁ နာမ ဇာတော။ အညေပိ ကောသမ္ဗိယံ* ကုက္ကုဒ္ဓသေဋ္ဌိ၊ ပါဝါရိကသေဋ္ဌိတိ ဒွေ သေဋ္ဌိနော အတ္ထိ၊ ဣမိနာ သဋ္ဌိ^၂ တယော အဟေသံ။

*တေန စ သမယေန ဟိမဝန္တတော ပဉ္စသတတာပသာ သရိရသန္တပ္ပနတ္ထံ အန္တရန္တရာ ကောသမ္ဗိ^၃ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဧတေ တယော သေဋ္ဌိ အတ္တနော အတ္တနော ဥယျာနေသု ပဏ္ဍကုဒ္ဓိယော ကတွာ ဥပဋ္ဌာနံ ကရေန္တိ။ အထေကဒိဝံသံ တေ တာပသာ ဟိမဝန္တတော အာဂစ္ဆန္တာ မဟာကန္တာရေ တသိတာ ကိလန္တာ ဧကံ မဟန္တံ ဝဋ္ဋရက္ခံ ပတွာ^၂ တတ္ထ အဝိဝတ္ထာယ ဒေဝတာယ သန္တိကာ သင်္ဂဟံ ပစ္စာသိသန္တာ နိသီဒိ^၄ သူ။ ဒေဝတာ သဗ္ဗာလင်္ကာရဝိဘူသိတံ ဟတ္ထံ ပသာရေတွာ တေသံ ပါနိယပါနကာဒိနိ^၅ ဒတွာ ကိလမထံ ပဋိဝိနောဒေသိ၊ ဧတေ ဒေဝတာယာနဘာဝေန ဝိမှိတာ ပုစ္ဆိ^၆ သု “ကိ^၇ န ခေါ ဒေဝထေ ကမ္မံ ကတွာ တယာ အယံ သမ္ပတ္တိ လဒ္ဓါ”တိ။ ဒေဝတာ အာဟု “လောကေ ဗုဒ္ဓေါ နာမ ဘဂဝါ ဥပ္ပန္နော၊ သော ဧတရဟိ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ တံ ဥပဋ္ဌဟတိ။ သော ဥပေါသထဒိဝသေသု အတ္တနော ဘတကံနံ ပကတိဘတ္တဝေတနမေဝ ဒတွာ ဥပေါသထံ ကာရာပေသိ။ အထာဟံ ကေဒိဝံသံ မဇ္ဈနိကေ^၈ ပါတရာသတ္ထာယ အာဂတော ကဋ္ဌိ ဘတကကမ္မံ အကရေန္တံ ဒိဿာ ‘အဇ္ဇ မနုဿာ၊ ကဿာ ကမ္မံ န ကရေန္တိ’တိ ပုစ္ဆိ^၉။ တဿ မေ တမတ္ထံ အာရောစေသံ။ အထာဟံ တေဒဝေါစံ ‘ဣဒါနိ ဥပဗုဒ္ဓိဝသော ဂတော၊ သက္ကာ န ခေါ ဥပဗျုပေါသထံ ကာတု’န္တိ။ တတော သေဋ္ဌိဿ ပဋိဝေဒေတွာ ‘သက္ကာ ကာတု’န္တိ အာဟ။ သွာဟံ ဥပဗုဒ္ဓိဝံသံ ဥပဗျုပေါသထံ သမာဒိယိတွာ တဒဟေဝ ကာလံ ကတွာ ဣမံ သမ္ပတ္တိ^{၁၀} ပဋိလဘိ”န္တိ။

အထ တေ တာပသာ “ဗုဒ္ဓေါ ကိရ ဥပ္ပန္နော”တိ သဉ္ဇာတပီတိပါမောဇ္ဇာ တတောဝ သာဝတ္ထိ^{၁၁} ဂန္တကာမာ ဟုတွာပိ “ဗဟူပကာရာ နော ဥပဋ္ဌာကသေဋ္ဌိနော တေသမ္ဗိ ဣမမတ္ထမာရောစေဿာမာ”တိ ကောသမ္ဗိ^{၁၂} ဂန္တာ သေဋ္ဌိဟိ ကတသက္ကာရဗဟုမာနာ “တဒဟေဝ မယံ ဂစ္ဆာမာ”တိ အာဟံသု။ “ကိ^{၁၃} ဘန္တေ တုရိတာတ္ထ၊ နန တုမေ ပုဗ္ဗေ စတ္တာရော ပဉ္စ မာသေ ဝသိတွာ ဂစ္ဆထာ”တိ စ ဝုတ္တေ တံ ပဝတ္ထိ^{၁၄} အာရောစေသံ။ “တေန ဟိ ဘန္တေ သဟေဝ ဂစ္ဆာမာ”တိ စ ဝုတ္တေ “ဂစ္ဆာမ မယံ၊ တုမေ သဏိကံ အာဂစ္ဆထာ”တိ သာဝတ္ထိ^{၁၅} ဂန္တာ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္ထံ ပါပုဏိ^{၁၆} သူ။ တေပိ သေဋ္ဌိနော

၁-ဆောသကသေဋ္ဌိ(သိ) ၂-ပတ္တာ(က) ၃-ဇေ ၂-၂၀၈၊ ဓမ္မပဒ-ဋ္ဌ ၁-၁၃၂-ပိဋကသု၊ ၄-မဇ္ဈနိကေ(သိ-သျာ)

ပဉ္စသတပဉ္စသတသကဋပရိဝါရာ သာဝတ္ထိံ ဂန္ဓာ ဒါနာဒိနိ ဒတွာ ကောသမ္ဘိံ အာဂမနတ္ထာယ ဘဂဝန္တိ ယာစိတွာ ပစ္စာဂဗ္ဗ တယော ဝိဟာရေ ကာရေသုံ။ တေသု ကုတ္တုဋ္ဌာသေဋ္ဌိနာ ကတော ကုတ္တုဋ္ဌာရာမော နာမ၊ ပါဝါရိကသေဋ္ဌိနာ ကတော ပါဝါရိကဗ္ဗဝနံ နာမ၊ ဘောသိတသေဋ္ဌိနာ ကတော ဘောသိ- တာရာမော နာမ အဟောသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ကောသမ္ဘိယံ ဝိဟရတိ ဘောသိတာရာမေ”တိ။

ပုဏ္ဏိယောတိ ဣဒံ တဿ နာမံ။ ဇာလိယောတိ ဣဒမ္ဘိ ဣတရဿ၊ နာမမေဝ။ ယသ္မာ ပနဿ ဥပဇ္ဈာယော ဒါရုမယေန ပတ္တေန ဝိဇ္ဇာယ စရတိ၊ တသ္မာ ဒါရုပတ္တိကန္တေဝါသိတိ ဝုစ္စတိ။ တေဒဝေါပုန္တိ ဥပါရုက္ခာဓိပ္ပါယေန ဝါဒံ အာရောပေတုကာမာ ဟုတွာ တေဒဝေါပု။ ဣတိ ကိရ နေသံ အဟောသိ—သစေ သမဏော ဂေါတမော “တံ ဇီဝံ တံ သရိရ”န္တိ ဝက္ခတိ၊ အထဿ မယံ ဧတံ ဝါဒံ အာရောပေဿာမ “ဘော ဂေါတမ တုမှာကံ လဒ္ဓိယာ ဣဓေဝ သတ္တော ဘိဇ္ဇတိ၊ တေန ဝေါ ဝါဒေါ ဥစ္စေဒဝါဒေါ ဟောတိ”တိ။ သစေ ပန “အညံ ဇီဝံ အညံ သရိရ”န္တိ ဝက္ခတိ၊ အထဿေတံ ဝါဒံ အာရောပေဿာမ “တုမှာကံ ဝါဒေ ရူပံ ဘိဇ္ဇတိ၊ န သတ္တော ဘိဇ္ဇတိ။ တေန ဝေါ ဝါဒေ သတ္တော သဿတော အာပဇ္ဇတိ”တိ။

၃၇၉-၃၈၀။ အထ ဘဂဝါ “ဣမေ ဝါဒါရောပနတ္ထာယ ပဉ္စ ပုစ္ဆန္တိ၊ မမ သာသနေ ဣမေ ဒွေ အန္တေ အနုပဂဗ္ဗ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ အတ္ထိတိ န ဇာနန္တိ၊ ဟန္တ နေသံ ပဉ္စ အဝိဿဇ္ဇေတွာ တဿာယေဝ ပဋိပဒါယ အာဝိဘာဂတ္ထံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ”တိ စိန္တေတွာ “တေန ဟာဝုသော”တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကလ္လံ န ခေါ တဿေတံ ဝေနာယာတိ တဿေတံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိ- တဿ တိဝိဓံ သီလံ ပရိပူရေတွာ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနံ ပတ္တဿ၊ ယုတ္တံ န ခေါ တေံ ဝတ္တန္တိ အတ္ထော၊ တံ သုတွာ ပရိဗ္ဗာဇကာ “မုထုဇ္ဇေနော နာမ ယသ္မာ နိဗ္ဗိစိ- ကိစ္ဆော န ဟောတိ၊ တသ္မာ ကဒါစိ ဧဝံ ဝဒေယျာ”တိ ပညာမာနာ “ကလ္လံ တဿေတံ ဝေနာယာ”တိ အာဟံသု။ အထ စ ပနာဟံ န ဝဒါမိတိ အဟံ တေမေဝံ ဇာနာမိ၊ နော စ ဧဝံ ဝဒါမိ၊ အထ ခေါ ကသိဏပရိကမ္ဘံ ကတွာ ဘာဝေန္တဿ သညာဗလေန ဥပ္ပန္နံ မဟဂ္ဂတစိတ္တမေတန္တိ သညံ ဌပေသိ။

၁-မုဏ္ဏိယောတိ(သိ)သျာ) ၂-တဿ(က)
 ၃-တေံ ဝေနာယ တေံ ဝတ္တံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော(သိ)၊ တေံ ဝေနာယ ဝတ္တံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော(သျာ)
 ယုတ္တံ န ခေါ ဝေနာယ၊ တေံ ဝတ္တံ ယုတ္တန္တိ အတ္ထော(?)

၂၀၆

ဒီဃနိကာယ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ

န ကလ္လံ တဿေတန္တိ ဣဒံ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော “ယသ္မာ ဒိဏာသဝေါ ဝိဂတ-
သုမ္မောဟော တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ တသ္မာ န ယုတ္တံ တဿေတံ.ဝတ္ထု” နိ မညမာနာ
ဝဒန္တိ။ သေသမေတ္တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ဇာလိယသုတ္တဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ

အစေလကဿပဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၃၀၁။ ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ ဥရုညာယံ ဝိဟရတီတိ မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ။
 တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒဝတ္ထုနာ။ ဥရုညာယန္တိ ဥရုညာတိ တဿ ရဋ္ဌဿပိ နဂရဿပိ
 တေဒေဝနာမံ၊ ဘဂဝါဟိ ဥရုညာနဂရံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။ ကဏ္ဍကတ္ထလေ
 မိဂဒါယေတိ တဿ နဂရဿ အဝိဒူရေ ကဏ္ဍကတ္ထလံ နာမ ဧကော ရမဏီယော
 ဘူမိဘာဂေါ အတ္ထိ။ သော မိဂါနံ အဘယတ္ထာယ ဒိန္နတ္တာ “မိဂဒါယော”တိ
 ဝုစ္စတိ။ တသ္မိံ ကဏ္ဍကတ္ထလေ မိဂဒါယေ။ အစေလောတိ နဂူပရိဗ္ဗာဇကော။
 ကဿပေါတိ တဿ နာမံ။ တပဿိန္တိ တပနိဿိတကံ။ လူခါဇိဝိန္တိ အစေလက-
 မုတ္တာစာရာဒိဝသေန လူခေါ အာဇီဝေါ အဿာတိ လူခါဇိဝိ၊ တံ လူခါဇိဝိ။
 ဥပက္ခောသတီတိ ဥပက္ခေတိ။ ဥပဝဒတီတိ ဟိဋ္ဌေတိ ဝဋ္ဌေတိ။ ဓမ္မဿ စ
 အနုဓမ္မံ ဗျာကရောန္တိတိ ဘောတာ ဂေါတမေန ဝုတ္တကာရဏဿ အနုကာရဏံ
 ကဏေန္တိ။ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါတိ ပရေဟိ ဝုတ္တကာရဏေန
 သကာရဏော ဟုတ္တာ တုမှာကံ ဝါဒေါ ဝါ အနုဝါဒေါ ဝါ ဝိညူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗံ
 ကာရဏံ ကောစိ အပုမတ္တကောပိ ကိံ န အာဂစ္ဆတိ။ ဗုဒ္ဓံ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ “ကိံ သဗ္ဗာကာရေနပိ တဝ ဝါဒေ ဂါရယံ ကာရဏံ နတ္ထိ”တိ။
 အနုပ္ပက္ခာတုကာမာတိ န အဘူတေန ဝတ္ထုကာမာ။

၃၀၂။ ကေစ္စံ တပဿိံ လူခါဇိဝိန္တိအာဒိသု ဣဓေကဓ္စော အစေလက-
 ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိတပနိဿိတတ္တာ တပဿိံ “လုခေန ဇိဝိတံ ကပ္ပေဿာမိ”တိ တိဏ-
 ဂေါမယာဒိဘက္ခနာဒိဟိ နာနပ္ပကာရေဟိ အတ္တာနံ ကိလမေတိ၊ အပ္ပပုည-
 တာယ စ သုခေန ဇိဝိတဝုတ္တိမေဝ န လာဘတိ၊ သော တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ
 ပူရေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော တာဒိသံ တပနိဿိတောပိ ပုညဝါ ဟောတိ၊ လာဘတိ လာဘ-
 သက္ကာရံ။ သော “န ဒါနိ မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ အတ္တာနံ ဥပစ္စ ဌာနေ
 သက္ကာဝေတွာ “ဘိယျောသော မတ္တာယ လာဘံ ဥပ္ပါဒေဿာမိ”တိ အနေသန-
 ဝသေန တိဏိ ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒွေ သန္ဓာယ
 ပဋ္ဌမနယော ဝုတ္တော။

အပရော တပနိဿိတကော လူခါဇိဝိ အပ္ပပုညော ဟောတိ၊ န လာဘတိ
 သုခေန ဇိဝိတဝုတ္တိ။ သော “မယံ ပုဗ္ဗေပိ အကတပုညတာယ သုခဇိဝိကာ

နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟန္တဒါနိ ပုညာနိ ကရောမိ”တိ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော လူခါဇီဝိ ပုညဝါ ဟောတိ၊ လဘတိ သုခေန ဇီဝိတပုတ္တိံ။ သော “မယံ ပုဗ္ဗေဝိ ကတပုညတာယ သုခဇီဝိကာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ စိန္တေတွာ အနေသနံ ပဟာယ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒွေ သန္ဓာယ ဒုတိယနယော ဝုတ္တော။

ဧကော ပန တပဿိ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ ဟောတိ ဗာဟိရကာစာရယုတ္တော တာပသော ဝါ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော ဝါ၊ အပ္ပပုညတာယ စ မနာပေ ပစ္စယေ န လဘတိ။ သော အနေသနဝသေန တိဏိ ဒုစရိတာနိ ပူရေတွာ အတ္တာနံ သုခေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော “န ဒါနိ မယာ သဒိသော အတ္ထိ”တိ မာနံ ဥပ္ပါဒေတွာ အနေသနဝသေန လဘသက္ကာရံ ဝါ ဥပ္ပါဒေန္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-ဝသေန “သုခေါ ဣမိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဒဟရာယ မုဒုကာယ လောမသာယ” သမ္ပဿော”တိ အာဒိနိ စိန္တေတွာ ကာမေသု ပါတဗျတံ ဝါ အာပဇ္ဇန္တော တိဏိ ဒုစရိတာနိ ပူရေတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒွေ သန္ဓာယ တတိယနယော ဝုတ္တော။

အပရော ပန အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီ အပ္ပပုညော ဟောတိ၊ သော “အဟံ ပုဗ္ဗေဝိ အကတပုညတာယ သုခေန ဇီဝိကံ န လဘာမိ”တိ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော “ပုဗ္ဗေပါတံ ၂ ကတပုညတာယ သုခံ လဘာမိ၊ ဣဒါနိ ပုညာနိ ၃ ကရိဿာမိ”တိ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ဣမေ ဒွေ သန္ဓာယ စတုတ္ထနယော ဝုတ္တော။ ဣဒံ တိတ္ထိယဝသေန အာဂတံ၊ သာသနေဝိ ပန သတ္တတိ။

ဧကစ္စော ဟိ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဝသေန လူခါဇီဝိ ဟောတိ၊ အပ္ပပုညတာယ ဝါ သကလမ္ဘိ ဂါမံ ဝိစရိတွာ ဥဒရပူရံ န လဘတိ။ သော “ပစ္စယေ ဥပ္ပါဒေဿာမိ”တိ ဝေဇ္ဇကမ္ဘာဒိဝသေန ဝါ အနေသနံ ကတွာ၊ အရဟတ္တံ ဝါ ပဋိဇာနိတွာ၊ တိဏိ ဝါ ကုဟနဝတ္ထုနိ ပဋိသေဝိတွာ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

၁-လောမသာယ ဗာဟာယ(သီ) ၂-ပုဗ္ဗေဟံ(သီ)၊ ပုဗ္ဗေဝါဟံ(သျာ)
၃-ဣဒါနိပိ ပုညာနေဝ(သီ၊ သျာ)

အပရော စ တာဒိသောဝ ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော တာယ ပုညသမ္ပတ္တိယာ မာနံ ဇနယိတွာ ဥပ္ပန္နံ လာဘံ ထာဝရံ ကတ္ထုကာမော အနေသနဝသေန တိဏိ ဒုစရိတာနိ ပူရေတွာ နိရယေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

အပရော သမာဒိန္နရတင်္ဂေါ အပ္ပပုညောဝ ဟောတိ၊ န လဘတိ သုခေန ဇီဝိတပုတ္တိံ။ သော “ပုဗ္ဗေပါဟံ” အကတပုညတာယ ကိဉ္စိ န လဘာမိ၊ သစေ ဣဒါနိ အနေသနံ ကရိဿံ၊ အာယတိမ္ပိ ဒုလ္လဘသုခေါ ဘဝိဿာမီ”တိ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တု၊ အသက္ကောန္တော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

အပရော ပုညဝါ ဟောတိ၊ သော “ပုဗ္ဗေပါဟံ ကတပုညတာယ တေရဟိ သုဒိတော၊ ဣဒါနိပိ ပုညံ ကရိဿာမီ”တိ အနေသနံ ပဟာယ တိဏိ သုစရိတာနိ ပူရေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တု၊ အသက္ကောန္တော သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။

၃၀၃။ အာဂတိဉ္စာတိ “အသုကဋ္ဌာနတော နာမ ဣမေ အာဂတာ”တိ ဧဝံ အာဂတိဉ္စ။ ဂတိဉ္စာတိ ဣဒါနိ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနဉ္စ။ စုတိဉ္စာတိ တတော စဝနဉ္စ။ ဥပ-
ပတ္တိဉ္စာတိ တတော စုတာနံ ပုန ဥပပတ္တိဉ္စ။ ဣံ သဗ္ဗံ တပံ ဂရဟိဿာမီတိ “ကေန ကာရဏေန ဂရဟိဿာမိ။ ဂရဟိတဗ္ဗမေဝ ဟိ မယံ ဂရဟာမ၊ ပသံသိတဗ္ဗံ ပသံသာမ၊ န ဘဏ္ဍိကံ ကရောန္တော မဟာရဇကော ဝိယ ဓောတဉ္စ အဓောတဉ္စ ဧကတော ကရောမာ”တိ ဒဿေတိ။

၃၀၄။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ပကာသေန္တော “သန္တိ ကဿပ ဧကေ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ”တိအာဒိမာဟ။ ယံ တေ ဧကေန္တိ ပဉ္စဝိဓံ သီလံ၊ တဉ္စိ လောကေ န ကောစိ “န သာဂူ”တိ ဝဒတိ။ ပုန ယံ တေ ဧကေန္တိ ပဉ္စဝိဓံ ဝေရံ၊ တံ န ကောစိ “သာဂူ”တိ ဝဒတိ။ ပုန ယံ တေ ဧကေန္တိ ပဉ္စဒ္ဓါရေ အသံဝရံ၊ ဧတ ကိရ “စက္ခု နာမ န နိရုန္တိတဗ္ဗံ၊ စက္ခုနာ မနာပံ ရူပံ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ယေ နယော သောတာဒိသု။ ပုန ယံ တေ ဧကေန္တိ ပဉ္စဒ္ဓါရေ သံဝရံ။

ဧဝံ ပရေသံ ဝါဒေန သဟ အတ္တနော ဝါဒဿ သမာနာသမာနတံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော ဝါဒေန သဟ ပရေသံ ဝါဒဿ သမာနာ-
သမာနတံ ဒဿေန္တော “ယံ မယ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတြာပိ ပဉ္စသိလာဒိဝသေ-
နေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၁-ပုဗ္ဗေပါဟံ (သိ)၊ ပုဗ္ဗေပါဟံ (သျာ) ၂-စက္ခုနာ နာမရူပံ (က)
ဒီ-၄ ၁-၁၉

သမနယုဉ္ဇန္တိပနကထာဝတ္ထနာ

၃၈၅။ သမနယုဉ္ဇန္တိ သမနယုဉ္ဇန္တိ၊ ဣတ္ထ စ လဒ္ဓိံ ပုစ္ဆန္တော သမနယုဉ္ဇတိ
နာမ၊ ကာရဏံ ပုစ္ဆန္တော သမနဂါဟတိ နာမ၊ ဥဘယံ ပုစ္ဆန္တော
သမနဘာသတိ နာမ။ သတ္တာရာ ဝါ သတ္တာရန္တိ သတ္တာရာ ဝါ သဒ္ဓိံ သတ္တာရံ
ဥပသံဟရိတွာ “ကိံ တေ သတ္တာ တေ ဓမ္မေ သဗ္ဗသော ပဟာယ ဝတ္တတိ၊
ဥဒါဟု သမဏော ဂေါတမော”တိ။ ဒုတိယပဒေဝိ ဒေသေ နယော။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ယောဇေတွာ ဒသေန္တော “ယေ ဣမေသံ ဘဝတ”န္တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာတိ အကုသလာ စေဝ
“အကုသလာ”တိ စ သင်္ခါတာ ဣတာ၊ ကောဋ္ဌာသံ ဝါ ကတွာ ဌပိတာတိ
အတ္ထော။ ဒေ နယော သဗ္ဗပဒေသု။ အပိ စေတ္ထ သာဝဇ္ဇာတိ သဒေါသာ။ န
အလမရိယာတိ နိဒ္ဒေါသဋ္ဌေန အရိယာ ဘဝိတုံ နာလံ အသမတ္တာ။

၃၈၆-၃၉၂။ ယံ ဝိညူ သမနယုဉ္ဇန္တောတိ ယေန ဝိညူ အမှေ စ အညေ စ
ပုစ္ဆန္တော ဧဝံ ဝဒေယျ။ တံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ အတ္ထိ တံ ကာရဏန္တိ အတ္ထော။ ယံ ဝါ
ပန ဘောန္တော ပရေ ဂဏာစရိယာတိ ပရေ ပန ဘောန္တော ဂဏာစရိယာ
ယံ ဝါ တံ ဝါ အပ္ပမတ္တကံ ပဟာယ ဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ အမှေဝ တတ္ထ
ယေဘုယျေန ပသံသေယျန္တိ ဣဒံ ဘဂဝါ သတ္တာရာ သတ္တာရံ သမနယုဉ္ဇနေပိ
အာဟ၊ သံစေန သံစံ သမနယုဉ္ဇနေပိ။ ကဿာ? သံစပသံသာယပိ သတ္ထုယေဝ
ပသံသာသိဒ္ဓိတော။ ပသိဒမာနာပိ ဟိ ဗုဒ္ဓသမ္ပတ္တိယာ သံစေ၊ သံစ-
သမ္ပတ္တိယာ စ ဗုဒ္ဓေ ပသိဒန္တိ၊ တထာ ဟိ ဘဂဝတော သရိရသမ္ပတ္တိံ ဝိသ္ဿာ၊
ဓမ္မဒေသနံ ဝါ သုတွာ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော “လာဘာ ဝတ ဘော သာဝကာနံ
ယေ ဝေရူပဿ သတ္ထု သန္တိကာဝစရာ”တိ။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓသမ္ပတ္တိယာ သံစေ ပသိဒန္တိ။
ဘိက္ခုနံ ပနာစာရဂေါစရံ အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒိနိ စ ဝိသ္ဿာ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော
“သန္တိကာဝစရာနံ ဝတ ဘော သာဝကာနံ အယဉ္ဇ ဥပသမဂုဏော သတ္ထု
ကိဝရူပေါ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဧဝံ သံစသမ္ပတ္တိယာ ဗုဒ္ဓေ ပသိဒန္တိ။ ဣတိ
ယာ သတ္ထုပသံသာ၊ သာ သံစဿ၊ ယာ ပသံသာ၊ သာ သတ္ထုတိ
သံစပသံသာယပိ သတ္ထုယေဝ ပသံသာသိဒ္ဓိတော ဘဂဝါ ဒ္ဓိသုပိ နယေသု
“အမှေဝ တတ္ထ ယေဘုယျေန ပသံသေယျ”န္တိ အာဟ။ သမဏော
ဂေါတမော ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ ပဟာယ ဝတ္တတိ၊ ယံ ဝါ ပန
ဘောန္တော ပရေ ဂဏာစရိယာတိအာဒိသုပိ ပနေတ္ထ ၊ အယမဓိပ္ပေါယော—

သုတ္တံ]

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၁

သမ္ပတ္တသမာဒါနသေတုသာတဝသေန ဟိ တိသော ဝိရတိယော။ တာသု သမ္ပတ္တသမာဒါနဝိရတိမတ္တမေဝ အညေသံ ဟောတိ။ သေတုသာတဝိရတိ ပန သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ပဉ္စသု ပန တဒဂံဝိက္ခန္တနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏပ္ပဟာနေသု အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန စေဝ ဝိပဿနာမတ္တဝသေန စ တဒဂံဝိက္ခန္တနပ္ပဟာနမတ္တမေဝ အညေသံ ဟောတိ။ ဣတရာနိ တီဏိ ပဟာနာနိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။ တထာ သီလသံဝရော၊ ခန္တိသံဝရော၊ ဣဏသံဝရော၊ သတိသံဝရော၊ ဝီရိယသံဝရောတိ ပဉ္စ သံဝရာ၊ တေသု ပဉ္စသီလမတ္တမေဝ၊ အဓိဝါသနခန္တိမတ္တမေဝ စ အညေသံ ဟောတိ။ သေသံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ပဉ္စ ခေါ ပနိမေ ပါတိမောက္ခဋ္ဌေသာ၊ တေသု ပဉ္စသီလမတ္တမေဝ အညေသံ ဟောတိ။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ။

ဣတိ အကုသလပ္ပဟာနေ စ ကုသလသမာဒါနေ စ တီသု ဝိရတိသု ပဉ္စသု ပဟာနေသု ပဉ္စသု သံဝရေသု ပဉ္စသု ဥဋ္ဌေသေသု “အဟမေဝ စ မယုဉ္စ သာဝကသံဘော လောကေ ပညာယတိ။ မယာ ဟိ သဒိသော သတ္တာ နာမ၊ မယံ သာဝကသံဘေန သဒိသော သံဘော နာမ နတ္ထိ”တိ ဣဂါ သီဟနာဒံ နဒတိ။

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၉၃။ ဧဝံ သီဟနာဒံ နဒိတွာ တဿ သီဟနာဒဿ အဂိဝိရိတဘာဝါဝဗောနေတ္ထံ “အတ္ထိ ကဿပ မဂ္ဂေါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မဂ္ဂေါတိ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ။ ပဋိပဒါတိ ပုဗ္ဗဘာဝပဋိပဒါ။ ကာလဝါဒီတိအာဒိနိ ဗြဟ္မဇာလေ ဝဏ္ဏိဘာနိ။ ဣဒါနိ တံ ဒုဝိဓံ မဂ္ဂဉ္စ ပဋိပဒဉ္စ ဧကေတော ကတွာ ဒဿေန္တော “အယမေဝ အရိယော”တိအာဒိမာဟ။ ဣဒံ ပန သုတွာ အစေလော စိန္တေသိ ‘သမဏော ဂေါတမော’မယံယေဝံ မဂ္ဂေါ စ ပဋိပဒါ စ အတ္ထိ။ အညေသံ နတ္ထိ”တိ ခညတိ။ ဟန္တဿာဟံ အမှာကန္တိ မဂ္ဂံ ကထေမိ”တိ။ တတော ဒုစေလကပဋိပဒံ ကထေသိ။ တေနာဟ “ဧဝံ ဝုတ္တေ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေဝါစ။ ပ။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂမနယုတ္တော ဝိဟရတိ”တိ။

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၄။ တတ္ထ တပေါပက္ကမာတိ တပါရမ္မာ၊ တပေါကမ္မာနိတိ အတ္ထော။ သာမညသင်္ခါတာတိ သမဏကမ္မသင်္ခါတာ။ ဗြဟ္မညသင်္ခါတာတိ ဗြာဟ္မဏကမ္မသင်္ခါတာ။ *အဝေလကောတိ နိစ္စောလော၊ နဂ္ဂေါတိ အတ္ထော။ ပုတ္တာစာရောတိ ဝိသဋ္ဌာစာရော၊ ဥစ္စာရကမ္မာဒိသု လောကီယကုလပုတ္တာစာရေန

* မ-၅ ၁-၃၄၉၊ အဘိ-၅ ၃-၈၁၊ အံ-၅ ၂-၂၄၅-ပိဋေသုပိ။

ဝိရဟိတော ဌိတကောဝ ဥစ္စာရံ ကရေတိ, ပဿာဝံ ကရေတိ, ခါဒတိ, ဘုဉ္ဇတိ စ။ ဟတ္ထာပလေခနောတိ ဟတ္ထေ ပိဏ္ဏမိ နိဋ္ဌိတေ ဇိဝှိယ ဟတ္ထံ အပလိခတိ။ ဥစ္စာရံ ဝါ ကတွာ ဟတ္ထသို့ညေဝ ဒဏ္ဍကသညိ ဟုတွာ ဟတ္ထေန အပလိခတိ။ ဘိက္ခာဂဟဏတ္ထံ “ဟေ ဘန္ဓေ”တိ ဝုတ္တော န ဧတိတိ န-ဟေဘဒ္ဒန္တိကော။ “တေန ဟိ တိဋ္ဌ ဘန္ဓေ”တိ ဝုတ္တောပိ န တိဋ္ဌတိတိ နတိဋ္ဌ-ဘဒ္ဒန္တိကော။ တဒုဘယမ္ပိ ကိရ သော “ဧတဿ ဝစနံ ကတံ ဘဝိဿတိ”တိ န ကရေတိ။ အဘိဟဒ္ဒန္တိ ပုရေတရံ ဂဟေတွာ အာဟဉံ ဘိက္ခံ။ ဥဒ္ဓိဿကတန္တိ “ဣမံ တုမေ ဥဒ္ဓိဿ ကတ”န္တိ ဧဝံ အာရေစိတံ ဘိက္ခံ။ န နိမန္တနန္တိ “အသုကံ နာမ ကုလံ ဝါ ဝီထိံ ဝါ ဂါမံ ဝါ ပဝိသေယျာထာ”တိ ဧဝံ နိမန္တိတဘိက္ခမ္ပိ န သာဒိယတိ, န ဂဏတိ။ န ကုမ္ဘိပုခါတိ ကုမ္ဘိတော ဥဒ္ဓရိတွာ ဒိယျမာနံ ဘိက္ခံ န ဂဏတိ။ န ကဋ္ဌောပိပုခါတိ ကဋ္ဌောပိတိ ဥက္ခလိ ဝါ ပစ္ဆိ ဝါ။ တတောပိ န ဂဏတိ။ ကသ္မာ? ကုမ္ဘိကဋ္ဌောပိယော မံ နိဿာယ ကဋ္ဌန္တိနာ ပဟာရံ လဘန္တိတိ။ န ဋ္ဌေကမန္တရန္တိ ဥမ္မာရံ အန္တရံ ကတွာ ဒိယျမာနံ န ဂဏတိ။ ကသ္မာ? “အယံ မံ နိဿာယ အန္တရကရဏံ လဘတိ”တိ။ ဒဏ္ဍပုသလေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဝိန္တန္တိ ဒီသု ဘုဉ္ဇမာနေသု ကေသို့ ဥဋ္ဌာယ ဒေန္တေ န ဂဏတိ။ ကသ္မာ? “ကေဿ ကဗဠန္တရာယော ဟောတိ”တိ။ န ဂန္တိနိယာတိအာဒိသု ပန “ဂန္တိနိယာ ကုမ္ဘိယံ ဒါရကော ကိလမတိ။ ပါယန္တိယာ ဒါရကဿ ဒိရန္တရာယော ဟောတိ။ ပုရိသန္တရဂတာယ ရတိအန္တရာယော ဟောတိ”တိ န ဂဏတိ။ သံကိတ္တိသုတိ သံကိတ္တေတွာ ကတဘတ္တေသု၊ ဒုတ္တိက္ခသမယေ ကိရ အစေလကသာဝကာ အစေလကာနံ အတ္ထာယ တတော တတော တဏှုလ္လာဒီနိ သမာဒပေတွာ ဘတ္တံ ပစန္တိ။ ဥက္ခဋ္ဌော အစေလကော တတောပိ န ပဋိဂဏတိ။ န ယတ္ထ သာတိ ယတ္ထ သုနခေါ “ပိဏ္ဏံ လဘိဿာမီ”တိ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ။ တတ္ထ တဿ အဒတွာ အာဟဉံ န ဂဏတိ။ ကသ္မာ? ဧတဿ ပိဏ္ဏန္တရာယော ဟောတိတိ။ သဏ္ဍ-သဏ္ဍစာရိနိတိ သမူဟသမူဟစာရိနိ၊ သစေ ဟိ အစေလကံ ဒိသ္မာ “ဣမဿ ဘိက္ခံ ဒဿာမာ”တိ မနဿာ ဘတ္တဂေဟံ ပဝိသန္တိ။ တေသု စ ပဝိသန္တေသု ကဋ္ဌောပိပုခါဒိသု နိလိနာ မက္ခိကာ ဥပ္ပတိတွာ သဏ္ဍသဏ္ဍာ စရန္တိ။ တတော အာဟဉံ ဘိက္ခံ န ဂဏတိ။ ကသ္မာ? မံ နိဿာယ မက္ခိကာနံ ဂေါစရန္တရာယော ဇာတောတိ။

၁-ဋ္ဌိတေ (သျှာ၊ က) အဘိ-ဋ္ဌ ၃-ဂဝ၊ အံ-ဋ္ဌ ၂-၂၄၅-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဋ္ဌံ။

ထုသောဒကန္တိ သဗ္ဗသဿသန္တာရေဟိ ကတံ သောဝီရကံ။ ဧတ္ထ စ သုရာပါနမေဝ သာဝဇ္ဇံ၊ အယံ ပန သဗ္ဗေသုပိ သာဝဇ္ဇသညိ။ ကောဂါရိကောတိ ယော ကေသျှိယေဝ ဂေဟေ ဘိက္ခံ လဘိတွာ နိဝတ္တတိ။ ကောလောပိကောတိ ယော ကေနေဝ အာလောပေန ယာပေတိ။ ဒွါဂါရိကာဒိသုပိ ဒေဝေ နယော။ ကေသာပိ ဒတ္တိယာတိ ကောယ ဒတ္တိယာ။ ဒတ္တိ နာမ^၁ ကော ခုဒ္ဒကပါတိ ဟောတိ။ ယတ္ထ အဂ္ဂဘိက္ခံ ပက္ခိပိတွာ ဌပေန္တိ။ ကောဟိကန္တိ ကေဒိဝသန္တရိကံ။ အဒ္ဓမာသိကန္တိ အဒ္ဓမာသန္တရိကံ။ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနန္တိ ဝါရဘတ္တဘောဇနံ၊ ကောဟဝါရေန ဒွိဟဝါရေန သတ္တာဟဝါရေန အမုမာသဝါရေနာတိ ဧဝံ ဒိဝသဝါရေန အဘဘတ္တဘောဇနံ။

၃၉၅။ သာကဘက္ခောတိ အလ္လသာကဘက္ခော။ သာမာကဘက္ခောတိ သာမာကတဏှုလဘက္ခော။ နိဝါရာဒိသု နိဝါရာ နာမ^၂ အရညေ သယံဇာတာ ဝီဟိဇာတိ။ ဒဒ္ဓုလန္တိ စမ္မကာရေဟိ စမ္မံ လိခိတွာ ဆဒ္ဓိတကသဋ္ဌံ။ ဟဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ သိလေသောပိ သေဝါလောပိ။ ကဏန္တိ ကုဏှကံ။ အာစာမောတိ ဘတ္တဥက္ခလိကာယ လဂ္ဂေါ ဈာမဩဒနော၊ တံ ဆဒ္ဓိတဋ္ဌာနတောဝ ဂဟေတွာ ခါဒတိ “ဩဒနကဋ္ဌိယ”န္တိပိ ဝေန္တိ။ ပိညာဏာဒယော ပါကဋ္ဌာ ဝေ။ ပဝတ္တဖလဘောဇိတိ ပတိတဖလဘောဇိ။

၃၉၆။ သာဏာနိတိ သာဏာဝါကစောဋ္ဌာနိ။ မသာဏာနိတိ မိဿကစောဋ္ဌာနိ။ ဆဝဒုဿာနိတိ မဘသရိရတော ဆဒ္ဓိတဝတ္ထာနိ၊ ရေကတိဏာဒိနိ ဝါ ဂန္တေတွာ ကတနိဝါသနာနိ။ ပံသုကူလာနိတိ ပထဝိယံ ဆဒ္ဓိတနန္တကာနိ။ တိရိစ္ဆာနိတိ ရုက္ခတစဝတ္ထာနိ^၃။ အဇိနန္တိ အဇိနမိဂစမ္မံ။ အဇိနက္ခိပန္တိ တဒေဝ မဇ္ဈေ ဖာလိတကံ။ ကုသစီရန္တိ ကုသတိဏာနိ ဂန္တေတွာ ကတစီရံ။ ဝါကစီရဖလကစီရေသုပိ ဒေဝေ နယော။ ကေသကမ္မလန္တိ မနုဿကေသေဟိ ကတကမ္မလံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ တန္နာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ၊ ကေသကမ္မလော တေသံ ပဋိကိဋ္ဌော အက္ခာယတိ။ ကေသကမ္မလော ဘိက္ခဝေ သီတေ သီတော၊ ဥဏှေ ဥဏှော၊ အပ္ပဋ္ဌေါ စ ဒုဗ္ဗဏှော စ ဒုဂန္တော ဒုက္ခသမ္ပဿော”တိ^၄။

၁-ကေဒတ္တိ နာမ (က) ၂-နိဝါရာ နာမ (သိ) ၃-တိရိစ္ဆာနိတိ တိရိစ္ဆကရုက္ခတစဝတ္ထာနိ (သိ) ၄-တန္နာဝုတာနိ ဝတ္ထာနိ (မူလပဏ္ဏာသကဋီကာယံ မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ) ၅-အံ ၁-၂၉၀-ပိဋေ။

ဝါလကမ္မလန္တိ အဿဝါလေဟိ ကတကမ္မလံ။ ဥလူကပက္ခိန္နန္တိ ဥလူကပက္ခာနိ ဂန္တေတွာ ကတနိဝါသနံ။ ဥက္ကဋ္ဌိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တောတိ ဥက္ကဋ္ဌိကဝီရိယံ အနုယုတ္တော၊ ဂစ္ဆန္တောပိ ဥက္ကဋ္ဌိကောဝ ဟုတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆတိ။ ကဏ္ဍကာပဿယိကောတိ အယကဏ္ဍကေ ဝါ ပကတိကဏ္ဍကေ ဝါ ဘူမိယံ ကောဇေတွာ တတ္ထ စမ္ပံ အတ္ထရိတွာ ဌာနစက်မာဒီနိ ကရောတိ။ သေယျန္တိ သယန္တောပိ တတ္ထေဝ သေယျံ ကပ္ပေတိ။ ဖလကသေယျန္တိ ရုက္ခဖလကေ သေယျံ။ ထဏ္ဍိလသေယျန္တိ ထဏ္ဍိလေ ဥစ္စေ ဘူမိဌာနေ သေယျံ။ ကေ-ပဿယိကောတိ ကေပသေနေဝ သယတိ။ ရဇောဇလ္လဓရောတိ သရီရံ တေလေန မက္ခိတွာ ရဇုဌာနဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ အထဿ သရီရေ ရဇောဇလ္လိ လဂ္ဂတိ၊ တံ ဓာရေတိ။ ယထာသန္တတိကောတိ လဒ္ဓံ အာသနံ အကောပေတွာ ယဒေဝ လဘတိ၊ တတ္ထေဝ နိသီဒနသီလော။ ဝေကဋ္ဌိကောတိ ဝိကဋ္ဌါဒန-သီလော။ ဝိကဋ္ဌန္တိ ဂူထံ ဝုစ္စတိ။ အပါနကောတိ ပဋိက္ခိတ္တသီတုဒကပါနော။ သာယံ တတိယဿောတိ သာယတတိယကံ။ ပါတော၊ မဇ္ဈနိကေ၊ သာယန္တိ ဒိဝသဿ တိက္ခတ္တု၊ ပါပံ ပဝါဟေသာမိတိ ဥဒကောရောဟနာနုယောဝံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိတိ။

တပေါပက္ကမနိရတ္တကတာဝက္ကနာ

၃၉၇။ အယ ဘဂဝါ သီလသမ္ပဒါဒီဟိ ဝိနာ တေသံ တပေါပက္ကမာနံ နိရတ္တကတံ ဒဿေန္တော “အစေလကော စေပိ ကဿပ ဟောတိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အာရကာဝါတိ ဒူရေယေဝ။ အဝေရန္တိ ဒေါသဝေရဝိရဟိတံ။ အဗျာပဇ္ဇန္တိ ဒေါမနဿဗျာပဇ္ဇရဟိတံ။

၃၉၈။ ဒုက္ကရံ ဘော ဂေါတမာတိ ဣဒံ ကဿပေါ “မယံ ပုဗ္ဗေ တွေကမတ္တံ သာမညဉ္စ ဗြဟ္မညဉ္စာတိ ဝိစရာမ၊ တုမေ ပန အညံယေဝ သာမညဉ္စ ဗြဟ္မညဉ္စ ဝဒထာ”တိ ဒီပေန္တော အာဟ။ ပကတိ ခေါ သောတိ ပကတိကထာ ဧသော။ ဣမာယ စ ကဿပ မတ္တာယာတိ “ကဿပ ယဒိ ဣမိနာ ပမာဏေန ဧဝံ ပရိတ္တကေန ပဋိပတ္တိက္ကမေန သာမညံ ဝါ ဗြဟ္မညံ ဝါ ဒုက္ကရံ သုဒုက္ကရံ နာမ အဘဝိဿ၊ တတော နေတံ အဘဝိဿ ကလ္လံ ဝစနာယ ဒုက္ကရံ သာမည”န္တိ အယမေတ္ထ ပဒသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ အတ္ထော။ ဧတေန နယေန သဗ္ဗတ္ထ ပဒသမ္ပန္နော ဝေဒိတဗျော။

သုတ္တံ

သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၅

၃၉၉။ ဒုဇ္ဇာနောတိ ဣဒ္ဓိဗ္ဗိ သော “မယံ ပုဗ္ဗေ ဣတ္ထကေန သမဏော ဝါ ပြာဟူဏော ဝါ ဟောတီတိ ဝိစရာမ၊ တုဗ္ဗေ ပန အညဿာ ဝဒထာ”တိ ဣဒ္ဓိ သန္ဓာယာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ တံ ပကတိဝါဒံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ သဘာဝတောဝ ဒုဇ္ဇာနဘာဝံ အာဝိကရောက္ခော ပုနပိ “ပကတိ ခေါ”တိအာဒိမာဟ။ တကြာပိ ပုတ္တနယေနေဝ ပဒသမ္ပန္နံ ကတွာ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါဝဏ္ဏနာ

၄၀၀-၄၀၁။ ကတမာ ပန သာ ဘော ဂေါတမာတိ ကသ္မာ ပုစ္ဆတိ။ အယံ ကိရ ပဏ္ဍိတော ဘဂဝတော ကထေန္တဿေဝ ကထံ ဥဂ္ဂဟေသိ။ အထ အတ္တနော ပဋိပတ္တိယာ နိရုတ္တကတံ ဝိဒိတွာ သမဏော ဂေါတမော “တဿ ‘စာယံ သီလသမ္ပဒါ၊ စိတ္တသမ္ပဒါ၊ ပညာသမ္ပဒါ အဘာဝိတာ ဟောတိ အသန္တိကတာ၊ အထ ခေါ သော အာရကာဝ သာမညာ’တိအာဒိမာဟ။ ဟန္တ ဒါနိ နံ တာ သမ္ပတ္တိယော ပုစ္ဆာမိ”တိ သီလသမ္ပဒါဒိဝိဇာနနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ အထဿ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒဿေတွာ တန္တိဓမ္မံ ကထေန္တော တာ သမ္ပတ္တိယော ဒဿေတုံ “ဣဝ ကဿပါ”တိအာဒိမာဟ။ ဣမာယ ဝ ကဿပ သီလသမ္ပဒါယာတိ ဣဒ္ဓိ အရဟတ္တဖလမေဝ သန္ဓာယ ပုတ္တံ။ အရဟတ္တဖလပရိယောသာနဉ္စိ ဘဂဝတော သာသနံ။ တသ္မာ အရဟတ္တဖလသမ္ပယုတ္တာဟိ သီလစိတ္တပညာသမ္ပဒါဟိ အညာ ဥတ္တရိတရာ ဝါ ပဏိတတရာ ဝါ သီလာဒိသမ္ပဒါ နတ္ထိတိ အာဟ။

သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၂။ ဝေဇ္ဇ ပန ဝတွာ ဣဒါနိ အနုတ္တရံ မဟာသီဟနာဒံ နဒန္တော “သန္တိ ကဿပ ဧကေ သမဏပြာဟူဏာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အရိယန္တိ နိရုပတ္တိလေသံ ပရမဝိသုဒ္ဓိ။ ပရမန္တိ ဥတ္တမံ၊ ပဉ္စ သီလာနိ ဟိ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလာ၊ သီလမေဝ၊ လောကုတ္တရမဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တံ ပန ပရမသီလံ နာမ။ နာဟံ တတ္ထာတိ တတ္ထ သီလေပိ ပရမသီလေပိ အဟံ အတ္တနော သမသမံ မမ သီလသမေန သီလေန မယာ သမံ ပုဂ္ဂလံ န ပဿာမိတိ အတ္ထော။ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျောတိ အဟမေဝ တသ္မိံ သီလေ ဥတ္တမော။ ကတမသ္မိံ? ယဒိဒံ အဓိသီလန္တိ၊ ယံ ဧတံ ဥတ္တမံ သီလန္တိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမံ ပဌမံ သီဟနာဒံ နဒတိ။

တပေါဇီရုန္တဝါဒါတိ ယေ တပေါဇီရုန္တံ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ တပတိတိ တပေါ၊
 ကိလေသသန္တာပကရိရိယသေတံ နာမံ၊ တဒေဝ တေ ကိလေသေ ဇီရုန္တတိတိ
 ဇီရုန္တာ။ အရိယာ ပရမာတိ ဧတ္ထ နိဋ္ဌေသတ္တာ အရိယာ၊ အာရမ္မဝတ္ထု-
 ဝသေနပိ ဥပ္ပန္နာ ဝိပဿနာဝိရိယသင်္ခါတာ တပေါဇီရုန္တာ တပေါဇီရုန္တာဝ၊
 မဂ္ဂဗလသမ္ပယုတ္တာ ပရမာ နာမ။ အဓိဇေရုန္တန္တိ ဣဓ ဇီရုန္တဘာဝေါ ဇေရုန္တံ၊
 ဥတ္တမံ ဇေရုန္တံ အဓိဇေရုန္တံ၊ တသ္မာ ယဒိဒံ အဓိဇေရုန္တံ၊ တတ္ထ အဟမေဝ
 ဘိယျောတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပညာဓိကာရေပိ ကမ္မဿကတာ-
 ပညာ စ ဝိပဿနာပညာ စ ပညာ နာမ၊ မဂ္ဂဗလသမ္ပယုတ္တာ ပရမာ ပညာ
 နာမ။ အဓိပညန္တိ ဧတ္ထ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အယံ ပနေတ္ထတ္ထော
 ယာယံ အဓိပညာ နာမ၊ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျောတိ။ ဝိမုတ္တာဓိကာရေ
 တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယော ဝိမုတ္တိ နာမ၊ သမုန္တေဒပဋိပဿန္တိနိဿရဏဝိမုတ္တိယော
 ပန ပရမာ ဝိမုတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဓာပိ စ ယဒိဒံ အဓိဝိမုတ္တိတိ ယာ အယံ
 အဓိဝိမုတ္တိ၊ အဟမေဝ တတ္ထ ဘိယျောတိ အတ္ထော။

၄၀၃။ သုညာဂါရေတိ သုညေ ဃရေ၊ ဧကကောဝ နိသိဒိတွာတိ
 အဓိပ္ပါယော။ ပရိသာသု စာတိ အဋ္ဌသု ပရိသာသု။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—

“စတ္တာရိမာနိ သာရိပုတ္တ တထာဂတဿ ဝေသာရဇ္ဇာနိ။ ယေဟိ
 ဝေသာရဇ္ဇေဟိ သမန္ဓာဂတော တထာဂတော အာသဘံ ဌာနံ
 ပဋိဇာနာတိ၊ ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ”တိ သုတ္တံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

ပဉ္စဉ နံ ပုန္နိန္တိတိ ပဏှိတာ ဒေဝမနုဿာ နံ ပဉ္စ အဘိသင်္ခရိတွာ ပုန္နိန္တိ။
 ဗျာကရောတိတိ တင်္ဂဏညေဝ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ စိတ္တံ အာရာဓေတိတိ ပဉ္စာ-
 ဝိဿဇ္ဇနေန ဟောဇနဿ စိတ္တံ ပရိတောသေတိယေဝ။ နော စ ခေါ
 သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ စိတ္တံ အာရာဓေတွာ ကထေန္တဿပိဿ ဝစနံ ပရေ
 သောတဗ္ဗံ န မညန္တိတိ ဝေဉ္စ ဝဒေယျန္တိ အတ္ထော။ သောတဗ္ဗံ စဿ မညန္တိတိ
 ဒေဝါဝိ မနုဿာပိ မဟန္တေနေဝ ဥဿာဟေန သောတဗ္ဗံ မညန္တိ။ ပသိဒန္တိတိ
 သုပဿန္တာ ကလ္လစိတ္တာ မုဒုစိတ္တာ ဟောန္တိ။ ပသန္ဓာကာရံ ကရောန္တိတိ န
 မုဒုပ္ပဿန္တာဝ ဟောန္တိ၊ ပဏှိတာနိ စိဝရာဒိနိ၊ ဝေဠုဝနဝိဟာရာဒယော စ
 မဟာဝိဟာရေ ပရိစ္စဇန္တာ ပသန္ဓာကာရံ ကရောန္တိ။ တထတ္တာယာတိ ယံ သော
 ဓမ္မံ ဒေသေတိ တထာဘာဝါယ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိပူရဏက္ကာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ
 အတ္ထော။ တထတ္တာယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ တထာဘာဝါယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ

သုတ္တ

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၇

ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ကေဓိ သရဏေသု, ကေဓိ ပဉ္စသု သီလေသု ပတိဋ္ဌဟန္တိ။ အပရေ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇန္တိ။ ပဋိပန္နာ ၈ အာရာဓေန္တိတိ တဉ္စ ပန ပဋိပဒံ ပဋိပန္နာ ပူရေတုံ သက္ကောန္တိ။ သဗ္ဗာကာရေန ပန ပူရေန္တိ။ ပဋိပတ္တိပူရဏေန တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ စိတ္တံ အာရာဓေန္တိတိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

ဣမသ္မိံ ပနောကာသေ ဌတွာ သီဟနာဒါ သမောဓာနေတဗ္ဗာ။ ကေစွံ တပဿိံ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ ပဿာမိတိ ဟိ ဘဂဝတော ဧကော သီဟနာဒေါ။ အပရံ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တံ ပဿာမိတိ ဧကော။ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနေ အဟမေဝ သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ ကုသလဓမ္မသမာဒါနေပိ အဟမေဝ သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ အကုသလဓမ္မပ္ပဟာနေ မယုမေဝ သာဝကသံဃော သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ ကုသလဓမ္မသမာဒါနေပိ မယုယေဝ သာဝကသံဃော သေဋ္ဌောတိ ဧကော။ သီလေန မယု သဒိသော နတ္ထိတိ ဧကော။ ဝီရိယေန မယု သဒိသော နတ္ထိတိ ဧကော။ ပညာယ။ပ။ ဝိပုတ္တိယာ။ပ။ သီဟနာဒံ နဒန္တော ပရိသမဇ္ဈေ နိသိဒိတွာ နဒါမိတိ ဧကော။ ဝိသာရဒေါ ဟုတွာ နဒါမိတိ ဧကော။ ပဉ္စံ မံ ပုစ္ဆန္တိတိ ဧကော။ ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေမိတိ ၂ ဧကော။ ဝိဿဇ္ဇနေန ပရဿ စိတ္တံ အာရာဓေမိတိ ဧကော။ သုတွာ သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ ဧကော။ သုတွာ မေ ပသိဒန္တိတိ ဧကော။ ပသန္နာကာရံ ကရောန္တိတိ ဧကော။ ယံ ပဋိပတ္တိံ ဒေသေမိ၊ တထတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ ဧကော။ ပဋိပန္နာ ၈ မံ? အာရာဓေန္တိတိ ဧကော။ ဣတိ ပုရိမာနံ ဒသန္တံ ဧကေကဿ “ပရိသာသု ၈ နဒတိ”တိအာဒယော ဒသ ဒသ ပရိဝါရာ။ ဧဝံ တေ ဒသ ပုရိမာနံ ဒသန္တံ ပရိဝါရဝသေန သတံ, ပုရိမာ ၈ ဒသတိ ဒသာမိကံ ၄ သီဟနာဒသတံ ဟောတိ။ ဣတော အညသ္မိံ ပန သုတ္တေ ဧတ္တကာ သီဟနာဒါ ဒုလ္လဘာ၊ တေနဒံ သုတ္တံ မဟာသီဟနာဒန္တိ ပုစ္စတိ။

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၄။ ဣတိ ဘဂဝါ “သီဟနာဒံ ခေါ သမဏော ဂေါတမော နဒတိ၊ တဉ္စ ခေါ သုညာဂါရေ နဒတိ”တိ ဧဝံဝါဒိနံ ဝါဒံ ၂ ပဋိသေဓေတွာ ဣဒါနိ ပရိသတိ နဒိတပုဗ္ဗံ သီဟနာဒံ ဒသေန္တော “ကေမိဒါဟ”န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ တတြ မံ အညတရော တပဗြဟ္မစာရိတိ တတြ ရာဇဂဟေ ဝိဇ္ဇကူဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တိ မံ အညတရော တပဗြဟ္မစာရိ နိဂြောဓော နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော။

၁-န ပူရေတုံ န သက္ကောန္တိ (သီ) ၂-ပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဇေမိတိ (သျှာ၊က)
၃-ပဋိပတ္တိယာ မံ (သျှာ၊က) ၄-ဒသတ္တရံ (သီ) ၅-ဝါဒါနံ ဝါဒံ (သီ)၊ ဝါဒါနဝါဒံ (သျှာ)

အဓိဇေရုဇ္ဈေတိ ဝီရိယေန ပါပဇိရုဇ္ဈနာဓိကာရေ ပဉ္စံ ပုတ္တိ။ ဣဒံ ယံ တံ ဘဂဝါ ဂိဇ္ဈကုဋေ မဟာဝိဟာရေ နိသိန္ဓော ဥဒုမ္မရိကာယ ဒေဝိယာ ဥယျာနေ နိသိန္ဓဿ နိဂြောဓဿ စ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ သန္ဓာနဿ စ ဥပါသကဿ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ကထာသလ္လာပံ သုတွာ အာကာသေနာဂန္ဓာ တေသံ သန္တိကေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသိဒိတွာ နိဂြောဓေန အဓိဇေရုဇ္ဈေ ပုဋ္ဌပဉ္စံ ဝိဿဇ္ဈေသိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပရံ ဝိယ မတ္တာယာတိ ပရမာယ မတ္တာယ၊ အတိမဟန္တေနော ပမာဏေနာတိ အတ္ထော။ ကော ဟိ ဘန္တေတိ ဌပေတွာ အန္ဓဗာလံ ဒိဋ္ဌိဂတိကံ အညော ပဏ္ဍိတဇာတိကော “ကော နာမ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ န အတ္တမနော အဿာ”တိ ဝဒတိ။ လဘေယျာဟန္တိ ဣဒံ သော “စိရံ ဝတ မေ အနိယျာနိကပက္ခေ ယောဇေတွာ အတ္တာ ကိလမိတော၊ ‘သုက္ခ- နဒိတိရေ နှာယိဿာမိ’တိ သမ္ပရိဝတ္ထေန္တေန ဝိယ၊ ထုသေ ကောဇ္ဇေန္တေန ဝိယ န ကောစိ အတ္ထော နိပ္ပာဒိတော။ ဟန္တာဟံ အတ္တာနံ ယောဂေ ယောဇေဿာ- မိ”တိ စိန္တေတွာ အာဟ။

၄၀၅။ အထ ဘဂဝါ ယော အနေန ခန္ဓကေ^၁ တိတ္ထိယပရိဝါသော ပညတ္တော၊ ယံ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော သာမဏေရဘူမိယံ ဌိတော “အဟံ ဘန္တေ ဣတ္ထန္ဓာမော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိ^၂ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခါမိ ဥပသမ္ပဒံ၊ သွာဟံ ဘန္တေ သံဃံ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝါသံ ယာစာမိ”တိ အာဒိနာ^၂ နယေန သမာဒိယိတွာ ပရိဝသတိ၊ တံ သန္ဓာယ “ယော ခေါ ကဿပ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော”တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေနော ဝုတ္တံ၊ အပရိဝသိတွာယေဝ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။ ဥပသမ္ပဒတ္ထိကေန ပန နာတိကာလေန^၃ ဂါမပုဝေသနာဒိနိ အဋ္ဌ ဝတ္တာနိ ပူရေန္တေန ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ အာရဒ္ဓစိတ္တာတိ အဋ္ဌဝတ္ထုပူရဏေန တုဋ္ဌစိတ္တာ၊ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော။ ဝိတ္တာရတော ပနေသ^၄ တိတ္ထိယပရိဝါသော သမန္တ- ပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ^၅ ပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓကဝဏ္ဏနာယ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ အပိ စ မေတ္တာတိ အပိ စ မေ ဧတ္ထ။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဝိဒိတာတိ ပုဂ္ဂလနာနတ္ထံ ဝိဒိတံ။ “အယံ ပုဂ္ဂလော ပရိဝါသာရဟော၊ အယံ န ပရိဝါသာ- ရဟော”တိ ဣဒံ မယံ ပါကဋ္ဌန္တိ ဒဿေတိ။ တတော ကဿပေါ စိန္တေသိ “အဟော အတ္ထရိယံ ပုဋ္ဌသာသနံ၊ ယတ္ထ ဧဝံ ဃံသိတွာ ကောဇ္ဇေတွာ ယုတ္တမေဝ

၁-ယော ခေါ ခန္ဓကေ (သီ) ၂-ဝိ ၃-၉၉-ဝိဋ္ဌေ။
 ၃-န အတိဒိဝါကာလေ (သီ.က) ဝိ ၃-၁၀၀-ဝိဋ္ဌေ။ ၄-ပန (က) ၅-ဝိ-ဋ္ဌ ၃-၂၇၂-ဝိဋ္ဌေ။

ဂဏှန္တိ၊ အယုတ္တံ သဗ္ဗန္တိ”တိ၊ တတော သုဠုတရံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ သဗ္ဗာတုဿာဟော
“သစေ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ တိဗ္ဗန္တန္တံ ဝိဒိတွာ “န ကဿပေါ ပရိဝါသံ
အရဟတိ”တိ အညတရံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဂစ္ဆ ဘိက္ခု ကဿပံ နှာပေတွာ
ပဗ္ဗာဇေတွာ အာနေဟိ”တိ။ သော တထာ ကတွာ တံ ပဗ္ဗာဇေတွာ
ဘဂဝယော သန္တိကံ အာဂမာသိ။ ဘဂဝါ တံ ဂဏမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ ဥပ-
သမ္မာဒေသိ။ တေန ဝုတ္တံ “အလတ္တ ခေါ အစေလော ကဿပေါ ဘဂဝတော
သန္တိကေ ပဗ္ဗန္တံ၊ အလတ္တ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။ အဝိဂ္ဂပသမ္ပန္နောတိ ဥပသမ္ပန္နော
ဟုတွာ နစိရမေဝ။ * ဝုပကဋ္ဌောတိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမေဟိ ကာယေန
စေဝ စိတ္တေန စ ဝုပကဋ္ဌော။ အပ္ပမတ္တောတိ ကမ္မဋ္ဌာနေ ဒတိ° အဝိဇဟန္တော။
အာတာပီတိ ကာယိကစေတသိကသင်္ခါတေန ဝိရိယာတာပေန အာတာပီ။
ပဟိတတ္တောတိ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အနပေက္ခတာယ ပေသိတစိတ္တော
ဝိဿဋ္ဌအတ္တဘာဝေါ။ ယဿတ္တာယာတိ ယဿ အတ္တာယ။ ကုလပုတ္တာတိ
အာစာရကုလပုတ္တာ။ သမ္ပဒေဝါတိ ဟေတုနာဝ ကာရဏေနေဝ။ တဒနတ္တရန္တိ
တံ အနတ္တရံ။ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ ပရိယောသာန-
ဘူတံ အရဟတ္တဖလံ။ တဿ ဟိ အတ္တာယ ကုလပုတ္တာ ပဗ္ဗဇန္တိ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ
ဣမသ္မိ°ယေဝ အတ္တဘာဝေ။ သယံ အဘိညာ သန္တိကတွာတိ အတ္တနာယေဝ
ပညာယ ပစ္စက္ခံ ကတွာ°၊ အပရပုစ္ဆယံ ကတွာတိ အတ္တော။ ဥပသမ္ပန္န ဝိဟာသီတိ
ပါပုဏိတွာ သမ္မာဒေတွာ ဝိဟာသိ၊ ဧဝံ ဝိဟရန္တော စ ဒိဏာ ဇာတိ။ ပ။
အပ္ပညာသီတိ။

ဝေမဿ ပစ္စဝေက္ခဏဘူမိ° ဒဿေတွာ အရဟတ္တနိက္ခုဋေန ဒေသနံ နိဋ္ဌာ-
ပေတုံ “အညတဓော ခေါ ပနာယသ္မာ ကဿပေါ အရဟတံ အဟောသီ”တိ
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အညတဓောတိ ဧကော။ အရဟတန္တိ အရဟန္တာနံ၊ ဘဂဝတော
သာဝကာနံ အရဟန္တာနံ အပ္ပန္နဓော အဟောသီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။
ယံ ယံ ပန အန္တရန္တရာ န ဝုတ္တံ၊ တံ တံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တတ္တာ ပါကဋ္ဌမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

* မ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၄၊ သံ-ဋ္ဌ ၁-၁၈၇-ဝိဋ္ဌေသုပိ၊ ၁-သန္တိကတွာ (က)

၉-ပေါ်ဋ္ဌပါဒသုတ္တ

ပေါ်ဋ္ဌပါဒပရိပ္ပာဇကေဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၄၀၆။ ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ သာဝတ္ထိယန္တိ ပေါ်ဋ္ဌပါဒသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုပ္ဖပဒဝတ္ထုနာ။ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေတိ သာဝတ္ထိံ ဥပနိဿာယ ယော ဇေတဿ ကုမာရဿ ဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ အာရာမော ကာရိတော၊ တတ္ထ ဝိဟရတိ။ ပေါ်ဋ္ဌပါဒေါ ပရိပ္ပာဇကောတိ နာမေန ပေါ်ဋ္ဌပါဒေါ နာမ ဆန္ဒပရိပ္ပာဇကော။ သော ကိရ ဝိဟိကာလေ မြာဟ္မဏမဟာသာလော ကာမေသု အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ စတ္တာလိသကောဋိပရိမာဏံ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ ပဗ္ဗဇိတွာ တိတ္ထိယာနံ ဂဏာစရိယော ဇာတော။ သမယံ ပဝဒန္တိ ဧတ္ထာတိ သမယပ္ပဝါဒကော၊ တသ္မိံ ကိရ ဌာနေ စင်္ဂီတာရုက္ခပေါက္ခရသာတိပ္ပဘုတယော မြာဟ္မဏာ၊ နိဂဏ္ဏအစေလကပရိပ္ပာဇကောဒယော စ ပဗ္ဗဇိတာ သန္ဓိပတိတွာ အတ္တနော အတ္တနော သမယံ ဝဒန္တိ ကထေန္တိ ဒီပေန္တိ၊ တသ္မာ သော အာရာမော အမယပ္ပဝါဒကောတိ ဝုစ္စတိ။ သွေဝ စ တိန္ဒြကာစီရသင်္ဂါတာယ တိမ္မရု- ရုက္ခပန္နိယာံ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ တိန္ဒြကာစီရော။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ပဌမံ ကောဝ သာလာ အဟောသိ၊ ပစ္ဆာ မဟာပုညံ ပရိပ္ပာဇကံ နိဿာယ ဗဟူ သာလာ ကတာ။ တသ္မာ တမေဝ ဧကံ သာလံ ဥပါဒါယ လဒ္ဒနာမဝသေန ဧကသာလကောတိ ဝုစ္စတိ။ မလ္လိကာယ ပန ပသေနဒိရညော ဒေဝိယာ ဥယျာနဘူတော သော ပုပ္ဖဗလသမ္ပန္နော အာရာမောတိ ကတွာ မလ္လိကာယ အာရာမောတိ သင်္ချံ ဂတော။ တသ္မိံ သမယပ္ပဝါဒကေ တိန္ဒြကာစီရေ ဧကသာလကေ မလ္လိကာယ အာရာမေ။

ပဋိဝသတိတိ နိဝါသဖာသုတာယ ဝသတိ။ အထေကဒိဝသံ ဘဂဝါ ပစ္စုသသမယေ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပတ္တရိတွာ လောကံ ပရိဂ္ဂဏန္တော ဣဏ- ဇာလဿ အန္တောဂတံ ပရိပ္ပာဇကံ ဒိသ္မာ “အယံ ပေါ်ဋ္ဌပါဒေါ မယံ ဣဏဇာလေ ပညာယတိ၊ ကိန္ဒြ ခေါ ဘဝိသတိ”တိ ဥပပရိက္ခန္တော အဒ္ဓသ “အဟံ အဇ္ဇ တတ္ထ ဂမိဿာမိ၊ အထ မံ ပေါ်ဋ္ဌပါဒေါ နိရောဓေ နိရောဓဉ္ဇာနဉ္စ ပုစ္ဆိဿတိ၊ တဿာဟံ သဗ္ဗုဒ္ဓါနံ ဣဏေန သံသန္တိတွာ တဒုဘယံ ကထေဿာမိ၊ အထ သော ကတိပါဟစ္စယေန စိတ္တံ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တံ ဂဟေတွာ

၁-တိမ္မရုက္ခပန္နိယာ(သျှာ)၊ ရုက္ခပန္နိယာ(က)

ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

မမ သန္တိကံ အာဂမိဿတိ၊ တေသမဟံ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိ၊ ဒေသနာဝဿာနေ ပေါဋ္ဌပါဒေါ မံ သရဏံ ဂမိဿတိ၊ စိတ္တော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော မမ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီဿတိ”တိ။ ဘတော ပါတောဝ သရိရပဋိဇ္ဇေနံ ကတွာ သုရတ္တဒုပန္နံ နိဝါသေတွာ ဝိဇ္ဇုလတာသဒိသံ ကာယဗန္ဓနံ ဗန္ဓိတွာ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတံ ပရိက္ခိပိတွာ ဌိတမဟာမေဃံ ဝိယ မေဃဝဏ္ဏံ ပံသုကုလံ ကေသဝရဂတံ ကတွာ ပစ္စုပ္ပံ သေလမယပတ္တံ ဝါမအံသကုဋေ လဂ္ဂေတွာ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသိဿာမိတိ သီဟော ဝိယ ဟိမဝန္တပါဒါ ဝိဟာရာ နိက္ခမိ။ ဣမတ္ထံ သန္ဓာယ “**အထ ခေါ ဘဂဝါ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၄၀၇။ **တေဒဟောသီ**တိ နဂရဒ္ဓါရသဒိပံ ဂန္ဓာ အတ္တနော ရုစိဝသေန သူရိယံ ဩလောကေတွာ အတိပုဂဘာဝမေဝ ဒိဿာ ဧတံ အဟောသိ။ **ယံနုနာဟန္တိ** သံသယပရိဒ္ဓိပနော ဝိယ နိပါတော၊ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ သံသယော နာမ နတ္ထိ “ဣဒံ ကရိဿာမ၊ ဣဒံ န ကရိဿာမ၊ ဣမဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမ၊ ဣမဿ န ဒေသေဿာမာ”တိ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကပုဗ္ဗဘာဂေါ ပနေသ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ လဗ္ဗတိ။ တေနာဟ “**ယံနုနာဟ**”န္တိ၊ ယဒိ ပနာဟန္တိ အတ္ထော။

၄၀၈။ **ဥန္ဒာဒိနိယာ**တိ ဥစ္စံ နဒမာနာယ၊ ဧဝံ နဒမာနာယ စဿာ ဥဉ္စံ ဂမနဝသေန ဥစ္စော ဒိသာသု ပတ္တဝုဝသေန မဟာ သဒ္ဓေါတိ ဥစ္စာသဒ္ဓ-မဟာသဒ္ဓါယ၊ တေသဋ္ဌိ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ ပါတောဝ ဝုဋ္ဌာယ ကတ္တဗ္ဗံ နာမ စေတိယဝတ္ထံ ဝါ ဗောဓိဝတ္ထံ ဝါ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝတ္ထံ ဝါ ယောနိသော-မနသိကာရော ဝါ နတ္ထိ။ တေန တေ ပါတောဝ ဝုဋ္ဌာယ ဗာလာတပေ နိသိန္ဓာ “ဣမဿ ဟတ္ထော သောဘနော၊ ဣမဿ ပါဒေါ”တိ ဧဝံ အညမညဿ ဟတ္ထပါဒါဒိနိ ဝါ အာရဗ္ဗ၊ ဣတ္ထိပုရိသဒါရကဒါရိကာဒိနံ ဝဏ္ဏေ ဝါ၊ အညံ ဝါ ကာမဿာဒဘဝဿာဒါဒိဝတ္ထံ အာရဗ္ဗ ကထံ သမုဋ္ဌာပေတွာ အနုပဗ္ဗေန ရာဇကထာဒိအနေကဝိဓံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “**ဥန္ဒာဒိနိယာ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါယ အနေကဝိဟိတံ တိရစ္ဆာနကထံ ကထေန္တိယာ**”တိ။

၄၀၉။ တတော ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော တေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဩလော-ကေတွာ “ဣမေ ပရိဗ္ဗာဇကော အတိဝိယ အညမညံ အင်္ဂါရဝါ၊ မယဉ္စ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပါတုဘာဝတော ပဋ္ဌာယ သူရိယုဂ္ဂမနေ ခဇ္ဇောပနကူပမာ ဇာတာ၊ လာဘသက္ကာရောပိ နော ပရိဟိနော။ သစေ ပနိမံ ဌာနံ သမဏော ဂေါတမော ဝါ ဂေါတမဿ သာဝကော ဝါ ဂိဟိ ဥပဋ္ဌာကော ဝါ တဿ

၁-ကေသံ ကတွာ (သီ)

၂-သာဝတ္ထိယံ (သျာ)

အာဂစ္ဆေယျ၊ အတိဝိယ လဇ္ဇနိယံ ဘဝိဿတိ၊ ပရိသဒေါသော ခေါ ပန ပရိသဇေဋ္ဌကဿေဝ ဥပရိ အာရောဟတိ”တိ ဣတော စိတော စ ဝိလောကေန္တော ဘဂဝန္တံ အဒ္ဓဿ။ တေန ဝုတ္တံ “အဒ္ဓဿ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒေါ ပရိပ္ပာဇကော။ ပ။ တုဏှိ အဟေသု”န္တိ။

တတ္ထ သဏ္ဍပေသီတိ သိက္ခာပေသိ၊ ဝဇ္ဇမဿာ ပဋိစ္ဆာဒေသိ။ ယထာ သုသဏှိတာ ဟောတိ၊ တထာ နံ ဌပေသိ။ ယထာ နာမ ပရိသမဇ္ဈံ ပဝိသန္တော ပုရိသော ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ နိဝါသနံ သဏ္ဍပေတိ၊ ပါရုပနံ သဏ္ဍပေတိ၊ ရဇောကိဏ္ဍဌာနံ ပုဉ္ဇတိ၊ ဝေမဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ “အပ္ပသဒ္ဓါ ဘောန္တော”တိ သိက္ခာပေန္တော ယထာ သုသဏှိတာ ဟောတိ၊ တထာ နံ ဌပေသီတိ အတ္ထော။ အပ္ပသဒ္ဓကာမောတိ အပ္ပသဒ္ဓိ ဣစ္ဆတိ၊ ဧကော နိသီဒတိ၊ ဧကော တိဋ္ဌတိ၊ န ဂဏသင်္ဂဏိကာယ ယာပေတိ။ ဥပသင်္ဂမိတဗ္ဗံ မညေယျာတိ ဣဓာဂန္တဗ္ဗံ မညေယျ။ ကသ္မာ ပနေသ ဘဂဝတော ဥပသင်္ဂမနံ ပစ္စာသီသတိတိ? အတ္တနော ဝုဒ္ဓိံ ပတ္တယမာနော။ ပရိပ္ပာဇကော ကိရ ဗုဒ္ဓေသု ဝါ ဗုဒ္ဓသာဝကေသု ဝါ အတ္တနော သန္တိကံ အာဂတေသု “အဇ္ဇ အမှာကံ သန္တိကံ သမဏော ဂေါတမော အာဂတော၊ သာရိပုတ္တော အာဂတော၊ န ခေါ ပန တေ ယဿ ဝါ တဿ ဝါ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဿထ အမှာကံ ဥတ္တမဘာဝ”န္တိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာကာနံ သန္တိကေ အတ္တာနံ ဥက္ခိပန္တိ၊ ဥစ္စေ ဌာနေ ဌပေန္တိ၊ ဘဂဝတောပိ ဥပဋ္ဌာကေ ဂဏှိတုံ ဝါယမန္တိ။ တေ ကိရ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကေ ဒိသ္မာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “တုမှာကံ သတ္တာ ဘဝံ ဂေါတမောပိ ဂေါတမသာဝကာပိ? အမှာကံ သန္တိကံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ မယံ အညမညံ သမဂ္ဂါ။ တုမှေ ပန အမှေ အက္ခိဟိံ ပဿိတုံ န ဣစ္ဆထ၊ သာဓိစိကမ္ဘံ န ကရေထ၊ ကိံ ဝေါ အမှေဟိ အပရဒ္ဓ”န္တိ။ အထေကစ္စေ မနုဿာ “ဗုဒ္ဓါပိ ဧတေသံ သန္တိကံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကိံ အမှာက”န္တိ တတော ပဋ္ဌာယ တေ ဒိသ္မာ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ။ တုဏှိ အဟေသုန္တိ ပေါဋ္ဌပါဒိ ပရိဝါရေတွာ နိဿဒ္ဓါ နိသီဒိံ သု။

၄၁၀။ သွာဂတံ ဘန္တေတိ သုဋ္ဌ၊ အာဂမနံ ဘန္တေ ဘဂဝတော၊ ဘဂဝတိ ဟိ နော အာဂတေ အာနန္တော ဟောတိ၊ ဂတေ သောကောတိ ဒီပေတိ။ *စိရဿံ ခေါ ဘန္တေတိ ကသ္မာ အာဟ? ကိံ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗေဝိ တတ္ထ ဂတပုဗ္ဗောတိ၊ န ဂတပုဗ္ဗော။ မနုဿာနံ ပန “ကုဟိံ ဂစ္ဆန္တော၊ ကုတော အာဂတတ္ထ၊ ကိံ မဂ္ဂမုဋ္ဌတ္ထ၊ စိရဿံ အာဂတတ္ထာ”တိဝေမာပယော

၁-ဩလောကေန္တော (သီ၊က) ၂-ပစ္စာသီသတိတိ (သီ၊သျာ)
၃-ဂေါတမသာဝကောပိ (သျာ၊က) * မ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၁၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၁၅၈-ပိဋကေပိ။

သုတ္တ

အဘိသညာနိရောဓကထာဝတ္ထုနာ

၃၀၃

ပိယသမုဒါစာရာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝေမာဟ။ ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ န မာနထဋ္ဌဒ္ဓါ ဟုတွာ နိသီဒိ၊ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝတော ပစ္စုဂ္ဂမနမကာသိ။ ဘဂဝန္တပိ ဥပဂတံ ဒိသ္မာ အာသနေန အနိမန္တေန္တော ဝါ အပစိတံ အကရောန္တော ဝါ ဒုလ္လဘော။ ကသ္မာ? ဥစ္စာကုလိနတာယ။ အယမ္ပိ ပရိဗ္ဗာဇကော အတ္တနော နိသိန္နာသနံ ပပွေါငွေတွာ ဘဂဝန္တံ အာသနေန နိမန္တေန္တော “နိသီဒတု ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဣဒမာသနံ ပညတ္တ”န္တိ အာဟ။ **အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ**တိ နိသိန္နာနံ ဝေါ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မမာဂမနံ၊ တေသ္မိ အန္တရေ ကာ နာမ ကထာ ဝိပွကတာ၊ မမာဂမနပစ္စယာ ကတမာ ကထာ ပရိယန္တံ န ဂတာ၊ ဝဒထ၊ ယာဝ နံ ပရိယန္တံ နေတွာ ဒေမိတိ ၂ သဗ္ဗညုပဝါရဏံ ပဝါရေသိ။

အဘိသညာနိရောဓကထာဝတ္ထုနာ

၄၁။ အထ ပရိဗ္ဗာဇကော “နိရတ္တကကထာ သော နိဿာရာ ဝဋ္ဋသန္ဓိ- သိတာ၊ န တုမှာကံ ပုရတော ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ” တိ ဒီပေန္တော “**တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ**” တိ အာဒိမာဟ။ **တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ** တိ သစေ ဘဂဝါ သောတု- ကာမော ဘဝိသတိ၊ ပစ္စာပေသာ ကထာ န ဒုလ္လဘာ ဘဝိသတိ၊ အမှာကံ ပနိမာယ ကထာယ အတ္ထော နတ္ထိ။ ဘဂဝတော ပနာဂမနံ လဘိတွာ မယံ အညဒေဝ သုကာရဏံ ပုစ္ဆာမာတိ ဒီပေတိ။ တတော တံ ပုစ္ဆန္တော “**ပုရိမာနိ ဘန္တေ**” တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကောတူဟလသာလာယန္တိ** ကောတူဟလသာလာ နာမ ပစ္စေကသာလာ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန နာနာတိတ္ထိယာ သမဏဗြာဟ္မဏာ နာနာဝိဓံ ကထံ ပဝတ္ထေန္တိ၊ သာ ဗဟူနံ “အယံ ကိံ ဝဒတိ၊ အယံ ကိံ ဝဒတိ” တိ ကောတူဟလပုပ္ဖတ္ထိဋ္ဌာနတော ၃ ကောတူဟလသာလာတိ ပုစ္စတိ။ **အဘိသညာ- နိရောဓေ**တိ ဣ **အဘိ**တိ ဥပသဂ္ဂမတ္ထံ။ **သညာနိရောဓေ**တိ စိတ္တနိရောဓေ၊ ခဏိကနိရောဓေ ကထာ ဥပ္ပန္နာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပန တဿာ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ။ ယဒါ ကိရ ဘဂဝါ ဇာတကံ ဝါ ကထေတိ၊ သိက္ခာပဒံ ဝါ ပညပေတိ၊ တဒါ သကလဇမ္ပုဒီပေ ဘဂဝတော ကိတ္တိဗောသော ပတ္တရတိ၊ တိတ္ထိယာ တံ သုတွာ “ဘဝံ ကိရ ဂေါတမော ပုဗ္ဗဝရိယံ ကထေသိ။ မယံ ကိံ န သက္ကောမ တာဒိသံ ကိဉ္စိ ကထေတု” န္တိ ဘဂဝတော ပဋိဘာဂကိရိယံ ကရောန္တော ဧကံ ဘဝန္တရ- သမယံ ကထေန္တိ “ဘဝံ ဂေါတမော သိက္ခာပဒံ ပညပေသိ၊ မယံ ကိံ န သက္ကောမ ပညပေတု” န္တိ အတ္တနော သာဝကာနံ ကိဉ္စိဒေဝ သိက္ခာပဒံ ပညပေန္တိ။ တဒါ

၁-ဥဋ္ဌာယ ပန (သိ) ၂-ဒေသေမိတိ (သျာ၊က) ၃-ကောတူဟလပုပ္ဖတ္ထိဋ္ဌာနတော (သိ)

ပန ဘဂဝါ အဠာရိပေရိသမဇ္ဈေ နိသီဒိတွာ နိရောဓကထံ ကထေသိ။ တိတ္ထိယာ တံ သုတွာ “ဘဝံ ကိရ ဂေါတမော နိရောဓံ နာမ ကထေသိ၊ မယဒ္ဓိ တံ ကထေဿာမာ”တိ သန္နိပတိတွာ ကထယိံသု။ တေန ဝုတ္တံ “အဘိသညာ- နိရောဓေ ကထာ ဥဒပါဒိ”တိ။

တကြေကစ္ဆေတိ တေသု ဧကစ္ဆေ။ ပုရိမော စေတ္ထ ယှာယံ ဗာဟိရေ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတော စိတ္တပ္ပဝတ္တိယံ ဒေါသံ ဒိသ္မာ “အစိတ္တကဘာဝေါ သန္တော”တိ သမာပတ္တိံ ဘာဝေတွာ ဣတော စုတော ပဉ္စ ကပ္ပသတာနိ အသညိဘဝေ ဌတွာ ပုန ဣဓ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ သညုပ္ပါဒေ စ နိရောဓေ စ ဟေတု အပဿန္တော “အဟေတု အပ္ပစ္စယာ”တိ အာဟ။

ဒုတိယော နံ နိသေခေတွာ မိဂသိင်္ဂတာပသဿ၊ အသညိကဘာဝံ ဂဟေတွာ “ဥပေတိပိ အပေတိပိ”တိ အာဟ။ မိဂသိင်္ဂတာပသော ကိရ အတ္တန္တပေါ ဘောရတပေါ ပရိမာရိတိန္ဒြိယော? အဟေသိ။ တဿ သီလတေဇေန သက္ကဝိမာနံ ဥက္ကံ အဟေသိ။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ “သက္ကဋ္ဌာနံ န ခေါ ထာပသော ပတ္ထေတိ”တိ အလမ္ပသံ နာမ ဒေပကညံ “တာပသဿ တပံ ဘိန္ဒိတွာ ဧဟိ”တိ ပေသေသိ။ သာ တတ္ထ ဂတာ။ တာပသော ပဌမဒိဝေ တံ ဒိသ္မာဝ ပလာယိတွာ ပဏ္ဏသာလံ ပါရိသိ။ ဒုတိယဒိဝေ ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏေန ဘဂ္ဂေါ တံ ဟတ္ထေ အဂ္ဂဟေသိ။ သော တေန ဒိဗ္ဗဖဿေန ဖုဠော ဝိသညိ ဟုတွာ တိက္ကံ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန သညံ ပဋိလဘိ။ တံ သော ဒိဋ္ဌိဂတိကော “တိက္ကံ သံဝစ္ဆရာနံ အစ္စယေန နိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော”တိ မညမာနော ဝေမာဟ။

တတိယော နံ နိသေခေတွာ အာထဗ္ဗဏပယောဂံ သန္ဓာယ “ဥပကဓုန္တိပိ အပကဓုန္တိပိ”တိ အာဟ။ အာထဗ္ဗဏိကာ ကိရ အာထဗ္ဗဏံ ပယောဇေတွာ သတ္တံ သီသစ္စိန္တံ ဝိယ၊ ဟတ္ထစ္စိန္တံ ဝိယ၊ မတံ ဝိယ စ ကတွာ ဒဿေန္တိ။ တဿ ပုန ပါကတိကဘာဝံ ဒိသ္မာ သောဒိဋ္ဌိဂတိကော “နိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော အယ”န္တိ မညမာနော ဝေမာဟ။

စတုတ္ထော နံ နိသေခေတွာ ယက္ခဒါသိနံ မဒနိဒ္ဓိ သန္ဓာယ “သန္တိ ဟိ ဘော ဒေဝတာ”တိအာဒိမာဟ။ ယက္ခဒါသိယော ကိရ သဗ္ဗရတ္တိံ ဒေဝတူပဟာရံ ကုရုမာနာ နစိတွာ ဂါယိတွာ အရုဏောဒယေ ဧကံ သုရာပါတိံ

၁-ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ (က) ၂-ဒုသိသိင်္ဂတာပသဿ (?) ၃-၆-၁-ပိဋ္ဌေပိ။ ၃-ပရမမိတိန္ဒြိယော (သျှာက)

ပိပိတွာ ပရိဝေဠိတွာ သုပိတွာ ဒိဝါ ဝုဠဟန္တိ။ တံ ဒိသ္မာ သော ဒိဋ္ဌိဂတိဉ္စော
“သုတ္တကာလေ နိရောဓံ သမာပန္နာ၊ ပဗုဒ္ဓကာလေ နိရောဓာ ဝုဠိတာ”တိ
မညမာနော ဝေမာဟ။

အယံ ပန ပေါဠပါဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ပဏ္ဍိတဇာတိကော။ တေနဿ
တံ ကထံ သုတ္တာ ဝိပုဋ္ဌိသာရော ဥပ္ပဇ္ဇိ။ “ဣမေသံ ကထာ ဇေဋ္ဌမူဂကထာ ဝိယ၊
စက္ကာရော ဟိ နိရောဓေ ဧတေ ပညပေန္တိ။ ဣမိနာ စ နိရောဓေန နာမ
ဧကေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န ဗဟုနာ။ တေနာပိ ဧကေန အညေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော
ပန အညေန ဉာတုံ န သက္ကာ အညတြိ သဗ္ဗညုနာ။ သစေ ဘဂဝါ ဣမ
အဘဝိဿ၊ ‘အယံ နိရောဓော အယံ နိရောဓော’တိ ဒီပသဟဿံ ဂိယ
ဥဇ္ဇာလေတွာ အဇ္ဇမေဝံ ပါကဋံ အကရိဿာ”တိ ဒသဗလညေဝ အနုဿရိ။
တသ္မာ “တဿ မယျံ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဟော နူနာတိ အနုဿ-
ရဏတ္ထေ နိပါတဒ္ဓယံ၊ တေန တဿ ဘဂဝန္တံ အနုဿရန္တဿ၊ ကေဒဟောသိ
“အဟော နူန ဘဂဝါ၊ အဟော နူန သုဂတော”တိ။ ယော ဣမေသန္တိ ယော
ဧတေသံ နိရောဓဓမ္မာနံ သုကုသလော နိပုဏော ဆေကော၊ သော ဘဂဝါ
အဟော နူန ကထေယျ၊ သုဂတော အဟော နူန ကထေယျာတိ အယမေတ္ထ
အဓိပ္ပါယော။ ပကတညူဘိ စိဏ္ဏဝသိတာယ ပကတိံ သဘာဝံ ဇာနာတိတိ
ပကတညူ။ ကထံ န ခေါတိ ဣဒံ ပရိဗ္ဗာဇကော “မယံ ဘဂဝါ န ဇာနာမ၊
တုမေ ဇာနာထ၊ ကထေထ နော”တိ အာယာစန္တော ဝဒတိ။

အဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ အထ ဘဂဝါ ကထေန္တော “တတြိ ပေါဠပါဒါ”တိအာဒိမာဟ။
ဘတ္ထ တတြာတိ တေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု။ အာဒိတောဝ တေသံ
အပရန္တန္တိ တေသံ အာဒိမိယေဝ ဝိရဒ္ဓံ၊ ဃရမဇ္ဈေယေဝ ပက္ခလိတာတိ ဒီပေတိ။
သဟေတူ သပ္ပစ္စယာတိ ဧတ္ထ ဟေတုပိ ပစ္စယောပိ ကာရဏဿေဝ နာမံ၊
သကာရဏာတိ အတ္ထော။ တံ ပန ကာရဏံ ဒသေန္တော “သိက္ခာ ကော”တိ
အာဟ။ တတ္ထ သိက္ခာ ကော သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ သိက္ခာယ ကေစ္စာ သညာ
ဇာယန္တိတိ အတ္ထော။

၄၁၃။ ကာ စ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ အဝေါဇာတိ ကတမာ စ သာ
သိက္ခာတိ ဘဂဝါ ဝိတ္ထာရေတုကမျတာပုစ္ဆာဝသေန အဝေါစ။ အထ ယသ္မာ

၁-အဇ္ဇ မေ (သိ) ၂-သကာရဏံ (သု၊က)
ဒိ-၄ ၁-၂၀

သမ္ပသနံ ဥဒ္ဓုံ၊ တဿ အာကိဉ္ဇညာယတနပရမံယေဝ သညံ ဒဿေတွာ ပုန တဒေဝ သညဂ္ဂန္တိ ဒဿေတုံ “ယတော ခေါ ပေါဒ္ဓပါဒ။ပ။ သညဂ္ဂံ ဖုသတိ”တိ အာဟ။

တတ္ထ ယတော ခေါ ပေါဒ္ဓပါဒ ဘိက္ခုတိ ယော နာမ ပေါဒ္ဓပါဒ ဘိက္ခု။ ဣဝ သသညံ ဟောတိတိ ဣဝ သာသနေ သကသညံ ဟောတိ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော၊ အတ္တနော ပဌမဇ္ဈာနသညာယ သညဝါ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သော တတော အမုတြ တတော အမုတြာတိ သော ဘိက္ခု တတော ပဌမဇ္ဈာနတော အမုတြ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ တတောပိ အမုတြ တတိယဇ္ဈာနေတိ ဧဝံ တာယ တာယ ဈာနသညာယ သကသညံ သကသညံ ဟုတွာ အနုပဗ္ဗေန သညဂ္ဂံ ဖုသတိ။ သညဂ္ဂန္တိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဝုစ္စတိ။ ကဿာ? လောကိယာနံ ကိစ္စကာရက- သမာပတ္တိနံ အဂ္ဂတ္တာ။ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိယဉ္ဇိ ဌတွာ နေဝသညာ- နာသညာယတနဗ္ဗိ နိရောဓဗ္ဗိ သမာပဇ္ဇန္တိ။ ဣတိ သာ လောကိယာနံ ကိစ္စကာရကသမာပတ္တိနံ အဂ္ဂတ္တာ သညဂ္ဂန္တိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဖုသတိ ပါပုဏာ- တိတိ အတ္ထော။

ဣဒါနိ အဘိသညာနိရောဓံ ဒဿေတုံ “တဿ သညဂ္ဂေ ဌိတဿာ”တိ- အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝေတေယျံ၊ အဘိသင်္ခရေယျန္တိ ပဒဒ္ဓယေ စ ဈာနံ သမာ- ပဇ္ဇန္တော စေတေတိ နာမ၊ ပုနပျုနံ ပကပေတိတိ အတ္ထော။ ဥပရိသမာ- ပတ္တိအတ္ထာယ နိကန္တိ ကုရုမာနော အဘိသင်္ခရေတိ နာမ။ ဣမာ စ မေ သညာ နိရုဇ္ဈေယျန္တိ ဣမာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ နိရုဇ္ဈေယျ။ အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာတိ အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာ ဘဝံသညာ ဥပုဇ္ဇေယျ။ သော န ဝေဝ စေတေတိ န အဘိသင်္ခရေတိတိ ဧတ္ထ ကာမဉ္ဇေသ စေတေန္တောဝ န စေတေတိ၊ အဘိသင်္ခရေန္တောဝ နာဘိသင်္ခရေတိ။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော အာကိဉ္ဇညာယတနတော ဝုဠာယ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ “ဧကံ ဧဝံ စိတ္တဝါရေ ဌဿာမိ”တိ အာဘောဂသမန္ဓာဟာရော နတ္ထိ၊ ဥပရိ- နိရောဓသမာပတ္တတ္ထာယ ဧဝ ပန အာဘောဂသမန္ဓာဟာရော အတ္ထိ၊ သွာယ- မတ္ထော ပုတ္တသရာစိက္ခဏေန ဒီပေတဗ္ဗော—

ပိတုဘရမဇ္ဈေန ကိရ ဂန္ဓာ ပစ္စာဘာဂေ ပုတ္တဿ သရံ ဟောတိ၊ တတော ပဏီတံ ဘောဇနံ အာဒါယ အာသနသာလံ အာဂတံ ဒဟရံ ထေရော “မနာပေါ ပိဏ္ဍပါတော ကုတော အာဘတော”တိ ပုစ္ဆိ။ သော “အသုကဿ သရဘော”တိ လဒ္ဓသရမေဝ အာစိက္ခိ။ ယေန ပနဿ ပိတုဘရမဇ္ဈေန ဂတောပိ

၁-ကိစ္စကရသမာပတ္တိနံ (သိ)၊ ကိစ္စကာရိကသမာပတ္တိနံ (သျာ)

အာဂတောပိ တတ္ထ အာဘောဂေါပိ နတ္ထိ။ တတ္ထ အာသနသာလာ ဝိယ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိံ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ပိတုဂေဟံ ဝိယ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ၊ ပုတ္တဂေဟံ ဝိယ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ အာသနသာလာယ ဌတွာ ပိတုသရံ အမနသိကရိတွာ ပုတ္တသရာစိက္ခဏံ ဝိယ အာကိဉ္ဇညာယတနတော ဝုဋ္ဌာယ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ “ဧကံ ဒွေ စိတ္တဝါရေ ဌဿာမီ”တိ ပိတုသရံ အမနသိကရိတွာဝ ဥပရိနိရောဓသမာပတ္တတ္ထာယ မနသိကာရော၊ ဝေမေသ စေတေန္တောဝ န စေတေတိ၊ အဘိသင်္ခရောန္တောဝ နာဘိသင်္ခရေတိ။ **တာ စေဝ သညာတိ တာဈာနသညာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အညာ စာတိ အညာ စ ဩဋ္ဌာရိကာ ဘဝင်္ဂသညာ နုပုဇ္ဇန္တိ။ သော နိရောဓံ ဖုသတိတိ သော ဧဝံ ပဋိပန္နော ဘိက္ခု သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဖုသတိ ဝိန္ဒတိ ပဋိလဘတိ။**

အနုပုဗ္ဗာဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာနသမာပတ္တိန္တိ ဧတ္ထ အဘိတိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ သမ္ပဇာနပဒံ နိရောဓပဒေန အန္တရိကံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အနုပဋိပါဋိယာ သမ္ပဇာနသညာနိရောဓသမာပတ္တိတိ အယံ ပနေတ္ထတ္ထော။ တတြာပိ သမ္ပဇာနသညာနိရောဓသမာပတ္တိတိ သမ္ပဇာနန္တဿ အန္တေ သညာ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သမ္ပဇာနန္တဿ ဝါ ပဏ္ဍိတဿ ဘိက္ခုနော သညာနိရောဓသမာပတ္တိတိ အယံ ဝိသေသတ္ထော။

ဣဒါနိ ဣဓ ဌတွာ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ ကထေတဗ္ဗာ။ သာ ပနေသာ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပညာဘာဝနာနိသံသာဓိကာရေ ကထိတာ၊ တသ္မာ တတ္ထ ကထိတတောဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ဘဂဝါ ပေါဋ္ဌပါဒဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ နိရောဓကထံ ကထေတွာ အထ နံ တာဒိသာယ ကထာယ အညတ္ထ အဘာဝံ ပဋိဇာနာပေတုံ “တံ ကိံ မညသိ”တိ-အာဒိမာဟ။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ “ဘဂဝါ အဇ္ဇ တုမှာကံ ကထံ ဌပေတွာ န မယာ ဝေရူပါ ကထာ သုတပုဗ္ဗာ”တိ ပဋိဇာနန္တော “နော ဟေတံ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ ပုန သက္ကစ္စံ ဘဂဝတော ကထာယ ဥဂ္ဂဟိတဘာဝံ ဒဿေန္တော “ဧဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ “သုဥဂ္ဂဟိတံ တယာ”တိ အနုဇာနန္တော “ဧဝံ ပေါဋ္ဌပါဒါ”တိ အာဟ။

၄၁၅။ အထ ပရိဗ္ဗာဇကော “ဘဂဝတာ ‘အာကိဉ္ဇညာယတနံ သညဂ္ဂ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧတဒေဝ န ခေါ သညဂ္ဂံ၊ ဥဒါဟု အဝသေသသမာပတ္တိသုပိ သညဂ္ဂံ အတ္ထိ”တိ စိန္တေတွာ တမတ္ထံ ပုစ္ဆန္တော “ဧကေညေဝ န ခေါ”တိအာဒိမာဟ။

ဘဂဝါပိဿ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတ္ထ ပုဏ္ဏဝီတိ ဗဟူနိပိ။ ယထာ ယထာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ နိရောဓံ ဖုသတိတိ ပထဝီကသိကာဒီသု ယေန ယေန ကသိဏေန၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ ဝါ ယေန ယေန ဈာနေန။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—သစေ ဟိ ပထဝီကသိဏေန ကရဏဘူတေန ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိံ ကေဝါရံ သမာပဇ္ဇန္တော ပုရိမသညာနိရောဓံ ဖုသတိ ကေံ သညဂ္ဂံ၊ အထ ခွေ ဝါရေ၊ တယော ဝါရေ၊ ဝါရသတံ၊ ဝါရသဟသံ၊ ဝါရသတသဟသံ ဝါ သမာပဇ္ဇန္တော ပုရိမသညာနိရောဓံ ဖုသတိ၊ သတသဟသံ သညဂ္ဂါနိ။ သေ နယော သေသကသိဏေသု။ ဈာနေသုပိ သစေ ပဌမဇ္ဈာနေန ကရဏဘူတေန ကေဝါရံ ပုရိမသညာနိရောဓံ ဖုသတိ ကေံ သညဂ္ဂံ၊ အထ ခွေ ဝါရေ၊ တယော ဝါရေ၊ ဝါရသတံ၊ ဝါရသဟသံ၊ ဝါရသတသဟသံ ဝါ^၂ ပုရိမသညာနိရောဓံ ဖုသတိ၊ သတသဟသံ သညဂ္ဂါနိ။ သေ နယော သေသဇ္ဈာနသမာပတ္တိသုပိ။ ဣတိ ကေဝါရံ သမာပဇ္ဇနဝသေန ဝါ သဗ္ဗဗြိ သဇ္ဇာနနလက္ခဏေန သင်္ဂဟေတွာ ဝါ ကေံ သညဂ္ဂံ ဟောတိ၊ အပရာပရံ သမာပဇ္ဇနဝသေန ဗဟူနိ။

၄၁၆။ သညာ နု ခေါ ဘန္တေတိ ဘန္တေ နိရောဓသမာပဇ္ဇနကဿ ဘိက္ခုနော သညာ နု ခေါ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ပုစ္ဆတိ။ တဿ ဘဂဝါ “သညာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒါ”တိ ဗျာကာသိ။ တတ္ထ သညာတိ ဈာနသညာ။ ဉာဏန္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ။ အပရော နယော၊ သညာတိ ဝိပဿနာသညာ။ ဉာဏန္တိ မဂ္ဂဉာဏံ။ အပရော နယော၊ သညာတိ မဂ္ဂသညာ။ ဉာဏန္တိ ဖလဉာဏံ။

တိပိဋကမဟာသိဝတ္ထေရော ပနာဟ—ကိံ ဣမေ ဘိက္ခု။ ဘဏန္တိ၊ ပေါဋ္ဌပါဒေါ ဟေဋ္ဌာ ဘဂဝန္တံ နိရောဓံ ပုစ္ဆိ။ ဣဒါနိ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တော “ဘဂဝါ၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ ကိံ ပဌမံ အရဟတ္တဖလသညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥဒါဟု ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ”န္တိ ဝဒတိ။ အထဿ ဘဂဝါ ယသ္မာ ဖလသညာ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္စာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ တသ္မာ “သညာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒါ”တိ အာဟ။ တတ္ထ သညုပ္ပါဒါတိ အရဟတ္တဖလသညာယ ဥပ္ပါဒါ၊ ပစ္စာ “ဣဒံ အရဟတ္တဖလ”န္တိ ဝေံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏုပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ ကိရ မေတိ ဖလသမာဓိသညာပစ္စယာ ကိရ မယံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဥပ္ပန္နန္တိ။

သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၇။ ဣဒါနိ ပရိဗ္ဗာဇကော ယထာ နာမ ဂါမသုကရော ဂန္ဓောဒကေန နှာပေတွာ ဂန္ဓေဟိ အနုလိမ္ပိတွာ မာလာဒါမံ ပိဋန္တိတွာ သိရိသယနေ

၁-ဝါ သမာပဇ္ဇန္တော (သိ၊ သျာ)

အာရောပိတောပိ သုခံ န ဝိန္ဒတိ၊ ဝေဂေန ဂူထဋ္ဌာနမေဝ ဂန္တော သုခံ ဝိန္ဒတိ။
 ဧဝမေဝ ဘဂဝတာ သဏှသုခုမတိလက္ခဏဗျာဟတာယ ဒေသနာယ နှာပိတ-
 ဝိလိတ္တမဏ္ဍိတောပိ နိရောဓကထာသိရိသယနံ အာရောပိတောပိ တတ္ထ သုခံ န
 ဝိန္ဒန္တော ဂူထဋ္ဌာနသဒိသံ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ တမေဝ ပုစ္ဆန္တော
 “သညာ န ခေါ ဘန္တေ ပုရိသဿ အတ္တာ”တိအာဒိမာဟ။ အထဿာနမတိ
 ဂဟေတွာ ဗျာကာတုကာမော ဘဂဝါ “ကံ ပန တွ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတော
 သော “အရူပိ အတ္တာ”တိ ဧဝံလဒ္ဓိကော သမာနောပိ “ဘဂဝါ ဒေသနာယ
 သုကုသလော၊ သော မေ အာဒိတောဝ လဒ္ဓိံ မာ ဝိဒ္ဓိသေတူ”တိ စိန္တေတွာ
 အတ္တနော လဒ္ဓိံ ပရိဟရန္တော “ဩဋ္ဌာရိကံ ခေါ”တိအာဒိမာဟ။ အထဿ
 ဘဂဝါ တတ္ထ ဒေါသံ ဒဿေန္တော “ဩဋ္ဌာရိကော စ ဟိ တေ”တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ ဧဝံ သန္တန္တိ ဧဝံ သန္တေ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟိ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဧဝံ သန္တံ
 အတ္တာနံ ပစ္စာဂစ္ဆတော တဝါတိ အယံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော။ စတုန္ဒူ ခန္ဓာနံ
 ဧကုပ္ပါဒေကနိရောဓတ္တာ ကိဉ္စာပိ ယာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာဝ နိရုဇ္ဈတိ။
 အပရာပရံ ဥပါဒါယ ပန “အညာ စ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အညာ စ သညာ
 နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

၄၁၀-၄၂၀။ ဣဒါနိ အညံ လဒ္ဓိံ ဒဿေန္တော “မနောမယံ ခေါ အဟံ
 ဘန္တေ”တိအာဒိံ ဝတွာ တကြာပိ ဒေါသေ ဒိန္တေ ယထာ နာမ ဥပ္ပတ္တကော
 ယာဝဿ သညာ နပ္ပတိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ အညံ ဂဟေတွာ အညံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊
 သညာပတိဋ္ဌာနကာလေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ ဝဒတိ၊ ဧဝမေဝ အညံ ဂဟေတွာ
 အညံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော လဒ္ဓိံယေဝ ဝဒန္တော “အရူပိ ခေါ”တိ-
 အာဒိမာဟ။ တကြာပိ ယသ္မာ သော သညာယ ဥပ္ပါဒနိရောဓံ ဣစ္ဆတိ၊
 အတ္တာနံ ပန သဿတံ မညတိ။ တသ္မာ တထေဝဿ ဒေါသံ ဒဿေန္တော
 ဘဂဝါ “ဧဝံ သန္တန္တိ”တိအာဒိမာဟ။ တတော ပရိဗ္ဗာဇကော မိစ္ဆာဒဿနေန
 အဘိဘူတတ္တာ ဘဂဝတာ ဝုစ္စမာနန္တိ တံ နာနတ္တံ အဇာနန္တော “သက္ကာ ပနေတံ
 ဘန္တေ မယာ”တိအာဒိမာဟ။ အထဿ ဘဂဝါ ယသ္မာ သော သညာယ
 ဥပ္ပါဒနိရောဓံ ပဿန္တောပိ သညာမယံ အတ္တာနံ နိစ္စမေဝ မညတိ။ တသ္မာ
 “ဒုဇ္ဇာနံ ခေါ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထာယံ သင်္ခေပတ္ထော—တဝ အညာ ဒိဋ္ဌိ၊ အညာ ခန္တိ၊ အညာ ရူပိံ၊
 အညထာယေဝ တေ ဒဿနံ ပဝတ္တံ၊ အညဒေဝ စ တေ ခမတိ စေဝ ရူပတိ စ၊

သုတ္တံ]

သညာအတ္တကယာဝဏ္ဏနာ

၃၁၁

အညတြစ တေ အာယောဂေါ၊ အညိဿာယဝ ပဋိပတ္တိယာ ယုတ္တပယုတ္တတာ၊ အညတ္တ စ တေ အာစရိယကံ၊ အညသ္မိံ တိတ္ထာယတနေ အာစရိယဘာဂေါ။ တေန တယာ ဧဝံ အညဒိဋ္ဌိကေန အညခန္တိကေန အညရုစိကေန အညတြာ-ယောဂေန အညတြာစရိယကေန ဒုဇ္ဇာနံ ဧတန္တိ။ အထ ပရိဗ္ဗာဇကော “သညာ ဝါ ပုရိသဿ အတ္တာ ဟောတု၊ အညော ဝါ သညတော၊ တံ သဿ-တာဒိဘာဝမဿ ပုတ္တိဿ”န္တိ ပုန “ကိံ ပန ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

ဘတ္တ လောကောတိ အတ္တာနံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ န ဟေတံ ပေါဋ္ဌပါဒ အတ္တသံဟိတန္တိ ပေါဋ္ဌပါဒ တေ ဒိဋ္ဌိဂတံ န ဣမလောကပရလောကအတ္တ-နိဿိတံ၊ န အတ္တတ္တပရတ္တနိဿိတံ။ န ဓမ္မသံဟိတန္တိ န နဝလောကုတ္တရဓမ္မ-နိဿိတံ။ နာဒိဗြဟ္မစရိယကန္တိ သိက္ခတ္တယသင်္ခါတဿ သာသနဗြဟ္မစရိယကဿ န အာဒိမတ္တံ၊ အဓိသီလသိက္ခာမတ္တဗ္ဗိ န ဟောတိ။ န နိဗ္ဗိဒါယာတိ သံသာရဝဇ္ဇေ နိဗ္ဗိန္နနတ္ထာယ န သံဝတ္တတိ။ န ဝိရာဂါယာတိ ဝဇ္ဇဝိရာဂတ္ထာယ န သံဝတ္တတိ။ န နိရောဓာယာတိ ဝဇ္ဇဿ နိရောဓကရဏတ္ထာယ န သံဝတ္တတိ။ န ဥပသမာယာတိ ဝဇ္ဇဿ ဝပသမနတ္ထာယ န သံဝတ္တတိ။ န အဘိညာယာတိ ဝဇ္ဇဘိဇာနနာယ ပစ္စက္ခကိရိယာယ န သံဝတ္တတိ။ န သမ္မောဓာယာတိ ဝဇ္ဇသမ္မုဇ္ဈနတ္ထာယ န သံဝတ္တတိ။ န နိဗ္ဗာနာယာတိ အမတမဟာနိဗ္ဗာနဿ ဝ ပစ္စက္ခကိရိယာယ န သံဝတ္တတိ။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိအာဒိသု တဏှံ ဌပေတွာ တေဘူမကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဒုက္ခန္တိ၊ တဿေဝ ဒုက္ခဿ ပဘာဝနတော သပ္ပစ္စယာ တဏှာ ဒုက္ခသမုဒယောတိ၊ ဥဘိန္တံ အပ္ပဝတ္တိ ဒုက္ခနိရောဓောတိ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဒုက္ခနိရော-ဂါဓိနိ ပဋိပဒါတိ မယာ ဗျာကတန္တိ အတ္ထော။ ဧဝေ ပန ဝတွာ ဘဂဝါ “ဣမဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ မဂ္ဂပါတုဘာဂေါ ဝါ ဖလသစ္စိကိရိယာ ဝါ နတ္ထိ၊ မယုဉ္စ ဘိက္ခာစာရဝေလာ”တိ စိန္တေတွာ တုဏှိ အဟောသိ။ ပရိဗ္ဗာဇကောဝိ တံ အာကာရံ ဥတွာ ဘဂဝတော ဂမနကာလံ အာရောစေန္တော ဝိယ “ဝေမေတ”န္တိ အာဒိမာဟ။

၄၂၁။ ဝါစာသန္တိတောဒကေနာတိ ဝစနပတောဒေန။ သဉ္စုန္တရိမကံသုတိ သဉ္စုန္တရိတံ ၂ နိရန္တရံ ဖုဋံ အကံသု၊ ဥပရိ ဝိဇ္ဇိံသုတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘူတန္တိ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနံ။ တန္တံ တထန္တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဓမ္မဋ္ဌိတတန္တိ

၁-အမတမဟာနိဗ္ဗာနာယ (က) ၂-သံဘရိတံ (သိ)၊ သဉ္စုန္တရိတံ (သျာ)

နဝလောကုတ္တရဓမ္မေသု ဌိတသဘာဝံ။ ဓမ္မနိယာမတန္တိ နဝလောကုတ္တရဓမ္မနိယာ-
မနိယတံ။ ဗုဒ္ဓါနဌိ စတုသစ္စရိနိမုတ္တာ ကထာ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ သာ ဧဒိသာ
ဟောတိ။

စိတ္တဗျူဟာသရိပုတ္တပေါဒ္ဒပါဒဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၄၂၂။ စိတ္တော စ ဗျူဟာသရိပုတ္တောတိ သော ကိရ သာဝတ္ထိယံ ဟတ္ထိ-
အာစရိယဿ ပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတွာ တိဏိ ပိဋကနိ
ဥဂ္ဂဟေတွာ သုခုမေသု အတ္တန္တရေသု ကုသလော အဟောသိ၊ ပုဗ္ဗေ ကတပါပ-
ကမ္မဓဝေနေ ပန သတ္တဝါရေ ဝိပုဗ္ဗမိတွာ ဂိဟိ ဇာတော။ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
ကိရ သာသနေ ဒွေ သဟာယကာ အဟေသုံ၊ အညမညံ သမဂ္ဂါ ဧကတောဝ
သဇ္ဈာယန္တိ။ တေသု ဧကော အနဘိရတော ဂိဟိဘာဝေ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ
ဣဒါရဿ အာရောစေသိ။ သော ဂိဟိဘာဝေ အာဒိနဝံ ပဗ္ဗဇာယ အာနိသံသံ
ဒဿေတွာ တံ ဩဝေဒိ။ သော တံ သုတွာ အဘိရမိတွာ ပုနေကဒိဝသံ တာဒိသေ
စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ တံ တေဒဝေါစ “မယံ အာပုသော ဝေရူပံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ‘ဣမာဟံ
ပတ္တစီဝရံ တုယံ ဒဿာမိ’တိ”။ သော ပတ္တစီဝရလောဘေန တဿ ဂိဟိဘာဝေ
အာနိသံသံ ဒဿေတွာ ပဗ္ဗဇာယ အာဒိနဝံ ကထေသိ။ အထဿ တံ သုတွာဝ
ဂိဟိဘာဝတော စိတ္တံ ဝိရဇိတွာ ပဗ္ဗဇာယမေဝ အဘိရမိ။ ဝေမေသ တဒါ
သီလဝန္တဿ ဘိက္ခုနော ဂိဟိဘာဝေ အာနိသံသကထာယ ကထံတတ္ထာ ဣဒါနိ
ဆ ဝါရေဝိပုဗ္ဗမိတွာ သတ္တမေ ဝါရေပဗ္ဗဇိတော၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ၊ မဟာ-
ကောဠိကတ္ထေရဿ စ အဘိဓမ္မကထံ ကထေန္တာနံ အန္တရန္တရာ ကထံ ဩပါ-
တေတိ။ အထ နံ မဟာကောဠိကတ္ထေရော အပသာဒေတိ။ သော မဟာသာဝ-
ကဿ ကထိတေ ပတိဋ္ဌာတုံ အသက္ကောန္တော ဝိပုဗ္ဗမိတွာ ဂိဟိ ဇာတော။ ပေါဒ္ဒ-
ပါဒဿ ပနာယံ ဂိဟိသဟာယကော ဟောတိ။ တသ္မာ ဝိပုဗ္ဗမိတွာ ဒွိဟတိဟစ္စ-
ယေန ပေါဒ္ဒပါဒဿ သန္တိကံ ဂတော။ အထ နံ သော ဒိသ္မာ “သမ္မ ကိံ တယာ
ကတံ၊ ဝေရူပဿ နာမ သတ္တု သာသနာ အပသက္ကန္တောပိ၊ ဧဟိ ပဗ္ဗဇိတုံ
ဣဒါနိ တေ ဝဇ္ဇတိ”တိ တံ ဂဟေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ တေန
ပုတ္တံ “စိတ္တော စ ဗျူဟာသရိပုတ္တော ပေါဒ္ဒပါဒေါ စ ပရိပ္ပာဇကော”တိ။

၁-ပုဂ္ဂဏိတွာ (က) ၂-နိဝတ္တောတွာ (က)
၃-သတ္တဝါရေ ပဗ္ဗဇိတွာ (က) ဓမ္မပဒ-၄ ၁-၁၉၅၊ ဇာတက-၄ ၁-၃၃၀-ပိဋေသုပိ။
၄-ပတ္တန္တောသိ (သိ)၊ အပတ္တန္တောပိ (သျာ)

သုတ္တံ]

တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၃၁၃

၄၂၃။ အန္ဓာပယ ပညာစက္ခုနော နတ္ထိတယ အန္ဓာ၊ တဿေဝ အဘာဝေန အစက္ခုကာ၊ ဣံယေဝ နေသံ ခေယော စက္ခုမာတိ သုဘာသိတဒုဗ္ဗာသိတ-
ဇာနနဘာဝမထေန ပညာစက္ခုနာ စက္ခုမာ။ ဧကံသိကာတိ ဧကကောဠာသာ။
ပညတ္တာတိ ဌဝိတာ။ အနေကံသိကာတိ န ဧကကောဠာသာ၊ ဧကေနေဝ
ကောဠာသေန သဿတာတံ ဝါ အသဿတာတံ ဝါ န ဝုတ္တာတိ အတ္ထော။

ဧကံသိကဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၄၂၅။ သန္တိ ပေါဋ္ဌပါဒါတိ ဣဒံ ဘဂဝါ ကဿှ အာရဘိ၊ ဗာဟိရဂေဟိ
ပညာပိတနိဋ္ဌာယ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ။ သဗ္ဗေ ဟိ တိတ္ထိယာ ယထာ
ဘဂဝါ အမတံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧဝံ အတ္တနော အတ္တနော သမယေ လောကထူပိကာဒိ-
ဝသေန နိဋ္ဌံ ပညပေန္တိ၊ သာ စ န နိယျာနိကာ။ ယထာပညတ္တာ ဟုတွာ န
နိယျာတိ န ဂစ္ဆတိ၊ အညဒတ္တု ပဏ္ဍိတေဟိ ပဋိက္ခိတ္တာ နိဝတ္တတိ၊ တံ ဒဿေတုံ
ဘဂဝါ ဝေမာဟ။ တတ္ထ ဧကန္တသုခံ လောကံ ဇာနံ ပဿန္တိ ပုရတ္ထိမာယ
ဒိသာယ ဧကန္တလုခေါ လောကော၊ ပစ္ဆိမာဒိနံ ဝါ အညတရာယာတိ ဧဝံ
ဇာနန္တာ ဧဝံ ပဿန္တာ ဝိဟရထ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ ခေါ တသ္မိံ လောကေ မနဿာနံ
သရိရသဏ္ဍာနာဒိနိတိ။ အပ္ပါငြိဟိရက တန္တိ အပ္ပါငြိဟိရကံ တံ ပဋိဟရဏ-
ဝိရဟိတံ၊ အနိယျာနိကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၂၆။ ဇနပဒကလျာဏီတိ ဇနပဒေ အညာဟိ ဣတ္ထိဟိ ဝဏ္ဏသဏ္ဍာန-
ဝိလာသာကပ္ပါဒိဟိ အသဒိသာ။

တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၄၂၇။ ဧဝံ ဘဂဝါ ပရေသံ နိဋ္ဌာယ အနိယျာနိကတ္ထံ ဒုဿေတွာ အတ္တနော
နိဋ္ဌာယ နိယျာနိကဘာဝံ ဒဿေတုံ “တယော ခေါ မေ ပေါဋ္ဌပါဒါ”တိ အာဒိ-
မာဟ။ တတ္ထ အတ္တပဋိလာဘောတိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ ဣေ စ ဘဂဝါ
တိဟိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘောဟိ တယော ဘဝေ ဒဿေသိ။ ဩဠာရိကတ္တ-
ဘာဝပဋိလာဘောန အဝီစိတော ပဋ္ဌာယ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္ထိပရိယောသာနံ
ကာမဘဝံ ဒဿေသိ။ မနောမယအတ္တဘာဝပဋိလာဘောန ပဌမဇ္ဈာနဘူမိတော
ပဋ္ဌာယ အကနိဋ္ဌမြဟ္မလောကပရိယောသာနံ ဂူပဘဝံ ဒဿေသိ။ အဂူပ-
အတ္တဘာဝပဋိလာဘောန အာကာသာနဉ္စာယတနမြဟ္မလောကတော ပဋ္ဌာယ
နေဝသညာနာသညာယတနမြဟ္မလောကပရိယောသာနံ အဂူပဘဝံ ဒဿေသိ။

၄၂၉။ သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ နာမ ဒွါဒသ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ။
ဝေါဒါနိယာ ဓမ္မာ နာမ သမထဝိပဿနာ။ **ပညာပါရိပုရိ** ဝေပုဗ္ဗတ္တန္တိ
 မဂ္ဂပညာဖလပညာနံ ပါရိပုရိဇ္ဇေဝ ဝိပုလဘာဝဉ္စ။ **ပါမောဇ္ဇန္တိ** တရူဏပီတိ။
ဝီတိတိ ဗလဝတုဋ္ဌိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— ယံ အဝေါရုမှ “သယံ အဘိညာ
 သန္တိကတွာ ဥပသမ္ပုဇ္ဇေ ဝိဟရိယတိ”တိ၊ တတ္ထ တဿ ဧဝံ ဝိဟရတော တံ
 ပါမောဇ္ဇဇ္ဇေဝ ဘဝိယတိ၊ ဝီတိ စ နာမကာယပဿန္တိ စ သတိ စ သူပဋိတာ
 ဥတ္တမဉာဏဉ္စ သုခေါ စ ဝိဟာရော။ သဗ္ဗဝိဟာရေသု စ အယမေဝ ဝိဟာရော
 “သုခေါ”တိ ဝတ္တု ယုတ္တော “ဥပသန္တော ပရမမရုရော”တိ။ တတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနေ
 ပါမောဇ္ဇာဒယော ဆပိ ဓမ္မာ လဗ္ဘန္တိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဒုဗ္ဗလပီတိသင်္ခါတံ
 ပါမောဇ္ဇံ နိဝတ္တတိ၊ သေသာ ပဉ္စ လဗ္ဘန္တိ။ တတိယေ ဝီတိ နိဝတ္တတိ၊ သေသာ
 စတ္တာရော လဗ္ဘန္တိ။ တထာ စတုတ္ထေ။ ဣမေသု စတုသုဇ္ဈာနေသု သမ္ပသာဒန-
 သုတ္တေ သုဒ္ဓဝိပဿနာပါဒကဇ္ဈာနမေဝ ကထိတံ။ ပါသာဒိကသုတ္တေ စတုဟိ
 မဂ္ဂေဟိ သဒ္ဓိံ ဝိပဿနာ ကထိတာ။ ဒသုတ္တရသုတ္တေ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကဖလ-
 သမာပတ္တိ ကထိတာ။ ဣမသ္မိံ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တေ ပါမောဇ္ဇံ ဝီတိဝေဝစနမေဝ
 ကတွာ ဒုတိယဇ္ဈာနိကဖလသမာပတ္တိ နာမ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၃၂-၄၃၇။ အယံ ဝါ သောတိ ဣတ္ထ ဝါသဒ္ဓေါ ဝိဘာဝနတ္ထော ဟောတိ။
အယံ သောတိ ဧဝံ ဝိဘာဝေတွာ ပကာသေတွာ ဗျာကရေယျာမ။ ယထာ ပရေ
 “ကေန္တသုခံ အတ္တာနံ သဉ္ဇာနာထာ”တိ ပုဋ္ဌာ “နော”တိ ဝဒန္တိ၊ န နံ ဧဝံ
 ဝဒါမာတိ အတ္ထော။ **သပ္ပါဒိတိရက တန္တိ** သပ္ပုဋိဟရဏံ၊ နိယျာနိကန္တိ အတ္ထော။
မောသော ဟောတိတိ တုဇ္ဈော ဟောတိ၊ နတ္ထိ သော တသ္မိံ သမယေတိ
 အဝိပ္ပါယော။ **သဇ္ဈော ဟောတိ**တိ ဘူတော ဟောတိ၊ သွေဝ တသ္မိံ သမယေ
 သဇ္ဈော ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထ ပနာယံ စိတ္တော အတ္တနော အသဗ္ဗညူတာယ
 တယော အတ္တပဋိလာဘော ကထေတွာ အတ္တပဋိလာဘော နာမ ပညတ္တိမတ္တံ
 တေန္တိ ဥဒ္ဓရိတုံ နာသက္ခိ၊ အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ နိယျာတေသိ။ အထဿ
 ဘဂဝါ ရူပါဒယော ခေတ္တ ဓမ္မာ၊ အတ္တပဋိလာဘောတိ ပန နာမမတ္တမေတံ၊
 တေသု တေသု ရူပါဒိသု သတိ ဝေရူပါ ဝေါဟာရာ ဟောန္တိတိ ဒဿေတု-
 ကာမော တဿေဝ ကထံ ဂဟေတွာ နာမပညတ္တိဝေသန နိယျာတနတ္ထံ
 “ယသ္မိံ စိတ္တ သမယေ”တိအာဒိမာဟ။

၄၃၈။ ဝေဉ္စ ပန ဝတွာ ပဋိပုစ္ဆိတွာ ဝိနယနတ္ထံ ပုန “သဝေ တံ စိတ္တ
 ဧဝံ ပုဇ္ဈေယျ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယော မေ အဟောသိ အတိတော

၁-ဣမေသု စ ဈာနေသု (သျှာ)၊ ဣမေသု ဈာနေသု (က)

အတ္တပဋိလာဘော၊ သွေဝ မေ အတ္တပဋိလာဘော၊ တသ္မိံ သမယေ သစ္စော အဟောသိ၊ မောဃော အနာဂတော မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နောတိ ဧတ္ထ တာဝ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ—ယသ္မာ ယေ တေ အတိတာ ခံမ္မာ၊ တေ တေရဟိ နတ္ထိ၊ အဟေသုန္တိ ပန သင်္ချံ ဂတာ၊ တသ္မာ သောပိ မေ အတ္တပဋိလာဘော တသ္မိံယေဝ သမယေ သစ္စော အဟောသိ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ပန ဓမ္မာနံ တဒါဘာဝါ တသ္မိံ သမယေ “မောဃော အနာဂတော၊ မောဃော ပစ္စုပ္ပန္နော”တိ၊ ဧဝံ အတ္တတော နာမမတ္ထမေဝ အတ္တပဋိလာဘံ ပဋိဇာနာတိ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

၄၃၉-၄၄၃။ အထ ဘဂဝါ တဿ ဗျာကရဏေန သဒ္ဓိံ အတ္တနော ဗျာကရဏံ သံသန္တိတုံ “ဝေမေဝ ခေါ ဝိတ္တာ”တိအာဒိနိ ဝတော ပုန ဩပဗ္ဗတော တမတ္ထံ သာဓေန္တော “သေယျထာပိ ဝိတ္တ ဂဝါ ဒီရံ”န္တိ အာဒိမာဟ။ တကြာယံ သင်္ခေပတ္ထော— ယထာ ဂဝါ ဒီရံ၊ ဒီရာဒီဟိ စ ဒဓိအာဒိနိ ဘဝန္တိ၊ တတ္ထ ယသ္မိံ သမယေ ဒီရံ ဟောတိ၊ န တသ္မိံ သမယေ ဒဓိတိ ဝါ နဝနိတာဒိသု ဝါ အညတ- ရန္တိ သင်္ချံ နိရုတ္တိံ နာမံ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ ကသ္မာ? ယေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ဒဓိတိအာဒိ ဝေါဟာရာ ဟောန္တိ၊ တေသံ အဘာဝါ။ အထ ခေါ ဒီရန္တေဝ တသ္မိံ သမယေ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကသ္မာ? ယေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ ဒီရန္တိ သင်္ချာ နိရုတ္တိံ နာမံ ဝေါဟာရာ ဟောတိ၊ တေသံ ဘာဝါတိ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဣမာ ခေါ ဝိတ္တာတိ ဩဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော ဣတိ စ မနောမယော အတ္တပဋိလာဘော ဣတိ စ အရူပေါ အတ္တပဋိလာဘော ဣတိ စ ဣမာ ခေါ ဝိတ္တ လောကသမညာ လောကေ သမညာမတ္တကာနိ သမနုဇာနနမတ္တကာနိ တောနိ။ တထာ လောကနိရုတ္တိမတ္တကာနိ ဝစနပထမတ္တကာနိ ဝေါဟာရ- မတ္တကာနိ နာမပဏ္ဍိတ္တိမတ္တကာနိ တောနိတိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ ဟေဋ္ဌာ တယော အတ္တပဋိလာဘော ကထေတွာ ဣဒါနိ သဗ္ဗမေတံ ဝေါဟာရမတ္တကန္တိ ဝဒတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ပရမတ္တတော သတ္ထော နာမ နတ္ထိ၊ သုညော တုစ္ဆော သေ လောကော။

ဗုဒ္ဓါနံ ပန ဒွေ ကထာ သမ္ပုတိကထာ စ ပရမတ္တကထာ စ။ တတ္ထ “သတ္ထော ပေါသော ဒေဝေါ ဗြဟ္မာ”တိအာဒိကာ သမ္ပုတိကထာ နာမ။ “အနိစ္စံ ဒုက္ခ- မနတ္တာ ခန္ဓာ ဓာတုယော အာယတနာနိ သတိပဋ္ဌာနာ သမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ- အာဒိကာ ပရမတ္တကထာ နာမ။ တတ္ထ ယော သမ္ပုတိဒေသနာယ “သတ္ထော”တိ ဝါ “ပေါသော”တိ ဝါ “ဒေဝေါ”တိ ဝါ “ဗြဟ္မာ”တိ ဝါ ဝုတ္တေ ဝိဇာနိတုံ

ပဋိဝိဇ္ဇာတုံ နိယျာတုံ ၊ အရဟတ္တဇယဂ္ဂါဟံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ တဿ ဘဂဝါ အာဒိတောဝ “သက္ကော”တိ ဝါ “ပေါသော”တိ ဝါ “ဒေဝေါ”တိ ဝါ “ဗြဟ္မာ”တိ ဝါ ကထေတိ၊ ယော ပရမတ္ထဒေသနာယ “အနိစ္စ”န္တိ ဝါ “ဒုက္ခ”န္တိ ဝါ တိ အာဒိသု အညတရံ သုတွာ ဝိဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဇာတုံ နိယျာတုံ အရဟတ္တဇယဂ္ဂါဟံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။ တဿ “အနိစ္စ”န္တိ ဝါ “ဒုက္ခ”န္တိ ဝါ တိ အာဒိသု အညတရမေဝ ကထေတိ။ တထာ သမ္မုတိကထာယ ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿာပိ န ပဌမံ ပရမတ္ထကထံ ကထေတိ။ သမ္မုတိကထာယ ပန ဗောဓေတွာ ပစ္စာ ပရမတ္ထကထံ ကထေတိ။ ပရမတ္ထကထာယ ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿာပိ န ပဌမံ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။ ပရမတ္ထကထာယ ပန ဗောဓေတွာ ပစ္စာ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။ ပကတိယာ ပန ပဌမမေဝ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တဿ ဒေသနာ လူခါကာရာ ဟောတိ၊ တဿာ ဗုဒ္ဓါ ပဌမံ သမ္မုတိကထံ ကထေတွာ ပစ္စာ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တိ။ သမ္မုတိကထံ ကထေန္တာပိ သစ္စမေဝ သဘာဝမေဝ အမုသာဝ ကထေန္တိ။ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တာပိ သစ္စမေဝ သဘာဝမေဝ အမုသာဝ ကထေန္တိ။

* ဒုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသိ၊ သမ္မုဒ္ဓေါ ဝဒတံ ဝရော။
သမ္မုတိံ ပရမတ္ထဉ္စ၊ တတိယံ နူပလဗ္ဗတိ။

သင်္ကေတဝစနံ သစ္စံ၊ လောကသမ္မုတိကာရဏံ ၂။
ပရမတ္ထဝစနံ သစ္စံ၊ ဓမ္မာနံ ဘူတလက္ခဏန္တိ ၇။

ယာဟိ တထာဂတော ဝေါဟရတိ အပရာမသန္တိ ယာဟိ လောက-
သမညာဟိ လောကနိရုတ္တိဟိ တထာဂတော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပရာမာသာနံ
အဘာဝါ အပရာမသန္တော ဝေါဟရတိတိ ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ အရဟတ္တ-
နိက္ခုဋေန နိဋ္ဌာပေသိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယပုဂ္ဂိုလ်ကထာယံ

ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-နိယျာနိတုံ (က) * မ-ဋ္ဌ ၁-၁၄၂။ သံ-ဋ္ဌ ၂-၇၂။ အံ-ဋ္ဌ ၁-၇၄။ ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ-၇၀-ပိဋ္ဌေသုပိ။
၂-...ကာရဏာ (က) ၃-ဘူတကာရဏာ (က)

၁၀-သုဘသုတ္တ

သုဘမာဏဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၄၄၄။ *ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ သာဝတ္ထိယန္တိ သုဘသုတ္တံ။ တကြာယံ အနုတ္တာန-
 ပဒဝဏ္ဏနာ။ အဓိရပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိတိ အဓိရံ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ၊
 ပရိနိဗ္ဗာနတော ဥဒ္ဓိ မာသမတ္တေ ကာလေ။ နိဒါနဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဘဂဝတော ပတ္တစီဝရံ အာဒါယ အာဂန္တာ ဒီရဝိရေစနံ ပိဝိတွာ
 ဝိဟာရေ နိသိန္ဒဒိဝသံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ။ တောဒေယျပုတ္တောတိ တောဒေယျ-
 မြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော၊ သော ကိရ သာဝတ္ထိယာ အဝိရူရေ တုဒိဂါမော နာမ
 အတ္ထိ၊ တဿ အဓိပတိတ္တာ တောဒေယျောတိ သင်္ချံ ဂတော။ မဟဒ္ဒနေော
 ပန ဟောတိ ပဉ္စစက္ကာလိသကောဋီဝိဘဝေါ ပရမမစ္ဆရိ၊ “ဒဒတော ဘောဂါနံ
 အပရိက္ခယော နာမ နတ္ထိ”တိ စိန္တေတွာ ကဿစိ ကိဉ္စိ န ဒေတိ၊ ပုတ္တမ္ပိ
 အာဟ—

* “အဉ္ဇနာနံ ခယံ ဒိသွာ၊ ဝဋ္ဌိကာနဉ္စ သဉ္စယံ။
 မရူနဉ္စ သမာဟာရံ၊ ပဏ္ဍိတော ဘရမာဝသေ”တိ။

ဧဝံ အဒါနမေဝ သိက္ခာပေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ တသ္မိယေဝ
 ဘရေ သုနခေါ ဟုတွာ နိဗ္ဗုတ္တော။ သုဘော တံ သုနခံ အတိဝိယ
 ပိယာယတိ၊ အတ္တနေော ဘုဉ္ဇနကဘတ္တိယေဝ ဘောဇေတိ၊ ဥက္ခိပိတွာ ဝရ-
 သယနေ သယာပေတိ။ အထ ဘဂဝါ ဧကဒိဝသံ နိက္ခန္တေ မာဏဝေ တံ
 ဘရံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ သုနခေါ ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ဘုက္ကာရံ ကရောန္တော
 ဘဂဝတော သမိပံ ဂတော။ တတော နံ ဘဂဝါ အဝေါစ “တောဒေယျ တံ
 ပုဗ္ဗေပိ မံ ‘ဘော ဘော’တိ ပရိဘဝိတွာ သုနခေါ ဇာတော၊ ဣဒါနိပိ ဘုက္ကာရံ
 ကတွာ အဝိစိ ဂမိဿသိ”တိ။ သုနခေါ တံ ကထံ သုတွာ ဝိပုဋိသာရိ ဟုတွာ
 ဥဒ္ဓနန္တရေ ဆာရိကာယ နိပန္နော၊ မနုဿာ နံ ဥက္ခိပိတွာ သယနေ သယာပေတံ
 နာသက္ခိံ သု။

သုဘော အာဂန္တာ “ကေနာယံ သုနခေါ သယနာ ဩရောပိတော”တိ အာဟ။
 မနုဿာ “န ကေနစိ”တိ ဝတွာ တံ ပဝတ္ထိံ အာရောစေသံ။ မာဏဝေါ သုတွာ
 “မမ ပိတာ မြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗုတ္တော၊ သမဏော ပန ဂေါတမော မေ ပိတရံ
 သုနခံ ကရေတိ၊ ယံ ကိဉ္စိ သေ မုခါရုဉ္စိ ဘာသတိ”တိ ကုဉ္စိတွာ ဘဂဝန္တံ

* မ-၄၄ ၄-၁၅-ပိဋကိ။ ၁-သုံကာရံ (သိ)

မုသာဝါဒေန စောဒေတုကာမော ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါ တဿ တထေဝ ဝတွာ အဝိသံဝါဒနတ္ထံ အာဟ “အတ္ထိ ပန တေ မာဏဝ ပိတရာ န အက္ခာတံ ဓန”န္တိ။ အတ္ထိ ဘော ဂေါတမ သတသဟဿဋ္ဌနိကာ သုဝဏ္ဏမာလာ၊ သတသဟဿဋ္ဌနိကာ သုဝဏ္ဏပါဒုကာ၊ သတသဟဿဋ္ဌနိကာ သုဝဏ္ဏပါတိ၊ သတသဟဿဋ္ဌ ကဟာပဏန္တိ။ ဂစ္ဆ တံ သုနခံ အပ္ပေါဒကံ မရပါယာသံ ဘောဇေတွာ သယနံ အာရောပေတွာ ဤသကံ နိဒ္ဒိဋ္ဌက္ခန္ဓကာလေ ပုစ္ဆိ။ သဗ္ဗံ တေ အာစိက္ခိယတိ။ အထ နံ ဇာနေယျာသိ “ပိတာ မေ ဧသော”တိ။ သော တထာ အကာသိ။ သုနခေါ သဗ္ဗံ အာစိက္ခိယံ။ တဒါ န “ပိတာ မေ”တိ ဥတွာ ဘဂဝတိ ပသန္ဓစိတ္တော ဂန္ဓာ ဘဂဝန္တံ စုဒ္ဒသ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇေနပရိယောသာနေ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂတော။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော”တိ။ သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိတိ အတ္တနော ဘောဂဂါမတော အာဂန္ဓာ ဝသတိ။

၄၄၅။ အညတရံ မာဏဝကံ အာမန္တေသီတိ သတ္တရိ ပရိနိဗ္ဗုတေ “အာနန္ဒတ္ထေရော ကိရဿ ပတ္တစီဝရံ ဂဟေတွာ အာဂတော၊ မဟာဇေနာ တံ ဒဿနတ္ထာယ ဥပသကံမတိ”တိ သုတွာ “ဝိဟာရံ ခေါ ပန ဂန္ဓာ မဟာဇေနမဇ္ဈေ န သက္ကာ သုခေန ပဋိသန္ဓာရံ ဝါ ကာတုံ၊ ဓမ္မကထံ ဝါ သောတုံ၊ ဂေဟံ အာဂတံယေဝ နံ ဒိသ္မာ သုခေန ပဋိသန္ဓာရံ ကရိဿာမိ၊ ကော စ မေ ကင်္ခါ အတ္ထိ။ တဗ္ဗိ နံ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ အညတရံမာဏဝကံ အာမန္တေသီ။ အပ္ပါဗာဓန္တိအာဒိသု အာဗာဓောတိ ဝိသဘာဂဝေဒနာ ဝုစ္စတိ။ ယာ ကေဒေသေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ စတ္တာရော ဣရိယာပထေ’ အယပဇ္ဇေန အာဗန္ဓိတွာ ဝိယ ဂဏှတိ။ တဿာ အဘာဝံ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ အပ္ပါတင်္ကောတိ ကိစ္ဆဇီဝိတကရော ရောဂေါ ဝုစ္စတိ။ တဿာပိ အဘာဝံ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ ဝိလာနသေဝ စ ဥဋ္ဌာနံ နာမ ဂရဏံ ဟောတိ။ ကာယေ ဗလံ န ဟောတိ။ တဿာ နိဂ္ဂေလညဘာဝဉ္စ ဗလဉ္စ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ ဗာသုဝိဟာရန္တိ ဂမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇသယနေသု စတုသု ဣရိယာပထေသု သုခဝိဟာရံ ပုစ္ဆာတိ ဝဒတိ။ အထဿ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာကာရံ ဒဿေန္တော “သုဘော”တိအာဒိမာဟ။

၄၄၇။ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာတိ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ပညာယ ဂဟေတွာ၊ ဥပခာရေတွာတိ အတ္ထော။ သစေ အမှာကံ သွေ ဂမနကာလော ဘဝိဿတိ။ ကာယေ ဗလမတ္တာ စေဝ ဖရိဿတိ။ ဂမနဂစ္စယာ စ အညော

အဖာသုဝိဟာရော န ဘဝိဿတိ၊ အထေတံ ကာလဉ္စ ဂမနကာရဏသမ-
ဝါယသင်္ခါတံ သမယဉ္စ ဥပဓာရေတွာ အပိ ဝေ နာမ သွေ အာဂစ္ဆေယျာမာတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၄၇။ စေတကေန ဘိက္ခုနာတိ စေတိယရဋ္ဌေ ဇာတတ္တာ စေတကောတိ
ဝေံ လဒ္ဓနာမေန။ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယန္တိ ဘော အာနန္ဓ ဒသဗလဿ
ကော နာမ အာဗာဓော၊ အဟောသိ၊ ကိံ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္စိ။ အပိ စ
သတ္တု ပရိနိဗ္ဗာနေန တုမှာကံ သောကော ဥဒပါဒိ၊ သတ္တာ နာမ န ကေဝလံ
တုမှာကံယေဝ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သဒေဝကဿ လောကဿ မဟာဇာနိ၊ ကော
ဒါနိ အညော မရဏာ မုစ္စိဿတိ၊ ယတြိ သော သဒေဝကဿ လောကဿ
အဂ္ဂပုဂ္ဂလော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ဣဒါနိ ကံ အညံ ဒိသ္မာ မစ္စုရာဇာ လဇ္ဇိဿတိတိ
ဝေမာဒိနာ နယေန မရဏပဋိသံယုတ္တံ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ
ဝိတိသာရေတွာ ထေရဿ ဟိယျော ပိတဘေသဇ္ဇာနရူပံ အာဟာရံ ဒတွာ
ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ကေမန္တံ နိသိဒိ။

ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရောတိ ဥပဋ္ဌာကော ဟုတွာ သန္တိကာဝစရော၊ န
ရန္တဂဝေသိ န ဝိမံသနာဓိပ္ပါယော။ သမိပစာရိတိ ဣဒံ ပုရိမပဒယေဝ ဝေဝစနံ။
ယေသံ သော ဘဝံ ဂေါတမောတိ ကဿ ပုစ္ဆတိ? တဿ ကိရ ဝေံ အဟောသိ
“ယေသု ဓမ္မေသု ဘဝံ ဂေါတမော ဣမံ လောကံ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တေ တဿ
အစ္စယေန နဋ္ဌာ နု ခေါ၊ ဓရန္တိ နု ခေါ၊ သစေ ဓရန္တိ၊ အာနန္ဒော ဇာနိဿတိ၊
ဟန္တ နံ ပုစ္ဆာမိ”တိ၊ တဿ ပုစ္ဆိ။

၄၄၉။ အထဿ ထေရော တိဏိ ပိဋကာနိ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟေတွာ
ဒဿေန္တော “တိဏ္ဏံ ခေါ”တိအာဒိမာဟ။ မာဏဝေါ သမ္ပိတ္တေန ကထိတံ
အသလ္လက္ခေန္တော “ဝိတ္ထာရတော ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ “ကတမေသံ
တိဏ္ဏ”န္တိ အာဟ။

သီလက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၅၀-၄၅၃။ တတော ထေရေန “အရိယဿ သီလက္ခန္ဓဿာ”တိ တေသု
ဒဿိတေသု ပုန “ကတမော ပန သော ဘော အာနန္ဓ အရိယော
သီလက္ခန္ဓော”တိ ဧကေကံ ပုစ္ဆိ။ ထေရောပိဿ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒဿေတွာ တန္တိဓမ္မံ
ဒေသေန္တော အနုက္ကမေန ဘဂဝတာ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗံ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတ္ထ

၁-စေတိရဋ္ဌေ (က) ၂-ရောဂေါ(သိ၊ သျာ) ၃-ဒဿေန္တော (သျာ)

အတ္ထိ ဝေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ ဣတ္ထ ဘဂဝတော သာသနေ န သီလမေဝ သာရော၊ ကေဝလဥေတံ ပတိဋ္ဌာမတ္ထမေဝ ဟောတိ။ ဣတော ဥတ္တရိ ပန အညဗ္ဗိ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိယေဝါတိ ဒဿေသိ။ မုတော ဗဟိဒ္ဓါတိ ဗုဒ္ဓသာသနတော ဗဟိဒ္ဓါ။

သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၅၄။ ကထဉ္စ မာဏဝ ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိတိ ဣဒမာယသ္မာ အာနန္ဓော “ကတမော ပန သော ဘော အာနန္ဓ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော”တိ ဧဝံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ပုဋ္ဌောပိ ယေ တေ “သီလသမ္ပန္ဓော ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော သတိသမ္ပဇညေန သမန္တာဂတော သန္တုဋ္ဌော”တိ ဧဝံ သီလာနန္တရံ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒယော သီလသမာဓိနံ အန္တရေ ဥဘိန္ဒမိ ဥပကာရကမ္မော ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ တေ နိဒ္ဓိသိတွာ သမာဓိက္ခန္ဓံ ဒဿေတုကာမော အာရဘိ။ ဣတ္ထ စ ရူပဇ္ဈာနာနေဝ အာဂတာနိ၊ န အရူပဇ္ဈာနာနိ၊ အာနေတွာ ပန ဒီပေတဗ္ဗာနိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ဟိ အသင်္ဂဟိတာ အရူပသမာပတ္တိ နာမ နတ္ထိယေဝ။

၄၇၁-၄၇၀။ အတ္ထိ ဝေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ ဣတ္ထ ဘဂဝတော သာသနေ န စိတ္တေကဂ္ဂတာမတ္တကေနေဝ ပရိယောသာနပုတ္တိ နာမ အတ္ထိ၊ ဣတောပိ ဥတ္တရိ ပန အညံ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိယေဝါတိ ဒဿေတိ။ နတ္ထိ ဝေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ ဣတ္ထ ဘဂဝတော သာသနေ ဣတော ဥတ္တရိ ကာတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိယေဝ။ အရဟတ္တပရိယောသာနဉ္စိ ဘဂဝတော သာသနန္တိ ဒဿေတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

သုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတံ။

၁၁-ကေဝဠသုတ္တ

ကေဝဠဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၇၁။ ဧဝံ မေ သုတံ။ ပ။ နာဠန္ဒာယန္တိ ကေဝဠသုတ္တံ။ တကြာယံ အပုဗ္ဗပဒ-
 ဝဏ္ဏနာ။ ပါဝါရိကမ္မဝနေတိ ပါဝါရိကဿ အမ္မဝနေ။ ကေဝဠောတိ ဣဒံ
 တဿ ဂဟပတိပုတ္တဿ နာမံ။ သော ကိရ စတ္တလီသကောဠိဓနော
 ဂဟပတိမဟာသာလော အတိဝိယ သဒ္ဓေါ ပသန္ဓော အဟောသိ။ သော
 သဒ္ဓါဓိကတ္တာယေဝ “သစေ ကော ဘိက္ခု အမုမာသန္တရေန ဝါ မာသန္တရေန
 ဝါ သံဝစ္ဆရေန ဝါ အာကာသေ ဥပ္ပတိဘူာ ဝိဝိဓာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ
 ဒဿေယျ။ သဗ္ဗော ဇနော အတိဝိယ ပသိဒေယျ။ ယန္တုနာဟံ ဘဂဝန္တံ
 ယာစိတွာ ပါဠိဟာရိယကရဏတ္ထာယ ဧကံ ဘိက္ခု အနုဇာနာပေယျ”န္တိ
 စိန္တေတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေမာဟ။

တတ္ထ ဣဒ္ဓါတိ သမိဒ္ဓါ။ ဖိတာတိ နာနာဘဏ္ဍဥဿန္တတာယ ဝုဒ္ဓိပုတ္တာ။
 အာကိဏ္ဏမနုဿာဓိ အံသကူဠေန အံသကူဠံ ပဟရိတွာ ဝိယ ဝိစရန္တေဟိ
 မနုဿေဟိ အာကိဏ္ဏာ။ သမာဒိသတူတိ အာဏာပေတု ဌာနန္တရေ ဌပေတု။
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာတိ ဥတ္တရိ မနုဿာနံ ဓမ္မတော၊ ဒသကုသလသင်္ခါတတော
 ဝါ မနုဿဓမ္မတော ဥတ္တရိ။ ဘိယျောသော မတ္တာယာတိ ပကတိယာပိ
 ပဇ္ဇလိတပဒိပေါ တေလသ္မေဟံ လဘိတွာ ဝိယ အတိရေကပ္ပမာဏေန အဘိပ္ပ-
 သိဒိဿတိ။ န ခေါ အဟန္တိ ဘဂဝါ ရာဇဂဟသေဠိဝတ္ထုသ္မိံ သိက္ခာပဒံ
 ပညပေသိ၊ တသ္မာ “န ခေါ အဟ”န္တိ အာဒိမာဟ။

၄၇၂။ န ခံသေမိတိ န ဂုဏဝိနာသနေန ခံသေမိ၊ သီလဘေဒံ ပါပေတွာ
 အနုပုဗ္ဗေန ဥစ္စဋ္ဌာနတော ဩတာရေန္တော နိစဋ္ဌာနေ န ဌပေမိ၊ အထ ခေါ
 အဟံ ဗုဒ္ဓသာသနဿ ဝုဒ္ဓိံ ပစ္စာသီသန္တော ကထေမိတိ ဒဿေတိ။ တတိယန္တိ
 ခေါတိ ယာဝတတိယံ ဗုဒ္ဓါနံ ကထံ ပဋိဗာဟိတွာ ကထေတုံ ဝိသဟန္တော
 နာမ နတ္ထိ။ အယံ ပန ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ဝိဿာသိကော ဝိဿာသံ ဝဇေတွာ
 ဝလ္လဘော ဟုတွာ အတ္တကာမောသ္မိတိ တိက္ခတ္တု ကထေသိ။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၃-၄၇၄။ အထ ဘဂဝါ အယံ ဥပပါသကော မဃိ ပဋိဗာဟန္တေဝိပုနပ္ပုနံ
 ယာစတိယေဝ။ “ဟန္တဿ ပါဠိဟာရိယကရဏ အာဒိနံ ဝဿေမိ”တိ

စိန္တေတွာ “တိဏိ ခေါ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အမာဟံ ဘိက္ခုန္တိ အပုံ အဟံ ဘိက္ခု။ ဂန္ဓာရိတိ ဂန္ဓာရေန နာမ ဣသိနာ ကတာ၊ ဂန္ဓာရရဋ္ဌေ ဝါ ဥပ္ပန္ဓာ ဝိဇ္ဇာ။ တတ္ထ ကိရ ဗဟူ ဣသယော ဝသိံသု၊ တေသု ဧကေန ကတာ ဝိဇ္ဇာတိ အဓိပ္ပါယော။ အနိယာမီတိ အဇ္ဇော ပိဋ္ဌိတော ဝိယ ဟောမိ။ ဟရာယာမီတိ လဇ္ဇာမိ။ ဇိဂုန္ဓာမီတိ ဂူထံ ဒိသွာ ဝိယ ဇိဂုန္တံ ဥပ္ပါဒေမိ။

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၀၅။ ပရသတ္တာနန္တိ အညေသံ သတ္တာနံ။ ဒုတိယံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အာဒိသတိတိ ကထေတိ။ စေတသိကန္တိ သောမနဿဒေါမနဿံ အဓိပ္ပေတံ။ ဝေဗ္ဗိ တေ မနောတိ ဧဝံ တဝ မနော သောမနဿိတော ဝါ ဒေါမနဿိတော ဝါ ကာမဝိတက္ကာဒိသမ္ပယုတ္တော ဝါ။ ဒုတိယံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဣတိပိ တေ စိတ္တန္တိ ဣတိ တဝ စိတ္တံ၊ ဣမဉ္စ ဣမဉ္စ အတ္ထံ စိန္တယမာနံ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ မဏိကာ နာမ ဝိဇ္ဇာတိ “စိန္တာမဏိ” တိ ဧဝံ လဒ္ဓနာမာ လောကေ ကော ဝိဇ္ဇာ အတ္ထိ။ တာယ ပရေသံ စိတ္တံ ဇာနာတိတိ ဒိပေတိ။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၀၆။ ဧဝံ ဝိတက္ကေထာတိ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကာဒယော ဧဝံ ပဝတ္တေန္တာ ဝိတက္ကေထ။ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္တာတိ ဧဝံ ကာမဝိတက္ကာဒယော ပဝတ္တေန္တာ မာ ဝိတက္ကယိတ္ထ။ ဧဝံ မနသိ ကရောထာတိ ဧဝံ အနိစ္စသညမေဝ၊ ဒုက္ခသညာဒိသု ဝါ အညတရံ မနသိ ကရောထ။ မာ ဝေန္တိ “နိစ္စ” န္တိအာဒိနာ နယေန မာ မနသိ ကရိတ္ထ။ ဣဒန္တိ ဣမံ ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂံ ပဇာဘေထ။ ဣဒံ ဥပသမ္ပန္ဓာတိ ဣမံ စတုမဂ္ဂမလပ္ပဘေဒံ လောကုတ္တရဓမ္မမေဝ ဥပသမ္ပန္ဓ ပါပုဏိတွာ နိပ္ပါဒေတွာ ဝိဟရေထ။ ဣတိ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိဝိမံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယန္တိ ဒဿေတိ။ ပရဿ စိတ္တံ ဥတွာ ကထနံ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယန္တိ သာဝကာနဉ္စ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ သတတံ ဓမ္မဒေသနာ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယန္တိ။

တတ္ထ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ မဟာမောဂ္ဂဏ္ဍာနဿ အာစိတ္တံ၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယေန အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ ဓမ္မသေနာပတိဿ။ ဒေဝဒတ္တေ သံသံ ဘိန္တိတွာ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ဂဟေတွာ ဂယာသိသေ ဗုဒ္ဓလိဋ္ဌာယ တေသံ ဓမ္မံ ဒေသန္တေ ဟိ ဘဂဝတာ ပေသိတေသု ဒ္ဓိသု အဂ္ဂသာဝကေသု ဓမ္မသေနာပတိ တေသံ စိတ္တာစာရံ ဥတွာ ဓမ္မံ

ဒေသေသိ၊ ထေရဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ပဉ္စသတာ ဘိက္ခု။ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံ သု။ အထ နေသံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော ဝိကုဗ္ဗနံ ဒေသေတွာ ဒေသေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တံ သုတွာ သဗ္ဗေ အရဟတ္တဖလေ ပတိဋ္ဌဟိံ သု။ အထ ဒွေပိ မဟာနာဂါ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတာနိ ဂဟေတွာ ဝေဟာသံ အပ္ပါဂ္ဂန္တာ ဝေဠုဝန-မေဝါဂမိံ သု။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ ပန ဗုဒ္ဓါနံ သတတံ ဓမ္မဒေသနာ၊ တေသု ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယအာဒေသနာပါဠိဟာရိယာနိ သဥပါရက္ခာနိ သဒေါသာနိ၊ အဒ္ဓါနံ န တိဋ္ဌန္တိ၊ အဒ္ဓါနံ အတိဋ္ဌနတော န နိယျန္တိ။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ အနုပါရက္ခံ နိဒ္ဓေါသံ၊ အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌတိ၊ အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌနတော နိယျာတိ။ တသ္မာ ဘဂဝါ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဉ္စ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဉ္စ ဂရဟတိ၊ အနုသာသနီ-ပါဠိဟာရိယံယေဝ ပသံသတိ။

ဘူတနိရောဓေသကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၀၇။ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ ဣဒံ ကသ္မာ ဘဂဝတာ အာရဒ္ဓိ။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ-အာဒေသနာပါဠိဟာရိယာနံ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အနုသာသနီ-ပါဠိဟာရိယဿေဝ နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ။ အပိ စ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ မဟာဘူတ-ပရိယေသကော နာမေကော ဘိက္ခု ဟောတိယေဝ။ ယော မဟာဘူတေ ပရိယေသန္တော ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ ဝိစရိတွာ ဝိဿဇ္ဇေတာရံ^၁ အလဘိတွာ အာဂမ္မ ဗုဒ္ဓမေဝ ပုစ္ဆိတွာ နိက္ကဓေါ ဟောတိ။ တသ္မာ^၂ ဗုဒ္ဓါနံ မဟန္တဘာဝပု-ကာသနတ္ထံ၊ ဣဒဉ္စ ကာရဏံ ပဋိစ္စန္ဓံ၊ အထ နံ ဝိဝဋံ ကတွာ ဒေသေန္တောပိ ဘဂဝါ “ဘူတပုဗ္ဗ”န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ ကတ္ထ န ခေါတိ ကိသ္မိံ ဌာနေ ကိံ အာဂမ္မ ကိံ ပတ္တဿ တေ အနဝသေသာ အပ္ပဝတ္တိဝသေန နိရုဇ္ဈန္တိ။ မဟာဘူတကထာ ပနေသာ သဗ္ဗာ-ကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ* ပုတ္တာ၊ တသ္မာ သာ တတောဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။

၄၀၈။ ဒေဝယာနိယော မဂ္ဂေါတိ ပါဠိယေက္ကာ^၃ ဒေဝလောကဂမန-မဂ္ဂေါ နာမ နတ္ထိ၊ ဣဒ္ဓိဝိဗြောဏဿေဝ ပနေတံ အဓိဝစနံ။ တေန ဟေသ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေန္တော ဒေဝလောကံ ယာတိ။ တသ္မာ တံ “ဒေဝယာနိယော မဂ္ဂေါ”တိ ပုတ္တံ။ ယေန စာတုမဟာရာဇိကာတိ သဗီပေ ဌိတမ္ပိ ဘဂဝန္တံ အပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မတာယ စောဒိတော ဒေဝတာ မဟာနုဘာဝါတိ မညမာနော ဥပသကံမိ။ မယဓ္မိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမာတိ ဗုဒ္ဓဝိသယေ

၁-ဝိဿဇ္ဇေတာရံ (သျှာ)၊ ဝိဿဇ္ဇေကာသံ (သိ-ဋီ-အဘိနဝ ၂-၄၅-ပိဋေ) ၂-ကသ္မာ (သိ၊ သျှာ)
* ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၄၂-ပိဋေ။ ၃-ပါဠိယေက္ကာ (သျှာ)၊ ပါဠေက္ကာ (ဏ)

ပဉ္စိ ပုစ္ဆိတာ ဒေဝတာ န ဇာနန္တိ၊ တေနေဝမာဟံသု။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု၊ “မမ ဣမံ ပဉ္စိ န ကထေတုံ န လတ္တံ၊ သီဃံ ကထေထာ” တိ တာ ဒေဝတာ အဇ္ဈောတ္တရတိ၊ ပုနပျာနံ ပုစ္ဆတိ၊ တာ “အဇ္ဈောတ္တရတိ နော အယံ ဘိက္ခု၊ ဟန္တ နံ ဟန္တတော မောစေဿာမာ” တိ စိန္တေတွာ “အတ္ထိ ခေါ ဘိက္ခု၊ ဝတ္တာဓော မဟာရာဇာနော” တိ အာဒိမာဟံသု။ တတ္ထ အဘိက္ခန္တတရာတိ အတိက္ကမ္မ ကန္တတရာ။ ပဏီတတရာတိ ဝဏ္ဏယသဇ္ဇဿရိယာဒီဟိ ဥတ္တမတရာ။ ဧတေန နယေန သဗ္ဗဝါရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၉၁-၄၉၃။ အယံ ပန ဝိသေသော—သက္ကော ကိရ ဒေဝရာဇာ စိန္တေသိ “အယံ ပဉ္စော ပုဒ္ဓဝိသယော၊ န သက္ကာ အညေန ဝိသဇ္ဇိတုံ၊ အယဉ္စ ဘိက္ခု အဂ္ဂိ ပဟာယ ခဇ္ဇောပုနကံ ဓမ္မေန္တော ဝိယ၊ ဘေရိ ပဟာယ ဥဒရံ ဝါဒေန္တော ဝိယ စ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဟာယ ဒေဝတာ ပုစ္ဆန္တော ဝိစရတိ၊ ပေသေမိ နံ သတ္တုသန္တိက” န္တိ။ တတော ပုနဒေဝ သော စိန္တေသိ “သုဒ္ဓုရမ္ဗိ ဝန္တာ သတ္တု သန္တိကေဝ နိက္ကဓေါ ဘဝိဿတိ၊ အတ္ထိ စေဝ ပုဂ္ဂလော၊ နာမေသ၊ ထောက် တာဝ အာဟိဏ္ဏန္တော ကိလမတု ပစ္စာ ဇာနိဿတိ” တိ။ တတော ထံ “အဟန္တိ ခေါ” တိ အာဒိမာဟ။ မြဟ္မယာနိယောဝိ ဒေဝယာနိယသဒိသောဝ။ ဒေဝယာနိယမဂ္ဂေါတိ ဝါ မြဟ္မယာနိယမဂ္ဂေါတိ ဝါ ဓမ္မသေတူတိ ၇ ဝါ ဧကစိတ္တက္ခဏိကအပ္ပနာတိ ဝါ သန္တိဋ္ဌာနိကစေတနာတိ ဝါ မဟဂ္ဂတစိတ္တန္တိ ဝါ အဘိညာဉ္ဇကန္တိ ဝါ သဗ္ဗမေတံ ဣဒ္ဓိဝိဉ္ဇေဏဿေဝ နာမံ။

၄၉၄။ ပုဒ္ဓနိမိတ္တန္တိ အာဂမနပုဗ္ဗဘာဝေ နိမိတ္တံ သူရိယဿ ဥဒယတော အရုဏဂ္ဂံ ဝိယ။ တသ္မာ ဣဒါနေဝ မြဟ္မာ အာဂမိဿတိ၊ ဧဝံ မယံ ဇာနာမာတိ ဒီပယိံသု။ ပါတုရဟောသီတိ ပါကဠော အဟောသိ။ အထ ခေါ သော မြဟ္မာ တေန ဘိက္ခုနာ ပုဋ္ဌော အတ္တနော အဝိသယဘာဝံ ဥတွာ သစာဟံ “နဇာနာမိ”- တိ ဝက္ခာမိ၊ ဣမေမံ ပရိဘဝိဿန္တိ၊ အထ ဇာနန္တော ဝိယ ယံ ကိဉ္စိ ကထေဿာမိ၊ အယံ မေ ဘိက္ခု ဝေယျာကရဏေန အနာရဒ္ဓစိတ္ထော ဝါဒံ အာရောပေဿတိ။ “အဟမသ္မိ ဘိက္ခု မြဟ္မာ” တိ အာဒိနိ ပန မေ ဘဏန္တဿ န ကောစိ ဝစနံ သဒ္ဓဟိဿတိ?၊ ယန္တုနာဟံ ဝိက္ခေပံ ကတွာ ဣမံ ဘိက္ခု သတ္တုသန္တိကံ ယေဝ ပေသေယျန္တိ စိန္တေတွာ “အဟမသ္မိ ဘိက္ခု မြဟ္မာ” တိ အာဒိမာဟ။

၁-မောစေမာတိ (သိ)၊ မုဉ္ဇိဿာမာတိ (က)
 ၂-အတိက္ကန္တတရာ (က) သီ-ဇိ-အဘိနဝ ၂-၄၁၆-ပိဋေ ဩလောကေတဗ္ဗာ။
 ၃-အဋ္ဌိဝေပုဂ္ဂလော (သိ) ဒီ-ဋ ၂-၂၉၉-ပိဋေဝိ။ ၄-ဓမ္မဟေတူတိ (သိ)
 ၅-အဘိညာဉ္ဇကန္တိ (သုဒ္ဓါ၊ က) ၆-အာရုဏဂ္ဂံ (သိ) ၇-န သဒ္ဓဟိဿတိ (သိ)

၄၉၅-၄၉၆။ **ကေမန္တံ အပနေတွာတိ** ကသ္မာ ဝေမကာသိ? ကုဟကတ္တာ။ **ဗဟိဒ္ဓါ ပရိယေဒ္ဓန္တိ** တေလတ္တိကော ဝါလိကံ နိပိဋ္ဌိယမာနော ဝိယ ယာဝ မြဟ္မလောကာ ဗဟိဒ္ဓါ ပရိယေသနံ အာပဇ္ဇတိ။

၄၉၇။ **သကုဏန္တိ** ကာကံ ဝါ ကုလလံ ဝါ။ **န ခေါ သော ဘိက္ခု ပဉ္စော** ဧဝံ **ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ** ဣဒံ ဘဂဝါ ယသ္မာ ပဒေသေနေသ^၁ ပဉ္စော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ အယဉ္စ ခေါ ဘိက္ခု အနုပါဒိန္ဒကေဝိ ဂဟေတွာ နိပ္ပဒေသတော ပုစ္ဆတိ။ တသ္မာ ပဋိသေဓေတိ။ အာစိတ္တံ ကိရေတံ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ပုစ္ဆာမူဠဿ ဇနဿ ပုစ္ဆာယ ဒေါသံ ဒသေတွာ ပုစ္ဆံ သိက္ခာပေတွာ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ။ ကသ္မာ? ပုစ္ဆိတုံ အဇာနိတွာ ပရိပုစ္ဆန္တော ဒုဝိညာပယော ဟောတိ။

၄၉၈။ ပဉ္စံ သိက္ခာပေန္တော ပန “**ကတ္ထ အာပေါ စာ**” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **န ဂါဓေတိတိ** န ပတိဋ္ဌာတိ။ ဣမေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ ကိံ အာဂမ္မ အပ္ပတိဋ္ဌာ ဘဝန္တိတိ အတ္ထော။ ဥပါဒိန္ဒယေဝ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ^၂။ **ဒီဃဉ္စ ရဿဉ္စာတိ** သဏ္ဌာနဝေေန ဥပါဒါရူပံ ဝုတ္တံ။ **အဏုံ ဣလန္တိ** ဒုဒ္ဓကံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ။ ဣမိနာပိ ဥပါဒါရူပေ ဝဏ္ဏမတ္တမေဝ ကထိတံ။ **သုဘာသုဘန္တိ** သုဘဉ္စ အသုဘဉ္စ ဥပါဒါရူပမေဝ ကထိတံ။ ကိံ ပန ဥပါဒါရူပံ သုဘန္တိ အသုဘန္တိ အတ္ထိ? နတ္ထိ။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏံ ပနေဝံ ကထိတံ။ **နာမဉ္စ ရူပဉ္စာတိ** နာမဉ္စ ဒီဃာဒိ- ဘောဒံ ရူပဉ္စ။ **ဥပရုဇ္ဈတိတိ** နိရုဇ္ဈတိ။ ကိံ အာဂမ္မ အသေသမေတံ နပ္ပဝတ္တတိတိ။

၄၉၉။ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ သိယာတိ ပုစ္ဆံ ဒသေတွာ ဣဒါနိ ဝိဿဇ္ဇနံ ဒသေန္တော တတြ ဝေယျာကရဏံ ဘဝတိတိ ဝတွာ “**ဝိညာဏ**” န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဝိညာတဗ္ဗန္တိ **ဝိညာဏံ** * နိဗ္ဗာနသေတံ နာမံ၊ တဒေတံ နိဒဿနာ- ဘာဝတော **အနိဒဿနံ**။ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ ဝယန္တော ဝါ ဋ္ဌိတဿ အည- ထတ္တန္တော ဝါ တေဿ နတ္ထိတိ **အနန္တံ**။ ပဘန္တိ ပန ဧတံ ကိရ တိတ္ထဿ နာမံ၊ တဉ္စိ ပပန္တိ ဣတ္ထာတိ ပပံ၊ ပကာရဿ ပန ဘကာရော ကတော။ သဗ္ဗတော ပဘမဿာတိ **သဗ္ဗတောပဘံ**။ နိဗ္ဗာနဿ ကိရ ယထာ မဟာသမုဒ္ဓဿ ယတော ယတော ဩတရိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တံ တဒေဝ တိတ္ထံ၊ အတိတ္ထံ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ အဋ္ဌတိံ သာယ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ယေန ယေန မုခေန နိဗ္ဗာနံ ဩတရိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တံ တဒေဝ တိတ္ထံ၊ နိဗ္ဗာနဿ အတိတ္ထံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနံ? နတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ “**သဗ္ဗတောပဘ**” န္တိ။ **တ္ထေ အာပေါ စာတိ**

၁-ပဒေသေနေဝ(သျာ၊က) ၂-ပုစ္ဆာ(သိ) ၃-အတိတ္ထံ နာမ(က) * မ-ဋ္ဌ ၂-၃၁၀-ပိဋ္ဌေဝိ။

တ္ထေ နိဗ္ဗာနေ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ သဗ္ဗမေတံ “အာပေါ”တိ အာဒိနာ နယေန
ဝုတ္တံ ဥပါဒိန္နကမ္မဇာတံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အပ္ပဝတ္တံ ဟောတီတိ။

ဣဒါနိဿ နိရုဇ္ဈနူပါယံ ဒဿေန္တော “ဝိညာဏဿ နိရောဓေန၊ ဧတ္ထေတံ
ဥပရုဇ္ဈတိ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဝိညာဏန္တိ စရိမကဝိညာဏဗ္ဗိ အဘိသင်္ခါရ-
ဝိညာဏဗ္ဗိ။ စရိမကဝိညာဏဿာပိ ဟိ နိရောဓေန ဧတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတိ။
ဝိဇ္ဇာတဒီပသိခါ ဝိယ အပဏ္ဏတ္တိကဘာဝံ ယာတိ။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿာပိ
အနုပ္ပါဒနိရောဓေန အနုပ္ပါဒဝသေန ဥပရုဇ္ဈတိ။ ယထာဟ “သောတာပတ္တိ-
မဂ္ဂဉာဏေန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿ နိရောဓေန ဌပေတွာ သတ္တ ဘဝေ
အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ ဧတ္ထေတေ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ
သဗ္ဗံ စူဠနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

ကေဝဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၀၁။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကောသလေ သူတိ လောဟိစ္စသုတ္တံ။ တကြာယံ အနုတ္တာနပဒဝဏ္ဏနာ။ သာလဝတိကာတိ တဿ ဂါမဿ နာမံ။ သော ကိရ ဝတိယာ ဝိယ သမန္တတော သာလပန္နိယာ ပရိက္ခိတ္တော။ တသ္မာ သာလ-ဝတိကာတိ ဝုစ္စတိ။ လောဟိစ္စောတိ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ နာမံ။

၅၀၂။ ပါပကန္တိ ပရာနကမ္မာ ဝိရဟိတတ္တာ လာမကံ၊ န ပန ဥစ္ဆေဒ-သဿတာနံ အညတရံ။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိ ဇာတံ ဟောတိ၊ န ကေဝလဉ္စ စိတ္တေ ဇာတမတ္တမေဝ။ သော ကိရ တဿ ဝသေနံ ပရိသမဇ္ဈေပိ ဧဝံ ဘာသတိယေဝ။ ကိဉ္စိ ပရော ပရဿာတိ ပရော ယော အနုသာသိယတိ၊ သော တဿ အနုသာသကဿ ကိံ ကရိယတိ။ အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓံ ကုသလံ ဓမ္မံ အတ္တနာဝ သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ ၊ ဝိဟာတဗ္ဗန္တိ ဝဒတိ။

၅၀၄။ ရောသိကံ နှာပိတံ အာမန္တေသိတိ “ရောသိကာ”တိ ဧဝံ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန လဒ္ဓနာမံ နှာပိတံ အာမန္တေသိ။ သော ကိရ ဘဂဝတော အာဂမနံ သုတွာ စိန္တေသိ “ဝိဟာရံ ဂန္တော ဒိဋ္ဌိ နာမံ” ဘာရော၊ ဂေဟံ ပန အာဏာပေတွာ ပဿိဿာမိ စေဝ ယထာသတ္ထိ စ အာဂန္တုကဘိက္ခံ ဒဿာမိ”တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ နှာပိတံ အာမန္တေသိ။

၅၀၆။ ဒိဋ္ဌိတော ဒိဋ္ဌိတောတိ ကထာဖာသုကတ္ထံ ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော အနုဗန္ဓော ဟောတိ။ ဝိဝေစေတူတိ ဝိမောစေတု၊ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝိနောဒေတူတိ ဝဒတိ။ အယံ ကိရ ဥပါသကော လောဟိစ္စဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဝိယ-သဟာယကော၊ တသ္မာ တဿ အတ္တကာမတာယ ဝေမာဟ။ အပ္ပေဝ နာမ သိယာတိ ဧတ္ထ ပဌမဝစနေန ဘဂဝါ ဂဇတိ၊ ဒုတိယဝစနေန အနုဂဇတိ။ အယံ ကိရေတ္ထ အဓိပ္ပါယော-ရောသိကေ ဧတဒတ္ထမေဝ မယာ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဝိဝိဓာနိ ဒုက္ကရာနိ ကရောန္တေန ပါရမိယော ပူရိတာ၊ ဧတဒတ္ထမေဝ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပဋိဝိဒ္ဓိ၊ န မေ လောဟိစ္စဿ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဘိန္နိတံ ဘာရောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ပဌမဝစနေန ဘဂဝါ ဂဇတိ။ ကေဝလံ

၁-တဿေဝ (က) ၂-ဂရုကတွာ (သိ) ၃-ဒဋ္ဌိ နာမ (သိ၊ သျာ)
၄-တံ (သိ၊ သျာ) ၈-ပရာဇေက (က)

ရောသိကေ လောဟိစ္စဿ မမ သန္တိကေ အာဂမနံ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ အလ္လာပ-
သလ္လာပေါ ဝါ ဟောတု၊ သစေပိ လောဟိစ္စသဒိသာနံ သတသဟဿဿ
ကင်္ခါ ဟောတိ၊ ပဋိပလော အဟံ ဝိနောဒေတုံ၊ လောဟိစ္စဿ ပန ကေဿ
ဒိဋ္ဌိဝိနောဒနေ မယံ ကော ဘာရောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ဒုတိယဝစနေန
ဘဂဝါ အနဂဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနယောဂဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ သမုဒယသဉ္ဇာတိတိ သမုဒယဿ သဉ္ဇာတိ ဘောဂုပ္ပါဒေါ၊ တတော
ဥဋ္ဌိတံ ဓနဓညန္တိ အတ္ထော။ **ယေ တံ ဥပဇိဝန္တိ**တိ ယေ ဣတိပရိဇေနဒါသကမ္မ-
ကရာဒယော ဇနာ တံ နိဿာယ ဇိဝန္တိ။ **အန္တရာယကရောတိ** လာဘန္တရာယ-
ကရော။ **ဟိတာနုကမ္ပိတိ** ဣတ္ထ ဟိတန္တိ ဝုရိ။ **အနုကမ္ပတိတိ အနုကမ္ပိ**၊ ဣစ္ဆတိတိ
အတ္ထော၊ ဝုရိ ဣစ္ဆတိ ဝါ နော ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာန-**
ယောနိ ဝါတိ သစေ သာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိယတာ ဟောတိ၊ ဧကံသေန
နိရယေ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ နော စေ၊ တိရစ္ဆာနယောနိယံ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။

၅၁၀-၅၁၁။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ယထာ အတ္တနော လာဘန္တရာယေန သတ္တာ
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ န တထာ ပရေသံ၊ တသ္မာ သုဠုတရံ ဗြာဟ္မဏံ ပဝေစေတုကာမော?
“တံ ကိံ ဗညသီ”တိ ဒုတိယံ ဥပပတ္တိမာဟ။ **ယေ ဝိမေတိ** ယေ စ ဣမေ
တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ အရိယဘူမိံ ဩက္ကမိတုံ အသက္ကုဏန္တာ?
ကုလပုတ္တာ။ **ဒိဗ္ဗာ ဂဟ္တာတိ** ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဒိဗ္ဗေ ဂဟ္ဗေတိ အတ္ထော။
ဒိဗ္ဗာ၊ ဂဟ္တာတိ စ ဆန္ဒံ ဒေဝလောကာနမေတံ၊ အဓိဝစနံ။ **ပရိပါစေန္တိ**တိ
ဒေဝလောကဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပူရယမာနာ၊ ဒါနံ ဒေမာနာ၊ သီလံ ရက္ခမာနာ၊
ဂန္ဓမာလာဒိတိ ပူဇံ ကုရမာနာ၊ ဘာဝနံ ဘာဝယမာနာ ပါစေန္တိ ဝိပါစေန္တိ
ပရိပါစေန္တိ ပရိဏာမံ ဂမေန္တိ။ **ဒိဗ္ဗာနံ ဘဝါနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာတိ** ဒိဗ္ဗဘဝါ
နာမ ဒေဝါနံ ဝိမာနာနိ၊ တေသံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယာတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ **ဒိဗ္ဗာ**
ဂဟ္တာတိ ဒါနာဒယော ပုညဝိသေသာ။ **ဒိဗ္ဗာ ဘဝါ**တိ ဒေဝလောကေ ဝိပါ-
ကက္ခန္ဓာ၊ တေသံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ တာနိ ပုညာနိ ကရေန္တိတိ အတ္ထော။ **တေသံ**
အန္တရာယကရောတိ တေသံ မဂ္ဂသမ္ပတ္တိဖလသမ္ပတ္တိဒိဗ္ဗဘဝဝိသေသာနံ အန္တရာ-
ယကရော။

၁-သဟယဟဿသင်္ချာ (က) ၂-သန္တာသံ ဝိဇ္ဇန္တိ (သီ) ၃-သံဝေစေတုကာမော (သီ)
၄-အသတ္ထောန္တာ (သျှာ၊ က) ၅-ပူဇယမာနာ (က)

နစောဒနာရဟေတု၊ ဝတ္ထုနာ

၅၁၆။ န စောဒနာရဟေတု အယဉ္ဇိ ယသ္မာ ပဌမမေဝ အတ္တာနံ ပတိရူပေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ သာဝကာ စဿ အဿဝါ ဟုတွာ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ တာယ စ ပဋိပတ္တိယာ မဟန္တံ ဝိသေသမဓိဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ န စောဒနာရဟေတု။

၅၁၇။ နရကပပါတံ ပပတန္တောတိ မယာ ဂဟိတဿ ဒိဋ္ဌိယာ အဟံ နရကပပါတံ ပပတန္တော။ ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပိတောတိ တံ ဒိဋ္ဌိံ ဘိန္တိတွာ ဓမ္မဒေသနာဟတ္ထေန အပါယပတနတော ဥဒ္ဓရိတွာ သဂ္ဂမဂ္ဂထလေ ဌပိတောမှိတိ ဝဒတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ

လောဟိစ္စသုတ္တဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ

၅၁၀။ ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ ကောသလေသျှတိ တေဝိဇ္ဇာသုတ္တံ။ တကြာယံ အနတ္တာနုပဒဝဏ္ဏနာ။ မနသာကဋ္ဌန္တိ တဿ ဂါမဿ နာမံ။ ဥတ္တရေန မနသာကဋ္ဌဿာတိ မနသာကဋ္ဌတော အဝိဒ္ဓုရေ ဥတ္တရပဿေ။ အဗ္ဗဝနေတိ တရုဏအဗ္ဗရုက္ခဿဏှေ။ ရမဏီယော ကိရ သော ဘူမိဘာဂေါ၊ ဟေဋ္ဌာ ရဇတပဋ္ဌသဒိသာ ဝါလိကာ ဝိပုက္ကိဏ္ဏာ၊ ဥပရိ မဏိဝိတာနံ ဝိယ ဃနသာခါ- ပတ္တံ အဗ္ဗဝနံ၊ တသ္မိံ ဗုဒ္ဓါနံ အနုစ္ဆဝိကေ ပဝိဝေကသုခေ အဗ္ဗဝနေ ဝိဟရတိတိ အတ္ထော။

၅၁၉။ အဘိညာတာ အဘိညာတာတိ ကုလစာရိတ္တာဒိသမ္ပတ္တိယာ တတ္ထ တတ္ထ ပညာတာ။ စင်္ဂါတိအာဒိနိ တေသံ နာမာနိ။ တတ္ထ စင်္ဂါ ဩပါသာဒ- ဝါသိကော။ တာရုက္ခော ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝါသိကော။ ပေါက္ခရဿာတိ ဥတ္တဋ္ဌ- ဝါသိကော။ ဇာဏုသောဏီ သာဝတ္ထိဝါသိကော။ တောဒေယျော တုဒိဂါမ- ဝါသိကော။ အညေ စာတိ အညေ စ ဗဟုဇနာ။ အတ္တနော အတ္တနော နိဝါသဋ္ဌာနေဟိ အာဂန္တာ မန္တသဇ္ဈာယကရဏတ္ထံ တတ္ထ ပဋိဝသန္တိ။ မနသာ- ကဋ္ဌဿ ကိရ ရမဏီယတာယ တေ မြာဟ္မဏာ တတ္ထ နဒိတိရေ ဂေဟာနိ ကာရေတွာ ပရိက္ခိပါပေတွာ အညေသံ ဗဟူနံ ပဝေသနံ နိဝါရေတွာ အန္တရန္တရာ တတ္ထ ဂန္တာ ဝသန္တိ။

၅၂၀။ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဓါဇာနန္တိ ဝါသေဋ္ဌဿ စ ပေါက္ခရဿာတိနော အန္တေဝါသိကဿ၊ ဘာရဒ္ဓါဇဿ စ တာရုက္ခန္တေဝါသိကဿ။ ဧတေ ကိရ ဒွေ ဇာတိသမ္ပန္နာ တိဏ္ဏံ ဝေဒါနံ ပါရဂူ အဟေသုံ။ ဇေဗိဟာရန္တိ အတိစိရ- နိသဇ္ဇပစ္စယာ ကိလမထဝိနောဒနတ္ထာယ ဇေဗိစာရံ။ တေ ကိရ ဒိဝသံ သဇ္ဈာယံ ကတွာ သာယနေ ဝုဋ္ဌာယ နှာနိယသမ္ဘာရဂန္ဓမာလတေလဓောတဝတ္ထာနိ ဂါဟာပေတွာ အတ္တနော ပရိဇနပရိဝုတာ နှာယိတုကာမာ နဒိတိရံ ဂန္တာ ရဇတပဋ္ဌဝဏှေ ဝါလိကာသဏှေ အပရာပရံ စင်္ဂါသု။ ဧကံ ၂ စင်္ဂါမန္တံ ဣတရော အနုစင်္ဂါမိ ပုန ဣတရံ ဣတရောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနုစင်္ဂါမန္တာနံ အနုစိရန္တာ- န”န္တိ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေတိ မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ၊ ကတမံ န ခေါ ပဋိပဒံ ပူရေတွာ ကတမေန မဂ္ဂေန သက္ကာ သုခံ မြဟ္မလောကံ ဂန္တန္တိ ဧဝံ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ အာရပ္ပ ကထံ သမုဋ္ဌာပေသုန္တိ အတ္ထော။ အဉ္ဇသာယနောတိ ဥဇမဂ္ဂဿေတံ ဝေဝစနံ။

၁-ဩပါသာဒဝါသိကော (သီ၊ သျှ)၊ ဩပါဟာရဝါသိကော (က) မ ၂-၃၇၆-မိဋ္ဌေ။
၂-ဧဝံ (သျှ)၊ ဧဝံ (က)

အဉ္ဇသာ ဝါ^၁ ဥဇကမေဝ ဧတေန အာယန္တိ အာဂစ္ဆန္တိတိ အဉ္ဇသာယနော။
 နိယျာနိကော နိယျာတိတိ နိယျာယန္တော နိယျာတိ။ ဂစ္ဆန္တော ဂစ္ဆတိတိ
 အတ္ထော။^၂ တက္ကရဿ ဗြဟ္မသဟဗျတာယာတိ ယော တံ မဂ္ဂံ ကရေတိ ပဋိ-
 ပဇ္ဇတိ။ တဿ ဗြဟ္မာနာ သဒ္ဓိံ သဟဘာဝါယ၊ ဧကဋ္ဌာနေ ပါတုဘာဝါယ
 ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ယွာယန္တိ ယော အယံ။ အက္ခာတောတိ ကထိတော
 ဒီပိဇော။ ဗြာဟ္မဏေန ပေါက္ခရသတ်နာတိ အတ္တနော အာစရိယံ
 အပဒိသတိ။ ဣတိ ဝါသေဋ္ဌော သကမေဝ အာစရိယဝါဒံ ထောမေတွာ
 ပဂ္ဂဏိတွာ ဝိစရတိ။ ဘာရဒ္ဒါဇောပိ သကမေဝါတိ။ တေန ဝုတ္တံ “နေဝ ခေါ
 အသက္ခိ ဝါသေဋ္ဌော”တိအာဒိ။

၅၂၁-၂။ တတော ဝါသေဋ္ဌော “ဥဘိန္ဒမ္ပိ အမှာကံ ကထာ အနိယျာနိကာဝ၊
 ဣမသ္မိန္ဒ လောကေ မဂ္ဂကုသလော နာမ ဘောတာ ဂေါတမေန သဒိသော
 နတ္ထိ။ ဘဝဉ္စ ဂေါတမော အဝိဒူရေ ဝသတိ။ သော နော တုလံ ဂဟေတွာ
 နိသိန္ဒဝါဏိဇော ဝိယ ကံ သိန္ဒိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ တမတ္ထံ ဘာရဒ္ဒါဇဿ
 အာရောစေသိ။ ဥဘောပိ ဂန္ဓာ အတ္တနော ကထံ ဘဂဝတော အာရောစေသံ။
 တေန ဝုတ္တံ “အထ ခေါ ဝါသေဋ္ဌော။ပ။ ယွာယံ အက္ခာတော ဗြာဟ္မဏေန
 တာရုက္ခေနာ”တိ။ ဣ ဘော ဂေါတမာတိ တေသ္မိံ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ။ ဝိဂ္ဂဟော
 ဝိဝါဒေါဘိအာဒိသု ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိကော ဝိဂ္ဂဟော၊ အပရဘာဂေ ဝိဝါဒေါ။
 ဒုဝိဓောပိ ဧသော နာနာအာစရိယာနံ ဝါဒတော နာနာဝါဒေါ။

၅၂၃။ အထ ကိသ္မိံ ပန ဝေါတိ တွမ္ပိ အယမေဝ မဂ္ဂေါတိ အတ္တနော
 အာစရိယဝါဒမေဝ ပဂ္ဂယု တိဋ္ဌသိ။ ဘာရဒ္ဒါဇောပိ အတ္တနော အာစရိယဝါဒ-
 မေဝ၊ ဧကဿာပိ ဧကသ္မိံ သံသယော နတ္ထိ။ ဧဝံ သတိ ကိသ္မိံ ဝေါ ဝိဂ္ဂဟောတိ
 ပုစ္ဆတိ။

၅၂၄။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ ဘော ဂေါတမာတိ မဂ္ဂေ ဘော ဂေါတမ အမဂ္ဂေ စ၊
 ဥဇမဂ္ဂေ စ အနုဇမဂ္ဂေ စာတိ အတ္ထော။ သေ ကိရ ဧကဗြာဟ္မဏဿာပိ မဂ္ဂံ “န
 မဂ္ဂေါ”တိ န ဝဒတိ။ ယထာ ပန အတ္တနော အာစရိယဿ မဂ္ဂေါ ဥဇမဂ္ဂေါ၊
 န ဧဝံ အညေသံ အနုဇာနာတိ။ တဿာ တမေဝတ္ထံ? ဒီပေန္တော “ကိဉ္ဇာပိ ဟော
 ဂေါတမာ”တိအာဒိမာဟ။ သဗ္ဗာနိ တာနိတိ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝဒတိ။ သဗ္ဗေ
 တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁-အဉ္ဇသာ စ (သိ) ၂-အတ္ထော။ တွ ဂစ္ဆတိတိ (သိ၊ သျာ)
 ၃-တမေဝ ဝတ္ထံ (သိ-ဒီ-အဘိနဝ ၂-၄၂၇-ဝိဋ္ဌေ။)

ဗဟူနိတိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ။ နာနာမဂ္ဂါနိတိ မဟန္တာမဟန္တဇဗ်မဂ္ဂသကဋ္ဌ-
မဂ္ဂါဒိဝသေန နာနာဝိဇ္ဇာနိ သာမန္တာ ဝါမနဒိတဋ္ဌာကခေတ္တာဒိဟိ အာဂန္တာ
ဝါမံ ပဝိသနမဂ္ဂါနိ။

ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနယောဂဝဏ္ဏနာ

၅၂၅။ “နိယုန္တိတိ ဝါသေဋ္ဌ ဝဒေသိ”တိ ဘဂဝါ တိက္ခတ္ထု ဝစီဘေဒံ
ကတွာ ပဋိညံ ကာရာပေသိ။ ကသွာ? တိတ္ထိယာ ဟိ ပဋိဇာနိတွာ ပစ္စာ
နိဂ္ဂယမာနာ အဝဇာနန္တိ။ သော တထာ ကာတံ န သက္ခိယတိတိ။

၅၂၇-၅၂၉။ တေဝိဇ္ဇာတိ တေ တေဝိဇ္ဇာ။ ဝကာရော အာဂမ-
သန္တိမတ္ထံ။ * အန္ဓဝေဏီတိ အန္ဓပဝေဏီ၊ ဧကေန စက္ခုမတာ ဂဟိတယဋ္ဌိယာ
ကောဋိ ဧကော အန္ဓော ဂဏှတိ၊ တံ အန္ဓံ အညော၊ တံ အညောတိ ဧဝံ ပဏှာသ-
သဋ္ဌိ အန္ဓာ ပဋိပါဋိယာ ဃဋ္ဌိတာ အန္ဓဝေဏီတိ ဝုစ္စတိ။ ပရမ္ပရသံသတ္တာတိ
အညမညံ လဂ္ဂါ၊ ယဋ္ဌိဂါဟကေနပိ စက္ခုမတာ ဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။ ဧကော
ကိရ ခုတ္ထော အန္ဓဂံဏံ ဒိသွာ “အသုကသ္မိံ နာမ ဝါမေ ခဇ္ဇဘောဇ္ဇံ သုလဘ”န္တိ
ဥဿာဟေတွာ “တေန ဟိ” တတ္ထ နော သာမိ နေဟိ၊ ဣဒံ နာမ တေ ဒေမာ”တိ
ဝုတ္ထေ၊ လဉ္စ ဂဟေတွာ အန္တရာမဂ္ဂေ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္ပ မဟန္တံ ဂစ္ဆံ အနပရိဂန္တာ
ပုရိမဿ ဟတ္ထေန ပစ္စိမဿ ကစ္ဆံ ဂဏှာပေတွာ “ကိဉ္စိ ကမ္မံ အတ္ထိ၊ ဂစ္ဆထ
တာဝ တုမ္ပေ”တိ ဝတွာ ပလာယိ၊ တေ ဒိဝသမ္ပိ ဂန္တာ မဂ္ဂံ အဝိန္ဒမာနာ “ကုဟိ”
နော စက္ခုမာ၊ ကုဟိ မဂ္ဂေါ”တိ ပရိဒေဝိတွာ မဂ္ဂံ အဝိန္ဒမာနာ တတ္ထေဝ
မရိံ သု။ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္ထံ “ပရမ္ပရသံသတ္တာ”တိ။ ပုရိမောပိတိ ပုရိမေသု
ဒသသု မြာဟ္မဏေသု ဧကောပိ။ မန္တိမောပိတိ မန္တိမေသု အာစရိယ-
ပါစရိယေသု ဧကောပိ။ ပစ္စိမောပိတိ ဣဒါနိ တေဝိဇ္ဇေသု မြာဟ္မဏေသု
ဧကောပိ။ ဟဿကညေဝါတိ ဟသိတဗ္ဗမေဝ။ နာမကညေဝါတိ လာမကံယေဝ။
တဒေတံ အတ္တာဘာဝေန ရိတ္တကံ၊ ရိတ္တကတ္တာယေဝ တုန္တကံ။

၅၃၀။ ဣဒါနိ မြဟ္မလောကော? တာဝ တိဋ္ဌတု၊ ယော တေဝိဇ္ဇေဟိ န
ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော။ ယေပိ စန္ဒိမသုရိယေ တေဝိဇ္ဇာ ပဿန္တိ၊ တေသမ္ပိ သဟဗျတာယ
မဂ္ဂံ ဒေသေတံ နပ္ပဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ “တံ ကိ” မညသိ”တိ အာဒိမာဟ။

၁-ကာရေတွာ (သိ၊ သျာ) * မ-ဋ္ဌ ၃-၂၉၀-ဝိဋ္ဌေပိ၊ ၂-တေဟိ (သိ)၊ ၃-မြဟ္မာ (သိ၊ သျာ)

တတ္ထ ယတော စန္ဒိမသုရိယာ ဥဂ္ဂန္တိတိ ယသ္မိံ ကာလေ ဥဂ္ဂန္တိ။ ယတ္ထ စ ဩဂ္ဂန္တိတိ ယသ္မိံ ကာလေ အတ္ထမေန္တိ။ ဥဂ္ဂမနကာလေ စ အတ္ထင်္ဂမနကာလေ စ ပဿန္တိတိ အတ္ထော။ အာယာစန္တိတိ “ဥဒေဟိ ဘဝံ စန္ဒ၊ ဥဒေဟိ ဘဝံ သုရိယာ”တိ ဧဝံ အာယာစန္တိ။ ထောမယန္တိတိ “သောဗ္ဗော စန္ဒော၊ ပရိမဏ္ဍလော စန္ဒော၊ သပ္ပဘော စန္ဒော”တိအာဒိနိ ဝဒန္တော ပသံသန္တိ။ ပဉ္စလိကာတိ ပဂ္ဂဟိတအဉ္စလိကာ။ နမဿမာနာတိ “နမော နမော”တိ ဝဒမာနာ။

၅၃၁-၅၃၂။ ယံ ပဿန္တိတိတ္ထေ ယန္တိ နိပါတမတ္တံ။ ကိံ ပန န ကိရာတိတ္ထေ ဣမ ပန ကိံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ကိရ တေဝိဇ္ဇေဟိ ပြာဟ္မဏေဟိ န ပြဟ္မာ သက္ခိဒ္ဓိဋ္ဌောတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အဓိရဝတိနဒီဥပမာကထာ

၅၄၂။ သမတိတ္ထိကာတိ သမဘရိတာ။ ကာကပေယျာတိ ယတ္ထ ကတ္ထဝိတီရေ ဌိတေန ကာကေန သက္ကာ ပါတုန္တိ ကာကပေယျာ။ ပါရံ တရိတုကာမောတိ နဒီ^၂ အတိက္ကမိတွာ ပရတီရံ ဂန္တကာမော^၃။ အဂ္ဂေယျာတိ ပက္ခောသေယျ။ ဧဟိ ပါရာပါရန္တိ အတ္ထေ ပါရ အပါရံ ဧဟိ၊ အထ မံ သဟသာဝ ဂဟေတွာ ဂမိဿသိ၊ အတ္ထိ မေ အစွာယိကကမ္မန္တိ အတ္ထော။

၅၄၄-၅။ ယ ဓမ္မာ ပြာဟ္မဏကာရကာတိတ္ထေ ပဉ္စသီလဒသကုသလကမ္မပထဘေဒါ ဓမ္မာ ပြာဟ္မဏကာရကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တဗ္ဗိပရိတာ အပြာဟ္မဏကာရကာ။ ဣန္ဒြေပရိယာမာတိ ဣန္ဒြ အဂ္ဂိယာမ ပက္ခောသာမ။ ဧဝံ ပြာဟ္မဏာနံ အဂ္ဂိယနဿ နိရတ္တကတံ ဒသေတွာ ပုနပိ ဘဂဝါ အဏ္ဏဝကုတ္တိယံ သုရိယော၊ ဝိယ ဇလမာနော ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝုတော^၄ အဓိရဝတိယာ တီရေ နိသိန္ဓော အပရမ္ပိ နဒီဥပမံယေဝ အာဟရန္တော “သေယျဏာဝိ”တိအာဒိမာဟ။

၅၄၆။ ကာမဂုဏာတိ ကာမယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကာမာ၊ ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဂုဏာ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဟတာနံ ဝတ္တာနံ ဒိဂုဏံ သင်္ခါဝိ”န္တိ^၅ ဣတ္ထ ဟိ ပဋ္ဌလဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “အစ္စေန္တိ ကာလာ တရယန္တိ ရတ္တိယော၊ ဝယောဂုဏာ အနုပုဗ္ဗံ ဇဟန္တိ”တိ^၆ ဣတ္ထ ရာသဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ

၁-အတ္ထင်္ဂမေန္တိ (သျှာ၊က) ၂-နဒီတီရံ (က) ၃-ပတ္တာကာမော (သျှာ)
 ၄-ပရိဝါရော (က) ၅-ဝိ ၃-၄၀၃-ပိဋ္ဌေ။ ၆-သံ ၁-၃-ပိဋ္ဌေ။

ပါဠိကမ္မိတဗ္ဗာ”တိ^၁ ဣတ္ထေ အာနိသံသဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ “အန္တံ အန္တဂုဏံ^၂ ကယ်ရာ မာလာဂုဏေ ဗဟူ”တိ^၃ စ ဣတ္ထေ ဗန္ဓနဋ္ဌော ဂုဏဋ္ဌော။ ဣဓာပိ ဒေသေ အဓိပ္ပေတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဗန္ဓနဋ္ဌေန ဂုဏာ”တိ။ စက္ခု၊ ဝိညေယျာတိ စက္ခု-ဝိညာဏေန ပဿိတဗ္ဗာ။ ဧတေနပါယေန သောတဝိညေယျာဒီသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒ္ဓာတိ ပရိယိဋ္ဌာ^၄ ဝါ ဟောန္တ၊ မာ ဝါ။ ဣဒ္ဓာရမ္မဏဘူတာတိ အတ္ထော။ ကန္တာတိ ကာမနိယာ။ မနာပါတိ မနဝစုနကာ။ ဝိယဂ္ဂပါတိ ဝိယဇာတိကာ။ ကာပူပသံဟိတာတိ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန ကာမေန ဥပသံဟိတာ။ ရဇနိယာတိ ရဉ္ဇနိယာ၊ ရာဂုပ္ပတ္တိကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။

ဂမိတာတိ ဂေဓေန အဘိဘူတာ ဟုတွာ။ မုန္တိတာတိ မုစ္ဆာကာရပ္ပတ္တယ အဓိမတ္တကာယ တဏှာယ အဘိဘူတာ။ အဇ္ဈောသန္တာတိ အဓိဩသန္တာ ဩဂါဋ္ဌာ။ “ဣဒံ သာန”န္တိ ပရိနိဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ ဟုတွာ။ အနာဒိနဝဒဿာဝိနောတိ အာဒိနဝံ အပဿန္နာ။ အနိဿရဏပညာတိ “ဣဒမေတ္ထ နိဿရဏ”န္တိ ဧဝံ ပရိဇာနနပညာဝိရဟိတာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏပရိဘောဂဝိရဟိတာတိ အတ္ထော။

၅၄၀-၉။ အာဝရဏာတိအာဒီသု အာဝရန္တိတိ အာဝရဏာ။ နိဝါရေန္တိတိ နိဝရဏာ။ ဩနန္တန္တိတိ ဩနာဟနာ^၅။ ပရိယောနန္တန္တိတိ ပရိယောနာဟနာ။ ကာမစ္ဆန္တာဒိနံ ဝိတ္ထာရဏထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော* ဂဟေတဗ္ဗာ။ အာဂုတာ နိဂုတာ ဩနဒ္ဓါ^၆ ပရိယောနဒ္ဓါတိ ပဒါနိ အာဝရဏာဒိနံ ဝေသေန ဝုတ္တာနိ။

သံသန္တနကထာဝါကျနာ

၅၅၀။ သမရိဂ္ဂဟောတိ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန သပရိဂ္ဂဟောတိ ပုစ္ဆတိ။ အပ-ရိဂ္ဂဟော ဘော ဂေါတမာတိအာဒီသုပိ ကာမစ္ဆန္တဿ အဘာဝတော ဣတ္ထိ-ပရိဂ္ဂဟေန အပရိဂ္ဂဟော။ ဗျာပါဒဿ အဘာဝတော ကေနစိသဒ္ဓိ^၁ ဝေရစိတ္တေန အဝေရော။ ထိနမိဒ္ဓဿ အဘာဝတော စိတ္တဂေလညသင်္ခါတေန ဗျာပဇ္ဇေန အဗျာပဇ္ဇော။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဘာဝတော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဒီဟိ သံကိလေသေဟိ အသံကိလိန္ဒဝိတ္တော သုပရိသုဒ္ဓမာနသော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ အဘာဝတော စိတ္တံ ဝသေ ဝတ္တေတိ။ ယထာ စ ပြာဟ္မဏာ စိတ္တဂတိကာ ဟောန္တိ၊ စိတ္တဿ ဝသေ ပတ္တန္တိ၊ န တာဒိသောတိ ဝသေတ္တိ။

၁-မ ၃-၂၉၈-ပိဋ္ဌေ။ ၂-နိ-၂-၂၃၃၊ မ ၁-၇၂၊ ၃-၁-၂-ပိဋ္ဌေသု။ ၃-၃ ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-ပရိဋ္ဌာ (သီ) ၅-ဩနဟာ (သီ) * ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၃၇-ပိဋ္ဌေ။
 ၆-ဩပုဋ္ဌာ (သီ၊ သျာ)၊ ဩပုဋ္ဌာ (က) ဣမာယ သံဝါကျနာယ သံသန္တေတဗ္ဗံ။

၅၅၂။ ဣဝ ခေါ ပနာတိ ဣဓ ပြဟ္မလောကမဂ္ဂေ။ အာသိဒိတွာတိ အမဂ္ဂမေဝ “မဂ္ဂေါ”တိ ဥပဂန္တာ။ သံသိဒန္တိတိ “သမတလ”န္တိ သညာယ ပက် ဩတိဏ္ဏာ ဝိယ အနုပုဝိသန္တိ။ သံသိဒိတွာ ဝိသာဒံ ပါပုဏန္တိတိ ဧဝံ ပဏေ ဝိယ သံသိဒိတွာ ဝိသာဒံ အင်္ဂမင်္ဂသံဘဉ္ဇနံ ပါပုဏန္တိ။ သုက္ခတရံ မညေ တရန္တိတိ မရိဖိကာယ ဝဋ္ဋိတာ “ကာကပေယျာ နဒိ”တိ သညာယ “တရိဿာမာ”တိ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ဝါယမမာနာ သုက္ခတရဏံ မညေ တရန္တိ။ တသ္မာ ယထာ ဟေ ဟတ္ထပါဒါဒိနံ သံဘဉ္ဇနံ ပရိဘဉ္ဇနံ၊ ဧဝံ အပါယေသု သံဘဉ္ဇနံ ပရိဘဉ္ဇနံ ပါပုဏန္တိ။ ဣဓေဝ စ သုခံ ဝါ သာတံ ဝါ န လဘန္တိ။ တသ္မာ ဣဒံ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနန္တိ တသ္မာ ဣဒံ ပြဟ္မသဟဗျတာယ မဂ္ဂဒီပကံ တေဝိဇ္ဇကံ ပါဝစနံ တေဝိဇ္ဇာနံ ပြာဟ္မဏာနံ။ တေဝိဇ္ဇာဣရိဏန္တိ ၂ တေဝိဇ္ဇာအရညံ၊ ဣရိဏန္တိ ၃ ဟိ အဂါမကံ မဟာအရညံ ဝုစ္စတိ။ တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိ ၄ ပုပ္ဖလေဟိ အနုပ-ဘောဂရက္ခေဟိ သဉ္ဇန္တံ နိရုဒကံ အရညံ။ ယတ္ထ မဂ္ဂတော ဥက္ကမိတွာ ပရိဝတ္တိတုဋ္ဌိ န သက္ကာ ဟောန္တိ။ တံ သန္ဓာယာဟ “တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိပိ ဝုစ္စတိ”တိ။ တေဝိဇ္ဇာ-ဗျသနန္တိ တေဝိဇ္ဇာနံ ပဉ္စဝိဓဗျသနသဒိသမေတံ။ ယထာ ဟိ ဉာတိရောဂ-ဘောဂဒိဋ္ဌိသီလဗျသနပုပ္ဖတ္တဿ သုခံ နာမ နတ္ထိ၊ ဧဝံ တေဝိဇ္ဇာနံ တေဝိဇ္ဇကံ ပါဝစနံ အာဂမ္မ သုခံ နာမ နတ္ထိတိ ဒသေတိ။

၅၅၄။ ဇာတသံဝဇောတိ ဇာတော စ ဝနိတော စ၊ ယော ဟိ ဂေဝလံ တတ္ထ ဇာတောဝ ဟောတိ၊ အညတ္ထ ဝနိတော၊ တဿ သမန္တာ ဂါမမဂ္ဂါ န သဗ္ဗသော ပစ္စက္ခာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဇာတသံဝဇောတိ အာဟ။ ဇာတသံဝဇောပိ ယော စိရနိက္ခန္ဓော၊ တဿ န သဗ္ဗသော ပစ္စက္ခာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “တာဝဒေဝ အဝသဋ္ဌ”န္တိ အာဟ၊ တင်္ဂဏမေဝ နိက္ခန္တိန္တိ အတ္ထော။ ဒန္ဓာယိတတ္တန္တိ “အယံ န ခေါ မဂ္ဂေါ၊ အယံ န နုခေါ”တိ ကင်္ခါဝသေန စိရာယိတတ္တံ။ ဝိတ္ထာယိတတ္တန္တိ ယထာ သုခုမံ အတ္ထဇာတံ သဟသာ ပုစ္ဆိတဿ ကဿစိ သရိရံ ထဒ္ဒဘာဝံ ဂဏှာတိ၊ ဧဝံ ထဒ္ဒဘာဝဂ္ဂဟဏံ။ န တွေဝါတိ ဣမိနာ သဗ္ဗညုတညာဏဿ အပ္ပင်္ဂါဟတဘာဝံ ဒသေတိ။ တဿ ဟိ ပုရိသဿ မာရာဝဉ္ဇနာဒိဝသေန သိယာ

၁-ဝိသာရံ (က)၊ ဝိသတ္တံ (သျှာ)
 ၂-တေဝိဇ္ဇာဣရိဏံ (သိ၊ သျှာ)
 ၃-တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိ (သိ)

ဤဏဿ ပဋိသဘာတော။ တေန သော ဒန္ဓာယေယျ ဝါ ဝိတ္တာယေယျ ဝါ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ပန အပ္ပဋိဟတံ၊ န သက္ကာ တဿ ကေနစိ အန္တရာယော ကာတုန္တိ ဒီပေတိ။

၅၅၅။ ဥဇ္ဈုတု ဘဝံ ဂေါတမောတိ ဥဒ္ဓရတု ဘဝံ ဂေါတမော။ မြာဟုန္တံ ပဇ္ဇန္တိ မြာဟုဏဒါရကံ၊ ဘဝံ ဂေါတမော မမ မြာဟုဏပုတ္တံ အပါယမဂ္ဂတော ဥဒ္ဓရိတွာ မြဟုလောကမဂ္ဂေ ပတိဋ္ဌပေတူတိ အတ္ထော။

မြဟုလောကမဂ္ဂဒေသနာဝိညာနာ

၅၅၆။ အထဿ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒံ ဒဿေတွာ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါယ မေတ္တာဝိဟာရာဒိမြဟုလောကဂါမိမဂ္ဂံ ဒေသေတုကာမော “တေန ဟိ ဝါသေဋ္ဌာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “ဣဝ တထာဂတော”တိအာဒိ သာမည-ဖလေ ဝိတ္တာရိတံ။ မေတ္တာသဟဂတေနာတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိသုဒ္ဓိပဂ္ဂေ* မြဟုဝိဟာရကမ္မဋ္ဌာနကထာယံ ဝုတ္တံ။ သေယျဏာပိ ဝါသေဋ္ဌ ဗလဝါ သင်္ခမောတိအာဒိ ပန ဣဝ အပုဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဗလဝါတိ ဗလသမ္ပန္နော။ သင်္ခမောတိ သင်္ခမေကော။ အပ္ပကသိရေနာတိ အကိစ္ဆေန အဒုက္ခေန။ ဒုဗ္ဗလော ဟိ သင်္ခမော သင်္ခံ ဓမ္မန္တောပိ န သက္ကာတိ စတဿော ဒိသာ သရေန ဝိညာပေတုံ၊ နာဿ သင်္ခသဒ္ဓေါ သဗ္ဗတော ဖရတိ။ ဗလဝတော ပန ဝိပ္ပုရိကော ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဗလဝါ”တိအာဒိမာဟ။ မေတ္တာယ ဝေတော-ဝိပုတ္တိယာတိ ဣ “မေတ္တာ”တိ ဝုတ္တေ ဥပစာရောပိ အပ္ပနာပိ ဝဇ္ဇတိ၊ “ဝေတောဝိပုတ္တိ”တိ ဝုတ္တေ ပန အပ္ပနာဝ ဝဇ္ဇတိ။

ယံ ပမာဏကတံ ကမ္မန္တိ ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ ကာမာဝစရံ ဝုစ္စတိ။ အပ္ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ ရူပါရူပါဝစရံ။ တဗ္ဗိ ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ ဩဓိသကအနောဓိသကံ ဒိသာဖရဏဝသေန ဝဇ္ဇေတွာ ကတတ္တာ အပ္ပမာဏ-ကတန္တိ ဝုစ္စတိ။ န တံ တတြာဝသိဿတိ န တံ တတြာဝတိဋ္ဌတိတိ တံ ကာမာဝစရကမ္မံ တသ္မိံ ရူပါဝစရရူပါဝစရကမ္မေ န ဩဟိယတိ၊ န တိဋ္ဌတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—တံ ကာမာဝစရကမ္မံ တဿ ရူပါရူပါဝစရကမ္မဿ အန္တရာ လဂ္ဂိတုံ ဝါ ဌာတုံ ဝါ ရူပါရူပါဝစရကမ္မံ ဖရိတွာ ပရိယာဒိယိတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတွာ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကာတိ။ အထ ခေါ ရူပါ-ဝစရရူပါဝစရကမ္မမေဝ ကာမာဝစရံ မဟောသော ဝိယ ပရိတ္တံ ဥဒကံ ဖရိတွာ

*ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၂၀၈-ပိဋ္ဌာနိသု။

၁-ဩဓိသကအနောဓိသက(ဒီ-ဋီ ၁-၄၀၄-ပိဋ္ဌေ) ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၃၀၂၊ ပရိသံ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၈-ပိဋ္ဌေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၃၃၈

ဒီဃနိကာယ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာ

ပရိယာဒိယိတွာ အတ္တနော ဩကာသံ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌတိ။ တဿ ဝိပါကံ ပဋိဗဟိတွာ သယမေဝ မြဟ္မသဟဗျတံ ဥပနေတိတိ။ ဝေဝိဟာရီတိ ဝေ-
မေတ္တာဒိဝိဟာရီ။

၅၅၉။ တေ ဗယံ ဘဝန္တံ ဝေါတမန္တိ ဣဒံ တေသံ ဒုတိယံ သရဏဂမနံ။
ပဌမမေဝ ဟေတေ မဇ္ဈိမပဏ္ဍာသကေ ဝါသေဋ္ဌသုတ္တံ သုတွာ သရဏံ ဂတာ။
ဣမံ ပန တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ သုတွာ ဒုတိယမ္ပိ သရဏံ ဂတာ။ ကတိပါဟစ္စယေန
ပဗ္ဗဇိတွာ အဂ္ဂဉ္စသုတ္တေ ဥပသမ္ပဒဉ္စေဝ အရဟတ္တဉ္စ အလတ္ထု။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ဣတိ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ ဒီဃနိကာယဋကထာယံ
တေဝိဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ တေရသသုတ္တပဋိမဏ္ဍိတဿ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဿ
အတ္ထဝဏ္ဏနာတိ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂနိကာယ

သံဝဠာဠိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကဋ္ဌဝိစာ	၁၅၁	အင်္ဂဝိဇ္ဇာ	၁၀
အကေဋ္ဌာ	၁၅၁	အင်္ဂေသု	၂၄၉
အကဏ္ဍကာ	၂၆၅	အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ	၃၁၇
အကထံကထိ	၁၀၉	အစိရူပသမ္ပန္နော	၂၉၉
အကမ္ဘိတ္တ	၁၁၉	အစေလကော	၂၉၁
အကာမကာနံ	၂၅၃	အစေလော	၂၀၇
အကာမာ	၂၃၅	အစ္စဂမာ	၂၁၁
အကာလော ခေါ် မဟာလိ	၂၇၆	အစ္စယေန	၁၀၁
အကိစ္စကာရီ	၂၆၄	အစ္စယော	၂၁၁
အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာ	၂၉၀	အစ္စရိယံ	၄၄
အက္ခံ	၀၃	အစ္စာဒေတွာ	၁၆၃
အက္ခရပ္ပဘေဒေါ	၂၂၀	အစ္စော	၁၉၇
အက္ခရိကာ	၀၃	အဇလက္ခဏာဒီသု	၀၉
အက္ခာတော	၃၃၂	အဇာတသတ္တု	၁၂၃
အက္ခာနံ	၀၁	အဇာနတံ	၁၁၃
အက္ခိတ္တော	၂၅၁	အဇိနံ	၂၉၃
အခုဒ္ဒါဝကာသော	၂၅၁၊ ၂၅၄	အဇိနက္ခိပံ	၂၉၃
အဂရ	၁၄၄၊ ၂၂၄	အဇိနပ္ပဝေဏီ	၀၃
အဂါရံ	၁၆၃၊ ၂၂၂၊ ၂၄၁	အဇ္ဇတံ	၂၁၁
အဂါရသ္မာ	၁၀၄	အဇ္ဇတဂ္ဂေ	၂၁၀
အဂ္ဂဗိဇိ	၇၉	အဇ္ဇတနာယ	၂၄၇
အဂ္ဂသဒ္ဓေါ	၂၁၀	အဇ္ဇဒဂ္ဂေ	၂၁၁
အဂ္ဂဋံ	၂၂၅	အဇ္ဇတ္တံ	၁၆၄
အဂ္ဂိဟောမံ	၀၀	အဇ္ဈာဝသတာ	၁၆၃
အင်္ဂံ	၀၇	အဇ္ဈာယကော	၂၂၀
အင်္ဂကုဋံ	၄၇	အဇ္ဈာဝသတိ	၂၂၂

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဇ္ဈောသန္ဓာ	၃၃၅
အဉ္စနံ	၈၄၊ ၉၂
အဉ္စလိံ	၁၄၀
အဉ္စလိံ ပဏာမေတွာ	၂၅၇
အဉ္စသာယနော	၃၃၁
အညတရသ္မိံ ဝါ	၁၆၂
အညတရော	၂၉၉
အညတြ	၁၁၄
အညထာတိပိ မေ နော	၁၀၆
အညဒတ္တ	၁၀၃
အညမညဿ	၃၉
အညာ စ သြဋ္ဌာရိကာ	၃၀၇
အညာ	၃၂၉
အညေ စ	၃၃၁
အညေန ဝါ အညံ	၂၃၅
အညေဝ	၉၃
အနိယာမိ	၃၂၂
အဋ္ဌဂီကော	၂၈၀
အဋ္ဌပဒံ	၈၂
အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယော	၁၄၇
အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ	၂၆၆
အဋ္ဌာရသဟိ	၉၆
အခုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခု- သတေဟိ	၁၂၃
အဓော	၂၅၁၊ ၂၆၃
အဏံ	၃၂၅
အဏမတ္တေသု	၁၆၃
အတက္ကာဝစရာ	၉၃
အတရမာနော	၂၂၅
အတိထိ နော တေ ဟောန္တိ	၂၅၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အတိပိကာလော	၂၄၇
အတိဝေလံ	၁၀၄
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေ	
အတ္ထေ စိန္တေတုံ	၂၆၇
အတ္တကာရေ	၁၄၆
အတ္တနာ	၇၁
အတ္တပဋိလာဘော	၃၁၃
အတ္တမနာ	၁၁၉
အတ္တာနဉ္စ လောကဉ္စ	၉၇
အတ္ထဝါဒီ	၇၅
အတ္ထသံဟိတံ	၇၅၊ ၃၁၁
အတ္ထဿ	၂၅၂
အတ္ထာယ	၂၂၇
အတ္ထိကဝတော	၂၂၇
အတ္ထိ ခေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယံ	၃၂၀
အထေနေန	၇၁
အဒိန္နံ	၇၀
အဒိန္နာဒါနံ	၇၀
အဒ္ဓဂတော	၁၃၁၊ ၂၅၂
အဒ္ဓမာသိကံ	၂၉၃
အဒ္ဓါ	၁၅၃
အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော	၃၆၊ ၁၉၉
အဒ္ဓိကာ	၂၆၆
အဒ္ဓါနော	၁၀၁
အဓိစိတ္တံ	၈၆
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၁၀၈
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ	၁၀၈
အဓိဇေဂစ္ဆံ	၂၉၆
အဓိဇေဂစ္ဆေ	၂၉၈
အဓိပညံ	၂၉၆

သံဂဏ္ဍိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်
အဓိမတ္တဂိလာနော		၁၉၀
အဓိဝါသေတု		၂၄၇
အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိ-		
ဘာဝေန		၂၄၇
အဓိဝုတ္တိပဒါနိ		၉၆
အခေဝရိရေစနံ		၉၂
အနဂါရိယံ		၁၀၄၁၆၃
အနတ္တမနော		၂၂၀
အနတ္တာဓိနော		၁၉၀
အနန္တံ		၃၂၅
အနတ္တကွာတုကာမာ		၂၀၇
အနဘိနန္ဒိတွာ		၁၄၅
အနဘိဘူတော		၁၀၃
အနဘိရတိ		၁၀၂
အနဘိရဒ္ဓိ		၅၂
အနဘိသမ္ဘုဏမာနော		၂၄၀
အနဝဇ္ဇသုခံ		၁၆၄
အနဝယော		၂၂၁
အနာဒိနဝဒဿာဝိနော		၃၃၅
အနာဝတ္ထိဓမ္မော		၂၇၉
အနာဝိလော		၂၀၂
အနိက္ကုဇ္ဇန္တော		၁၄၅
အနိစ္စာ		၁၁၂
အနိစ္စါတ္ထာဒနပရိမဒ္ဓနဘေဒန-		
ဝိဒ္ဓိသနဓမ္မော		၁၉၇
အနိဒဿနံ		၃၂၅
အနိမ္မာတာ		၁၅၁
အနိမ္မိတာ		၁၅၁
အနိယျာနံ		၈၉
အနိဿရဏပညာ		၃၃၅

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋကော်
အနိကဒဿနံ		၈၂
အနုကမ္ပိ		၃၂၀
အနုကုလယညာနိ		၂၇၀
အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တော		၁၄၅
အနုညာတပဋိညာတော		၂၂၁
အနုဓမ္မံ		၂၀၇
အနုပက္ကုဋ္ဌော		၂၅၁
အနုပက္ခန္တတိ		၂၅၉
အနုပဂစ္ဆတိ		၁၄၉
အနုပပန္နော		၂၃၉
အနုပုဗ္ဗဘိသညာနိရောဓ-		
သမ္ပဇာနသမာပတ္တိ		၃၀၀
အနုပုဗ္ဗိ ကထံ		၂၄၀
အနုပေတိ		၁၄၉
အနုပ္ပဒါတာ		၇၃
အနုပ္ပဒေတု		၂၆၅
အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ		၁၉၅
အနုဗန္ဓာ		၄၀
အနုမတာ		၂၃၉
အနုမတိပက္ခာ		၂၆၆
အနုမသိ		၂၄၆
အနုယောဂေါ		၉၇
အနုဝိလောကေတွာ ပရိသံ		၂၅၀
အနုသာသနိပါဠိတာရိယံ		၃၂၂
အနုဿရတော		၂၃၀
အနေကံသိကာ		၃၁၃
အနေကပရိယာယေန		၃၇
အနေကဝိဟိတံ		၉၇
အနေကဝိဟိတာနိ		၉၆
အနေဇမသောကံ		၂၀၅

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနေဠဂဠာယ	၂၅၂	အပရိမာဏဝဏ္ဏော	၂၅၇
အန္တရံ	၂၆၀	အပဝဒတိ	၂၅၉
အန္တရာကထာ	၅၀၊ ၃၀၃	အပသာဒေတဗ္ဗံ	၁၄၅
အန္တရာ စ ရာဇဂဟံ		အပဿတံ	၁၁၃
အန္တရာ စ နာဠန္ဒံ	၃၅	အပါနကော	၂၉၄
အန္တရာယကရော	၃၂၀	အပါပပုရေက္ခာရော	၂၅၅
အန္တရာယော	၅၂၊ ၁၀၆	အပါယမုခါနိ	၂၄၀
အန္တရေန	၁၅၁	အပါရုတဃရာ	၂၆၅
အန္တလိက္ခမရာ	၁၀၂	အပိ စ မေတ္ထ	၂၉၀
အန္တသညီ လောကသ္မိံ		အပိနုဿ	၂၃၀
ဝိဟရတိ	၁၀၆	အပုံ ဝါ	၁၅၄၊ ၁၆၃
အန္တာနန္တိကာ	၁၀၅	အပ္ပကသိရေန	၃၃၇
အန္တေဝါသိနာ	၃၆	အပ္ပစ္စယော	၅၂
အန္တော	၉၆	အပ္ပဋိက္ခောသိတွာ	၁၄၅
အန္တောဇာလိကတာ	၁၁၇	အပ္ပမတ္တကံ	၅၅
အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသိနိ	၁၉၆	အပ္ပမတ္တော	၂၉၉
အန္တကာရေ	၂၀၄	အပ္ပမာဒေါ	၉၇
အန္တဝေဏီ	၃၃၃	အပ္ပသဒ္ဓကာမော	၃၀၂
အန္တာ	၃၁၂	အပ္ပါဠိဟိရက တံ	၃၁၃
အန္တာယ	၉၇	အပ္ပါတကော	၃၁၀
အပစာယန္တိ	၂၂၀	အပ္ပါဗာဓံ	၃၁၀
အပရဒ္ဓံ	၃၀၅	အပ္ပေဝ နာမ သိယာ	၃၂၇
အပရဒ္ဓါ	၂၂၀	အဗလာ	၁၄၆
အပရန္တကပ္ပိကာ	၁၀၉	အဗ္ဘန္တရာနံ ရညံ ဥပယာနံ	
အပရပ္ပစ္စယော	၂၄၀	ဘဝိဿတိ၊ ဗာဟိရာနံ	
အပရာမသံ	၃၁၆	ရညံ အပယာနံ	၈၉
အပရာမသတော စဿ		အဗ္ဘာကုဋိကော	၂၅၆
ပစ္စက္ကညေဝ နိဗ္ဗုတိ ဝိဒိတာ	၁၀၀	အဗ္ဘဂ္ဂတော	၁၃၃
အပရိပူရမာနော	၂၄၃	အဗ္ဘုဇ္ဇလနံ	၉၁
အပရိဂ္ဂဟော	၃၃၅	အဗ္ဘုတံ	၄၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အတ္တောကာသံ	၁၀၀
အတ္တောကာသော	၁၆၂
အဗျာပဇ္ဇိ	၂၉၄
အဗျာသေကသုခံ	၁၆၅
အဗြဟ္မစရိယံ	၇၁
အဘဝေါ	၀၆
အဘိ	၁၀၊ ၃၀၃၊ ၃၀၀
အဘိက္ကန္တံ	၂၀၃-၄
အဘိက္ကန္တတရံ	၁၅၄
အဘိက္ကန္တတရာ	၃၂၄
အဘိက္ကန္တေ	၁၆၅
အဘိက္ကမ	၁၃၀
အဘိဇာနာတိ	၂၇၀
အဘိဇာနာသိ နော တံ	၁၄၄
အဘိဇ္ဈိ	၁၀၉
အဘိဇ္ဈာယ	၁၀၉
အဘိညာ	၉၃၊ ၁၅၀၊ ၂၇၉၊ ၂၉၉
အဘိညာတကောလညော	၂၂၄
အဘိညာတဿ	၂၂၄
အဘိညာတာ အဘိညာတာ	၃၃၁
အဘိညာယ	၃၁၁
အဘိနန္ဒါ	၁၁၉
အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ	၃၂၀
အဘိနိမန္တေယျာမပိ	၁၅၃
အဘိနိဟရတိ	၁၉၇၊ ၂၀၁
အဘိဘူ	၁၀၃
အဘိရတော	၁၅၂
အဘိရူပါ	၁၂၉
အဘိရူပေါ	၂၅၁
အဘိသင်္ခရေယျံ	၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဘိသင်္ခရေတိ	၃၀၇
အဘိသဇ္ဇိတုံ	၂၂၉
အဘိသညာနိရောဓေ	၃၀၃
အဘိသန္ဓေတိ	၁၉၄
အဘိဟင်္ဂ	၂၉၂
အဘူတံ အဘူတဟော	၅၃
အမစ္စာ	၂၃၇၊ ၂၆၆
အမရာ	၁၀၆
အမရာပိက္ခေပိကာ	၁၀၆
အမရာပိက္ခေပေါ	၁၀၆
အမာဟံ ဘိက္ခု	၃၂၂
အမုတြ	၀၇၊ ၃၀၇
အမုတြာဂစ္ဆ	၀၇
အမှေပိ	၂၄၇
အမှေဝ တတ္ထ။ပ။ ပသံသေယျံ	၂၉၀
အယံ ခေါ မဟာလိ ဟေတု	၂၇၀
အယျပုတ္တာ	၂၃၀
အရညံ	၁၀၇
အရဟံ	၁၃၃
အရဟတံ	၂၂၀၊ ၂၉၉
အရဟတာ	၄၄
အရိယံ	၂၉၅
အရိယသီလီ	၂၅၅
အရိယဿ	၂၁၁
အရိယာ	၂၉၆
အရေ	၂၃၇
အရောဂေါ	၁၀၉
အလမရိယာ	၂၉၀
အလမေဝ	၂၅၇
အဝဏ္ဏံ	၃၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဝသာ	၁၄၆
အဝိနိပါတဓမ္မော	၂၇၉
အဝိပရိဏာမဓမ္မော	၁၀၄
အဝိသံဝါဒကော လောကဿ	၇၂
အဝီရိယာ	၁၄၆
အဝေရံ	၂၉၄
အဂ္ဂေယျ	၃၃၄
အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော	၃၃၅
အသညသတ္တာ	၁၀၈
အသဟိတံ	၈၆
အသိ°	၈၅
အသိတေ	၁၇၉
အသ္မိ° ဝစနေ	၂၃၅
အဿ	၁၉၀၊ ၂၆၆
အဿတ္တရံ	၈၃
အဂ္ဂယထ	၅၂
အဿာပေဟာ	၁၄၂
အဿုမုခါ	၂၅၃
အဿေသိ	၂၁၉
အဟမဿ မာတာပိတရော	
ဇာနာမိ	၂၅၉
အဟိဝိဇ္ဇာ	၈၈
အဟိနိဇ္ဈိယံ	၁၉၈
အဟိနိဇ္ဈိယော	၁၁၁
အဟုဒေဝ ဘယံ	၁၃၆
အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ	၃၀၄
အဟော နူန	၃၀၅
အဟော ယညော အဟော	
ယညသမ္ပဒါ	၂၇၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အဟော ဝတ	၂၄၇
အာကာသံ	၈၂
အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေါ	၁၁၁
အာကိဏ္ဏမနုဿာ	၃၂၃
အာကောဇ္ဇေဟိ	၂၂၅
အာဂစ္ဆေယျာထ	၂၂၇
အာဂတိဉ္စ	၂၈၉
အာဂမေန္တ	၂၄၉
အာဂမော	၁၄၅
အာဃာတော	၅၂
အာစမနံ	၉၂
အာစရိယန္တေဝါသီ	၃၉
အာစရိယပါစရိယေဟိ	၂၂၆
အာစရိယပါစရိယော	၂၅၅
အာစာမော	၂၉၃
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော	၁၆၃
အာဏဏျံ	၁၉၂
အာတပ္ပမန္ဓာယ	၉၇
အာတာဝိ	၂၉၉
အာဒါယ	၂၆၉
အာဒါသံ	၈၄
အာဒါသပဉ္စ	၉၁
အာဒိကလျာဏံ	၁၅၈
အာဒိစ္စုပဋ္ဌာနံ	၉၁
အာဒိတောဝ	၃၀၅
အာဒိတ္တံ	၂၃၆
အာဒိသတိ	၃၂၂
အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ	၃၂၂
အာနန္ဒော	၅၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာပဇ္ဇတိ	၁၀၆
အာပါယိကောပိ	၂၄၃
အာဗာဓိကော	၁၉၀
အာဗာဓော	၃၁၀
အာဘုဇိတွာ	၁၀၀
အာဘောဂေါ	၁၁၂
အာမကညေပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
အာမန္တယတံ	၂၆၆
အာမိသံ	၈၀
အာယတနသဒ္ဓေါ	၁၁၅
အာယတိံ	၂၁၁
အာယဗုဒ္ဓံ	၁၉၅
အာယာစန္ဒိ	၃၃၄
အာယုက္ခယာ ဝါ ပုညက္ခယာ	
ဝါ	၁၀၂
အာရကာဝ	၂၉၄
အာရဒ္ဓစိတ္တာ	၂၉၀
အာရာစာရီ	၇၁
အာရာဓေတိ	၂၉၆
အာရောပိတော	၈၇
အာရောဟဏီယံ	၁၃၄
အာလောကသညီ	၁၀၉
အာလောကိတေ	၁၇၃
အာလောပေါ	၇၀
အာဝဋံ ဝါ အဿ အနာဝဋံ ဝါ	၂၃၀
အာဝရဏ ၂	၃၃၅
အာဝါဟနံ	၉၀
အာဝုတာပ။ ပရိယောနဒ္ဓါ	၃၃၅
အာဝုဓံ	၈၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာသဇ္ဇ အာသဇ္ဇ	၂၄၇
အာသနံ ဝါ	၂၃၀
အာသနာ မေပ။ ပစ္စုဒ္ဓာနံ	၂၆၁
အာသနေန	၂၂၉
အာသနေနပိ နိမန္တေယျာမ	၁၅၃
အာသန္တိ	၈၃
အာသန္တိပဉ္စမာ	၁၄၉
အာသိဒိတွာ	၃၃၆
အာဟုတိယော	၁၅၀
အာဠာရိကာ	၁၄၃
အာဠိန္ဒံ	၂၂၅
[ဣ]	
ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏှေ	၂၁၇
ဣဇ္ဇန္တိ	၁၅၁
ဣဠာ	၃၃၅
ဣဏံ အာဒါယ	၁၀၉
ဣတိ	၇၀၊ ၁၆၂၊ ၂၆၇
ဣတိပိ	၁၃၃၊ ၃၂၂
ဣတိပေတံ	၅၃
ဣတိဘဝါဘဝကထာ	၈၆
ဣတိဟ	၃၉
ဣတိဟမေ	၄၅
ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ	၂၂၀
ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ	၉၉၊ ၃၂၀
ဣတ္တတ္ထံ	၁၀၃
ဣတ္တတ္ထာယ	၂၀၂
ဣတ္ထိကထာပိ	၈၆
ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
ဣတ္ထိယာ ဝါ ဣတ္ထိံ ကရိတွာ	၂၃၉
ဣတ္ထိလက္ခဏာဒိနိပိ	၈၉

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဣ]	
ဣတ္ထိ	၇၆
ဣတ္ထေကေ	၁၁၁
ဣဒံ	၈၇၊ ၉၈၊ ၉၂၊ ၉၂၊ ၉၂၊ ၉၆
ဣဒံ ကုသလန္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ	၁၀၆
ဣဒံ ဒုက္ခံ	၂၀၁၊ ၂၁၁
ဣဒပ္ပစ္စယာ ကိရ မေ	၃၀၉
ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ	၁၁၉
ဣဒမဿ ဟောတိ	၁၆၄
ဣဒဗ္ဗိဿ ဟောတိ	၁၆၄
ဣဒ္ဓါ	၃၂၁
ဣဒ္ဓိပါဠိတာရိယံ	၃၂၂
ဣဓေ	၈၇၊ ၁၅၅၊ ၂၃၈၊ ၂၄၀၊ ၂၃၆
ဣန္ဒြေယာမ	၃၃၄
ဣန္ဒြိယာနိ	၁၄၉
ဣန္ဒြိယေသု	၁၆၄
ဣဒ္ဓာ	၂၂၇
ဣဓေ	၁၅၇
ဣမမေဝ ကာယံ	၁၉၄
ဣမသ္မိဉ္စ ပန	၁၁၉
ဣမာ စ မေ သညာ နိရုဇ္ဈေယျံ	၃၀၇
ဣမာနိ	၂၆၇
ဣမိနာ	၁၀၃၊ ၁၃၉၊ ၁၈၇
ဣမိနာပင်္ဂေန	၂၅၀
ဣမိနာဟေံ တေံ ဇာနာမံ	၉၈
ဣမေ ခေါ တေ ဘိက္ခဝေ	၁၀၁
ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ အပ္ပဟိနေ	၁၉၀
ဣမေသံ	၇၃၊ ၂၀၅
ဣမေဟိ စတုဟံ	၂၆၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဥ]	
ဣရိဏံ	၃၃၆
ဣဿရော	၁၀၃
ဥက္ကံသာဝကံသေ	၁၄၉
ဥက္ကာပါတော	၉၀
ဥက္ကာသိတွာ	၂၂၅
ဥက္ကာသု	၁၃၅
ဥက္ကိဏ္ဍပရိခါသု	၂၄၅
ဥက္ကါဇ္ဇေယျ	၂၀၄
ဥက္ကါဠိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော	၂၉၄
ဥက္ကောဋ္ဌနံ	၇၈
ဥဂ္ဂမနံ	၉၀
ဥဂ္ဂါ ရာဇပုတ္တာ	၁၄၂
ဥဂ္ဂေဟိ ဝါ	၂၄၄
ဥစ္စာရပဿာဝကဗ္ဗေ	၁၈၀
ဥစ္စာသယနံ	၇၆
ဥစ္စေသု	၂၂၉
ဥစ္စာဒနံ	၈၄
ဥစ္ဆန္တဘဝနေတ္ထိကော	၁၁၇
ဥစ္ဆေဒံ	၁၁၀
ဥဗ္ဗံ	၁၈၈
ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဝါဒါ	၃၉
ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနံ	၁၆၂
ဥဏီသပဋ္ဌံ	၈၅
ဥတ္တရိတရံ ပဇာနာတိ	၁၁၆
ဥတ္တရိတရံ ဝါ ပဏီတတရံ ဝါ	၂၀၃
ဥတ္တရိမနုဿဗ္ဗော	၃၂၁
ဥတ္တရေန မနုဿာကဋ္ဌဿ	၃၃၁
ဥတ္တာနမုခေါ	၂၅၆
ဥဒကံ ဝါ	၂၃၈
ဥဒကာနဂ္ဂတာနိ	၁၉၆

သံဏှိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၉]	
ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ။ပ။	
ဝိဟရတိ	၂၉၄
ဥဒပါဒိ	၄၄၊၂၆၄
ဥဒါနံ	၁၂၉
ဥဒါနေသိ	၁၂၉
ဥဒ္ဒလောမီ	၈၃
ဥဒ္ဓိဿကုတံ	၂၉၂
ဥဒ္ဓိ	၁၁၇
ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ	၁၈၉၊၁၉၂-၃
ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ	၁၀၉
ဥဒ္ဓရိတွာ	၃၃၀
ဥဒ္ဓိဝိရေစနံ	၉၂
ဥဒ္ဓဂ္ဂိကာ	၁၄၃
ဥဒ္ဓာဒိနိယာ	၃၀၁
ဥဒ္ဓဏိယိဿတိ	၂၃၈
ဥပက္ကောသတိ	၂၈၇
ဥပက္ခလော	၂၆၃
ဥပဇိဝိန္ဒိ	၃၂၈
ဥပဋ္ဌပေတွာ	၁၈၈
ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရော	၃၁၉
ဥပနိသိဒိတွာ	၂၃၇
ဥပနေယျ ဥပနေယျ	၂၄၇
ဥပပဇ္ဇန္တိ	၉၈၊၁၀၃
ဥပပတ္တိဋ္ဌ	၂၈၉
ဥပရိပါသာဒဝရဂတော	၁၂၈
ဥပရုဇ္ဈတိ	၃၂၅
ဥပဝဒတိ	၂၈၇
ဥပဝါယတု	၂၇၅
ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ	၃၀၂
ဥပသမာယ	၃၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၉]	
ဥပသမ္ပဇ္ဇ	၁၉၄၊၂၇၉၊၂၉၉၊၃၂၂
ဥပဟတာ'ယံ	၂၁၂
ဥပါဒါနံ	၁၀၇
ဥပါဒါယ	၃၁၈
ဥပါသကံ မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ	၂၀၉
ဥပါဟနာ	၈၅
ဥပေါသထော	၁၂၇
ဥပပဇ္ဇန္တိ	၃၀၅
ဥပပုဏ္ဏိ	၃၂၇
ဥပ္ပါတံ	၈၈
ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ	၅၃
ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ	၁၁၂
ဥပ္ပိဇ္ဇိတွာ	၁၉၅
ဥပ္ပိဒေါဒကော	၁၉၅
ဥဘတော	၂၅၀
ဥဘတောလောဟိတကူပမာနံ	၈၄
ဥဘယံသဘာဝိတော	၂၇၈
ဥဘော	၃၉
ဥမ္ပါဇမာနာ ဥမ္ပါဇန္တိ	၁၁၇
ဥယျောမိကံ	၈၂
ဥရဗ္ဗာ	၂၆၃
ဥလူကပက္ခိကံ	၂၉၄
ဥလ္လမ္ပတု	၃၃၇
ဥဿဟန္တိ	၂၆၅
[၁၀]	
ဧကံ	၃၂
ဧကံသဘာဝိတော	၂၇၈
ဧကံသိကာ	၃၁၂
ဧကစ္စံ	၂၈၇
ဧကစ္စသဿတိကာ	၁၀၁

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော
[*]	
ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၃
ကေန္တပရိသုဒ္ဓိံ	၁၆၃
ကေန္တလောမီ	၈၃
ကေန္တသုခံ လောကံ ဇာနိပဿံ	၃၁၃
ကေပဿယိကော	၂၉၄
ကေဘတ္တိကော	၇၅
ကေမန္တံ	၁၃၉၊ ၂၄၈၊ ၂၇၆၊ ၂၇၇
ကေမိဒါဟံ	၁၄၄၊ ၂၂၈၊ ၂၀၂
ကေရတ္တိဝါသံ	၄၂
ကေသာလကော	၃၀၀
ကောဂါရိကံ	၁၄၅
ကောဂါရိကော	၂၉၃
ကောဟိကံ	၂၉၃
ကောလောပိကော	၂၉၃
ကောသာပိ ဒတ္တိယာ	၂၉၃
ကောနပညာသ	
အာဇီဝကသဏေ	၁၄၈
ကေက	၉၅
ကေဒဝေါစ	၂၅၉၊ ၂၆၅
ကေဒဝေါစုံ	၂၃၅-၇၊ ၂၅၈၊ ၂၈၅
ကေဒဟာသိ	၃၀၁
ကေနေတံ	၁၁၂
ကေတေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ	၃၃၈
ကေတေသံ ပါ အညတရေန	၉၉
ကေကပရမာ	၂၆၁
ကေတ္တ	၁၁၇၊ ၁၉၇၊ ၃၃၂
ကေတ္တ အာပေါ စ	၃၂၅
ကေတ္တ ပရိယာပန္နာ	၁၁၇
ကေဝံ	၂၇၂၊ ၂၉၂၊ ၃၀၂၊ ၃၅၂၊ ၁၆၄၊ ၁၈၂
ကေဝံအဘိသမ္ပရာယာ	၁၀၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော
[*]	
ကေဝံတနိ	၁၄၃
ကေဝံဂတိကာ	၁၀၀
ကေဝံဂဟိတာ	၉၉
ကေဝံပရာမဋ္ဌာ	၁၀၀
ကေဝံ မနသိ ကရောထ	၃၂၂
ကေဝံ မေ သုတံ	၃၅၊ ၁၂၂၊ ၂၆၃
	၂၇၆၊ ၂၈၃၊ ၂၈၇၊ ၃၀၀
	၃၁၇၊ ၃၂၁၊ ၃၂၇၊ ၃၃၁
ကေဝံ ဝိတက္ကေထ	၃၂၂
ကေဝံဝိပါကော	၉၀
ကေဝံဝိဟာရီ	၃၃၀
ကေဝံ ဝုတ္တေ	၂၁၁၊ ၂၅၂၊ ၂၇၉
ကေဝံ သန္တံ	၃၁၀
ကေဝံသမ္ပဒမိဒံ	၃၂၉
ကေဝံဋီပိ မေ နော	၁၀၆
ကေမာဟ	၉၇၊ ၉၉
ကေမေဝ ခေါ	၁၉၇
ကေမ္ပိ	၃၂၂
ကေမ္ပိ သိက္ခာ	၃၀၆
ကေရူပေန။ ပ။ အတ္ထစရကေန	၂၄၇
ကေသော ဇနတာ	၂၇၇
ကေသော'ဟံ	၂၀၄
ကေသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတော	၉၇
ကေဟိ	၃၃၄
ကေဟိ သွာဂတဝါဒီ	၂၅၆
ကေဋ္ဌကမန္တရံ	၂၉၂
[*]	
ဩကာရံ	၂၄၈
ဩက္ခမနံ	၉၀
ဩက္ခိတ္တပလိဿာသု	၂၄၅

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[ဩ]	ပိဋကော်
ဩဂစ္ဆိန္တိ		၃၃၄
ဩဋ္ဌဒ္ဓေါ		၂၇၆
ဩဒနကုမ္မာသုပစယော		၁၉၇
ဩဒါတေန ဝတ္ထေန		၁၉၆
ဩနာဟနာ		၃၃၅
ဩနိတပတ္တပါဏိ°		၂၄၀
ဩပပါတိကာ		၁၄၉
ဩပါနဘူတော		၂၆၆
ဩရမတ္တကံ		၅၅
ဩရက္ခာဂိယာနံ		၂၇၉
ဩသက္ကန္တိယာ ဝါ ဥဿက္ကေယျ		၃၂၉
ဩသမိနံ ပဋိမောက္ခော		၉၂

	[က]	
ကံ န ခုဇ္ဇ		၁၂၉
ကံသကုဋ်		၇၇
ကံသထာလေ		၁၉၅
ကံသော		၇၇
ကံတိ		၂၄၆
ကင်္ခါ		၂၄၅
ကစ္ဆပလက္ခဏံ		၀၉
ကဗ္ဗိဒေဝ ဒေသံ		၁၄၀
ကဗ္ဗိဿံ		၀၃
ကဏံ		၂၉၃
ကဏော		၀၀
ကဏုကာပဿယိကော		၂၉၄
ကဏ္ဍဇပွန်		၉၁
ကဏ္ဍတေလံ		၉၂
ကဏ္ဍသုခါ		၇၄
ကဏ္ဍိကာလက္ခဏံ		၀၉
ကဏ္ဍံ နာမ		၂၃၄

ပဒါနုက္ကမော	[က]	ပိဋကော်
ကဏ္ဍာ		၂၂၇
ကတံ ကရဏီယံ		၂၀၁
ကတပရပ္ပဝါဒါ		၁၀၀
ကတ္တာ		၁၀၃
ကတ္ထ န ခေါ		၃၂၃
ကထံ		၂၂၁
ကထံ န ခေါ		၃၀၅
ကထာသလ္လာပေါ		၂၄၇
ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏံ		၀၄
ကဒါဓိ		၁၀၁
ကန္တာ		၃၃၅
ကန္တာရဒွါနမဂ္ဂံ		၁၉၀
ကန္တရံ		၁၀၀
ကပဏာ		၂၆၆
ကပ္ပကာ		၁၄၃
ကပ္ပသဒ္ဓေါ		၉၆
ကပ္ပါပေတွာ		၁၃၄
ကဗဠိကာရာဟာရဘက္ခော		၁၁၁
ကမ္မကရာ		၂၆၀
ကမ္မကာရော		၁၅၂
ကမ္မေ စ ဥပမုကမ္မေ စ		၁၄၇
ကယဝိက္ကယာ		၇၇
ကရကာရကော		၁၅၃
ကရဏီယေန		၂၇၆
ကရဏ္ဍာ		၁၉၀
ကရဟဓိ		၁၀၁
ကရိတွာ		၂၃၉၊ ၂၄၁
ကရောတော		၁၄၄
ကရောတော န ကရိယတိ ပါပံ		၁၄၅
ကလျာဏဝါက္ကရဏော		၂၃၅၊ ၂၅၂

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကလျာဏဝါစော	၂၅၁
ကလျာဏော	၁၃၃
ကလ္လံ တဿေတံ	၂၀၅-၆
ကလ္လံ န ခေါ	၂၀၅
ကဟံ ပန သမ္ပ	၁၃၀
ကဿကော	၁၅၃
ကဋ္ဌောပိမုခါ	၂၉၂
ကာကပေယျာ	၃၃၄
ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန။ ပ။	
ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ	၁၆၃
ကာ စ သိက္ခာတိ ဘဂဝါ	
အဝေါစ	၃၀၅
ကာပေါတကာနိ	၁၅၀
ကာမံ ဂမော	၁၉၀
ကာမဂုဏာ	၃၃၄
ကာမဂုဏေဟိ	၁၁၁
ကာမစ္ဆန္ဓော	၁၉၂
ကာမလာပိနိ	၂၂၉
ကာမသညာ	၃၀၆
ကာမာဝစရော	၁၁၁
ကာမာသဝါ	၂၀၁
ကာမူပသံဟိတာနိ	၂၇၀
ကာမူပသံဟိတာ	၃၃၅
ကာယံ	၁၀၀၊ ၁၉၄
ကာယ နုတ္တ	၄၉
ကာယ နေတ္ထ	၄၉
ကာယ နောတ္ထ	၄၉
ကာယပရိဟာရိကေန	၁၀၆
ကာယဿ ဘောဒါ	၁၁၇
ကာယော	၁၉၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကာရယတော	၁၄၄
ကာလဉ္စ သမယဉ္စ	၃၁၀
ကာလဝါဒီ	၇၅
ကာလေန	၇၅
ကာလေန ကာလံ	၁၉၅
ကာဝေယျံ	၉၀
ကာသာယာနိ	၁၆၃
ကိံကာရပဋိဿာဝီ	၁၅၂
ကိံ တုဏှိ	၁၃၂
ကိံ ပန န ကိရ	၃၃၄
ကိံ ဝဏ္ဏော ကရိဿတိ	၂၅၉
ကိံ သဗ္ဗံ တပံ ဂရဟိဿာမိ	၂၀၉
ကိဗ္ဗိဒေဝ မန္တနံ	၂၄၄
ကိဗ္ဗိ ပရော ပရဿ	၃၂၇၊ ၃၂၉
ကိတ္တိသဒ္ဓေါ	၁၃၃
ကိလမတော	၁၄၅
ကိဗ္ဗိ	၁၉၀
ကိသ္ဗိဗ္ဗိဒေဝ	၂၃၉
ကုက္ခိပရိဟာရိကေန	၁၀၆
ကုတောစိ	၁၆၄
ကုတ္တကံ	၀၃
ကုတ္တဝါလေဟိ	၂၄၅
ကုဒါလပိဋကံ	၂၄၁
ကုပိတော	၂၂၀
ကုမာရိကပဋိ	၉၁
ကုမာရေ ခုရပုံ ပတိဋ္ဌပေသိ	၂၃၀
ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာ	၀၆
ကုမ္ဘထူဏံ	၀၁
ကုမ္ဘိမုခါ	၂၉၂
ကုလပုတ္တာ	၂၉၉

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော

[က]

ပိဋကော်

ကုလာဝကေ	၂၂၉
ကုသစီရိ	၂၉၃
ကုသလသီလီ	၂၅၅
ကုသလသီလေန	၂၅၅
ကုသလေသု	၁၀၉
ကုဟကာ	၀၇
ကုဋ်	၇၇
ကုဋ္ဌဋ္ဌော	၉၇
ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ	၂၇၆
ကေဋျာဘံ	၂၂၀
ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန	၂၅၀
ကေဝလံ	၁၆၀
ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၀
ကေသကမ္မလံ	၂၉၃
ကေသကမ္မလော	၁၁၁
ကေသမသုံ	၁၆၃
ကောတုဟလသာလာယံ	၃၀၃
ကောမာရဘစ္စဿ	၁၂၂
ကောမုဒိယာ	၁၂၀
ကောသလကာ	၂၇၆
ကောသေယျံ	၀၃
ကောသော	၂၆၄
ကောသောဟိတေ	၂၄၆
ကော ဟိ ဘန္တေ	၂၉၀

[ခ]

ခတာ'ယံ	၂၁၂
ခတ္တံ အာမန္တေသိ	၂၄၉
ခတ္တဝိဇ္ဇာ	၀၀
ခန္ဓဗ္ဗိဇံ	၇၉
ခမေယျ	၁၅၂

ပဒါနုက္ကမော

[ခ]

ပိဋကော်

ခယဉာဏာယ	၂၀၀
ခယော	၂၀၀
ခလိကံ	၀၂
ခလု	၂၁၉
ခါယိတေ	၁၇၉
ခါရိဝိမောဒါယ	၂၄၀
ဒါရိဝိဝိဓံ	၂၄၀
ခါရိ	၂၄၀
ခိဉ္ဇာပဒေါသိကာ	၁၀၄
ဒိဏကာမရာဂေါ	၂၅၅
ဒိဏာ ဇာတိ	၂၀၁
ခုံသေန္တော	၂၂၀
ခုရပရိယန္တေန	၁၄၅
ခုရပုံ	၂၃၇
ခေတ္တံ	၇၆
ခေမဋ္ဌိတာ	၂၆၅
ခေါ	၃၆၊ ၂၁၉
ခေါ ပန	၂၂၇
ခုဇ္ဇေ	၁၂၉

[ဂ]

ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ	
တီရေ	၂၄၉
ဂစ္ဆန္တော ဝါ	၂၂၆
ဂစ္ဆာမိ	၂၀၅
ဂဏကာ	၁၄၃
ဂဏနာ	၉၀
ဂဏာစရိယော	၁၃၀၊ ၂၅၇
ဂဏီ	၁၃၀၊ ၂၅၆
ဂဏီဘူတာ	၂၄၉
ဂတတ္ထော	၁၅၁

ပဒါနက္ခမော	[ဝ]	ပိဋကော်
ဂတိဉ္စ		၂၀၉
ဂတိယော		၂၂၂
ဂတိသဒ္ဓေါ		၂၂၂
ဂတေ		၁၀၁
ဂမိတာ		၃၃၅
ဂဏံ		၇၆
ဂဏသုတ္တံ		၈၀
ဂဏာရိ		၃၂၂
ဂဗ္ဘာ		၃၂၀
ဂဗ္ဘိနိယာ		၂၉၂
ဂန္ထရာ		၉၃
ဂရဟာယ		၂၆၅
ဂရုံ		၂၂၀
ဂဝေသီ		၂၃၇
ဂဟဏကုဋ်		၇၇
ဂဟပတိကော		၁၅၃
ဂါဓတိ		၃၂၅
ဂါမကထာပိ		၈၅
ဂါမဓမ္မာ		၇၁
ဂါမသာမန္တံ ဝါ		၂၄၁
ဂိရိဂုဟံ		၁၀၈
ဂိလာနပစ္စယဘောသဇ္ဇ-		
ပရိက္ခာရာ		၁၅၃
ဂိတံ		၂၄၄
ဂုတ္တဒ္ဓါရာ		၁၆၄
ဂေါတမော	၆၉၊	၂၁၉
ဂေါတ္ထပဋိသာရိနော		၂၃၉
ဂေါဓာယ လက္ခဏေ		၈၉
ဂေါနကော		၈၃
ဂေါသာလော		၁၃၁

ပဒါနက္ခမော	[ဃ]	ပိဋကော်
ဃဒ္ဓိကာ		၈၂
ဃာသန္တာဒနုပရမတာယ		၁၅၂
	[ဝ]	
စက္ကရတနံ		၂၂၂
စက္ကဝတ္တိ		၂၂၂
စက္ခု		၁၆၅
စက္ခုနာ ရူပံ		၁၆၅
စက္ခုမာ		၃၁၂
စက္ခုဝိညေယျာ		၃၃၅
စဏ္ဍာ		၂၂၀
စဏ္ဍာလံ		၈၂
စတုဒ္ဓါရံ		၂၄၁
စန္ဒဂါဟာဒယော		၉၀
စမ္ပယောဓိနော		၁၄၃
စရ		၈၇
စရမာနော		၂၁၃
စလကာ		၁၄၂
စဝန္တိ		၉၈
စာတုမဟာဘူတိကော	၁၁၀၊	၁၄၉
စာတုမာသိနိယာ		၁၂၈
စာတုယာမသံဝရသံဝုတော		၁၅၁
စာတုရန္တော		၂၂၂
စာရိကံ		၂၁၃၊ ၂၄၉
စိဂုံလိကံ		၈၃
စိတ္တံ		၂၀၁၊ ၂၉၆
စိတ္တံ သမာဓိယတိ		၁၉၄
စိတ္တကံ		၈၃
စိတ္တေ		၉၇
စိရံ ဒီသမဒ္ဓါနံ		၁၀၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၀]	
စိရပဗ္ဗဇိတော	၁၃၁
စိရသံ ခေါ် ဘန္တေ	၃၀၂
ဗုတိဉ္စ	၂၀၉
စေ	၅၂
စေတသာ၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ	၂၅၀
စေတသီကံ	၃၂၂
စေတသော	၅၃၊ ၁၁၂
စေတေယျံ	၃၀၇
စေတောဝိမုတ္တိံ	၂၇၉
စေတောသမာဓိံ	၉၇
စေလကာ	၁၄၂
စောရကထာ	၀၅
[ဆ]	
ဆတ္တံ	၀၅
ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ	၁၀၇
ဆန္ဒံ ဖဿာယတနာနံ	၁၁၆
ဆန္ဒိတက္ကံ	၁၃၆
ဆဝဒုဿာနိ	၂၉၃
ဆသ္မေဝါဘိဇာတိယု	၁၄၆
ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော	၁၄၇
ဆိန္ဒတော	၁၄၄
ဆေဒနံ	၇၀
[ဇ]	
ဇဗံဝိဟာရိ	၃၃၁
ဇနတာ	၂၇၇
ဇနပဒကလျာဏီ	၃၁၃
ဇနပဒတ္ထာဝရိယပုတ္တော	၂၂၂
ဇနေတသ္မိံ	၂၃၉
ဇနေသိ	၂၃၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈-၅]	
ဇာဂရိတေ	၁၀၈
ဇာတရူပံ	၇၆
ဇာတသံဝဇော	၃၃၆
ဇာတိ	၁၁၅
ဇာတိမာ	၁၉၇
ဇာတိဝါဒဝိနိဗဒ္ဓါ	၂၃၉
ဇာတိဝါဒေါ	၂၃၉
ဇာနတာ	၄၄
ဇာနတော	၂၀၁
ဇာနပဒါ	၂၆၆
ဇာန်ယာ	၂၆၅
ဇာလိယော	၂၀၅
ဇိဂစ္ဆာမိ	၃၂၂
ဇိက္ခော	၂၅၂
ဇိဂ္ဂါနိဗန္ဓနံ	၉၁
ဇိဝါ	၁၄၆
ဇိဝိတပရိယာဒါနာ	၁၁၇
ဇဟနံ	၉၂
ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနံ	၀၂
ဇူယန္တိ	၁၃၀
[၉-၅]	
ဉာဏံ	၃၀၉
ဉာဏဒဿနံ	၁၉၇
ဉာတိကထာ	၀၅
ဉာတိပရိဝဇော	၁၆၃
ဉာတော	၁၃၀
ဌာနံ	၇၆၊ ၉၀
ဌာနံ ခေါ် ပနေတံ	၁၀၄
ဌိတက္ခော	၁၅၁

ပဒါနက္ခမော

ပိဋကော်

[၅-၃]

ဥပတေ	၁၀၁
ဥပတေ ဟောတိ	၂၃၆
ဥပတေ	၁၀၆

[၈]

တံ	၂၁၁၊ ၃၃၇
တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ	၁၃၃
တံ ဘဝန္တံ	၂၂၁
တံ မမဿ	၁၀၇
တက္ကပရိယာဟတံ	၉၉
တက္ကရဿ ဗြဟ္မသဟဗျတာယ	၃၃၂
တက္ကံ	၉၀
တဿ	၂၁၁
တစ္ဆ တထံ	၃၁၁
တဉ္စ တထာဂတော ပဇာနာတိ	၁၀၀
တဉ္စ ပဇာနံ န ပရာမဿတိ	၁၀၀
တဏှုလာ	၈၀
တဏှာဂတာနံ	၁၁၃
တတိယဗ္ဗိ ခေါ	၃၂၁
တတော	၃၀၇
တတောနိဒါနံ	၁၄၅၊ ၁၉၀
တတော ပရံ	၁၀၄
တတ္ထ	၁၀၀၊ ၁၅၁၊ ၂၅၉၊ ၂၇၉
တတ္ထေဝ	၂၇၆
တတြ	၃၇၂၊ ၅၂-၃၂၅၊ ၉၇၊ ၃၀၅
တတြာပိ	၄၃
တတြာဝတိဋ္ဌတိ	၃၃၇
တတြာဝသိဿတိ	၃၃၇
တတြေကဗ္ဗေ	၃၀၄
တထက္ကာယ စ ပဋိပဇ္ဇန္တိ	၂၉၆

ပဒါနက္ခမော

ပိဋကော်

[၈]

တထာဂတဿ	၅၉
တထာဂတေ	၁၆၂
တထာဂတော	၉၃၊ ၁၀၀
တထာတိပိ မေ နော	၁၀၆
တထာဂ္ဂပံ	၉၇၊ ၂၄၆
တထာဂ္ဂပါနံ	၂၂၀
တထာ သန္တိယေဝ	၂၂၁
တဒဂ္ဂေ	၂၃၄
တဒနဂါယန္တိ	၂၄၄
တဒနတ္ထရံ	၂၉၉
တဒနဘာသန္တိ	၂၄၄
တဒပိ ဖဿပစ္စယာ	၁၁၄
တဒဝသရိ	၂၁၇
တဒဟု	၁၂၇
တဒေဝ မန္တနံ	၂၄၄
တနတ္ထာ	၂၇၉
တပဿိ	၂၀၇
တပေန	၁၄၀
တပေါဇီရစ္ဆဝါဒါ	၂၉၆
တပေါပက္ကမာ	၂၉၁
တမေဝ အတ္ထံ	၂၂၇
တယိဒံ	၉၉၊ ၂၂၀
တရိတုကာမော	၃၃၄
တသ္မာတိဟ တံ	၁၁၀
တသ္မိံ သမယေ ဟောတိ	၃၀၆
တဿ	၂၀၁၊ ၂၄၃
တဿ ယာ ပုရိမာ	
ကာမသညာ	၃၀၆
တဿေတံ	၂၀၅
တာ စေဝ သညာ	၃၀၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
တာဏံ	၂၃၇
တိံသေ နိရယသတေ	၁၄၈
တိဋ္ဌတေသာ ဘန္တေ	၃၀၃
တိဋ္ဌန္တမ္ဗိ စရန္တမ္ဗိ	၂၀၂
တိဏ္ဍိ ဝေဒါနံ	၂၂၀
တိဏ္ဍိ သံယောဇနာနံ	၂၇၉
တိဏ္ဍိပိပိကိစ္ဆေ	၁၈၉၊ ၂၄၈
တိတ္ထကရော	၁၃၁
တိန္ဒြကာစီရော	၃၀၀
တိရစ္ဆာနကထာ	၈၅
တိရိယံ	၂၇၈
တိရိဋ္ဌာနိ	၂၉၃
တိရောဇနပဒါ	၂၅၅
တိရောဒုဿန္တေန	၂၄၃
တိရောရဋ္ဌာ	၂၅၅
တိရောဝနသဏ္ဍဂတဿ	၂၅၇
တိဝိဓံ	၂၆၃
တိဿော ဝိစာ	၂၆၇
တုစ္ဆကံ	၃၃၃
တုဏှိ အဟေသို	၃၀၂
တုဏှိ အဟောသိ	၁၃၁၊ ၂၃၆
တုဏှိဘာဝေ	၁၈၁
တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ	၁၃၉
တုဏှိဘူတောဝ နိသိန္ဓော	
ဟောတိ	၂၇၀
တုမှံယေဝဿ	၅၂
တုလိကာ	၈၃
တေ	၈၆-၇၊ ၁၄၃-၄၊ ၂၁၁၊ ၃၂၂
တေန	၅၂၊ ၂၆၈
တေန ခေါပန သမယေန	၂၁၇၊ ၂၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
တေန ဟိ	၁၃၄၊ ၁၅၄
တေနပသကံမိ	၁၃၉
တေလံ	၈၈
တေ ဝတ	၁၁၄
တေဝ တေဝိဇ္ဇာ	၃၃၃
တေဝိဇ္ဇာဇ္ဇရိဏံ	၃၃၆
တေဝိဇ္ဇာဝိဝနံ	၃၃၆
တေဝိဇ္ဇာဗျသနံ	၃၃၆
တေသံ	၁၁၂၊ ၁၁၃၊ ၂၂၈
တေသံယေဝ	၂၆၈
တောဒေယျပုတ္တော	၃၁၇
တွံ မန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟေတာ	၂၂၃
တွညေဝ ဘဂဝတော	
အာရောစေဟိ	၂၇၇
[၉]	
ထဏှိလသေယျံ	၂၉၄
ထလေ	၃၃၀
ထာလိပါဏေ	၂၃၈
ထိနမိဒ္ဓံ	၁၈၉၊ ၁၉၁၊ ၁၉၃
ထုသောဒကံ	၂၉၃
ထုဏှပနိတာနိ	၂၆၃
ထုလံ	၃၂၅
ထေတော	၇၂
ထောမယန္တိ	၃၃၄
[၁]	
ဒက္ခန္တိ	၁၁၇
ဒက္ခိဏံ	၁၄၅

၃၅၆

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ဒက္ခိဏဇနပဒံ	၂၃၇	ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ	၇၆
ဒက္ခိဏဏန	၂၇၀	ဒါသိပုတ္တော	၂၃၀
ဒက္ခော	၁၉၅	ဒါသော	၁၅၂
ဒဏှံ	၈၅	ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ	၁၁၁
ဒဏှပုဟာရာ	၂၇၁	ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ	၁၁၁
ဒတ္တိကံ	၂၄၃	ဒိဋ္ဌဓမ္မော	၁၁၁၊ ၂၄၈
ဒတ္တုပညတ္တံ	၁၅၀	ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ	၉၉
ဒဗ္ဗလံ	၂၉၃	ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ	၁၄၃၊ ၂၇၉၊ ၂၉၉
ဒန္တာယိတတ္ထံ	၃၃၆	ဒိန္နပါဠိကတ္တိ	၇၁
ဒဗ္ဗိဟောမံ	၈၈	ဒိန္နာဒါယိ	၇၁
ဒဗ္ဗာ	၂၆၈	ဒိဗ္ဗာ ဝဗ္ဗာ	၃၂၈
ဒမေန	၁၄၅	ဒိဗ္ဗာ ဘဝါ	၃၂၈
ဒယာပန္နော	၆၉	ဒိဗ္ဗာနံ ဘဝါနံ	၃၂၈
ဒသသဟသယိ	၁၁၉	ဒိဗ္ဗော	၁၁၁
ဒသဟာကာရေဟိ	၂၆၈	ဒိဝသာနိ	၂၇၈
ဒသော	၁၀၃	ဒိသာဉာဟော	၉၀
ဒသနံ ဟောတိ	၂၂၀	ဒိဗ္ဗဉ္စ ရဿဉ္စ	၃၂၅
ဒသနာယ	၂၂၄	ဒိဗ္ဗမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌတိ	၁၀၂
ဒသနိယာ	၁၂၉	ဒိဗ္ဗဿ	၁၀၁
ဒသနိယော	၂၅၁	ဒုက္ကရံ ဘော ဂေါတမ	၂၉၄
ဒသုဒိလံ	၂၆၅	ဒုက္ခာ	၁၁၂
ဒဟန္တိ	၂၃၀	ဒုက္ခိတော	၁၉၀
ဒဟရာ	၁၉၉	ဒုဇ္ဇာနော	၂၉၅
ဒဟရာဝ သမာနော	၂၅၃	ဒုဒ္ဓသာ	၉၃
ဒါနပတိ	၂၆၆	ဒုဗ္ဗုဒ္ဓိကာ	၉၀
ဒါယကော	၂၆၆	ဒုတ္တဝကရဏံ	၉၁
ဒါရကတိကိစ္ဆာ	၉၂	ဒုရနုဗောဓာ	၉၃
ဒါသဗျာ	၁၉၀	ဒုတေယျံ	၇၇
ဒါသာ	၂၆၈	ဒေဝဒုဗြတိ	၉၀
ဒါသိကပုတ္တာ	၁၄၃	ဒေဝပဉ္စ	၉၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၅]	
ဒေဝယာနိယော မဂ္ဂေါ	၃၂၃
ဒေဝေါ	၁၉၅
ဒေသံ	၁၄၀
ဒေသေတိ	၁၅၀
ဒေါဏမိတေ	၁၄၉
ဒေါသိနာ	၁၂၉
ဒေါသော ဝါ ပဋိသော ဝါ	၁၀၇
ဒုဋ္ဌန္တရကပ္ပေါ	၁၄၇
ဒုဋ္ဌိပဋိပဒါ	၁၄၇
ဒ္ဓါဂါရိကော	၂၉၃
ဒ္ဓိယေဝ	၂၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၆]	
ဓံသေမိ	၃၂၁
ဓနုကံ	၀၃
ဓနုဂ္ဂဟာ	၁၄၂
ဓမ္မံ	၁၅၀
ဓမ္မစက္ခု	၂၁၂၊ ၂၄၀
ဓမ္မဉ္စ	၂၀၅
ဓမ္မဋ္ဌိတတံ	၃၁၁
ဓမ္မတော	၂၆၀
ဓမ္မနိယာမတံ	၃၁၂
ဓမ္မမသင်္ခတံ	၂၀၅
ဓမ္မရာဇာ	၂၂၂
ဓမ္မရာဇာနံ	၂၁၁
ဓမ္မဝါဒီ	၇၅
ဓမ္မသံဟိတံ	၃၁၁
ဓမ္မသဒ္ဓေါ	၉၂
ဓမ္မဿ စ	၂၀၇
ဓမ္မာ	၉၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၇]	
ဓမ္မိကံ	၂၁၁၊ ၂၄၃
ဓမ္မိကော	၂၂၂
ဓမ္မိယာ ကထာယ	၂၆၁
ဓမ္မေန	၂၂၃
ဓာရံ	၁၉၅
ဓာရိယမာနာသု	၁၃၅
ဓာရေတု	၂၀၉
ဓိတရံ အဒါသိ	၂၃၀
ဓုဝေါ	၁၀၄
ဓောဝနံ	၀၂

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၈]	
နံ	၁၁၇၊ ၂၉၆
နဟေတုဒန္တိကော	၂၉၂
န ခေါ မေ ဘန္တေ ဝရု	၁၄၄
နဂရူပကာရိကာသု	၂၄၅
န စောဒနာရဟော	၃၃၀
နစွံ	၀၁
နစွဂိတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ	၇၆
နစ္ဆာဒေယျ	၁၉၀
န တသ္မိံ ဂါမေ ဝါ	၂၅၆
နတိဋ္ဌာဒန္တိကော	၂၉၂
နတ္ထိ အယံ လောကော	၁၄၉
နတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယံ	၃၂၀
နတ္ထိ ဒိန္နံ	၁၄၉
နတ္ထိ ပရော လောကော	၁၄၉
နတ္ထိ ပိတာ	၁၄၉
နတ္ထိ ဗလံ	၁၄၆
နတ္ထိ မာတာ	၁၄၉
နတ္ထကမ္ပံ	၉၂

ပဒါနုတ္တမော

[†]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[†]

ပိဋကော်

နမဿမာနာ	၃၃၄
နယိဒံ သုကရံ	၁၆၃
နရကပပိတံ ပပတန္တော	၃၃၀
န ဟေတံ	၃၁၁
နာဂဿ ဘူမိ	၁၃၈
နာဂါ	၁၃၈
နာဂါဝါသသတေ	၁၄၈
နာဒိဗြဟ္မစရိယကံ	၃၁၁
နာမိမုစ္ဆတိ	၂၄၆
နာနတ္ထကထာ	၈၆
နာနာမိမုတ္တိကတာ	၄၄
နာနာမဂ္ဂါနိ	၃၃၃
နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ	၂၅၀
နာနုဿရတိ	၁၀၄
နာပရံ	၂၀၂
နာမကညေဝ	၃၃၃
နာမဂေါတ္ထိ	၂၃၀၊ ၂၅၈
နာမဇ္ဇ ရူပဇ္ဇ	၃၂၅
နာလံ	၁၅၁
နာဟံ	၂၉၅
နာဠိကံ	၈၅
နိကတိ	၇၈
နိက္ခုဒ္ဓိတံ	၂၀၄
နိဂဏ္ဍိဂဗ္ဘာ	၁၄၈
နိဂမနဂရဇနပဒကထာဒီသုပိ	၈၆
နိဂ္ဂေါသော	၁၃၇
နိသဏ္ဍါ	၂၂၀
နိစ္စဒါနာနိ	၂၇၀
နိစ္စော	၁၀၄
နိဇိဂိသိတာရော	၈၇

နိဗ္ဗာယိတဗ္ဗံ	၃၂၉
နိဝေနဝတိ	၇၅
နိဝန္ဓာမေတွာ	၂၄၆
နိဝုဏာ	၉၃၊ ၁၀၈
နိပွေသိကာ	၈၇
နိဗ္ဗာနာယ	၃၁၁
နိဗ္ဗာဒါယ	၃၁၁
နိဗ္ဗုတိ	၁၀၀
နိဗ္ဗုဒ္ဓံ	၈၂
နိဗ္ဗေဒ္ဓိယမာနမေဝ	၁၄၉
နိဗ္ဗေဒ္ဓေတဗ္ဗံ	၅၇
နိဗ္ဗေဒ္ဓေဟိ ဝါ	၈၇
နိမန္တနံ	၂၉၂
နိမိတ္တံ	၈၇
နိမုဂ္ဂပေါသီနိ	၁၉၆
နိမ္မာတာ	၁၀၃
နိမ္မာဒေတိ	၂၂၉
နိယတိ	၁၄၆
နိယတော	၂၇၉
နိယုန္တိ	၃၃၃
နိယျာနံ	၈၉
နိယျာနိကော နိယျာတိ	၃၃၂
နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ	၃၂၈
နိရောဓံ	၃၀၈
နိရောဓာယ	၃၁၁
နိလ္လောပံ	၁၄၅
နိသိန္ဓေ	၁၈၁
နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော	၆၉
နိလံ	၁၉၇
နိဝရဏာ	၃၃၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၎]		[၀]	
နီဝါရာ	၂၉၁	ပင်္ဂစီရံ	၈၃
နိဗ္ဗိဓ	၂၄၇	ပဋိရဏီ	၁၉၅
နေဝမာ	၂၆၅	ပစတော	၁၄၄
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ	၂၄၄	ပစ္စဉနံ	၉
နေက္ကထပ္ပနံ	၉၂	ပစ္စတ္တညေဝ	၁၀၀
နေတ္တိ	၁၁၇	ပစ္စတ္တိကတော	၁၆၇
နေမိတ္တိကာ	၈၇	ပစ္စယိကော	၇၂
နေလာ	၇၄	ပစ္စယောသိ	၁၅၅
နေဝံ'ရေ	၂၃၇	ပစ္စာဇာတော	၁၆၂
နေဝံ	၂၃၄	ပစ္စေကာ ဣတ္ထိယော	၁၃၅
နော	၅၀၊ ၁၂၉	ပစ္စောရေဟိတွာ	၁၃၀၊ ၂၂၄
နော စ ခေါ ဒိဗ္ဗာနိ သဒ္ဓါနိ	၂၇၈	ပစ္စာနိပါတီ	၁၅၂
နော စ ခေါ သောတဗ္ဗံ မညန္တိ	၂၉၆	ပစ္စာဘတ္တံ	၁၈၈
နောတိပိ မေ နော	၁၀၆	ပစ္စိမောပိ	၃၃၃
နော တံ	၁၄၄	ပဇံ	၁၅၇
နော နောတိပိ မေ နော	၁၀၇	ပဇာနာတိ	၉၉
နာပကာ	၁၄၃	ပဇ စ ကမ္မုနော သတာနိ	၁၄၇
နာပနံ	၈၄၊ ၉၂	ပဇမတ္တာနိ	၁၃၄
နာပိတံ	၃၂၇	ပဇမတ္ထေဟိ	၃၆
[၀]		ပဇဟိ	၁၁၁
ပံသုကုလာနိ	၂၉၃	ပဇလိကာ	၃၃၄
ပကတညူ	၃၀၅	ပညတ္တာ	၃၁၃
ပကတိ ခေါ သော	၂၉၄	ပညတ္ထေ အာသနေ နိသီဒိ	၄၉
ပကရဏေ	၂၃၉	ပညာဏံ	၂၅၉
ပကာသေတိ	၁၆၀	ပညာပါရိပူရိ	၃၁၄
ပက္ကဇ္ဇာနံ	၈၉	ပညာဝိမုတ္တိ	၂၇၉
ပက္ကမတိ	၁၈၆	ပဋ္ဌလိကာ	၈၃
ပက္ကမိဿသိ ဝါ	၂၃၅	ပဋိ	၂၇
ပက္ခန္ဓိနော	၁၄၂	ပဋိကရောသိ	၂၁၁
ပက္ခိ သကုဏော	၁၈၆	ပဋိကာ	၈၃

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

ပဒါနက္ခမော

[၀]

ပိဋကော်

ပဒါနက္ခမော

[၀]

ပိဋကော်

ပဋိက္ခန္ဓေ
 ပဋိဂ္ဂဏှာတု
 ပဋိဂ္ဂဏှာမ
 ပဋိစရိဿသိ
 ပဋိစ္ဆိန်
 ပဋိစ္ဆန္တကူဠိ
 ပဋိပဒါ
 ပဋိပနော
 ပဋိဝသန္တိ
 ပဋိပဗ္ဗိ
 ပဋိမန္တေတု
 ပဋိမန္တေတု
 ပဋိမာနေန္တော
 ပဋိလဘတိ
 ပဋိဝသတိ
 ပဋိဝိရတော
 ပဋိသံဝေဒေန္တိ
 ပဋိသမ္ဘိက္ခတိ
 ပဋိသလ္လိနော
 ပဋ္ဌမံ
 ပဋ္ဌမေန ဝယသာ
 ပဏာမေတွာ
 ပဏိဓာယ
 ပဏိမိကမ္ဘိ
 ပဏိတတရံ
 ပဏိတတရာ
 ပဏိတာ
 ပဏိတေန
 ပဏ္ဍိတကာ
 ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာ

၃၀၀၊ ၃၁၀

၉၀၊ ၁၅၃

၁၆၅
 ၂၁၁
 ၂၁၁
 ၂၃၅
 ၂၀၄
 ၇၇
 ၂၉၁
 ၂၇
 ၂၆၃
 ၁၉၇
 ၂၃၅
 ၂၃၅
 ၂၄၇
 ၁၆၂
 ၆၉
 ၁၁၅
 ၁၆၂
 ၂၇၆
 ၉၀၊ ၁၅၃
 ၂၅၃
 ၁၄၀
 ၁၀၀
 ၉၁
 ၁၅၄
 ၂၂၄
 ၉၃
 ၂၄၇
 ၂၄၇
 ၂၄၇
 ၉၃

ပဏ္ဍိတာ
 ပတိဋ္ဌာပိတော
 ပတ္တာဠကံ
 ပထဝိကာယော
 ပထဝီ ပထဝိကာယံ
 ပဒကော
 ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တာမိ
 ပဒသာယေဝ
 ပဒုသိကာ
 ပဓာနံ
 ပနတ္ထာယ
 ပန္တဒုဟနာ
 ပပါတသတာနိ
 ပပါတာ
 ပဗ္ဗဇတိ
 ပဗ္ဗဇေယျံ
 ပဗ္ဗဇံ
 ပဗ္ဗတံ
 ပဗ္ဗတသင်္ခေပေ
 ပဗ္ဗာဇနာယ
 ပဗ္ဗာဇေသိ
 ပဗျာဟာသိ
 ပဘံ
 ပမာဏကတံ ကမ္ဘိ
 ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ
 ပယာတံ
 ပယိရူပါသတော
 ပရံ ပိယ မတ္ထာယ
 ပရမံ
 ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ

၁၀၀
 ၃၃၀
 ၀၃
 ၁၅၁
 ၁၄၉
 ၂၂၀
 ၂၁၁
 ၂၄၇
 ၁၀၄
 ၉၇
 ၂၂၇
 ၂၆၄
 ၁၄၀
 ၁၄၀
 ၁၀၄
 ၁၆၃
 ၂၉၀
 ၁၀၀
 ၂၀၂
 ၂၆၅
 ၂၃၀
 ၂၃၄
 ၃၂၅
 ၃၃၇
 ၁၉၄
 ၂၄၃
 ၁၂၉
 ၂၉၀
 ၂၉၅
 ၁၁၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[ပ]	ဝိဋ္ဌင်္ကော	ပဒါနုက္ကမော	[ပ]	ဝိဋ္ဌင်္ကော
ပရမာ		၂၉၆	ပရိယာယသဒ္ဓေါ		၃၇
ပရမာယ		၂၅၁	ပရိယောဒါတေန		၁၉၆
ပရမ္မရသံသတ္တာ		၃၃၃	ပရိယောနာဟနာ		၃၃၅
ပရမ္မဒိဝိ ဝါ အာလိင်္ဂေယျ		၃၂၉	ပရိသန္ဓေတိ		၁၉၄
ပရသတ္တာနံ		၃၂၂	ပရိသာသု စ		၂၉၆
ပရသေနပ္ပမဒ္ဓနာ		၂၂၃	ပရိသုဒ္ဓိ		၁၆၀
ပရာဓိနော		၁၉၀	ပရိသုဒ္ဓေန		၁၉၆
ပရိ		၁၀၉	ပရိသောဓေတိ		၁၀၉
ပရိက္ခာရာ		၂၆၆	ပရိဟာရပထံ		၀၂
ပရိစာရကော		၂၄၀	ပရေ		၅၂-၃
ပရိစာရေတိ		၁၁၁	ပရေသံ		၅၂
ပရိတဿနာ		၁၀၂	ပရောသဟဿံ		၂၂၃
ပရိတဿိတဝိပုန္နိတမေဝ		၁၁၃	ပလမ္ဘေသိ		၁၃၇
ပရိနိဗ္ဗာယံ		၂၇၉	ပလာလပုဉ္ဇံ		၁၀၀
ပရိပန္နေ		၁၄၅	ပလေတိ		၁၄၉
ပရိပါစေန္တိ		၃၂၀	ပလ္လင်္ဂံ		၁၀၀
ပရိပုဏ္ဏံ		၁၆၀	ပလ္လင်္ကော		၀၃
ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာ-			ပလ္လောမော		၂၃၀
ဂါရော		၂၆၄	ပဝတ္တဖလဘောဇနော		၂၄၀
ပရိပူရေတိ		၁၉၄	ပဝတ္တဖလဘောဇီ		၂၉၃
ပရိပ္ပရတိ		၁၉၄	ပဝတ္တာရော		၂၄၄
ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ		၁၉၅	ပဝတ္ထေသိ		၂၄၇
ပရိဗ္ဗာဇကသတေ		၁၄၀	ပဝိဝေကေ		၁၅၂
ပရိဗ္ဗာဇကော		၃၆	ပဝုဋ္ဌာ		၁၄၀
ပရိမဒ္ဓနံ		၀၄	ပဝုတ္တံ		၂၄၄
ပရိမုခံ		၁၀၀	ပဝေဒေတိ		၉၃၊ ၁၅၀
ပရိယန္တကတေ		၁၄၉	ပသန္နာကာရံ ကရေန္တိ		၂၉၆
ပရိယန္တဝတိ		၇၅	ပသီဒန္တိ		၂၉၆
ပရိယာပုဏာမိ		၂၅၇	ပဿတာ		၄၄
ပရိယာယဘတ္တဘောဇနံ		၂၉၃	ပဿတော		၂၀၁

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပဿန္တတိ	၁၉၄	ပိဋကံ	၁၉
ပဟာယ	၆၉၊ ၁၀၉	ပိညာကာဒယော	၂၉၃
ပဟိဏဂမနံ	၇၇	ပိဗ္ဗိတော ပိဗ္ဗိတော	၄၀၊ ၃၂၇
ပဟိတက္ခော	၂၉၉	ပိဏ္ဏဒါယကာ	၁၄၂
ပဟူတံ	၂၆၉	ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော	၁၀၀
ပဟူတဇာတရူပရဇတော	၂၆၃	ပိတာ	၁၀၃
ပဟူတဓနဓညော	၂၆၄	ပိတာမဟယုဂါ	၂၅၀
ပဟူတဝိတ္ထုပကရဏော	၂၆၃	ပိယရူပါ	၃၃၅
ပဟောသိ	၈၇	ပိယရူပါနိ	၂၇၀
ပါဏမတိပါတာပယတော	၁၄၅	ပိယဝါဒီ	၁၅၂
ပါဏာ	၁၄၆	ပိသုဏံ ဝါစံ	၇၂
ပါဏိဿရံ	၈၁	ပိဏေန္တိ	၁၄၃
ပါဏုပေတံ	၂၁၁	ပိတိ	၃၁၄
ပါဏော	၆၀	ပိတိဂတံ	၁၁၂
ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော	၁၆၃	ပိတိဘက္ခာ	၁၀၂
ပါတုရဟောသိ	၃၂၄	ပိတိမနဿ	၁၉၄
ပါနသန္ဓိဓိမိ	၇၉	ပီတေ	၁၇၉
ပါပကံ	၃၂၇	ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ	၂၉၀
ပါပိတော ဘဝိဿတိ	၂၂၀	ပုဉ္ဇံ	၁၄၅
ပါဘတံ အနုပ္ပဒေတု	၂၆၅	ပုဋံသေန	၂၅၇
ပါမောဇ္ဇံ	၁၉၀၊ ၁၉၄၊ ၃၁၄	ပုဇ္ဇောသေန	၂၅၇
ပါရံ တရိတုကာမော	၃၃၄	ပုထုဇ္ဇနော	၅၀
ပါရဂူ	၂၂၀	ပုထုတိတ္ထကရာနံ	၂၅၇
ပါရာပါရံ	၃၃၄	ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ	၁၄၂
ပါရိသဇ္ဇာ	၂၃၇၊ ၂၆၆	ပုထုပိ	၃၀၀
ပါသာဒိကာ	၁၂၉	ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ	၃၂၄
ပါသာဒိကော	၂၅၁	ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ	၉၅
ပါဟုနေ	၂၃၀	ပုဗ္ဗပုရိသော	၂၃၄
ပိ	၃၆	ပုဗ္ဗပေတကထာ	၈၆
		ပုဗ္ဗဘာသိ	၂၅၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနက္ကမဏိကာ

ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပုဗ္ဗဋ္ဌာယီ	၁၅၂
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၉၇
ပုဗ္ဗက္ခတော	၁၃၉
ပုရတ္ထိမေန	၂၇၀
ပုရိမတရာနိ	၂၇၀
ပုရိမာနိ	၂၇၀
ပုရိမောပိ	၃၃၃
ပုရိသကာရေ	၁၄၆
ပူဇေန္တိ	၂၂၀
ပေက္ခံ	၈၁
ပေမနိယာ	၇၄
ပေဿာ	၂၆၀
ပေါရိယာ	၂၅၂
ပေါရိ	၇၄။ ၂၅၂

[ဝ]	
ပန္နတော ပန္နာပယတော	၁၄၅
ပရုသာ	၇၂
ပလံ ဝိပါကော	၁၄၉
ပလကသေယျံ	၂၉၄
ပဿာ	၁၁၄
ပဠာဗိဇံ	၇၉
ဖာသုဝိဟာရံ	၃၁၀
ဖိတာ	၃၂၁
ဖုသတိ	၉၇။ ၃၀၈
ဖုဿ ဖုဿ	၁၁၅

[ဝ]	
ပန္နနေန	၂၆၅
ပန္နုပါဒါပစ္စာ	၂၂၇

ပဒါနက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ပန္နော	၇၀
ပရိဟိသတ္ထာယ	၂၆၀
ပလဂ္ဂံ	၈၂
ပလမတ္တာ	၁၉၀
ပလဝါ	၃၃၇
ပဟိဒ္ဓါ	၉၉
ပဟိဒ္ဓါ ပရိယေဋ္ဌိ°	၃၂၅
ပဟုကရဏိယာ	၂၁၁
ပဟုကိစ္စာ	၂၁၁
ပဟုဇနကန္တာ	၇၄
ပဟုဇနမနာပါ	၇၄
ပဟုဇနဿ	၁၃၁
ပဟုနံ	၂၅၅
ပဟုနိ	၃၃၃
ဗိဇဂါမဘူတဂါမသမာရန္တာ	၇၅
ဗိဇဗိဇံ	၇၉
ဗုဒ္ဓဿ	၃၇
ဗျန္တိ° ကရေယျံ	၁၀၉
ဗျာကရောတိ	၂၉၆
ဗျာကရောန္တိ	၂၀၇
ဗျာကာတဗ္ဗော	၂၃၅
ဗျာပါဒပဒေါသံ	၁၀၉
ဗျာပါဒေါ	၁၉၃
ဗျာဗာဓေန္တိ	၁၅၁
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၆၀။ ၁၆၂။ ၂၀၁
ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ	၂၉၉
ဗြဟ္မညသင်္ခါတာ	၂၉၁
ဗြဟ္မညာယ ပဇာယ	၂၅၅
ဗြဟ္မဒေယျံ	၂၁၉

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၂၀]		[၁၁]	
ဗြဟ္မမန္တေ	၂၃၇	ဘာသိတံ	၁၁၉
ဗြဟ္မဝစ္ဆသီ	၂၅၁	ဘာသိတမနုဘာသန္တိ	၂၄၄
ဗြဟ္မဝဏ္ဏီ	၂၅၁	ဘာသိတေ	၁၀၁
ဗြဟ္မဝိမာနံ	၁၀၃	ဘာသိဿာမိ	၁၅၅
ဗြဟ္မဏံ အာမန္တေတွာ	၂၆၄	ဘိက္ခဝေ	၉၅
ဗြဟ္မဏံ ဝါ	၁၂၉	ဘိက္ခုသံဃဉ္စ	၂၀၅
ဗြဟ္မဏာ	၂၆၆	ဘိက္ခုသံဃဿ	၁၄၀
ဗြဟ္မဏိံ ပဇံ	၃၃၇	ဘိက္ခုသံဃေန	၃၆
ဗြဟ္မဏေသု	၂၃၀	ဘိက္ခုသတေဟိ	၃၆
ဗြဟ္မဏော	၂၁၇	ဘိန္နန္တာ	၁၀၀
		ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ	၇၃
[၁၁]		ဘိယျော	၂၉၅
ဘဂဝန္တံ။ပ။ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ	၄၀	ဘိယျောသော	၃၂၁
ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ	၂၀၅	ဘုဇိဿော	၁၉၀
ဘဂဝါ	၃၄-၅	ဘုတ္တာဝိံ	၂၄၀
ဘဂဝါ စေဝ ပဿတိ		ဘူတံ	၃၁၁
အဗ္ဗဋ္ဌော စ	၂၃၆	ဘူတပုဗ္ဗံ	၂၆၃၊ ၃၂၃
ဘဏေယျ	၂၅၉	ဘူတဘဗျာနံ	၁၀၃
ဘတ္တဝေတနံ	၂၆၅	ဘူတဝါဒီ	၇၅
ဘုဗြေန	၂၅၃	ဘူတဝိဇ္ဇာ	၀၀
ဘန္တေ ကဿပ	၂၇၇	ဘူတာ	၁၄၆
ဘယံ	၁၃၆	ဘူမိဂတဉ္စ	၂၅၃
ဘယဒဿာဝီ	၁၆၃	ဘူရိကမ္ပံ	၉၁
ဘဝတံ	၁၁၃	ဘူရိဝိဇ္ဇာ	၀၀
ဘဝနေတ္ထိ	၁၁၇	ဘောဒါ	၁၁၇
ဘဝေါ	၀၆	ဘော	၂၁၉
ဘဿန္တာ	၁၅၀	ဘောဂက္ခန္ဓံ	၁၅၄
ဘဿပုဋေန	၂၃၉	ဘောဇနာနိ	၇၉
ဘဿာ	၂၂၀	ဘောတာ ရညာ	၂၆၇
ဘာဝေါ	၁၄၆	ဘောတော ရညော	၂၆၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်
မံသခလံ		၁၄၅
မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ		၂၀၄
မဂ္ဂါမဂ္ဂေ		၃၃၁
မစ္ဆေ		၂၉၁
မစ္ဆရဗ္ဗံ		၂၀၂
မစ္ဆိမောပိ		၃၃၃
မညေ	၁၀၀၊၁၅၂၊၂၂၉	
မဏိ		၈၅
မဏိကာ နာမ ပိဇ္ဇာ		၃၂၂
မဏိလက္ခဏာဒီသု		၈၉
မဏ္ဍနကဇာတိကော		၁၉၉
မဏ္ဍလမာဠေ		၄၃
မတ္တာယ	၂၉၄၊၃၂၁	
မနသိ ကရေယျာထ		၂၂၇
မနသိ ကရောဟိ		၁၅၅
မနာပါ		၃၃၅
မနေသိကာ		၈၃
မနောပဒေါသိကာ		၁၀၅
မနောမယံ		၁၉၈
မနောမယာ		၁၀၂
မနောမယော		၁၁၁
မန္တဓရော		၂၂၀
မန္တပဒံ		၂၄၄
မန္တဂေါ		၂၃၅
မန္တေသု		၂၂၁
မန္တော		၁၀၈
မမံ		၅၂
မမညေဝ		၂၂၉
မမဿ	၁၀၆၊၁၀၈	
မယမေဝ အရဟာမ		၂၅၃

ပဒါနုက္ကမော	[မ]	ပိဋကော်
မယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဇာနာမ		၃၂၃
မယံ		၂၃၇
မသာဏာနိ		၂၉၃
မဟဉ္စ ရာဇာနုဘာဝေန		၁၃၅
မဟတာ		၃၆
မဟတုပဋ္ဌာနံ		၉၁
မဟဒ္ဒနော	၂၅၁၊၂၆၃	
မဟန္တံ ဣတိသံဃံ သြဟာယ		၂၅၃
မဟန္တံ ဝါ		၁၅၄
မဟလ္လကော		၂၅၂
မဟာကပ္ပိနော		၁၄၈
မဟာနာဂါ		၁၄၃
မဟာနိသံသတရဉ္စ		၂၇၁
မဟာပုရိသလက္ခဏံ		၂၂၀
မဟာပုရိသဿ		၂၂၂
မဟာဘောဂေါ	၂၅၁-၂၆၃	
မဟာဝနေ		၂၇၆
မဟာပိဇ္ဇိတော		၂၆၃
မဟာသယနံ		၇၆
မဟေသက္ခတရော		၁၀၃
မာ ဝေံ		၃၂၂
မာဂဓကာ		၂၇၆
မာဂဓော	၁၂၃၊၂၄၉	
မာဏဝေန		၃၆
မာတာပေတ္တိကံ		၂၃၀
မာတာပေတ္တိကသမ္ပဝေါ		၁၁၁
မာတိတော စ ပိတိတော စ		၂၅၀
မာနက္ကုဋ်		၇၇
မာနေန္တိ		၂၂၈
မာ ဘာယိ မဟာရာဇ		၁၃၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ

၃၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
	[ဃ]		[ဃ]
ယဒါကန္တိ	၁၄၁	ယေဟိ	၉၃
ယဒိ ဝေ သန္တ	၁၅၃	ယေဇ	၃၀၅
ယဒိဒံ	၁၆၄	ယောနိပမုဒသတသဟဿာနိ	၁၄၆
ယဒိဒံ အဓိဝိမုတ္တိ	၂၉၆	ယွာယံ	၃၃၂
ယဒိဒံ အဓိသီလံ	၂၉၅		
ယဒိမေ	၂၂၀		[၅]
ယသသာ	၂၆၆	ရက္ခာပေန္တိ	၂၄၅
ယယဿိ	၁၃၁	ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ	၁၅၃
ယဿတ္တာယ	၂၉၉	ရဇတံ	၇၆
ယဿ ဒါနိ ကာလံ မညသိ	၁၃၅	ရဇနိယာ	၃၃၅
ယဿဒါနိ တံ	၂၁၁	ရဇနိယာနိ	၂၇၀
ယာစကာ	၂၆၆	ရဇောဇလ္လဓရော	၂၉၄
ယာနသန္ဓိမိ	၀၀	ရဇောဓာတုယော	၁၄၀
ယာနာ	၂၂၄	ရဇောပထော	၁၆၂
ယာနိ ဝါ ပနညာနိပိ	၁၄၃	ရဇ္ဈဘေဒေါ	၇၀
ယာယေဝ ခေါ	၂၂၇	ရညံ နိယျာနံ ဘဝိဿတိ	၀၉
ယာဝဇ္ဇိဒံ	၄၄	ရညာပ၊ ကောသလေန ဒိန္နံ	၂၁၉
ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ	၂၂၄	ရတ္တညူ	၁၃၁
ယာဝါဠာဟနာ	၁၄၉	ရတ္တပရတော	၇၅
ယာဟိ	၃၁၆	ရထကံ	၀၃
ယိဋ္ဌံ	၁၄၉	ရထိကာ	၁၄၂
ယုဂံ	၂၅၀	ရထူပတ္တရေ	၂၄၄
ယုဝါ	၁၉၉	ရမဏိယာ	၁၂၉
ယူပတ္တာယ	၂၆၀	ရာဂဝိရာဂေါ	၂၀၅
ယေ စိမေ	၃၂၀	ရာဇကထာ	၀၅
ယေ တံ	၃၂၀	ရာဇညေဟိ	၂၄၄
ယေ ဓမ္မာ ပြာဟ္မဏကာရကာ	၃၃၄	ရာဇဒါယံ	၂၁၉
ယေန ၄၉၊ ၁၃၀၊ ၁၉၀၊ ၂၁၇		ရာဇဘဏိတံ	၂၄၄
ယေဘုယျေန ၁၀၂၊ ၂၄၆		ရာဇဘောဂ္ဂံ	၂၁၉
ယေသံ	၂၄၄	ရာဇော	၁၂၃၊ ၂၂၂

၃၆၈

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂကထာယ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၅]		[၈]	
ရာဇာမစ္ဆပရိဝုတော	၁၂၈	လောကော	၁၅၆၊ ၃၁၁
ရာသိကော	၂၆၅	လောမဟံသော	၁၃၆
ရာသီဝနုကော	၁၅၃	လောဟိတဟောမံ	၈၈
ရိတ္တကံ	၃၃၃	[၁]	
ရုက္ခမူလံ	၁၈၈	ဝံသံ	၈၂
ရူပန္တာနံ	၂၅၄	ဝင်္ကံကံ	၈၃
ရူပကူဠိ	၇၇	ဝစနာယ	၂၈၅
ရူပသညာနံ	၁၁၁	ဝစ္ဆတရသတာနိ	၂၆၃
ရူပီ	၁၁၀၊ ၁၉၇	ဝဇီရပါဏိ	၂၃၆
ရူပီ အတ္တာ	၁၀၉	ဝဇ္ဇေသု	၁၆၃
ရူပီ စာတုမဟာဘူတိကော	၁၉၇	ဝဇ္ဇနံ	၇၈
ရေ	၂၄၇	ဝဇ္ဇော	၉၇
[၈]		ဝဏိဗ္ဗကာ	၂၆၆
လက္ခဿာ	၁၂၉	ဝဏ္ဏံ	၃၈၊ ၉၃
လက္ခဏံ	၈၈	ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ	၂၅၁
လဇ္ဇိ	၆၉	ဝဏ္ဏဝန္တတရော စ	၁၀၃
လဇ္ဈကိကာ	၂၂၉	ဝတဿာဟံ	၁၅၂
လပကာ	၈၇	ဝတေန	၁၄၈
လဘေယျာဟံ	၂၉၈	ဝတ္ထဂယေ	၂၄၆
လဟုသာ	၂၂၀	ဝတ္ထသန္ဓိမိ	၈၀
လာဘေန လာဘံ		ဝတ္ထာနိ	၁၆၃
နိဇ္ဇိဂိသိတာရော	၈၇	ဂတ္ထါ	၇၆
လူခါဇိဝိ	၂၈၇	ဂတ္ထါကမ္မံ	၉၂
လေဏံ	၂၃၇	ဂတ္ထါပရိကမ္မံ	၉၂
လောကံ	၁၅၇	ဂတ္ထါဝိဇ္ဇာ	၈၈
လောကက္ခာယိကာ	၈၆	ဂတ္ထါဟိ	၉၆
လောကဓာတု	၁၁၉	ဝဒမာနာ	၉၃
လောကာယတံ	၂၂၀	ဝဒေယျါ	၉၃
လောကေ	၁၅၆၊ ၁၈၉	ဝနေ ဝါ	၂၆၅
		ဝဓော	၇၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၆၉

ပဒါနုက္ကမော	[•]	ပိဋကော်
ဝနပတ္တိ		၁၀၀
ဝမနံ		၉၂
ဝမ္ဘေန္တော		၂၂၀
ဝယောအနုပ္ပတ္တော	၁၃၁၊ ၂၅၂	
ဝသဝတ္တီ	၁၀၃၊ ၃၃၅	
ဝသီ		၁၀၃
ဝသကဗ္ဗံ		၉၁
ဝဋ္ဌဝါရထမာရုယု		၂၂၄
ဝါ	၅၂၊ ၇၀၊ ၃၁၄	
ဝါကစီရုလကစီရေသု		၂၉၃
ဝါက္ကရဏံ		၂၅၂
ဝါစာပိက္ခေပံ		၁၀၆
ဝါစာသန္ဓိတောဒကေန		၃၁၁
ဝါစိတမနဝါစေန္တိ		၂၄၄
ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ		၈၇
ဝါဒါနဝါဒေါ		၂၀၇
ဝါဒေါ	၇၁၊ ၈၇	
ဝါယသဝိဇ္ဇာ		၈၉
ဝါလကမ္ဗလံ		၂၉၄
ဝါလဗိဇ္ဇနိ		၈၅
ဝါလဝေဓိရူပါ		၁၀၈
ဝိကဋံ		၂၉၄
ဝိကတိကာ		၈၃
ဝိကာလဘောဇနာ		၇၅
ဝိကီရဏံ		၉၁
ဝိက္ခေပေါ		၁၀၆
ဝိဂတကထံကထော		၂၄၈
ဝိဂတစာပလ္လော		၂၅၅
ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန		၁၀၉
ဝိဂ္ဂါဟိကကထာ		၈၆

ပဒါနုက္ကမော	[•]	ပိဋကော်
ဝိဿာတော		၁၀၆-၈
ဝိစာရိတံ		၁၁၂
ဝိစိကိစ္ဆတိ		၂၄၆
ဝိစိကိစ္ဆာ		၁၉၂-၄
ဝိစိတကာဋကံ		၂၄၅
ဝိစ္စိကဝိဇ္ဇာ		၈၈
ဝိဇိတာဝီ		၂၂၂
ဝိဇိတေ		၁၄၅
ဝိညာဏံ		၃၂၅-၆
ဝိညာပနိယာ		၅၂
ဝိတက္ကိတံ		၁၁၂
ဝိတ္ထိ		၂၆၃
ဝိတ္ထုပကရဏံ		၂၆၃
ဝိတ္ထာယိတတ္ထံ		၃၃၆
ဝိဒိတာ	၁၀၀၊ ၂၉၈	
ဝိဒိတ္တာ		၈၅
ဝိဓာ	၂၆၃၊ ၂၆၇	
ဝိဓော		၂၄၀
ဝိနယဝါဒီ		၇၅
ဝိနယေ		၂၁၁
ဝိနာသံ		၁၁၀
ဝိပရာမောသော		၇၈
ဝိပရာဝတ္တံ		၈၆
ဝိပရိဏမန္တိ		၁၅၁
ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ		၁၁၂
ဝိပရိဏာမဓမ္မာ		၁၁၂
ဝိပ္ပကတာ	၅၀၊ ၃၀၃	
ဝိပ္ပဋိသာရော န ကရဏီယော		၂၆၇
ဝိပ္ပသန္ဓော		၁၉၇
ဝိဘဝံ		၁၁၀

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာယ

ပဒါနက္ခမော	[၀]	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	[၀]	ပိဋကော်
ဝိမတိ		၂၄၅	ဝိတမလံ		၂၁၂
ဝိမုစ္ဆတိ		၂၀၁	ဝိတိသာရေတွာ	၁၄၄၊	၂၂၅
ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ		၂၀၁	ဝိထိံ သဗ္ဗရန္တေ		၂၀၀
ဝိမုတ္တသ္မိံ		၂၀၁	ဝိမံသာနုစရိတံ		၉၉
ဝိရဇံ		၂၁၂	ဝိမံသီ		၉၀
ဝိရတော		၇၅	ဝိရင်္ဂရူပါ		၂၂၃
ဝိရာဂါယ		၃၁၁	ဝိရာ		၂၂၃
ဝိရုဒ္ဓဂဗ္ဘကရဏံ		၉၁	ဝိသေ ဣန္ဒြိယသတေ		၁၄၀
ဝိရေစနေ		၉၂	ဝုဒ္ဓသီလီ		၂၅၁
ဝိဝဋ္ဌန္တဒေါ		၂၂၃	ဝုဒ္ဓသီလေန		၂၅၁
ဝိဝဋ္ဌတိ		၁၀၂	ဝုဒ္ဓိ ဟေသာ		၂၁၁
ဝိဝရဏံ		၉၀	ဝုဒ္ဓေါ		၂၅၂
ဝိဝရိ ဘဂဝါ ဒွါရံ		၂၂၅	ဝုသိတံ		၂၀၁
ဝိဝရေယျ		၂၀၄	ဝုပကဋ္ဌော		၂၉၉
ဝိဝါဒေါ		၃၃၂	ဝေကဋ္ဌိကော		၂၉၄
ဝိဝါဟနံ		၉၀	ဝေဋ္ဌကနတပဿ		၂၄၅
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ	၁၁၂၊	၁၉၄	ဝေတာဠိ		၈၁
ဝိဝိတ္တံ		၁၀၇	ဝေဒနာ		၁၁၅
ဝိဝိဓံ		၂၄၀	ဝေဒယိတံ		၁၁၃
ဝိဝေကဇပိတိသုခသုခုမ- သစ္စသညီယေဝ		၃၀၆	ဝေဒါနံ		၂၂၀
ဝိဝေစေတု		၃၂၇	ဝေပုလ္လတ္တိ		၃၁၄
ဝိလေပနံ		၇၆၊	ဝေယျာကရဏသ္မိံ		၁၁၉
ဝိလောကိတေ		၁၇၃	ဝေယျာကရဏော		၂၂၀
ဝိသပိဇ္ဇာ		၈၈	ဝေရမဏီ		၂၇၂
ဝိသိခါကထာပိ		၈၆	ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော		၂၄၀
ဝိဟညတိ		၂၅၀	ဝေဟာသဋ္ဌဉ္စ		၂၅၃
ဝိဟရတိ	၆၉၊	၁၂၂	ဝေါ		၁၀၀
ဝိဟာရပစ္စာယာယံ		၂၇၇	ဝေါက္ကမ္မ		၃၂၉
ဝိဟာရော		၂၂၅	ဝေါဒါနံ		၉၀
			ဝေါရောပေသိံ		၂၁၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ-သ]	
ဝေါဿကမ္ပံ	၉၁
သံကိတ္တိသု	၂၉၂
သံကိရဏံ	၉၁
သံကိလေသံ	၉၀
သံကိဋ္ဌန္တာ	၂၂၉
သံဃာဋီပတ္တပိဝရဓာရဏေ	၁၇၇
သံဃော	၂၀၅
သံယမေန	၁၄၅
သံဝဋ္ဋတိ	၁၀၂
သံဝရဏံ	၉၀
သံဝရာယ	၂၁၁
သံဝုတော	၁၅၂
သံသရန္တိ	၉၀
သံသီဒန္တိ	၃၃၆
သံသီဒိတွာ ဝိသာဒံ ပါပုဏန္တိ	၃၃၆
သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော	၂၅၀
သဉ္စတ္တရစ္ဆဒံ	၈၄
သကဏိကံ	၁၉၉
သကဏူကော	၂၆၄
သကမ္ပပသုတာ	၂၆၅
သကုဏံ	၃၂၅
သကုဏဝိဇ္ဇာ	၈၉
သက္ကဓောန္တိ	၂၂၀
သက္ခရကထလံ	၂၀၂
သကျကုမာရာ	၂၂၉
သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော	၂၁၉
သကျုပုတ္တော	၂၁၉
သကျာ	၂၂၀၊ ၂၃၄
သဒိလော	၂၅၆
သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ	၁၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]	
သင်္ခမော	၃၃၇
သင်္ခလိဒိတံ	၁၆၃
သင်္ခါနံ	၉၀
သဒ္ဓိယဓမ္မံ	၄၅
သဒ္ဓိယဓမ္မော	၄၃
သင်္ဂတိ	၁၄၆
သင်္ခါ	၁၃၀၊ ၂၄၉၊ ၂၅၆
သဓေ	၈၇၊ ၁၄၄၊ ၂၂၂
သစ္စဝဇ္ဇေန	၁၄၅
သစ္စဝါဒီ	၇၂
သစ္စသန္ဓော	၇၂
သစ္စော	၃၁၄
သန္တိကတွာ	၉၃၊ ၁၅၈၊ ၂၇၉၊ ၂၉၉
သဇိတာ	၁၀၃
သဇောတိဘူတံ	၂၃၆
သဇ္ဇတံ	၂၆၈
သဉ္စန္ဒန္တာ	၂၂၉
သဉ္စုဒ္ဓါရိမကံသု	၃၁၁
သညဂံ	၃၀၇
သညာ	၃၀၉
သညာနိရောဓေ	၃၀၃
သညာ န ခေါ ဘန္တေ	၃၀၉
သညီဝါဒါ	၁၀၉
သညပ္ပါဒါ	၃၀၉
သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနိ	၂၉၂
သဏ္ဍပေသိ	၃၀၂
သတိ	၁၈၈
သတိ	၁၈၉
သတိဏကဋ္ဌောဒကံ	၂၁၈
သတိသမ္ပဇညေန	၁၆၄

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]	
သတိ သမ္ပုဿတိ	၁၀၄
သတော	၁၁၀
သတော သမ္ပဇာနော	၁၀၉
သတ္တ အသညိဂဗ္ဘာ	၁၄၈
သတ္တ ဒေဝါ	၁၄၈
သတ္တန္တံ တွေဝ ကာယာနံ	၁၅၁
သတ္တ ပိသာစာ	၁၄၈
သတ္တ သညိဂဗ္ဘာ	၁၄၈
သတ္တုဿဒံ	၂၁၀
သတ္တာရာ ဝါ သတ္တာရံ	၂၉၀
သဒေဝကံ	၁၅၇-၈
သဒေဝမနုဿံ	၁၅၇
သဒ္ဓံ	၁၆၂
သဒ္ဓါဒေယျာနိ	၇၉
သဒ္ဓိံ	၃၆၂၊ ၂၃၅
သဒ္ဓေ	၂၃၈
သဒ္ဓေါ	၂၆၆
သဓညံ	၂၁၀
သနိသဏ္ဍကေဠုဘာနံ	၂၂၀
သန္တတာယ	၁၀၉
သန္တပေယိ	၂၄၇
သန္တရဗာဟိရာ	၁၉၅
သန္တာ	၉၃
သန္တိကံ	၈၂
သန္တိကမ္ပံ	၉၁
သန္တုဋ္ဌော	၁၆၄၊ ၁၀၂
သန္တုဿေတွာ	၂၆၁
သန္တုဿေသိ	၂၆၈
သန္တာဂါရံ	၂၂၀
သန္တိံ	၁၄၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]	
သဒ္ဓိမိကာရပရိဘောဂံ	၇၉
သပပတိတာနံ	၄၃
သပပိန္နာနံ	၄၃
သန္ဓေယျ	၁၉၅
သြပပတိကော	၂၇၉
သပရိဂ္ဂဟော	၃၃၅
သပ္ပါဠိဟိရက တံ	၃၁၄
သပ္ပိ	၈၈
သပ္ပိတေလ။ပ။ နိဋ္ဌာနမဂမာသိ	၂၆၉
သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ	၁၉၈
သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ	၁၁၁
သဗ္ဗတောပဘံ	၃၂၅
သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ	၆၉
သဗ္ဗဝါရိဓုတော	၁၅၁
သဗ္ဗဝါရိဓုဠေ	၁၅၁
သဗ္ဗဝါရိယုတ္တေ	၁၅၁
သဗ္ဗဝါရိဝါရိတော	၁၅၁
သဗ္ဗသော	၁၁၁
သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နော	၁၉၇
သဗ္ဗာနိ တာနိ	၃၃၂
သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ	၁၉၄
သဗ္ဗေ သတ္တာ	၁၄၆
သဗြဟ္မကံ	၁၅၇-၈
သမဂ္ဂကရဏိံ ဝါစံ ဘာသိတာ	၇၃
သမဂ္ဂနန္ဒီ	၇၃
သမဂ္ဂရတော	၇၃
သမဂ္ဂါရာမော	၇၃
သမဂ္ဂိဘူတော	၁၁၁
သမဏံ ဝါ	၁၂၉
သမဏမြာဟူကာ	၉၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

သမဏဗြာဟ္မဏာနံ

၁၁၃

သမုဒါဂစ္ဆတိ

၂၅၇

သမဏာ

၂၆၆

သမုဒ္ဒက္ခာယိကာ

၈၆

သမဏုဒ္ဓေသော

၂၇၇

သမုတ္တေဇေတွာ

၂၆၁

သမဏော

၆၉၊ ၂၁၉

သမုတ္တေဇေသီ

၂၆၈

သမတိက္ကမာ

၁၁၁

သမူဟနိဿာမိ

၂၆၅

သမတိတ္ထိကာ

၃၃၄

သမ္မဇာနကာရီ

၁၆၅

သမနဂါဟေယျံ

၁၀၈

သမ္မဇ္ဇလိတံ

၂၃၆

သမနဘာသေယျံ

၁၀၈

သမ္မဝါရေသီ

၂၄၈

သမနယုဉ္ဇန္တံ

၂၉၀

သမ္မသီဒတိ

၂၄၆

သမနယုဉ္ဇန္တာ

၂၉၀

သမ္မဟံသေသီ

၂၆၈

သမနယုဉ္ဇေယျံ

၁၀၈

သမ္မာယေယျံ

၁၀၈

သမန္တာဂတော

၁၆၄၊ ၂၅၁

သမ္မဟုလာနံ

၄၃

သမန္တေသီ

၂၄၆

သမ္မာဓော ဗရာဏိသော

၁၆၂

သမပ္ပိတော

၁၁၁

သမ္မာဟနံ

၈၄

သမယံ

၃၂

သမ္မောဓာယ

၃၁၁

သမယပ္ပဝါဒကော

၃၀၀

သမ္မောဓိပရာယဏော

၂၇၉

သမသမော

၂၅၉

သမ္မ

၁၃၇

သမာဒပေတွာ

၂၆၁

သမ္မဒေဝ

၂၉၉

သမာဒပေသီ

၂၆၈

သမ္မန္တိ

၂၃၄

သမာဒါယ

၁၆၃

သမ္မာ

၉၃

သမာဒါပေတ

၁၈၆

သမ္မာအာဇီဝေါ

၂၈၀

သမာဒိသတု

၃၂၁

သမ္မာကမ္မန္တော

၂၈၀

သမာဓိဘာဝနာနံ

၂၇၉

သမ္မာဒိဋ္ဌိ

၂၈၀

သမာနာ

၂၂၈

သမ္မာ မနသိကာရော

၉၇

သမာရကံ

၁၅၇-၈

သမ္မာဝါစာ

၂၈၀

သမာဟိတေ

၉၇

သမ္မာဝါယာမော

၂၈၀

သမိဟိတံ

၂၄၄

သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ

၂၈၀

သမိပစာရီ

၃၁၉

သမ္မာသတိ

၂၈၀

သမုဒယံ

၁၁၆

သမ္မာသမာဓိ

၂၈၀

သမုဒယသဉ္ဇာတိ

၃၂၈

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန

၄၄

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သမ္မောဒကော	၂၅၆	သာ စောဒနာ	၃၂၉
သမ္မောဒနိယံ	၁၄၄၊ ၂၂၅၊ ၃၁၉	သာဏာနိ	၂၉၃
သမ္မောဒိံသု	၂၂၅	သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ	၁၅၉
သယံ	၉၃၊ ၁၅၀၊ ၂၇၉၊ ၂၉၉	သာဓု	၁၅၄
သယံပဝါကာနံ	၉၉	သာဓကံ	၁၅၄
သယံဘဘာ	၁၀၂	သာဓု ခေါ်ပန	၂၂၀
သယနသန္ဓိမိ	၈၀	သာဓုသမ္ပတော	၁၃၁
သရဏံ	၂၀၅၊ ၂၃၇	သာပတေယျံ	၂၆၉
သရာ	၁၄၈	သာပဒေသံ	၇၅
သလာကဟတ္ထံ	၈၂	သာမညဖလံ	၁၄၃
သလ္လကတ္တိယံ	၉၂	သာမညသင်္ခါတာ	၂၉၁
သသညီ	၃၀၇	သာမာကဏက္ခော	၂၉၃
သဟတ္ထာ	၂၄၇	သာမုတ္တံသိကာ	၂၄၈
သဟဓမ္မိကော	၂၃၅၊ ၂၈၇	သာယတတိယံက	၂၉၄
သဟဓမ္မေန	၂၅၉	သာယိတေ	၁၇၉
သဟဗျတံ	၁၀၃	သာရဏိယံ	၁၄၄၊ ၂၂၅
သဟသာကာရော	၇၈	သာလာကိယံ	၉၂
သဟိတံ	၈၆	သာဝဇ္ဇာ	၂၉၀
သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ	၃၀၅	သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု	၁၆၃
သဿတံ	၉၇	သိက္ခာ ဧကော သညာ	၃၀၅
သဿတဝါဒါ	၉၇	သိခါဘေဒေါ	၇၇
သဿတိသမံ	၉၈	သိတံ	၁၉၇
သဿတော	၁၀၄	သိတာဝ	၁၁၇
သဿတော အတ္ထာ စ		သိပ္ပိသမ္မုကံ	၂၀၂
လောကော စ	၉၈	သိရိဂ္ဂါယနံ	၉၁
သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ	၁၅၇	သိဝိဝိဇ္ဇာ	၈၈
သာ	၂၉၂	သိတာ ဝါရိဓာရာ	၁၉၅
သာကဏက္ခော	၂၉၃	သီလပညာဏံ	၂၅၉
သာက္ခရပ္ပဘေဒါနံ	၂၂၀	သီလပရိခေတာ	၂၅၉
သာစိယောဂေါ	၇၈	သီလပရိခေတာ ပညာ	၂၆၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[သ]

သီလမတ္တကံ	၅၅
သီလဝါ	၂၅၁၊ ၂၅၅
သီလသံဝရတော	၁၆၄
သီလသမ္ပဒါယ	၂၉၅
သီလသမ္ပန္နော	၁၆၄
သီလသ္မိ	၁၆၄
သီလေန	၁၄၈
သီသဝိရေစနံ	၉၂
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ	၁၄၉
သုခံ	၁၉၄
သုခဒုက္ခေ	၁၄၉
သုခဝိပါကာ	၁၄၃
သုခမတ္တိကေန	၁၁၇
သုခေန္တိ	၁၄၃
သုက္ခတရံ မညေ တရန္တိ	၃၃၆
သုဇံ ပဂ္ဂဏ္ဍန္တာနံ	၂၅၈၊ ၂၆၇
သုညံ မြဟ္မဝိမာနံ	၁၀၂
သုညာဂါရေ	၂၉၆
သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ	၁၆၂
သုဏောဟိ	၁၅၄
သုတံ	၂၉၊ ၃၀
သုတဇာတဿ	၂၆၇
သုတ္တရဋ္ဌေ	၁၄၉
သုတ္တေ	၁၈၁
သုဒံ	၃၇
သုပရိကမ္မကတော	၁၉၇
သုပိနံ	၈၈
သုပိနသတာနိ	၁၄၈
သုပိနာ	၁၄၈

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[သ]

သုပုဋိပိဒိတာ	၄၄
သုဘဂကရဏံ	၉၁
သုဘဋ္ဌာယိနော	၁၀၂
သုဘာသုဘံ	၃၂၅
သုဘော	၁၉၇
သုပုဋိကာ	၉၀
သုသုကာဋ္ဌကေသော	၂၅၃
သုစိဘူတေန	၇၁
သုဒါ	၁၄၃
သုရံကထာပိ	၈၆
သုရာ	၁၄၃၊ ၂၂၃
သေနာဗျူဟံ	၈၂
သေနာသနံ	၁၈၇
သေနိယေန	၂၄၉
သေယျံ	၂၉၄
သေယျထာပိ	၁၁၈၊ ၁၈၉၊ ၁၉၂၊ ၃၁၅
သေယျထိဒံ	၇၉၊ ၁၄၂၊ ၂၂၂၊ ၂၄၄
သော	၉၇၊ ၁၅၇-၈၊ ၁၈၇၊ ၁၉၄၊ ၂၀၁၊ ၂၃၄၊ ၂၃၇၊ ၂၆၇၊ ၃၀၇-၈
သော ဧဝံ သမာဟိတေ။ပ။	
အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ	၁၉၆၊ ၂၀၀
သောကပရိဒေဝဒုက္ခ-	
ဒေါမနဿုပါယာသာ	၁၁၂
သောစယတော	၁၄၄
သောစာပယတော	၁၄၄
သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ ရညော	၂၃၈
သောတဗ္ဗံ စဿ မညန္တိ	၂၉၆
သောတာပန္နော ဟောတိ	၂၇၉

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာယ

ပဒါနက္ခမော

[သ]

ပိဋကော်

ပဒါနက္ခမော

[ဟ]

ပိဋကော်

သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ	
အာဒိကလျာဏံ။ပ။	
ပရိယောသာနကလျာဏံ	၁၅၈
သော န စေဝ စေတေတိ	၃၀၇
သောဘနကံ	၈၁
သောမနဿံ	၅၃
သောဝဂ္ဂိကာ	၁၄၃
သော ဝတဿာဟံ ပုညာနိ	
ကရေယျ	၁၅၂
သောဟံ	၁၅၂
သောဠသပရိက္ခာရံ	၂၆၃
သွာဂတံ ဘန္ဓေ	၃၀၂
သွာတနာယ	၂၆၁
သွေဟပရေတာ	၁၉၅
သွေဟာနဂတာ	၁၉၅

[ဟ]

ဟင်္ဂု	၂၉၃
ဟတာဝသေသကာ	၂၆၅
ဟတ္ထတ္တရံ	၈၃

ဟတ္တာပလေခနော	၂၉၂
ဟတ္တာဘိဗ္ဗေနံ	၉၁
ဟတ္တာရောဟာ	၁၄၂
ဟတ္ထိနိကာသတာနိ	၁၃၄
ဟတ္ထိယာနာနိ	၁၃၄
ဟဒယင်္ဂမာ	၇၄
ဟဒယဘေဒေါ	၇၇
ဟနုသံဟနနံ	၉၁
ဟန္တ	၂၁၁
ဟရာယာမိ	၃၂၂
ဟဿကညေဝ	၃၃၃
ဟဿခိဒ္ဓါရတိဓမ္မသမာပန္နာ	၁၀၄
ဟာယနဝခုနေ	၁၄၉
ဟိ	၇၀
ဟိတံ	၃၂၈
ဟိတာနုကဗ္ဗိ	၃၂၈
ဟုတံ	၁၄၉
ဟေဝံ နတ္ထိ	၁၄၈
ဟောတိ	၂၇၂၃၆

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂနိကာယ

လင်္ကာတမ္ဘာနံ အနုက္ခမဇိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ-အာ]	
အဂ္ဂဓမ္မော ဒသ	၁၄၃	အဘိဇာတိယော ဆ	၁၄၇
အင်္ဂုတ္တရနိကာယံ ဝိသတိ-		အဘိဟာဓော ဒုပိဓော	၁၅၃
ဘာဏဝါရသတပရိမာဏံ	၁၅	အဗ္ဗဋ္ဌံ နာမ ဝိဇ္ဇံ အဒါသိ	၂၃၇
အဋ္ဌကထာနယော	၄၄	အရဟသဒ္ဓဿ အတ္တာ ပဉ္စ	၁၃၃
အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂါနံ ဒေသနာက္ခမော	၂၈၁	အရိယဖလံ သာမညဖလံ	၁၄၃
အဋ္ဌိဓောဝနံ နာမ	၈၂	အဝဓာရဏက္ခေ နိပါတော	၂၁၉
အဟုရိတစာရိကာ ဒုပိဓော	၂၁၆	အဝဟာရာ ပဉ္စ	၇၀
အတုရိတစာရိကာ နာမ	၂၁၅	အသပ္ပုရိသဘူမိံ အတိက္ခမတိ	၃၁
အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ		အာစိဏ္ဍဉ္စေတံ စက်မာဓိဋ္ဌာနံ	
တယော	၃၁၃	နာမ	၂၄၅
အတ္တသန္နိယျာတနံ	၂၀၆	အာဇီဝဋ္ဌမကံ သီလံ	၂၈၁
အတ္ထော ဒုပိဓော	၃၂	အာထဗ္ဗဏဝေဒံ စတုတ္ထံ	၂၂၀
အတ္ထာဒါနဿ သန္တာရာ ပဉ္စ	၇၀	အာထဗ္ဗဏိကာနံ ဝိသညိ-	
အနာဒဇုက္ခေ သာမိဝစနံ	၂၅၃	ဘာဝါပါဒနပ္ပယောဂံ	၃၀၄
အနိဗဒ္ဓစာရိကာ	၂၁၅-၆	အာသဝါနံ ခယာ စတ္တာရော	၂၀၀-၁
အနုသန္နိ တယော	၁၁၂	အာဟာရံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ	၁၇၁
အနုသရဏက္ခေ နိပါတဒ္ဓယံ	၃၀၅	[ဣ]	
အန္တောမဏ္ဍလံ တိယောဇန-		ဣတ္တန္တုတာချာနတ္ထဝသေနေဝ	
သတိကံ	၂၁၅	ဥပယောဂဝစနံ	၂၂၁
အန္ဓာ ပဏ္ဍာသသဋ္ဌိ	၃၃၃	ဣဗ္ဗိဝိဗ္ဗေဏဿ ပရိယာယော	၃၂၄
အပဏ္ဍကံ ဗြဟ္မစရိယံ	၂၇၉	ဣဗ္ဗိဝိဗ္ဗေဏဿေဝ နာမံ	
အပနေတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ	၁၂	သဗ္ဗမေတံ	၃၂၄
အပ္ပစ္စက္ခံ နာမ နတ္ထိ	၅	ဣရိယာပထာ စတ္တာရော	၃၁၈
အပ္ပမာဏကတံ ကမ္ပံ နာမ	၃၃၇	ဣသိသိဂံတာပသဿ ဝတ္ထု	၃၀၄
အဘိက္ခမပဋိက္ခမာနံ		ဣဿရာနဝတ္တကော ဟိ	
ဝိသေသော	၁၆၅	လောကော	၁၄၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဥ]	
ဥပကာရကဓမ္မာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ	၃၂၀
ဥပက္ကိလေသာ ပဉ္စ	၁၂၉
ဥပဗျာပေါသထံ ကာတုံ သက္ကာ	၈၄
ဥပမာသံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ	၁၉၇
ဥပယောဂက္ကေ ပစ္စတ္တဝစနံ	၃၂၈
ဥပယောဂဝစနနိဒ္ဒေသော	၃၃-၄
ဥပါဟနသဗ္ဗာဋ္ဌာ ဒွေ	၈၀
ဥပေါသထုဒ္ဒေသာ ပဉ္စ	၂၉၁
ဥပေါသထော တိရိစ္ဆာ	၁၂၈
ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ နာမ	၁၃
ဥသုယကာရဏာနိ ဒွေ	၄၂

[ဇ-ဩ]	
ဧကေသသတိကာ ဒုဝိဓော	၁၀၁
ဧကေကဿ တိဏိ တိဏိ	
ကိစ္စာနိ	၂၈၀
ဧကေ ဝေဒိန္နိ	၁၁
ဩက္ကာကဝံသာ တယော	၂၃၀
ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ	၁၁၇၊ ၁၉၉
ဩဝါဒဒါနကာလော	၈

[ဏ]	
ကဉ္စကပဇောနာ စတ္တာရော	၁၉၉
ကထာ ဒုဝိဓော	၇၉
ကပိလဝတ္ထုန္တိ နာမံ ကရောထ	၂၃၂
ကပ္ပါ ဒွေ	၉၆
ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ ဓမ္မကထာ	
နာမ နတ္ထိ	၁၆၈
ကရဏက္ကေ သာမိဝစနံ	၂၆၇
ကရဏဝစနန နိဒ္ဒေသော	၃၃-၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[တ]	
ကဝီ စတ္တာရော	၉၀
ကာကော သေတော	၈၆
ကာမဂုဏာ ဒုဝိဓော	၁၁၁
ကိစ္စကရဏိယာနံ ဝိသေသော	၂၇၆
ကိစ္စဉ္စ နာမေတံ ဒုဝိဓံ	၄၅
ကုဋ္ဌိ နာမ ကာယသံသဂ္ဂဝသေန	
အနုဂစ္ဆတိ	၂၄၃
ကေဝီ (ခန္ဓကဘာဏကတ္တရာ)	
ဝေဒိန္နိ	၁၆
ကောဋ္ဌာဂါရံ တိရိဓံ	၂၆၄
ကောတုဟလသာလာ နာမ	၃၀၃
ကောသော စတုဗ္ဗိဓော	၂၆၄

[ဓ-ဂ-ဃ]	
ခန္ဓကံ အသိတိဘာဏဝါရ-	
ပရိမာဏံ	၁၃
ခုဒ္ဒကဂန္ဓော	၁၆
ခုဒ္ဒကနိကာယော	
ပန္နရသပ္ပဘေဒေါ	၁၇
ဂဏသဇ္ဈာယမကံသု	၁၃၊ ၁၅
ဂမ္ဘီရဘာဝေါ စတုဗ္ဗိဓော	၂၀
ဂဟဋ္ဌဿ ယာနံ	၈၀
ဂုဏသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရော	၃၃၄
ဂေါစရသမ္ပဇဉ္ဇဿ စတုက္ကံ	
ဝေဒိတဗ္ဗံ	၁၆၇
ဂေါဓာယ ဝိယ ဥရေန ဝန္ဓော	၂၇၉
ဃောသကဒေဝပုတ္တောဇေဝ	
နာမံ	၂၈၃
ဃောသကသေဋ္ဌိ နာမ	
ဇာတော	၂၈၃

လက်တဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော် [၈]

စတုဇ္ဈရိယာပထဝိရဟိတံ ၁၁
 စတုတ္ထနယံ တိတ္ထိယဝသေန
 အာဂတံ ၂၈၈
 စတုတ္ထနယော ဝုတ္တော ၂၈၈
 စတုသစ္စဝိနိမုတ္တာ ကထာ နာမ
 နတ္ထိ ၃၁၂
 စရဏံ အဋ္ဌပိ သမာပတ္တိယော ၂၄၀
 စာရိကကာရဏာ စတ္တာရော ၂၁၆
 စာရိကာ ဒုဝိစာ ၂၁၃
 စိန္တနာကာရာ တိဝိစာ ၂၆၇

[ဆ-၉]

ဆဒနာ သတ္တ ၂၂၃
 ဆဗ္ဗဏှသျှိနံ ပမာဏံ ၄၀
 ဇနသင်္ဂဟတ္ထံ ဓမ္မကထာ နာမ
 ကာတဗ္ဗာယေဝ ၁၆၈
 ဇနာ တယော ဝိနယ-
 ပရိယာယေန ၄၃
 ဇာနနာ ပဉ္စ ၄၅
 ဇိဝိကာ ဒွေ ၈၁

[ဥ-၅]

ဥတ္တိဒုတိယာ ကမ္မဝါစာ ၆
 ဣဏာနံ အာရမ္မဏ-
 ဝိဘာဂေါ ၂၀၂-၃
 ဣဏာနိ ဒသ ၂၀၂
 ဋ္ဌပနာနိ တိဏိ ၂၆၇

[ဇ]

တက္ကီ စတုဗ္ဗိစော ၉၉
 တတိယနယော ဝုတ္တော ၂၈၈

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော် [တ-၈]

တထာဂတဿ ကာရဏာ အဋ္ဌ ၅၉
 တထာဂတဿ ပမာဏံ
 ဂဟေတုံ န သက္ကာ ၂၅၄
 တပ္ပရာယဏတာ ၂၀၆
 တယော ပုစ္ဆာ ဘဂဝတော နတ္ထိ ၆၈
 တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ သင်္ခေပတော
 စတ္တာရော ၂၄၂
 တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ သာသနဿ
 ဝိနာသမုခံ ၂၄၀
 တာပသာ အဋ္ဌဝိစာ ၂၄၁
 တာပသာ တိဝိစာ ၂၄၂
 တိက္ကတ္တု သာဓုကာရမဒါသိ ၁၁

တိက္ကံ ပါဠိဟာရိယာနံ
 ဝိသေသော ၃၂၂-၃
 တိက္ကံ သုတ္တာနံ ဝိသေသော ၃၁၄
 တိတ္ထိယပရိဝါသော ပညတ္တော ၂၉၈
 တိတ္ထိယဿ အနုဿရဏ-
 ပရိစ္ဆေဒါ တယော ၉၈
 တိဿော စေတနာ နိစ္စလာဝ
 ကာတဗ္ဗာ ၂၆၇
 တိဏိ သံဝစ္ဆရာနိ ဝိသညိ ၃၀၄
 တုဏှိဘူတဿ ပဒဿ
 အဓိပ္ပါယတ္တော ၁၃၂
 တုရိတစာရိကာ နာမ ၂၁၃၊ ၄
 တုလာကုဋံ စတုဗ္ဗိခံ ၇၇
 ထောမနဝစနာနိ ပဉ္စ ၁၂၉

[ဒ]

ဒတ္တိ နာမ ကော ခုဒ္ဒကပါတိ ၂၉၃
 ဒသာဓိကံ သိဟနာဒသတံ ၂၉၇

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]	
ဒါနံ တိရိခံ	၂၆၆
ဒါသာ စတ္တာရော	၁၅၂
ဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဒွါသဋ္ဌိ	၉၅
ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဂါဟော ဥမ္မတ္တက- ပစ္ဆိသဒိသော	၁၁၀
ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနိ အဋ္ဌ	၉၉
ဒိဝသဿ တိက္ခတ္တံ	၂၉၄
ဒိဃနိကာယံ စတုသဋ္ဌိဘာဏဝါရ- ပရိမာဏံ	၁၅
ဒိဃနိကာယေ သုတ္တန္တာ စတုတ္ထိံသ	၁၅
ဒိဃဘာဏကာ ဝဒန္တိ	၁၆
ဒိဃာဂမော နာမ	၂
ဒုတိယနယော ဝုတ္တော	၂၈၈
ဒုပ္ပဋိပန္နဿ အာဒိနဝါ	၂၂-၃
ဒုလ္လဘာ ပဉ္စ	၄၇
ဒေဝဒတ္တော နဝမာသံ ဂိလာနော	၁၂၇
ဒေါသပဋိဃာနံ ဝိသေသော	၁၀၇
[၁]	
ဓမ္မကထိကဿ ထာမော	၃၉
ဓမ္မက္ခန္ဓဿ ပရိစ္ဆေဒေါ	၂၅
ဓမ္မော သောတဗျော	၃၁
ဓိတရော ပဉ္စ	၂၃၀
[၂]	
နဂရေ ကရဏီယာနိ ဒွေ	၂၅၀
န ဟိ တထာဂတာ ဧကဗျူနမ္ပိ နိရတ္ထကံ ဝဒန္တိ	၁၂

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၃]	
နာမာနိ စတ္တာရိ	၂၈၀
နိကာယော ပဉ္စဝိစော	၂၃
နိဓယော စတ္တာရော	၂၅၃
နိဗဒ္ဓစာရိကာ	၂၁၆
နိဝါရော နာမ ဝိဟိဇာတိ	၂၉၃
[၄]	
ပံသုကူလံ မေဃဝဏ္ဏံ	၄၁၊ ၃၀၁
ပကတိ ဟေသာ ရာဇကုလာနံ	၁၃၈
ပကာရဿ ဘကာရော ကတော	၃၂၅
ပစ္စတ္တဝစနတ္ထေ ဧတံ ဘုမ္မံ	၁၆၄
ပစ္ဆာဘတ္တကံစုံ	၄၇
ပစ္ဆိမယာမကံစုံ	၄၈
ပဉ္စ ထေရသတာနိ	၆
ပဉ္စန္ဒံ ဟတ္ထိနံ ဗလံ ဓာရေတိ	၁၃၇
ပဋိကူလဘာဝေါ ဒသဝိစော	၁၈၀
ပဌမဇဝနေ သတေကိန္ဒာ	၁၅၀
ပဌမနယော ဝုတ္တော	၂၈၇
ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ	၃
ပဏိပါတော စတုဗ္ဗိစော	၂၀၆-၇
ပထဝီကမ္မကာရဏာ အဋ္ဌ	၁၂၀
ပဒပူရဏမတ္ထေ ဝါ နိပါတော	၂၁၉
ပဒသမ္ပန္နော ဝေဒိတဗျော	၂၉၄
ပဒုမပုဏ္ဏရိကာနံ ဝိသေသော	၁၉၆
ပဗ္ဗဇိတဿ ယာနံယေဝ	၈၀
ပဗ္ဗဇိတာ နာမ န ဗဟုကာ	၁၆၂
ပမာဏကတံ ကမ္မံ နာမ	၃၃၇
ပယောဂါ ဆ	၆၉
ပရိက္ခာရာ ဒွါဒသ	၁၈၅

လက္ခဏာပဒါနံ အနတ္တမဏိကာ

ပဒါနတ္ထမော	ပိဋကော်
[ပ-မ]	
ပရိတဿနာ စတုဗ္ဗိဓာ	၁၀၂
ပရိယတ္တိယော တိဿော	၂၁
ပရိယောသာနသဒ္ဓဿ	
အတ္ထာ ဒွေ	၁၅၉
ပရိသဒေါသော ပရိသဇ္ဇေ-	
ကဿ ဥပရိ အာရောဟတိ	၃၀၂
ပရိသနိစ္စလကာရဏာနိ ဒွေ	၄၃
ပရိဟာရိကာ ဒွေ	၁၀၄-၅
ပလ္လင်္ကော စုဒ္ဓသဟတ္ထော	၅၀
ပဟာနာနိ တိဏိ	၂၀
ပဟာနာနိ ပဉ္စ	၂၉၁
ပါကာရော အဋ္ဌာရသ-	
ဟတ္ထုဗ္ဗေဓော	၁၂၃
ပါဏာတိပါတဿ သမ္ဘာရာ	
ပဉ္စ	၆၉
ပါနာနိ အဋ္ဌ	၇၉
ပါရာဇိကာနိ တိဏိ	၁၃
ပိဋကနိ တိဏိ	၁၉
ပိတုဝဓော ပဉ္စပရိဝဇ္ဇော	၁၃၉
ပိသုဏဝါစာယ သမ္ဘာရာ	
စတ္တာရော	၇၃
ပုစ္ဆာ ပဉ္စပိဓာ	၆၇
ပုတ္တာ စတ္တာရော	၂၃၀
ပုထုဇ္ဇနာ ဒုဝေ	၅၀
ပုရိမယာမကိစ္စံ	၄၀
ပုရိသဘူမိယော အဋ္ဌ	၁၄၇
ပုရိသလိင်္ဂဝသေနေဝ ဝုတ္တံ	၂၂၇
ပုရောဘတ္တကိစ္စံ	၄၆
ဗလာကာ ရတ္တာ	၈၆
ဗီဇဂါမံ ပဉ္စပိဓံ	၇၅

ပဒါနတ္ထမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗုဒ္ဓဋ္ဌာနာနိ စတ္တာရိ	၉၄
ဗုဒ္ဓဒါယဇ္ဇံ တေ ဒဿာမိ	၂၁၄
ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမ သောဋ္ဌဿ	
သဟဿဂါထာပရိမာဏာ	၂၂၀
ဗုဒ္ဓမန္တာ နာမေတေ	၂၂၁
ဗုဒ္ဓါနံ ကထာ သမ္ဗုတိပရမတ္ထ-	
ဝသေန ဒွေ	၃၁၅
ဗုဒ္ဓါနံ သံသယော နာမ နတ္ထိ	၃၀၁
ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ကထာဒေါသော	
နာမ နတ္ထိ	၁၀
ဗောဓိက္ခန္ဓော ပညာသဟတ္ထော	၅၀
ဗောဓိ ဝိဒ္ဓိတဗ္ဗာ	၁၆၇
ဗျသနာနိ ပဉ္စ	၃၃၆
ဗြဟ္မဇာလသုတ္တံ နာမ	၁၄
ဗြဟ္မဏကာရကာ မ္ဗော	၃၃၄
[ဆ]	
ဘတ္တာနိ ဒွေ	၇၅
ဘယံ စတုဗ္ဗိဓံ	၁၃၆
ဘာဝေန ဘာဝလက္ခဏတ္ထော	၃၄
ဘုမ္မဇာလံ နာမ ပိဋံ ဇာနာတိ	၂၃၁
ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ	
ဝေဒိတဗ္ဗံ	၂၁၀၊ ၃၁၀
ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ	၄၉
ဘုမ္မဝစနနိဒ္ဓေသော	၃၃-၄
ဘူတဘျာနံ ဝိသေသော	၁၀၃
[ဃ]	
မဂ္ဂကုသလော နာမ	၃၃၂
မဇ္ဈိမနိကာယံ အသိတိဘာဏ-	
ဝါရပရိမာဏံ	၁၅

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဋကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မဇ္ဈိမပဒေသဿ ပရိစ္ဆေဒေါ	၁၅၆
မဇ္ဈိမဘာဏကော ဝဒန္တိ	၁၁
မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ ဆယောဇန- သတိကံ	၂၁၅
မဇ္ဈိမယာမကိစ္စံ	၄၈
မဏိကာ နာမ ဝိဇ္ဇာ	၃၂၂
မဏ္ဍနာနိ တိဏိ	၂၅၅
မဏ္ဍလာနိ တိဏိ	၂၁၅
မတကေ ဥဒ္ဓိဿ ကတဘတ္တံ သဒ္ဓိ နာမ	၂၃၀
မနသိကာရာ ဒွေ	၉၇
မနဿာနံ ဘုတ္တာဟာရော သတ္တာဟမ္ပိ ဥပတ္တမ္ဘေတုံ သက္ကာ	၁၀၄
မရဏပဋိသံယုတ္တံ ကထံ	၃၁၉
မဟာအနတ္တကရာ ပဉ္စ	၁၉၃
မဟာအနတ္တကာရိကာ ဝိစိကိစ္ဆာ	၁၉၄
မဟာကပ္ပေါ ဧကော	၁၄၈
မဟာဒါနာနိ ပဉ္စ	၂၇၃
မဟာမဏ္ဍလံ နဝယောဇန- သတိကံ	၂၁၅
မဟာဝိဟာရာ အဋ္ဌာရသ	၉
မဟာသမ္ပတဿ ဝံသာ	၂၃၀
မဟာသရာ သတ္တ	၁၄၈
မဟေသိယော ပဉ္စ	၂၃၀
မာနက္ကဋံ တိဝိဓံ	၇၇
မာသကာ တယော	၇၆
မိစ္ဆာဝဏိဇာ ပဉ္စ	၂၁၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မုတ္တဟရိတကံ နာမ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတံ	၁၈၄
မုသာဝါဒဿ သန္တာရာ စတ္တာရာ	၇၁
[ဃ]	
ယော ပဉ္စ သိက္ခာပဒါနိ ကေတော ဂဏ္ဍတိ၊ တဿ ကေသ္မိံ ဘိန္ဓေ သဗ္ဗာနိ ဘိန္ဓာနိ	၂၇၂
[င]	
ရက္ခိတုံ ဂရုကသီလံ	၂၇၄
ရဇတပဉ္စသဒိသာ ဝါလိကာ	၃၃၁
ရာဇဂဟတော နာဠန္ဒာ ယောဇနမေဝ	၃၆
ရာဟုအသုရိန္ဒဿ ပမာဏံ	၂၅၄
[ဇ]	
လိင်္ဂိပလ္လာသေန ဝဒတိ	၃၃၃
လိင်္ဂိပလ္လာသော ဝေဒိတဗ္ဗော	၂၉၆
လေခါ ဒွေ အာဂတာ	၁၂၆
လောကဿ ပကတိယေဝ	၁၃၉
လောကီယာနံ အဂ္ဂတ္တာ သညဂ္ဂံ	၃၀၇
လောကီယသရဏဂမနဿ ဘေဒေါ ဒုဝိဓော	၂၀၉
လောကော တိဝိဓော	၁၅၆
လောကော သုညော	၃၁၅
[ဈ]	
ဝစနဿ အတ္ထဝသာ ဒွေ ဒွေ	၂၀၄
ဝဏ္ဏော ဒုဝိဓော	၅၅

လက်တပဗဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော်

[ဝ]

[သ]

ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇာနံ	
အရဟတ္တပုဂံမနံ	၃၃၀
ဝိဂ္ဂဟဝါဒါနံ ဝိသေသော	၃၃၂
ဝိဇ္ဇာ အဋ္ဌဝိဓာပိ ပညာ	၂၄၀
ဝိဇ္ဇာ နာမ တယော ဝေဒါ	၂၃၉
ဝိနယော နာမ ဗုဒ္ဓသာသနဿ	
အာယု၊ ဝိနယေ ဌိတေ	
သာသနံ ဌိတံ နာမ	၁၂
ဝိမုတ္တိပရမဝိမုတ္တိနံ	
ဝိသေသော	၂၉၆
ဝိရတိ တိဝိဓော	၂၇၂
ဝိရတိယော တိသော	၂၉၁
ဝိရတိနံ အာရမ္မဏံ	၂၇၂
ဝိဝေကော တိဝိဓော	၁၅၂
ဝိသုဒ္ဓိပဝါရဏံ ပဝါရေသုံ	၁၇၁
ဝိဟာရဒါနဿ နဝါနိသံသာ	၂၇၁
ဝိဟာရာ တယော	၂၀၅
ဝေဒါ တယော	၂၂၀
ဝေရမဏိယော ပဉ္စ	၂၀၉
ဝေသာရဇ္ဇာနိ စတ္တာရိ	၂၉၆
ဝေါဒါနိယာ ဓမ္မာ နာမ	၃၁၃

သတ္တရသာနိသံသာ ခန္ဓက-	
ပရိယာယေန	၂၇၁
သတ္တာ ဧကဇ္ဈာသယာ ဒုလ္လဘာ ၄၅	
သတ္တာ ကမ္မဿကာ	၃၀
သဒ္ဓါသမ္ပန္နော နာမ	
ကုလပုတ္တော	၂၀၂
သန္တောသော ဒွါဒသဝိဓော	၁၀၂
သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဝိရိယံ	
သမာရဘိတဗ္ဗံ	၂၀၁
သဘာဂမေဝ သပ္ပါယံ	၁၆၇
သမဏပရိက္ခာရာ အဋ္ဌ	၁၀၄
သမယာ ဒသဓာ	၃၃
သမာဓိဘာဝနာ သာသနတော	
ဗာဟိရာ	၂၇၉
သမ္ပဇညံ စတုဗ္ဗိဓံ	၁၆၅
သမ္ပဒါ တိသော	၂၉၅
သမ္ပပ္ပလာပဿ သတ္တရာ ဒွေ	၇၄
သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဥပမာ	၂၀၁
သမ္မုဇ္ဇော သမတ္တော န ဟောတိ ၃၀	
သရဏဂမနံ စတုဗ္ဗိဓံ	၂၀၆
သရဏဂမနံ ဒုဝိဓံ	၂၀၆
သရဏဂမနဿ အာနိသံသာ	၂၀၀
သရဏဂမနေသု ဝိဓယော	
သတ္တ	၂၀၅

[သ]

သံယုတ္တနိကာယံ သတဘာဏ-	
ဝါရပရိမာဏံ	၁၅
သံဝရာ ပဉ္စ	၂၉၁
သဥပါဟနဂမနဿ နိဿန္နော ၁၂၆	
သကုဏေန ဝိယ ဥပ္ပတိတွာ	၂၇၉
သတ္တမေ အတေကိစ္ဆာ	၁၅၀

သတ္တ	၂၀၅
သာတ္တကကိစ္စံ ပဉ္စဝိဓံ	၄၆
သာဓကာရဒါနံ ယုတ္တမေဝ	၁၁
သာဓကိဋ္ဌနဒိဝသာ နာမ	၇
သာသနမြဟ္မစရိယံ နာမ	
သိက္ခတ္တယံ	၃၁၁

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]	
သာသနရသော နာမ ဈာန- သုခါဒိဘေဒေါ	၁၉၁
သာသနဿ ပရိယောသာနံ	၂၉၅
သိက္ခာ တိဿော	၂၀၊ ၃၀၆
သိက္ခာပဒါနိ တိဏိ သတာနိ စက္ကာရိ စ	၁၃
သိဿဘာဂူပဂမနံ	၂၀၆
သီလခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ	၂၁၇
သီလပရမသီလာနံ ဝိသေသော	၂၉၅
သီလဝိပတ္တိဓမ္မော ပဉ္စ	၂၁၀
သီလသမ္ပတ္တိဓမ္မော ပဉ္စ	၂၁၀
သီဟနာဒါ သမောဓာနေ- တဗ္ဗာ	၂၉၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]	
သုတ္တဂေယျာဒီနံ ဝိသေသော	၂၅
သုတ္တနိက္ခေပါ စက္ကာရော	၅၀
သုတ္တန္တာ တေရသ	၁၄
သုတ္တသဒ္ဓဿ ဝစနတ္ထော	၁၈
သုနက္ခတ္ထော တိဏိ သံဝဇ္ဇရာနိ ဥပဋ္ဌာသိ	၂၇၈
သုပ္ပဋိပန္နဿ အာနိသံသာ	၂၂
သုဘသုတ္တံ နာမ	၈
သေဋ္ဌိ တယော	၂၈၄
သေနာသနံ စတုပ္ပိဓံ	၁၈၇
[ဟ]	
ဟောတိသဒ္ဓေါ အတိတ- ကာလတ္ထော	၃၆

သီလက္ခန္ဓာဝိပဿနာ

နာမာနန္တမော အနန္တမော

နာမာနန္တမော	ပိဋကော်
[အ]	
အင်္ဂုရပေတ	၁၆၁
အင်္ဂ (ဇနပဒ)	၂၄၉
အင်္ဂလိမာလ	၂၁၃
အစိရဝတီ (နဒိ)	၃၃၄
အဇာတသတ္တု (ရာဇာ)	၉၁၂၃၊ ၁၂၄၁၂၆၊၁၂၇၁၂၈၊ ၁၄၀-အာဒိ
အဇိတကေသကမ္ပလ	၁၃၁၁၅၀
အဋ္ဌကထာယံ	၁၀၄၊၁၀၅၊၁၅၁
အဋ္ဌက (မြာဟူဏ)	၂၄၄
အတ္ထဇာလ	၁၁၀
အနာထပိဏ္ဍိက	၂၇၀၊၂၇၄၊၃၀၀
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ	၁၅၊၁၄၀၊၁၇၂
အနောမာ (နဒိ)	၅၇၊၇၅
အဗ္ဗေယျ (သတ္တ)	၈၀
အမရာ (မစ္ဆဇာတိ)	၁၀၆
အမ္ပဋ္ဌ (မာဏဝ)	၃၇၂၊၁၆၂၊၂၄၊ ၂၂၆-၇၂၂၉၊၂၃၀၊၂၃၅
အမ္ပဋ္ဌ (ဝိဇ္ဇာ)	၂၃၇
အမ္ပလဋ္ဌိက (ဥယျာန)	၁၄၊၄၂-၃
အမ္ပဝန	၁၂၂၊၁၂၃၊၁၃၇
အလမ္ပုသာ (ဒေဝကညာ)	၃၀၄
အလ္လကပ္ပ (ရဋ္ဌ)	၂၀၃
အဝန္တိ (ရဋ္ဌ)	၂၀၃
အဝိစိ	၃၁၃
အသုရိန္ဒ	၂၅၅

နာမာနန္တမော	ပိဋကော်
[အာ]	
အာကဇိယျသုတ္တ	၁၁၃
အာနန္ဒတ္ထေရ	၃၊၅၊၇၊၈၊၁၀၊၁၁၊ ၁၂၊၁၄၊၁၆၊၂၅၊၂၃၀-အာဒိ
အာလိန္ဒက	၁၆၉
အာဠက (ယက္ခ)	၅၁၊၂၀၇
[အု-ဇ]	
အုစ္ဆာနင်္ဂလ	၂၁၇
အုန္ဒဇာလ	၈၂
ဥက္ကဋ္ဌ	၂၁၀
ဥတ္တရ	၂၄၆
ဥဒယ	၁၃၉၊၁၄၀
ဥဒုမ္ပရိကာ (ဒေဝီ)	၂၉၀
ဥပတိဿ	၄၂
ဥပဝရ	၂၃၀
ဥပါလိတ္ထေရ	၁၂၊၁၄၊၁၆၊၁၇၂
ဥပေါသထ	၂၃၀
ဥပ္ပလ (နိဓိ)	၂၅၃
ဥရုညာ (နဝရ)	၂၀၇
ဥရုဝေလ (ဂါမ)	၅၇
ဥသိရဒ္ဓဇ (ပဗ္ဗတ)	၁၅၆
[ဇ-ဇ]	
ဇေ (နိဓိ)	၂၅၃
ဇက္ကဋ္ဌ	၂၁၀
ဇက္ကာက	၂၃၀၊၂၃၃-၄၊၂၃၇
ဇက္ကာမုခ	၂၃၀

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကကုသန္ဓ	၅၉
ကစွာန	၂၅၀
ကဏ္ဍကတ္တလ	၂၀၇
ကန္ဓရသာလပရိဝေဏ	၂၆၀
ကပိလ (မြာဟူဏ)	၂၃၁
ကပိလဝတ္ထု	၂၃၂၊ ၂၃၄
ကပ္ပိန (ဘိက္ခု)	၁၂၇
ကမ္မောဇ (ရဋ္ဌ)	၁၁၅
ကရကဏ္ဍ	၂၃၀
ကလမ္ပတိတ္ထဝိဟာရ	၁၇၀-၁
ကလျာဏ	၂၃၀
ကလျာဏိယဝိဟာရ	၁၂၀
ကဿပ	၁၃၀
ကဿပ (အစေလ)	၂၀၇၊ ၂၀၉၊ ၂၉၄၊ ၂၉၀
ကဿပ (ဗုဒ္ဓ)	၂၁၀၊ ၃၁၂
ကဿပ (ဘိက္ခု)	၃၁၄၊ ၂၇၇
ကာဠကရာမသုတ္တ	၁၂၀
ကာဠကလိမ္မဏ္ဍပ	၁၇၀-၁
ကိရာတ (မိလက္ခ)	၁၅၉
ကုက္ကုဒ္ဓသေဋ္ဌိ	၂၀၄
ကုက္ကုဒ္ဓရာမ	၂၀၅
ကုသိနာရာ (နဂရ)	၃၁၄၊ ၇
ကုဋဒန္တ (မြာဟူဏ)	၂၆၃၊ ၂၇၅
ကေဝု	၃၂၁
ကောဏာဂမန (ဗုဒ္ဓ)	၅၉
ကောဏည	၁၄၁
ကောတုဟလိက	၂၀၃
ကောလနဂရ	၂၃၄
ကောလိတ	၄၂

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]	
ကောသမ္ပကသုတ္တ	၁၁၃
ကောသမ္ပိ (နဂရ)	၂၀၃-၄
ကောသလ (ဇနပဒ)	၂၁၃၊ ၂၁၇
ကောသလ (ရဋ္ဌ)	၂၇၆၊ ၃၃၁
ကောသလ (ရာဇာ)	၂၁၀၊ ၂၁၉
[ခ-ဂ]	
ခန္ဓက	၁၂၂၊ ၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၂၇၁
ခရလောမ (ယက္ခ)	၅၁
ဂဂ္ဂရာ (ရာဇမဟေသီ)	၂၄၉
ဂဇင်္ဂလ (နိဂမ)	၁၅၆
ဂန္ဓာရ (ဣသိ)	၃၂၂
ဂန္ဓာရ (ရဋ္ဌ)	၃၂၂
ဂယာသီသ	၃၂၂
ဂဝမ္ပတိ	၆၁
ဂိဇ္ဈကုဋ	၁၂၇၊ ၂၉၇
ဂေါတမကသုတ္တ	၁၂၀
ဂေါတမ (ဗုဒ္ဓ)	၉၊ ၃၇၊ ၃၉၊ ၄၂၊ ၆၁၊ ၇၀-အာဒိ
[ဃ]	
ဆောသကဒေဝပုတ္တ	၂၀၃
ဆောသက (သေဋ္ဌိ)	၂၀၃
ဆောသိတ (သေဋ္ဌိ)	၂၀၃
ဆောသိတာရာမ	၂၀၂-၃
[ဝ]	
ဝင်္ဂီ (မြာဟူဏ)	၃၃၁
ဝိက္ခမ္ဘိက (နိကာယ)	၂၄
ဝိတ္တ (ဟတ္ထိသာရိပုတ္တ)	၃၀၁၊ ၃၁၂

နာမာနိ အနက္ကမဏိကာ

နာမာနက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
စိတ္တာ (မဟေသီ)	၂၃၀
စုန္ဒ (ဘိက္ခု)	၆၅
စုန္ဒနိဗ္ဗေသ	၃၂၆
စေတကတ္ထေရ	၈၂၃၉
စေတိယ (ရဋ)	၃၃၉

[ဆ]	
ဆဒ္ဒန္တ (နာဂရာဇော)	၄၁
ဆန္ဒတ္ထေရ	၅၄
ဆန္ဒ (ပရိပ္ပာဇက)	၃၆

[ဇ]	
ဇနဝသဘ (ယက္ခ)	၁၂၆
ဇန္တ (ကုမာရ)	၂၃၀
ဇန္တ (မဟေသီ)	၂၃၀
ဇမ္ဗုဒိပ ၂၁၀၊ ၂၂၄၊ ၂၃၁-၂၊ ၃၀၃	
ဇာဏသောဏီ (ဗြာဟ္မဏ)	၃၃၁
ဇာလိနီ (မဟေသီ)	၂၃၀
ဇီဝက	၁၂၂၊ ၁၂၉၊ ၁၃၂၊ ၁၃၄၊ ၁၃၇-၈

ဇေတ (ကုမာရ)	၃၀၀
ဇေတဝနမဟာဝိဟာရ	၈၊ ၁၂၇၊ ၃၀၀
ဇောတိဝန	၁၂၀

[တ]	
တာရက္ခ (ဗြာဟ္မဏ)	၃၃၁
တိတ္ထိရဇောတက	၁၆၁
တိပိဋကမဟာသိဝတ္ထေရ	၁၈၁-၂ ၃၀၉

နာမာနက္ကမော	ပိဋကော်
[တ-ထ]	
တုဒိ (ဂါမ)	၃၁၇
တုသိတာဝန	၃၅၇
တောဒေယျ (ဗြာဟ္မဏ)	၃၁၇၊ ၃၃၁
တူဏ (ဗြာဟ္မဏဂါမ)	၁၅၆

[ဘ]	
ဒက္ခိဏဇနပဒ	၂၃၇
ဒက္ခိဏာပထ	၁၁၅၊ ၂၃၇
ဒမိဋ္ဌ (မိလက္ခ)	၁၅၉
ဒသုတ္တရသုတ္တ	၃၁၄
ဒီသနိကာယဋ္ဌကထာ	၈၃
ဒီပင်္ကရ (ဗုဒ္ဓ)	၁၅၇
ဒေဝဒတ္တ	၁၂၄-၅၊ ၁၂၇၊ ၁၂၉၊ ၁၄၀၊ ၃၂၂

[ဝ]	
ဝတရဋ္ဌ (ဟံသရာဇော)	၄၁
ဝေပေါလ (ဟတ္ထိ)	၁၃၈
ဝေဓိယ	၂၁၃
ဝေဗ္ဗပဒ	၂၅၄
ဝေဗ္ဗာသောက (ရာဇော)	၈၅

[န]	
နန္ဒ (ဘိက္ခု)	၁၇၃
နန္ဒမိတ္တ (ယောဓ)	၈၆
နာဂဒါသ	၁၄၀
နာဂသေနတ္ထေရ	၂၄၆
နာဂိတတ္ထေရ	၂၇၇
နာဋန္ဒာ (နဂရ)	၁၄၊ ၃၅၊ ၄၀၊ ၃၂၁
နာဋာဂိရိ (ဟတ္ထိ)	၁၂၇၊ ၁၄၀

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂနိကာယ

နာမာနတ္ထမော	ပိဋကော်
[န]	
နိဂဏ္ဌ	၂၁၀
နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ	၁၃၂၊ ၁၅၁
နိဂြောဓ (ပရိဗ္ဗာဇက)	၄၅၊ ၂၉၀
နိမိတောတက	၁၆၁
[ဝ]	
ပကုဓကဇ္ဈာယန	၁၃၂၊ ၁၅၁
ပတ္တုသာတိ (ရာဇာ)	၂၁၃
ပဉ္စသီခ	၁၆၁
ပဋိသန္တိဒါ	၁၀၉
ပဇ္ဇာဏ	၁၇၇
ပဏ္ဍ (ရာဇာ)	၀၇
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ	၃၁၃
ပသေနဒိ (ရာဇာ)	၃၀၀
ပါဠိလိ (ဂါမ)	၄၅
ပါဝါ (နဝရ)	၄
ပါဝါရိကမ္မဝန	၂၀၅၊ ၃၂၁
ပါဝါရိယသေဋ္ဌိ	၂၀၄
ပါသာဒိကသုတ္တ	၁၆၁၊ ၃၁၄
ပိဏ္ဍာဂါကိယတ္ထေရ	၁၂၀
ပိယာ	၂၃၀
ပုဏ္ဏရိက (နိမိ)	၂၅၃
ပုဏ္ဏကဇာတက	၁၆၀
ပုဏ္ဏတ္ထေရ	၇၊ ၁၇၂
ပူရဏ	၁၃၀၊ ၁၅၀
ပေါက္ခရာသာတိ (ဗြာဟ္မဏ)	၂၁၆-၇၊ ၂၁၉၊ ၂၂၄၊ ၃၃၁
ပေါဠပါဒ (ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇက)	၃၀၀
ပေါဏိက (နိကာယ)	၂၄

နာမာနတ္ထမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
ဗာဝရီ (ဗြာဟ္မဏ)	၁၄၁၊ ၂၄၆
ဗာဟိယဒါရုစိရိယ	၁၇၂
ဗိမ္ဗိသာရ (ရာဇာ)	၁၂၅၊ ၁၃၉၊ ၂၄၉
ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တ	၂၂၃
ဗျုပ္ပပထ	၂၃၄
ဗြဟ္မဇာလ	၁၁၀
ဗြဟ္မဒတ္တ (မာဏဝ)	၁၅၊ ၃၆၊ ၃၀
	၄၃၊ ၅၅၊ ၉၂
ဗြဟ္မာယု (ဗြာဟ္မဏ)	၂၀၇၊ ၂၄၆
[ဘ]	
ဘဒ္ဒါလိ (ဘိက္ခု)	၃၂
ဘာရတ	၀၊ ၁၀၅
ဘာရဒ္ဒါဇ (မာဏဝ)	၃၃၁
ဘုမ္မဇာလ	၂၃၁
[ဃ]	
မက္ခလိဂေါသာလ	၁၃၁၊ ၁၅၀
မဂဓ (ဇနပဒ)	၂၆၃
မဂဓ (ရဋ္ဌ)	၂၇၆
မသဒေဝ	၂၃၀
မနသာကဠ (ဂါမ)	၃၃၁
မန္ဒာတာ (မဟာသမ္မဏ)	၀၅၊ ၁၁၁၊ ၁၂၂၊ ၂၃၀
မလ္လ (ရာဇာ)	၃
မလ္လိကာ (ဒေဝီ)	၃၀၀
မဟာအဋ္ဌကထာ	၁၆၄
မဟာကပ္ပိန (ရာဇာ)	၂၁၃
မဟာကဿပတ္ထေရ	၃၊ ၆၊ ၁၁-၂၊ ၁၄-၅၊ ၂၆-၇၊ ၁၂၄-အာဒိ

နာမာနံ အနတ္တမဏိကာ

နာမာနတ္တမော

ပိဋကော်

နာမာနတ္တမော

ပိဋကော်

[၈]

[၇]

မဟာကောဠိကတ္ထေရ	၃၁၂
မဟာဂေါရိန္ဒ (ရာဇာ)	၁၂၂
မဟာဂေါရိန္ဒသုတ္တ	၁၆၁
မဟာတိဿတ္ထေရ	၁၇၀
မဟာဓထေရ	၁၇၆
မဟာဓမ္မပါလဇာတက	၁၆၁
မဟာနာဂတ္ထေရ	၁၇၀-၁
မဟာနာမ	၂၀၉
မဟာဗုဿဒေဝတ္ထေရ	၁၆၉
မဟာဗေဓိ	၂၆၀
မဟာဘူတပရိယေသက (ဘိက္ခု)	၃၂၃
မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရ	၁၂၀
မဟာမုဏိက	၁၄၀
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ	၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၁၇၂၊ ၂၀၀၊ ၂၅၅၊ ၃၁၂၊ ၃၂၂
မဟာလိ (လိစ္ဆဝိ)	၂၇၇
မဟာဝန	၂၇၆
မဟာဝိဟာရ	၂
မဟာသဠိဝဿတ္ထေရ	၂၆၀
မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တ	၁၀၂၊ ၁၉၂
မဟိန္ဒ	၁
မာသုရက္ခ (သတ္တ)	၈၈
မိဂဒါယ	၂၈၇
မိဂသိင်္ဂတာပသ	၃၀၄
မိလိန္ဒ (ရာဇာ)	၂၄၆
မူလဒေဝ (စောရ)	၈၅
မေဿမာလ (စောရ)	၈၅

ရာဇဂဟ (နဂရ) ၆၊ ၇၊ ၉၊ ၁၄၊ ၄၊ ၃၅၊ ၄၀၊ ၄၈၊ ၁၂၂၊ ၁၃၇-အာဒိ	
ရာဇည	၃၇
ရာဇာဂါရကံ	၄၂
ရာမ (ဗာရာဏသီရာဇာ)	၂၃၃
ရာဟု (အသုရိန္ဒ)	၂၅၅
ရာဟုလ (ဗုဒ္ဓပုတ္တ)	၅၁၊ ၇၂
ရေဝတတ္ထေရ	၁၇၂
ရောဇ	၂၃၀
ရောသိကာ	၃၂၇

[၈]

လိစ္ဆဝိ (ရာဇာ)	၂၇၆
လောမဟံသနသုတ္တ	၁၆၁
လောဟကုမ္ဘိ	၂၁၂
လောဟပါသာဒ	၁၂၀
လောဟိစ္စ (မြာဟုဏ)	၃၂၇

[၉]

ဝတ္ထသုတ္တ	၁၁၃
ဝနဝါသီတိဿ	၂၁၃
ဝရ	၂၃၀
ဝရကလျာဏ	၂၃၀
ဝရမန္တာတာ	၂၃၀
ဝရရောဇ	၂၃၀
ဝါသေဋ္ဌ (မာဏဝ)	၂၂၀၊ ၂၅၈၊ ၃၃၁၊ ၃၃၇
ဝိဇိတသေန	၂၃၀
ဝိဇိတာ	၂၃၀
ဝိဇိတာဝီ (ပစ္စေကဗုဒ္ဓ)	၂၁၂

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ဝိနယဋကထာ	၁၂၂၊ ၂၉၀
ဝိပဿီ (ဗုဒ္ဓ)	၅၉၊ ၆၀
ဝိဘင်္ဂပုကရဏ	၁၀၂
ဝိဘင်္ဂ	၃၆၊ ၁၀၇၊ ၁၀၉
ဝိသာခ (ဥပါသက)	၁၅၉၊ ၂၀၁
ဝိသာခါ (ဥပါသိကာ)	၁၂၇
ဝိသာခါ (မဟေသီ)	၂၃၀
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ	၃၅၊ ၁၀၇၊ ၉၇၊ ၁၀၂၊ ၁၁၁၊ ၁၁၂၊ ၁၁၅၊ ၁၃၃၊ ၁၅၃၊ ၁၅၆၊ ၁၆၃၊ ၁၆၅၊ ၁၈၀၊ ၁၈၈၊ ၁၈၉၊ ၁၉၆၊ ၁၉၉၊ ၂၀၃၊ ၂၀၈၊ ၂၂၃၊ ၃၃၅၊ ၃၃၇
ဝိဿကမ္မ (ဒေဝပုတ္တ)	၁၀
ဝေဒေဂီ (ဒေဝီ)	၁၂၇
ဝေဘာရ (ပဗ္ဗတ)	၉
ဝေဇ္ဇာ (နဂရ)	၁၃
ဝေသာမသုတ္တ	၂၀၉
ဝေသာလီ (နဂရ)	၁၂၂၊ ၇၆
ဝေဿန္တရဇာတက	၁၂၀
ဝေဿန္တရ (ရာဇာ)	၉၉
ဝေဿဘူ (ဗုဒ္ဓ)	၅၉
ဝေဿဝဏ	၁၂၆
ဝေဠာဝန	၁၂၃၊ ၂၂၃

[သ]

သင်္ခ (နိမိ)	၂၅၃
သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တ	၃၆၊ ၄၂၊ ၁၃၂၊ ၁၅၁
သတ္တပဏ္ဍိဂဟာ	၉
သန္တတိမဟာမတ္တ	၂၆၀

နာမာနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]	
သန္ဓာန (ဥပါသက)	၄၅၊ ၂၉၀
သမဏမုဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တ	၁၆၃
သမန္တပါသာဒိကာ	၇၉
သမ္ပသာဒနသုတ္တ	၃၁၄
သမ္ပဝဇာတက	၁၄၂
သရဘင်္ဂ	၁၄၂
သလ္လဝတီ (နဒီ)	၁၅၆
သလ္လေခသုတ္တ	၁၆၁
သဝရ (မိလက္ခါ)	၁၅၉
သာဂရ (ဒေဝ)	၈၆
သာရိပုတ္တတ္ထေရ	၁၅၊ ၃၄၊ ၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၁၅၄၊ ၁၆၁၊ ၁၇၂-အာဒိ
သာလဝတီကာ (ဂါမ)	၃၂၇
သာဝတ္ထိ (နဂရ)	၇၅၇၊ ၂၀၄၊ ၃၀၀၊ ၃၁၇
သိဒ္ဓိ (ဗုဒ္ဓ)	၅၉
သိန်သူရ	၂၃၀
သီတာ (ဒေဝီ)	၇၄
သီဟ (သမဏဒွေသ)	၂၇၇
သီဟဋ္ဌဒိပ	၁၁၆၉
သုဇာတာ (သေဋ္ဌိစိတာ)	၅၇၊ ၁၅၇
သုတ္တန္တ	၂၇၁
သုဒိန္န (ကလန္ဒပုတ္တ)	၁၂
သုနက္ခတ္တ	၂၇၀
သုပ္ပိယ (ပရိဗ္ဗာဇက)	၁၅၊ ၃၆၊ ၃၈၊ ၄၀၊ ၄၂-၅
သုပ္ပယာ	၂၃၀
သုဘဒ္ဒကဏ္ဍ	၄

နာမာနံ အနုက္ကမဏိကာ

၃၉၁

နာမာနုက္ကမော

ပိဋကော်

နာမာနုက္ကမော

ပိဋကော်

[သ]

[သ]

သုဘဒ္ဒ (ပရိဗ္ဗာဏေ)

၃၂၄၅

သေလ (ဗြာဟ္မဏ)

၂၄၆

သုဘဒ္ဒ (ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတ)

၃၂၇

သောဏဒဏ္ဍ (ဗြာဟ္မဏ) ၂၄၉၊ ၂၆၁

သုဘ (မာဏဝ)

၈၂၇၊ ၉၁၇

သုဘသုတ္တ

၈

[ဟ]

သုစိလောမ (ယက္ခ)

၅၁

ဟတ္တာ (မဟေသီ)

၂၃၀

သေတကဏ္ဍိက (နိဂမ)

၁၅၆

ဟတ္ထိနိက

၂၃၀

သေတဝါဟန (ရဋ္ဌ)

၂၇၀

ဟာရိတ (မဟာဗြဟ္မာ)

၄၁

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ...သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္ထကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္ထကံ၊ ဣ...ဣင်္ဂလိယပေါတ္ထကံ၊ က...ကေသုစိ မရမ္မပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ...ကေသုစိ သီဟဋ္ဌပေါတ္ထကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ ဋ္ဌ...အဋ္ဌကထာ။

သီလက္ခန္ဓာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဂရ အဿ = အဂရ (သျှာ၊ က)	၂၃၆
အဂ္ဂနခေဟိ = အဂ္ဂနခေန (သီ၊ သျှာ)	၂၂၅
အဂ္ဂိဇုဟနံ = အဂ္ဂိ ဇုဟန္တိ (က)	၈၈
အင်္ဂကော = အင်္ဂါတိကော (သီ) မဏ္ဍဗျော (သျှာ)	၃၇
အင်္ဂလဋ္ဌိ° = အင်္ဂလဋ္ဌိ° (ဗဟုသု)	၈၈
အစိတ္တုပ္ပါဒါ ရူပမတ္တကအတ္တဘာဝါတိ = အစိတ္တုပ္ပါဒရူပမတ္တက- အတ္တဘာဝါတိ (သီ)	၁၀၈
အစ္ဆိဒ္ဓကဂဏနာ = အစ္ဆိဒ္ဓကဂဏနာ (သျှာ၊ က)	၉၀
အစ္ဆိဒ္ဓကပါဌကော = အစ္ဆိဒ္ဓပါဌကော (သီ) အစ္ဆိဒ္ဓကပါဌကော (က)	၁၄၃
အဇာနန္တောပိ = အပ္ပဋိဇာနန္တောပိ (သျှာ) အသမ္ပဇာနန္တောပိ (က)	၁၀၇
အဇ္ဇ အဂ္ဂံ ကတွာတိ အတ္ထော = အဇ္ဇ အဂ္ဂန္တိ အတ္ထော (က)	၂၁၁
အဇ္ဇကံ = အဇ္ဇကံ (ပိ ၂.၅၂-ပိဋေ)	၇၉
အဇ္ဇမေဝ = အဇ္ဇ မေ (သီ)	၃၀၅
အဇ္ဈောသန္တာ = အဇ္ဈောပန္တာ (က)	၅၉
အဇ္ဇသာ ဝါ = အဇ္ဇသာ ဝ (သီ)	၃၃၂
အညထာ = အညထာပီတိ (က)	၁၀၆
အဋ္ဌမသမာပတ္တိယာ = အဋ္ဌမာယ သမာပတ္တိယာ (က-သီ)	၃၀၆
အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ ဟိ = အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ဟိ (သီ၊ က)	၅၁
အတိတ္ထံ နာမ ကမ္မဋ္ဌာနံ = အတိတ္ထံ နာမ (က)	၃၂၅
အတိဘရိတာ = အတိဘရိတာယ (က)	၁၈၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အတိဝိယ ပပဉ္စော = အတိပပဉ္စော (သီ၊ သျှာ)	၆၉
အတုရိတော = အတုရန္တော (သီ)	၂၂၅
အတ္တနာ = အတ္တနော (သီ၊ သျှာ)	၁၃၇
အတ္ထမပေက္ခိတွာ = အတ္ထမဝေက္ခိတွာ (သီ၊ သျှာ)	၃၄
အတ္ထမေန္တိ = အတ္ထင်မေန္တိ (သျှာ၊ က)	၃၃၄
အတ္ထရဏအတ္ထရကာယေဝ = အတ္ထရဏကအတ္ထရကာဝ (သီ)	
အတ္ထရဏအတ္ထရဏာနိယေဝ (က)	၈၃
အတ္ထသမိပံ ဂတော = အတ္ထင်သမိပံ ဂတော (သျှာ) အတ္ထင်တော (က)	၄၂
အတ္ထိ စေဝ ပုဂ္ဂလော = အဋ္ဌိဝေပေပုဂ္ဂလော (သီ)	၃၂၄
အတ္ထော = အတ္ထော။ ကွ ဂစ္ဆတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၃၂
အဓိပ္ပေတာနိ = အဓိပ္ပေတာ (သီ၊ က)	၂၄၅
အဓိပုတ္တိပဒါနိ = အဓိပုတ္တိပဒါနိ (သျှာ၊ က)	၉၆
အနဓိမုစ္စနတာယ = အနဓိမုစ္စတာယ (သီ)	၂၄၆
အနသနေန = အနုဿုကေန (သျှာ)	၁၂၇
အနိစ္စာရယမာနာ = အနုစ္စာရမာနာ (သျှာ)	၁၃၇
အနိမ္မာပေတဗ္ဗာတိ = အနိမ္မာတဗ္ဗာတိ (သီ)	၁၅၁
အနုညာတကာလေ = အနုညာတကာလံ (သီ)	၈၀
အနုဋ္ဌာဘိတွာဝ = အနိဋ္ဌာဘိတွာ (က) အနုဋ္ဌဟိတွာဝ (သျှာ၊ က)	၁၂၆
အနုပစာရဋ္ဌာနံ = အသဉ္စရဏဋ္ဌာနံ (က)	၁၈၈
အနုပုဗ္ဗိ ကထာ = အနုပုဗ္ဗကထာ (သီ) အနုပုဗ္ဗိကထာ (သျှာ)	၂၃၀
အနုဗန္ဓာ = အနုဗဒ္ဓါ (သီ)	၄၀
အနုယုက္ကော = အနုဿုက္ကော (သီ) အနုဿုကော (သျှာ)	၂၂၂
အနုဿဝါဒိမတ္တသမ္ပန္နိတေန = အနုဿဝါဒိမတ္တသံဝဓိတေန (သီ၊ သျှာ)	၃၉
အနုဟိရမာနေ = အနုဓာရိယမာနေ (သျှာ၊ က)	၆၀
အန္တရေ နိဝါသိနိ = အန္တရနိဝါသိနိ (သီ)	၂၂၉
အန္တေဝါသိဥတ္တရဿ = အန္တေဝါသိနံ ဥတ္တရဿ (သျှာ၊ က)	၂၄၆
အန္တောကတဘာဝဒဿနန္တိ = အန္တောဂတောဝဒဿနန္တိ (က)	၁၁၇
အန္တောမဇ္ဈနိကေန = အန္တောမဇ္ဈန္တိကေန (သီ၊ သျှာ)	၇၅
အန္တံတမံ = အန္တံတမံ (သျှာ၊ က)	၅၂
အန္တာဿဝိဿန္တိတိ = အန္တာဿဝေယျန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၃

နာနာပိဋက

နာနာပိဋက

ပိုဒ်

[အ]

အပကတညနာ = အပကတညနာ ဘိက္ခုနာ (သျှာ)	၁၉၁
အပရန္တကပ္ပိကေ = ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကေ (သျှာ၊ က)	၁၁၂
အပရာဓကောရကော = အပရာဓကော (က)	၁၄၀
အပရာမာသပစ္စယာ = အပရပုဗ္ဗယာ (သီ)	၁၀၀
အပရိပတန္တံ = အပတန္တံ (သီ၊ က)	၁၂၂
အပသက္ကန္တောပိ = ပက္ကန္တောသီ (သီ) အပက္ကန္တောပိ (သျှာ)	၃၁၂
အပုဗ္ဗပဒဝက္ကနာ = အနုပုဗ္ဗပဒဝက္ကနာ (သျှာ၊ က)	၁၂၂
အပ္ပဝိကုဋ္ဌာနိ = အပ္ပဝိကုဋ္ဌာနိ (သီ)	၂၇၃
အဗ္ဗေယျမာသုရက္ခရာဇသတ္တဝါဒိသတ္တံ = အင်္ဂေယျမာသုရက္ခာဒိ- နိတိသတ္တံ (သီ) အဗ္ဗေယျ... (သျှာ)	၈၈
အဗျာပဇ္ဇန္တိ = အဗျာပဇ္ဇန္တိ (သီ)	၂၉၄
အဗျာပဇ္ဈံ = အဗျာပဇ္ဈံ (သီ၊ သျှာ) အဗျာပဇ္ဇံ (က)	၂၇၃
အဘိညာဉာဏန္တိ = အဘိညာဏန္တိ (သျှာ၊ က)	၃၂၄
အဘိမနာပတရံ အဘိသေဋ္ဌတရန္တိ = အဘိက္ကန္တတရံ အဘိမနာပတရန္တိ (သီ၊ က)	၁၅၄
အဘိဟရိတွာပိ = အဘိနိဟရိတွာပိ (သျှာ)	၁၅၃
အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ သမ္မာပိကာ = အမတမဟာပရိနိဗ္ဗာနသမ္မာပိကာ (သီ) ၄၈	၄၈
အမတမဟာနိဗ္ဗာနသယ = အမတမဟာနိဗ္ဗာနသယ (က)	၃၁၁
အယာနဘူမိ = အဘူမိ (သီ)	၂၂၄
အရာဇကေ ဌာနေ = အရာဇကဌာနေ (သီ)	၂၁၇
အရုဏဂ္ဂံ = အာရုဏဂ္ဂံ (သီ)	၃၂၄
အလ္လကမ္ပရဋ္ဌံ = အဇိတရဋ္ဌံ (သီ) ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌံ (သျှာ) အဒိဋ္ဌရဋ္ဌံ နာမ (ဣ)	၂၈၃
အဝက္ခလိတံ = အပက္ခလိတံ (သီ)	၆၅
အဝန္တိရဋ္ဌံ = အနန္တရဋ္ဌံ (သီ)	၂၈၃
အသက္ကုဏန္တာ = အသက္ကောန္တာ (သျှာ၊ က)	၃၂၀
အသဒိသသံယောဂေ = အသဒိသသမ္ပယောဂေန (သီ) အသဒိသသမ္ပယောဂေ (သျှာ)	၂၃၂
အသမုပ္ပန္နကာမစာရေပိ = အသမုပ္ပန္နကာမရာဂေါပိ (သျှာ)	၃၀၆
အသာမပါကာ = အသာမပါကိကာ (သီ)	၂၄၁
အသ္မုပ္ပိကာ = အယမုပ္ပိကာ (သျှာ၊ က)	၂၄၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ-အာ]

အဿမေဏှာဒယော = အဿဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျှာ)	၁၄၂
အာဏဏျံ = အာနဏျံ (သီ၊ သျှာ)	၄
အာဏဏျနိဒါနံ = အာဏချနိဒါနံ (သီ) အာနဏျနိဒါနံ (က)	၁၉၀
အာဒိဋ္ဌဉာဏန္တိ = အရိဋ္ဌ ဉာဏန္တိ (သီ) အဒိဋ္ဌဉာဏန္တိ (သျှာ)	၀၉
အာဗဒ္ဓိ = အာရဒ္ဓိ (သျှာ)	၅၅
အာဗာဓော = ရောဂေါ (သီ၊ သျှာ)	၃၁၉
အာမလကပတ္တောတိပိ = အမိလာတပဇ္ဇောတိပိ (သီ) အာလမက- ပတ္တောတိပိ (သျှာ)	၀၃
အာမိသဂဟဏတ္ထံ = အာမိသသင်္ဂဟဏတ္ထံ (သျှာ)	၂၄၁
အာရောဟဏသဇ္ဇနံ = အာရောဟဏသဇ္ဇာနိ (ဗဟူသျှ)	၁၃၄
အာဝဇ္ဇ၊ သမန္နာဟရာတိ = အာဝဇ္ဇံ သမန္နာဟရာဟိတိ (သျှာ)	၁၅၅
အာသင်္ဂေါ ဝါ ဗန္ဓော ဝါ = သံသဂ္ဂေါ ဝါ ဗဒ္ဓေါ ဝါ (သျှာ)	၁၀၆
အာသဘိံ ဝါစံ = အာသဘိဉ္စ ဝါစံ (သီ) အာသဘိဝါစံ (သျှာ)	၆၀
အာသဠိပုဏ္ဏမာယံ = အာသာဠပုဏ္ဏမာယံ (သျှာ)	၉

[ဣ]

ဣတရဿ = တဿ (က)	၂၀၅
ဣတ္တရာနိ = ဣတရာနိ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၅
ဣတ္တဘာဝတော = ဣတ္တဟ္မဝတော (သီ)	၂၀၂
ဣဒံ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ စ = ဣဒမ္ပိ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ (သီ)	၂၇၃
ဣဒဉ္စ တေ နာဂ = အက္ခာဟိ မေ နာဂ (သီ)	၁၆၀
ဣဒါနိ ပုညာနိ = ဣဒါနိပိ ပုညာနေဝ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၀
ဣမေသု စတူသု ဈာနေသု = ဣမေသု စ ဈာနေသု (သျှာ) ဣမေသု ဈာနေသု (က)	၃၁၄
ဣရိဏန္တိ = ဣရဏန္တိ (သီ)	၃၃၆
ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ = ဣဿရိယလိဋ္ဌာယ (သီ) ဣဿရိယလိလာယ (သျှာ)	၁၃၀

[ဥ]

ဥက္ကမိတွာ = ဩက္ကမိတွာပိ (သျှာ) ဥပက္ကမိတွာ (က)	၃၂၉
ဥက္ကာသတနိပါတသမာကုလမိဝ = ဥက္ကသန္တိပါတသမာကုလမိဝ (သျှာ)	၄၀

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[•]

‘ဧကံ သမယ’န္တိ = တံ သမယန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၃၄
ဧကံသဝရဂတံ ကတူာ = ဧကံသံ ကတူာ (သီ)	၃၀၁
ဧကဂ္ဂိဇာလဘူတန္တိ = ဧကဂ္ဂိဇာလိဘူတန္တိ (သျှာ)	၂၃၆
ဧကစွသဿတံ = ဧကစွသဿတံ ဧကစွအသဿတံ (သျှာ၊ က)	၁၀၆
ဧကသ္မိံ ကုလဗရေ = ဧကဿ ကုလဿ ဗရေ (က)	၂၀၃
ဧကေနနာနံ = ဧကေနန (သီ)	၅
ဧကောဘာသဇာတော ဝိယ = ဧကောဘာသဇာတေ ဝိယ (သျှာ)	၂၂၄
ဧတေ = ယေ တေ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၇
ဧတ္တကာ = ဧကမှာ (သီ)	၁၄၈
ဧဝဉ္ဇေတံ = ဧဝဉ္ဇိဒံ (သီ၊ သျှာ၊ က)	၁၁၅
ဧဝမေဝံ = ဧဝမေဝ (က)	၂၇
ဧဝရူပိံ = ဧဝရူပံ (သျှာ၊ က)	၁၃၆
ဧဠဂဠေန = ဧလဂဠေန (သီ)	၂၅၂

[ဩ]

ဩဒိဿကအနောဓိဿက = ဩဒိဿကအနောဓိဿက (ဒိ-ဒီ ၁-၄၀၄-ပိဋေ)	၃၃၇
ဩနန္ဒါ = ဩဇုဇာ (သီ၊ သျှာ) ဩဇုဇာ (က)	၃၃၅
ဩနာဟနာ = ဩနဟာ (သီ)	၃၃၅
ဩနိတပတ္တပါဏိန္တိ = ဩဏိတပတ္တပါဏိန္တိ (သီ)	၂၄၈
ဩပါသာဒဝါသိကော = ဩပသာဒဝါသိကော (သီ၊ သျှာ) ဩပဟာရဝါသိကော (က)	၃၃၁
ဩရောဓေဟိ စ = ဩရောဓေဟိ စ နာဠကေဟိ စ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၃
ဩဝုတာ = ဩဝုဇာ (က)	၅၉

[က]

ကဉ္စိ = ကိဉ္စိ (သျှာ၊ က)	၂၀၀
ကဏ္ဍသက္ခလိယံ = ကဏ္ဍသံခလိယံ (သျှာ)	၂၇၀
ကဏ္ဍာတိ = ကိဏ္ဍာတိ (သီ)	၂၂၇
ကတမသ္မိံ = ကတရသ္မိံ (သီ)	၂၉၅

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကတမာနိ စ = ကတမဉ္စ (သီ၊ သျှ၊ က)	၁၄၃
ကတ္တု ဝိသယေ ဂဟဏသန္နိဋ္ဌာန = ကတ္တု ဝိသယဂ္ဂဟဏသန္နိဋ္ဌာနံ (သျှ၊ က) ၃၀	
ကဘွာ = ကာရေတွာ (သီ၊ သျှ၊ က)	၃၃၃
ကထံ ဝေါ = ကထံ ဝါ (သီ၊ သျှ၊ က)	၂၀
ကထလာနိ = ကဋ္ဌလာနိ (သီ)	၂၀၂
ကထိတော မြာဟ္မဏေန ပဉ္စော = ကထိတေ မြာဟ္မဏေန ပဉ္စေ (သျှ၊ က)	၂၅၉
ကထေတိ = ဝိတိသာရေတိတိ (သျှ၊ က)	၂၂၆
ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ = ကထေတဗ္ဗံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၈၅
ကန္တမာနောယေဝ = ဖန္တမာနောယေဝ (သျှ၊ က)	၁၂၀
ကန္တရသာလပရိဝေဏေ = ကန္တကသာရပရိဝေဏေ (သီ)	၂၆၀
ကန္တလမကုဋ္ဌသဒိသာ = ကုန္တလမကုဋ္ဌသဒိသာ (သျှ၊ က)	၂၃၆
ကဗဠိကာရံ = ကဗဠိကာရံ (သီ)	၁၁၁
ကဗျကရဏံ = ကဗျကရဏံ (သီ) ကတ္တဗျကရဏံ (သျှ၊ က)	၉၀
ကရဏီယံ = ကတကရဏီယံ (သျှ၊ က)	၂၀၂
ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကဗ္ဗံ = ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကဗ္ဗံ (သီ၊ သျှ၊ က)	၁၆၃
ကာကဏိကာပိ = သန္တကကာကဏိကာပိ (သီ)	၂၇၂
ကာယတိကိစ္ဆံ = ကာယတိကိစ္ဆကံ (သျှ၊ က) ကာယတိကိစ္ဆတံ (က)	၉၂
ကာရဏံ = သကာရဏံ (သျှ၊ က)	၃၀၅
ကာရဏတော = ကာရဏဝသေန (က)	၁၀၃
ကာရိတံ = ကာရေတုံ (က)	၂၇၁
ကာလကံတေ = ကာလကတေ (သီ၊ သျှ၊ က)	၈၂
ကာလာရောစနတ္ထံ = ဝေလာရောစနတ္ထံ (သျှ၊ က)	၂၀၃
ကာဋကရာမသုတ္တေ = ကာလကရာမသုတ္တေ (သီ၊ က)	၁၂၀
ကာဋတိလကဝဂ်မုဒုသိဝိဋ္ဌကာဒိနံ = ကာလတိလကဝဂ်မုဒု... (သျှ၊ က)	၁၉၉
ကိံ = ကံ (သျှ၊ က)	၁၁
ကိံ = ကိဋ္ဌိ (သီ)	၂၅၀
ကိစ္စကာရကသမာပတ္တိနံ = ကိစ္စကာရသမာပတ္တိနံ (သီ)	
ကိစ္စကာရိကသမာပတ္တိနံ (သျှ၊ က)	၃၀၇
ကိလမတောတိ = ကိလမယတော (သျှ၊ က)	၁၀၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[က]

ကိလေသဂဏ္ဍရဟိတာ = ကိလေသဂဏ္ဍိရဟိတာ (သီ၊က)	၁၃၂
ကိသာ = ကိသာ (သျှာ)	၁၂၃
ကိသာ = ကိသော (သျှာ) ကိစ္ဆော (က) အံ ၂-၃၃၇-ပိဋေ။	၁၄၇
ကုဋ္ဌရောဂီ = ကုဋ္ဌရောဂေါ (က)	၂၃၃
ကုဋ္ဌာဒီသု = တိရောကုဋ္ဌာဒီသု (သီဒ္ဓိ-အဘိနဝ-၁-၃၃၇-ပိဋေ။)	၇၂
ကုဒါလဇ္ဇေဝ = ကုဒ္ဓါလဇ္ဇေဝ (သီ၊သျှာ)	၂၄၁
ကုရုရကမ္မန္တာ = ဝရုကမ္မန္တာ (သျှာ)	၁၄၇
ကုလေ = ကုလေသု (သီ၊က)	၂၇၀
ကေဏိယဇဠိလော = ကေနိယဇဠိလော (သီ၊က)	၂၄၁
ကောတူဟလပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော = ကောတူဟလပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော (သီ)	၃၀၃
ကောလာဟလော = အာကုလော (သီ၊သျှာ)	၂၆၄
ကောသေယျကဋိဿမယံ = ကောသေယျကဋိဿမယံ (သီ၊သျှာ)	၈၃

[ခ]

ခတ္တဝိဇ္ဇာယ = ခေတ္တဝိဇ္ဇာယ (သျှာ၊က)	၂၄၃
ခါဒယမာနံ = ခါဒမာနံ (သီ၊သျှာ)	၁၉၉
ခါရောဒကံ = နခဘေဒကံ (ဣ)၊ ခရောဒကံ (ဋီကာ)	၃၈
ဒီရမိဿကေ ဥဒကေ = ဒီရမိဿဥဒကေ (သီ)	၂၇၃

[ဂ]

ဂဇင်္ဂလံ = ကဇင်္ဂလံ (သီ) ဇင်္ဂလော (သျှာ)	၁၅၆
ဂထိတာ = ဂမိတာ (သျှာ၊က)	၅၉
ဂန္တကာမတာ = ဂန္တကာမော (က)၊ ကာမော (မ-ဋ္ဌ ၂-၂၁၇-ပိဋေ မဟာအဿပုရသုတ္တဝဂ္ဂနာယံ)	၁၉၀
ဂန္တကာမော = ပတ္တကာမော (သျှာ)	၃၃၄
ဂန္ဓမာလာဒီနိ = ဂန္ဓပုပ္ဖါဒီနိ (သျှာ)	၁၃၅
ဂဗ္ဘောက္ကန္တိသမယော = ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိသမယော (က)	၃၃
ဂမနဝစသာယံ = ဂမနဝဝသာယံ (သီ)	၂၁၁
ဂရုံ ကတွာ = ဝရုကတွာ (သီ)	၃၂၇
ဂဟေတွာပိ = ဝဟေတွာ (က)	၂၅၇

နာနာပါဌာ

၄၀၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဂါဟယေ”တိ = ဂါဟယာတိ (သီ၊ သျှာ)

၁၀၀

ဂေါပါလကေန စ = ဂေါပါလကာနံ စ (သီ)

၂၀၃

[ဃ]

ဃရဒါသယောဓာ = ဃရဒါသိကပုတ္တာ (သျှာ၊ က)

၁၄၃

ဃရုဃရုပဿာသိနော = ဃုရုဃုရုပဿာသိနော (သီ)

၄၃

ဃာတေတွာ = ဈာပေတွာ (က)

၂၆၀

ဃာတေသတိယေဝ = ဃာတေသိယေဝ (သီ)

၁၃၉

ဃောသိတသေဋ္ဌိ = ဃောသကသေဋ္ဌိ (သီ)

၂၀၃

ဃောသေန္တာ = ဃောသန္တာ (က)

၁၃၆

[ဝ]

စက္ကဝတ္တိ ရာဇာ = စက္ကဝတ္တိရာဇာ (က)

၁၅၆

စက္ခနာ မနာပံ ရူပံ = စက္ခနာ နာမရူပံ (က)

၂၀၉

စတုဇ္ဈိယာပထံ = သဗ္ဗိရိယာပထံ (က)

၁၉၀

စတုရတနမတ္ထံ ဝါ = စတုရင်္ဂလမတ္ထံ ဝါ (သျှာ)

၈၁

စတ္တာလိသကောဋိဓနော = ကောဋိမတ္တဓနော (သျှာ၊ က)

၃၂၁

စန္ဒူပမံ = စန္ဒူပမံ သူရိယူပမံ (က)

၅၁

စာတုမဟာရာဇိကဘဝနံ = စာတုမဟာရာဇိကဘဝနံ (သီ၊ သျှာ)

၄၇

စာရိကာတိ = အတုရိတစာရိကာတိ (သျှာ၊ က)

၂၁၆

စိဏ္ဍဝသီဘာဝံ = ဝသီဘာဝံ (သီ၊ သျှာ)

၁၉၆

စိတ္တကမ္မေ = စိတ္တကမ္မေန (သျှာ)

၈၉

စိတ္တပ္ပကောပနော = စိတ္တပလုဇ္ဇနော (သျှာ)

၅၄

စိတ္တာစာရံ = စိတ္တဝါရံ (သျှာ)

၃၂၂

စိန္တေသျှံ = စိန္တေယျံ (က)

၁၅၀

စူဠသီလံ = စူဠသီလံ (သီ၊ သျှာ)

၇၀

စေတိယရဇ္ဇေ = စေတိရဇ္ဇေ (က)

၃၁၉

[ဆ]

ဆေဒနဘေဒနပစနာဒိဘာဝေန = ဆေဒနပစနာဒိဘာဝေန (သီ)

၇၅

နာနာပါဠာ

[ဇ-၅]

ပိဋကံ

ဇနပဒိနော = ဇာနပဒိနော (သိ)	
ဇနိတသ္မိံ = ဇနတသ္မိံ (သိ၊ သျှာ)	၂၁၃
ဇဇ္ဇေ = ဇလေ (က)	၂၃၉
ဇာတမဟာဝဏ္ဏော = ဇာတမဟာဝဏ္ဏော (သျှာ)	၂၅၉
ဇာနန္ဒာပိ = သဉ္ဇာနေန္ဒာပိ (သိ)	၁၁၈
ဋ္ဌတ္တာ = ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ (က)	၁၃၈
ဋ္ဌိတံ = ဋ္ဌိတံ နာမ (က)	၃၀၄
	၁၂

[ဈ]

တံ ပဝတ္ထိံ = တံ မတပ္ပဝတ္ထိံ (က)	၁၂၆
တက္ကိဝါရေ = တက္ကိဝါဒေ (က)	၁၀၅
တဂရစန္ဒနံ = တဂရစန္ဒနိ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၅၆
တဂ္ဂရမလ္လိကာ = တဂရမလ္လိကာ (ဗဟုသု)	၅၆
တဏှာဒိဋ္ဌိသံကီလေသာပဟာနံ = တဏှာဒိဋ္ဌိသံကီလေသာနံ ပဟာနံ (သိ)	၂၀
တတုတ္တရိယလက္ခဏံ = တဒုတ္တရိယလက္ခဏံ (သျှာ)	၆၄
တတော တံ = တတော ပရံ (က)	၂၇၂
တတ္ထ ကတမာ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာ = တတ္ထ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ နာမ (သိ၊ က)	၆၇
တတ္ထ ဘဂဝါ = တဏှိ ဘဂဝါ (သိ) တဏှိ တံ ဘဂဝါ (သျှာ)	၂၁၅
တန္ဒာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ = တန္ဒာဝုတာနိ ဝတ္ထာနိ (သိ၊ သျှာ)	၁၃၂၊ ၂၉၃
တန္တိ = ပါဠိ (ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၁၀-ပိဋေ)	၂၀
တမေဝတ္ထံ = တမေဝ ဝတ္ထု (သိဋ္ဌိ-အဘိနဝ ၂-၄၂၇-ပိဋေ)	၃၃၃
တဝ ဝါဒေ ဒေါသော = တဝ ဒေါသော (သိ)	၈၇
တသ္မာ ဝာသာပိ ဒေသနာယ ပရိယာဒါနတ္ထမေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ = ယသ္မာ ပန ဘေန သမန္ဓာဂတော၊ တသ္မာ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ (က)	၁၆၄
တဿံ ဟိ ပရိသတိ = တဿံ ဟိ ပရိသတိံ (သိ) တသ္မိဉ္ဇိ ပရိသတိံ (သျှာ၊ က)	၁၂၉
တဿ စေတာနိ = တဿိစ တာနိ (သိ၊ က)	၂၂၂

နာနာပါဌာ

၄၀၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဇ]

တဿတ္တဘာဝဿ = တဿ ဘဝဿ (သျှာ)	၁၅၀
တဿ ဝဿေန = တဿေဝ (က)	၃၂၇
တိစိဝရံ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ = တိစိဝရေ ကာယဗန္ဓနံ (သျှာ)	၁၀၅
တိဗ္ဗရူက္ခပန္နိယာ = တိဗ္ဗရူက္ခပန္နိယာ (သျှာ) ရူက္ခပန္နိယာ (က)	၃၀၀
တိရိဋ္ဌာနီတိ ရူက္ခတစဝတ္ထာနိ = တိရိဋ္ဌာနီတိ တိရိဋ္ဌကရူက္ခတစ- ဝတ္ထာနိ (သိ)	၂၉၃
တိရောဒုဿေန = တိရောဒုဿအန္တေန (သျှာ)	၂၄၃
တိဿမဟာရာဇာ = ဝသဘမဟာရာဇာ (သိ) တိဿဝသဘ- မဟာရာဇာ (သျှာ)	၂၆၀
တုရိယာနိ = တုရိယာနိ (သိ၊ သျှာ)	၁၃၆
တေ တတော = တေ တံ (သျှာ)	၂၀၃
တေနဿ = ထေရဿ (သျှာ)	၂၇၇
တေလဿေဟံ = တေလာသေကံ (သိ)	၃၂၁
တေဝိဇ္ဇာဣရိဏန္တိ = တေဝိဇ္ဇာဣရိဏံ (သိ၊ သျှာ)	၃၃၆
တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိ = တေဝိဇ္ဇာဝိဝနန္တိ (သိ)	၃၃၆
“တောသေဿာမိ”တိ = န နာသေဿာမိတိ (သိ)	၂၃၀
တုဒ္ဓိ = တံ ပန (က)	၂၇၇

[ဈ]

ထိနမိဒ္ဓံ = ထိနမိဒ္ဓံ (သိ၊ သျှာ)	၁၀၄
ထိရကထောတိ = ဌိတကထောတိ (သျှာ၊ က)	၇၂
ထူကံ = ထူနံ (သျှာ)	၁၅၆
ထေရဝံသပဒိပါနံ = ထေရဝံသပုဒိပါနံ (သျှာ) ထေရဝံသဒိပါနံ (သိ)	၂

[ဍ]

ဒဏ္ဍကီရညော = ဒဏ္ဍကီရညော (သျှာ၊ က)	၂၃၇
ဒတ္ထိ နာမ = ဧကဒတ္ထိ နာမ (က)	၂၉၃
ဒန္တကဋ္ဌံ ဝါ = ကဋ္ဌံ ဝါ ဝါသိံ ဝါ (သျှာ) ဒန္တကဋ္ဌဝါသိံ ဝါ (သိဋ္ဌိ-အဘိနဝ ၁-၃၂၀-ပါဌန္တရံ)	၆၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဒမိဇ္ဇကိရာတသဝရာဒိမိလက္ခန္ဓံ = ဒမိဇ္ဇကိရာတယဝနာဒိမိလက္ခန္ဓံ (သီ)	
...ယဝနာဒိမိလက္ခန္ဓံ (သျှာ)	၁၅၉
ဒယန္တိ = ဥပနယန္တိ (သျှာ၊ က)	၁၄၂
ဒလိဒ္ဓါပိ = ဒဋ္ဌိဒ္ဓါပိ (သီ) ဒလိဒ္ဓေပိ (က)	၂၇၀
ဒသဗလဒေသိတံ = ဒသဗလေန ဒေသိတံ (က)	၅
ဒသာမိကံ = ဒသုတ္တရံ (သီ)	၂၉၇
ဒသိတုံ = ဒက္ခိတုံ (သီ)	၁၂၉
ဒါနေ = ဒါနိ (သီ၊ သျှာ) ဒါနံ (က)	၂၆၅
ဒိဋ္ဌိ နာမံ = ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နာမံ (သီ၊ သျှာ)	၃၂၇
ဒိဋ္ဌိယောဝ = ဒိဋ္ဌိယေဝ (က)	၉၉
ဒိဋ္ဌိသဉ္ဇာနေနေဝ = ဒိဋ္ဌိသံဝရေနေဝ (သီ) ဒိဋ္ဌိသဉ္ဇာရေနေဝ (သျှာ)	၂၅၀
ဒိပ္ပတိ = ဒိဗ္ဗတိ (က)	၄
ဒိဗ္ဗသောတာဂိဂမာယ = ဒိဗ္ဗသောတာဂိဂမဿ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၀
ဒိသ္ဗာ “ဘော = ဒိသ္ဗာ ကိ” ဘော (သီ၊ သျှာ)	၁၀၅
ဒုက္ခဝူပသမနန္တိ = ဒုက္ခဝူပသမောတိ (သျှာ)	၁၁၁
ဒုတိယပဒေန = ဒုတိယဝါဒေန (သီ)	၁၄၆
ဒေမိတိ = ဒေသေမိတိ (သျှာ၊ က)	၃၀၃
ဒေသကော = ဒေသေတာ (သျှာ)	၃၅
ဒေသနာဝိလာသမယော စေဝ = ဒေသနာဝိလာသော စေဝ (သီ၊ သျှာ)	၆၆
ဒေသေထာတိ = ဒေထာတိ (သီ) ဒေသေထာတိ (က)	၅၀
ဒေသေန္တော = ဒေသေန္တော (သျှာ)	၃၁၉
ဒေသောပဒေသေ = ဒေသာပဒေသေ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၅
ဒွတ္တိံ သသက္ကဒေဝရာဇ = ဒွတ္တိံ သဒေဝရာဇ (သီ၊ သျှာ)	၄၁
ဒွါဒသဝဿပတ္တကာလေ = ဒွါဒသဝဿမတ္တကာလေ (သီ)	
ဒွါဒသမတ္တဝဿပတ္တကာလေ (သျှာ)	၈၄
ဒွါရကဝါဠံ = ကဝါဠံ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၅
ဒွါသိတိ = ဒွါသိတိံ (သီ)	၅

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ဓမ္မဝဿေန = ဓမ္မဿဝနေန (သျှာ) ဓမ္မဒေသနာယ (က)	၂၁၆
ဓမ္မသေတူတိ = ဓမ္မဟေတူတိ (သိ)	၃၂၄
ဓာတာ = ဓတာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၃၁
ဓိတာ သာမိတိ = ဓိတမှိတိ (သျှာ) ဓိတာမှိတိ (က)	၂၃၃
ဓုတဝါဒေါ ဝါ = ဓုတဝါဒီ ဝါ (သိ) ဓုတင်္ဂဓရော ဝါ (သျှာ)	၁၇၂
ဓုနန္တော ဝိယ = ဩပုဏန္တော ဝိယ (သိ) ဥတ္တနန္တော (သျှာ)	၂၃၉

[၁]

န ကိလမဿ် = န ကိလမတိ (က) န ကိလမထ (သိ၊ သျှာ)	၂၂၆
နခပတ္တတုဏ္ဍာဒီဟိ = နခပက္ခတုဏ္ဍာဒီဟိ (သိ)	
နခမုခတုဏ္ဍာဒီဟိ (က)	၁၀၆
နဋ္ဌသမဇ္ဇံ = နဋ္ဌသမဇ္ဇာ (သိ) နဋ္ဌာဒိသမဇ္ဇံ (သျှာ)	၈၁
နဒိကုဉ္ဇန္တိပိ = နဒိကုဉ္ဇန္တိပိ (သျှာ)	၁၀၈
န နံ ဒက္ခန္တိတိ = န တံ ဒက္ခန္တိတိ (သိ)	၁၁၇
နယနဓနရဇပုတ္တဒါရပရိစ္စာဂန္တိ = ဓနပုတ္တဒါရဇိပိတပရိစ္စာဂန္တိ (သျှာ)	၆၀
န ဝါယံ = နေဝါယံ (သျှာ)	၅
န ဝိပရိဏမန္တိတိ = န ဝိပရိဏာမေန္တိတိ (က)	၁၅၁
နာဋဿ = နာထဿ (သိ)	၁၃၂
နာဟိကာလေန = န အတိဒိဝါကာလေ (သိ၊ က)	၂၉၀
နာနာရတနဝိစိတ္တ = ရတနဝိစိတ္တ (သိ၊ သျှာ)	၁၀
နိကာယောတိ = နိကာယာတိ (သိ)	၂၃
နိကေတနမိဝ = ဇလန္တမိဝ (သျှာ၊ က)	၁၀
နိဗ္ဗာဏျရုက္ခာဒီနံ = နာမနိဗ္ဗာဏျရုက္ခာဒီနံ (သိ)	၂၂၀
နိစ္စတော = နိစ္စာဒိတော (သျှာ၊ က)	၂၀၈
နိစ္စရိတေဟိ = ဝိစ္စရိတေဟိ (သျှာ၊ က) ဝိစ္စရိတေဟိ (က)	၁၂၀
နိဋ္ဌိတေ = ဋ္ဌိတေ (သျှာ၊ က)	၂၉၂
နိဋ္ဌိသိတွာ = ဥဒ္ဓိသိတွာ (က)	၃၂၀
နိဗ္ဗမထ = နိဗ္ဗရထ (က)	၇၄
နိပဇ္ဇာ = နိပဇ္ဇေ (က)	၁၇၈
နိပဇ္ဇာဝဿ = နိပဇ္ဇော စဿ (သိ) နိပဇ္ဇော ပနဿ (သျှာ)	၂၅၅

နာနာပဒြာ

ပိဋကံ

[န]

နိဗ္ဗေဒါ = နိဗ္ဗေဒာ (သျှာ) နိဗ္ဗုဒ္ဓေါ (က)	၁၇၀
နိဗ္ဗတ္တိကံ = နိဗ္ဗတ္တနိကံ (က)	၂၀၁
နိမိတ္တံ = နိမိတ္တသညံ (သီ၊ သျှာ) နိမိတ္တံ သညံ (က)	၆၂
နိမ္မိလိတမတ္တေသု = နိမ္မိလိတမတ္တေသု (သျှာ)	၁၂၈
နိမ္မထနဿ = နိမ္မဒ္ဒနဿ (က)	၆၁
နိယတာ = နိယတ္တာ (သီ)	၁၄၆
နိယူဟာဒယော ပရိပူရေတွာ = နယူဟာဒယောပိ ပူရေတွာ (သီ)	
နိယူဟာဒယော ပန ပူရေတွာ (သျှာ)	၂၅၃
နိယျာတုံ = နိယျာနိတုံ (က)	၃၁၆
နိဝါရာ နာမ = နိဝါရော နာမ (သီ)	၂၉၃
နေဝံ'ရေ = နေဝရေ (သီ)	၂၃၇
နာနကောဠက = နဟာနကောဠက (သီ)	၈
နာပနံ = နဟာပနံ (သီ) နဟာပနံ ဝိယ (သျှာ)	
နာပနံ ဝိယ နာပနံ (က)	၈၄
နာပိကာ = နဟာပိတာ (သီ)	၁၄၃

[ပ]

ပကတိနိဗ္ဗတ္တိဋ္ဌာနေသုယေဝ = ပကတိနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေယေဝ (သျှာ)	၁၀၂
ပက္ကံ ပက္ကံ = ပက္ကပက္ကံ (သီ)	၁၇၉
ပကာသာ = ပကာသိတာ (က) သုပ္ပကာသာ (အံ-ဋ ၁-၉-ပိဋ္ဌေ)	၃၃
ပက္ခန္ဓော = ပက္ခန္ဓော (သီ၊ သျှာ)	၃၉
ပစ္စဉနံ = သစ္စဉနံ (သီ၊ ဒီ-အဘိနဝ ၁-၃၇၇-ပိဋ္ဌေ)	၉၂
ပစ္စယပရမ္ပရံ = ပစ္စယပရမ္ပရာယာ (က)	၁၁၅
ပစ္စယောတိ ဟေတုဝေဝစနမေဝ = ပစ္စယော ဟေတုဝေဝစနမေဝ (သျှာ)	
ပစ္စယော ဟေတုတိ ဝေဝစနမေဝ (က)	၁၄၆
ပစ္စာသီသတိတိ = ပစ္စာသိသတိတိ (သီ၊ သျှာ)	၃၀၂
ပစ္စာ ဒုဂ္ဂတပုရိသေဟိပိ = ပစ္စာနုဂ္ဂတပုရိသေဟိပိ (က)	၂၇၀
ပဇာနံ = ပဇာနနံ (ဗဟုသု)	၁၀၀
ပဉ္စပရိဝဇ္ဇော = ပဉ္စပရိဝဇ္ဇေ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၉

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပဉ္စမတ္တာ ပဉ္စမမာဏ”န္တိ = ပဉ္စမတ္တာ ပမာဏာတိ (သီရိ-အဘိနဝ ၁-၁၈၃-ပိဋေ)	၃၆
ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝုတော = ပဉ္စသတဘိက္ခုပရိဝါရော (ကံ)	၃၃၄
ပညာဂတေန = ပညာဗလေန (သျှာ)	၁၀၈
ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော = ပညာသင်္ကလနနိစ္ဆယော (သီ)	
ပညာသကလပိနိစ္ဆယော (သျှာ) ပညာသင်္ကဟပိနိစ္ဆယော (က)	၂
ပဉ္စ ပုဋ္ဌော ဝိဿဇ္ဇေမိတိ = ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေမိတိ (သျှာ၊က)	၂၉၇
ပဉ္စပုစ္ဆိနံ = ပဉ္စပုစ္ဆိနံ (သျှာ၊က)	၉၁
ပဉ္စပဋ္ဌာယန္တာ = တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ (ဗဟူသု)	၁၇၃
ပဉ္စိက္ခိပါမာတိ = ပဉ္စိက္ခိပါဿာမာတိ (က)	၂၅၉
ပဉ္စိဇာနာတိ = ပဉ္စိဇာနာတိ (သီ) ပဇာနာတိ (သျှာ)	၃၀
ပဉ္စိပန္နော စ မံ = ပဉ္စိပတ္တိယာ မံ (သျှာ၊က)	၂၉၇
ပဉ္စိပန္နော = မဂ္ဂပုဋ္ဌိပန္နော (သျှာ၊က) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋ္ဌိပန္နော (က)	၃၆
ပဉ္စိပရိဝတ္တိတွာ = ပဉ္စိနိဝတ္တိတွာ (က)	၂၂
ပဉ္စိဗာဟယမာနော = ပဉ္စိဗာဟိယမာနော (သီ၊က)	၄၀
ပဉ္စိဗာဟိတုံ = ပဉ္စိပုရိတုံ (သီ၊သျှာ)	၁၉၁
ပဉ္စိဗာဟိယျတိ = ပဉ္စိဗာဟိယတိ (သီ၊သျှာ)	၄
ပဉ္စိမုခံ = ပရိမုခံ (က)	၂၂၃
ပဉ္စိသံဝေဒယမာနာနံ = ပဉ္စိသံဝေဒိယမာနာနံ (သီ၊က)	၁၁၆
ပဉ္စိသန္တာရံ = ပဉ္စိသဏ္ဍာရံ (သျှာ) ပဉ္စိသန္တာရံ (က)	၈၁
ပဉ္စိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ = ပဉ္စိသမ္ဘိဒါ (သီ၊သျှာ)	၁၇
ပဏိပါတေနာတိ = ပါဏိပါတေနာတိ (သျှာ၊က)	၂၀၆
ပတိကိဋ္ဌော စ = ပတိကုဋ္ဌော စ (က) ပဉ္စိကိဋ္ဌော စ (သျှာ၊က)	၂၁၀
ပတ္တပရိဝါရိတံ ဝိယ ကေသရံ = မိဂပရိဝါရိတော ဝိယ ကေသရော (သျှာ) ၄၁	
ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော = ပတိအယိတဗ္ဗကော (သီ)	
ပဋိယာယိတဗ္ဗကော (သျှာ)	၇၂
ပတ္တာ = ပတ္တာ (က)	၂၈၄
ပနေတ္ထ = ပဒေသု (က)	၂၉၀
ပနေသ = ပန (က)	၂၉၀
ပန္နကော = ပဏ္ဍကော (သီ)	၁၄၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ပရသံဟရဏံ = ပရဿ ဟရဏံ (သီ၊ သျှ၊ က)	၇၀
ပရိဂတာ = ပရိဂ္ဂဟိတာ (သီ၊ ဝိ-အဘိနဝ ၂-၁၃၇-ပိဋေ)	၁၉၅
ပရိတုဋ္ဌာ ဘတ္တပုဋ် = ပရိတုတ္တဘတ္တပုဋ် (သျှ၊)	
တုဋ္ဌာယ ဘတ္တပုဋ် (က)	၂၄၁
ပရိနိဗ္ဗာနဓမ္မော = နိဗ္ဗာနဓမ္မော (သျှ၊)	၂၇၉
ပရိမဒ္ဓိတုံ = မဒ္ဓိတုံ (သီ၊ သျှ၊)	၂၂၃
ပရိမာရိတိန္ဒြိယော = ပရမဓိတိန္ဒြိယော (သျှ၊ က)	၃၀၄
ပရိယတ္တိဗ္ဗာဇနတ္ထတော = ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော (သီ၊ သျှ၊)	၁၉
ပရိယိဋ္ဌာ = ပရိဇ္ဈဋ္ဌာ (သီ)	၃၃၅
ပရိဝါရေယျာထာ”တိ = ပရိဝါရေယထာတိ (သီ)	၁၃၄
ပရိသာ စ မဟာတိ = ပရိသာတိ (သီ)	၁၂၄
ပရိသာဝစရာ = ပရိသာ ဇနာ (က)	၂၃၇
ပရူဇမဿုဒါဋ္ဌိကံ = ပရူဇကေသမဿုဒါဋ္ဌိကံ (သျှ၊)	၂၃၄
ပလဋ္ဌတိ = လဋ္ဌတိ (ဗဟူသု)	၁၁၁
ပဝတ္ထဖလဘောဇနာ = ပဝတ္ထဖလဘောဇိနော (သီ)	၂၄၁
ပဝါသဂမနံ = သင်္ဂါမဂမနံ (က)	၀၉
ပဝုဋ္ဌာတိ = သပုဋ္ဌာတိ (က)	၁၄၀
ပဝေစေတုကာမော = သံဝေစေတုကာမော (သီ)	၃၂၀
ပသေနဒိနာ = ပသေနဒိနာ (က)	၂၁၉
ပဟတောကာသဉ္စ = ဂတောကာသံ (သီ) ဟတောကာသံ (သျှ၊)	၁၉၂
ပဟာယ ဂတော = ပဟာယ (က)	၆၁
ပါကဋ္ဌဇနပဒံ = ဇနပဒံ (သျှ၊ က)	၂၃၇
ပါနိနအမ္မလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ = ပါနိနံ အမ္မလဋ္ဌိကဋ္ဌာနံ (သီ၊ က)	၁၂၀
ပါနိနာဘိမုခါ = ပါနိနမုခါ (သီ)	၂၃၁
ပါဋိယေက္ကာ = ပါဋိက္ကာ (သီ) ပဋိကော (သျှ၊)	၁၃၅
ပါဋိယေက္ကာ = ပါဋိယေကော (သျှ၊) ပါဋေက္ကာ (က)	၃၂၃
ပါတရာသဘတ္တံ = ပါဒဝတ္တံ (သီ၊ သျှ၊) ပါနဝတ္တံ (မ-ဋ္ဌ ၂-၅၅-ပိဋေ)	၂၁၄
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလာ = ပါတိမောက္ခသီလံ (သီ)	၂၉၅
ပါတိကဝဂ္ဂေါတိ = ပါဋိကဝဂ္ဂေါတိ (သီ) ပါတိယဝဂ္ဂေါတိ (သျှ၊)	၂

နာနာပါဌာ

၄၀၉

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၀]

ပါနိယပါနကာဒီနိ = ပါနိယနဟာနောဒကာနိ (သီ)	၂၀၄
ပါသာဒိကတ္ထံ = ပါသာဒိကာနိ ယတ္ထ (သျှာ) ပါသာဒိကာ'တ္ထ (သီ)	၂၂၆
ပါဟုနကသက္ကာရော = ပဟေနကသက္ကာရော (သီ)	
ပဟေဏကသက္ကာရော (က)	၁၄၉
ပိဋ္ဌိကဏူကေ = ပိဋ္ဌိကဏူကဋ္ဌိကေ (သျှာ၊က)	၁၀၀
ပိလက္ခော = မိလက္ခ (သျှာ၊က)	၇၉
ပုစ္ဆတိ = ပုစ္ဆာ (သီ)	၃၂၅
ပုစ္ဆိတာ = ပုစ္ဆိတ္ထ (သီ)	၁၄၄
ပုဋ္ဌေန = ပုဋ္ဌေန အာဟ စ (က)	၂၄၆
ပုထု = ပုထု (သျှာ)	၅၉
ပုဗ္ဗဏ္ဍာဒီနိ ဝါ = ပုဗ္ဗဏ္ဍာပရဏ္ဍာဒီနိ ဝါ (သီ၊သျှာ)	၂၄၁
ပုဗ္ဗန္တာပရန္တကပ္ပိကေ = အပရန္တကပ္ပိကေ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တ- ကပ္ပိကေ စ (သျှာ၊က)	၁၁၂
ပုဗ္ဗေပါဟံ = ပုဗ္ဗေပဟံ (သီ) ပုဗ္ဗေဝါဟံ (သျှာ)	၂၀၀-၂၀၉
ပုရက္ခတ္တာ = ပုရက္ခိတ္တာ (က)	၂၅၅
ပုရိမပါဒေယေဝ = ပုရိမပဒေသံယေဝ (သီ၊သျှာ)	၁၆၉
ပုရိမသဝနံ = ပုရိမဝစနံ (က)	၃၂
ပူဇံ ကုရုမာနာ = ပူဇယမာနာ (က)	၃၂၀
ပူရေတုံ သက္ကောန္တိ = န ပူရေတုံ န သက္ကောန္တိ (သီ)	၂၉၇
ပူဝိကာ = ဘတ္တကာရကာ (သီ၊က)	၁၄၃
ပေါက္ခရသာတိတိ = ပေါက္ခရသာဒီတိ (သီ)	၂၁၇
ပေါခါနုပေါခံ = ပေါခါနုပေါခံ (သျှာ)	၁၆၀
ပေါတ္တနိယံ = ပေါတ္တနိယံ (သျှာ) ပေါတ္တနိကံ (က)	၁၂၄
ပေါသိနိ၊ ဝနိနိတိ အတ္ထော = ပုဿန္တိ ဝနန္တိတိ အတ္ထော (သီ)	
ပေါသိန္တိ ဝနန္တိတိ အတ္ထော (သျှာ)	၁၉၆

[၀]

ဖရသဝစနသမုဒါစာရေ = ဖရသဝစနသမုဒါစာရေန (သျှာ၊က)	၂၂၀
ဖုသတိ = ဖရတိ (သျှာ)	၁၉၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဗ]

ဗဒ္ဓိ ပုဇွန် = ဗန္ဓုပုဇွန် (သျှာ)	၂၃၅
ဗန္ဓုကရဏံ = ထဒ္ဓုကရဏံ (သီ)	၉၁
ဗလာကာ = ဗကာ (က)	၈၆
ဗဟံ ဓနံ = ဗဟုဓနံ (သျှာ) ပဟူတံ ဓနံ (က)	၂၆၉
ဗဟုဝစနနိဒ္ဓေသော = ပုထုဝစနနိဒ္ဓေသော (သီ၊ သျှာ)	၉၃
ဗဟူပကာရတ္တာ = ဗဟုကာရတ္တာ (သီ)	၂၈၁
ဗာလာတပသမ္ပဿေန = ဗာလာတပဒဿနေန (သီ)	၂၅၆
ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ = ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ (သျှာ၊ က)	၁၄၈
ဗာဝရိဿ = ဗာဝရိယဿ (သီ၊ က)	၁၄၁
ဗိဓ္ဓောဟနံ = ဗိဓ္ဓောဟနံ (သျှာ)	၁၀
ဗိဇနိံ = ဝိဇနိံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၁၂
ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုသံဃံ = ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗေယ ဘိက္ခုသံဃဿ (က)	၁၂၃
ဗုဗ္ဗုဇကေဟိ = ပုဗ္ဗုဇကေဟိ (က)	၁၉၅
ဗုဒ္ဓပထန္တိ = ဗုဒ္ဓပဇ္ဇန္တိ (သီ)	၂၃၄
ဗြဟ္မလောကော = ဗြဟ္မာ (သီ၊ သျှာ)	၃၃၃
ဗြဟ္မဝစ္ဆသီတိ = ဗြဟ္မဝနီတိ (သီ)	၂၅၁
ဗြာဟ္မဏောဝ = ဗြာဟ္မဏာဝ (သျှာ)	၃၈

[ဘ]

ဘဂဝတော = ဘဂဝတာ (သီ သျှာ)	၂၅၈
ဘဠိတွာ = ဘဇိတွာ (သျှာ)	၆၂
ဘတ္တကာရကာ = သူပိကာ (သီ)	၁၄၃
ဘတ္တကိစ္စပရိယောသာနေ = ဘတ္တကိစ္စကာလေ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၃
ဘဒ္ဒမုတ္တကန္တိ = ဘဒ္ဒမုဒ္ဒကန္တိ (သျှာ)	၇၉
ဘဒြိ = ဘဒ္ဒံ (သီ)	၂၃၇
ဘဿာတိ = ရဘဿာတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၈
ဘာဝါနုက္ကမော = ဝိဘာဝနာနုက္ကမော (သျှာ) ဘာဝါနုက္ကမော (က)	၁၅၈
ဘိက္ခာပဋိဂ္ဂဟဏာဒိဝေနေ = ဘိက္ခာဂဟဏာဒိဝေနေ (က)	၁၇၇
ဘိန္ဒိတွာ = ဆိန္ဒိတွာ (သျှာ) ဆိန္ဒိတွာဝ (က)	၃၃၀

နာနာပါဌာ

နာနာပါဌာ

[ဘ]

ဘုက္ကာရံ = ဘုံကာရံ (သီ)	၃၁၇
ဘုက္ကော = ဘုဇ္ဇန္တော (က)	၂၀၃
ဘုမ္မဇာလံ = ဘုမိဇာလံ (သီ) ဘုမ္မပါယံ (သျှာ)	၂၃၁
ဘူတလက္ခဏန္တိ = ဘူတကာရဏာ (က)	၃၁၆
ဘောဂနာသနဘယာ = ဘောဂနာသနဘယေန (သျှာ၊က)	၂၆၁
ဘောတော စ ဂေါတမဿ = ဘော ဂေါတမ (က)	၂၂၅

[ဝ]

မဇ္ဈိနိကေ = မဇ္ဈိန္တိကေ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၄
မဇ္ဈိဋ္ဌိကာယ = မဇ္ဈေဋ္ဌိကာယ (သီ)	၈၂
မဒဟတ္ထိ = မတ္တဟတ္ထိ (သီ၊ သျှာ)	၁၈၆
မန္တာဏိပုတ္တော = မန္တာနိပုတ္တော (သီ) မန္တာနိပုတ္တော (သျှာ၊က)	၁၇၂
မဟဉ္စ = မဟစ္စ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၃၅
မဟတာ = မဟတိယာ (က)	၂၁၆
မဟန္တဘဝဒီပနတ္ထံ = ဂုဏမဟန္တဘဝဒီပနတ္ထံ (သျှာ)	၂၅၃
မဟာဘာရာတိ = ဒုဗ္ဗရာတိ (သျှာ) မဟာဂဇာ (ဒွိကာ)	၁၈၅
မဟာသီဟနာဒံ = ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ (သီ)	၂၉၅
မဟိံသီ = မဟိသီ (သီ၊ သျှာ)	၇၃
မာဏဝါပိ = မာဏဝကာတိ (သျှာ၊က)	၂၂၄
မာတုဋ္ဌာနေ = မာတိဋ္ဌာနေ (သီ) မာတိကဋ္ဌာနေ (သျှာ)	၂၃၂
မာနုသကာ = မာနုသိကာ (က)	၁၁၁
မာနုသကေသု = မာနုသကေသု (က)	၁၇၅
မာလာဂန္ဓမူပဝတ္ထာဒီဟိ = မာလာဂန္ဓမူပဝတ္ထာဒီဟိ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၈
မိတ္တာနမဒြုဗ္ဗော = မိတ္တာနမဒြုဗ္ဗော (သျှာ၊က)	၁၅၄
မိယမာနော = မိယျမာနော (သီ) နိယျမာနော (သျှာ)	၂၅၈
မုစ္ဆန္တိ = မုဇ္ဇန္တိ (သျှာ)	၁၆၈
မုစ္ဆိတုကာမာ = မုဇ္ဇိတုကာမာ (သျှာ)	၁၆၉
မုစ္ဆိံသု = မုဇ္ဇိံသု (သျှာ၊က)	၁၃၈
မုဇ္ဇာပေတွာ = ပမုဇ္ဇာပေတွာ (သျှာ၊က)	၁၃၈
မုဇ္ဇေ = မုဇ္ဇတော (က)	၉၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

....မုဏ္ဍကရဏံ =မုဏ္ဍကကရဏံ (သျှာ)....မုဏ္ဍိကကရဏံ (က)	၂၆၅
မုဏ္ဍိယောတိ = မဏ္ဍိယောတိ (သီ၊ သျှာ)	၂၇၅
မုတ္တဟရိတကံ = ဂေါမုတ္တဟရိဋကံ (သျှာ၊ က)	၁၈၄
မူလသစ္စံ = မူလစ္စံ (သျှာ) မူလစ္စေဇ္ဇံ (က)	၁၂၅
မောစေဿာမာတိ = မောစေမာတိ (သီ) မုဗ္ဗိဿာမာတိ (က)	၃၂၄
မောဒါ မောဒမာနာ = မုဒမောဒမာနာ (သီ)	၂၆၅
....မောရသမေ =မောရသဒိယေ (က)	၂၂၉

[၉]

ယညဝါဠံ = ယညာဝါဠံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၂၇၅
ယထာကထဉ္စ = ယထာ ကထဉ္စိ (သီ)	၂၅၄
ယထာနာမဝသေနေဝ = ယထာရူပိဝသေနေဝ (သျှာ)	၂၆၉
ယထာဿ = ယထာ (က)	၁၉၃
ယမကယမကာ ဝိယ = ပုရိမယမကာ ဝိယ (က)	၅၇
ယာဝဒေ = ယာဝဒေဝ (သီ၊ သျှာ)	၃
ယုတ္တံ နု ခေါ ဧတံ ဝတ္တုန္တိ အတ္ထော = ဧတံ ဝစနာယ ဧတံ ဝတ္တု ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (သီ) ဧတံ ဝစနာယ ဝတ္တု ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (သျှာ) ယုတ္တံ နု ခေါ ဝစနာယ၊ ဧတံ ဝတ္တု ယုတ္တန္တိ အတ္ထော (?)	၂၇၅
ယေန ကေနစိ = ယေန တေန (သီ)	၂၆၆
ယေနိစ္ဆကံ = ယထိစ္ဆကံ (သျှာ) ယဒိစ္ဆကံ (က)	၁၈၅
ယေ ဝေါ = ယေ တေ (က) (သီဠိ-အဘိနဝ ၁-၄၁၀-ပိဋေ။)	၁၀၁
ယော အနေန ခန္ဓကေ = ယော ခေါ ခန္ဓကေ (သီ)	၂၉၈

[၁၀]

ရဇော = ဝူမရဇော (သျှာ)	၁၂၉
ရဇောပထော = ရဇောပထော (သီ၊ သျှာ)	၁၆၂
ရဇ္ဇအနုသာသနသာလာ = ရဇ္ဇ အနုသာသနသာလာ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၈
ရက္ခာ = ရက္ခာ (သျှာ)	၁၀၈
ရထော ယုဒ္ဓိတိ = ရထော ယုဒ္ဓိန္တိ (သီ)	၂၆၄
ရာဇဂ္ဂမဟေသိယာ = ရာဇမဟေသိယာ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၉

နာနာပါဌာ

၄၁၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၇]

ရာဇလိဋ္ဌာယ = ရာဇလိဋ္ဌာယ (သီ)	၂၁၉
ရာသိကတံ = ရာသိရာသိကတံ (သီ)	၂၄၄
ရုစိ = ရုစိယော (ဗဟူသု)	၃၁၀
ရူပါ စ = ရူပဇ္ဇ (သီ)	၁၇၅

[၈]

လဂ္ဂါမ = အလဂ္ဂါ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၉
လဘတိ”တိ = လဘိဿတိတိ (သျှာ)	၂၆၀
လဘိ = ဥပေတိ (သျှာ) လဘတိ (က)	၂၁၂
လိင်္ဂဝိပရိယာသော = လိင်္ဂဝိပရိယာယော (က)	၁၃၅
လိစ္ဆဝိရာဇာ = လိစ္ဆဝိ (သီ)	၂၀၀
လေယျမ္ဗိ = လေဟမ္ဗိ (သျှာ)	၈၂
လောဘသဟဂတာ = ရာဂသဟဂတာ (သီ၊ က)	၅၄
လောမသာယ = လောမသာယ ဗာဟာယ (သီ)	၂၀၀

[၉]

ဝစတ္ထံ = ဝစတ္ထံ (သီ) ဝပတ္ထံ (သျှာ)	၇၉
ဝစနုဗျတ္တယော = ဝစနုဗျတ္တယောဂေါ (သျှာ၊ က)	၁၂၉
ဝစနသမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟေ = ဝစနပုဋ္ဌိဂ္ဂဟေ (သျှာ)	၂၇
ဝဏမတ္တစောဠကာနိ = ဝဏပဠစောဠကာနိ (သီ)	
ဝဏပဠစောဠကာနိ (သျှာ)	၁၇၀
ဝတစရိယာဒိ = ဝတ္တစရိယာဒိ (သျှာ)	၂၅၂
....ဝတဿ”ဿ”န္တိပိ = “ဝတဿာယ”န္တိပိ (ဗဟူသု)	
(သီဋီ-အဘိနဝ ၂-၅၄-ပိဋေ)	၁၅၂
ဝနပဗ္ဗာရံ = နဝံ နဝံ (သီ)	၁၀၆
ဝန္တနံ နာမ = ဝန္တိတံ နာမ (သီ)	၂၅၇
ဝဝဿဂ္ဂတ္ထေ = ဝစသာယတ္ထေ (က)	၂၁၁
ဝသနဝနံ = ဝသန္တဝနံ (သီ) ဝသနဌာနံ ဝနံ (က)	၁၂၂
ဝသန္တာနိ = ဝသန္တာ (သီ)	၆
ဝသလိ = ဝသလီ (သီ)	၂၃၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဝသသီ”တိ = ဝသီတိ (သီ၊ က)	၂၁၄
ဝသီသတေဟိ = ဝသီသတေဟိ (သီ၊ သျှာ)	၁
ဝါ = ဝါ သမာပဇ္ဇန္တော (သီ၊ သျှာ)	၃၀၉
ဝါဒသံဃဋ္ဌေ = ဝါဒသံဃာဋ္ဌေ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၆
....ဝါဒီနံ ဝါဒံ = ဝါဒါနံ ဝါဒံ (သီ) ဝါဒါနုဝါဒံ (သျှာ)	၂၉၇
ဝါလုကပုဉ္ဇံ = ဝါလိကပုဉ္ဇံ (သီ)	၄၉
ဝါသေဋ္ဌ = ဝါသေဋ္ဌာ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၀
ဝိဇ္ဇိတ = ပဝိဇ္ဇိတ (သီ၊ သျှာ)	၅၀
ဝိဇဟတီတိ = ဇဟတီတိ (သီ) ပဇဟတီတိ (သျှာ)	၁၀၉
ဝိဇိတာဝိ နာမ = ဝိဒိတဝိသေသော နာမ (သီ)	
ဇိဝိတဝိသေသော နာမ (သျှာ)	၂၁၂
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ = ဝိဇ္ဇာစရဏံ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၉
ဝိရုနန္တာ = ဝိတုဒန္တာ (သျှာ)	၁၀၆
ဝိနဿမာနဿ = မကဿ (သျှာ၊ က)	၉၁
ဝိနိစ္ဆိနိတုံ = ဝိနိစ္ဆေတုံ (သီ) ဝိနိစ္ဆိတုံ (သျှာ)	၂၄၅
ဝိပရိဝတ္တမာနာ = ပရိဝတ္တမာနာ (သီ၊ သျှာ)	၂၃၆
ဝိပဿနာပညာယ = ဝိပဿနာဒိပညာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၆၁
ဝိပဿနာဉာဏဿေဝ = ဝိပဿနာဝိညာဏဿေဝ (သီလိ-အဘိနဝ ၂-၁၄၆-ဝိဋ္ဌေ)	၁၉၈
ဝိပ္ပလမ္ဘေယျာသိ = ဝိပ္ပလမ္ဘယသိ (သီ)	၁၃၇
ဝိမောစေတု = မောစေတု (က)	၃၂၇
ဝိယာကရိသံ = ဗျာကရိသံ (သီ၊ သျှာ)	၁၄၁
ဝိရဇ္ဇိတွာ = နိဝတ္တေတွာ (က)	၃၁၂
ဝိရာဇေတွာ = ဝိရဇ္ဇိတွာ (သျှာ)	၆၂

[သ]

သံဃရိတ”န္တိ = သင်္ခရိတန္တိ (က)	၂၆၄
သံဃရိတွာ = သင်္ခရိတွာ (က)	၂၆၄
သံဝရဏန္တိ သံဝရဏံ နာမ = သံဝဒနန္တိ သံဝဒနံ နာမ (သီ၊ သျှာ)	၉၀
သံဝိဇ္ဇန္တိ = သန္တာသံ ဝိဇ္ဇန္တိ (သီ)	၃၂၀

နာနာပါဌာ

၄၁၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သံဝိသဇေတော = သံဝိဘဇိတော (သျှာ) သံဝိဘဇေတော (က)	၁၀၃
သံသာဒေသန္တိ”တိ = သံသာရေသန္တိတိ (က)	
သံသီဒေသန္တိတိ (သျှာ)	၄၉
သံသီဒေါ = သံသာဒေါ (သီ) သံသာရော (သျှာ)	၁၁၃
သံသုမာရပတိတေန = သုံသုမာရပတိတေန (သီ)	၂၆၀
သံဟရိတွာ = သံဆရိတွာ (သီ)	၂၆၉
သကာရဏေန = သဟကာရဏေန (က)	၂၅၉
သက္ခိဿတိ = သက္ခိ (သီ) အသက္ခိ (သျှာ)	၄၉
သကျာ = သက္ကာ (က)	၂၃၄
သင်္ကလနသဠုပ္ပါဒနာဒိဝသေန = သင်္ကလနသဒ္ဓပ္ပါဒနာဒိဝသေန (က)	၉၀
သင်္ခပလိတကုဋ္ဌံ = သင်္ခပလိတကုဋ္ဌံ (သျှာ၊ က)	၂၄၃
သဇိတာ = သဇ္ဇိတာ (သျှာ)	၁၀၃
သဇောတိဘူတန္တိ = သံဇောတိဘူတန္တိ (သျှာ)	၂၃၆
သဇ္ဇနကာလေ = မဇ္ဇနကာလေ (က)	၁၀၅
သဇ္ဈာယပရိယောသာနေပိ = သဇ္ဈာယနပရိယောသာနေပိ (က)	၁၂၀
သဉ္ဇုတ္တရိတံ = သံဘရိတံ (သီ) သဉ္ဇုတ္တရိတံ (သျှာ)	၃၁၁
သဏိကံ = ဤသကံ (သီ)	၂၂၅
သဏှသုရမံ အတ္တန္တရံ = သုရမအတ္တန္တရံ (သီ-က)	၁၀၀
သတညှိန်ကာနိ = သတသဟဿညှိန်ကာနိ (သီ)	၁၃၆
သတသဟဿဿ ကင်္ခါ = သတသဟဿသင်္ချာ (က)	၃၂၀
သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာဒ္ဓါရေ = သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာဒ္ဓါရေ (သီ)	
သတ္တပဏ္ဍိဂုဟာဒ္ဓါရေ (သျှာ)	၉
သတ္တမေ ဝါရေ ပဗ္ဗဇိတော = သတ္တဝါရေ ပဗ္ဗဇိတွာ (က)	၃၁၂
သတ္တရတနာနံ ပူရေတွာ = သတ္တရတနပူရာ ကတွာ (သီ၊ သျှာ)	၂၅၃
သတ္တဝိသာမိကာနိ = ဝိသာမိကာနိ (သီ၊ က)	၁၃
သဒ္ဓသုဏနံ = သဒ္ဓံ သုဏာတိ (သျှာ၊ က)	၂၇၉
သဒ္ဓဟိဿတိ = န သဒ္ဓဟိဿတိ (သီ)	၃၂၄
သဒ္ဓါယ = သဒ္ဓါ (သျှာ)	၂၄၀
သန္တကာ ဟိ ကာကဏိကာပိ = သန္တကာကဏိကာပိ (သီ)	၂၇၂
သန္တိ = သန္တိ ခေါ (သီ)	၃၁၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သန္တိကကီဠနံ = သန္တိကကီဠာကီဠနံ (သီ)	၀၂
သန္တုယံ = သန္တုယံ (က)	၁၀၈
သန္တေတုဉ္စ = သန္တေတုဉ္စ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၅
သန္တေန္တဿ = သန္တေန္တဿ (သီ၊ သျှာ)	၁၉၅
သန္တာဂါရသာလာယံ = သန္တာဂါရသာလာယံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၇
သန္တာနံ = သန္တာနဿ (သျှာ)	၇၃
သန္တဟိတံ = သန္တိဟိတံ (သီ) သန္တယုတိ တံ (သျှာ)	၂၃၇
သန္တုပ္ပိလမ္ဘိတာဒိ = သန္တုပ္ပိလမ္ဘိတာဒိ (က)	
သန္တုပ္ပိလမ္ဘိတာဒိ (ဒီ-ဇီ ၁-၃၁၅-ပိဋေ)	၂၅၂
သန္တိမိ = ဂန္ဓသန္တိမိ (ဗဟုသု)	၈၀
သဗ္ဗပဌမံ = ပဌမတရံ (က)	၁၃၆
သဗ္ဗဝါရိဖုဇ္ဇောတိ = သဗ္ဗဝါရိဖုဇ္ဇောတိ (သီ၊ သျှာ)	၁၅၁
သဗ္ဗသတ္တသတိကယာဂံ = သတ္တသတ္တသတိကံ ယာဂံ (က)	၂၆၃
သဘာဝေါ = သဗ္ဗာဝေါ (က)	၂၂၃
သမဂ္ဂတရံ = မဟဂ္ဂတရံ (သီ)	၇၇
သမဏမုဏ္ဍိကပုတ္တသုတ္တန္တဝသေန = မေဏ္ဍိယပုတ္တသုတ္တန္တဝသေန (သီ)	၁၆၃
သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော = သမဏမုဏ္ဍိကာပုတ္တော (သီ)	၃၂
သမဏေဟိ မြာဟုဏေဟိ = သမဏေဟိ ဝါ မြာဟုဏေဟိ ဝါ (သျှာ၊ က)	၂၇၃
သမန္တာဂတော = သမုန္တာ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၄
သမပဿဒ္ဓကာယစိတ္တော = သမသတ္တကာယစိတ္တော (သီ)	
ပဿဒ္ဓကာယစိတ္တော (သျှာ)	၂၅၀
သမိဉ္စိတေ = သမိဉ္စိတေ (သီ၊ သျှာ)	၁၇၆
သမိဉ္စေသိ = သမိဉ္စတိ (က)	၁၇၆
သမိဟိတန္တိ = သမိဟိတန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၄
သမိပနိဝါသနဋ္ဌာနပရိဒီပနံ = သမိပေ နိဝါသနဋ္ဌာနပရိဒီပနံ (သီ၊ က)	၁၂၂
သမုဇ္ဈေဒနလက္ခဏံ = သမုဇ္ဈေဒလက္ခဏံ (က)	၆၄
သမုဋ္ဌာနလက္ခဏံ = သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏံ (က)	၆၃
သမုပဗျူဠံ = သမုပဗျူဠံ (သီ)	၂၄၄
သမုဇညမေဝ = သမုဇညသေဝ (သီ၊ သျှာ)	၁၆၅
သမုတ္တိ = ခဏသမုတ္တိ (သီ၊ သျှာ) သီဇီ-အဘိနဝ ၁-၂၀၈-ပိဋေ။	၄၇

နာနာပါဌာ

၄၁၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သမ္ပတ္တိမဟန္တတာယ = သမ္ပတ္တိယာ မဟန္တတာယ (က)	၁၀၄
သမ္ပုကာ စ = ကသမ္ပုကာ စ (သျှာ)	၂၀၂
သမ္ပုဋ္ဌံ = ပမ္ပုဋ္ဌံ (သီ၊ သျှာ)	၃၀
သမ္ပုတိ = သမ္ပုတိ (သျှာ)	၆
သမ္ပုတိကာရဏံ = ... ကာရဏာ (က)	၃၁၆
သရဏဂမနံ ဝိယ = သရဏဂမနေ ဝိယ (သီ၊ က)	၂၀၇
သရဏတ္ထတော = ပဒတ္ထတော (သီ၊ သျှာ)	၂၀၅
သရီရသမ္ပတ္တိံ = သရီရနိပ္ပတ္တိံ (သီ၊ သျှာ)	၂၉၀
သလ္လဝတီ = သလလဝတီ (သီ) သလဋ္ဌဝတီ (က)	၁၅၆
သသမ္ပယုတ္တေသု = သမ္ပယုတ္တေသု (သျှာ၊ က)	၁၇၅
သဿရူပကာနိ = သဿဒ္ဓုသိကာနိ (သီ) သဿဒ္ဓုသကာနိ (သျှာ)	၃၂၉
သဟဇာတပစ္စယော = သဟဇာတာဒိပစ္စယာ (သျှာ၊ က)	၁၇၅
သဟဿဿေဝ = သဟဿေဝ (သျှာ)	၄၅
သာကုဏိကာ = သာကုန္တိကာ (သီ)	၁၄၇
သာတိရေကာနိ = အတိရေကာနံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၁၃
သာတ္ထံ = သာတ္ထကံ (သျှာ)	၁၆၆
သာဓုကာရဒါနံ = သာဓုကာရဿ ဒါနံ (သျှာ)	၁၁
သာမိနော ပုတ္တာ = သာမိနော (သျှာ)	၂၃၀
သာဝတ္ထိံ = သာဝတ္ထိယံ (သျှာ)	၃၀၁
သိင်္ဂါလရုဏဝိဇ္ဇာတိပိ = သိင်္ဂါလရုဏဝိဇ္ဇာတိဝ် (သီ)	၈၈
သိတ္တသမ္ပုဋ္ဌံ = သုသိဋ္ဌသမ္ပုဋ္ဌံ (သျှာ) သုသမ္ပုဋ္ဌံ (က)	၁၂၈
သိနိပူရေတိ = ကာသိနိပူရေတိ (သီ) သိနိပူရေတိ (သျှာ)	၂၃၀
သိရေ = သရီရေ (သျှာ၊ က)	၉၁
သီတလဘေသဇ္ဇဉ္ဇနံ = ဘာဝနီယသီတလဘေသဇ္ဇဉ္ဇနံ (သီ)	၉၂
သီတာ ဝါရိဓာရာ တံ = သီတံ ဓာရံ ဥဂန္ဓာ (သီဋီ-အဘိနဝ ၂-၁၃၉-ပိဋေ)	၁၉၅
သီလေဟိ'လက်တော = သီလေဟလက်တော (သီ)	၅၅
သီဟသေယျကပ္ပနကာလော = သီဟသေယျ ကပ္ပနကာလော (သီ)	
သီဟသေယျကပ္ပနကာလော (သျှာ)	၈
သီဟော = သီဟောပိ (သျှာ) သီဟော စ (က)	၂၇၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ = သုကတဒုက္ကတာနံ (သီ)	၁၄၉
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ = သုကဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ (သီ)	၁၄၉
သုစိရတေန = သုစိကရေန (သျှာ) သုစိရကေန (က)	၁၄၂
သုညတာပကာသနဝိဘာဝနတ္ထံ = သုညတာပကာသနတ္ထံ (သီ)	
သုညတာပကာသနဘာဝတ္ထံ (သျှာ)	၉၅
သုဠု ဒါသာဒိဘာဝံ = သုဒ္ဓဒါသာဒိဘာဝံ (သီ၊ သျှာ)	၂၄၇
သုတ္တန္တိ = သုတ္တံ သုတ္တန္တိ (သီ၊ သျှာ)	၁၀
သုလဘဘိက္ခံ = သုလဘပိဏ္ဍပါတံ (သီ)	၄၀
သုဝိဒိတော = သုဝိဇ္ဇာနာ (သျှာ) သုဝိဇာနနာ (က)	၁၀၅
သုဒတိ စေတံ = သုဒတိ စ (သီ) သုဒတိ အတ္ထေ (သျှာ)	၁၀
သုပဋ္ဌပိတံ = သုပဋ္ဌိတံ (သီ) သုပဋ္ဌိတံ (သျှာ)	၁၇၁
သုပဋ္ဌိတာ = သုပတိဋ္ဌိတာ (သျှာ) သုပဋ္ဌိတာ (က)	၂၀၂
သေက္ခာ = သေခါ (သီ၊ သျှာ)	၂၀၁
သေတတ္ထရဏော = သေတပစ္စုတ္တရဏော (သျှာ)	၈၃
သေနိယော = သေဏိယော (သီ)	၁၃၆
သေယျထိဒံ = သေယျထိဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)	၄၆
သေသမေတ္တ = သေသံ သဗ္ဗတ္ထ (သီ)	၂၀၆
သောတုကာမတံ = သောတုကာမျတံ (သီ၊ သျှာ)	၂၀
သောဘနကရံ = သောဘနဃရကံ (သီ) သောဘနဂရကံ (သျှာ)	၀၂
သောဘနာ = သောဘဏာ (သျှာ၊ က)	၄၂
သွာဂတဝါဒီတိ = သာဂတဝါဒီတိ (သီ)	၂၅၆

[ဖ]

ဟတ္ထိနိကော = ဟတ္ထိနိ (သီ)	၂၃၀
ဟတ္ထိမေဏ္ဍာဒယော = ဟတ္ထိဗန္ဓာဒယော (သီ၊ သျှာ)	၁၄၂
ဟဒယင်္ဂမာ = ဟဒယသုခါ (သျှာ)	၇၂
ဟလိဒ္ဓိရာဂေါ ဝိယ = ဟလိဒ္ဓရာဂေါ ဝိယ (သျှာ)	၇၂
ဟလိဒ္ဓိ သိဝိဝေရံ = ဟလိဒ္ဓိ သင်္ဂဝေရံ (သျှာ)	၇၉
ဟသိတမတ္တ = သိတမတ္တ (သီ၊ သျှာ)	၂၂၉
ဟာရိတော မဟာဗြဟ္မာ = မဟာဗြဟ္မာ (က)	၄၁

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂန္တကထာယ

ဂါထာသုဒ္ဓိ

ပဌမပါဒါ

[အ-အာ]

အဗ္ဗနာနံ ခယံ ဒိတွာ
 အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ
 အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ
 အတ္တာနံ သူစနတော
 အနတ္တဇနနော ကောစော
 အနတ္တဇနနော လောဘော
 အနေကဇကတိသံသာရံ
 အပနေတွာန တတောဟံ
 အပ္ပကေနပိ မေဓာဝီ
 အပ္ပမတ္တော အယံ ဂန္ဓော
 အဟည ဘရိယာ စ
 မနဿလောကေ
 အာဒိဋ္ဌိ သီလံ ဒဿေယျ

ပိဋကံ

၃၁၇
 ၁၇၃
 ၁
 ၁၈
 ၅၂
 ၅၄
 ၁၆
 ၂
 ၂၆၅
 ၅၆
 ၁၆၈
 ၁၅၉

[ဣ]

ဣန္ဒြေဝ ကတော တဿ
 ဣတိ ပန သဗ္ဗံ ယသ္မာ
 ဣတိ မေ ပဿန္တမတိနော
 ဣဓေဝ တိဋ္ဌမာနဿ

၂
 ၂
 ၁
 ၁၅၆

[ဧ]

ဧဟံ ခေါ သရဏံ ခေမံ
 ဧဝံ ယဿာနုဇာဝေန

၂၀၈
 ၁၂၁

[က]

ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တိ
 ဘောဇ္ဇော

၁၄၁

ပဌမပါဒါ

[က]

ကရုဏာသီတလဟဒယံ
 ကိံ တေ ဝတံ ကိ ပန
 မြဟ္မစရိယံ
 ကိကိံ အဏ္ဏံ စမရိဝ ဝါယမိံ
 ကုဠေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ
 ကေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ
 ကောဏ္ဍည ပဉ္စာနိ
 ဝိယာကရောဟိ
 ကော မေ ဝန္တတိ ပါဒါနိ

ပိဋကံ

၁
 ၁၆၀
 ၅၆
 ၅၂
 ၁၆၀
 ၁၄၁
 ၂၀၃

[ဝ]

ဝန္တာန သော သတ္တ ပဒါနိ
 ဝေါဘမော
 ဝဟကာရဏ ဒိဋ္ဌောသိ

၆၁
 ၁၆

[ဝ]

ဝတုတ္ထိံသေဝ သုတ္တန္တာ
 ဝတုဓာ ဝိဘဇေ ဘောဂေ
 ဝန္တနံ တဂရံ ဝါဝိ
 ဝာတုဒ္ဓိသော အပ္ပဋ္ဌိသော စ
 ဟောတိ
 ဝိရပ္ပဝါသိံ ပုရိသံ
 ဝောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ

၂၃
 ၂၀၇
 ၅၆
 ၁၈၆
 ၁၁၉
 ၃၆

[ဌ]

ဌပေတွာ စတုရောပေတေ

၂၄

ပဋ္ဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ဘ]

တံ တံ အတ္ထမပေက္ခိယံ ၃၄
 တံ မေ ဝတ တံ ပန မြဟ္မစရိယံ ၁၆၀
 တဋ္ဌ တေ အဟမက္ခိယံ ၁၄၂
 ကဿ အကလျာဏဇနံ ၁၅၀
 တိဝိဝရဉ္စ ပတ္တော စ ၁၈၄
 တေ တာဒိသေ ပူဇယတော ၂၅၄
 တေန ပါဏိ ကာမဒဒေါ ၁၆၁
 တေသံ သမ္ပန္နသီလာနံ ၅၆

[ဘ]

ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ စ ယော အတ္တော ၃၂
 ဒိယမုသတသုတ္တန္တာ ၂၄
 ဒီဃဿ ဒီဃသုတ္တ ၁
 ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ ၂၀၈
 ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ပုတ္တာ ၅၈
 ဒုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသံ ၃၁၆
 ဒေသနာသာသနကထာ ၁၉၂၁
 ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိ ၅၂၅

[ဝ]

ဓမ္မောတိ ကိတ္တယန္တဿ ၅၄

[န]

န ပုပ္ဖဂန္ဓော ပဋိဝါတမေတိ ၅၆
 နဝ သုတ္တသဟဿာနိ ၂၄
 န ဟရာမိ န ဘဉ္စာမိ ၃၉
 န ဟိ ဓမ္မော အဓမ္မော စ ၉၂

[ပ]

ပရဝဇ္ဇာနုပဿိဿ ၂၀၁
 ပရိယတ္တိဘေဒံ သမ္ပတ္တိ ၁၉၂၁၊ ၂၃

ပဋ္ဌမပါဒါ ပိဋကံ

[ပ]

ပိဋကံ ပိဋကတ္ထဝိဂ္ဂ ၁၉
 ပုစ္ဆ မိ သဘိယ ပဉ္စိ ၁၄၁
 ပုစ္ဆ ဝါသဝ မိ ပဉ္စိ ၁၄၁
 ပုထုနံ ဇနနာဒီဟိ ၅၉

[ဗ]

ဗာဝရိဿ စ တုယံ ဝါ ၁၄၁
 ဗုဒ္ဓေါတိ ကိတ္တယန္တဿ ၅၄
 ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ၁
 ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဏေယျဝတ္ထံ ၂၅၇
 မြဟ္မဇာလဿ တဿိမ ၁၂၁

[ဘ]

ဘဂဝါတိ ဝစနံ သေဋ္ဌံ ၃၄
 ဘယေ ဧကောဓေ ပသံသာယံ ၂၀၃
 ဘဝဂီဝဇ္ဇနဉ္စေပ ၁၇၄
 ဘာဂျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော ၃၄
 ဘိရုံ ပသံသန္တိ န ဟိ တတ္ထ သူရံ ၁၃၆

[ဝ]

မဇ္ဈေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ၂
 မယဉ္စ ဘရိယာ နာတိက္ကမာမ ၁၆၁
 မဟုတ္တဇာတောဝ ဂဝဗ္ဗတိ ၆၁
 ယထာ ၆၁

[ယ]

ယံ ဧတ္ထ ဝုဗ္ဗိမန္တော ၁၈၊ ၁၉
 ယတ္ထ စ ဒိန္နမဟပ္ပလမာဟု ၂၀၅
 ယထေဝ ဂောကဒိ ၆၀
 ဝိပဿိအာဒယော ၆၀

ဂါထာသုစိ

ဗျူဟာ	ပိုဒ်
[ဃ]	
ယေ ကေမိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ သေ	၂၀၈
ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ	၂၀၈
[၃-လ-၀]	
ရာဂဝိရာဂမနေဇေသောကံ	၂၀၅
လုဒ္ဓေါ အတ္တံ န ဇာနာတိ	၅၄
ဝိနာသယတိ အဿဒ္ဓံ	၃၂
ဝိဝိဝေသေသနယတ္တာ	၁၇
[သ]	
သံခိတ္တေနပိ ဒေသေတိ	၁၅၅
သံဘောတိ ကိတ္တယန္တဿ	၅၄
သင်္ကေတစနံ သဗ္ဗံ	၃၁၆
သစ္စာနိ ပစ္စယာကာ	၂
သတေဟိ ပဉ္စဟိ ကတာ	၂၆
သတ္တ သုတ္တသဟဿာနိ	၂၄

ဗျူဟာ	ပိုဒ်
[သ]	
သဗ္ဗာ စ အဘိညာယော	၂
သမယံ အဝိလောမေန္တော	၂
သမဝါယေ ခဏေ ကာလေ	၃၂
သာဓု ဓမ္မရုစိ ရာဇာ	၁၅၄
သိထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒိဗရဿံ	၁၅၉
သီတံ ဥက္ကံ ပဋိဟန္တိ	၂၇၁
သီလံ ယောဂိဿ'လင်္ကာရော	၅၅
သီလကထာ ဓုတဓမ္မာ	၂
သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော	
သပညော	၅၆
သီဟဋ္ဌဒီပံ ပန အာ	၁
သုဂတဿ ဩရသာနံ	၁
သုဘာသိတံ သုလပိတံ	၁၁၉
သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ	၂၀၇
[ဖ]	
ဟိတ္တာ ပုနပ္ပုနာဂတ	၂
ဟိနေန မြဟ္မစရိယေန	၁၆၁